Учителя Петър Дънов

Единственото богатство

Общ окултен клас
година деветнадесета

40

Петър Дънов
Учителя

Единственото богатство

Издателство
„БЯЛО БРАТСТВО“

Петър Дънов
Учителя

Единственото богатство

Година XIX
(1939–1940)

Общ окултен клас
година деветнадесета

Словото в Школата
на Учителя Петър Дънов
е записано и съхранено
за съвременния читател
от стенографите:

Паша Теодорова
Елена Андреева
Савка Керемидчиева

Лекциите, изнасяни от Учителя пред Общия окултен клас до 1933 година, са преиздавани от издателство „Бяло Братство“ по подготвените за печат от Паша Теодорова текстове, одобрени от Учителя. Останалите годишнини на Общия окултен клас, непубликувани по времето на Учителя, се издават за първи път от издателство „Бяло Братство“ по запазените стенографски записки.

© Издателство „Бяло Братство“
ISBN 978-954-744-336-5

Съдържание

1. Единственото богатство, 27.09.1939 7
2. Което Той ви казва, 4.10.1939 23
3. Към Обетованата земя, 11.10.1939 38
4. Малките Божествени подтици, 18.10.1939 57
5. Оценка на Божествената любов, 1.11.1939 74
6. Правилно възприемане и правилно даване, 8.11.1939 91
7. Към свобода, 15.11.1939 111
8. Хубавата страна, 22.11.1939 131
9. Божествената топлина, 29.11.1939 150
10. Търсене на изгубената дума, 6.12.1939 163
11. Един опит, 13.12.1939 181
12. Дайте свобода, 20.12.1939 196
13. Музикална задача, 27.12.1939 209
14. Вътрешният господар, 3.01.1940 219
15. Божествената усмивка, 10.01.1940 236
16. Нови насоки в съзнателния живот на Природата, 17.01.1940 253
17. Две задачи, 24.01.1940 277
18. Трите връзки, 31.01.1940 293
19. Подмладяване, 7.02.1940 310
20. Обичайте и ценете, 14.02.1940 325
21. Любов към себе си, любов към ближния, любов към Бога, 21.02.1940 346
22. Минало и настояще, 28.02.1940 364
23. Съвършенството, 6.03.1940 383
24. Наука за живота, 13.03.1940 401
25. Името Божие, Царството Божие и Волята Божия, 20.03.1940 419
26. Трите закона, 27.03.1940 436
27. Влюбване и любов, 3.04.1940 453

28. Към съвършенство, 10.04.1940 475
29. Отворената врата, 17.04.1940 495
30. Сгъстяване, разредяване
и разширяване, 24.04.1940.....510
31. Божественият център, 1.05.1940 526
32. Постижения на Любовта, 8.05.1940 539
33. Правилни процеси, 15.05.1940.....555
34. Три вида любов, 22.05.1940 568
35. Двата принципа, 29.05.1940..... 582
36. Двата закона, 5.06.1940 595
37. Реални величини, 12.06.1940 610
38. Сила и безсилие, 19.06.1940 625
39. Бъдете яки!, 26.06.1940..... 645
40. Най-добрите условия, 3.07.1940 661
41. Добри проводници, 10.07.1940 675
42. Пробуждане на Космичното съзнание, 17.07.1940.... 687

Обяснителни бележки 700
Речник на редки, остарели и чужди думи 704
Теми.....709
Задачи, упражнения, опити 710

ЕДИНСТВЕНОТО БОГАТСТВО

Добрата молитва

Хората като забогатеят, не ценят вече хляба. Когато не го ценят, осиромашават; и като осиромашеят, оценяват го.

Темата, която приготвихте за днес, е *От какво зависи успехът на човека.* Зависи от неговия ум, сърце и воля, от неговата светлина, топлина и сила. Ако ти нямаш светлина, топлина и сила, успех не можеш да имаш. Защото ако си в някоя тъмна нощ и искаш да отидеш някъде, ако нощта е тъмна като рог, че нищо не се вижда, къде ще отидеш? В живота има някои моменти, когато си се отчаял, че нито една звездица няма на твоето небе. Отчаянието прилича на една тъмна нощ.

Сега интересното е защо идва отчаянието. Кой е произходът на отчаянието; защо човек се отчайва и обезсърчава? Нека да разгледаме едно просто явление. Вие казвате: „Трябва ми кесия“. Нека да разгледаме кесията. Защо ни е тя? Българите имат кесии, които са сплетени, отгоре устата им се стяга – и се разтварят. Някои кесии има, направени от кожа, а днес модерните кесии са с прегради. Сега отваряш кесията си – защо? Или за да туриш, или за да извадиш нещо. Казваш: „Трябва кесия“. Сега ако се спреш и ти трябва само кесия, какво ще направиш? А ако няма нищо в кесията ти? Имаш кесия, но нищо няма в нея. Какво те ползва това? Значи като казваме „кесия“, трябва да има нещо в нея.

Ние казваме: „Без пари не може“. Това е толкова вярно, колкото е вярно, че без кесия не може. Защото ако нямаш кесия, няма къде да туриш парите си. Това е второто положение на вярата. Най-първо вярваш в кесията си. Кесията е хубава, но трябва да има съдържание. Парите са съдържанието на кесията. Добре, да допуснем, че имаш кесия и пари – и казваш, че без пари не може. Ти мислиш, че като имаш пари, всичко може. Добре, имаш пари, но парите ядат ли се? С парите можеш ли да си купиш дишане и мисъл? Не можеш. Те са условия. Парите са толкоз важни, колкото кесията. Ти отиваш с пари при някой бакалин и си вземаш захар. Значи на тези

пари им трябва нещо. Както на кесията ѝ трябва нещо, т.е. трябва да туриш пари в нея, за да ти стане тя ценна и обична, също така и парите, за да ти станат обични, с тях трябва да вземеш нещо: или захар, или дрехи, или шапка. Парите тогава са ценни. Ти имаш вяра в парите, понеже за тях ще ти дадат дрехи, шапка, захар и прочее.

Третото положение е следното: ти казваш, че без хляб не можеш. Казваш: „Без кесия не може, без хляб не може и без ядене не може“. А ако ти имаш хляб, кесия, пари и храна, но не можеш да ядеш? Трябва и да ядеш. Как вървят процесите? Без кесия не може; без пари, без хляб и без ядене не може. Но и там не се спира процесът сега. Но ако тази храна, след като си я турил в стомаха, не се смила? И без смилане не може. Ала след като се смели, ако тази храна не отиде на своето място, на своето предназначение, какво ще стане? Но тя и там не се спира. Обаче ако и след като влязат в ума ти, не произведат светлина, като влязат в сърцето ти, не произведат топлина, и като влязат в душата ти, не произведат сила, тогава защо ти са кесията, парите, хлябът, яденето и смилането?

Хората се спират сега и се самозаблуждават, казват: „Без пари не може“. Човек казва: „Я аз да съм богат!“. Той казва, че с пари ще бъде почитан. Ти с пари ще бъдеш почитан така, както магарето, което е натоварено с икони. Едно магаре, като било натоварено с кръстове и икони, хората почнали да го почитат – и то почнало да реве. А господарят му казал: „Почитта не е за тебе, но за иконите, които носиш на гърба си“.

Че ако теб те почитат за парите, това е същото. Тебе трябва да те почитат за твоя ум, сърце и душа – това е почит. А пък богатството е толкова важно, колкото е важна и кесията. Това е криво заключение, ако мислиш, че парите ще те повдигнат в света. Старите хора, като остареят, вземат си бастун и се опират на него. Почнеш ли на три крака да ходиш, твоята работа е свършена. Най-сигурна работа е ходенето на два крака – там твоята воля се проявява. Но ако ходиш на три крака, ти почваш да накуцваш – и тогава твоята работа е свършена.

Сега не искам да кажа, че трябва да нямате пари, но турете парите на тяхното място. Не ги слагайте до очите си, че да ослепеете, нито близо до ушите си, че да оглушеете; нито ги слагайте при устата си, та да онемеете. Нито ги слагайте

близо до ръката си, че тя да изсъхне – тогава ще осакатиш ръцете си. В разказа за Жан Валжан[1] има следното. След като решил да реформира живота си, не по нашему, но според идеала на Виктор Юго[2], той вижда, че едно дете играе с парите си. И Жан Валжан туря крака си върху парите му. Детето плаче и търси парите си. Жан Валжан знае къде са те, но детето не знае.

Питам: ако твоят крак натиска парите, каква човещина има в тебе? Че най-първо ти не си пратен на Земята да бъдеш банкерин; Господ не те е пратил да държиш една кесия, само да я пълниш и да я изпразваш. Какво ще бъде, ако носиш кесията си и казваш, че докато парите са с тебе, всичко можеш? Значи вярваш в кесията, в парите и в това, което те ще ти донесат. Но всичките тези кесии са осакатили хората. Цялата култура е осакатена от това вярване, че без пари не може и без храна не може. От икономическо гледище се бият хората – бият се за земя. Двама души се карат за земя; и народите днес се карат за земя.

Един господин, който е ходил в Германия, разправяше: германците всичко са наредили. Механически е наредено там, както в машина, всяко нещо е на мястото си. Хубаво, ти отиваш в една фабрика и там всичко – колелета и прочее, е наредено. Но бихте ли желали вие да сте на мястото на една машина – и колелетата да се въртят? Бихте ли желали да сте на мястото на една машина, която кълца месото за кюфтета? Нали знаете как се правят кюфтета от кълцано месо? Някои верующи, след като са престанали да бъдат месоядци, понеже са излезли от Египет, имитират ястие, приготвено от месо. Богата страна беше Египет тогава. И като излязоха от Египет, евреите казваха: „Няма месце!“. Та тези, които не ядат месо, скълцват боба, както скълцват месото, и го замесват с малко брашно – и мислят, че месо ядат. И казват: „Ние сме вегетарианци!“. Или правят кюфтета от леща с малко магданоз, с едно счукано яйце и с малко брашно. Все им е жалко и казват: „Много съжаляваме, че напуснахме месото, но какво да се прави“.

Някои хора, като станат религиозни, най-първо се отказват от хубавите дрехи, понеже те са месната храна. Хубавата шапка, хубавата връзка са месна храна. Те дойдат до вегета-

рианската храна: скъсаната шапка и дрипавата дреха били вегетарианска храна. Това не е вярно, това разсъждение е в крива посока. Скъсаните дрехи – това е месоядство, понеже скъсаните дрехи имат мазнини, а пък новата дреха няма мазнини. Новата шапка няма мазнина, а пък в старата шапка колко масло има; и по старата дреха също има. Оставете това, то не е вегетарианство. Сиромашията не ни трябва: мазнина има в сиромашията.

Някои казват: „Да бъдем сиромаси!“. Като се каже „сиромаси“, съвсем друга идея се крие в това. Ако сиромашията те прави недоволен, тогава... Представете си, че на гърба си носите 50–60 кг жито и ви карат да ги носите 50–60 км. Няма ли да съжаляваш за това? Ти ще си недоволен от живота. Значи сиромашията носи нещо – и това те безпокои. Богатство, което те безпокои, не е богатство; и сиромашия, която те безпокои, не е сиромашия. Сиромашия аз наричам това: тя да не безпокои човека; да ти е приятно, че си сиромах. И като си богат, богатството да не ти причинява безпокойствие, да не ти причинява никаква тежест, никакво главоболие. Това наричам аз истинско богатство, а пък то се придобива само с човешкия ум, сърце и воля, съединени в едно.

Истински богат човек е онзи, който е съединил ума и сърцето с душата си. И истински сиромах е онзи човек, който пак е съединил ума, сърцето и душата си в едно. Защото доволството на човека всякога произтича от светлината, която има, от топлината, която има, и от силата, която има. Но трябва не само да имаш светлина. Ти може да се лъжеш, че имаш светлина. Ако имаш светлина и тя не те ползва, ти имаш кесия. И за светлината трябва нещо. Ако ти отвориш тая светлина и можеш на нея да четеш една книга, тогава тя има смисъл. Ако само имаш светлината, какво ще ти допринесе? Ако вие на Земята сте сам и никого не виждате, дори и себе си не виждате, какво ще бъде вашето положение? Представете си, че нищо не виждате на Земята или я виждате гола, без никакви цветя и други растения, само като една гладка топка с червен цвят. Или да кажем, че имате топлина, но представете си, че предметът, на който седите, е нагорещен до 200 градуса, и вие седите при тая топлина – какво ще ви допринесе тя?

Казвате, че човек трябва да има топлина. Хората смятат под топлина чувствата. Но ако тези чувства те безпокоят, прави ли са те? Ако една мисъл те безпокои, права мисъл ли е това? Не са прави. Ако имаш сила и тя те безпокои, това не е сила. Трябват ред разсъждения. Ти казваш: „Да бъдем богати“. Съгласен съм. Но ако ти в своето богатство умираш, питам: защо ти е това богатство? Ако с богатството можеш да живееш и да станеш безсмъртен, аз разбирам такова богатство. Кое е това богатство? Единственото богатство в света, това е Любовта; единственото богатство в света, това е Мъдростта; единственото богатство в света е Истината. Това са три неща, които човек трябва да има. Който ги има, е истински богатият човек! Любов за душата, Мъдрост за човешкия ум и Истина, която носи силата! Истината е, която носи сила и свобода.

Та казвам: сега за какво трябва да ни уважават? Че за какво могат да ви уважават? Ако във вашата душа няма любов, за какво могат да ви уважават, кажете ми? И ако във вашия ум няма мъдрост и знание, за какво могат да ви уважават? И ако във вашия дух няма сила, за какво могат да ви уважават? На мен ми е потребна вашата светлина, топлина и сила; и на вас ви е потребна моята светлина, топлина и сила. Ние едни за други сме необходими дотолкова, доколкото можем да бъдем носители на Божествената светлина, на Божествената топлина, понеже тя е проводник на живота, и на Божествената сила. Организмът се държи чрез силата – тя е, която поддържа човешкия организъм.

Вие сега понякога мислите и се питате: „Защо хората се бият?“. Един народ е като един голям човек; един народ е само един по-голям човек. И в един народ има всичките погрешки, както в един човек. Ти се разсърдваш някой път и не знаеш защо се сърдиш. За какво се сърдиш? Детето се сърди, защото майка му не му е дала хляб – разсърди се и не иска да яде. И като се разсърди, ще се отдалечи: няма да гледа с очи майка си, но си обръща гърба. А какво означава човешкият гръб? Детето иска да каже: „Ти си от друг свят и аз съм от друг свят. Аз за тебе пет пари не давам“. Майката ще иде отподире му и ще каже: „Мама ще го поглади“. То казва: „Да знаеш аз кой съм! Ти си майка, защото аз те направих такава. Ти си станала майка и придоби най-голямата служба в света. Господ

те е турил на тая служба заради мене. Аз като си замина, ти не си вече майка. Аз те направих майка, така да знаеш!“. Това е идеята, която седи в ума на детето. И тогава майката, за да възстанови своя авторитет, си има една магическа пръчка и казва: „Така ли?!“. И както детето се е обърнало, тя го удари отзад – и то се обърне и дойде с лицето си към нея. За всеки, който обръща гърба си назад, тоягата излиза, за да възстанови нещата. Детето всякога трябва да гледа майка си в лицето. И майката трябва да гледа детето в лицето.

Вие сега трябва да разглеждате живота така, както трябва. Ако влезете в съвременното училище, кое е онова, което повдига ученика в училището? Способностите на един ученик, когато се учи добре. В характера си той може да не е толкова добър, може да има слабо поведение, но трябва да се учи добре. Например има поведение 3, но се учи. „Способен е“, казват за него. Друг има поведение 6, много добро поведение, но е неспособен. Та в живота способността на човека струва повече, отколкото неговото привидно благочестие – че е добър, че не се кара с никой ученик, а си седи, че е божа кравичка.

Питам: колко мляко дават божиите кравички? Кой от вас е пил мляко от една божа кравичка? Аз не бих желал да бъда една божа кравица – искам да бъда една голяма крава, да давам мляко. Хубави са тези неща, но какво трябва да се разбира под божия кравица? Божията кравичка – истинската, дава мляко на всички хора, но вие никога не сте виждали тази крава. Божията кравичка не е онази, малката крава – тя е фикция. Това е онази крава, която дава мляко на всички, та и най-малките буболечки ядат от нейното мляко, и всички други.

Божественото трябва да бъде това нещо в нас, което е еднакво достъпно и за ума ни, и за сърцето ни, и за душата ни. Това, което не е достъпно за всички хора, то не е Божествено. И нашата погрешка произтича от факта, че ние не употребяваме Божествените работи така, както трябва. И в нас онзи, който страда, е Бог. Ако има в света един, който страда, това е Бог. Ние още не страдаме, ние нищо не сме дали от себе си. Например някой от вас може да каже, че страда. Какво сте дали от себе си? Вие искате един човек да ви обича. За какво ще ви обича, какво сте му дали вие на него? Някой казва:

„Обичам го“. Я да видя любовта ви, какво сте дали? Една любов, за която много се говори, е безпредметна. И когато някой човек иска да ме обича, за да привлече вниманието ми, или когато аз обичам някого, за да привлека вниманието му, това не е любов.

Ти ако не обичаш, ще умреш; ако не гледаш, ще ослепееш. Ти ако не слушаш, ще оглушееш; ако не работиш, ще умреш. Ако работиш, ще живееш, но ако не работиш, ръцете ти ще атрофират. Ти казваш: „Аз не искам да го обичам“. Ако не обичаш, ще атрофира твоето сърце. Човек трябва да обича, понеже с любовта сърцето поддържа своя живот. И умът чрез мисленето поддържа своя живот. Ти казваш: „Аз мисля за него“. За когото и да мислиш, това е един Божествен процес. Бог казва: „Ще мислиш!“, защото щом мислиш, ще живееш. Бог казва: „Ще чувстваш!“, защото щом чувстваш, ще живееш. Бог казва: „Ще възприемаш сила в света!“, защото щом възприемаш тази сила, ти ще живееш. И тогава ще дойдеш до истинското положение в живота.

Във вас сега има нещо, което не съзнавате още. В една ябълчна семка има една енергия, която ябълката не познава. Но за тази скрита сила в ябълката тя има моята обич. С тази сила посятата семка след 5–6 години дава хубави, вкусни плодове. Защо прави тези плодове? И самото ябълчно дърво не знае. Тези ябълки не са потребни за дървото, тя не се храни с тях. Но това, което тя прави, е необходимо за нея. И във вас има една сила, за която хората могат да ви почитат; и могат да ви уважават, да ви обичат. Това, за което хората ви обичат, то е Божественото, то е ценността в човека. Всеки човек носи Божественото в себе си, без да знае. И като се пробуди човек и почне да съзнава, че има нещо Божествено в него, това е развитието на човека.

Ако аз не искам да се гневя, то не е заради хората, но защото не искам да обидя Божественото, което живее в мен. Когато аз се сърдя на хората, те не страдат, но страда Бог, Който живее в мене. Та ние като измъчваме себе си, всъщност не измъчваме себе си, а измъчваме Онзи, Който през вековете е работил за нас. Ние казваме в кръчмата: „Дай още, дай още!“. Ти казваш на Господа: „Пари ми трябват. Хората не ме обичат“; всеки ден проповядваш на Господа това-онова да напра-

ви. Казваш на Господа и Той търпи, търпи, търпи... И докато търпи, работите вървят. Но един ден ти като прекалиш, Той престане да мисли за тебе, престане да чувства за тебе, взема си силата – и в теб потъмнява, настава едно отчаяние, тъмнота, безсилие; и казваш: „Свърши се тая работа“. Вие искате да станете видни в света. Хубаво е това, но не измъчвайте себе си.

Та казвам: не искам да ви накарам да бъдете кротки, че да ви ядат вълците. Вълкът като хване една овца, знаете ли какво прави? Той намразва овцата. Като я хване, вълкът ѝ казва: „Защо си закъсняла, знаеш ли колко те чаках?“. И къса едно парче от нея, после второ парче – и я удря на земята да я убие, казва: „Защо не дойде точно навреме?“. Това е неговата мисъл: че не е станала неговата воля, че той е чакал вместо половин час повече време. Вълкът казва: „Защо не ми донесе храната навреме? Защо ме остави толкова време да се мъча?“ – и я наказва със смъртно наказание. Защото не е донесла месцето навреме, той ѝ казва: „Ти с живота си ще платиш“. Голям аристократ е вълкът – защото яденето му не е дошло навреме, той я наказва със смъртно наказание.

И знаете ли, че при едно ваше разсърдване някой път един милион клетки стават жертва вътре във вас и умират. За големите сръдни 5 милиона клетки стават жертва, а в най-големите разсърдвания 10 милиона клетки умират. И за един месец вие сте разстроени, неразположени – значи целият ви свят е раздрусан като при една война. И чак след един месец пак дойдете на себе си.

„Защо хората воюват?“ – казвате вие. Същите погрешки правят те – хората търсят своето щастие вън от Бога. Или другояче казано, грехът стои в това, че ние искаме да направим Господа слуга, роб на нашите желания, мисли и действия. В това са грешни ангелите, в това съгрешава и човекът днес. И всеки, който иска да стане неговата воля, той се осъжда сам на смърт. Ние проповядваме в света едно учение – че безсмъртието седи в това: да направим Бога господар в себе си. Щастието също седи в това. Не правете себе си господар, а Господа направете господар в себе си. Ти речи: „Каквото кажеш, Господи, аз ще го изпълня. Аз ще бъда слуга, а пък Ти ще бъдеш господар“. Ако тази нова философия не влезе във вас, целия свят го очаква един и същ резултат.

Една жена има един мъж и я е страх да не ѝ го откраднат. Че тя никога не е виждала мъжа си. Я ми кажете, коя жена от вас е виждала мъжа си? Мислите ли, че това, което прегръщате, е вашият мъж? Не, не е той.

Сега аз съм дошъл до едно заключение за възпитанието. Как може да се отучи един вълк да яде овци? Измислил съм нещо. Ще направя една изкуствена овца от кълцани вегетариански кюфтета, хубава овца – и тя да може да се движи механически. Ще ѝ туря и козина отгоре. Той ще я яде по стария начин, но след като я изяде, след половин час ще я повърне – всичко ще повърне. Три пъти като му дам да яде от тези овци, после аз ще му кажа: „Яж!“, но той ще рече: „Не искам вече“.

Този е законът, който идва сега: хората трябва да дойдат до отвращение. Ние трябва да се отвратим от старите погрешки, понеже те ни причиняват хиляди страдания. След като се бориш за богатство и го придобиеш, а после умираш, какво си придобил? Ако си един цар, направиш десет войни и няколко милиона умират, какво придобиваш? Рибите раждат повече, отколкото хората. Една риба ражда 300 000. Една майка ражда само едно дете, а една риба за една година – 300 000 деца. А пък за 10 години по 300 000, колко милиона стават? Три милиона. Не е въпросът в раждането – това не е никакво раждане.

Ако ти не почиташ мисълта на твоя мъж, ако не уважаваш сърцето му и неговата душа, къде е твоят мъж? Ако ти му приписваш най-големите престъпления, питам: къде е мъжът?

Аз засягам сега вашия личен живот. Ти може би отдаваш всичките си погрешки на своя ум. Казваш: „Умът ми е крив“. Не умът създава погрешките на човека. Погрешките на хората произтичат от единствения факт, че ти си престанал да обичаш Бога. Това е престъпление в света. Престъплението не иде нито от сърцето, нито от ума, нито от душата – отникъде не иде в материалния свят. Престъплението е в това, че ти си престанал да обичаш Онзи, Който е дал всичко – и така си образувал един нов свят, в който да живееш, както ти искаш.

Сега някои от вас, като ме слушат, казват: „Отчаяни сме: толкоз години ние се трудим и Учителя намира, че нищо не сме придобили“. Това, което сте придобили, е много добро, но ще ви се вземе. Да ви кажа истината: това, което сега имате,

ще ви се вземе. Тогава какво ви ползва то? Един ден ще бъдете сиромаси: очите, устата, ушите, ръцете ще ви се вземат, след 120 години ще ви се вземат. Какви ще бъдете тогава? Питам: след 120 години какви ще бъдете? След 120 години цветята ще ви се смеят. Ще имате една надгробна плоча, че тук седи един светия, окултист, който е умрял от неизпълнението на Волята Божия. След 120 години там ще пише: „Тук седи една сестра, която е умряла от любов към своя мъж“. Престанете да умирате от любов – това е лъжа! Някой казва: „От любов ще умра за нея“.

Аз говоря сега на ония ученици, които ще ме разберат: нямам нищо против вашите възгледи. Някои от вас трябва да отидете в света, да си доживеете. Женете се на свят, раждайте деца на свят, забогатявайте на свят, каквито желания имате, постигнете ги, за да имате една ясна представа за нещата. Казваш: „На мен това не ми трябва, онова не ми трябва“. Всичко ви трябва: и светлина ви трябва, и топлина ви трябва, и сила ви трябва, и красота ви трябва – какво ли не! Каквото Бог е дал, постигнете го.

Сега седите стари сестри и се самозаблуждавате. Казваш: „Ще дойде възкресението“. Че знаете ли как възкръсва човек?! Чудни са религиозните – как възкръсват цветята? Едно цвете възкръсва, като дойдат светлината, топлината и влагата. Но да не е заровено на един метър, а на два пръста. И като дойдат светлината, топлината и силата, цветето се показва над земята – то възкръсва. Ако Божествената светлина, топлина и сила не може да ни озари, как ще възкръснем? Аз възкръсвам, като почна да обичам Господа и тези, които Бог ги е създал. Аз не мога да обичам човека. Законът е такъв: само Божественото може да се обича – това, което е безсмъртно. Ти не можеш да обичаш смъртта. Как ще обичаш онзи, който ти взема всичко? Да обичаш Онзи, Който ти дава всичко, разбирам. Вие може ли да седите по-горе от Него? Не можете да обичате онзи, който всичко взема от вас.

Идва един ден една млада сестра при мен и ми казва: „Учителю, да ме набиеш, за да поумнея“. Рекох: „След като те набия, аз нищо няма да спечеля. Защо трябва да те бия?“. Тя казва: „За да поумнея“. Рекох ѝ: „Поумняването с бой не става. По два начина може да поумнее човек: или трябва да

те обикна, за да поумнееш, или трябва ти да ме обикнеш, за да поумнееш. Но не да те обикна, за да те лъжа, и не да ме обикнеш, за да ме лъжеш“. Някой идва при мен и примигва. Казвам: тези примигвания аз ги знам, те са от дявола. Някои светски хора идват и като ме гледат, измерват ме – гледат ме дали приличам на светия. Аз ги гледам и казвам: „Аз съм от новите светии. Плащам на всякого така, както трябва. Плащам само за онова, което струва нещо, а пък за онова, което не струва, нищо не плащам“. Седи една светска дама и иска да ме разположи, за да ѝ гадая. И ме гледа като светия. Аз я погледнах строго, тя се сгуши. Казва ми: „Колко страшно ме погледна! Страшно гледа той!“. Ти искаш да ме излъжеш. Не мисли, че аз заради твоя поглед ще кажа нещо. Покани онова, Божественото, което е в тебе, и не лъжи! Този, милият поглед, е един дявол. (*Учителя показва това с лицето си.*)

Някои сестри си стискат устата, за да покажат, че сърцето им е на мястото. Не, не е намясто сърцето, когато устите са много отворени или стиснати. Дръж си устата свободно. Когато си стискаш устата, това са стиснати чувства. Някой си стиска зъбите. Остави си устата свободна, за да приижда повече кръв във вашите устни, понеже ако изтънеят те, ще отслабнат вашите чувства. Аз не искам да имам работа с един човек, който има тънки устни, които приличат на тънки конци. Като почнат да остаряват хората, устните им стават тънки. И като почнат да стават недоволни, става същото. Дръжте мярката: горната и долната устна трябва да имат Божествената мярка, да не изтъняват. И носът не трябва да стане много тънък. Ако ушите, веждите, носът и устата станат тънки, човек свършва всичко.

Иначе хората биха ме заблудили. Гледам хора с тънки вежди и казвам за тях: „Каква интуиция!“. Пък един ми казва: „Те са изпотъргани, тези косми“. Един ден обърнах внимание, че са търгани космите. Значи няма никаква интуиция! Казах си: „Има и от моите по-красиви вежди“.

Не отскубвайте нито един косъм от веждите си, това е престъпление! Ценността на веждите иде от количеството на космите, които имаш. Ако един косъм падне от вашите вежди, те изгубват ценността си. Нито един косъм не трябва да падне от тях. Писанието казва: „Нито един косъм няма да падне от вас без волята на Отца вашего“. Всеки един косъм не е украше-

ние, той коства нещо. Аз говоря за онази жива природа, която е в нас. Когато космите на главата почнат да падат, това не е добър признак – набира се млечна киселина. Тя е една отрова, която изкоренява космите и косата почва да капе.

Та сега да ви наведа на мисълта: разсъждавайте! Кесията – това е вашето сърце. Богатството на вашето сърце са чувствата. Но тези чувства трябва да имат обращение, тези пари трябва да минават оттам. В сърцето се коренят корените на живота. Тези сокове на живота, това богатство, вашата кесия – е вашето сърце; парите вътре, това са сокове, които трябва да се превърнат. Това подразбира и хлябът, и яденето, и смилането, и силата, която отива в нас. От корените на вашето сърце тези сокове трябва да отидат във вашия ум и да произведат светлина, от която се образуват човешките мисли. А пък самата светлина изпраща своите сили и образува човешката сила. Когато се съединят заедно светлината и топлината, те образуват човешката сила в човешката душа. А пък човешката душа работи навсякъде. Тогава човек може да работи. На вас ви трябва сега онова, истинското богатство – това е богатият с вяра, но и богатият с надежда, и богатият с любов. Всичко това трябва да се тури в действие.

Не трябва да вземате така моята мисъл – че искам да ви съдя. Защото няма ваша погрешка, която да не ме е засегнала. Моята погрешка ме е засягала, но и вашата погрешка ме е засягала. Когато дойде един при мене, който краде, и в мен ще се зароди желанието да крада. Дойде един месоядец – и у мене се ражда желание да ям месо; дойде един банкерин, който обича парите – и в мене се заражда това желание; дойде някой, който е горделив – и в мен се заражда същото чувство; дойде при мене някой добър – и в мен се заражда желание да бъда добър. Аз още не съм това – в мене хората се отразяват.

Къде съм аз? Когато дойде при мен един гневлив човек и аз съм спокоен, това съм аз. Когато дойде един гневлив човек, аз вземам противоположната посока и казвам: „Аз не съм като тебе“. Аз се радвам, че той не е добър. Като видя един добър човек и като видя един лош човек, се радвам. Аз се радвам на лошия човек, че не съм като него, и казвам: „Добре е, че не съм на неговото място“. Радвам се и на добрия, че не съм на неговото место – аз се радвам, че не съм като него. Аз

се радвам, че той е добър, радвам се и на неговата радост. Аз съм човек, който се радва и на добрия, и на лошия човек, но се радвам, защото не съм като тях. Аз съм човек, който се радва, че не съм като тях, но съм нещо особено. Радвам се последователно и на лошото, и на доброто в хората, но се радвам само от моето гледище. Това, моето гледище, не искам да го предам на другите и не мога да го предам. Вие не можете да ме разберете как мога да се радвам на злото. Аз се радвам, че не съм лош като тях и че не съм добър като тях. Защото ако се радвам, че съм добър, това е тщеславие вътре в мене. Аз се радвам на неговата радост.

Ако вие не можете да мислите така, не можете да разберете живота. Но ще го разберете. Това е предисловие на възкресението. За да възкръснете, вие трябва да имате такова разбиране! Христос като носеше греховете на света, стана ли грешник? Една добродетел, която вие имате, сравнена с добродетелта на един ангел, се различава много. Вашата добродетел, сравнена с неговата, ще има един тъмен цвят. Вашето добро при доброто на един ангел ще бъде зло. Мислите ли, че като ядете от месото на една овца, вие сте добри? Мислите ли, че като ядете варен боб, сте светия, че сте вегетарианец? Че вие измъчвате боба! Аз никак не ям такова ядене.

Вие си живеете както разбирате, но ви казвам: сравнявайте тези закони доколко са верни. Аз ви говоря много верни работи; в това, което говоря, няма никаква лъжа. Не искам да осиромаша никого, но не искам и да направя богат никого, защото това е престъпление. На всекиго казвам да бъде какъвто Бог го е създал. Казвам: мисли така, както Бог те е създал; чувствай така, както Бог те е създал; бъди със сила така, както Бог те е създал. Вие трябва да мислите по същия начин. Аз трябва да се проявя към вас такъв, какъвто Бог ме е създал. Онова, което Бог иска от мене, това ви и говоря. Ако Той иска да имам вашето добро мнение, ще говоря, че вие сте талантлив, ще кажа: „Какъв сте красив, какви красиви уста и очи имате!“. Това са забавления. Аз ще ви кажа какво нещо са очите, ушите и пр. Живите очи са красиви! Трябва да се проявите такива, каквито сте. Ако вие от любов към Бога не можете да проявите една добродетел, тя не е добродетел.

Ти казваш: „Тя е жена“. Че Господ не създаде жени в света – жените вие ги създадохте. Господ господари не създаде – вие създадохте господарите. Господ не създаде в света сиромаси хора – вие създадохте сиромасите. Единственото нещо, което Бог е създал в света, това са братята и сестрите. Вие минавате за бащи и майки, а бащите и майките на Земята вие ги създадохте, това е ваша фикция. Казваш: „Аз съм майка“. Ти си представяш майката – значи си една картина. Ако аз нарисувам на една картина майка, това майка ли е? Единствената Майка и единственият Баща в света, това е Бог. Един е вашият Отец, един е Духът – във всинца ви е Един! Този, Който говори в мене, Той и във вас говори. На мен Бог не може да говори, че любовта е такава, а пък на вас да говори, че любовта е друго нещо. Бог говори едно: „Вие сте новите хора, гответе се!“.

Вие казвате: „Какъв ще бъда аз в следующето преражданe?“. Аз не искам да останете за следующето преражданe – още сега трябва да се преродите. Днес, тая сутрин трябва да се преродите, днес! Който е кандидат за това, днес да се преродi! Вие казвате: „Тогава какво ще стане със стария живот?“. Стария живот ще го преработите: ще вземете нещо от него и ще го внесете в новия живот, но преработено. Нито едно от сегашните ваши чувства не трябва да се загуби. Когато Христос увеличи хляба, каза: „Съберете всичко, че да не се изгуби нищо“. И напълниха дванадесет коша с трохи, с укрухи.

От сегашния живот всичко това, което имате: мисли, чувства и прочее, трябва да се изработи – и нищо излишно да не остане. Вие сега както работите, това ни най-малко още не е сполучлива работата. Колко пъти се секнете? Щом се секнеш, не си светия. Аз съм на особено мнение за това. Някой дойде при мене и се секне – не е още светия. Тъкмо минаваш и някой плюе на земята – и той още не е светия. Най-първо ще гледаш на ден веднъж да плюеш, после в седмицата веднъж, после на месеца веднъж; и ще се секнеш веднъж. И после, като почнеш на година само веднъж да се секнеш и да плюеш, ти си един от големите светии. А пък сега светийството го продават много евтино: като пожълтее човек, като му хлътнат бузите, бил светия. Не е!

Някои сестри сега ще ви представят как аз съм казал... Погледнеш някой човек в очите. Аз като го погледна, две неща

мисля. Някой дойде при мен паднал духом, обезсърчен. А пък аз като го погледна, казвам: „Желая и аз да стана като тебе“. Искам да го почувствам, той е нещо особено! Защото аз не съм почувствал какво нещо е обезверяването. Дойде някой и се е обезверил. Казвам: „И аз искам да стана като тебе“. А пък дойде друг, дето има вяра. А пък аз имам вяра, десет пъти по-голяма от неговата. И казвам: „Аз не желая да бъда като тебе“. Някой път, като видя един човек, казвам: „Аз желая да бъда като теб“. И като кажа така, казвам още и следното: „Искам да ти дам нещо от мене“. Като дойда до верующия, казвам: „Да имаш вярата, която аз имам“. Но като дойда до слабия във вярата, казвам: „Искам и аз да имам от твоята вяра“.

Някой казва за дадени хора: „Те са още прости хора“. Бог, Който е във вас, не е прост. Аз никога не казвам, че някой е прост човек. Бог е всезнаещ: Бог, Който е в мен, е всезнаещ; и Бог, Който е в него, е всезнаещ. Заради Бога аз обичам този човек. И затова, като срещна някого, аз се радвам. Като срещна един грешник, се радвам. При всичките грешки, които има, понеже Бог живее в него, този човек има бъдеще. Когато един човек има знание, аз се радвам, че това знание е от Бога. И когато е добър човек, аз се радвам, че това добро е от Бога. Радвам се, че Бог живее във вас и ще ви направи такива, каквито Той иска.

Та казвам: обичайте Този, Който живее във вас, и работете за Този, Който живее във вас! И навсякъде, където ходите, съзнавайте това. Радвайте се, когато се радват; радвайте се, когато осиромашеете и когато забогатеете. На всичко се радвайте, понеже и сиромашията, и богатството, и невежеството, и знанието, и силата, и слабостта са едно условие за Бога. Всичко, каквото и да е то, е едно условие, от което Бог всичко може да направи. От вашите прегрешения Бог ще направи огърлици със скъпоценни камъни и бисери. От лошите думи, с които се обиждате, Бог ще направи украшения, най-хубавите. И благодарение на лошия живот дърветата раждат. В Бога няма слабости – Той ще превърне всичко лошо в добро.

Та казвам: не се обезсърчавайте! Поставете си следното нещо в ума: в новото учение хората трябва да бъдат герои. Казвай: „Ние ще се радваме на всичко!“. Защо? Защото Бог живее в него. Ние ще се радваме на всички хора, защото Бог

живее в тях. Ако ви питат: „Какво учите вие?“, отговорете: „Ние се радваме на всички хора, защото Бог живее в тях“. Бог е вътре в света. Щом Бог е вътре в света, то всичко, което е в света, Той ще го направи за добро. И това е Славата Божия, че Бог всичко ще превърне за добро. И затова бъдете герои, изправете се! Напред сега, развейте знамената! Знамената ви да имат седем цвята: червен, портокален, жълт, зелен, син, тъмносин и виолетов. Развейте знамената и напред! И наточете вашите езици – всеки ден езикът ви нека да маха. Той е капелмайстор – дирижира.

Въоръжете се сега с вашите умове и сърца, с душите и с духа си – и със знамето напред! Трябва да се победи на свят. Онзи неорганизиран вътрешен свят в нас трябва да се победи, за да се прослави Бог! Да знаеш, че Бог в теб живее – за да се изпълни Волята Божия! И кажи: „Да бъде Волята Божия както горе на Небето, така и долу на Земята!“.

Тайна молитва

Да кажем 3 пъти следното:

Да се прославиш, Господи, в нас чрез Любовта Си! (3 пъти)
Да се прославиш, Господи, в нас чрез Мъдростта Си! (3 пъти)
Да се прославиш, Господи, в нас чрез Истината Си! (3 пъти)
Да се прославиш, Господи, в нас чрез Духа Си! (3 пъти)
Амин. Амин. Амин.

1. лекция, 27 септември 1939 г., София, Изгрев

КОЕТО ТОЙ ВИ КАЗВА

Добрата молитва
Духът Божий

Имате ли зададена тема? (*Не.*)

Пишете върху темата *Службата на устата*.

Ще пишете върху разумната служба, защото има и глупава служба. Пишете върху разумната служба на устата, а не върху глупавата, защото някой път устата прави глупави работи, от които човек страда. Няма по-хубаво нещо от служенето, но и няма по-лошо нещо от служенето. Когато знаеш как да служиш, по-хубаво нещо от това няма, но когато не знаеш как да служиш, няма по-лошо нещо от това. Някои мислят, че служенето е качество на малките, че те трябва да служат. И големите служат.

Сега вие се нуждаете от едно. Сегашните хора са много натоварени, с десет черупки са увити. Най-първо имаш отвътре една бяла риза. Някой се задоволява само с ризата, а друг има и една външна риза, за пред хората. После имаш и жилетка, и палто, а някой зимно време тури и една фланела, може да е памучна или вълнена; някои турят и две фланели. Преди години дойде една сестра, която страдаше – доста умна и доста набожна. Тя казва: „Не съм здрава“ – и си намъкнала толкова дрехи. Рекох ѝ: „Трябва да снемеш половината от тези дрехи“. Тя турила на себе си две палта – и все ѝ е студено.

Човешката мисъл изстудява човека, ако е без любовно чувство. Тогава тя свива капилярните съдове. Страхът също изстудява човека, свива капилярните съдове и краката на човек започват да треперят. Значи събира се доста енергия и няма къде да изтече – и целият организъм страда. Някой път накарай воденичаря да спре воденицата за 20 минути и после да пусне водата. Като дойде водата, в началото завърти камъка, додето се подвижи по-правилно. Някои чувства ви друсат, смущават ви – и вие треперите. Щом тази енергия премине правилно, почва правилният ход. Има много работи да изправим. Ние сега мислим, че много знаем. Действително знаем,

но от това, което знаем, аз не зная какво може да стане. Ако се намерим в един свят, както сега германците, тогава какво ще правим? Тяхната марка така се намали, че да не можеш с един милиард марки да се нахраниш.

Та някой път се обезценяват нещата. И в човека някой път има фиктивна идея. Ти предполагаш, че си много умен човек. Ако мислиш, че си много умен, иди да примириш двама души, които се карат. Разправяше ми един господин така: „Веднъж ходих да примирявам двама души и ме набиха и двамата, без да искат: и мъжът, и жената. Понеже аз ги държах, наместо единият да удари другия, всеки удряше мене, тупаха мен“. По някой път вие сте от миролюбивите, които примирявате този, който не може да се примири. Човек, който иска да примири хората, трябва да примири нещо в себе си. Има нещо, което е непримиримо в човека. Например обиден си. И тогава нещо ти говори отвътре. Ти седиш и съзнаваш, че няма защо да се обиждаш, но нещо отвътре ти мърмори. Легнеш си, станеш сутринта – и пак ти мърмори. Ти казваш: „Трябваше ли да го направи той?“. Подхлъзнал се е езикът му. Но ти казваш: „Трябва да си владее езика“.

Как ще го убедиш сега, че не са го обидили? Кой е този вътре, който се е обидил? Когато някой турчин направи погрешка, казва на турски: „Афедерсин – извинете!“. На български ще кажат: „Извинете!“; на френски ще кажат: „Пардон!“; на английски ще кажат: „Екскюз ми“. Ако на един французин кажеш: „Извинете!“, той какво ще рече? Ако му кажеш: „Пардон, мосю!“, ще разбере, но трябва да знаеш как да му кажеш. Има един начин на казване. Сега психологически има хора, в които личните чувства са силно развити и не могат да се самовладеят. Човек трябва да владее едно свое чувство.

Личните чувства са най-възвишеното нещо, до което човек е дошъл. В личния живот на човека това е най-възвишеното – чувството за своето достойнство. Но трябва да знаеш именно в какво седи обидата. Обидата седи в това: че някой е понижил твоето достойнство. И в какво може да го понижи? Или някой може да те похвали сега. Това са само наши схващания за нещата. Ако позлатим един предмет, например ако позлатим медта, може ли да стане злато? Или ако златото го окаляме, може ли пак да се отнеме качеството му? Нещата ви-

наги си остават такива, каквито са. Това, което имаме, всъщност никой не може да го отнеме; но и това, което го нямаме, никой не може да ни го даде. Никой не може да те направи добър, ако не си добър; и никой не може да те направи лош, ако не си лош. Никой не може да те направи умен, ако не си умен; и никой не може да те направи глупав, ако не си глупав.

За някои работи вие мислите, че сте глупави. При какви условия мислите, че сте слаби? Нека вземем мярката на нашата сила. Най-силните хора колко могат да вдигат? Човек изобщо нормално може да вдига толкова, колкото сам тежи. Мравката вдига десет пъти повече от своята тежест. Някое същество може да вдигне десет пъти повече, отколкото тежи, но мравката се е упражнявала. Колко силен организъм е тя, тя е един атлет! Някой от вас има материя, която не му е потребна, например някои от вас сте пълни. Тази пълнота за нищо не ви служи. Човек трябва да е изтъкан от фина материя и да няма никакви мазнини. Един идеален човек не трябва да има никакви мазнини на врата си. Той трябва да има малко мазнини, колкото да се върти колелото, но инак – никакви мазнини! После мъжете някой път приличат на бременни жени. Кръстът трябва да бъде доста тънък. При раменете трябва да имате два пъти мярката на кръста. Раменете трябва да бъдат широки, да има една линия там. Когато тази линия съществува, тогава е хубаво.

Сега може много пъти, като се спираме върху известни погрешки, те да се дължат на хиляди поколения, които са създали сегашното анормално състояние. У някои вратовете са къси и дебели, а у някои са дълги и тънки. Всички тези хора с дебелите вратове ги очаква да получат някой апоплектичен удар. Този човек трябва да се пази – апоплексия може да го удари. А пък онзи, чийто врат е тънък и дълъг, е нервен, сприхав – да го бутнеш, и ще избухне.

Та първото нещо сега е да се научите на правилна служба на устата, да се научите да говорите. И не бързайте никога да говорите набързо: като ви запита някой, не бързайте да отговорите. Тури си ръката отзад и си кажи: „Не говори!“; сложи си ръката отгоре и отпред на главата и си кажи: „Не говори!“; сложи си ръката на челото и на носа и пак си кажи така. И тогава чак кажи някоя дума. Това е нужно, за да вложиш извест-

на лекота в думите си. Като пипаш тези центрове, можеш да предизвикаш мекотата. Трябва да има мекота в думите ти. И после, тази мекота не трябва да бъде една каша – има работи, които са организирани. Знаете ли колко е гъвкаво тялото на змията? Тази змия може да счупи гръбначния стълб на когото и да е. Човек трябва да има тази мекота, която е организирана.

И през целия си живот вие искате да ви обичат хората. То е ваше право, но кога хората могат да ви обичат? Могат да ви обичат за някое качество, което Бог е вложил във вас. Ти можеш да обичаш някой човек за музикалното чувство, което Бог е вложил в него. Някой път ти можеш да обичаш човека за хубавия му говор – сладчина има в говора му. Но този човек трябва да упражнява говора си. Пет години ви трябват да се упражнявате, за да се научите да говорите, че като кажеш една дума, мед да капе, с думата да протече мед.

Сега гледам някоя сестра, като дойде, ще каже нещо – и сълзи текат от очите ѝ, но от езика ѝ нищо не излиза. Хубаво е протичането на сълзите – това е един добър признак. Щом видя, че някоя сестра плаче, казвам: „Тя си мие прозорците, за да вижда по-ясно“. И аз чакам да си измие прозорците. Тя си извади кърпата и като потекат сълзи, бърше ги. Това е един процес – виждам, че още не са измити. Погледна и виждам, че пак плаче, не са доизмити прозорците. И пак си бърше очите, а след това почне да говори.

Вие ще кажете: „Това е мекота, това е женски характер“. Няма човек, който да не е плакал; няма човек, който да не си е мил очите – и трябва постоянно да ги мие. И ако много плачеш и триеш очите си, ти за тях трябва да имаш една копринена кърпа, много мека. Никога не бършете очите си с твърда кърпа. И като заплачете, не позволявайте да падат сълзите ви долу, но вземете с кърпа тези сълзи – те действат лечебно. Ако тези сълзи бихте ги събирали в шишенца, щяхте да можете да се лекувате от ревматизъм, от бъбречна болест, от захарна болест, от склероза.

Склерозата произтича от голямо безпокойство. Ти се безпокоиш например, че къщата ти не е хубава, че стените не са хубави, че този стол не е хубав. Казваш: „Този креват креват

ли е? Човек не може да спи“. Креватът е там, в главата; и столът, и всичко е там. С други думи казано, всичко това зависи от човешкия ум. Вие сте пратени от невидимия свят. Имали сте всички удобства в невидимия свят – защо дойдохте на Земята? За печалба. Ти си бил на Небето, но там не можеш да печелиш. Ти може да си един царски син; но ако седиш само с идеята, че си царски син, че в жилите ти тече скъпа кръв, че те обличат другите и прочее, какво ще те ползва това? Ти трябва да събудиш в себе си знание, ония способности и сили, които имаш. И затова ще те уважават хората.

Някои от вас искате да бъдете светии. И много хора в миналото не можаха да станат светии по единствената причина, че не знаят как се става светия. Казват: „Той е свят човек“. Това е въпрос. Светията трябва да разбира законите на светлината. Светия, който не разбира как се създава човешката мисъл, който не разбира как да съчетава своите мисли, който не знае да ги цени, който не знае да постави всяка мисъл на нейното място, той не може да бъде светия. Защото всяка мисъл е форма, в която ще се влее някое чувство. И ако ти не мислиш право, и сърцето ти няма да има правилно чувство. Какъвто е умът на човека, такова е и сърцето му.

Това, което ви казвам, са общи работи. Всеки един от вас иска да бъде светия. Най-първо никога няма да загасваш светлината на своя ум. Все-таки трябва да имаш някоя малка восъчница, която да ти свети. Най-първо няма да имаш голяма свещ, за да не стават големи разходи. После светията никога не загасва огъня си. Той не гасне, всякога огънят му блещука. А пък онези, които не са светии, всяка сутрин, като станат, ще палят огъня. Светията не го пали; другите нощно време, като се събудят, ще го палят.

Трябва да държим в будно състояние нашите способности. Страхът на човека не произтича от неговите способности, а от неговите чувства. Човек има едно чувство на страх, че може да изгуби. Светията може да се страхува, но той ще се страхува от това, че не е постъпил така, както трябва. Понеже сме изложени на страдания, като те боднат някъде, можеш да страдаш. И ти ще вземеш мерки да не се излагаш на ненуж-

ни удари. Човек може да те удари с думи. С някоя дума може да те удари той, с поглед; може да те удари и с ръката си. Та има различни удари, които произвеждат разни последствия. И човек сам не трябва да се удря. Виждал съм някои деца, че удрят главата си. Те искат да кажат: „Защо не е мислила?“. Някой си пляска главата отгоре, а пък някой – отстрани.

Ние ще дадем един конкурс за самовъзпитанието на човека. Като отидете в невидимия свят, най-първо ще ви извикат да кажете една дума. Ще ви запитат: „Откъде идете?“. Вие ще кажете: „Ида от България“. Ако ти не знаеш как да произнесеш думата *България*, ще те върнат назад. Ще ти зададат втори въпрос: „Защо напуснахте България?“. Вие ще кажете: „Не се живее там“. Ще ви кажат: „Ако не се живее, тогава всички българи трябва да дойдат тук. И понеже ти си дошъл сам, не говориш истината“. Или ще кажеш: „Животът на Земята е станал тежък.“ „Ако животът на Земята е станал тежък, то всички хора трябва да дойдат тук. А понеже са там, значи ти не говориш истината“. Какво трябва да кажеш тогава? Питат те най-после: „Защо идваш тук?“ „Идвам да си почина“.

Колко време може да почивате в невидимия свят? 45 години. След 45 години ще ви кажат: „Ще седите ли още, ще останете ли?“. И ако речете да останете, веднага ще ви намерят работа – и ще работите мъжки, каквото ви кажат, всичко ще направите. Няма да кажеш: „Това не мога, онова не мога“ – ще работиш.

Някои са ме питали: „Как трябва да се обхождаме с хората? Как човек трябва да се обхожда със себе си?“. Има едно добро обхождане: ще се обхождаш така, че да не понижиш своето достойнство, най-първо да не унижиш себе си. Ако говориш неверни работи, ако не чувстваш, не мислиш и не постъпваш както трябва, унижаваш себе си. Най-първо по никой начин няма да унижиш себе си! Така, както Бог те е създал, така ще постъпваш.

Трудна работа е тая, но всички трудни работи се постигат. Няма трудна работа, която да не се постига в света. То е само въпрос на време, на сили или на знание, въпрос на стремеж и въпрос на сила. Ако човек има една силна мисъл, ако има един силен стремеж и ако е силен в постъпките си, той всичко може да постигне.

Някои от вас сте доста захласнати. Човек е захласнат, когато се раздвои неговият ум или неговото сърце – и ти почнеш да мислиш какво ли ще стане с тебе след 20 години. Тръгваш на училище и мислиш дали ще завършиш, или не. Тебе не ти трябва да знаеш дали ще завършиш, или не. Способният човек каквото трябва за днес, ще го направи – всеки ден ще се погрижи за себе си. Оставѝ денят да се грижи за себе си, а пък ти ще се грижиш за оня ден, в който живееш. Днешният ден е най-важен: каквото придобиеш в днешния ден, то е най-важно. Ще придобиете едно ново нещо във вашето разбиране.

Трябва да имате най-доброто разположение. Вътре в нас има един свят и ние трябва да имаме разположението на този вътрешен свят. Знаете ли какво противоречие съществува? Ако преди години бихте били в Русия и ако не сте набожни, горко ви! Ако минеш покрай някоя църква и не се кръстиш, горко ти. А пък сега ако отидеш в Русия и ако се кръстиш, пак ще те накажат. Тогава ако не вярваше в Бога, щяха да те накажат, а пък сега ако вярваш, ще те накажат. Това е разбиране. Онези считаха, че онова верую е право, пък сега считат, че днешното верую е право. Ние няма да вярваме в миналото.

Има неща, в които можем да вярваме, и има неща, в които не можем да вярваме. Този въпрос е поставен така, както не трябва. Ако мислиш за Бога, ако вярваш в Бога и ако няма любов, това е фикция. Ако вярваш в Бога, дето няма мъдрост, това е фикция. Ако вярваш в един Бог, дето няма живот, то е фикция. Ако вярваш в един Бог, дето няма светлина и знание, то е фикция. Ако вярваш в един Бог, дето няма свобода, то е фикция. Ти като вярваш в Бога, Любовта трябва да изникне. Писанието казва: „Бог е Дух и които Му се кланят, да Му се кланят с Дух и Истина“. Значи трябва да има пълно разбиране.

В някое отношение вие сте много напреднали. У някои от вас личните чувства са развити повече, отколкото ви трябва. Вие имате толкова много развити лични чувства, че не ви трябват толкоз, трябва да ги понамалите малко. У някои от вас личните чувства са развити, а милосърдието е много слабо. Понеже имате много лични чувства, за милосърдието много малко мислите. Ти обичаш жена си, дъщеря си, някои свои роднини, а пък за другите казваш: „Господ да им е на помощ. Господ да се грижи за тях“. Това не е милосърдие, туй е частично разбиране. И ако твоето сърце не се стимулира от

стремежа на всички тия души, като гледаш какви усилия правят, слабо милосърдие имаш.

Защо всички души правят усилие? За да осъществят идеала си; защото всички души имат идеал, към който се стремят. Но всички не са подготвени: някои имат подходяща материя, а пък някои нямат. И колко години трябва да работят, за да си създадат хубав материал... Ти ако искаш да усилиш милосърдието в себе си, няма да търсиш хора, подобни на тебе, без милосърдие, но ще търсиш хора със силно развито милосърдие. И всеки ден всеки един от вас трябва да мине покрай десет души, които са милосърдни, и да помислиш за тях. Като срещаш и общуваш с милосърдни хора, ти ще почувстваш в душата си, че имаш едно ново разположение. А пък ти ще минеш покрай един скържав човек и ще станеш още по-скържав.

И хората се занимават с въпроса кой е религиозен. За да бъде човек религиозен, той трябва да има беззаветна вяра: каквото му кажеш, той вярва. Аз съм изложил онзи пример за един султан, който издал заповед да му кажат една същинска лъжа. Идва един и носи един косъм от брадата на баща си. Казва: „Баща ми като тури този косъм на Дунава, стана мост и нашите войски минаха в Румъния“. Султанът рекъл: „Възможно е!“. Един носи едно паче яйце и казва: „Майка ми като тури такова паче яйце, излезе една камила“. Султанът рекъл: „Възможно е!“. И най-после двама носачи носят един голям кюп. Човекът, който водил носачите, казал: „Баща ви едно време ходи на война с московците и взе назаем пари от баща ми с този кюп“. Султанът рекъл: „Това е лъжа!“. Защото като каже: „Възможно е!“, трябва да плати. Та всяко нещо, което не ни допада на характера, което ни засяга, за него казваме: „Това е лъжа!“; а пък за всяко нещо, което не ни засяга, казваме: „Възможно е!“.

Най-първото нещо е – турете в ума си и поддържайте следната идея: всичко в света Бог е създал за добро! Второто, което трябва да поддържате, е, че Бог е турил някои неща като контрасти, като сенки, необходими за един художник. Един художник без сенки нищо не може да направи. Но художеството не седи в сенките, то седи в линията. (*Учителя начерта една линия на дъската.*) От тази линия може да направите един човешки нос.

За да бъде носът хубав, не е важна само дължината, но и строежът му: носът има известен строеж. Някой нос може да е много дълъг, но долу е спитен – липсва му нещо. В този нос има интелигентност, но му липсва стремеж, той няма стремеж. У децата, които не мислят, носовете са къси. А пък на онези хора, които са много замислени, у тях носът се е проточил. Но колко трябва да се проточи носът? Носът може да се проточи толкова много, че ти можеш да се страхуваш. Линията на носа съответства на линията на ума. Това е билото на носа. Ако тази линия се проточи надолу, ако отиде много надолу, това показва една безполезна грижа и страх за бъдещето. Такъв човек е страхлив, плаши се от най-малките работи. Следователно страхът си има своето място, но той трябва да бъде само една подбудителна причина, понеже ние живеем в един свят на големи опасности и затова човек трябва да бъде предпазлив. Като върви по улиците, той не трябва да бъде много близо до къщите.

Разправяше ми един мой познат следното. Това се случва във Варна. Той ми разказа: „Вървя облечен с нова дреха, но съм недоволен от себе си, вкиснат съм. Дрехите ми са хубави, но не съм доволен, липсва ми нещо. По едно време, като минавах, изля се една кофа вода върху главата ми“. Това било в новата махала във Варна. Той рече още: „Жената ми каза: „Извинете“. А пък тя си къпела детето и без да гледа надолу, изля цял леген вода на улицата. И като ме окъпа, изведнъж изчезна неразположението ми, имах вече разположение и почнах да се смея. Неразположението си отиде. Намерих, че това дете, което тя е къпала, е добро и човек ще стане. Това къпане ми донесе благословение. Аз казах на жената: „Няма нищо! Стават тези работи“ – и си отидох весел у дома. И разбрах, че водата, с която ме кръстиха, е добра, и си рекох: „От мене човек ще стане вече!“. И оттам насетне всичко ми провървя! Дотогава не ми вървяха работите, но като ми изляха водата и ме окъпаха, тръгна ми. И никакво петно не остана по дрехите“.

Та казвам: Божиите благословения някой път идат по този начин. Когато окъпят някога едно дете, като не си доволен, все ще излеят малко вода върху главата ти. Защо хората бягат от дъжда? Че той е все от окъпаните деца от небето. И тази вода я разпръскват по всичките треви и дървета.

Сега аз ви говоря за онзи вътрешен обновяващ процес, който трябва да става в душата ни. Има едно ужасно положение, в което съвременният свят се намира. Представете си, че един генерал на бойното поле има едно сражение. Хиляди хора са там и той мисли как да победи. Но знаете ли за тази победа колко хора трябва да станат жертва? И ако този генерал беше мекушав, щеше да даде гръб. Но той трябва да даде отпор.

Но тази война става и с нас. Ти казваш: „Без война!“. Я кажете, как става без война? Докато не решим този въпрос вътре, войната отвън не може да изчезне. Това е един вътрешен процес. Ние не сме се научили да живеем мирно – тепърва има да учим да живеем мирно. „Бог живее във всинца ни“ – казваш ти. Но като дойдеш до един човек, ни най-малко не мислиш, че Бог живее в него. И той като те погледне, мисли, че Бог Го няма в тебе. Но Бог се проявява в нашите мисли. Колкото мисълта става по-светла и колкото чувствата стават по-топли и носят живот, толкова Бог е повече проявен. Бог се проявява чрез нашите мисли и чрез нашето сърце.

Някой път дойдеш до едно тежко положение и отвътре ти се говори: „Търпи, тази работа ще се уреди“. Ти казваш: „Как ще се уреди?“. На едного рекох: „Твоята работа ще се уреди“. Той попита: „Как ще се уреди?“. Казах му: „Че твоите работи са уредени. Ти имаш една хубава глава. Бог те е пратил да пееш на хората, а пък ти си тръгнал да търсиш други работи. В това ти е бъдещето.“ „Истина ли е?“ „Истина е!“. На друг казвам: „Ти си много даровит човек! Вождите ти показват, че имаш отлични художествени способности. Много добри очи имаш! От тебе отличен, гениален художник може да стане“. Той рече: „С цапане какво може да направя?“. Казах му: „Ще направиш картини – и пари, и всичко друго ще дойде“.

Мога да ви покажа в какво седи вашето щастие. Ако знаехте как да обърнете вашия език, много бихте направили. Знаете ли как да обърнете езика си? Вие не сте правили гимнастика на езика си. Понякога казвате на някой човек: „Обичам ви“. Не, ако аз бях на вашето място, щях да взема една диня на масата си и ще се уча. Ще ѝ кажа: „Много ви обичам“, но да чувствам, че я обичам. И като ѝ кажа: „Обичам ви“, ще ѝ река: „За да ти покажа, че те обичам, сега ще те изям“. След като изям динята, ще ѝ кажа: „Много те обикнах, ще ти дам

най-хубавото място, което имам в себе си“. Или ще взема една ябълка и ще ѝ река: „Много те обичам“.

Та като се научите на ябълките, на черешите, на дините, на реалните неща, тогава ще дойдете до хората, да им кажете: „Аз ви обикнах“. Сега онзи, когото обичате, ще ви постави на изпит, ще каже: „Щом ме обичаш, какво ще ми дадеш?“. Тогава аз, за да покажа своята любов, ще изляза вън по улицата, ще намеря един гладен човек, който не е ял три дена и който си казва: „Да има някой добър човек да ме покани...“. Ще му направя един хубав обяд и ще го поканя. И аз ще седна на стола, двамата ще се разговаряме и ще ядем. Това е любовта. Като ядем двамата, аз ще го питам: „Обичате ли това ядене?“. Ще му туря хляб и ще му кажа: „Обичате ли този хляб?“. Той ще рече: „Много го обичам!“. След първото ядене ще кажа: „Обичате ли го?“. Така ще говоря за любовта: аз ще го запитвам и той ще ми отговаря.

Вие проверявали ли сте докъде е достигнала вашата любов? Бог толкова ни обича, а щом дойдат някои малки противоречия в живота ни, ние почваме да се колебаем, че Той не ни обича. Истинската любов се познава в противоречията. Ако ти един човек не можеш да го обичаш при противоречията, които срещаш, каква любов имаш? Представете си, че един много умен човек поправя крака ти, който е счупен. Ще кажеш ли: „Колко е жесток, не знае как да пипа“? Не, ти ще благодариш на Бога, че този човек ще ти помогне. Той ще ти причини страдание, но след време ще бъдеш здрав.

Всяка болка, която причиняваш на някой човек, ще дойде и до теб. Всички страдания, които съществуват, са за изправление на някой недъг, който съществува в тебе. Вие сега се страхувате само от обидата на хората, но има и други хора, които не виждате. При всеки човек седи един друг човек от другия свят – неговият ангел. Ти можеш да обидиш невидимия човек, но можеш да обидиш и неговия дух. Някой човек казва: „Той обиди моя дух“.

Та ще се пазим да не обиждаме духа – онези възвишени същества, които ръководят душата. Те виждат всички слабости на човека, но го възпитават. Един ангел е пратен да възпита някои хора и дали ще се върне на Небето, зависи от това, ще възпита ли тия души. И ако не може, ще остане дълго време тук. Някой ангел може да се намира в противоречие. Ня-

кои хора не приемат това, което той работи върху тях, и с това усложняват работите. И тогава усилват страданията му.

Някой път ние причиняваме страдания на Христа, Който иска да ни помогне. Ние седим и Му създаваме още мъчнотии, отгоре на тези, които има Той. При големите мъчнотии, които има, ние искаме Той всичко да направи заради нас. Христос казва: „Потърпи малко“, а ти питаш: „Как да търпя?“. Христос казва: „И Аз учих това търпение. Когато Ме биха онази вечер, търпях. И Аз имах достойнство – минавах за Син Божий, но като Ме налагаха, учих се на Земята какво нещо е търпението!“.

Представяте ли си какво беше положението на Христа онази вечер? Той броеше ударите: 1, 2, 3, 4 и прочее – воля имаше! На тези войници им отмаляваха ръцете. Като се изредиха всичките римски войници да Го бият вечерта, те казаха: „За първи път видяхме един човек, който може да търпи, който може да издържи!“. Вие още не сте минали през това. Този опит е едно посвещение. Бог не е ли бил във всичките тези ръце; Бог не беше ли в тези удари? Христос знаеше, че във всеки удар е Бог! И каза: „Благословена да бъде ръката, която Ме бие!“. Това е вече характер, това е силата на човека! Няма всеки ден да те бият, само една вечер... И оттам насетне Христос жъна плодовете на онова търпение!

Вие още не сте имали такова мъчение. Един ден, когато дойдат да те поставят в гроба и душата ти не може да излезе оттам, почваш да чувстваш, че това, за което си се грижил, си отива... Дойде един удар и откъсне един пръст. После откъсне втория пръст, третия пръст, откъснат ти носа, устата. Това ще го видиш в гроба. Какво ще правиш тогава? Много умрели има, които викат: „Избавете ни, избавете ни!“. И никой не идва.

Това не е за страх. Един човек ще бъде поставен на известни изпити, които трябва да издържи. Не трябва да се плашим от нищо. При най-големите страдания човек трябва да види Ръката Божия, Която действа в дадения случай. И всинца вие трябва да чувствате в себе си присъствието на Бога, да мислите, че има една ръка над вас. И Писанието казва: „Всичко онова, което се случи на онези, които любят Бога, се превръща на добро!“. Не искам да се връщаме назад. Вие не сте завършили вашето развитие – всички ще минете по пътя на Христа!

И цялата сегашна култура минава по пътя на страданията. Тези народи, които сега се бият, са християни. Едно време казваха: „Езически са тези народи“. Понеже маските не стават, когато човек е с брада, то кардиналите трябва да си обръснат брадите, за да си турят маски, та да не влизат задушливите газове. Така английските светии си обръснаха брадите. Някои калугери си пожертваха брадите; някои от кардиналите – също.

Та ще дойде някой път случай да пожертваме някои работи. Ти имаш едно достойнство – това е една брада, брада на достойнство. Ти мислиш, че си нещо. На бойното поле колко пари дават за твоята брада? Казваш: „Аз не обичам да се покланям“. Но като идва гранатата, ти се навеждаш и пъплиш по земята. Ще се поклониш и оттатък ще минеш. Когато се дойде до страданието, ще вземеш позиция, ще намериш тогава смисъл в него: ще видиш, ще разсъждаваш какво може да ти донесе едно страдание.

Нашият свят на първо място е свят на страданието. Онези ангели от невидимия свят, които не знаят какво е страдание, ги пращат на Земята, за да се научат какво е то. Това опитано знание трябва да го добием. Сега тези неща и да ги искаме, и да не ги искаме, ще дойдат. Но вярвайте, че никога няма да ви дойде страдание, което не можете да носите. Ще ви дойдат страдания, които са необходими за вашето развитие; няма да дойде по-голямо страдание, което не можете да носите.

Та сега какво ви трябва на вас? Трябват ви нови упражнения. Човек трябва на ден да отдели най-малко 10–15 минути за милосърдието; да размишлява какво нещо е милосърдието. Да отдели 10–15 минути за Божията Любов; да разгледа какво нещо е Божията Любов. После да отдели 10–15 минути за вярата; да разгледа какво нещо е вярата като едно чувство. Как например вие ще разберете милосърдието? Казвате: като дадете някому нещо. Милосърдният човек е на физическото поле. В страдующия човек има една вътрешна болка: никой не му е казал една блага дума, никой не му влиза в положението. С хляб тази работа не става, трябва да имате известна опитност. Трябва да му кажете една блага дума, да знаете как да го утешите, че да му стане леко. Онзи не знае защо му идват тези страдания и вие трябва да му дадете истинско разрешение на въпроса. И всички хора имат нужда от такива разяснения.

Наскоро един млад момък идва при мене и ми разправя една своя опитност: „За пръв път аз срещнах една мома, която не произведе в мене чувство на полово влечение, но произведе толкова хубави чувства, че само като я видя и като се върна у дома, пиша, работя! Само като я видя! Искам сега да ѝ се обадя. И като я видя, в мене се ражда най-хубавото“.

Това е Божественото. Божественото е това, което събужда в нас най-хубавите мисли и най-хубавите чувства, най-хубавите постъпки. Ти вярваш в Бога, но в тебе не се събужда никакъв подтик. Това не е Божествено! Ти вярваш в някаква любов, но в теб не се събужда никакво хубаво чувство. Онази любов, онази мисъл, която събужда в теб един подтик, тя е Божественото! Щом дойде Божественото вътре, веднага тази мъгла, която съществува в тебе, ще се разпръсне.

Този момък ми каза: „Тя е като катализатор в моя живот. Като я видя, всичко отрицателно в мен изчезва и се разтопява. А като не я виждам, пак отпадам духом“. Божественото е това, което постоянно повдига духа ти! Ние минаваме през областта на изпитания. И най-хубавото, което имаме, може да ни се отнеме, ако не сме силни. Та Божественото постоянно идва и ни поддържа.

Та дръжте постоянно Божественото в себе си. (*Учителя погледна към зората, която беше розова.*) Там изтокът какво показва? Този цвят показва, че в човека трябва да има мисъл, той трябва да има един прозорец. Това е един прозорец на Божественото. Всякога в човека трябва да има един прозорец.

Та казвам: преодолявайте сега по един съзнателен начин мъчнотиите, които имате. Вие имате едни вътрешни мъчнотии, в които никой не може да ви помогне, и неща, които вие сами трябва да преодолеете. И вашата сила зависи от това преодоляване. Например недоволен си. Само като помислиш за Бога, трябва веднага да ти олекне на душата. Като си помислиш за Бога, ти имаш връзка вече с Него. Боледуваш – и само като помислиш за Бога, болестта изчезне. Сиромах си – като помислиш за Бога, сиромашията изчезне. Не разбираш някой предмет – като помислиш за Бога, предметът става ясен. Писанието казва: „Бог е, Който действа в нас“. Той е, Който ни учи. Един ден всички ще бъдем научени от Него. И сега Бог много добре ни учи.

Та нека да бъдем радостни и благодарни на онова учение, с което Той ни учи отвътре. И да оставим всички противоречия на живота; да оставим нещата, които не можем да разрешим, да ги оставим на Него, Той да ги разреши. Смъртта не е един въпрос, който ние можем да разрешим; свободата не е един въпрос, който ние можем да извоюваме. Да запазим свободата можем, но да я придобием, не е по нашите сили. Има неща, които идат от този, живия извор на живота.

Та казвам: всички трябва да държите тази вътрешна връзка с Бога. Дръжте онова, което Той ви казва: „Обичайте ближния си като себе си!“. Разбирайте това! „Любете врага си!“. Разбирайте и това! Кой е най-големият враг на човека? Самият човек, низшето в човека. Ще го обичаш. Врагът е вътре в тебе – ще го обичаш. Това е плътта. И Писанието казва: „Човек трябва да обича плътта си“. Този враг, който създаде всичките ти страдания, трябва да го обичаш. Не че той ти мисли злото, но казва: „Ще живееш и заради мене. Няма да се захласваш само нагоре, но ще помислиш и върху по-близкото в живота. Най-първо ще помислиш нещо за мен“.

Та следователно трябва да служим на себе си в това отношение, за да бъде нашият дух свободен. Тъй като Бог е създал света, трябва да благодарим на Бога за тялото си, за сърцето си, за ума си, за силата си, за всичките възможности, които ни е дал. Всеки ден като станем, да благодарим, че сме станали; да благодарим, че не е по-зле, отколкото е. Всеки ден е по-добре. По този начин всичките неща вървят добре.

Духовно трябва да уякнат всички. Сега идат времена на големи изпитания – и всички трябва да бъдете юнаци. Няма кой да ви носи; няма да има коне, но каквото имаш, на гърба си ще го носиш. Ако не можеш да носиш, ще останеш на пътя. Хората имат всичкото желание, но няма да могат да ви помогнат. Развивайте тогава в себе си онази вяра, която носи силата на човешкия ум. Развивайте надеждата, която носи силата на човешките чувства. Развивайте и любовта, на първо място любовта, която носи в себе си Божествения живот. И Христос казва: „И това е живот вечен, да познаят Бога!“.

Отче наш

2. лекция, 4 октомври 1939 г., София, Изгрев

КЪМ ОБЕТОВАНАТА ЗЕМЯ

Отче наш
Духът Божий

Чете се темата „Службата на устата“.

Устата е врата за един велик свят, за един Божествен свят. През вратата влизат и излизат. По някой път вие падате в една погрешка, понеже се основавате само на хипотези в живота. Хипотезата се основава само на един факт. Случило се е нещо и ти ще направиш една хипотеза. Изгубиш си кесията вкъщи и ще направиш хипотеза по какъв начин си я изгубил. И ще се мъчиш да намериш по кой начин си я изгубил и къде се е дянала. Казваш си: „Като се върнах от пазара, кесията ми беше в джоба. Като влязох в стаята, кесията също беше в джоба ми. Но като седнах в стаята, изчезна“. Ти разсъждаваш, имаш вече два факта. Това е вече теория. Първият факт е, че не знаеш къде се е дянала кесията, а пък вторият факт е, че е влязъл един приятел у дома ви. „И понеже не съм я взел – си казваш, – то тя трябва да е отишла в джоба на приятеля ми.“ Ти се питаш: „Защо му е тази кесия?“.

Това вече е теория. А щом имаш четири факта, това е вече приложение. Четирите факта показват, че ти работиш вече обущата. Най-първо разглеждаш обувките, избираш кожа – и после ги шият. Това е вече приложение на едно знание. Мислиш ли, че като станеш обущар, ще бъдеш виден човек? Може да станеш виден, ако можеш да правиш обуща за царските дъщери, че краката им са деликатни. Ако знаеш да правиш обувки на царските дъщери, на царицата и на царя, ще те търсят. И така трябва да ги правиш, че обущата да прилепват на краката. И ще кажат: „Придворен, царски обущар е това“. Няма да ти платят 20–30 лева, но пребогато! Или пък я да си придворен шивач...

Но нека да дойдем до същественото. Две неща има сега. Вие нямате еднакви разбирания, все сте на разни възрасти. Най-старият е на около 80 години; дали има някой от вас, по-стар от 80 години? Сега вашите възгледи се различават. Как-

во е произвела Земята, след като се е преобърнала 80 пъти около себе си? Тя като се е обърнала 80 пъти около себе си, е работила, а пък вие, без да сте работили, сте остарели, уморили сте се. Като се е обърнала тя първия път, ти си се родил съвсем малък. А пък преди да се е обърнала Земята, ти никак не се беше родил. Значи като е почнала Земята да се върти около себе си, ти остаряваш. Аз употребявам израза „Земята се върти“, но и човек върши самостоятелно движение върху Земята. Например днес един човек е извървял цял ден. Колко километра може да се извърви за един ден? Ако е войник, ще извърви 20 километра. Ако е търговец, колко ще извърви? Ако му е припряна работата, колко може да извърви? (*60 километра.*) Но ако е с автомобил? (*200–300.*)

Има една важна страна, на която трябва да се спрете. Ако си окалян и искаш да си изчистиш калта, трябва да знаеш как. Представи си, че те боли коремът, а пък разправяш на някого, който не го е болял коремът. Той ще каже: „Никога не ме е болял коремът. Не зная как е“. Вие имате свиване и не е само то, но в свиването има нещо, което безпокои ума ви. Или някой очите го болят; или ушите, или зъбът го боли. „Боли го зъб, че куца“ – смеят се хората. От зъба се е подуло лицето му, цяла нощ не е могъл да спи. Защо страда зъбът? Зъбът боледува, а пък ти страдаш; кракът боледува, а ти страдаш; очите те болят – ти страдаш. Има в главата някое съзнание, някой орган, които правят погрешка, а пък ти страдаш. Устата е яла и пила, и коремът е участвал в яденето и пиенето, скарали са се, устата и стомахът са заболели – и ти ходиш да ги примиряваш. Устата я мажеш, разтриваш я, гладиш я, говориш ѝ, че втори път не трябва да прави такива работи. И стомахът те боли: разтриваш го, топла вода ще му туриш, компреси, ще го гладиш, защото чрез неговото боледуване се препятства на нашата фирма, тя се спъва. И докато го убедиш...

Това е пак фигура на речта. Онези, които са използвали словесността, могат да кажат каква реч е тази. Може ли да се разговаряш така със стомаха си? Онези, които отиват по-далече, казват, че има известни същества, които са служители само на стомаха. Например обущарите са направили обувките. Ти с обущата няма да говориш, а с обущаря. Разглеждаш обувките и казваш: „Тези обуща не са направени както трябва“. Но

ти не говориш на обущата, а на обущаря; казваш: „Тук не си турил клечките хубаво, но са много нарядко. Искам още по една клечка да удариш“. И обущарят взема и туря още по една клечка. Онзи ще каже: „Аз говорих на обущата“. Но всъщност ти говориш на обущаря, че той трябва да поправи обувките. Обущата са един резултат. Та казвам: ако знаеш как да кажеш на обущаря, той ще поправи обувките. Но ако не знаеш как да му говориш, няма да ги направи. Ти казваш: „Стягат ме обущата“. Онзи те пита: „Къде те стягат?“. Казваш: „Не зная, намери къде. На пръстите ли е, на петата ли е, отстрани ли е, не зная. Но зная само, че ме стягат, че не ми прилягат“. А пък онзи обущар, който е майстор, ще каже: „На големия палец те стяга“, или: „На малкия пръст те стяга“. Такъв обущар, като му посочиш, той знае как да ги поправи.

Има нещо, което те стяга. Ти казваш: „Неразположен съм“, но няма знание в тези думи. Неразположението ви произтича от някаква причина. Който е малко философски развит, ще търси причината, а пък който не е философ, ще каже общо: „Неразположен съм“, без да знае причината. Ти казваш: „Неразположен съм, понеже имам да плащам две полици и нямам пари да ги платя. И от недоимък на парите имам неразположение. Понеже ако не платя, кредитът ми ще се намали, честта ми ще се накърни, защото хората ще мислят, че не мога да плащам“. Или пък си ученик и не си разположен. Защо? „Снощи – казваш ти – ходихме на театър, на концерт, и не си научих уроците. А професорът е много сприхав, взискателен – и ще ме среже. А пък трябва да отида на училище, но не съм разположен“. Или си религиозен човек, в бързината не си се помолил и си отишъл на работа. Ти имаш тайна стаичка и си уверен, че като се помолиш, работата ти ще стане със сто на сто сигурност. А пък сега от бързина не си се помолил, а да се връщаш не може. Неразположен си – защо? Защото не си се помолил. Сега практиката е такава, че могат да те попитат: „По пътя не можеш ли да се помолиш?“. Но ти вече имаш един възглед, че трябва църква, за да влезеш вътре да се помолиш. Няма и църква. После си свикнал да имаш един молитвеник, да го отвориш и да четеш от него. Наизуст не знаеш молитвите, а си забравил молитвеника. Това не е извинение. Какво ще правиш сега?

Тези хора сега са религиозни деца. А пък на онзи религиозен, който е учен, молитвеникът е в главата му. Той по пътя и навсякъде се моли – където му дойде на ума да се моли. Който знае, така прави, а пък който не знае, ще търси някакво място да се моли. Който знае да пее, навсякъде пее, а пък който не знае, търси някой салон, отоплен много хубаво, и после да има резонанс. И казва: „Не може без това“. Онези, които сега започват да пеят, на тях им трябват тези неща. А онзи, даровитият певец, той сам си създава салона, създава си един хубав салон.

Веднъж направих един хубав опит. Има теория, която казва, че зимно време трябва да се ходи с балтон. Трябва да има нещо като вата вътре – подплата вътре на балтона. Де ще му намериш вата? Аз нямах пари за балтон с такава подплата. Купих си балтон без подплата, дори не беше балтон, но предполагах, че беше балтон. Като го облякох през зимата, предполагах, че е балтон – и ми държеше топло. Вие се смеете. Онзи, който не разбира, мисли, че не е възможно. Аз турих на този балтон вътре навсякъде една магнетическа обвивка. Сложих му магнетическа обвивка и не го закопчавах. Казват ми: „Ще изстинеш“. Топлина излиза от магнетическата обвивка; такъв балтон притегля топлината. Като го отворя, топлината влиза вътре.

Казвам: според както мисли човек, така и става. Има един закон за това; а за краката е същото. Казваш: „Студени са краката ми“. Но ако си съсредоточиш мисълта, ако разбираш законите, след 5–10–15 минути краката ти ще се стоплят. За да се стоплят краката ти, трябва да стане една промяна вътре. Някой път можеш да мислиш, но не се стоплят краката ти; а пък някой път можеш да мислиш и топлината ще отиде там.

Да ви дам едно обяснение как стават нещата. Казват, че каквото мисли човек, това и става. Става, но при известни условия – и ти трябва да знаеш как. Допуснете, че вие седите под една круша. Закон има, писано е: тази круша да не я буташ. Само ако някой плод се откачи и падне долу, имаш право да го вземеш, а сам нямаш право да буташ дървото. Тогава ти ще концентрираш ума си, ще предизвикаш едно сътресение във въздуха. Можеш да направиш това. И въздухът ще произведе сътресение в крушата и крушите ще паднат. Ти ще ги вземеш и ще ги туриш в джоба си.

Значи ако сам бутнеш крушата, има престъпление, но ако бутнеш въздуха и той блъсне крушата, няма престъпление. Как ще го обясниш: което е станало по закон и което е станало без закон – какво значи това? Под думата *закон* разбираме следното: вече имаме един порядък в света – това е закон. Може би хиляди поколения са живели и са образували един начин, един метод за човешките постъпки. Например кажеш известна дума... Ако кажеш на хората на френски, на някой чужд език една обидна дума, няма нищо; но ако му кажеш на собствен език, веднага има закон.

В английски език има две думи: *лъжец* и *законник*, които са доста близки. Те са еднакви по произношение, имат малко различие. Някой път могат да ти кажат: „Ти си лъжец“. Ако попиташ: „Как така?“, онзи може да ти каже: „Аз казах „законник“, но имаше подхлъзване на езика и ти си помисли, че съм ти казал „лъжец“. Но това е изопачаване на закона. В съзнанието си онзи знае, че ти е казал обидната дума, но понеже законът го хваща, той търси друга дума и иска да се извини. Че как се е подхлъзнал езикът му? Той не може да се подхлъзне. Или пък понякога вие седите при някой обущар, вземете обущата и му разправята, разправяте – и най-после кипнете.

Сега от какво произхожда кипването? Често кипването става от господаря или от господарката. Пред слугинята много лесно кипваш, а пък слугата пред господаря си малко кипва. Слугата трябва да бъде много умен, за да не кипне господарят. Ако слугата не е умен, господарят ще кипне. Питам: защо господарят кипва? Понеже цени своето време. Англичаните казват, че времето е пари. Един англичанин и един американец се хващат на бас. Американецът казва на англичанина, че едикой си милиардер може да го приеме. Онзи отговаря: „Не, аз познавам какъв човек е. Не можеш!“. И се хващат на бас за 250 английски стерлинги. Отива американецът при милиардера и последният му казва: „Времето за мен е пари. Всяка минута ми струва 10 стерлинги“. Онзи му рекъл: „Колкото струва, ще ти платя. На мен ми трябват само 5 минути“. Милиардерът си извадил часовника, гледа го и пита: „Кажете защо дойдохте? Изтече ви времето“. Онзи казва: „Хванах се на бас за 250 лири. На вас всяка минута ви струва 10 стерлинги. Давам ви 50 стерлинги, а на мен остават 200. И моето време е скъпо, и аз подълго не мога да стоя“. С този пример какво иска да се покаже?

Мислите ли, че втори път този милионер ще можете така да го излъжете? Не, втори път не можеш. Втори път онзи, който отиде, трябва да измисли нещо ново. Да оставим сега това.

Човек трябва да се научи най-първо да мисли. Два фактора има: човешкият ум и човешкото сърце. Човек трябва да знае как да употребява своя ум и своето сърце. Сърцето пък разполага с чувствата. Като кажем „сърце“, това е общо казано. За да разбираш сърцето, трябва да разбираш своите чувства, а пък те са от разни степени, както в музиката. Ти като изучаваш музиката, трябва най-първо да знаеш добре седемте основни тона. И не само тоновете, но и знаците. Всеки тон си има капризи. Някой път той е неразположен. Ще му туриш един бемол при неразположението. Някой път е разположен. Ще му туриш диез, ще го повишиш. Трябва да знаеш как е неразположен, как да му говориш. Има едно естествено положение. Обикновения тон ще го вземеш както трябва. А пък неразположеният, ако не го вземеш както е неразположен, ще каже: „Не ме вземаш правилно“. Трябва да го понижиш с половин тон надолу. А пък друг един тон го пееш и той ще каже: „Така не се пее“. Един тон, който има разположение, ще го вдигнеш с половин тон нагоре – и ще вземеш *до диез*.

Я вземете *до диез*! Изпейте така думата *добро*. Аз вземам *до* за основен тон на живота. Как ще вземеш повишено думата *добро*? Работи ми един работник. Пазарил съм се за 10 лева. И като ми свърши работата, ще му дам един лев повече – 11. А пък ако не ми свърши добре работата, ще му дам 9 лева. Той казва, като излиза: „Изяде ми един лев, отби ми го“. Не, ще му се каже: „Тази е минорната гама“. Някой път е по-добре да вземеш 9 лева, отколкото 10. Влизаш в някой дом, там има мъж и жена, двама души. Има и 10 слуги, а пък деца нямат. А пък влезеш някъде – те имат 9 деца и никакви слуги нямат. Питам: кое е по-хубаво – да имате 10 слуги или 9 деца? Да имате деца, синове – те са най-добрите. Няма по-добър слуга от синовете; няма по-добри слуги и от дъщерите; няма по-добра слугиня и от майката.

Най-добрата слугиня е майката. Тя служи по всичките правила, без пари: откакто влезе в този живот, докато замине в другия свят, без пари служи. И като ѝ кажеш нещо, тя казва: „Ще бъде това“. Като ѝ кажат, че ще има апартамент, тя вярва; като ѝ кажат, че ще стане богата, тя вярва; като ѝ кажат, че

царица ще стане, вярва. Като ѝ кажат, че в рая ще отиде, майката вярва. И като си замине, казва: „Добър е Господ. Втори път като дойда, още по-добре ще ми бъде“.

Да дойдем до същественото. Ще напуснете вашия сегашен живот – трябва да го напуснете. Не да го напуснете, но да го промените. Един голям богаташ бил много умен човек. Някой път гостите му се заседявали. Той си имал една специална електрическа инсталация и всеки стол имал по една игла. И като се заседиш по-дълго време, той ще бутне едно копче, ще потече ток и ще те бодне иглата. Ти ще станеш да си вървиш, но за да не се засрамиш, ще кажеш, че си имаш работа. Когато ти дойдат гости, кажеш някой път, но онзи не се мърда. Но когато дойде иглата, тогава се мърда. Та това е вярно.

Понеже в някое отношение може дълго време да се застоиш, Природата е предвидила това, тя си има свои игли. Та като влезеш, трябва да знаеш, че щом седиш някъде 5 минути повече, иглата ще дойде. Или ако не знаеш как да говориш, ще дойде тази игла. Иглата, това е безпокойството. А пък всички имате желание животът ви да бъде уреден; всички желаете да бъдете богати, здрави, весели. Всичко това може да бъдете, но трябва да знаете как. Ако дойде в една къща един първокласен певец, като влезе в къщата, веднага всички ще разположи. Ако е добър разказвач, ще им говори хубави приказки – и пак ще ги разположи. Но ако не знаеш как да пееш и как да приказваш, като влезеш, не ще можеш да ги разположиш. Но един умрял човек може ли да разположи хората?

И детето, като дойде в света, за да му обърнат внимание, то запява. С какво внимание очакват бащата, майката и бабата да запее това дете! И като запее то, като заплаче, казват: „Започва“. И всички го слушат и казват: „Какъв хубав глас има, ангелски глас!“. Не съм ги слушал още децата, но предполагам това; не съм виждал как крякат, като се родят. Значи има още нещо, което не зная... Някои от вас знаят по-добре от мене това, но аз предполагам. Чувал съм, като се роди агне, какво казва, но за детето не знам. Говоря ви истината – като се роди агне, знам как вика, но за човека нямам факти. Ала аз предполагам от агнето: това, което е вярно за агнето, е вярно и за детето.

Може ли да ми каже някой от вас как вика детето? Че при вас толкова деца са се раждали – какъв беше първият им

глас? Много е мъчно да се каже. Детето, като изкаже първия звук, произвежда известно разположение у майката, че то е живо. И като изкаже глас, прави и малко движение. Всяко музикално движение има известно действие. Певецът, който ще пее, прави особено движение. Един певец, като го видя още, че прави движението, зная, че е добър. А пък за друг, като направи друго движение, казвам: „Този не е от добрите певци“.

Та казвам сега: вземете основния тон *до* и изпейте *добро*. Симеоне, изсвири думата *добро* с тона *до*. (*Учителя изпя „добро“ сам с тона „до“ и след това всички пяха заедно.*) При пеенето зависи каква мисъл има в човека. Ако у него влезе страх, има едно треперене на гласа. Ако е събудена вярата, тонът има друго изражение; ако е събудена надеждата, пак има друго изражение; ако е събудено милосърдието, тонът също има друго изражение; ако е събудена съвестта, пак има друго изражение. Певицата, ако иска да пее хубаво, на всеки тон трябва да даде ценност. Така трябва да пее човек за себе си. Нужно е да се възпитавате чрез пеенето. Неразположен си – значи имаш неразположение и трябва да го смениш.

Неразположението винаги произтича от чувствата на хората. Има неразположение на страха, има неразположение на честността – значи тя е нарушена; има неразположение на милосърдието. Някой път чувстваш, че не си толкова милосърден, колкото трябва. Или неразположението някой път зависи от надеждата – защото не се надяваш, колкото трябва. Някой път ти не вярваш, колкото трябва – и имаш неразположение. По някой път човек не е толкова милосърден.

Животът е едно течение – непреривно, вечно движение. Ти влагаш в това течение онова, което си извършил. Твоят живот като една малка струя влиза в общия живот. И хората се различават в дадения случай според онези чувства, които ги занимават. Някой път ти е приятно да видиш един човек: милосърдието е написано на лицето му. А пък някой път виждаш твърдостта в човека: каквото каже, не отстъпва. В някого виждаш честността: каквото каже, ще го направи. В някого виждаш вяра, някой път виждаш, че е умен... Това не е чувство, а способност. В някого виждаш, че е философ – разсъждава за причини и последствия. Някой човек е наблюдателен: както и да помръднеш някъде, от тези помръдвания той чете нещо. Ако кракът ти се мърда, като седиш, ако трепери,

той чете нещо. Учителят вижда, че ученикът трепери: значи има страх. А който трепери, не може да изкаже работите. Той трябва да престане да трепери и трябва да мисли. Ти казваш: „Беше ме страх“, но това е чувство, не е мисъл.

Щом започне мисълта, страхът трябва да изчезне. И мисълта е тази, която регулира всичките чувства и ги туря в хармония. Умът ще каже на страха: „Няма защо да се боиш. Тази работа ще се уреди добре“. Щом ти каже, че ще се уреди добре, ти ще се успокоиш. Някой човек го е страх в живота, пари няма. Какво ще му говориш? „Ако имаш баща, той ще ти изпрати пари; ако имаш майка, тя ще ти изпрати; ако имаш приятел, приятелят ще ти изпрати.“ Ако пък нямаш никого, ще си кажеш: „Господ ще уреди тая работа“. На Него можеш да разчиташ.

Сега вие на кого разчитате: на баща си, на майка си, на чичо си, на брат си, на сестра си и прочее. Все-таки на някого трябва да разчиташ в света. Ако разчитаме на Бога, с какво ще разчитаме? Значи с чувството. Писанието казва: „Без вяра не може да се работи“. Без вяра, без любов и без надежда не може да се работи. Ако нямаме вяра, надежда и любов, ние не можем да работим с Бога! А пък законът е същият: с надежда, с вяра и с любов ще работиш с баща си. С тях ще работиш и с майка си; и с твоя брат ще работиш с тях, и с приятеля си. Този, в когото имаш надежда, комуто вярваш и когото обичаш, непременно може да ти помогне. И тогава, ако не ти помогне, къде е причината?

Да допуснем, че ти си един обущар, знаеш занаята добре. Но не ти се работи и казваш: „С този занаят човек не може да помине. Не искам да работя обущарство“ – и си вземаш един лотариен билет. Чакаш сега да спечелиш 500 000 лева, не чукаш вече. „Не искам да забивам вече клечки“ – казваш и вземаш лотарийния билет. Обущарят го гледа, изважда го от джоба си и казва: „Скоро ще се тегли лотарията“. Но като я теглят, не върви. Минава се цяла една година. Втора година пак не чукаш клечките, пак вземаш билет; пак се тревожиш. Какво трябва да правиш? Ти си вземи билет, но едновременно пак си чукай и клечките. Чукай клечките, докато ти излезе билетът. Като излезе билетът с 500 000 лева, остави чуковете, нищо повече! Но преди да е излязъл билетът, ти чукай; чукай, докато излязат парите. Докато не излязат, не оставяй чука!

Къде ти е погрешката? Ти вземеш билета, оставиш чука и после казваш: „Не ми върви!“. Като дойдат 500 000 лева, остави чука настрана, облечи се добре и прави каквото искаш.

Ти правиш същата погрешка и в друга област. Молиш се за нещо и си оставиш работата, не работиш. Законът е: като работиш, ти учи. А ти сега не учиш. Има ученици, които казват, че имат вяра. Те казват: „Аз няма да се уча, но като дойде времето, ще дойде нещо отгоре в мен и ще ме вдъхнови, ще ми се вдъхне“. Това е вярно, че ще ти се вдъхне. Но ако си научиш хубаво урока, ще ти се помогне, ще ти се вдъхне и ще се вдъхновиш; ала ако не си научиш урока, вдъхновението няма да дойде.

Та всички сега имате стари разбирания, стари навици, с които много мъчно може да се справите. Това са стари навици, които вече не ви са потребни. Например ти си служиш с един метод – да хвалиш хората. Хубав е този метод, но има хора, които не обичат да ги хвалиш. Например кажеш на един обущар, че са му много хубави обущата. Той е доволен. Кажеш му: „Ти си отличен обущар, много хубави обуща правиш!“. Никога не хвали един човек, докато не е направил обувките. Ти му казваш: „Слушал съм, че си много добър човек, много добър обущар си!“. Но той не ти направи добре обувките и ти си измениш мнението. Не си давай мнението, преди да е направил обущата. Като ги направи, тогава кажи, че много хубави ги е направил.

Вие сте недоволни от живота по единствената причина, че не знаете как да живеете. Че знаете ли колко е мъчно да се живее! При сегашните условия има хора с много хубаво развито обоняние. Той усеща уханието, а пък краката ти не са умити, нещо миришат. Отиваш при този човек и без да искаш, зле ще го разположиш. Ти като отидеш в града, иди най-първо на баня и се умий хубаво. И както правят сегашните хора, понаръси се малко. Ти казваш, че нямаш пари. Вземи малко здравец, тури го в малко вода и се понаръси с нея като с одеколон. И като отидеш при човека, той ще каже: „Колко хубаво ухание излиза от него!“. Това е наука.

Или например ти отиваш да вземеш пари от някого. Искам да ви кажа как да вземете пари от някой банкер. Аз не съм вземал по този начин – това е теория, хипотеза. Може да е вярно, но ако се приложи и опита, ще се види. Преди да

отида, аз ще си представя, че съм банкерин и разполагам с богатство. И човекът ще ми каже: „Дай ми 1000 лева“. Който дойде, аз му давам 1000 долара или 1000 лева; на друг давам 10 000 или 100 000 лева – щедър човек съм. Аз всъщност съм сиромах, но раздавам. Като отида такъв щедър при него, банкеринът възприема моите мисли и иска да стане като мен. А пък вие отивате при банкерина и пет пари не искате да давате. И той възприема вашето състояние – пет пари не иска да ви даде. Но гледайте този банкер да има пари, иначе ще каже: „Елате след една седмица и ще ви дам 1000 лева“. Вижте в касичката му има ли пари.

Има неща в живота, които са постижими – и всички трябва да работим върху тях. Най-първо работете! Някой път забелязвам, че на устата ви има една линия, която означава, че външните условия за вас са станали вече тежки. Тази линия може да се образува от външните условия, тя може да се образува от хората. Ти си недоволен и тази мисъл почне да те занимава. Станеш песимист и тогава ъгълът на устата ти почне да отива надолу. И който види, му е неприятно. Сложи в теб една приятна мисъл, не мисли, че си голям грешник; мисли, че си светия, макар да не си светия. Не си музикант, но мисли, че си един велик музикант. Няма нищо, че не си такъв – мисли, че си музикант. Да кажем, че не съм красив... Но ако аз видя една красива мома, ще имам подбуждение също да стана красив. Ти виждаш един богат човек. Всяко нещо, което виждаш, е едно подбуждение. Законът е такъв: ти имаш право да внесеш в себе си всичко, което е хубаво. А пък хубавото носи богатства, сила и мощ в човека. Внасяйте в себе си хубавото, без да се смущавате. Ти мисли, че имаш вяра, макар че я нямаш. Вземи някой човек, който има силна вяра, и мисли, че и ти имаш такава вяра. За постижение направи това.

Сега нека вземем *до*. (*Всички пеят „до“*.) Ще изпеем думите *добро*, *движи*, *колело*, *светлина*, *краси*, *живот*, *земя*. Ще го изпеем в октавата от долно *до* до *си*. *До* е *добро*, *ре* – *движи*, *ми* – *колелото*, *светлина* – *фа*, *краси* – *сол*, *живот* – *ла*, *земя* – *си*. (*Всички изпяха това*.) Като кажеш *добро*, ще мислиш, че доброто е качество, от което нещата излизат. То е едно семе, което трябва да се посее. Като вземаш *ре*, ще зна-

еш, че образуваш подтик за движение. Инертен си, не искаш да работиш – вземи *ре*. И после, да кажем, че мисълта ти няма гъвкавост. Значи гъвкавостта ти няма съдържание – вземи *ми*. Богатството е *фа*, красотата е *сол*; сложена е една трапеза – това е *ла*; *си* е участието, това, в което хората участват. Така като се разбира музиката, има смисъл. Аз трябва да взема *до*, понеже ще се занимавам с доброто. При *ре* се занимавам с движението, движа колелото. Колелото е мисълта, *фа* е светлината. Като бръкнеш в джоба си и извадиш нещо, всичко е вече светло: и пътя намираш, и трен намираш, и прочее. Ако нямаш пари, в тъмнина се движиш.

Та казвам: трябва да мислим, че светлината е богатство, което Бог ни дава. Ние седим при тази светлина, при това богатство, и не можем да го използваме. Някой път ти си неразположен. Сменете вашето неразположение! Можеш ли да бъдеш неразположен в присъствието на Бога, Който те обича? Много деца са неразположени в присъствието на баща си – с това придават своето неразположение и на баща си, с това го възбуждат и той да бъде неразположен.

Когато бъдеш в присъствието на един човек, който има добро разположение, не разваляй това разположение! Никога не разваляй и своето добро разположение. И като правило тури това: никога не разваляй доброто разположение на другите! Влизаш в един дом и не си разположен: не разваляй доброто разположение на домашните си, на приятелите си. Носи сам товара си, не разправяй за него! Можеш да разправяш за тъгите и скърбите си, като отиваш при светията. Но там, дето хората не са светии, мълчи за страданията си като рибите. Но пред светията може... А пък всички имате един навик: щом сте неразположени, вие се покажете такива, каквито сте. Че ти когато си неразположен, такъв ли си? Ти не си ни най-малко такъв – това е едно състояние в тебе.

Някои така си държат ръцете. (*Учителя слага ръцете в юмруци на кръста.*) Войниците така си държат ръцете. (*Държи ръцете, спуснати надолу, право.*) А пък някои носят така ръцете си. (*Слага дясната ръка на кръста, а лявата – надолу.*) Това какво показва? (*Смелост.*) А пък някой си туря ръцете така. (*Ръцете са една върху друга под лъжичката, върху слънчевия възел.*) Там близо е слънчевият възел. Когато си

неразположен и си туриш ръцете там, това е намясто – така се урегулират теченията. Слънчевият възел – това е подобно на сърцето в човека. Така туряш ръцете си, за да се хармонираш със слънчевия възел, да влезеш в хармония със своите мисли и чувства. Ръцете и краката означават волевата страна. Ако туриш ръцете си по-надолу, ти влизаш в един по-долен свят. Можеш да туриш ръцете си върху гърдите на височината на сърцето, за да имаш хубаво разположение. (*Слага ръцете, положени върху тялото една върху друга.*)

Някои, като се изправят за молитва, си поставят двете ръце на височината на гърдите, допрени с дланите и насочени напред и нагоре. Но ти не можеш да се молиш така, ако нямаш това разположение. С това положение на ръцете ти искаш да покажеш, че си готов да направиш всичко. Но ако искаш да направиш нещо и не можеш да го направиш? Щом си държиш ръцете от двете страни до рамената с отворени длани напред, ти казваш: „Я го направя, я не. Не зная дали ще го направя. Ако това е съобразно със закона, който Бог е създал, възможно е да го направя“. Когато разправяш нещо на някой човек и той туря ръцете си в това положение, значи иска да каже: „Възможно е, това е закон на размножаване“. Ти искаш да кажеш: „Това, което казваш, ако умът ми може да го приеме и ако ръцете ми могат да го направят, е възможно. Ако умът го разбере и ако ръцете ми могат да го направят, възможно е!“.

Та вие, верующите, сега какви движения трябва да имате? Ти седиш и си търкаш взаимно ръцете. Когато си миеш ръцете, това е чистене. Хубаво, но като се чистиш, целия ден няма да се чистиш. Десет минути ще ти вземе миенето. Но щом си измиеш ръцете и пак така ги търкаш взаимно, какво значение може да има това? След като ги измиеш, ще работиш. Да допуснем, че имате пред себе си един човек, когото не обичате – и искате да го нарежете хубаво. Имате право, но ето при какви условия. Най-първо ти се постави в неговото положение и виж как искаш да те нарежат. И както искаш да те нарежат, по този начин го нарежи. А пък ти го нарязваш и тогава прекаляваш. Сега вие искате да покажете вашата вяра. Или искате да покажете вашата надежда, че можете да пеете. Като пееш, защо трябва да пееш? Тези хора вкъщи са бедни. Аз ще им изпея една песен, която носи средства за тях. Като я изпея, тези хора трябва да го почувстват.

Да ви приведа един пример какво означава да свириш и да пееш. Минава знаменитият цигулар Паганини край един стар цигулар, 80-годишен. Цигулката му била стара и хубава. Паганини му поглежда цигулката, взема я. Старецът му казва: „Не ми държат ръцете, не мога да свиря. Празна е копанката ми. Едно време беше друго...“. Паганини го тупа по рамото, взема цигулката и започва да свири. След 10–15 минути се събира една публика от 20–30 души и повече – и всички слушат. Паганини свири и те турят в копанката. 15 минути като свирил, цялата копанка се напълва с доста почтена сума.

Като влезеш някъде, така трябва да свириш и да пееш, че да напълниш копанката. Влезеш в някой дом. И като влезеш с вяра, с нея трябва да напълниш копанката. Ти казваш, че Господ ще те благослови. Господ ще те благослови, но чрез Паганини, чрез неговата цигулка – той ще засегне сърцата на хората и ще ги разположи. Старецът казал: „Синко, защо не дойде по-рано, когато бях по-млад“. Паганини рекъл: „Няма нищо!“ „Синко, поне в годината веднъж ме посещавай“. Заслужава си в годината поне веднъж да те посети Паганини, да ти посвири и да ти напълни копанката. Старецът казал: „Да ги разделим?“ „Не, всичко е за тебе“. Сега кажете ми, колко е имало в копанката? 20 000 лева. Вярно ли е? Проверете. Аз предполагам така, понеже онези, които са минавали покрай Паганини, са били все музиканти. Като го слушали, отворило им се е сърцето и са туряли по-големи суми, по-големи банкноти. Англичаните са такива: като извади той стерлингите, туря богато. Българинът няма злато и оставя един лев. Не зная, ако вие слушате Паганини, колко щяхте да турите? По един лев.

Помнете Божествения закон: онова, което даваш на хората, ще се даде и на теб. Ти сам определяш своята съдба – колко да ти дават хората. Ти бръкваш в джоба си, имаш банкноти от 100 лева, после имаш монети от 10 лева, от 5 лева и от 1 лев. Изваждаш 1 лев и му даваш – тогава и на теб ще дадат 1 лев. Даваш ли 10 лева – 10 лева ще ти дадат. Даваш ли 100 лева – 100 лева ще ти дадат. Щедро давайте, но не с оглед какво ще вземете. Щедри бъдете и в своите мисли и чувства. Видиш някой човек – пожелай му да завърши училището, пожелай му да пее! На всички хора, които отиват в света, пожелавай най-хубавото от всичкото си сърце и с всичкия си ум. Законът

е много верен: това, което пожелаваш на другите хора, и другите хора ще го пожелаят на теб; това и Бог ще ти пожелае. Това, което не пожелаваш на другите хора, и Бог няма да ти го пожелае. Няма изключение: с каквато мярка мериш, с такава ще ти се отмери. Ако мериш с мярката на любовта, и на тебе с нея ще мерят. Ако мериш с мярката на милосърдието, и на теб ще мерят с нея. Няма изключение в този закон.

Та казвам: ако искаме в бъдеще да се измени животът ни, ние трябва да знаем закона – че постиженията на всички онези, които са преди нас, са наши постижения; и нашите постижения са постижения на другите, които идат след нас. Ти казваш: „Защо да пожелавам на другите?“. Онези, които са постигнали нещо преди нас, са отворили път за нашите постижения, а пък ние, като постигнем нещо, ще отворим път за постижението на другите, които идат след нас. Ти като срещаш един добър човек, радвай се! Той ти казва: „Това, което аз постигнах, и ти ще го постигнеш!“. Същото е, когато срещнеш един учен човек, един добър певец и прочее. Божественото е вътре в тебе.

А като срещнеш един лош човек, той ще ти каже: „Аз в света не постигнах нещата, защото съм лош. Тогава ти казвам: „Не бъди като мене!“. Срещаш един човек, който е глух. Той ти казва: „Аз не слушах и затова оглушах. И ти казвам: „Не бъди като мене, за да не станеш като мен“. Срещаш слепия или бедния, срещаш богатия. Богатият е във възходяща степен, а сиромахът – в низходяща степен.

Понякога ти казваш, че си се молил. Но знаете ли какво нещо е молитвата? Това е най-красивият Божествен език, който съществува в света. Да се молиш, това значи да говориш на Бога. При молитвата ти може би ще употребиш тези думи: „Господи, защо ме забрави?“. Господ ще ти каже: „Забравих те, защото оглуша! Ти не слушаше. Забравих те, защото стана коравосърдечен; забравих те, защото стана упорит; забравих те, защото стана твърдоглав и опърничав; забравих те, защото мислиш лошо!“. За да не те забрави Господ, бъди благ, както е благ и Отец. Ние имаме идеал. Някой път сме много благи, но някой път не сме благи. В света понякога за нищо и никакво ние сами си изгубваме голямото богатство.

Та казвам: сега същественото не е в нашия личен живот. Идеално в света е да изпълним Волята Божия на Земята! Има разумна Воля Божия – да свършим една работа така, както Бог иска! И като мине Той, да каже: „Свършена е тая работа!“. Срещали ли сте вие някой французин, англичанин или българин, който говори хубаво? (*Учителя говори с груб глас.*) „Аз ти казах, че ти не трябва да правиш това! Сляп ли си, глух ли си?“ Ти говорѝ нежно: „Много хубаво говориш! Каква хубава усмивка имаш и какъв вървеж! И в говоренето ти, и в мислите ти има нещо свежо!“. Ти кажи това в себе си. Кажи в себе си: „Колко е красив този човек! Да знаеш какъв поглед има; и какво чело, какви движения!“. На себе си говорѝ. А пък ти може би ще кажеш за него: „Ха, колко е прост!“. И ще направиш грубо движение с ръката си.

Че в какво седи новото учение? Ще измениш всичките си движения. Аз като говоря на някоя сестра, тя направи гримаса с устата си. Тези движения ги зная вече. Аз разбирам вече, това е удар – тя ми дава един удар. И за да не падна в тая посока, и аз мога да направя такава гримаса. Това е закон вътре. Светът е започнал с движенията. И всяко едно движение се отразява върху чертите ни. И виждаме, че на хората, които са живели с хиляди години неправилно, тялото им е станало несиметрично. На някого рамото е криво. В една област в Америка един американски владика си навеждал главата вляво, когато вървял. И всички проповедници там все така вървели – с главата, наведена вляво. И по това ги познавали. На онзи, който върви с главата, наведена вляво, сърцето му има надмощие. А пък те мислят, че това е нещо благородно.

Та казвам: постъпвайте добре, защото хората могат да ви подражават. Вие като отидете и се представите в другия свят, като се представите на началниците, какъв вид ще вземете? Ще си турите ли ръцете в джобовете вътре? (*Учителя си слага ръцете на гърдите.*) Каква поза ще вземете? Законът на самообладанието трябва да дойде. Научете се да се самовладеете. Много мъчно е човек да се самовладее. Седи той някой път на стола и си каже: „Пет минути няма да се мърдам“. Затворѝ си очите и ушите и не се мърдай: ще дойде време и нещо ще те щипе. Ако се мръднеш, така ти човек не можеш

да станеш. Седни и няма да се мърдаш; и игла да турят, да не мръдне лицето ти. Тъкмо си седнал да размишляваш и си казваш: „В банка *Гирдап* пропаднаха моите 100 000 лева“ – и направиш гримаса. Сто хиляди лева, един милион лева да пропаднат – нищо! Този е умрял, онзи е умрял – нищо. Отишъл е при Бога! Сполетяло е някого едно голямо нещастие – значи дошло му е едно голямо благословение! Осиромашал е някой – значи чиновник ще стане. Като стане човекът сиромах, научава се да работи; а пък като станеш богат, ще даваш. Когато си сиромах, ще работиш.

Сложете си мисълта да се самовладеете, тихи и спокойни да бъдете. Господ те е пратил за една велика работа! Пей така: (*Учителя пее тихо, с дълбочина и меко.*)

Ти човек искаш да станеш.
Мисли добре!
Нека всяка твоя постъпка
да има красота в себе си
и да носи живот
за всички по Земята,
на Земята и за тебе!

Сега аз ще търся някому да пея. Ще пееш на себе си така:

Ти човек искаш да станеш!
Трябва добре да употребяваш
своя ум и своето сърце!

(*Последните две думи Учителя изпя много високо и каза*:) Така пеете вие, защото сте недоволни. (*Учителя пак запя следното*:)

Ти човек искаш да станеш.
Внимавай за постъпките си в живота.
Така ти ще бъдеш благоприятен
на Бога и на всички добри хора.
Разбра ли, разбра ли това,
което досега не си знаел?

Вие се плашите какво ще кажат хората. В сегашния живот, като ви гледам, няма никаква хармония в движенията, в живота ви. Всичко е хубаво, но то не е съединено и съчетано добре.

Да се радваме на всички, да се радваме на онова, което имаме; да се радваме на всичко, което хората имат, понеже

всичко, което те имат, е наше, и всичко, което имаме ние, е тяхно! И да се радваме, че Бог ни е повикал за една велика работа! Какво ще се навеждам да казвам: „Какво ще правим сега?“. Ти казваш: „Остаряхме“. Старите хора са за работа, а пък младите – да играят. Младите да играят, старите да работят, а пък възрастните да слугуват.

Та първото нещо е: внесете светлина във вашия ум и отстранете всеки един ропот. Да не поддържаме онзи ропот! Евреите, като ги извадиха от Египет, от робството, и отидоха в пустинята, роптаеха, че няма месце, че няма краставици. И трябваше 40 години да ги води Мойсей, да обикалят, когато можеше за 3 месеца да я минат. 40 години трябваше да я обикалят, докато се освободят от египетския страх. Ние, съвременните хора, имаме еврейския страх, който те са добили, като са били 400 години в Египет. И като влязоха в пустинята, трябваше да научат онзи закон на вярата: че Бог ще промисли. А те си спомниха за много работи, които имаха в Египет.

Та вие си спомняте за стария Египет. От Египет сме излезли вече, през Червеното море сме минали и сме в пустинята. Не сме влезли още в Ханаанската земя, към нея отиваме. И ако вървим по правия закон, ще влезем; ако не, ще обикаляме 40 години и ще имаме много мъчнотии.

Това, което е вярно за евреите, е вярно за всички. Много хора имат ропот. Казваш: „Децата ми са такива, жената ми е такава“ и прочее. Че благодари на Бога и на всички тези хора, че са работили за теб. И един ден, като излезеш от това временно положение, тебе те очаква нещо много хубаво. Ти си имал едно лошо състояние, пътувал си и си в една овчарска колиба – няма да живееш постоянно там. В тази колиба не ти е приятно, но като извървиш известно място, втория път ще срещнеш друга, по-хубава колиба. Едно твое състояние е една колиба, едно твое неразположение е една колиба. Докато дойдете един ден до положението да живеете в едно ваше жилище, дето всичко е добре уредено, с всичките му удобства, с градините, с цветята, със стаите му, с шадраваните, с библиотеките, с осветлението му, с пианата му... Всичко, което пожелае сърцето ви, ще го имате, но засега още не. Като минете по всичките тези колиби, за да ги видите, накрая ще ви бъде дадено това.

А сега, като имате тази идея, ще настане примирението: ще се радвате, че Бог ви е повел по пътя, и ще трябва да изкараме този път. С аероплани няма да отидете. Само двама души отидоха с аероплани – Енох и Илия, а пък обикновените хора не ги вземат с аероплани. И единия от тях – именно Илия, когото взеха с аероплан, го върнаха и той трябваше да плати: повикаха го от онзи свят да си ликвидира сметките. И той, като дойде, тури си единия крак в Стария Завет, а другия крак – в Новия Завет. И всички хора са все с единия крак в Стария Завет, а с другия – в Новия. От вас се изисква сега да си вдигнете и да турите и двата си крака в Новия Завет. А пък вие седите и стъпвате ту на единия, ту на другия крак и казвате: „Старият Завет, Новият Завет“. Гимнастика е това. Трябва да си забравите името. В този живот си Иван, втория път какво име имаш? Втория път ще бъдеш Драган. Къде отиде Иван?

Онова, последното състояние, което ще имате, е следното: ще бъдеш човек на светлината, ще бъдеш човек на топлината, ще бъдеш човек на живота, ще бъдеш човек на силата! И тогава, като дойде оная постоянна светлина, която няма да угасне в тебе; и като дойде в теб онази постоянна топлина, която няма да се намалява; и като дойде постоянната сила – ти си вече в областта на твоя собствен дом, ти си в Божието Царство, дето можеш да слугуваш. Това е Обетованата земя!

Ако не чувстваш това, имаш още път да вървиш. И щом извървиш този път, ще дойдеш там – и ще те посрещнат. Ще се намериш там със сродните души, които мислят, чувстват и постъпват като тебе. И всеки ще бъде доволен, всеки ще ти стисне ръката и ще каже: „Много сме доволни, че извървя дългия път и дойде при нас!“.

Сега желая да вървите добре по този път и да влезете в бащиния си дом.

Добрата молитва

От тъмнина към светлина!
От студ към топлина!
От безсилие към сила!

3. лекция, 11 октомври 1939 г., София, Изгрев

МАЛКИТЕ БОЖЕСТВЕНИ ПОДТИЦИ

Отче наш
В начало бе Словото

Има две неща, които са необходими за ученика. Ученикът, който не знае, трябва да учи, а който знае, трябва да прилага. Правят се две погрешки: онези, които не знаят, не искат да учат; а пък онези, които знаят, не искат да прилагат – и вследствие на това няма резултати. Казват, че светът ще се оправи, че Господ ще оправи света. Ще го оправи, като че не е оправен – и трябва да го оправят.

Някои казват: „Ще чакаме бъдещето, когато станем подаровити“, като че сега не сме даровити. Това са частични схващания. Младият не се е научил и не се учи; а пък старият, който много знае, не прилага. Питам: каква полза има, ако си млад и не учиш; и каква полза има, ако си стар и не прилагаш? Младият какво търси? Малкото дете търси прегръдки, търси любов, то иска да го носят на ръце, да го галят, да го целуват. После всичко за него да правят, да го турят в количката, да го къпят; после да го сложат да си полегне. То иска удобства, цял аристократ е – по-голям аристократ от него няма. И старият има същите навици: като дойде до голяма възраст, иска да му прислужват; става взискателен, нервен, прави въпрос защо не го почитат, не го уважават.

Но това са сега частични работи. Като говоря така, целият живот не е такъв, само в известни области е така. При сегашното състояние хората се намират при едно анормално състояние: и младият е болен, и старият е болен. Те имат еднакви навици и привички: и единият, и другият пъшка. Има някъде малко изключение, а именно, че пъшкането на младия е с тънък глас, а пък на стария – с дебеличък. А пък зад този, тънкия глас, и зад този, дебелия глас, седят различни разбирания.

Как ще си обясните сега следното? Германците, англичаните и французите имат няколко милиона натрупана войска и се бият с топове, с пушки. Как ще си обясните това? Ще ка-

жете: „Това е Волята Божия. Господ им е дал знание и сила, те имат право да се бият. Свободни са да се бият“. Дали имат право да се бият, това е въпрос, защото правото идва отпосле. Кой търси правото – праведният или грешният? Кой търси здравето – здравият или болният? Болният го търси – здравият даже не подозира, че му трябва здраве. Като му говориш за здраве, той казва: „Оставете този въпрос настрана, не ме интересува. Ако иска да дойде повече здраве, да дойде“. А пък болният казва: „Здраве трябва да дойде“, трябва му здраве. Богатият казва: „Ако ми говориш за богатство, оставете този въпрос настрана“. А който е беден, той се интересува от богатството, иска богатството да дойде.

Вие може да разсъждавате за причините на войната, но кои са същинските причини на една война? Толкова обяснения има. Защо някой има подтик да учи, а пък друг не иска да учи? Някой казва, че му е потребно знание, а пък друг казва, че малко знание му трябва. Казват: „Защо трябва да се бият хората?“. Има си причини. Някой път излизат от факта, че като се насъбере известна енергия у хората, тази енергия иска да се прояви по някой начин. Ако не се прояви тази енергия разумно, тя ще се прояви по насилствен начин.

Например някой има да дава и му казват само така: „Плати си дълга!“. Минават се ден, два – онзи чака, лихвата се увеличава, а най-после има закон. Онзи, който има да взема от него, го дава под съд. Онзи пък, когото дават под съд, казва: „Не е право. Трябва да търпи, има братство, равенство“. Онзи казва: „Братство, равенство, но той трябва да си плати дълга“. Питам сега: има ли право човек да диша? Имаме ли право тук да осветляваме салона? Имаме право. Но един ден ще дойдат онези и ще рекат: „Да ни платите толкова киловата енергия“. Ние казваме: „Не трябва да плащаме, защото тая енергия иде от Слънцето“. Те отговарят: „Откъдето и да иде, трябва да платите“. Щом човек не иска да плаща, той трябва сам да си образува светлина. Човекът си има в мозъка светлина, защо му трябва друга светлина сега? Това са ред разсъждения. Аз наричам това гимнастическо упражнение.

В дадения случай днес какво ни трябва? Най-същественото: днес ви трябва най-малко 250 грама хляб. Трябват ви няколко килограма въздух, трябва ви известно количество

светлина. За въздуха, за светлината, за храната ние плащаме на Природата чрез известна работа, която вършим. Понеже на Природата ѝ трябват някои енергии, тя е много умна и те кара да ядеш. Ти, ученият човек, който си завършил цялата философия, трябва да седнеш и да мляскаш. Ще вземеш малко хлебец и ще го дъвчеш, ще „трошиш камъни“. И сега спекулантите, като ги хванат, трошат камъни. Големите крадци мъчно се хващат, но някого за 20–30 лева ще го пратят да чука камъни 6 месеца. Та казвам: ти седиш и почнеш да мляскаш, чукаш камъните и мислиш, че като ядеш, ще добиеш енергия. Тази храна ще влезе в стомаха ти и част от нея ще се приеме от тялото, а една част ще изхвърлиш. И ако не ти дадат да чукаш камъни, ти се докачаш и казваш: „Гладен ли ще умра?“. Като чукаш камъни с устата си, живееш, а иначе преставаш да живееш.

Има други, по-тънки работи – тази работа е по-груба. Друга работа, по-деликатна, е дишането, но там трябва да свършиш известна работа. Та казвам сега, че като ти дадат работа, в Природата има закон: ще си отбираш хубави камъни, когато ще ги чукаш. Трябва да избереш най-хубавите камъни, че като ги чукаш, да излезе нещо хубаво – калпав материал не върви. Ще кажеш: „Направихме погрешка и ще ни дадете да чукаме камъни, но ще ни дадете най-хубавите. Ако не ни дадете такива, не чукаме“.

Питам сега: яденето едно наказание ли е, или е едно благо? Сега къде е погрешката в един закон? Когато има един закон без да го искате, това не е закон. Божественият закон е наложен отвътре, а пък човешкият закон е наложен отвън. Щом те заставят да чукаш камъни отвън, това не е Божествен закон. Щом чукаш камъни, някой път можеш да станеш човек, но някой път и да ги чукаш, не ставаш човек. Ако чукаш камъни и ако чукаш мляко, каква е разликата? Ако чукаш камъни или мляко, какво ще извадиш? Всички Божествени работи вървят по закона на свободата, а пък всички човешки работи вървят по закона на насилието. Да допуснем, че някой път вие се сърдите на себе си. Нали се сърдите? Някой път критикувате отвън, а някой път се критикувате отвътре и казвате: „Много глупав човек съм. Другите хора си уредиха работите, а пък аз досега нищо не съм уредил“.

Сега какво трябва да разбираме под думите: „Човек си урежда работите“? Ако се забие един кол в земята, работата уредена ли е? Ако се посее едно семе в земята, например една ябълчна семка, на кого е уредена работата? На кола е уредена работата: щом го забиете, той там е чиновник, взема си поста, пази като стражар никой да не може да минава. Но един кол за колко години могат да го турят стражар? Тук имаме такива стражари, които след 4–5 години се отказаха и си дадоха оставката – трябваше да им търсим други заместници. Това е човешкото. Всички онези човешки работи претърпяват една такава криза. Но щом посееш една семка, тя се различава – семката расте. Това, което се увеличава в човека, то е Божественото; а пък това, което никога не се увеличава, то е човешкото. Някой път слушам да казвате: „Едно време бяхме по-добри, а пък сега сме по-лоши“. Че доста голям прогрес сте направили...

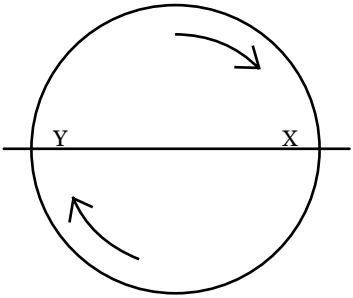

Аз разсъждавам малко по-другояче. Представете си, че тук това е една плоскост. Имате тук горе една идея, и долу – друга идея: идея възходяща и идея низходяща. Горната слиза надолу, а пък долната се качва нагоре. Казваш: „Слязъл съм“. Все си извървял известен път. Щом се качиш нагоре, втори път какво трябва да правиш? Щом дойдеш до горе, пак ще слезеш. При възходящата идея се започва с възкачване, но щом се изкачиш, ще слезеш надолу. Този, който слиза, ще слезе донякъде и после ще се качи нагоре. И като се качите, ще се срещнете. Като се възкачи единият до едно място, после ще слезе надолу. И двамата се движат, но в какво седи разликата? Единият, който слиза, се движи в малко по-гъста материя; следователно който слиза, винаги губи повече енергия. А пък онзи, който се качва нагоре, той се движи в по-рядка среда. Но и онзи, който се качва нагоре, пак харчи доста, понеже трябва да прави усилие. На онзи, който слиза надолу, слизането му е по-лесно, но то е затруднено, понеже материята е по-гъста. Сега всички вие търсите лесния път.

Любовта е един път, но в любовта има път на слизане и път на възкачване. В човешката любов ти слизаш, а пък в Божествената любов се качваш. Каква е разликата тогава между Божествената и човешката любов? Всичките постижения в човешката любов са временни. Имаш един слуга, когото обичаш, но той, макар и син да ти е, за колко време може да ти бъде слуга? За 4–5 години. Той сам си заминава или някой път ще го повикаш от другия свят.

Аз войната я наричам така – „експедитивно дружество за онзи свят“. Някои, искат не искат, от експедитивното дружество за онзи свят те хващат и ще ти дадат билет, ще те пратят за онзи свят. Вие ще кажете: „Благодарим за такова експедитивно дружество! По такъв начин ние не искаме“.

Това, което се мени, е човешкото. То е потребно. Защо се изменя човек? Това е човешката страна. Там, дето има изменение, има известен извървян път, но Божественото е, което дава цена на нещата. Ако ти по човешки работиш, няма да ти се плати нищо; само ще ти платят за яденето, а пък друго нищо. Господарят приготовлява работници. След като работиш 20 години, ще те изпратят, както си дошъл – и ще ти дадат същите дрехи. Войника го обличат по войнишки, когато служи, но като го уволнят, дават му същите дрехи и го изпращат такъв, какъвто е дошъл. Казват му: „Като дойдеш при нас, ще ти дадем дрехи, каквито искаме, а пък като си заминаваш, ще си вземеш дрехите, с които си дошъл“.

Вие сте новобранци от невидимия свят. Някои сте дошли по-рано като новобранец и очаквате да ви повикат. Например един войник, след като е служил, е станал редник, а пък друг е станал взводен или фелдфебел, придобил е един чин; но в края на краищата и войника, и ефрейтора, и фелдфебела, и всички генерали горе все ги уволняват.

Това е един човешки порядък, който трябва да ни служи като едно предметно учение. Сега човек е дошъл тук, той е войник в живота. Ученик, войник, слуга – това са все синоними. Войникът учи нещо – той се учи да брани своето отечество. Ученикът също се учи на нещо. Той се учи на знание, за да може в живота да достигне по-добре онова, което иска. Казват: „Човек трябва да има вяра, трябва да вярва“. Това е едно много елементарно разбиране. Аз вярвам, че вие сте уче-

ници; и вие вярвате, че аз съм учител. Питам: какво ме ползва мене, като вярвам, че вие сте ученици; и какво ви ползва вас, като вярвате, че аз съм учител? Какво го ползва детето, като мисли, че тази жена му е майка? И майката какво се ползва, като мисли, че това ѝ е дете? Или какво се ползва господарят, като мисли, че онзи му е слуга? И какво се ползва слугата, ако мисли, че онзи му е господар? Какво се ползват те, ако само вярват? Ако останат в това положение, те нищо не се ползват.

То е все едно следното. Да кажем, че имате в музиката *до*. Напишеш на петолинието нотата *до*. Вие казвате: „Това е нотата *до*“. Ако сега казвате, че това е *до,* но не го пеете, какво се ползвате? Или казваш: „Това е *ре*, *ми*, *фа*, *сол*...“ – всички имена знаеш. Казват ти: „Изпей ги“. Ти отговаряш: „Това не ме интересува“. Като ги изпееш, ти тогава се ползваш.

Който знае да пее *до*, той е човек, който много работа може да свърши. Ти започваш една работа и искаш да знаеш дали ще излезе успешна, или не. В музикалния свят всеки човек, като си намисли някаква работа, трябва да търси *до*. И ако може да го изпее, нека да започне работата; но ако не може да изпее *до*, да не я бута. Работа, където можеш да изпееш *до*, започни я; а където не можеш да изпееш *до*, не я започвай. Казвате: „Защо човек трябва да пее *до*?“. За да му върви работата, която е намислил. Една мома търси някой момък. Къде ще го намери? Ако тя може да пее *до*, ще го намери; ако не може да пее, никъде няма да го намери.

Тези работи ги давам за изяснение. Или искаш да учиш. Ако не можеш да пееш *до*, ти не можеш да учиш. Та казвам: цялата музикална гама от *до* до *си* показва пътя, по който човек трябва да мине. Ако човек не върви по този музикален път, той нищо не може да постигне. Щом може да пее *до*, може да пее и *ре*; щом може да пее *ре*, може да пее и *ми*; също и *сол*, *ла*, *си*. Ако не можеш да пееш *фа* както трябва, ти богат не можеш да станеш, здрав не можеш да станеш, майка не можеш да станеш, учен не можеш да станеш, светия, нищо не можеш да станеш. Тогава в какво седи успехът? Ти богат човек можеш да станеш, ако имаш любов към парите – да обичаш парите и те да те обичат.

Всичкото онова злато, което ние търсим, е резултат на разумни същества. Ти искаш да станеш богат, но те трябва да ти отпуснат кредит. Законът на богатството се определя от

известно условие. Ти можеш да имаш толкова злато, колкото злато имаш в кръвта си. Известно отношение има между златото отвън и това в кръвта. Някои хора имат повече външно злато, а пък някои имат повече злато в кръвта си. За предпочитане е да имаш повече злато в кръвта си. И ако имаш в кръвта си повече злато, ти ще бъдеш здрав, добър, умен. Ако имаш малко злато в кръвта си, ти постоянно ще боледуваш, доброто ти ще се колебае; и знанието, което имаш, ще бъде малко.

Ние говорим за богатство и хората, които не разбират вътрешния закон, го търсят навън. И като намерят богатството, те мислят, че са уредили този въпрос. Христос другояче казва: „Не събирайте вън богатство“, външно богатство, т.е. което крадец може да ти отнеме, а събирай богатство там, дето никой няма да го открадне. Златото трябва да бъде вашият ум, вашето сърце и вашата воля.

Сега аз не казвам, че трябва да се измени сегашният порядък на нещата. Този порядък е установен от Бога, но той е изопачен в своите разбирания. Да допуснем, че вие имате една свещена книга като Библията, но ти не си я учил. Вземеш я, туриш я под възглавницата, но не можеш да четеш. Един богат човек прилича на този, който държи свещената книга и трепери за нея, но не я чете. А пък онзи човек, който има злато вътре в себе си, прилича на онзи, който взима свещената книга и я изпълнява. Богатството на един човек е дадено, за да си създаде приятели. Казано е: „Направете си приятели от богатството на правдата“. Не искам да тълкувам това. Ти си богат човек. От външното богатство, което имаш, направи си приятели, че като отидеш на Небето, да те приемат.

Христос казва: „Гладен бях и не Ме нахранихте, жаден бях и не Ме напоихте, болен бях и не Ме посетихте; в тъмница бях и не Ме посетихте, и затова не искам нищо да знам за вас“. Ще Го попитат: „Кога Те видяхме гладен и не Те нахранихме; кога Те видяхме жаден и не Те напоихме?“ и пр. Той ще им каже: „Понеже не сте го направили на най-малкия от Моите братя, и на Мене не сте го направили“. А на другите ще каже: „Елате при Мене, понеже гладен бях и Ме нахранихте, жаден бях и Ме напоихте“ и пр. И ще Го попитат: „Кога Те видяхме гладен и Те нахранихме?“ и пр. „Понеже сте го направили на най-малкия от Моите братя, на Мен сте го сторили“.

Вие всички тук за какво сте дошли на Земята? За три Божествени неща човек е дошъл на Земята: да прослави Името Божие, да служи на Царството Божие и да върши Волята Божия. За оня, който разбира, това е смисълът на живота. А оня, който не разбира, той вместо Славата Божия ще тури своята слава; вместо да тури Царството Божие, ще изпълнява своите желания, и вместо да изпълни Волята Божия, ще изпълни своята воля.

Идете в жилището на тези благородници и ще видите, че там пише така: „Тук почива един, който е служил на себе си“. И понеже ще му трябва молитва, ще го поливат с вода и с вино, дано израсне. Поливат го с вода и с вино, възнасят молитви, та дано да израсне, но нищо не излиза оттам. Писанието казва: „Ще възкръснат“. Казваме, че един ден ще възкръснат, но кои ще възкръснат? Тайната е скрита на друго място. Умрелите трябва да възкръснат. Нашето съзнание трябва да е пробудено, та човек вместо да слиза надолу, да се качва. Земният живот е слизане надолу. После се качваш, пак слизаш и т.н.

Та ние правим тази погрешка. Една дама, която била много благородна, страдала от неврастения и от бездействие. Тя седяла по цял ден. Лекарят ѝ казал: „Трябва да упражнявате всеки ден и краката, и ръцете си“. И тя кръстосала пръстите на двете си ръце, като оставила само палците свободни един до друг. И почнала да върти палците в една посока, после ги обърнала в обратна посока. Право е това движение: с това се активира волята. Палците трябва да се движат, това е хубаво. Като се движат пръстите, човек вече може да оздравее. Тя трябва да излезе от това статическо положение. Ще излезе по този начин.

Двама парализирани лежали в болницата 20 години. Това било в Южна Америка. Лекарите казали, че по никой начин не могат да се излекуват. Оставили ги в една стая и те си казали: „Вече 20 години сме тук и тук ще си останем“. Това било малко градче в планината. Влязла в града една боа и като я гонили да я убият, тя като бягала, влязла в болницата, а после в тази стая. Болните като видели, че влиза тази боа, изведнъж се намерили отвън. И казали: „Благодарим, че влезе голяма боа! И вече вървим здрави“. Кой ги направи здрави? Те са престанали да мислят, че са парализирани, и в тях се е зародило желание, че могат да излязат вън – и излезли.

Всички страдания в живота, които ви сполитат, са голяма змия – и тя е влязла, за да излезете от това статическо положение. Ти казваш: „Това не мога, онова не мога“, но като дойде боата, излизаш навън, напускаш мекото легло.

Войниците са спретнати, облечени са хубаво. По-рано войникът е бил хлабав, а пък сега е хубаво облечен, хубаво се движи и се учи да стреля. Какво е биенето и стрелянето? Да знаеш да мислиш. Да стреляш, това значи, че всяка мисъл, която излиза от твоя ум, т.е. от твоята пушка, ще бъде за благото на човечеството. По този начин трябва да се разсъждава. Ако разглеждаме живота в тялото си, ще ни убеждават, че в бъдеще, в някое друго прераждане, ще се подобрят работите. Пита ме един: „В миналото прераждане какъв съм бил?“. Казвам му: „Бил си грък. В Атина си живял.“ „А в друго прераждане къде съм бил?“ „В Рим“. Той мисли по-нататък. Най-после го докарах до едно положение и му казах: „Бил си и в гората един вълк“. Той сега не знаеше как може така. Ти като караш, ще дойдеш до вълка. И от вълка по-надолу си бил – риба си бил; после ще намериш, че си бил и по-долу – дърво и някой камък в земята. И оттам нататък ще намериш, че си бил някоя частица, излязла от Слънцето, и т.н.

Ти казваш: „Какъв съм бил в миналото?“. Това са форми на живота. Вълкът е една форма, в която човекът не е разбирал живота. Или си бил във формата на някое дърво. Ти се заблуждаваш от външната форма на растението. Я погледнете една ябълка колко добрини прави; едно житно зърно какво самоотричане има. То се дава като жертва на човечеството. Житните зърна са все същества, които минават по този път, защото упражняват добродетелите, жертват се. Христос казва: „Ако не се отречете от себе си, не можете да влезете в Царството Божие“. Житното зърно се е отрекло, то прави първите опити. Ние казваме: „Това е жито, това е ябълка“. Всички трябва да вземем пример от житото, от ябълките. Това жито прави тези жертви, за да може да прогресира. Ако не ги прави, то не може да прогресира. И ако ние в живота си не сме готови да вършим Волята Божия, ще се спре процесът ни – и няма да можем да се организираме.

Сега тия работи вие ги знаете. Някой път погрешката е в това, че ние казваме: „Има време“. Тогава закъснеем и почнем да вървим с бързина. И мислим, че знанието може да

се придобие бързо и да станем гениални. Всеки един момент има своята работа. И като дойде всеки ден, ти не се грижи за работите, които не са за този момент.

Например дойде ти идея да имаш 100 милиона. Защо ти са 100 милиона, какво ще правиш с тях? Ще ви дам изяснение за богатия човек. Отивам в една банка да ме кредитират – и взимам 100 000 лева. Но тези пари ми ги дават с лихва. Аз не мога да ги платя и лихвите се увеличават. Най-после има закон – хванат ме и ме принудят да работя за тях и да ги изплатя. Колко години трябва да работя, докато изплатя 100 000 лева? А пък друг някой отива в банката и го кредитират със 100 лева.

Като ви кредитират със 100 лева, е по-безопасно, а пък ако никак не ви кредитират, е по-добре. Мислите ли, че големият кредит, който ви се дава, е във ваша полза? За човека е полезно само онова, което той сам може да изработи; полезна е онази мисъл, която ти можеш да изработиш. Една добра мисъл, едно добро чувство и една добра постъпка, които можеш да изработиш, струват повече, отколкото всичкото богатство, което могат да ти дадат. Аз не казвам, че тези работи не са потребни, но ако ти можеш да изработиш една хубава мисъл и едно хубаво чувство, то всички други неща, които ще дойдат, са намясто.

Аз разсъждавам, че в здравата мисъл е щастието на човешкия ум; в здравото чувство е щастието на сърцето и в здравата постъпка е щастието на човешката воля. Защо ти е една храна, която като приемеш, след няколко часа ще имаш коремоболие. И защо ти е този въздух, който като приемеш, ще ти образува болки в дробовете? И защо ти е една мисъл, която ще образува болка в ума ти? Трябва да приемеш такава мисъл, която да внесе блага в ума ти; въздухът, който приемаш, и храната, която приемаш, трябва да ти донесат блага.

Сега мнозина искате новото, но вървите по старите методи. Кой е старият метод? Стар метод е винаги човешкият метод, а пък новият метод е Божественият. Стария метод аз го наричам метод на безлюбието, а пък новия метод го наричам метод на Любовта. Това, което е винаги младо, това, което носи живот в себе си, то е Божествената любов, която всякога се проявява неизменна, при всичките условия. При тази любов ще забележите всякога в себе си следното. Когато се намираш при най-лошите условия, щом си спомниш за любовта,

веднага ще почувстваш една радост, ще ти светне. А пък при човешкото, щом си помислиш за него, нещо мрачно ще ти се представи. Може да си богат, но си казваш, че това може да изчезне; може да си здрав, но си казваш, че здравето може да се изгуби. А при Божествения ред на нещата и да си болен, ще ти се каже отвътре: „Тази болест ще се превърне в полза, за добро. Тези лоши условия в тебе ще станат добри“. Вие сте поставени на един изпит. Трябва да си издържите изпита сега.

Вие казвате за някого: „Този не е търпелив, онзи не е търпелив“. Най-първо трябва да знаеш в какво седи търпението. Да не казваш никога една обидна дума, това не значи, че си търпелив. Да кажем, че имам да плащам. Тогава изглеждам много щедър. Да кажем, че имам да плащам на 30–40 души. Дойде някой и му давам 100 лева. Друг ме гледа и казва: „Много е щедър“. Дойде друг и му давам 200 лева, на трети – 500 лева, на четвърти – 1000 лева, или 2000 лева, 3000 лева и пр.; и всички казват: „Много дава този човек“. Давам от зор. Защото тези, на които имам да давам, ми казват: „Ако не дадеш, ще има призовка!“. Казвам им: „Вземете 100 лева, утре елате, ще дам повече“. Това не е добрина, то е насилие.

Говори се много за даването. Ето как аз разбирам даването. Ако дойде някой и ми поиска, казвам му: „Нямам нищо. Ти си помисли и аз ще си помисля, да направим нещо. Не ти обещавам: ако мога да го направя, ще видя. Ти си поспи и зная, че твоите работи ще се уредят“. Аз съм много умен, имам ключ. Когато той спи, ще вляза вътре и ще му туря сумата, която иска, до възглавницата, а после пак ще изляза. Той като ме срещне, казва ми: „Уредиха се работите ми. Дойдоха ми пари!“. Казвам му: „Много се радвам, че са ти помогнали“. Аз като помагам, искам да не разберат, че помагам, за да не ме безпокоят. Те нека да знаят, че не им помагам, а пък аз да зная, че помагам. Защото ако знаят, че помагам, ще бъда недоволен. Някой дойде и ми казва: „Дай ми“, а аз ще почна да мърморя в себе си: „Днес ли намери той да дойде! Не знаят ли, че не ми е възможно? Този не знае кога да иска“. Така аз ще направя зло на себе си.

Мнозина казват: „Когато дойде Любовта“. Вие мислите така, като че нямате любов. Че вие живеете, Любовта отдавна е дошла! Аз вече съзнавам, че Бог е създал света – значи има любов! Светлината свети – любов има; растенията растат

– значи има любов. Слънцето изгрява – любов има! Питам: защо Бог създаде света? Той за мене създаде света. Защо създаде Слънцето? За мене. И като изгрее Слънцето, аз трябва да отворя Божествената книга на живота и да прочета онова писмо, което ми е написано; и каквото пише в това писмо, да го изпълня. Всеки ден така да правя. Като се събудиш, прочети писмото – пишат ти от невидимия свят.

Колко души се оплакват вече, че не си показал любов към тях. В какво седи любовта? Понеже чрез теб са изпратени няколко писма, да им ги дадеш. Ти си закъснял само с половин час и те се оплакват, че не си им ги дал. С половин час си закъснял – в това седи погрешката. Щом дойде писмото, ще отидеш точно навреме и ще го предадеш. Не закъснявай, защото пощата е голяма. Като закъснееш половин час, и твоите писма ще започнат да закъсняват. Чрез пощата ти е пратено писмото и ти е казано: „В понеделник в 8 часа тръгни да си дойдеш“. Тази поща с половин час е закъсняла. Тогава изгубваш понеделника.

Всяка една мисъл, която е изпратена до вас, е едно писмо от невидимия свят, изпратено до вас; за вас или за някого. Ако е за вас, прочетете го; ако е за друг, предайте го. Ако закъснееш с половин час да прочетеш писмото си, ще изгубиш. Щом дойде до тебе писмо, отвори го и го прочети. Някои казват, че не трябва да се четат писмата веднага и трябва да бъдем търпеливи. Аз казвам: някой ти е написал писмо и те реже в него. Това писмо, като го приемеш, тури го на масата, сложи го настрана. Ти говориш любовно за приятелите, имаш събрание някъде. Но получаваш писмо, в което те режат. Не го чети, понеже след като го прочетеш, то ще те пореже вътре.

Хубаво, онези, които приемат писмата, какво трябва да пишат сега? Щом го прочетеш, ти го тълкувай така: „Голяма любов виждам в твоето писмо. Такова писмо никой не ми е писал. То трогва сърцето ми“. Напиши му едно любовно писмо и виж какво ще ти пише той втория път. Той ще ти напише така: „Голям лицемер си ти“. А ти му напиши такова второ писмо: „Много ти благодаря! Голямо благородство има в тебе. Ти си толкова чистосърдечен, че мед капе от устата ти. Много ти благодаря за хубавото писмо. Аз се зарадвах, само че, за да не би да ми откраднат радостта, изпратих всичките приятели, които имах, и тогава прочетох писмото ти, та всичкото бла-

го за мен да остане. И ти пожелавам същото благо да ти даде Господ, което аз имам“. Така можете ли да пишете?

От неправилната любов произтичат всичките нещастия. Йаков имаше дванадесет сина и обичаше единия повече, но го обичаше заради майка му, понеже той беше излязъл от неговата любимка. И като го погледнеше, радваше се; направи му и хубава дрешка. Йаков така направи, че другите синове да имат желание да го претрепят. Една злоба имаха те: как така баща им да го обича повече от другите? И продадоха Йосиф, та той 2 години седя в затвора, учеше се в Египет. И баща му никак не подозираше, че тази любов има някой път лошо влияние. В Йосиф влезе човешкото тщеславие, че баща му го обича повече и че седи по-горе от другите. Но като отиде в Египет, като се отдели от братята си, от баща си и от майка си, дойде между хората да опита грубата, лошата страна на живота и да съпостави двете неща.

В света ние сме в опасност: вие сте като Йосиф, с хубави дрехи облечени. И сънища хубави имате; и виждате, че като жънете на нивата, другите снопи се покланят на вашия сноп – и единадесетте снопа на братята, и снопът на баща ви и на майка ви. Този сън възгордява. И вие можете да си помислите: „Ние сме окултни ученици. Ние знаем вече нещо за онзи свят“. Ето при какви условия имате право да мислите така: когато вие проговорите, умрелите да станат от гробищата; когато проговорите на камъните, и те да станат; като проговорите на замръзналата вода, тя да се разтопи; когато проговорите на Слънцето и звездите, те да ви слушат; когато заговорите на вятъра – също да слуша. Тогава имате право да кажете: „Вие знаете ли кой съм аз?!“. Тогава имате какво да кажете и може да кажете: „Аз съм човек, който като каже една дума, умрелите стават; като кажа на водата, тя тръгва; като кажа на леда да се стопи, той се разтопява; като кажа на вятъра, той ме слуша; като кажа на Слънцето, то изгрява; като кажа на звездите, и те ме слушат“. Тогава вече имате факти.

Вие ще кажете: „Тщеславие е това“. Не, нека хората да знаят това тщеславие! Вие може да кажете: „Аз съм говорил на умрелите и те са станали“. Другите ще ви кажат: „Сега го направи“. Вие казвате: „Няма да го направя сега“.

Често ние, съвременните хора, приличаме на онзи старец на 85 години. Тръгнал той да се разхожда. Дошъл до едно мяс-

то, дето имало един трап. Той казал: „Едно време, когато бях млад, аз прескачах този трап. Но това беше на млади години. Ала сега, на стари години, не мога“. И като погледнал, че няма никой наоколо, казал: „Каквото беше на млади години, такова е и сега“. Вие казвате: „Едно време бяхме по-добри“. Каквото е било едно време, такова е и сега. Златото не може да си измени състава. С добрия човек може да стане една външна промяна, но вътре в човека не може да стане промяна. Сега аз ви говоря за един подтик, който не е външен. Но вие трябва да имате един вътрешен подтик, да слушате онзи вътрешен подтик на Божественото. Бог ни поощрява във всички направления.

Някой път аз гледам на полянката някоя малка книжка и ми минава мисълта: „Кой ли я е хвърлил?“. И си казвам: „Който я е хвърлил, я е хвърлил, за да я взема аз“. И аз я вземам и я чета. Някой е писал едно писмо и го е скъсал. Аз събирам късовете и чета: „Любезна, снощи те чаках, но не дойде“. Вземам подписа. Аз я срещам и ѝ казвам: „Намерих писмото на вашия възлюбен. Той от гняв, понеже не ви е срещнал, е написал писмо и го е хвърлил. Бъдете така добра, много е отпаднал духом вашият възлюбен. Намерих, че е накъсал писмото, което е писал до вас. Не му чупете сърцето, напишете му едно писмо“. Той го е нахвърлил така, че умният, като го чете, да разбере. Казвам: ето един благороден човек! Той казва на любимата си така: „На една възлюбена, която не седи на думата си, която обещава и не изпълнява, аз вече няма да чета писмата ѝ“. И е хвърлил писмото, което ѝ е написал. А пък аз си казвам: „Аз именно това търся! Понеже той не иска да ѝ го прати, аз ще потърся писмото и ще го прочета, за да изправя една погрешка“.

Ти виждаш погрешката на един човек – това е скъсано писмо. Прочети го! Така ти се повдигаш – повдигаш и другите. Помнете: всеки човек, който се стреми да се повдигне, помага едновременно на цялото човечество; всеки човек, който не иска да се повдигне, той спъва цялото човечество. Та въпросът е такъв: никой не живее за себе си. Ти като служиш на Бога, служиш на цялото човечество; и като не Му служиш, спъваш и себе си.

За всяка една хубава мисъл, която ще дойде, и за всяко хубаво чувство благодарете на Бога. Като дойде лошо чувство, и за него благодарете – то е скъсано писмо. Всички лоши мисли, чувства, желания и постъпки са скъсани писма.

Аз съм привеждал следния пример, от който се вижда как мислите се предават; за нещо, дето никога не ми е идвало наум. Това стана може би преди повече от 35 години. Аз се разхождам по Галата, Варненско; горе по поляната се разхождам. Седя, няма никого. Морето е може би на половин километър разстояние. Идва ми една мисъл, която никога не ми е идвала наум. Идва ми наум, че пред мен седи една млада мома и иска да я целуна. Казах: „Аз не съм целувал. Откъде сега идва това?“. Тръгвам по посока на морето и гледам двама души: една млада мома и един млад момък. Тя иска той да я целуне, а момъкът се опъва. И после той я прегърна и я целуна. Хората спорят, а пък вие седите на известно разстояние и тези мисли минават и през вас. Казвам си: „Това не е моя работа. Аз не трябва да се спирам“. Като отидох към двойката, той не искаше да я целуне, понеже аз казах: „Не може“. После казах: „Целуни я“, за да не ме накара тя аз да я целуна. Защото аз си имам друга работа горе, а ти работа си нямаш“.

Аз сега обяснявам въпроса; обяснявам един закон, който е верен. Казвам му: „Свърши си работата, която имаш. Това е Божия работа“. Вие като не искате да изпълните Волята Божия, пращате друг да я изпълни. Не, свършете тази работа, която е за вас. И ако ние всички вършим работите си, светът щеше да има друг облик. При това дълбоко разбиране няма да бъдете такива религиозни и такива духовни хора, както сте сега. Че има страдания, спънки, така е, но те са временни неща.

Та да се радваме, че сме дошли до това положение, в което сега се намираме. Никога не съжалявайте, че минавате през известна опитност. Радвайте се и на доброто, и на злото. Щом направите дори една лоша постъпка, от всичко, което ще дойде при вас, се ползвайте. Щом поправиш погрешката, оттам иде благото. А пък ти направиш погрешка и като не я поправиш, прекратяваш доброто. Ти като се отклониш, там ще дойдат други хора – и като дойдат на това място, ще се отклонят и те.

Та искам сега да бъдете хора, които да не се отклоняват от своя път. Аз говоря за малките подтици. Дойде една мисъл, едно чувство, една постъпка – поправи ги! Може да не са твои. Поправи ги, понеже всички, които дойдат след тебе, ще ти благодарят, защото ти им услужваш. И тогава тези хора няма да направят погрешката.

Вчера идва един брат и ми казва: „Учителю, един от нашите братя влязъл в една изба, в която имало една дупка от 2 метра“. Той в тъмнината пада в нея и си удря ръката. И братът ме пита: „При Воденичаров ли да отиде, или първо на рентген да му направят снимка, за да се види дали се е пукнала костта?“. Казах му: „Нека да отиде при Воденичаров, с по-малко разноски да мине. Ако отиде за рентгенова снимка, ще се мине повече време и затова болките ще траят повече. Да отиде при Воденичаров – и ако той му каже да отиде на рентген, ще отиде – и ще се свърши работата“.

Та сега вие казвате: „При Воденичаров ли да отида, или на рентген?“. По-добре иди при Воденичаров и ако той каже да отидеш на рентген, иди; а пък ако не каже, ще се задоволиш само с Воденичаров. И аз казвам на себе си: „Ти когато влизаш в изба, трябва да имаш електрическа лампа запалена, за да видиш дали няма някоя дупка“. Тъй че когато слизаш в избата, запали лампичката и виж. Ако има една дупка, спри се, не бързай да вървиш.

Сега някои се спират и казват: „Как е писано?“. Има много хубави работи, които са писани. Написани работи има и в Библията, и в други книги, но има работи, които не са приложени и сега трябва да се направят. И ние страдаме все от написаните работи, които трябва да се изправят.

Та сега сме призвани да поправим миналото, защото то не може да се изправи, ако умът, сърцето и човешката воля не взимат участие. И казвам: всичките страдания, които ви идват, може да са чужди. 99 на сто от страданията са чужди, а пък едно на сто са ваши. Повечето страдания са чужди. Някой път се усещаш много неразположен духом. Това са все чужди страдания. Внимавайте за погрешките на чуждите хора. Помагайте на погрешките на чуждите хора, които минават през вас – поправяйте ги. И във всички хора като се зароди желание да поправят чуждите погрешки, тогава ще се намалят страданията и животът ще стане по-сносен.

Виждаш някой брат, че прави погрешка – прати му една хубава мисъл, не го съди! Отвън може да му кажеш нещо, но отвътре му изпрати една хубава мисъл. Ако възприеме тази мисъл и поправи живота си, той с това помага на цялото човечество. Ти казваш: „Дали думите ми ще се приемат?“. Ти ще се

намериш на мястото на пророка, комуто казват: „Иди и кажи – а дали ще те приемат, или не, това е друг въпрос“. Ако не приемат, отговорността е тяхна, а ако приемат, ти се ползваш.

Всяко добро, което ние ще направим, и всяко добро, за което ставаме повод да се случи, е в наша полза. А пък всяко добро, за което ние станем причина да не се направи, то е в наш ущърб.

Всички трябва да работим за поощрение на доброто в света. Не само нашият живот трябва да се подобри. В Бога има желание, но трябват работници. И тези работници не трябва да бъдат сакати, с пукнати кости, с пукнати колене, но трябва да бъдат със здрави крака, със здрави ръце... Те показват човек със здрава воля и с добро сърце, в което има разположение. Такъв човек има разположение към всички, той никога не се възмущава. Възмущението ще дойде, но човекът трябва да му бъде господар, той трябва да бъде господар на своите мисли. Човек трябва да знае дали дадени мисли са негови, или чужди; дали дадени желания са негови, или чужди.

И тогава ще турим всяко нещо на мястото му. Ще поправим и нашите погрешки, и чуждите. И другите хора ще работят в същия закон: и своите погрешки ще поправят, и чуждите ще поправят. Този е пътят, по който човечеството ще се повдигне. Дълго време трябва да се работи, това не е работа за един ден. За един ден и за сто години няма да стане – хиляди години трябва да се работи, за да се достигне това, което искаме. Та вие можете да внесете в себе си това. Можете да бъдете щастливи за един час. Ако един час сте щастливи, това ще ви стигне за целия ден.

Слугувайте добре на вашите мисли, слугувайте добре на вашите чувства, слугувайте добре и на вашите постъпки! Това е сега, което ни трябва.

Добрата молитва

Чистите по сърце ще видят Бога.

4. лекция, 18 октомври 1939 г., София, Изгрев

ОЦЕНКА НА БОЖЕСТВЕНАТА ЛЮБОВ

Добрата молитва
Духът Божий

Пишете по темата *Ползата от белия и от черния цвят.*

Всичко в живота е постижимо

Учениците в света защо учат? Всички ученици в света бързат да свършат учението, за да се хванат на някоя работа, да печелят пари. Някой път вие питате: „Без пари може ли?“. Може и не може. Щом си гладен, без хляб не може; щом си сит, може. Та казвам: при всяко нещо, което се твърди или отрича, има повод за това. „Гладният без хляб не може“ – казват. Казват още: „Ситият без хляб може“. Хубаво, но това е механическо тълкувание. Може и не може... Значи в единия случай може, а в другия случай не може.

Вие казвате: „Човек трябва да бъде добър“. Защо, как ще го обясните? Може да обяснявате, че човек трябва да бъде добър по разни начини. Трябва да се знае, че добротата е една необходимост за човека. Човек ако не е добър, той няма да може да ходи, ще бъде сакат, ще е без крака. Следователно той трябва да бъде добър, за да има крака да ходи. Без крака ти няма да можеш да отидеш при своите приятели, при баща си, при майка си, на училище; никъде няма да можеш да отидеш, с никого няма да се запознаеш. Защо трябва да бъдеш добър? За да имаш крака. Краката носят всичките добродетели. Краката мислят, само че не могат да мислят така, както обикновено. Те имат една функция, малко по-долна. Пръстите на краката са малко по-къси. Това показва, че краката мислят много повърхностно – пръстите им са къси.

Питам тогава: защо човек трябва да бъде справедлив? Как ще обясните това? Ако ти не си справедлив, няма да имаш ръце – нищо повече. Правдата е съществувала преди да се създадат ръцете – тя е създала ръцете. Всеки, който иска да има здрави ръце и да изпълнява всички функции на ръцете, трябва да

бъде справедлив. Ако не си справедлив, ще имаш недъг в ръката. И ако вашите ръце почнат да болят при работа в лакътя или прочее, има някоя липса в справедливостта ви. И ако краката ви болят, недъг имате в добродетелите. Ще отидете при някой лекар, който ще констатира, че някоя жлеза се е подула в крака ви или че страда някоя връзка в него и някоя от костите.

Краката са създадени по известни закони. Вие имате крака, но знаете ли колко кости имате в краката си? Вие имате ръце, но колко кости имат ръцете ви? Това не е толкова важно. Сега ги имате, само че не сте се занимавали да отворите вашата каса и да видите каква е наличността. Казвате: „Секретарят знае. Касиерът знае“. Но някой път касиерът може да задигне нещо от касата. Ако вашият касиер задигне нещо от касата на вашите ръце, вие ще почувствате един недоимък. Някой път касиерът може да е задигнал ценното във вас и да е турил нещо фалшиво. Наместил е нещо друго в пръстите ви – и вие почвате да чувствате някоя болка. Всяка болка показва, че капиталът ви е фалшив. Сега това са твърдения. Вие ще кажете, че това трябва да се обяснява, да се доказва. Мислите ли, че ако аз ви кажа нещо, то съществува?

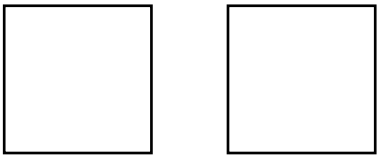

Представете си, че имаме два квадрата. Представете си и че те представляват кесии: едната празна, а другата пълна. Да кажем, аз обяснявам, че в празната кесия има пари, и доказвам, че в пълната кесия няма никакви пари – доказвам и двете неща. Хубаво, вие се убедихте, че в празната кесия има пари, а в пълната няма. Но това се поставя на опит и се показва, че тая кесия, за която твърдях, че е празна, е пълна; и обратното. Тогава вие се намирате в едно противоречие и казвате: „Как стана това нещо?“. Доказването не е било вярно.

Сега вие някой път доказвате, че сте добри. Как ще докажете добротата? За да бъдеш добър, ти трябва да се движиш. Питам: „Ти добър ли си?“. Аз вървя и с това доказвам, че съм добър. Вие ще кажете, че този човек не постъпва добре. Това е друг въпрос. Аз не постъпвам добре по отношение на вас.

Когато един вълк изяжда една овца, той не постъпва добре за овцата, но постъпва много добре за своите деца. Като се върне, всички вълчета казват: „Колко е пълен баща ни с

голяма любов към нас! Цяла нощ е ходил да търси храна и каква хубава храна е донесъл“. Кой сега е на правата страна – овците или вълците? Ако овцата разглежда въпроса от свой личен морал, вълкът е крив; а ако вълкът разглежда въпроса от свой личен морал, той е прав. Но ако овцата разглежда въпроса от гледището на вълка, тя ще намери, че вълкът е прав; и ако вълкът разглежда въпроса от гледището на овцата, той ще намери, че тя е права. Така че зависи от какво становище разглеждате нещата. Вие намирате, че нещо е криво или право. Това е от ваше гледище. Но ако разглеждате нещата от Божествено гледище, те са винаги прави. Криви са нещата, когато не ги разглеждаме от Божествено гледище и не постъпваме съобразно с него.

Сега вие искате да знаете дали нещо е право, или криво. Щом вървиш по пътя и си удариш крака, право ли е това, или криво? Щом те боли кракът, той ти казва: „Господарю, така не се ходи. Ти трябва да бъдеш по-внимателен и да не ме туряш в това положение“. Господарят може да се извинява, че е бързал, че е имал работа. Кракът казва: „Вие може да бързате, но ако се отнасяте нечовешки към мене, няма да ви работя, ще се откажа от работа. Не отивам вече на работа!“. И ще остане работата ти. Значи трябва да вземеш предвид положението на своите крака.

Сега всички сте дошли и искате да се учите. Вие разглеждате нещата само от ваше гледище – искате да бъдете щастливи на Земята. Но щастието се обуславя от някои неща. То се обуславя от човешкия ум – как е възприел Божествената светлина; обуславя се от човешкото сърце – как е възприело Божествената топлина; обуславя се и от човешката воля – как е възприела Божествената сила. И за да бъде човек щастлив, той трябва да има светлина, топлина и сила. Аз сега говоря за онази светлина, която носи живот в себе си. И щом имаш тази светлина, тя привлича всичко онова, от което имаш нужда, и го урежда по магически начин. Тя го урежда както един цар урежда нещата. Царят само като дрънне на звънеца и каже: „Трябват ми 10 000 лева за една работа“ – и веднага парите идват. След половин час царят пак казва: „Трябват ми 100 000 лева!“ – и парите идват. След някой час казва: „Няколко милиона искам!“. И парите идват.

Вземете за пример едно събрание: там гласуват и веднага парите идват. Тук умът работи. Вие искате да бъдете богати, без да имате тая светлина, с която умът си служи. Парите никога не идват при един човек, който не ги обича. Те и като седят в джоба ти, щом видят, че не ги обичаш – погледнеш вътре и видиш, че са изчезнали. И парите пристават, и те са като млади моми. Някой път те продират джоба ти и падат. Ако вие някога се оплаквате от сиромашия, това показва, че нямате любов към парите. Или другояче казано: нямате любов към Божествената светлина. Защото парите произвеждат светлината. На онзи, който няма пари в джоба си, погледът му е потъмнял. Но ако му турите 250 лири в джоба, светне му на човека, той става весел, идва при жена си и ѝ носи нещо, радостен е. Парите го развеселиха.

Някои верующи искат да бъдат весели без пари. Аз съм съгласен да е без пари, защото думите *парù* и *пáри* на български са едни и същи. Парите са лоши, но златото е добро. За парите и аз съм съгласен, защото те парят и изстудяват, но златото носи добро. Казано е: „Събирайте вашите съкровища“, не е казано: „Събирайте пари“.

Аз често съм ви привеждал един пример, един анекдот. Да ви го разправя и сега. Отиват в Ню Йорк дванадесет дами от високо произхождение, от благородното американско общество, при един американски милионер, който минавал за много скържав. Как казват това на български? (*Скъперник, стиснат, пинтия.*) Аз искам да туря по-хубава дума: не бил много щедър. Отиват при него дванадесет дами и той им дал 12 долара. После при него отива една млада мома, 19-годишна. Тя отива сама и казва, като го поглежда в очите: „Господине, трябват ми 25 000 долара“. Онзи казал: „Хубаво, на ваше разположение съм!“. Изважда и дава 25 000 долара.

Питам сега: къде е силата? Онези, дванадесетте, едва измъкват 12 долара; а пък тя е сама и измъква 25 000 долара. Как ще обясните това? Сега във вас може да се повдигне едно съмнение дали това е вярно, или не. Аз приемам противоречието: може да е вярно или невярно. Сега да допуснем, че е вярно – как ще го обясните? Аз го обяснявам по следния начин. Кесиите на онези, дванадесетте, които са отишли първи, били толкова малки, че във всяка от тях можело да се събере

само един долар. И човекът изважда и туря в кесията на всяка дама само по един долар. Той е съобразителен – слага толкова, колкото се събира в кесията им. Той е взел това предвид. А пък като дошла тази, младата мома, тя носела кесия, която събирала много.

Българинът като види, че чувалът е голям, казва: „Ела насам към хамбара“ – и туря 2, 3, 4, 5, 6 крини. Някои чували събират и 8 крини. А пък друг идва с едно канче и му дават толкоз. И тогава онзи, който получава толкова, става недоволен и казва: „Много скържав човек е този“. Той е скържав към онзи, който отива при него с малка кесия.

Аз много пъти съм говорил, че трябва да станете певци. Ако ме слушахте, всички трябваше да станете първостепенни певци тук. Някои казват: „То така се говори, но втори път като се родим в света“. А някои говорят: „Сега нямаме условия, нямаме пиано, апартамент, учители“. Някои казват: „Аз певец няма да ставам“. Ако вие на Земята няма да станете певци, на Небето няма да ви приемат. Нито един от вас, който не е певец, няма да бъде приет на Небето, ще ви върнат оттам – аз мога да ви подпиша това сега. Макар и по всичките други предмети да имате 6, ще ви върнат, за да издържите изпит по пеене. И като вземете изпита, ще ви се отворят царските врати.

Казвате: „Без пеене не може ли?“. Всеки човек, който не знае да пее, мирише, той има много развалени уста. И трябва да пеете, защото пеенето чисти човека. Човек, който не пее, не се чисти. Българинът много право казва: „Който пее, зло не мисли!“. А пък който не пее, зло мисли.

Сега другото положение. Вие ще кажете: „Тези разсъждения са философски. Ние остаряхме вече“. Остаряхте от какво? От какво остаряват старите волове? От оране на нивата. От какво остаряват конете? От каруцата. Всички остарявате, понеже сте се впрегнали в каруци, в които никой не ви е турил. Например вие седите, мислите как ще прекарате живота си и казвате: „Голяма сиромашия има сега в света“. Я ми опишете сиромашията сега. Каква е тя, в какво седи сиромашията?

Двама души сиромаси попаднали в една чорбаджийска къща. Чорбаджията го нямало. И двамата треперели. Гледат една цигулка. Единият казал: „Кой си е играл с това дърво, та

да направи това нещо? Нямал ли е друго нещо да направи, а пък с това си е играл?“. А пък другият бил майстор цигулар, той знаел да свири на цигулка. Като видял цигулката, отворили му се очите – взема я и почва да свири. Чорбаджията идва вкъщи и вижда, че някой свири. Като влиза вкъщи, потупва свирача и му казва: „От колко години търся някой да ме научи да свиря. Затова я купих“. Потупва и другия и го пита: „Ти знаеш ли да свириш?“ „Не знам.“ „Тогава ще слугуваш на този. Дърва ще сечеш, вода ще носиш“. Той заръчал за свирача хубави дрехи и до вечерта онзи бил вече хубаво облечен, по български хубаво. Да кажем, че в България е станало това. Ако вие не знаете да свирите, вода ще носите, дърва ще цепите; а ако знаете да свирите, всичко ще имате.

Човек, който знае да мисли, той е цигулар. Всинца трябва да свирите на тази цигулка. Някой казва: „Защо ни създаде Господ в света, защо ни даде тази беднотия?“. Аз като ви гледам, виждам откъде са излезли вашите погрешки. Като ви пращаха от невидимия свят, казваха ви: „Никъде няма да се спирате. Никъде няма да пиете вино, позволява се само чиста вода. И от никаква ръка няма да пиете – сам ще отидеш да пиеш. И като вземеш хляб, от никоя ръка няма да взимаш хляб, но сам ще си го вземеш“. Вие не очаквате това правило, а очаквате баща ви да работи и да ви остави пари; очаквате майка ви да работи за вас или вашият чичо; очаквате някой ваш приятел да работи за вас. Вие уповавате на това, което не ви е позволено – забранили са ви това. Господ казва: „Уповавайте на това, което са ви дали“. Уповавайте на вашия ум, на вашето сърце и на вашата воля. И като свършите училището, тогава ще приемете хляба. Защото престъпление е някой човек да ви даде хляб и да не можете да го оцените.

Вие искате някой да ви обича. Престъпление е някой да ви обича и да не оцените неговата любов; престъпление е да обичаш някого, който не оценява твоята любов. Сега аз поставям закона: човек е дошъл на Земята – с това е проявена Любовта на Бога. И човек трябва да оценява Божията любов. Ти ще дойдеш да изпълниш волята на Бога така, както Той иска, за да покажеш, че оценяваш Неговата Любов. Защото ако не я оцениш, ти ще извършиш едно престъпление, за което хиляди години ще страдаш. Хората страдат за неоценяване

на Божията любов. Бог им каза: „От дървото на познанието на доброто и злото няма да ядеш“, е те не Го послушаха. Сега цитират Христа. А Христос казва така: „Любете враговете си“.

Аз веднъж бях на едно евангелско събрание. Това беше в миналото, преди години, не в друго прераждане. То беше една конференция. Проповедниците се скараха, вдигнаха скандал за един въпрос. Но те не се карат както обикновено, а по един въпрос. Скараха се двама проповедници и на другия ден трябваше да се примиряват. Единият ето какво е казал: „Ти си една гарга, която не мисли“. А пък другият рекъл: „Ти си една сврака“. И след това, като ги примириха, те се хвърлиха един към друг и се разцелуваха – гаргата и свраката. На мен ми беше приятно, гледах ги и казвах: „Защо се карат? Нещо обидно ли е това?“. Единият казва на другия „гарга“, а другият му отговорил: „сврака“. Други гарги няма ли? Аз вече ги виждам, че всички са гарги и свраки. Разцелуваха се те.

Казвам: отлично впечатление направиха. Попитаха ме след това: „Вие какво мислите?“. След това двамата държаха много хубави евангелски проповеди, разтърсиха сърцата на публиката. Направи ми силно впечатление, че гаргите и свраките се целуват.

Лошото у гаргите и у свраките е, че те имат един лош навик. Когато някоя кокошка се разкряка и снесе едно яйце, ако няма никой, свраката пробива яйцето и го изяжда. Свраката бута там, дето не трябва; и гаргата бута там, дето не трябва. Това е лошото у тях. Свраката е много умна, гаргите също са много умни. Гаргите имат солидарност. Всички те са солидарни да си помагат, когато една гарга страда. Свраките също са солидарни, но са много страхливи.

Имахме един пример. Това беше се случило в Търново. Един ден преди да стане един наш събор в Търново, гледам, че е дошъл голям пъстър кълвач – ходи по дърветата, инспектира дали има червеи в тях; после кацна на земята. Гледам, заобиколиха го дванадесет свраки. Той е седнал по средата и те грачат отгоре му. Кълвачът тръгне към едната страна – и целият кръг се разшири. Той пак дойде на мястото си – и свраките дойдат също на мястото си. Те виждат, че на този кълвач човката е толкова силна, че ако удари някоя сврака, която се доближи, последната ще пострада. Дванадесетте свраки се

състезават и седят. Аз намерих една добра страна в това: че не го нападат всичките свраки. Нападне го една, после друга – и когато кълвачът напредне към тях, те се отдалечават.

Питам се: за какво са се събрали тези свраки тук? Аз тълкувам въпроса така: дванадесет мъчнотии има в живота, които спъват хората. Ти трябва да бъдеш като кълвача – в центъра да седиш и да ги респектираш всичките. Тези свраки грачеха, грачеха, седяха наоколо – и по едно време кълвачът хвръкна, замина си по работата; и те си отидоха по работа. Вие някой път се оплаквате, а този кълвач и от дванадесетте свраки не се уплаши. Какво представлява кълвачът? Той представлява в дадения случай човешката воля. Ако твоята воля няма енергията на един кълвач, ти нищо не можеш да свършиш. Той респектира тези свраки с човката си. Те грачеха наоколо, а той им казваше така: „Вие не трябва да се месите в моята работа. Аз виждам, че тук има някои паразити по дърветата. Вие само вдигате шум и работа не вършите, а пък аз цял ден инспектирам. И каквото намеря, изваждам го навън от дърветата. Чистя ги“.

Вие казвате: „Това е кълвач“. Но в дадения случай кое е по-хубаво: сврака ли да бъдеш, или кълвач? Ако е за дърветата, по-добре е да бъдеш кълвач. Но в какво седи добрата страна на свраките? Свраки има в България. Каква е отличителната страна на свраката? Чрез нея ще знаеш кога ще дойде някой неприятел. Тя ще дойде и ще те предупреди, ако знаеш да разбираш езика ѝ. Ако можеш да разбираш, по нейния глас ще знаеш дали ще дойде някой вълк, или някоя мечка. Свраката ще покаже: тя ще ти покаже дали ще дойде някой добър или лош човек.

Сега вас това не ви ползва, но тук, на Изгрева, ние имаме свраки. Аз днес слязох за лекция, понеже една сврака ми каза да сляза. Тази сврака беше кацнала нататък и ми каза: „Добре ще сториш да слезеш да им поговориш на тези хора там“. Аз се обърнах към свраката и ѝ рекох: „Моля, много ти благодаря за добрия съвет, който ми даваш. Но аз не обичам да закачаш нашите музиканти“. Някой щурец, както си пее, те го хващат. Казах ѝ: „Музикантите да не буташ! Други работи като намериш, яж, но щурците да не буташ. Това е морал! Червейчета като намериш, гъсенички и други такива, яж ги, но щурците

остави“. Свраката се обърна към мене, вдигна си главата. Аз я питам: „Какво правиш?“. Тя казва: „Гледам нещо“. Рекох ѝ: „Всичко гледай, но само щурците да не закачаш“.

Сега аз отнасям това към вътрешния живот на човека – към умствения и сърдечния му живот. Много пъти вие се безпокоите за нищо и никакво. Изпитанията не са нещо лошо. Всяко изпитание трябва да се издържи и разреши добре. Защото ако едно изпитание не се разреши добре, то ще образува в живота един прелом. Ако не разрешите една мъчнотия, то в бъдеще ще дойде по-голяма мъчнотия. Мъчнотиите се увеличават като дълговете. Ако ти вземеш в заем и не платиш лихвата, то дълговете растат – и след няколко години ще станат толкова големи, че не ще можеш да ги посрещаш. Всяка една мъчнотия, това са пари назаем, които сте взели от някоя банка и които трябва да изплатите. Всички мъчнотии, това са дългове, с които трябва да се справите.

Например, да кажем, че си страхлив като заек – ти си взел тези пари назаем. При страха ти имаш да даваш нещо. Как ще изплатите дълговете на страха? Представете си, че имате да давате 10 000 лева на една мечка. Представете си, че трябва да изпълните това задължение. Как ще го платите? Найпърво ще вземете предвид какво обича мечката. Като вземеш кошницата, с която ще я угостиш, ти ще ѝ дадеш това, което тя обича. И после ще ѝ представиш полицата, която имаш да изплащаш.

Вие сега не взимайте мечката в лош смисъл. Ние имаме два порядъка. Мечката е създадена от Бога, но името ѝ е турено от човека. Адам е сложил името ѝ: то не е Божие име, а човешко. Лошото в мечката е човешкото име, а пък хубавото в нея е Божественото. Тя има добри черти. Мечката е много признателна: като ѝ направиш една услуга, тя не забравя. В Карнобатско имаме мечкари. Там хванали едно мече, една жена го отчувала. И след време един ден то като станало голяма мечка, разигравали я. Тази мечка дошла при краката на жената и почнала да ги ближе. Мечката ѝ казала: „Ти добре постъпи с мене. Ти ме отхрани, но този мечкар ето какво ми тури в устата... Да са всички хора като тебе, колко хубав щеше да бъде светът“. И ѝ ближе краката, че тя добре е постъпила.

В сегашния век от хората се изисква една вътрешна признателност за онова, което Бог ни е дал. Но малко хора ще

намериш, които са доволни от това, което имат. Всеки седи и мисли, че му липсва нещо. Погрешно е това. Ние бихме били прави да мислим така, ако това може да се обоснове. Но научно се доказва, че в човешкия мозък има големи възможности за работа. Човекът не е почнал да работи още. Един учен човек прави следното сравнение. Ако вземем всичкото знание, което съществува в света, то може да се събере в 90 книги, големи като Библията. След като ги отпечатаме в човешкия мозък, в него ще остане място за още 900 такива книги. Значи какво грамадно богатство има в мозъка! И колко много има още да се работи... Колко таланти има заровени в човека.

В бъдещия свят ще ви съдят, че не сте употребили талантите, които Бог ви е дал. Вие имате много възможности. Има някои млади сестри, които казват: „Ние сме млади, да си поживеем“. Старите пък казват: „Ние сме остарели“. И двамата са в заблуждение. Младостта не е един статически процес. Човек постоянно трябва да се подмладява и постоянно да остарява. Въпросът седи в това, че ние постоянно остаряваме и не се подмладяваме постоянно. Погрешката не е в това, че остаряваме, но е в това, че едновременно не поддържаме двата процеса. Подмладяването носи сила, а пък остаряването носи знание. Вие тълкувате криво въпроса. Ако под думата *старост* разбирате безсилие, това е погрешно. Най-добрите ученици са старите хора, а пък най-работливите са младите. Като работиш като млад, ти придобиваш сила; а пък като работиш като стар, като учиш, ти придобиваш знание. Това са два процеса в човека. Чрез младостта ще добиеш сила, а пък чрез старостта – знание. А пък силата и знанието са необходими за повдигането и за прогреса на човешката душа.

Вие казвате: „Остаряхме“. Питам: какво знание имате? Кажете ми какво означава 1. Колко означават 2, 3, 4? Какво означава този квадрат?

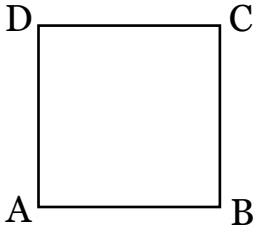

Квадратът, това е вече един дом. Вие имате две успоредни линии и още две. *AD* и *BC* са успоредни; също *AB* и *DC* са успоредни. *AD* е бащата, *BC* е майката. *AB* е синът, а пък *DC* е дъщерята. Така е образуван един дом. Ъглите, които се образуват, са прави. Синът има еднакви възможности както баща си;

и дъщерята има еднакви възможности както майка си. Това, което бащата е постигнал, и синът може да постигне; това, което майката е постигнала, и дъщерята може да постигне.

Същият закон е и за вас. Сега какво сте постигнали? Вие остаряхте без знание. Но помнете, че човек два пъти не може да бъде млад наведнъж – той постоянно трябва да остарява и да се подмладява. И хората не се подмладяват, понеже не остаряват. Някой казва, че е стар, че е на 90 години. Да, Земята 90 пъти е обиколила около Слънцето, но ти какво си научил през това време?

Аз наскоро посетих изложбата на един художник, който беше на Рила (*Ив. Тричков*). Нарисувал е това човекът! Другите художници се чудят къде е намерил тези изгледи, но око има този човек. Другият е минал и не им е обърнал внимание, а той е намерил Божието благословение, което съществува в Природата.

Често някой казва: „Да ми даде Господ такъв талант!“. Ти го имаш този талант, но не го обработваш. Нито един от вас не е без талант. Че вашите крака не са ли талант? Талант Господ е турил и в ръцете ви, в краката ви, в устата ви, в очите ви. Един човек, който има очи и уши, има талант в себе си.

В този художник виждаме къде е тайната на успеха му: той има любов. И всички тия картини той ги е рисувал с любов. Художникът не може да рисува или музикантът не може да свири без любов. Ако някой ми каже, че може да пее без любов, това е заблуждение. Ако един художник ми каже, че може да рисува без любов, това е заблуждение. Или ако ми кажат, че една майка може да ражда без любов, това е заблуждение. Или ако ми кажат, че един генерал може да воюва без любов, това е заблуждение. За всяка една работа трябва любов. Не можеш да бъдеш умен човек, ако нямаш любов; не можеш да бъдеш добър човек, ако нямаш любов; не можеш да бъдеш справедлив, ако нямаш любов.

Любовта е един фактор вътре в човешката душа. И Писанието казва: „Бог е Любов“. Значи Бог като Любов ни повдига, за да извършим велики работи. Ти питаш: „Защо трябва да вярвам в Бога?“. Трябва да вярваш в Бога, за да извършиш велики работи. И не само да вярваш, но трябва и да любиш Бога, за да възприемеш Божията Любов. Ако не възприемеш Божията Любов, нищо не можеш да направиш. Ако възпри-

емеш Божията Любов, няма нещо невъзможно – всичко ще направиш.

Сега във вас ще остане мисълта: „Ние остаряхме. Втори път като дойдем на Земята...“. Знаете ли за онези моми, които са останали неженени? Наскоро дойде една такава и ме пита: „Ще се оженя ли?“. Казах ѝ: „Защо не се ожени досега? На колко си години?“ „На 30. Дойде един, но майка ми не го хареса, изпъди го. Дойде друг, той ме обичаше, но баща ми не го хареса. Трети дойде и брат ми не го хареса. Дойде един, последният, пък той не беше облечен добре и аз не го харесах. А пък сега не идват вече“. Най-после дошъл един, който не бил облечен. Тя каза: „Съжалявам сега, много съжалявам, че него поне не хванах“. Вие сега може да вземете буквалната страна на това, но не е там въпросът.

Думата *женитба* вие я взимате в много ограничен смисъл. Изопачено е това. Казвате: „Ще се ожениш ли, или няма да се ожениш“. Под *женитба* подразбирам онзи Божествен процес, който е създал света, онзи Божествен процес, чрез който всички неща в света са станали. Всичко в света се дължи на женитбата. Думата *женитба* в първичния език означава това, чрез което нещата се създават. Ако я вземете вътре в живота, това е Божественият процес на Любовта. Любовта постоянно създава нещата. На български думата *женитба* е близка до думата *жъна* – да се жъне житото. Това, което е готово, трябва да се пожъне и овършее. Всякога, когато човек може да събира в себе си хубавите мисли, хубавите чувства и хубавите постъпки, това е женитба. Под *женитба* аз разбирам онзи процес на хубавите възприятия, на Божествената любов, която ще ни подтикне да извършим велика работа. Защото ако човек не възприеме Божествената любов, какво ще даде в света? Женитбата не е нищо друго освен съединение на две души, които се свързват за работа. Никога в света една душа сама по себе си не може да извърши нещо.

Когато Бог реши да създаде света, то любовен обект за Него беше човешката душа. Ако тази душа не беше обект за Божествения Дух, Той не щеше да създаде света. Но Бог, Който имаше предвид човешката душа, създаде света, създаде и всички благословения, за да има с какво да се занимават душите. Следователно светът е създаден за вашите души. Какво сте научили от това, което Бог ви е дал?

Аз съм наблюдавал понякога някои работи, които наглед са много малки. Има ученици, които се занимават в една класна стая, която е откъм пътя. По улицата минават някакви хора. Ученикът седи в класната стая до прозореца – и когато се разправя една лекция, той гледа на пътя, вниманието му се отвлича. Когато влизаш в клас, до прозореца не сядай – далеч да бъдеш от прозореца! Онова, което е на пътя, не го гледай. Главният обект е професорът, учителят, и онзи предмет, който той развива. Това е главният обект.

Какво показва единицата? Това е Бог в света, законът на Любовта. Двете е човешката душа, обектът на Бога. А пък трите е вече резултат на онова, което Бог е създал. Добродетелите, нашите мисли и чувства – това е резултатът на онова, което ние сме свършили.

Да кажем, че седнеш и напишеш на книга цифрата 3. Някой път вие в тази цифра правите горната дъга по-малка, а долната – по-голяма. Трите – това е семката. Ако вземете едно житно зърно, едната и другата страна са равни. Като го отваряте, това е 3. Отвореното зърно, отдето то ще покълне, е 3. Когато горната дъга на цифрата 3 е по-малка от долната, това какво показва? Аз съм го написал така по единствената причина, че вие сте материалисти. Вашият материализъм ме накара да напиша долната дъга по-голяма от горната. Течението на материализма, което дойде до мене, ме накара на това. Такова 3, с по-голяма долна дъга, показва следното – че онзи, който пише така, иска да каже: „Аз обичам материалното. За себе си мисля повече, а за Бога – по-малко“. „За Бога мисля по-малко“ – това е малката горна дъга. „За себе си мисля повече“ – това е голямата долна дъга.

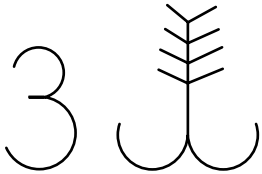

Това е важно за онези, които изучават почерците. Ако е някоя мома, която пише писмо на своя възлюбен, и употреби в писмото такова *м* като фигурата вляво, той като се ожени, ще види каква е тя – момата ще бъде чорбаджийка. А ако момъкът пише такова *м*, и той ще бъде чорбаджия. Но ако тя му пише такова *м, като* фигурата вдясно, тя иска да му каже: „Аз ще те оставя да бъдеш господар“. Но дали ще го остави, е въпрос...

А някой път пишат *м* с напречна дъга. Защо турят тая дъга в средата? Завърти дъгата! Тя иска да каже: „По братски ще го делим, по равно“.

Сега някои сте млади и ще остареете. А някои сте стари и ако не се подмладите, ще умрете. Ако някои от вас сте млади и не знаете как да се подмладите, ще остареете. А ако някои от вас сте стари и не знаете как да остарявате, ще умрете. Сега искам да ви избавя от едно нещо: младите искам да не остаряват, старите искам да се подмладят. Младите искам да остареят, без да станат стари, и старите да се подмладят, без да станат млади. Какво разбирате вие под това? Когато някой направи една погрешка, казвате, че той е млад. Трябва да сте млад, без да правите погрешки, и да сте стар, без да правите погрешки. Младият е щедър, а старият е скържав. Това е характерна черта. Защо старият е скържав? Скържавостта на хората седи тук, отстрани на главата, над слепите очи, при началото на косата. Който е скържав, мисли за себе си. Младият казва: „Бог ми е дал всичко“. И той дава щедро. Често младият, като остарее, съжалява, че е давал.

Даването трябва да бъде разумно. Никога не давай на онзи, който не те обича. Казано е: „Обичайте враговете си“. На човек, който те мрази, му дай нещо, понеже и той може да те обича, тъй като омразата е противоположното на любовта. Омразата е опакото на Любовта. Щом имаш една ръкавица, обърната наопаки, какво трябва да правиш? Вземи, че я тури на другата ръка, и точно ще ти стане. Христос казва: „Обичайте враговете си“. Обърнете тези врагове – те са ръкавица, но обърната. Обърнете я и ще видите, че в този човек има добро сърце. Не мислете, че вашите врагове са лоши. Някой казва: „Как можем да обичаме враговете си?“. Че ти си създаваш сам един враг.

В сегашното общество как се създават враговете? Например вземеш от един свой приятел или от друг човек известна сума. Той има доверие в тебе, че си честен, и ти дава. Ти отлагаш плащането, не връщаш – и този човек почне да говори лошо за тебе, че не си устояваш на думата. И той ти стане враг, иска да ти отмъсти. Какво се изисква от тебе? Иди и плати на този човек, плати с лихвите и му се извини – и ще видиш какво добро сърце има.

Та всичките хора, които считаме за врагове, ние сами ги създаваме – и следователно сами можем да изправим своята погрешка. Често ние сме несправедливи. Отидеш някъде – приемат те в къщата много добре, угостят те. Ти казваш: „Какво лицемерие! Те ме приеха, но са лицемерни“. Това е криво разбиране. Щом са те угостили, ще кажеш: „Много добре ме нагостиха“. А ти казваш: „Те си имат някой долап, арменски долап“. Това е криво тълкувание на нещата. Аз сега говоря от Божествено гледище: във всяка една душа, която живее в едно тяло, няма никакви арменски долапи.

Има хора в света, които се сблъскват. Те са автомати, не са хора. Вие се заблуждавате – човек е едно тяло, в което живее една Божествена душа. Той прави известни погрешки. Но има известни тела, които нямат души. Че вие ако пуснете една съвременна машина по железопътната линия и машинистът слезе, какво ще стане с машината? Ще се сблъска с друга машина. Къде е причината? Разумното начало го няма там. И ако вие правите погрешка, душата, разумното начало, е отвън, а механическото е направило погрешка. Та всички погрешки стават извън Божествения свят.

Аз разглеждам нещата от чисто Божествено гледище. Щом имате една човешка душа, няма какво да се съмнявате. Щом душата я няма там, бъдете тогава внимателни. Една змия ви ухапва, когато душата я няма в нея. Змията не хапе когото и да е. Ако ти обичаш една змия и ако тя чувства това, никога няма да те ухапе. Но в момента, в който престане любовта ти, ухапването ще дойде.

Преди години аз минавах през Борисовата градина и бях се замислил. Чувам съскане наблизо. Виждам една черна змия – изплезила си езика навън. Аз се спрях. Тя каза: „Господине, аз не мисля зло“. Тя с раздвоения си навън език ме поздравява; казва ми: „Пека се на слънце“. Аз ѝ рекох: „Много ти благодаря, че ме предупреди“. И взех път настрани. Тя ме погледна отдалече, а аз ѝ казах: „Много добре правиш, но ако мине някой друг и ти седиш на пътя, понеже хората не разбират, ще ти смачкат главата“. И аз като минах десетина крачки, обърнах се. Тя ме разбра и си отиде.

Сега с тези обяснения аз искам да събудя във вас онзи интерес, който сте изгубили. Вие седите и казвате: „Остаряхме“. На колко години сте? На 40–50. Адам на 50 години беше едно

дете, играеше си с пръчица, припкаше из райската градина като малко детенце. До 900 години чакайте де – имайте предвид 999 години! 50 години какво са във вашия живот? На 50 години ти си още едно малко дете.

Сега колко години искате да смъкна от вашия живот? Искате ли да ги смъкна? Турците казват „елли-белли“ за 50-годишния. Значи на 50 години се вижда какъв ще бъде човек – дали човек ще стане, или не. На 50 години ще се познае. Турците казват за 100-годишния „юз-дюз“, значи „равно е“. (*Учителя написа на дъската: 1 + 2 = 3.*) Значи като станеш на 100 години, ще можеш да различиш един политически въпрос, един социален въпрос, семеен въпрос и прочее. Може 100-годишният да ти даде един съвет: да се жениш ли, или не; да станеш ли търговец, или не; да следваш ли в училище, или не. А пък вие търсите онзи, на 21 години. А пък тези на 21 години са войници, въоръжени са. Онзи на 21 година е часовой. Ако говорите с един на 21 година, вас ще ви арестуват. Вие не трябва да го отклонявате.

Аз веднъж говорих с една стара баба, както и на вас говоря. Тя каза: „Синко, защо не дойде, когато бях млада?“. Аз ѝ рекох: „Опасно беше тогава! Сега си на 85 години и си вече безопасна“. 8 плюс 5 прави 13. Ти не можеш да закачаш един човек на 85 години. Казах ѝ: „Сега тъкмо можеш да учиш“. Тя рече: „Остарях.“ „Не си остаряла“. Човек остарява, щом мисли, че няма кой да го обича. Всякога констатирам това. Някой казва: „Остарях“.

Аз като изследовател започнах да питам бабата: „Дядото жив ли е?“ „Умря.“ „Дъщери имаш ли?“ „Поминаха се“. Тя е остаряла като една фиданка и казва: „Остарях“. Дядото е заминал, синовете са заминали, дъщерята е заминала, само тя е останала и казва: „Няма смисъл в живота“. На тая баба ѝ казах: „Бабо, ако тебе те подмладя на 19-годишна мома и ти върна дядото, какво ще кажеш?“. Тя се съживи и попита: „Може ли да стане това нещо?“. Рекох: „Може.“ „Не думай, синко! Ще мога ли да тропам на хорото?“ „Ще можеш, много хубаво ще можеш да тропаш.“ „Я още веднъж ми кажи как ще стане...“. Тая баба ме послуша. Рекох ѝ: „Ти сега се научи да четеш“. И тя се научи да чете и каза: „Отвориха ми се очите. По-рано не можех да виждам, но сега малко прогледнах“.

Та имайте и вие тази непреодолима вяра! Срещат ме някои сестри и казват: „Остаряхме вече!“. Рекох им: „Не сте по-

стари от мене!“. Сега всички онези сестри, които са остарели вече, нека да дойдат при мен и аз ще образувам от тях един хор. Млади не искам, а само стари сестри, от 50 години нататък – от „елли-белли“; оттам нагоре до „юз-дюз“. Сега се съберете – ще направя едно събрание само от братя и сестри от „елли-белли“ нагоре; никакви млади няма да влизат. (*Чува се голям смях.*) Има психология на смеха. Като се смеят хората, това е хубаво. Човек за да стане весел, трябва да се повдигнат мускулите край устата. Ще ви дам една песен:

Човек си ти създаден,
човек ти стана.
Напред тръгни
и със светлината работа върши.

Това ще бъде мотото на старите. Малко практичност трябва, вие сте се обезсърчили. Вдигали сте ненужни товари, разрешавали сте въпроси, които не се отнасят до вас. Вие сега мислите какво ще стане със света. Със света нищо няма да стане – реформират го него сега. Бог сега реформира света. Нали като влезете в един театър, като свърши едно действие, има антракт, през време на който сцената се променя. Сега има антракт, ще стане една промяна. Ще се чуе малко шум, товаонова – и във второто действие ще има друга сцена.

Та всичко онова, което става в света, е на мястото си за всички онези, които правилно мислят. Когато цветът окапе, на окапалото място се явява плод, който постепенно се увеличава и узрява. Не трябва да се разочароваме, че цветът е окапал – този цвят е нещо външно. Но има нещо вътрешно, което се събира – и един ден ще опитаме вътрешното съдържание. В живота има външен и вътрешен процес. Та ние, като не разбираме вътрешния процес, някой път се обезсърчаваме от външните процеси. А за онзи, който е разбрал Божествения закон, тези процеси другояче се слагат.

Сега ще ви прочета *Малката молитва*[3]. Тази малка молитва е за „елли-белли“ и за „юз-дюз“.

Отче наш

Да се радваме на живота така, както се представя пред нас, и ще видим, че един ден от всичко това Бог ще изкара нещо хубаво.

5. лекция, 1 ноември 1939 г., София, Изгрев

ПРАВИЛНО ВЪЗПРИЕМАНЕ И ПРАВИЛНО ДАВАНЕ

Добрата молитва
В начало бе Словото

(*Учителя разглежда листовете с темите „Полза от белия и от черния цвят“.*)

Черният и белият цвят, това са сборове. Казват: „Човек трябва да пише, да учи език, да говори“. Докато се научиш да говориш, каква работа трябва! Каква сложност има вътре в говора, докато научиш езика си да изговаря буквите... Най-първо с мисълта си работиш. Гледаш една написана буква: трябва да видиш как е написана, какъв е знакът ѝ. После втората работа е да намериш различието – да различаваш две букви една от друга. Например в българския език трябва да различаваш *А* от *Б*. И след това тези букви ще ги съчетаваш. Всеки може да каже що е азбука. Който речник и да отворите, ще ви определи какво нещо е азбуката. Сега има една временна азбука...

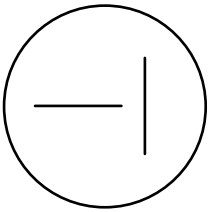

Това е като единица: едната линия е написана хоризонтално, а другата – отвесно. Като ги погледнеш, ще кажеш: „Зная ги тези неща“. Тези знаци принадлежат към една категория. Вие седите и разглеждате живота от вашето становище. Когато си млад, ти разглеждаш живота по един начин, а пък сега, като си възмъжал – по друг начин. А някои сте вече остарели и имате други възгледи за живота. В старостта ти се намираш в известна обстановка. В младостта се намираш в една градина, чиито плодове са узрели, има какво да те интересува, а пък в старостта се намираш зимно време в градината, когато тя е покрита със сняг. Студено е и краката ти почват да тръпнат, гледаш колкото се може по-скоро да излезеш от градината и да отидеш в някоя къща, да седнеш при някоя печка. А пък на младия не му се седи вкъщи, ти трябва да го туриш в гради-

ната. Пък старият казва: „Слава Богу, че имам къща!“. И той като седне на столче край огъня, казва: „Колко е приятно да се живее в тази къща“. А пък младият, като погледне къщата, казва, че тя е затвор, рече: „Не ми трябва“. И като поглежда градината, казва: „Колко е хубава!“. Питам: защо градината е неприятна на стария, а е приятна за младия? Времето определя това. Туй е само едно изяснение.

Тази хоризонтална линия показва, че човек е направил нещо, решил е да прави нещо. Това показва един човек, на когото можеш да разчиташ, защото той е решил да прави нещо. Тази хоризонтална линия е линия на сърцето, на човешките чувства. Тук човек е решил да направи нещо. А пък отвесната линия е вече умствена линия. Този човек пък, като е направил нещо, си държи на думата. Аз виждам две линии, които са на лицето ви. Хоризонталната линия показва, че сърцето на човека е в нормално състояние, а пък втората линия показва, че умът му е в нормално състояние. Такъв човек е точен. Той като ти обещае, че ще дойде в 5 часа и половина сутринта, ще дойде непременно в 5 и половина часа, както вие сте точни за събранията тук.

Аз някой път по вас коригирам часовника си. Вече сте се научили точно навреме да идвате. Някои не сте свикнали още – 5–10 минути все оставате назад, но някои сте точни, никак не закъснявате. Гледам, някои идват точно в 5 часа, в последната минута. Такъв човек не само е точен, но той, ако има задължения, ако има пет пари да дава някъде, като те срещне, ще ти каже: „Имам пет пари да ти давам“. Ще ги извади и ще ти ги даде. А пък другият, който няма тази линия, ще каже: „Какво струва, това са пет пари! Това движение, което ще направя, да взема пари от джоба си, струва повече от тези пет пари. Ти се откажи от петте пари“.

Но има и други черти. Този човек с отвесната линия, като му се усмихнеш насреща, цени това. Но има и друга черта: като му се навъсиш малко, той с години помни това. Този човек с отвесната линия като е стражар, тази линия показва кой къде е минал. Ако минаваш от правата, от дясната страна, стражарският е доволен от тебе; а пък ако минеш отляво, ще ти даде знак и ще каже: „Извикайте го!“. В Англия и в Америка стражарят ще каже: „My Lord“. Няма да каже „господине“ – „сър“ е по-горе от „лорд“.

Та казвам: тези линии съществуват. Отвесната линия е положителна, а пък хоризонталната е отрицателна. Хоризонталната линия е преобладаваща в сърцето, тя показва какво е състоянието на сърцето; а пък отвесната показва състоянието на ума. И ако погледнеш тези линии, те са нахвърляни по човешкото лице. Те показват пътя, по който човек е минал. Винаги лицето е нашарено с линии. И учените хора, които изучават физиогномията, по тези линии разгадават какво е преминал човек в миналото. Не само това – и майката, която е носила детето, е минала през големи страдания. Тези линии с разни наклонения – положителни и отрицателни – по лицето ѝ показват, че майката е страдала, когато е била бременна, и вследствие на тези страдания детето не е било даровито. Тя не е била разположена. В това време, когато майката трябва да развива детето, тя е била в тревога – и паметта на детето е отслабнала, понеже е нямала достатъчно топлина.

Вие не знаете законите. Живеете в едно статическо положение и казвате: „Да си поживеем“. Ти може да си малко дете на 5 години, може да си по-голям – 15-годишен, а може да си възрастен, на 21 години. Сам си още. Като минеш 21 години, вече господарите на този свят ще те впрегнат. Някой път един кон го впрягат в каруцата. Понякога господарят впряга коня в каруцата и сам ще я кара: това са единичните хора. А някой път ще намерят още един другар – и двама ще теглят хоризонтално каруцата. Това те го наричат „женитба“ – два коня са на каруцата. В живота никога не впрягат един кон и една кобила, а пък в човешкия живот впрягат един мъжки кон и един женски кон. Защо?

Когато впрегнете един богат човек и един сиромах, това е същият закон. Впрегнете богатия и сиромаха на работа, за да се свърши тая работа. Ако впрегнат в една работа двама сиромаси хора, тя не върви. Има и друго разграничение. Може един богат човек да е бил повече развит умствено и така да е придобил богатството – имал е ум да го придобие. А пък в сиромаха има воля. Той е изгубил богатството, но сиромахът е философ. Богатият е финансист, а пък сиромахът е философ. Седи сиромахът и разсъждава кои са причините, че е изгубил богатството си. Намира една причина, втора, трета, четвърта и т.н. Може да е обеднял заради жена си. Жена му може да го направи сиромах.

Един американски милионер, богаташ, отива в Париж. Жена му направила една такава огромна покупка, че като му представили сметката, човекът нищо не казал, понеже обичал жена си. Той платил сметката, но щом отива в Америка, завежда дело за развод. Тя имала едно хубаво палто, харизва ѝ го. То струвало няколко милиона долара. Дава ѝ 15 милиона долара зестра, за да се освободи от нея. Защо? Защото ако живее с нея десетина години, тя ще изяде 100 милиона. Била много разточителна.

Казват: „Да се облечем“. Хубаво, но с колко трябва да се облечем? Можем да се облечем с вълнени дрехи, с коприни, с памучни. Ние говорим за философия. Някой път оставете вашите възгледи. Вие имате такива погрешни възгледи за живота, че с тези възгледи, които държите, успех няма да имате и ще страдате през целия си живот. Като отидете и на онзи свят, ще ви върнат назад и ще кажат: „С такива възгледи не приемаме“. Вие мислите, че като отидете в онзи свят, ще останете там. Като отидете там, ще ви турят на работа. Три дена като седите на онзи свят, ще питат: „Откъде идеш?“ „От България.“ „Как се казва баща ви? Кое е семейството ви?“. Ще ви турят на изпитание и ще ви пратят пак в България. Ще ви кажат: „Имаме една малка сделка там, в България“. И ще ви върнат от Небето да дойдете в България.

Случило се, че един човек в България умрял и отишъл в онзи свят. Онзи, който е отишъл в онзи свят, е отишъл на курорт. Онзи свят е курортно място, а пък тук е работно място. Ще те пратят сега долу, понеже онези са курортисти. Теб като нов курортист ще те пратят да отидеш да убедиш онзи, който има да дава пари, да ги даде. Ще измислиш един начин да го убедиш. Ако кажеш, че от онзи свят искат пари, ще рекат: „Как така? В онзи свят с пари не се занимават“. Онзи, който има да взема, иска да го вземе в наличност, в ценност за онзи свят, и иска да го трансформира. Та вие ще се намерите в трудно положение.

Аз знам един подобен пример за българин от Ихтиманско. Ако разкажа някому подобен пример, той ще ми каже: „Ти чрез закона за ясновидството провери ли го?“. Ясновидството е едно нещо, а пък като срещнеш някой на Земята да ти разправи, това е друго нещо. Ясновидството е отражение,

фотография. Като видиш нещо в ясновидството, то още не е винаги реално. Не мислете, че всичко в ясновидството е реално, там има доста илюзии. Ще дойде някой при тебе и ще те гледа, ще ти се усмихне и ще си замине. Той не ти говори. Тогава ти си в света на илюзиите.

В киното всички си говорят и се усмихват, но на тебе не ти говорят нито дума. Когато ти говори един дух, той не говори на тебе, а на другите. Той не те вижда, а говори на духовете около тебе. Някой път духовете във вас се карат, понеже от онзи свят пращат мнозина. Пратят един, втори, трети, четвърти и прочее – и те спорят кой да влезе по-напред. А пък ти, като не разбираш закона, намесваш се в работата на духовете. И който се намеси в работата на духовете, плаща. Някой дух казва: „Ти защо си дошъл? Ти си от черните“. А пък друг казва: „Ти си от белите“. Те като говорят един на друг: „Ти си от белите“, си мислиш, че ти си от белите. И като говорят един на друг: „Ти си от черните“, си мислиш, че ти си от черните. А пък ти нито си бял, нито си черен – те духовете се разправят помежду си.

Та мнозина от вас сте влезли в тази област. Някои казват: „Има нещо лошо в мен, което говори“. Казвам: когато духовете се разправят в теб, ти си мълчи, да не те знаят. Те се карат, спорят. И като се примирят, като дойде черният, ще каже: „Нямаш ли малко винце? Винце от малага, френско“. Някой българин ще дойде и ще попита: „Нямаш ли 20-годишно вино?“. Или рече: „Заколи някаква кокошка и направи супа с ориз и лимон“. И духът ще ти каже: „Ти трябва да живееш, какво си пожълтял така? Не живееш добре. И скоро ще платиш, ще заминеш за другия свят. Вземи кокоша супа с лимон и яйце и като ядеш, да станеш малко червен, та хората да видят, че човек си станал“. Другият, като дойде, ще даде друга диета. Той е вегетарианец и ще ти каже: „Ти не яж това. Яж хубави плодове, ябълки, круши, хубави череши, после банани и портокали“. И после ще рече: „Без масло. Нещата ще ги вземаш така, както са готови. Доматите няма да ги готвиш, така ще ядеш. Ще ги измиеш малко и ще ги ядеш. Този хляб няма да го ядеш, няма да мелиш жито на воденица. Ще свариш житото хубаво и ще го ядеш“.

Ти ако си чиновник, нямаш време – кога ще го вариш? За да свариш житото както трябва, трябват 4–5 часа. При новите тенджери, затворени херметически, с високо налягане, може да се свари за половин час. Или вечерно време трябва да го туриш да ври. Другият дух ти казва: „Какво го слушаш този? Той е невежа. С такива работи не може. Месце трябва“. Първият отговаря: „Защо го слушаш този месоядец? От това човек не се става“. Ти слушаш и не знаеш какво да правиш. Това са желания на духовете.

Ако дойдат духовете, които живеят в дърветата, ще кажат: „Слушай, ти ще посееш семката в земята“. Други ще дойдат и ще кажат: „Това жито ще го смелиш и ще го продадеш“. Ще дойдат други и ще те учат на друго; други ще дойдат и ще ти кажат: „Не само с хляб ще живееш“. Може ли човек и без храна? Може, разбира се. Не е този единственият начин, по който ние живеем сега.

Растенията трябва да си турят главата в земята и от нея да си извадят храната. И чрез техните корени изваждат умствените енергии от земята. Следователно техните възгледи са крайно материалистически. Черният цвят е в корените им, а пък белият цвят е в клонищата.

Онзи, който не разбира, гледа белия цвят, но не го разбира. Някой като се облече с бели дрехи, ще стане ли светия? Казват, че белият цвят всичко дава. Щом белият цвят всичко дава, като се облекат някои с него, станаха ли светии и праведници? Не. Казва се: „Черният цвят всичко взема“. Като се облечеш с черния цвят, какво е взел той? Черният цвят е статически, той определя известно положение. Но има един динамически черен цвят, който възприема. Това са известен род трептения, енергии, които вървят в пътя на черния цвят. Черният цвят е един път, по който енергиите вървят.

Природата е затворила човешкия мозък. Осветлението иде чрез очите. И всичките мисли стават с помощта на черния цвят. Черният цвят носи суровите материали, а пък белият цвят, това са обработените материали. Следователно при черния цвят има какво да мислиш. Дойде едно страдание – то е един суров материал, който трябва да знаеш как да го обработиш. И ако знаеш как, ще го превърнеш в бял материал. А белият цвят е изработеният материал. Но ако не знаеш как

да употребиш белия цвят, какво ще стане? Да допуснем, че ти дават най-хубавия бял хляб. Ти казваш, че е много хубав, и вземаш, че го продаваш. Защо вземаш парите? Ти си с намерение с тези пари да купиш един малко по-евтин хляб. Но и него продаваш, вземаш парите и купуваш още по-евтин хляб. Да кажем, че го продаваш така няколко пъти. По-скъпия хляб продаваш скъпо и вземаш по-евтин. Най-после знаеш ли до какво ще дойдеш?

Като ти дадат хубавия хляб, яж го и не го давай. Най-хубавия хляб изяж ти, а пък второстепенното дай на другите. Такъв е законът: яж на свят, без да преяждаш. Ще оставиш едно празно пространство в стомаха си, за да може стомахът ти да работи. Това е закон в Природата. Например виж едно яйце – то не е пълно. В яйцето има една малка празнина. Предвидено е в него да има малко въздух, та пилето, докато се излюпи, да не може да се задуши. Трябва да има малко въздух, който пилето ще използва. И после то пробива черупката, излиза на въздух и почва да живее. Та трябва да има малко пространство в стомаха. Някой казва: „Трябва да се наям добре“. Щом се наядеш добре, без празно пространство в стомаха, в тебе ще дойде някое болезнено състояние.

Някой казва, че може да говори френски добре. Аз съм изучавал езиците: и английски, и френски, и немски, и китайски, и индуски, и санскритски, и ватански, и ангелски. И намирам три основни неща: за да говориш добре един език, в ума ти трябва да има светлина. За да говориш един език добре, трябва да имаш още топлина и сила. Силата седи в ясното произношение. Като изказваш една дума, трептенията трябва да бъдат музикални, във всяка дума трябва да има мекота. Във всяка дума, която изговаряш, трябва да има и красота. Красотата е качество на ума, мекотата е качество на сърцето, а пък силата е качество на волята. Това е хубавото говорене. Ако говориш така, ще бъдеш разбран.

Трябва да имаш сила в говоренето. Някой се моли на Бога: трябва да има сила. Думите ти отиват при Бога и като отидат при Него, Бог обича нещата да бъдат меки. А пък меки са нещата, чрез които действа Любовта. Думите трябва да бъдат красиви. Ти като отиваш при Бога с молитва, думите ти трябва да бъдат красиви. Като дойде някой при мене, ще се пред-

стави със страдащо лице. Той може да е весел, но се показва страдащ. Отвън се показва страдащ, иска да ме матахари, иска да вземе нещо от мен.

Аз не искам да изнасям нещата. Казвам: не лъжете себе си! Сега ви говоря за самоизмамата. Не се стремете да самоизмамите себе си. Първото нещо е: човек трябва да бъде честен. Не се заблуждавайте! Ти казваш на себе си, че си голям грешник, искаш да се убедиш в това. А пък някой път искаш да се представиш, че си голям праведник. Не пресилвай нещата, кажи си: „Оцапан съм, но аз съм направен от злато“. Не казвай: „Аз целият съм от кал“; кажи си: „Отвън съм кал, а пък отвътре съм злато“. Това е същинското разбиране. А другото положение е: ти си направен от кал, а пък калта са я позлатили отвън. И тогава си кажи: „Отвън съм злато, а пък отвътре съм кал“. Трябва да говориш истината.

Ако си окалян отвън, измий се и златото ще се яви. А пък ако си направен от кал, може да си направен от фаянс, порцелан или фарфор. Какво означава думата *порцелан*? Това означава една чиста материя, фина и така сплотена, че нищо нечисто не може да влезе в порите ѝ. Една българска паница не е добре изпечена и като туриш масло, то може да проникне през порите ѝ. Също така ако туриш някое ядене в паницата и дълго време то остане в него, яденето ще остави известни миризми в нея; докато в порцелана маслото не може да проникне. Порцеланът казва на маслото: „Отвън ще седиш!“. Той държи всичко отвън.

Та вие ще приличате на порцеланови гърнета. Каквото турят във вас, отвън ще го държите, няма да го приемате в себе си. И ще имате светлина тогава.

Какво значи да имаш светъл ум? Светъл ум е онзи, в който не може да влезе тъмнина. В светлия ум нищо порочно не може да дойде. Отвън то може да дойде, отвън може да те оцапа колкото искаш, но отвътре, в светлия ум, не може да проникне никаква порочна лоша мисъл, никакво лошо чувство, никаква лоша постъпка. Той е порцелан. Не е порцелан, но е диамант. В диаманта нищо не може да проникне. Той е толкова сплотен, че никога не можеш да го оцапаш вътре. Следователно диамантът има едно здравословно състояние. От това състояние на ума излиза здравето на човека.

Ако умът е светъл, ако сърцето е топло и ако волята е силна, човек е здрав. Иначе човекът все заболява. Неврастенията се дължи на ума, неразположението се дължи на сърцето, а слабостта се дължи на волята. Ако една болест произвежда в теб омаломощаване, че не ти се работи, нямаш желание да работиш, това се дължи на волята. Ако усещаш неразположение, това се дължи на сърцето. Ако усещаш, че в тебе има тъмнота и няма къде да ходиш, това се дължи на ума. Някой път ти усещаш в себе си една слабост. Причината за тази слабост може да произтича от вашата воля, от вашето сърце или от вашия ум. Ако е от ума – светлината ти е малко; ако е от сърцето – топлината ти е малка; ако е от волята ви – силата ти е малка.

Тялото трябва да има сцепление, трябва да има една нервна сила, която да държи всички клетки в едно споено, хармонично състояние, и всички те трябва да бъдат задоволени. Защото силата е храна за човешкото тяло. Без сила човешкото тяло гладува, боледува във всяко отношение. А пък за сърцето топлината е храна; а светлината е храна за ума. Със светлина, топлина и сила ще се храниш.

Ще искаш да бъдеш силен, но не да станеш чрезмерно силен. Защото ако станеш много силен, ще почнат да страдат органите ти. Ако ти упражняваш чрезмерно ръката си, то мускулите ѝ ще станат толкова силни, че ще почнат да се втвърдяват. Старите защо страдат от болестта склероза? Той иска да стане силен. Ставал е силен, ставал е силен – и най-после от сила старият се втвърдява. Втвърдява се, като изгуби своята топлина. Всяко нещо, което изгубва своята топлина, се втвърдява. За да се избавиш от склерозата, трябва да имаш светлина, топлина и сила. И ако така би разбирал законите, ти можеш да се подмладиш.

Най-първо ще подмладиш ума си, ще подмладиш и сърцето си, и тялото си. И като приложиш тези три начина на подмладяването, то ти, целият човек, ще се подмладиш. Знаете ли колко време се изисква, за да се подмлади човек? За да се подмлади човек, се изисква знание и светлина в ума.

Срещнете някой човек и той ви харесва. Кое е онова, което вие харесвате в човека? За мен това са най-първо две неща, но има и други. Този на чертежа е един порядъчен човек. Един човек с тези линии е порядъчен, на него можеш да разчиташ.

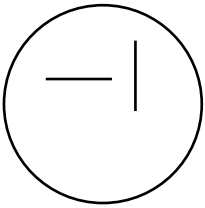

Сега аз няма да кажа тези работи къде са, това е тайна. Защото като ви се кажат някои работи, вие гледате да ги намерите в този или онзи. Тези линии ги има и във физическото, и в астралното, в умственото и в причинното тяло. Има и други линии сега...

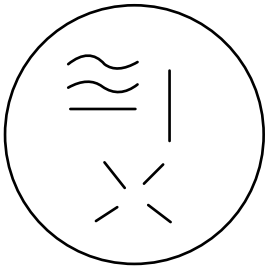

Сега вие седите и казвате, че сте на 40 години, и мислите, че сте много стар човек. Или сте на 80 години и мислите, че сте много стар. Това е играчка. Какво са 80 години? Какво е това? 80 години – това показва каква грамадна работа е извършила Земята: 80 пъти се е обърнала около Слънцето. А за теб се изискват милиони години, за да изминеш този път. Това, което Земята е изминала за една година, ти можеш да го изминеш за милиони години. Колко километра е орбитата на Земята? Вие сте учени. От Слънцето до Земята има 92 милиона мили. Ако смятаме с километри, е повече. Колко пъти влиза диаметърът в кръга? (*3.14 пъти.*) Тогава ще умножим диаметъра с това число: 184 по 3.14 е равно на 552 577,76 милиона мили.

Та когато Земята се върти около Слънцето, когато тя с тая интензивност извършва своята работа, нашето съзнание не осъзнава това, то не е пробудено. Онова, което става в Природата, вие не го съзнавате.

Онова, което невидимият свят прави всеки ден заради вас, онова, което Бог прави всеки ден заради вас, вие не го знаете. Вие сте като едно дете, което се сърди, че това не му е на мястото, че онова не му е на мястото. Самозаблуждавате се. Като сте дошли на Земята, искате да бъдете щастливи. Вие сте на един параход, даден ви е един хубав стол. Като дойде пристанището, ще трябва да напуснеш хубавия стол и удобствата, които има в парахода, и ще излезеш на Земята. А на Земята тези удобства вече ги няма. Казвам: когато вие пътувате на Земята, някой път имате щастливи дни. Тогава сте в някой параход. А пък дойде някое нещастие – ти си извън парахода, излизаш на пристанището и ще търсиш някоя работа.

Някой път казвате: „Не ме обичат хората“. Помнете: има две неща, които стават в живота. Вие влизате в живота и искате хората да ви обичат. Това е право. Ако тези хора са по-умни от вас, вие имате право: те трябва да ви разбират. Но ако влизате между хората и ако те седят по-долу от вас, вие трябва да ги обичате – за да се приспособите към тях съобразно с тяхното естество, за да им бъдете полезни. Като отидете при тях, няма да искате от тях те да ви познават, но вие ще ги познавате. И ще се обхождате добре. И като видят това във вас, тогава и те ще почнат да се обхождат добре с вас. Най-първо ще ги опознаете и после ще се обхождате добре с тях.

Всичките противоречия произтичат от това, че не се разбираме. Дойде някой и виждам, че усетът за време не е развит в него. Той седи и ми разправя разни теории – говори и аз го чакам. Той казва, че не е разположен. Разбира се, че не е разположен. Англичаните имат много добър обичай. Като седиш много време, той ти казва: „Имам дадена среща в еди-кой си час“ – и си отива на работа. Българинът иска друго – той иска да седиш. Ти казваш, че имаш среща, а той ти казва: „Поотложи я. Преметни го, че жена ти е била болна, че децата ти са неразположени, че с файтона е станало нещо“ – такива едни арменски долапи.

Често при мене идват някои и ми казват защо не са дошли навреме. Един ми казва: „Автомобилът закъсня“. Мен не ми влиза в сметка това. Той като е обещал, не трябва да разчита на автомобила, но трябва да разчита на своите крака; трябва да знае колко време му взема пътят. С автомобил или с крака, но той трябва да дойде навреме. А пък аз ще взема да го утешавам и ще кажа: „Те, хората, са нередовни“. Кога трябва да се возите на един автобус? *Авто* е гръцка дума, а *бус* е съкращение на друга дума.

Та казвам: ти говориш, че нямаш пари да си купиш книга. Това не е извинение. Способният, даровитият човек има приятели. Той ще вземе книга от един приятел и ще си научи урока. Има ученици, които и без книга са свършвали училището. Те са даровити. А пък други, които имат книги, като не са даровити, мъчно се учат. Извиняват се, че нямало светлина, че нямало добро осветление и прочее.

При всички мъчнотии човек не трябва да се спира и трябва да върви. Мъчнотиите са едно изпитание за вашата воля.

Топлината е едно изпитание за вашето сърце, а светлината е изпитание за човешкия ум. Ти ще се нагодиш на такава топлина, която е благоприятна за сърцето; ще се нагодиш на такава светлина, която е благоприятна за ума, и на такава сила, която волята може да възприеме. Някой иска да бъде силен. Ако си много силен, е опасно. Ако топлината е голяма или е много малка, е опасно. Ако светлината е много голяма или е много малка, пак е опасно. Онези, напредналите ангели, имат по-голяма светлина, но знаят как да я използват. Те имат и по-голяма топлина и също знаят да я използват. Но ние по-голямата топлина не можем да я използваме.

Има известни състояния на любовта, когато температурата се повишава. Кой от вас е бил в нормално състояние в любовните моменти? Като видиш своята възлюбена, подкосяват се краката ти; казваш, че си се уплашил. Не, но топлината е толкова голяма, че краката ти отслабват, не държат. Разбиране трябва. При тази любов влюбените не знаят как да регулират топлината. Може тогава и двамата да си създадат неприятности. При голямата топлина астралното тяло се разширява. И след като се разшири, то излиза навънка. Докато астралното тяло е излязло с един пръст навън, ти не си още толкова чувствителен, но като излезе 4–5 пръста навън, ставаш чувствителен и казваш: „Не се допирай до мене“. Та опасността в окултната наука е в топлината. При нея астралното тяло на хората излиза навън и вследствие на това те казват: „Не се обичаме“. Не че не се обичат, но телата са излезли навън и са в ненормално състояние.

Няма какво да целуваме очите – те не се целуват. Окото не го целувай – прати светлина към очите. Прати му един поглед – нито много силен, нито много слаб. Като погледнеш човека, той да е доволен от погледа ти. Ти може да му пратиш една ярка светлина, която да го дразни. Трябва мек поглед. Със светлината изпращай красиви мисли, с топлината изпращай мекота, слънчева топлина. А пък със силата какво трябва да изпращаш?

Казват: „Силна воля“. Ако отидеш при болния човек и му изпратиш сила, той трябва да стане и да каже: „Благодаря ти“. Силата му е липсвала – чрез волята си ще му пратиш сила и ще му кажеш: „Стани!“. Няма какво да му казваш: „Аз те обичам“; любовни работи няма да му казваш. Ако му кажеш така,

той няма да стане. Но ще му кажеш: „Стани!“ – и той ще стане. Защото това е в естеството на човека: той иска да стане. Като стане на краката си, той е човек. Човек, който не може да седи и да става, не е човек. Вие като седите на стола, само се въртите. Не, като седнеш на стола си, искам да се заковеш на него.

Трябва да ви дам някои правила. Човек, който си туря краката по неправилен начин, има право на това. Но ако искаш да се проявиш в света, ти трябва да държиш под контрол за един час тялото си. Дръж под контрол своята светлина, своята топлина, своята сила и своето тяло. Ако ти не можеш да урегулираш топлината на своето сърце, светлината на своя ум и силата на своята воля, какъв човек ще бъдеш?

Виж едно съвременно радио. Аз имам едно малко радио. То има две копчета: едното е, с което ще намериш станцията. Там има една стрела, която показва къде се намира станцията. А пък другото копче показва усилването на гласа – тихо ли да ти говори радиото, или силно. На Земята хората говорят силно. Понякога някой ти говори тихо и ти мислиш, че той е много тих човек. Но завъртваш копчето на радиото и виждаш, че гласът е много силен. Не че той е много силен, но копчето е отворено.

Аз искам да ви наведа на следното: по естество ние не сме такива, но копчето ни е отворено. Как ще изкажете: *мо*, *мо*, *мога*? Дойде един господин и казва: „Аз мога“. Дойде някой вкъщи, аз му казвам: „Заповядайте на стола“. А пък някой път вземам стол и му го подавам. Значи мога да му подам стола. Като му подам стола, искам да му кажа: „Ти можеш да седнеш на стола“.

Ти казваш: „Аз мога да направя това. Мога да бъда добър“. На човека аз ще му покажа в какво седи това. Като дойде той, ще му изпратя един хубав поглед, ще му изпратя най-хубавата светлина, която имам; ще му изпратя най-хубавата топлина, която имам. Тази топлина, която употребявам за себе си, от нея ще дам и нему. Ще му дам и от тази сила, която употребявам за себе си.

На Земята е нужно следното: да даваш на другите това, което даваш на себе си, и да възприемеш това, което Бог ни дава. Бог ни учи да възприемаме правилно онова, което Той ни дава. Няма да обръщаме внимание на другите. Ти си недоволен от някой човек. Наполовина причината е в човека и

наполовина е в тебе. Може той да е дал повод, може и ти да си дал повод. Той е физиономист и ти си такъв. Той може да те е видял по-рано и като те е видял, е бил недоволен от тебе. Затова той пръв е станал недоволен от теб. Или ти може да си го видял по-рано и пръв си станал недоволен от него.

Може да направите един опит: ако една мечка те е видяла по-напред, ти ще бягаш от нея; а пък ако ти видиш мечката по-рано, тя ще бяга от тебе. Може да направите опит, ако не вярвате. Аз имах само един случай в гората да срещна мечка. Преди години за пръв път отивам на Мусала. С мен имаше един евангелски проповедник, който е сега в другия свят; бяха двама души евангелски проповедници. Като се качихме на Мусала, трябваше да слезем по долината на Марица, по Маришката долина. Аз си носех един чадър и вървях. Разглеждах колко е хубава Природата, как тече Марица, разглеждах боровете. Единият евангелски проповедник също вървеше зад мене, другият вървеше напред.

Наближавахме към мястото, дето е Чамкория[4]. Гледам между боровете една мечка, може би на 200–300 метра разстояние, иде и си клати главата. Върви като някой чорбаджия, клати си тялото; върви и си мисли. Гледа надолу с муцуната и отива към Марица. Аз се спрях. Тя вече наближаваше дърветата. Аз се обръщам към проповедника и му казвам: „Ето една мечка“. И сега, понеже ще се срещнем, аз трябва да мина понапред, та да ѝ дам място да си слезе надолу. И като се завъртвам, за да отворя място на мечката, проповедникът помисли, че бягам от нея. Пред него имаше дърво. Той рече да бяга, но се препъна о дървото и си вдигна краката нагоре срещу мечката. Тя вече бе до дървото. И като видя това, отвори си очите и хукна да бяга нагоре. Казах: „Много си страшен проповедник. Мечките бягат от твоите крака“.

Та видях мечката да бяга като кон. Тя беше се учудила – била е толкова вглъбена в своите мисли, че се е изненадала от това чудо насреща ѝ. За пръв път видях мечка в гората и за пръв път имах случай да наблюдавам психологически как се държи. Казах на проповедника: „Добре, че нямаше мечета“. Ако аз бях сам, щях да се разговарям с мечката, но проповедникът я уплаши. Има нещо много хубаво в мечката, тя има един хубав характер. Като я срещнеш, ще ѝ дадеш място, няма да ѝ хвърляш камък. Тя е злопаметна, затова няма да я

обиждаш. Мечката 15–20 години не забравя обидата. Ти като изследваш някой характер, казваш: „Той има мечи характер“. Онзи, който не забравя обидата, има мечи характер.

Та трябва да пазим някои хора да не ги озлобяваме. Не трябва да правим бент в техния ум и в тяхното сърце и да искаме напълно да се проявят такива, каквито те не могат да бъдат. Защото в живота трябва да изучаваме хората такива, каквито Бог ги е създал. Някои хора са енергични, волеви, силни. В някои хора чувствата са много силни. Не трябва да реагираме на чувствата им. А пък в някои хора мислите са силни. Та всякога трябва да искаме хората да се проявят такива, каквито Бог ги е създал. Ако не спазваме този закон, навсякъде ще се раждат неприятности.

Та трябва да знаем как да постъпваме с човешкия ум в дадения случай – това е закон на светлината. Трябва да знаем как да постъпваме с човешкото сърце – то е закон на топлината. И трябва да знаем как да постъпваме с човешката воля – то е закон на силата. От това зависи подмладяването. Ако ти знаеш как да се изпълниш със светлина, умът ти ще се подмлади. Ако не можеш да подмладиш мисълта си, не можеш да се подмладиш. Ако не знаеш да подмладиш чувствата си, не можеш да се подмладиш. Чувствата ти могат да бъдат сухи. Ако много те хвалят, ще станеш сух. Хората трябва да бъдат внимателни, защото от многото хвалене ще изсъхнат. Ако много те корят, ще станеш влажен; а ако премного те корят, ще станеш премного влажен. Ако ти кажат, че си даровит, приеми, че си даровит – ще признаеш, че Бог те е направил даровит. Ще кажеш: „Бог ми е дал таланти, дарби. Аз искам сега да употребявам дарбите си за добро“. Ако ти кажат, че си добър, ще кажеш: „Благодаря на Бога! Ще употребя това за общо благо, за Бога“. Ако ти кажат, че си силен, ще кажеш: „Благодаря на Бога, ще употребя силата си за добро, за Бога“.

Светлината, топлината и силата ти са дадени от Бога. И ако ги обновяваш, това е закон за подмладяване. Тогава ти имаш един естествен ред на нещата. Някой път хората премного хвалят, гладят нещата, а пък някой път не ги оценяват. Всеки човек си има особен мащаб за оценка. Това е най-мъчната работа, да имаш работа с хората. Някой път аз гледам хората в банката, които изплащат чековете, или хората в пощата, които раздават писмата. Когато плащаш като чиновник на гишето, има слу-

чаи, в които трябва да проявиш търпение, иначе десет души могат да те обидят в пощата. Трябва да знаеш как да се обхождаш с всеки човек, та всеки да остане доволен от тебе. Можеш да му кажеш: „Ще ти услужа“; можеш да му говориш любезно.

Вие по някой път тук ставате нетърпеливи. Чиновници сте на банката. Някой дойде и ви каже: „Ти не се обхождаш добре“. Ще му кажеш: „Извинете, имам всичкото разположение да се обходим добре, понеже моята добра обхода към вас е добра обхода към самия мене. И лошата обхода към другите е лоша обхода към самия мене“. Защото ако се обхождам зле с другите, аз вредя или на ума си, или на сърцето си, или на волята си. И ако се отнасям добре към хората, отнасям се добре към ума си, към сърцето си и към волята си. Та добрата обхода към другите е заради самите нас. При лошата си обхода аз губя. При всяка лоша обхода аз губя или от светлината на ума си, или от топлината на сърцето си, или от силата на волята си.

Та много болести се зараждат от тая дисхармония вътре. Сега тези неща са наследени от ред поколения; едно време сте ги наследили. Вие казвате някой път: „Баща ми беше сприхав“. Сприхав е бил баща ви, понеже е имал изобилна светлина, която не е знаел как да употреби. Или е имал изобилна топлина, която не е знаел как да употреби; или е имал изобилна сила, която не е знаел как да употреби. Следователно синът има за задача да урегулира светлината, топлината или силата на баща си.

Един син може да повдигне баща си и един баща може да повдигне сина си. Една дъщеря може да повдигне майка си и една майка може да повдигне дъщеря си – взаимност има. Вие, които се събирате тук, трябва да знаете – всеки един от вас, който може да повдигне някого, повдига и себе си. А пък всеки, който унищожава някого, унищожава и себе си. Учениците като се събират на едно място, това е едно благо. Когото и да срещнеш, това е едно благо за тебе, ако разбираш закона. Ако знаеш как да се обхождаш с едно животно, това е едно благо за тебе; ако знаеш как да се обхождаш с едно растение, това е едно благо за тебе. Като погледнеш небето, то е едно благо за теб. Всичко, което срещаме, е едно предметно учение. Ти трябва да знаеш как да се обхождаш. Ако не знаеш как да се обхождаш, ще страдаш.

Сега вие се спирате върху светлината, която имате в ума си, и върху топлината, която имате в сърцето си. Някой път може да сте неразположени. Това неразположение трябва да го различавате. Има неразположение в света, което иде от жените, от женския пол; има и неразположение, което иде от мъжкия пол. Има неразположение, което иде от самите нас. Това трябва да го различавате. Не считайте, че всяко неразположение, което имате, е ваше – ще намерите произхода му. И ако намерите произхода му, вие ще го коригирате. Тогава на онзи човек ще му помогнете и той ще ви бъде благодарен. Ако имате едно добро разположение заради някой човек, вие ще го намерите и ще му благодарите, ще го оцените. И ако оцените така онзи човек, ще се образуват хубави връзки между вас. Така се образуват хубави връзки между хората. Ако оценяваме доброто, връзките се усилват. Като се изправят погрешките, хората си услужват един на друг. Да поправиш погрешките си, това е една услуга.

Като не искаш да изпълниш Волята Божия, като не искаш да услужиш, ти ще се отчуждиш от Бога. И ако не оцениш онова, което Бог ти е дал, ако роптаеш, ти се отдалечаваш от Бога. Бъди благодарен във всеки момент от това, което имаш – то е едно велико благо, което Бог ти е дал. Бъди благодарен от живота, който имаш сега, в този момент, понеже цялата вечност, цялото бъдеще е твое. 60–70 години са възможности. Един ден, като се наситиш на Земята, ти сам ще си заминеш. Ще дойдеш при приятелите си и ще им кажеш: „Аз искам да се върна у дома“. Ще им дадеш едно угощение, ще се ръкуваш с тях и ще си излезеш. И втори път няма да се върнеш, няма да те погребат никъде.

Ти ако разбираш законите, ще раздадеш светлината, топлината и силата си на хората – и ще се освободиш от всичката материя, която имаш, от този багаж; ще отидеш на Небето, освободен от земната светлина, топлина и сила. И ти ще бъдеш свободен. Няма какво да се свързваш със земното... И в онзи свят ще те посрещнат всички ангели, които те обичат, и ще ти дадат друга светлина. Ще те посрещнат тези, които те обичат, и ще ти дадат подаръци. Ще те вземат и ще те занесат в лоното Авраамово, ако си постъпил така, както трябва. Ако пък не си постъпил така, ще отидеш в другото лоно, дето засъхва гърлото.

Някой казва: „Как да разбираме това?“. Аз го разбирам така: щом постъпваш добре, ти си в лоното Авраамово. А пък някой ден се мъчиш... Тогава си в другото лоно, на богатия – и ти засъхва гърлото. Когато ти засъхва гърлото, ти си в положението на богатия. И богатият казва: „Отче Аврааме, изпрати Лазар при мене с пръста си да ми накваси устата. Аз долу, на Земята, не можах да разбера неговата добрина, и едва сега го разбрах. Прати го при мене“. Казва му се: „Той не може да дойде при тебе. Ти трябва да дойдеш тук“. У този богат човек няма смирение, защото не казва: „Отче Аврааме, както едно време Лазар седя при мене, и аз така ще отида с всичкото си смирение при него“. А пък сега той казва аристократически: „Я го изпрати при мене“. Аристокрация да няма! Някой казва: „Това християнство ли е? Така ли се обхожда човек?“. Тогава вие играете ролята на този, богатия. Трябва ви смирение. Богатият, докато е на Земята, има право, но в ада вече другояче говори. Той играе ролята на Лазар.

Две неща ви трябват: служете на Бога и тогава ще знаете как да служите на себе си; оценявайте Божиите блага и тогава ще цените това, което имате. Защото човек трябва да цени това, което има. Той трябва да цени своя ум, своето сърце и своето тяло. Колкото и да е хилаво тялото, то е едно голямо благо. Мнозина плачат. И на мнозина съм казвал: „Бих желал това, което ти имаш, да го имам и аз“. Той казва: „Нещастен съм“. Нещастието ти произтича от друго.

Аз не искам сега да пресилвате работите; не искам да кажа, че не сте работили. Вие сте работили, но нямате едно хубаво разбиране. Например вие искате някой път да бъдете учители, но няма по-тягостно състояние от положението на един учител. Ти трябва постоянно да даваш, трябва добре да се обхождаш, защото при най-малката постъпка ще кажат: „Не си постъпил добре“. Ако постъпваш добре, ще има хубава атмосфера; ако не постъпваш добре, ще има клика около тебе, клика на лицемерие и лъжци; и настрани ще кажат: „Учителя да го помажем“.

Например донасят ми много сготвени работи. Ако ядането е сготвено добре, ако е добро, често го давам на други. А пък някой път ми казват: „Учителю, искам ти да го вкусиш“. И като го вкуся, някой път ми взема цяла седмица, за да се оправя. Брашното е смляно преди 3 месеца, маслото също е

приготвено преди 3 месеца, преди 3 месеца е счукано и стопено; онзи, който е опекъл хляба, виждам, че е някой престъпник. Да кажем, че някой е донесъл печена кокошка. Аз не ям печена кокошка. Не че печената кокошка не е хубава, но престъплението с кокошката ще влезе в теб.

Та казвам: някой ти дава пари. Ако тези пари са престъпни, няма да ги вземаш. Човек, който иска да направи благодеяние, като ти даде един лев както трябва, твоите работи се оправят. Аз някой път правя така: повече от един лев не давам; но като извадя лева, не му го давам изведнъж, но през това време тайно чета една молитва: „Ти като вземеш този лев, да не ходиш да просиш. Да почнеш да мислиш добре, да почнеш добре да чувстваш, да почнеш добре да употребяваш волята си. Да услужваш на всички хора и по този начин да дойде върху тебе Божието благословение“. Турям и другото нещо: „Ако вземеш този лев и не го употребиш така, всичко това няма да ти стане“. И гледам – някой просяк втори път не идва.

Това не го правя постоянно, в годината веднъж го правя само. Казва ми някой: „Ти ми даде един лев, но ми провървя оттогава“. С един лев много може да се направи. С един лев човек ще купи добри неща и ще ги продава по-скъпо. И всички търговци купуват по-евтино и продават по-скъпо. Той като тегли, все намира, че е ексик – нещо има в кантара. А пък като продава, кантарът другояче тегли. А в Божествения свят каквото вземеш и каквото даваш, е от тебе винаги да замине. Никога не плащай със същата монета на друг.

Всички трябва да бъдем така добри, както Бог е добър. Той ни дава светлина, топлина, сила и всичко друго. Някой път лошите хора съдят по себе си. Господ казва: ако не живеете добре, това и това ще дойде. Неупотребеното добро разваля човека в света. А пък на добрия човек и зло като му се направи, той може да го използва добре. Има един анекдот за Йов, аз съм го привеждал. Той имал червеи в раните си. И когато идвали някои бедни при него, той им давал червеите и те ставали у тях на златни монети. У Йов е червей, а у бедния става на златна монета. Това е вярно: страданията на един богат човек у другите хора се превръща в едно благо.

Та сега впрегнете вашия ум на работа; впрегнете и вашето сърце на работа, впрегнете и вашата воля на работа. Приложете повече от Божествената светлина, повече от Божестве-

ната топлина и повече от Божествената сила. Божествената светлина е тая, в която няма тези прояви – да изчезва и да се появява. Една Божествена светлина, щом ние не живеем добре, се заменя с физическа светлина. И Божествената топлина, щом не я използваме добре, се заменя с физическата топлина. Там е нещастието! И Божествената сила, щом не я употребяваме правилно, се заменя със земната сила. Там има насилие и се явяват всички противоречия.

Втория път ще ви дам едно правило. Мислех да ви дам едно правило какво трябва да правите. Черният цвят е закон за правилно възприемане, а пък белият цвят е закон за правилно даване. Да знаеш как да даваш, това е белият цвят – в своите мисли, в своите чувства и в своите постъпки да даваш. А пък да знаеш как да възприемаш, това е черният цвят, черната страна. И ако ти не знаеш как да възприемаш и как да даваш, тогава пак се явяват белият и черният цвят, но те имат съвсем друг смисъл. В черния цвят човек може да се спъне. Белият цвят е хубав, но каквото има, той го дава. Белия цвят го слагат на степени. Той иска да каже, че всичко е раздал. Белият цвят казва: „Всичко, каквото Бог ми даде, аз го раздавам. Правете и вие същото“. А пък черният цвят казва: „Всичко, каквото Бог ми даде, аз го задържам. И вие правете така“.

Всичко, каквото Бог ви даде за вас, задръжте го, а всичко, каквото ви е дал да го раздадете, раздайте го. Щом го раздадете правилно, вие ставате бял; щом го възприемете и задържите, вие ставате черен. Буквата *л* в думата *бяло* показва, че това, което е излязло от Бога, трябва да го дадеш. А пък буквата *ч* в черния цвят показва, че трябва да възприемаш. И ти трябва да знаеш как да превърнеш черния цвят в бял. Това е добрият живот. А пък лошият живот седи в превръщането на белия цвят в черен.

Отче наш

6. лекция, 8 ноември 1939 г., София, Изгрев

КЪМ СВОБОДА

Отче наш
В начало бе Словото

Някои противоречия, които съществуват в живота, произтичат от двата принципа, които владеят вътре в Природата. Така вие може да си обясните тези постоянни смени, които стават в нея. Вземете едно дете: то се ражда здраво и заболее. После трябват известни условия, за да се върне здравето му. Вие живеете във въображението, като мислите, че живеете в един свят, както Господ го е направил. Има табела, има име написано, че Господ е направил света. Но както живеят хората, Бог това не го е направил. Света и Земята Бог ги е направил. Но така, както живеят хората, това Бог не го е направил. Във вас има мисли, желания и постъпки, които са от съвсем друг порядък на нещата. Някой път хората, като малките деца, искат да наложат онова, което те са създали: своите разбирания, своя начин на постъпване. Всеки иска да наложи своето разбиране; всеки иска другите да мислят така, както него.

Питам: защо вълкът яде месо, а овцата пасе трева? Два възгледа има в света: едните животни са месоядци, а другите – тревопасни. И в какво седи злото? От гледището на овцата ако не пасеш трева, е зло; ако пасеш трева, е добро. От гледището на вълка ако ядеш месо, е добро, ти си на правия път, а ако пасеш трева, си на крив път. Кой възглед е прав? Хората поддържат и двата възгледа. Вегетарианците поддържат, че овцата е права, а пък месоядците поддържат, че яденето на месо е право. Те казват, че Господ е създал животните за хората. Даже колкото и да е напреднал някой човек, като пипа овцата, казва: „Хубаво е да се яде месо“. Даже може да приложите стиха: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“. Може да кажете: „Ако не ядеш овци, патици и прочее, не можеш да живееш“. Прав е вълкът, че ако не яде овци, не може да живее; права е и овцата, че ако не пасе трева, не може да живее.

Съществува една драма вътре в човека. Някой път човек е неразположен, казва: „Неразположен съм, понеже нямам пари“. Парите не са причина. Щял да се жени и нямал пари. Но въпросът не е в парите, има нещо друго, което се таи. Казват за някое семейство, че двамата не могат да живеят заедно, понеже домакинята не знае да готви и понеже той не принася. Но причината не е в това, че тя не знае да готви; причината не е и в това, че той не принася. Мога да ви приведа много примери, но те нищо не обясняват. Мога да ви покажа как се заражда една болест. Ако вземете двама души, които са здрави, поставете ги на външни лоши условия, при температурни промени. Единият ще заболее, а другият – не. При нечиста кръв човек ще заболее, а при чиста кръв – не.

Също така ти нямаш и мисъл намясто, нямаш мисли, с които да градиш. Например колко от убежденията, които имат хората, са верни? Много малко от тях са верни. Погрешката не е вътре във вас. Някой си носи часовник, позлатен или златен, с ланец. Ако е златен, той ще струва 10–12 000 лева. Ако не е от злато, а е позлатен, след 4–5 месеца се изтърква. Излъгали са го. Защо са го излъгали? Сега казвате: „Защо светът е такъв?“. Светът сега не се управлява от доброто, а от злото; доброто е на заден план. Злото е господар, а доброто е слуга; и добрите хора постоянно се жертват. Във всички работи добрите хора стават жертва, както кокошката за господаря.

Много добър е господарят към кокошките, хвърля им жито и прочее. Но вечерно време той има особен навик: ходи към курника, за да покаже, че има добро разположение към тях. И хване някоя, за да види как живеят. Побутне тая, оная, пита ги: „Как прекарвате?“ „Много хубаво.“ „Аз ще ви направя по-хубав курник“. Хване някоя кокошка, стисне я за врата, а тя кряка. Той я извади навън, откъсва ѝ главата – и вечерта кокошката е отишла. А господарят пише едно такова обявление: „Можете да кажете, че някоя лисица е изяла кокошката или че някой орел я е грабнал“. И той пак излиза с крината, като праведник, пред кокошките. Казва им: „Не знаете ли, че аз ви погалих? Но едната от вас изчезна. Изчезна, когато аз влязох. Промъкнал се е някой, когато ви гледах“. Вие се спирате и казвате: „Защо Господ направи света такъв?“.

Това е азбуката на музиката, със знаци, но вие не знаете кой тон какъв е. Може да е *ре*, може да е *ми* и т.н. Трябва ня-

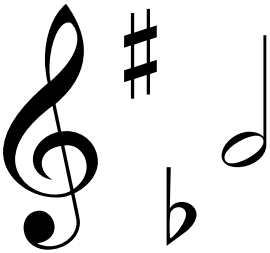

какъв ключ, за да знаете каква е нотата. Трябва и петолиние, и ключ. Сега отвлечено ви приказвам. След ключа може да има някой знак: диез или бемол. Защо в една песен трябва да повишиш някъде гласа от естествения ред на нещата, а пък другаде трябва да намалиш? Това са две течения. Бемолите дават едни възможности, а диезите – други. В едното ти се освобождаваш. Човек трябва да знае как да се освободи сам.

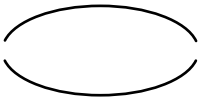

Вие седите в себе си и започва борбата. Борба съществува вътре и вън. Ако вие не знаете противоречието, което съществува, ако не знаете характера и причините, ще страдате. Например повиши се температурата. Лятно време имате повишение на температурата до 25–30–45 градуса. Дрехите ви са тънки; и мислите, че времето все така ще бъде топло. Погледнеш, че Слънцето е горе, дните са по-големи. Но после те се намаляват. Първоначално човек не е знаел и е мислел, че Слънцето се движи, че то върви и се разхожда.

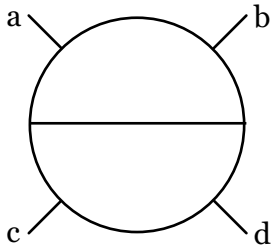

Слънцето си има една любима точка, с някого се разговаря, гугука си – и като седи 3–4 дена, казва „сбогом“ и се отдалечава – и на другата страна има някого, когото обича. Възлюбените му места са точките *a* и *b*. В този кръг горната половина представя Северното полукълбо, а долната половина – Южното. Земята като се върти, обръща и двете полушария еднакво към Слънцето: ту едното е по-близо, ту другото е по-близо към Слънцето. И падането на лъчите не е еднакво.

Божествената светлина невсякога идва правилно в ума ви и тогава се ражда противоречието. Някой път при движението ви Божествената светлина не прониква във вас. Например ако сте господар, Божествената светлина ще прониква по един начин във вас, а пък ако сте слуга, ще прониква по друг начин. Богатият обича реда и порядъка – и всички трябва да пазят законност. И той казва, че в касата му никой не трябва да бърка.

Някои от хилядите престъпления, които съществуват, едно време не са били престъпления – когато хората са живели живота на маймуните, с маймунско разбиране. Тази маймуна е ходила през гората по дърветата, качвала се е на това дърво, на онова дърво, и е късала плодове. Никой не ѝ е забранявал – гората не е собственост на никого. Но на нея ѝ е дотегнало в гората и е отишла в културно място, между хората. И като се качи сега, като човек, на някое дърво, казват ѝ: „Кой ти позволи?“. Тя отговаря: „Аз съм свободна, в гората се качвах на всички дървета“. Казват ѝ: „Не, без позволение не можеш да се качваш. Ако ти позволят, ще се качиш, инак – не. Който се качи без позволение, ще плати най-малко 50 лева“.

Има и по-малка глоба. Минава един наш брат покрай хотел *Македония*, покрай банята, и плюе на земята. Един стражар му казва: „Кой ти позволи да плюеш? Дай 5 лева! И още веднъж няма да плюеш“. Мързяло го да си извади кърпата, понеже мислил за друго. Платил 5 лева, понеже не е плюл в кърпата си. Добре, ако 10 дена те хванат така, според този закон ще платиш 50 лева. Като платиш 50 лева, ще се научиш да не плюеш на земята.

Питам: защо не трябва да се плюе? Има съображение за това: понеже всички хора не са здрави. И ти може да си болен човек. Ще изсъхне плюнката, ще се вдигне като прах и ще зарази въздуха. Никой няма право да плюе на земята. Ти можеш да направиш един жест, да си свиеш вежди и да кажеш: „Кой има право да ограничава свободата ми?“. Ние сме смешни. Ти питаш: „Кой смее да ме ограничи?“. Че най-първо те ограничават студът и топлината. После ти си ограничен и вкъщи: прозорецът не ти харесва, вратата не ти харесва. Ако не си доволен, излез навън. Някой път вятър те духа, дъжд завали – и не ти е приятно.

Някой идва при мене и ми казва: „Учителю, ти създаваш тези работи“. Те са ходили двама и са се били – и аз съм бил създал това, за да ги опитвам. Възможно е, но това е философско разсъждение. Хубаво, тогава учителят ли направи децата да се бият в училище, майките и бащите ли направиха децата да се бият? На учениците пишат така: „Не се позволява да пушат тютюн“. Учениците нямат право да пушат, но те виждат някой учител, който е тръгнал по пътя и пуши. На учениците

не се позволява това, а на учителите се позволява. Ученикът казва: „Щом пуши учителят, позволява се и на нас“ – и те се крият и пушат. После намерят табакера в този-онзи и му свалят поведението.

Като направите една погрешка, вие сте на мястото на ученика. А по някой път сте на мястото на учителя – ходите и търсите кой е направил погрешката. Щом търсиш погрешките, ти ставаш учител вече. Учителят е свободен, а ученикът не е свободен да пуши. Питам: кой позволява на хората да пушат? Някои считат, че пушенето не е голямо зло. В някое отношение пушенето е приятно; после то е и лечебно. Но постоянно да пушиш – не. Не си разположен – ще си направиш една цигара. После, като пушиш, гледаш дима и почваш да разсъждаваш. И тютюнът показва как се е създал светът: от дима. И даже по него може да се гледа. Като пуши, човек с тютюна си може да разгадае дали работите му ще тръгнат. Ако някой е писател и не може да пише в момента, вземе цигара – и току изведнъж му дойде една идея и почва да пише. Пак не върви – пак пуши и т.н. За да му върви мисълта, ще попуши малко.

Осиромашал е някой. „Няма да се обличаш добре, скромно ще ходиш“ – ще те морализира някой. Хубаво, ако отидеш на някое соаре, как ще отидеш – може ли със скъсани дрехи? Ще отидеш с фрак и цилиндър – всички там са облечени така. Ако си облечен добре, ще се повдигне и името ти; ако не си облечен добре, ще падне честта на името ти. Откъде дойде този порядък на нещата?

Хубаво е да се облечеш добре; хубаво е да ходиш и скромно облечен. Добре е и да са скъсани някой път дрехите ти. Едно време, когато някой носеше скъсани обуща, казваха: „Обеднял е. Загазил е: има две кръпки на обувките си“. А пък сега турят модерни изкуствени ями, турят дупки. Гледаш горе на обущата, че не е една дупката, а десет. И това се счита за култура. Едно време, ако носиш сандали, казваха: „Отиде!“ – трябваше да си със закрити обуща. А пък сега ако не носиш модерни сандали, казват: „Той е старомоден, ходи с ботуши“. И седнат, та цял въпрос правят: какви обувки да носят? Каквито искате носете: ако искате – цели обуща, а ако искате – половинки. Едно време ги носиха с ластици. Беше много при-

ятно с ластика – изтеглиш го и влезе. А пък сега ще го връзваш – и като теглиш една примка, замотае се и ти взема по 10 минути, додето го отвържеш. После носят шапки за 500–600 лева, много скъпи. Богатият може да носи, но бедният? Гледам някой, че си е турил бял каук. Значи е от Бялото братство.

Сега сме под опекунството на злото. Или законът е такъв: за всяка лоша постъпка, която направиш, ти ще бъдеш наказан. Вие се чудите защо е така. Вземете кой и да е дом: когато идва детето, то иде като княз. Ще има радост, кръпане, цяло угощение. И като израсне това дете и стане на 3–4 години, бащата дойде с един закон, с една дрянова пръчка – и пише първия закон на детето. Старите българи казват: „Не е позволено на детето да бута захарта в кутията“. И за всяко престъпление, за една бучка захар, законът ще си каже думата. Не е позволено на детето да бута и да отвързва гърнетата с тиквените парчета в петмеза; не е позволено на детето да влиза в градината и да къса зелени плодове и да ги яде. За онзи, който пипа, има наказание – пчелите веднага го наказват сами, законът се прилага. Детето бута с пръчка пчелите. Като го нажилят те, без пръчка се връща то и майка му казва: „Защо буташ с пръчка пчелите, когато те си работят?“.

Вие се намирате в един свят, дето навсякъде пише: „Тук няма да буташ, вдясно ще ходиш, вляво – не“. Отидеш в някой магазин и видиш една дреха, че е много хубава. Там пише: 3000 лева, 4000 лева, 5000 лева. Дойдеш до по-евтините – по 100 лева, но не ти харесва. И тогава в тебе се заражда едно желание да си вземеш един билет от лотарията. И нямаш скромността да вземеш четвъртинка, но вземаш цял билет, че ако се падне един милион, да бъдеш по-свободен. Казваш: „Аз сега имам един милион“. Една сестра иде и казва: „Взех 250 лева“. Аз рекох: „Защо не ти се паднаха стотина хиляди лева, а 250?“.

Вие казвате: „Защо Господ не ми помогне да спечеля?“. Че ти не знаеш да смяташ, не знаеш кои числа ще се теглят. И трябва да знаеш как трябва да се теглят те. На 5-и ноември, неделя, имаше теглене. На 5-и ноември всички не могат да спечелят; и на 6-и не могат.

Казвам сега: на шестия ден Бог създаде човека. На кой ден създаде жената, кажете ми! Един ден Бог въведе Адам в рая, Адам стана пълновъзрастен и Бог му каза: „В целия този

рай ще живееш, ще го гледаш. Давам ти в твое владение всички животни“. И той почна да им записва имената. Бог ги беше създал и Адам почна да ги превежда на свой език – и ги кръсти. Той видя, че животните са по двойки: магаретата минаха, конете минаха и прочее, все по двойки. Едно магаре и една магарица могат ли да родят нещо? Нищо – това е един изкуствен порядък на нещата. В Адам дойде една идея: защо са по двама те, а той е един? Той видя този порядък така: предвидило се е благо за всички същества, а за него няма никакво благо в света.

В кой ден се създаде жената? Вие сами трябва да го намерите. Това не е толкова важно. Не че не е важно, но е опасно да се разискват някои въпроси. В химията има известни елементи, които са опасни, там трябва да бягаш. Има известни киселини, има известни газове, които са опасни. Онези, които се занимават с тях, държат в тайна всички тези газове. Формулите са скрити, но хората ги употребяват. И в езика вие употребявате думи, с които си създавате хиляди неприятности. Вие създавате нещастия с мислите си, защото храните отрицателни мисли. Някой път хората казват: „Да живее човек добре“. Видиш някой богат човек и казваш: „Да умре този богаташ“. Тогава ще направят голяма трапеза за него, че си е заминал, та и той да се присламчи на трапезата. А когато умре един беден, какво правят?

Сега въпросът е в това: вие сте под опекунство – опекунството на злото. Сега мислите, че сте свободни. Човек не може да направи каквото иска, той не е свободен. Ти не си свободен да направиш каквото искаш; не си свободен да мислиш каквото искаш и да чувстваш каквото искаш. Ако си позволиш да мислиш, да чувстваш и да постъпваш, както искаш, ти си отговорен. Един праведник е свободен да мисли само за доброто в себе си. Но ако помисли нещо, което не е съобразно със закона на правдата, той ще изгуби веднага своето вътрешно разположение.

Та казвам: ти правиш добро и съжаляваш, а пък другият, който прави зло, и той съжалява. Това са две становища, които се зародиха в света още в началото, два принципа: едни са със закона на насилието, а други – със закона на доброто. Единият казва: „Трябва закон, трябва строгост“. Щом напра-

виш погрешка, какъв закон прилагаш, за да накажеш себе си? Знаете ли колко мъчно може човек да се научи? Ти за да се накажеш в закона на доброто, трябва да направиш по-голямо добро – това е наказанието. Ако си направил едно прегрешение, как се наказваш? Направил си едно добро, но усещаш, че не си го направил добре. Тогава ще го направиш по-добре. За да бъдат добри в злото, хората правят по-голямо зло. И виждаме: едни направят добро и се съдят – и направят още по-голямо добро. А пък друг направи зло – и той се съди.

Има два процеса, с които хората се отделят от живота. Срещаш мечка: как ще постъпиш спрямо нея? Мнозина цитират, че съм казвал: трябва да я погалиш. Но ти галил ли си мечка? Аз още не съм галил мечка – виждал съм само. Лоши кучета съм галил. Веднъж направих едно мое изследване в Пловдив; носих си чантата за изследване. Бях отишъл на гости при един богаташ от Пловдив. Кучетата се хвърлиха върху мене. Едно куче ми нагълта ръката до китката. Кучето ме гледаше в очите, а аз казах: „С тая ръка ще направя изследвания. Ако ми натиснеш ръката, няма да мога да ги правя, а после има закон: могат да те екзекутират“. Кучето ме постиска. Казах: „Ако ме стиснеш още повече, ще развалим приятелството; ще имам лошо мнение за тебе. А пък ако не ме стискаш, ще мисля, че си от благородните кучета“. Иначе то ще мисли, че е хванало келепир и че аз искам да му взема яденето. Кучето почна да си мърда опашката и аз си извадих ръката. Казах на себе си: „Слушай, когато видиш куче, ще бъдеш внимателен“. Това куче е от благородните.

Ти ще кажеш: „Това е едно съвпадение. Ти си му внушил“. Не е внушение, но това куче не беше от много лошите. Аз знаех, че няма да ме ухапе: още щом го видях, имах разположение към него. Противоречие между нас нямаше, а имаше обмяна. Това куче не може да ме ухапе. Това са два различни свята, които си хармонизират. Това куче казва: „Не мога да те ухапя, понеже си добър човек“. Аз можех да си освободя ръката и по друг начин. В дадения случай не може да има спор. Някой път спорът произтича, когато съществата са еднакви и имат два възгледа: между онзи, който има да дава пари, и онзи, който има да взема. Двама души, които обичат да събират, не могат да се търпят; и двама, които дават, също не

могат да се търпят. Всякога в света е така: един положителен принцип има съответствие с един отрицателен; мекото има съответствие със силното, със строгото.

Та казвам сега: при сегашните условия, така както светът съществува, той трябва да се измени – от друго място трябва да се измени светът. И ако сравните какъв е бил първоначално човекът и какви са хората сега, ще видите, че той сега минава през едно превъзпитание. Железарят как прави мекото желязо яко? Той го изважда от огъня и го туря във водата – и то става по-яко. Това прави веднъж, дваж, триж и прочее. Ако се тури желязото в огъня и после във водата, желязото става по-яко; ако това меко желязо се сложи в огъня и не се сложи във водата, то се размеква.

Да допуснем, че сте мек човек и се нагорещявате, а след това влизате във водата. Какво влияние ще окаже това? Мнозина, след като направят топла баня, отиват и взимат един студен душ. Колко минути трябва да трае този душ? Преди години дойде един приятел и ми каза, че е бил на баня, после взел един студен душ – и почнали тръпки да го побиват. Ти минаваш от едно любовно състояние в едно ожесточено състояние. В любовното състояние си бил в банята с топла вода – и после минеш в студеното, в безлюбието. Че това е същият процес. От какво идва остаряването на човека? Остаряваш, понеже си ту в огъня, ту във водата; ту в огъня, ту във водата. И си станал повече корав, отколкото трябва.

Казваш: „Човек не може да се въздържи“. Ще се учиш сега при възпитанието си – там седи характерът. Един човек е изгубил 5000 лева; взели са ти ги. Да допуснем, че един бърка в джоба ти и ти се разсърдиш. Има един пример в романа *Клетниците* от Виктор Юго. Онзи взел златния светилник и го носи. Епископът си казал: „Изкусих този човек, със златния си светилник го бутнах в лошия път. Ще туря на мястото му един прост светилник, който никой няма да открадне“. Ако имаш един прост часовник, който си купил за 20 лева, няма кой да го открадне; но ако имаш часовник, който струва скъпо, ще туриш хората в изкушение.

Та при сегашния ред на нещата кой път трябва да се хване? Едни хора искат да бъдат добри, но има два порядъка: закон ли да има, или да бъде без закон; да бъдем в положението на

учениците или в положението на учителите? Законът пише: учителят е свободен да пуши. Питам тогава: нали учителят е свободен, понеже има пари, заплатата му е осигурена, а ученикът е бедняк? Той и за книги няма пари. Колко струва една кутия тютюн първо качество? Кой от вас е бил тютюнопушач? Заинтересувайте се, вижте колко струва тютюнът. България изнася с милиони килограми тютюн. Колко струва един килограм тютюн, трябва да се знае. Не е лошо да пушиш тютюн; не е лошо и месо да ядеш. Има два възгледа: ако си вълк – не е лошо, трябва да ядеш месо; ако си тютюнопушач – ще пушиш. Ти казваш: „Нервен съм“. Като изпушиш цигарата, не си нервен.

Ще ви приведа един пример. Една сестра най-първо ми се оплака от мъжа си: „Пуши той, но не се кара с никого“. Тя му казала: „Ти не трябва да пушиш. Справи се с този тютюн! Изхарчваш близо 1000 лева на година, ще спестим тези пари“. Мъжът рекъл: „Трябва да пуша, тогава имам разположение“. Той престанал да пуши и станал нервен, почнал да хука децата и жена си. Тя му казала: „Я си пуши тютюна“.

Та казвам: ако тютюнът ще те направи добър, пуши го; ако месото ще те направи добър, яж го. Другият закон също е верен. Ти си добър човек. Докато си добър, имаш равновесие; щом направиш престъпление, ти изгубваш вече връзката. Има два метода: овцата като пасе трева, създава своя характер; и вълкът като яде месо, съгражда своя характер. Първоначално вълците дойдоха да ограничат едно безразборно размножаване на тревопасните, които не знаеха да регулират своята полова дейност. Че ако бяха оставени всички тези млекопитаещи и птици да се размножават, след 10–20 години какво би станало?

В Австралия занесли два заека да си играят в гората и след 20–30 години те толкова се размножили, че англичаните се намерили в чудо. Зайците изпояждат градините и затова сега ги избиват. Месоядните животни дойдоха да ограничат тревопасните, но тези, които ограничаваха, и те се размножиха. Тревопасните ще опасат всичко – и тогава бихме имали съвсем друг порядък. Но когато се увеличат месоядните, пак е същото зло.

Та в порядъка, в който се намирате, вие сега минавате в порядъка на доброто, понеже сте минали през порядъка на

злото. Няма нито един от вас, който да не е бил слуга на злото. И колко са били бити хората! (*Учителя намери на земята една монета от 50 стотинки и я взе.*) Всичко това е предвидено. Вие минавате в един свят, дето нещата са уредени от висшия свят.

Ние трябва да минем през този път на дисциплина, нищо повече! Човек не е заставен да прави погрешки. Когато едно дете стане на 2–3 години, като почне да пъпли по земята, всяка майка може да направи следния опит. Турете на едно място ножче, пари, книга, ябълка и вижте къде ще се спре детето. То ще бута разните предмети и ще се спре на един. Това дете, което ще стане военен, ще хване ножчето. Ако ще стане учен, то ще хване книгата; ако хване ябълката, ще стане гастроном. В детето тези сили вече се проявяват.

Ти носиш един нож и той е една възможност. Злото седи в ножа, че той може да те убие. Но човекът седи зад ножа. И ако на човека му кажеш: „Няма защо да ме убиваш – ако ме убиеш, спъваш се“, той какво ще направи? Един пътник видял една пчела, хваната в мрежата на един паяк. И пчелата казала: „Освободи ме. Аз дойдох тук по работа и ме хванаха. Един ден ще ти бъда полезна“. Човекът се поусмихнал и освободил пчелата. Един ден тази пчела се отблагодарила на онзи, който я е освободил. Веднъж някой с пушка искал да му тегли куршума, да го убие. Пчелата го жилва за ръката и пушката се преметва. Така пчелата направила услуга на пътника, който я е спасил.

Този порядък трябва да изучавате вие. Събират се хиляди хора под оръжие, за да се бият. Защо? Ще кажеш: „Те не разбират“. И да разбират, пак ще отидат. Религиозните хора също отиват да се молят на Господа да даде победа. Вкъщи братята и сестрите се бият. И двамата се молят на баща си той да им даде сила: братът да набие сестра си или сестрата да набие брата. Кому да даде сила бащата? Една сестра я обидили. Тя се възмутила и идва при мене, казва: „Аз да не бях слаба, но да бях силна, щях да му дам да разбере“. И тя е от новото учение! Че той е професор, който показва силата си. Ако някой е хирург и ако стане инфекция на ръката ти, той ще я притисне, ще я разреже и ще я изчисти – и ще си платиш. Едно нахукване не е ли същото нещо? Този брат ѝ е направил една операция точно навреме.

Като те обиди някой, извади и му дай една кутия с локум. Вече имаме една ясна представа за обидите, но това трябва да стане съзнателно. Някой казва: „Кръвно ме обиди“. Влизаш в някой двор, кучето забие зъбите си в крака ти. Това не е ли кръвна обида? Питам: къде е сега погрешката? Ти като влизаш в двора, ще носиш по два геврека в джоба си. По новото учение ще хвърлиш геврека и ще подкупиш кучетата. Ти казваш: „Той не е възпитал кучетата си“. Запитай господаря им: нему не трябват мирни кучета, той иска лоши кучета. И човекът ги е вързал със синджир и вечерно време ги пуска. Ще носиш геврек, а някой път и малко месце.

Аз сега засягам един свят извън сегашния. Сегашния свят не може да го измените. Когато се говори, че светът ще се измени, това не показва Земята. Писанието казва: „Луната ще потъмнее и Слънцето няма да дава светлината си“. Вие мислите, че Луната и Слънцето ще потъмнеят. Лъжете се, Слънцето има да си свети милиони години. Ако чакате да потъмнее, това няма да го бъде. Но Слънцето е емблема на един порядък, който трябва да се смени; и Луната е емблема на един човешки порядък, който също трябва да се смени. Луната показва, че и религиозните вярвания на хората ще се сменят. Едно време хората са имали езически вярвания и религиите се смениха с други религии, по-възвишени. А пък Слънцето е държавният строй. Слънцето на Римската империя залезе. Римската империя потъмня, римската религия също потъмня. И на тяхно място се явиха други. И сегашният порядък ще се измени. Когато хората бъдат готови, законът на възпитанието ще се измени. Дотогава всички хора трябва да възприемат едно ново разбиране.

Казвате, че Господ управлява света. Вие мислите едно, а вършите друго – не сте съобразни със себе си, нямате едно правилно разбиране. Вие казвате, че всичко е от Бога, а пък като ви оберат, казвате, че онзи лошо е направил. Щом е от Бога, не е лошо. Кое е по-хубавото сега: да бръкнат в джоба ти и да те оберат или да те мушнат и да паднеш, после да ти вземат петте лева? Този човек не те е мушнал. Господ му казва: „Не го мушкай, вземи му само петте лева“. Но ако те мушне, какво трябва да мислиш тогава?

Преди години при мене идва една сестра, верующа, и ми разказва следното. Тя беше много добра сестра, по три пъти

на ден се молеше, но такъв темперамент имаше, че много затлъстяваше. И ако не боледува, ще стане едно варелче, а това е опасно. Ръката ѝ се беше подула. Казах ѝ: „Ти сега вървиш по новото учение, а пък по-рано си вървяла по старото. И ръката ти се е подула по старото учение. Ще отидеш при някой лекар да направи един малък разрез на абсцеса на ръката ти, че е нагнояла“. Тя ме гледа. Аз не се спирам да ѝ чета молитва. Казах ѝ да отиде лекарят да изстиска абсцеса. Рекох ѝ: „Непременно трябва да отидеш, иначе може да стане инфекция“. Нейният възлюбен я возил на каруцата, която се преобръща по пътя, сестрата пада в един трап и се обръща. Тя си ударила ръката. Мъжът ѝ я изважда от дупката и отиват при хирурга, който казал: „Кой ти направи този разрез?“. А пък тя като се ударила, абсцесът се пробил и гнойта изтекла. Лекарят казал: „И хирургът не може да направи такъв разрез“. Тя рекла: „Паднах в една дупка!“. Лекарят казал: „Спасителна дупка е била“.

Аз виждам, че всички ваши неразположения, които имате, от това гледище са спасителни дупки, които ви освобождават от абсцеса. Без тази дупка ще имате голям абсцес, а пък с тази дупка ще имате малък абсцес и той ще се пробие и ще се изчисти.

Ние сега се учим да се подчиняваме. В един град ще вървиш отдясно на улицата, в града ще се подчиниш на законите на вървежа. Качваш се на трамвая и няма място – ще се хванеш за каиша. Можеш да кажеш: „Голямо безобразие, никой не услужва“. Някой път младите услужват, те са много по-учтиви. Една млада мома и един момък, като те погледнат, услужват в трамвая. А пък старият, като влиза, не отстъпва.

Та тези, старите, са установени. Ще ви приведа един пример. В Америка едно дете ходило на съживителни събрания. В тези събрания хората си изповядват прегрешенията, целуват се, прегръщат се от любов към Христа. Някоя сестра ходила в разгулен живот. Тя идва тука, в съживителните събрания, разкайва се и тръгва по правия път. И едно дете казало на баща си: „Ела на събрание“. Бащата рекъл: „Аз съм от утвърдените хора. Утвърден съм в истината. Там ходят тези, които не са утвърдени“. Веднъж бащата и синът пътували с кабриолет и конят се спира на едно място. Детето казало: „Татко, конят се утвърди“. Философията на живота е такава: от всичко, което

се случи, ти можеш да извадиш известна поука за себе си.

По-добре е в дадения случай, каквото ти се случи, за 5 минути да разрешиш въпроса, отколкото да му търсиш причините, защо и за какво, и да се тревожиш. Това е губене на време. Че едно разтревожване знаете ли колко струва? При излизане от салона след свършване на беседата някои се блъскат; някой бутне някого и последният казва: „Защо ме бутна, не виждаш ли?“. При излизане вие, по-задните, искате да бъдете първи. Чакайте се едни други. Аз не съм ви дал пример, понеже излизам пръв: вие ми давате път аз да изляза на свободно. Ами ако има да бият някого? Вие сте страхливи и за да ви убедя, аз излизам пръв. И всички се окуражите и хуквате подир мене.

Вие трябва да излизате първи, а аз – последен. Обаче има си основание да изляза пръв – аз оправдавам себе си. Аз излизам пръв, като казвам: „Както е добре вътре, така ще бъде добре и вън“. Ако съм на ваше място, ще чакам и ще изляза последен. Аз съм държал това правило. И чадърът не ми се е счупвал, и дрехите ми не са се разкъсвали... Чакам и при трамвая: ако има място, качвам се, но ако няма, не се качвам. А пък ако искам да се кача пръв, ще ме тикат. Веднъж само в трамвая бях пръв – и ме тикаха. После вече бях все последен.

И в живота, при сегашните условия, хората на злото са първи, а пък хората на доброто са последни. И всички в класа трябва да бъдем последни, ако искаме да ни бъде мирна главата. Ще им кажеш: „Сега е ваше време. Но един ден, като дойдем ние на власт, тогава – друго. Ние се подчиняваме сега, дали сме ви права“. Писанието казва, че Бог е дал на лошите хора власт да управляват, а пък на добрите казва: „Ще се подчините. Ако те не управляват, както разбират, и ако вие не се подчините, ще страдате“. Може да плачеш, че боледуваш или че са ти взели нещо, или че майка ти е отишла някъде; или че са те били. Когато някой плаче, по плача познавам дали майка му е отишла някъде, дали е бит, дали са му взели нещо и прочее. Плачът се различава. Но няма да плачеш от страх. Можеш да плачеш, че си видял мечка в гората. Или можеш да плачеш за страданията на другите.

Представете си, че от планината горе се търкаля един голям камък. Този камък е едно голямо зло. Аз казвам на камъка да се спре, но той не се спира. Какво ще правиш? Ще

отвориш място да мине камъкът. И той, като отиде на полето, на равното място, ще спре.

Един българин ми разправяше. Носил един кобур и вървял. „Виждам, че иде един бивол, една буга. Казвам ѝ: „Цък-цък“, но не хваща. Турих кобура и надух дългата: качих се на едно дърво и биволът ме гледа отдолу. Аз седя горе, а той – долу. И отгоре пак цъкам – пак не хваща. Пищовът не хвана, а ръцете ми хванаха. Така бързо се качих, че се чудих на своята сръчност.“ Знаете ли какво правят бодливите животни? Той ще те повали на земята, че с години ще помниш.

Злото у човека съществува, вие от него не можете да се избавите; и доброто седи във вас. Доброто ще възприемете от любов и ще имате вътрешно отношение към него; а пък злото ще го възприемете с ума си, със закона на ума си. Там ще разсъждавате и ще видите, че злото е предназначено за нещо. Да кажем, че ви дойде една лукава мисъл. Една лукава мисъл – и там има едно добро. Тръгне един човек да убие някого някъде. Върви той по пътя, удря се някъде и му се строшава кракът. Ти отиваш и му направиш крака – ще го превържеш. Някой би могъл да каже: „Ако бях аз, нямаше да му оправя крака“. Вие мислите тук, на Изгрева, че светът се е изменил. Ни най-малко не се е изменил – законите на света действат и тук. Тука, на Изгрева, вие сте на една педя от София. Само че когато ви сторят някоя неправда, вие мълчите като риба. Някои се оплакват, но някои – не.

Човек още като е излязъл от рая, така се е проявил: Каин убива Авел. Оттам започва – те са двата принципа. Едни ще бъдат убивани, а пък други ще убиват, докато се дойде да се смени този ред на нещата. Но сега сме към края на смяната. И тая смяна няма да стане бързо – злото в нас постепенно ще се ограничи. И вие трябва да изучавате закона на ограничението.

Опитайте се, след като се разсърдите, да смените вашето състояние. Обидени сте – опитайте да смените вашето състояние от любов към Бога. Знаете ли колко е мъчно това? Ти казваш: „Мене да обидят!“. Кой баща е постъпил така, както Господ постъпва? Бащата бие сина си – броил ли е ударите? Той е възбуден; после ръката му отслабне и казва: „Набих го!“. Но той още не бие с любов. При първия удар ще кажеш: „Да изучиш Божия закон!“. При втория удар ще кажеш: „Да нау-

чиш какво нещо е обходата“. При третия удар ще кажеш: „Да научиш как да слушаш баща си“. При четвъртия ще кажеш: „Да научиш как да слушаш майка си“; при петия – как да слушаш по-големия си брат, по-голямата си сестра и прочее. А пък вие сега биете, без да мислите. Ще биеш и ще казваш горните думи. Кой от вас е бил така?

Всички искате спрямо вас да се обхождат много добре. Обходата зависи от вас. Законът е верен: така, както ти се обхождаш, така ще се обхождат и с теб. Като срещнеш един човек, ти откриваш една лоша черта в него. А пък всеки човек има добри черти – няма човек, който да ги няма. И в най-лошия човек има някои добри черти, само че някой трябва да ги намери. Например разбойникът е лош, обаче някоя мома се е влюбила в него. Значи у него има нещо добро, което тя е познала – това е Божественото в човека. Бог ще промени всички неща. Ние ще започнем с порядъка на любовта, ще влезем в порядъка на доброто и злото, както е сега, ще минем от злото в доброто – и после ще влезем в закона на Любовта.

Ние сега минаваме от злото към доброто – и от доброто ще минем в Любовта. Любовта ще дойде най-после. Тя като дойде, ще уреди всичко. Най-първо трябва да влезем в порядъка на доброто. Затова трябва едно самообладание. Всички представлявате разни образци на доброто и може да си помагате. Ако минаваш покрай един брат, кажи в ума си: „Той има добри черти“. Някой разсъждава много зряло, някой е много отстъпчив и скоро му минава. Някой е повече милостив, някой е справедлив, друг е енергичен, услужлив, знае как да направи работите. Всеки от вас има една особена черта, от която можете да се ползвате.

Ние считаме хората за ангели, за светии. За да станеш светия, трябва да си минал най-големите унижения. Например да почнат да те обиждат и ти да седиш тих и спокоен. Ще разсъждаваш и ще кажеш: „Този наполовина е прав“. Ще ти кажат: „Ти си голям изедник“. Ако влезеш в модерния свят, ще ти разгледат пръстите към кой тип спадаш; и втори път като те хванат, ще те познаят. Като те хванат, няма да те гледат като светия, но ще погледнат ръката ти и ще видят какви престъпления можеш да направиш. Има хора, които могат да крадат ябълки, а друг не може да ги краде. Има хора, които могат да

крадат кокошки или агнета, а друг не може. Има хора, които могат да убиват. И всички тия типове са вече образувани. Има вече деформации: ред поколения са били престъпници и престъплението е изразено в техните пръсти.

Между вас няма престъпници – има кокошкари или плодоядци. Като минете покрай едно дърво, някои от вас може да вземат един плод – за един плод имате право. Ако човек иска да бъде съвършен, той не трябва да дава ход на лошите желания в себе си, а сам трябва да се ограничава. Защото като се самоограничава, тази енергия се подобрява – тя е потребна. За да проявиш една добродетел, се изисква енергия. Ние нямаме достатъчно енергия. Смелост е нужна за това. Онези, на които задната част на главата е широка, имат енергия, затова са смели. А пък тези, на които главите не са широки там, са страхливи и минават за кротки. Не, кротък човек е онзи, който може да направи всичко, но се въздържа. В романа *Камо грядеши?*[5] Урс, като стана християнин, се въздържаше вече.

Аз имам един пример из българския живот. Един българин се оженил и потупвал жена си. Тя се обърнала към Бога – и той също се обръща. И разправяше: „Десет години си гугукахме. Един ден какъв дявол влезе в мене, тя нещо ми възрази и ѝ ударих плесница. И си казах: „Спасе, какво правиш?“. Цял ад се повдигна в мене. Молех я за прошка, но тя не ми прощава. Ходя, ходя из двора“. Този Спас бил земеделец. И той разказва: „И по обяд, като ми прости, отидох на работа. Голям товар падна от мене“. А по-рано, преди да се обърне към Бога, това било за него нищо. Но сега новото учение било в него и той чувствал заради своето опущение голям товар.

Като удариш някому една плесница, значи предал си му благородните черти на Юпитер – показалеца, на Сатурн – средния, на Слънцето – безименния пръст и прочее. Какво лошо има в това? Лошо има, че той, като е удрял, не е мислил за Юпитер и прочее. Аз като ударя една плесница на възлюбения, бих му казал: „Да обичаш Юпитер, Сатурн, Слънцето, Меркурий и Бога“. А пък онзи е виноват, понеже е ударил две плесници, без да каже това.

Питам сега: във вас какво трябва да замести боя? Агнетата трябва да се заместят с плодове, виното трябва да се замести с вода. А пък плесниците с какво трябва да се заместят?

Когато вече си се нагласил да биеш някого, ще му занесеш един подарък: една копринена кърпа, ако е млад, да си я тури в джоба. Ако е писател, ще му купиш едно златно перце. Ако е млад, ще му купиш едни обуща. Ако не ги харесва, ще му вземеш други. Или една хубава шапка ще му купиш, или някоя книга. „В старото учение щях да те бия – ще му кажеш. – Но сега измених живота си и напуснах старото учение.“ Ти казваш: „Къде ще му отиде краят?“. А сега краят му къде отиде? Този край е много по-добър. Я го приложете за един месец това! Много ли е за един месец? Ако имате убеждение, това е един вътрешен процес.

Има един свят, който ни наблюдава. Ние като не изпълняваме закона на Бога, волята на Бога, всички противоречия идват. Ако човек разбира Божия закон с ума си, ако разбира Божия закон с Любовта, ако разбира Божия закон с Истината, в него не щеше да има никакви противоречия и вие не щяхте да знаете какво нещо е сиромашия и прочее. И всичко щеше да бъде възможно. Ако разглеждате противоречията от гледището на Любовта, на Мъдростта и Истината, и прилагате това, нямаше да имате противоречия.

От едно противоречие един пострадва и сто души се ползват. Не е ли хубаво това: един да пострада и сто души да се ползват? Христос пострада един, за да могат милиони да се ползват. Той вкуси от смъртта, за да се избавят други от нея. Казват, че като е умрял някой, е отишъл при Бога. От смъртта ако не можеш да оживееш, ти не си се избавил от нея. Първите хора, които ще дойдат да възкръснат, няма да умират вече. Това е първото възкресение. И ако вие станете господар на себе си, всички противоречия, които съществуват сега, ще ги разрешите.

Гледам, при мене идват мнозина и искат да им разреша противоречията. Ако аз направя добро, за мен въпросът е разрешен, но за другия не е разрешен. Аз зная как да туря вода в чашата и му давам, но той не знае как да я сложи в чашата; той отива при извора и не знае как да вземе вода. Този извор има 200 градуса топлина – как ще пиеш? Трябва да туриш водата от извора в чаша и да изстине малко, тогава да пиеш. Ти казваш: „Аз всичко мога да направя“. Можеш, но когато някои други поставят нещата в подходящи условия. Да направиш едно добро не е лесна работа: изисква се голяма мъдрост

да направиш добро. Ти може да дадеш на някого 100 лева и той да е недоволен. Дадеш му 1000 лева – и пак е недоволен. Ще му направиш едно добро и той трябва да е доволен. И да каже в себе си: „Аз искам да бъда като него. Искам да постъпвам както той постъпва“. Това е правилното. Сега всинца казваме, че трябва да има порядък в света. Порядък има; и добри хора има, но са малцина. А другите седят и се колебаят.

Някои казват: „Да се помолим“. С молитва няма да стане... Молитвата е учение – работа трябва. Всеки човек трябва да бъде проводник на доброто. Правете неща, които са реални във вас. Вие правите някои неща, които хората правят. Правете това, което Бог прави. Той вижда в твоите тайни мисли и желания – това, което хората не знаят. Бог има снизхождение и прощава. Само ти пошепва и казва: „Не прави това!“. Като дойдат ангелите, те са много строги. Духът като дойде, Той те разтърсва; като дойдат светиите, те са още по-строги; пък като дойдат гениалните, те са още по-строги. Гениалният ще ти каже: „Ти няма да правиш престъпление, разбираш ли!“. А пък светията ще рече: „Не те ли е срам!“. Ангелът само ще се понагрочи отгоре ти, ще те разтърси и ще те остави. А пък като дойде Господ, ти като Го видиш, ще заспиш. И след като се събудиш, ще чуеш един глас и ще кажеш: „Господи, досега не съм живял както трябва, но отсега нататък ще живея както Ти искаш“. И Той ще рече: „Елате, наследете Царството, което е за вас приготвено!“.

Вие мислите, че един ангел постъпва много меко и че ти ще издържиш лесно присъствието му. Ако се яви един ангел със светлината си, ти ще се простреш на земята. Енергията у него е толкова силна, че ще се подкосят краката ти и ще кажеш: „Нищо не остана в мене“. И той отново трябва да те съвзема. Някои от вас искате да дружите с ангелите – ще се подкосят краката ви. Ще започнете с гениалните хора – те са най-строги, тяхната правда е строга. Някой път във вас говори нещо строго – това е гениалният. После ще дойде светията, после ще дойде ангелът; и най-после, като дойде Господ, онова състояние на Любовта, тогава законът е друг.

Като дойде Господ, червеят става пеперуда; като дойде Господ, престъпникът става светия. Докато не е дошъл Господ, всеки ще си остане в своя порядък: вълкът ще си остане вълк. Казват, че вълкът ще пасе с овцете – но това ще стане,

като дойде Господ и ги научи. И Той ще се засели между тях. И светията, и ангелите, и гениите ще ви ръководят; докато дойде четвъртият – Господ, да ръководи света.

Сега искам да бъдете герои, да издържате мъчнотиите в себе си. Разсърдиш се – ще си кажеш: „Добре стана днес, че се разсърдих“. Ако не се сърдиш, е лошо. Уплашиш се – много хубаво, защото ако не се уплашиш, няма да знаеш какво нещо е страхът. Казваш: „Влюбих се“. Хубаво, защото ако не се влюбиш, няма да знаеш какво нещо е влюбването.

Ще опитаме нещата, които имат цена, и ще благодарим, че сме минали през една велика школа. Към края сме на школата на злото. Сега правим злото по насилие, а пък един ден ще бъдем свободни да направим зло свободно. Вие още не сте правили зло свободно. Как ще направиш лошо някому свободно? Ето каква е идеята. Хирургът прави разрез, за да изтече гнойта на раната. В Америка от двама студенти единият е станал съдия, а пък другият – адвокат. Адвокатът тръгнал по един лош път и го завели при съдията, неговия приятел, да го съди. Адвокатът бил направил голяма беля и по закона съдията трябва да го съди. Налага му той глоба от 10 000 долара. Да му прости не може – осъжда го. И онзи трябва да лежи с години, за да изплаща глобата, защото няма пари. Но съдията го осъжда като съдия, а като приятел плаща за него.

И вие като съдии ще осъждате и като приятели ще плащате. И по този начин ще вършите Волята Божия.

Добрата молитва

Искам всички от вас да дадете по половин лев, всички, които сте слушали днешната лекция, да видим колко пари ще съберем. На едни казвам: „Ще дадете, искате не искате, по половин лев. Не повече, но не и по-малко“. Това е за тези, които са под закона. А пък онези, които се водят по Бога, да дадат по свобода – да видим колко пари ще се съберат. Ще видим колко хора сте; и да видим дали ще можете да приложите този закон. По 50 стотинки! Всеки, който е дал, ще се запише.

7. лекция, 15 ноември 1939 г., София, Изгрев

ХУБАВАТА СТРАНА

Отче наш
В начало бе Словото
Махар Бену Аба

Представете си, че вие отидете в странство, научите един език, но няма кому да говорите. В годината само веднъж се случва да говорите на този език. И след 10–15 години ще изгубите своя навик.

Най-първо може да се зададе въпрос: какъв е смисълът на живота? Ако котката си зададе въпрос какъв е смисълът на нейния живот, как ще си отговори? Най-първо тя не може да си отговори на въпроса. Или ако една птица си зададе този въпрос, как ще си отговори? И тя не може да си отговори на въпроса. Птицата ще си отговори на този въпрос така: „Аз съм родена, за да хвъркам“. Но ако през целия си живот човек хвърка, какво ще постигне? Или ако рибата си зададе въпрос: „За какво съм родена?“, ще си каже: „Аз съм родена да плувам“. Но ако през целия си живот плува, какво ще постигне? Или някой религиозен казва: „Трябва да ходя в църква“. Но ако през целия си живот – сутрин, обед и вечер, ходи в църква, какво ще придобие от църквата? Или ако попита някой защо се е родил човек, той може да си отговори така: за да се облича по три пъти на ден с разни костюми. Ако прави това, какво ще добие? Все ще придобие нещо.

Казвам: хората са дошли на такова място, че си задават задачи според степента на своето развитие. Търговецът казва: „Смисълът на моя живот е да бъда търговец: да купувам и да продавам“. Банкеринът казва: „Аз съм роден, за да обменям пари: да давам назаем и да вземам това, което съм дал“. И в края на краищата от всички професии, които съществуват, като теглим един баланс, какво придобиват хората? Търговецът в края на краищата до известна степен забогатява, забогатява – и после осиромашава.

Трябва да се преведат нещата. Имате събиране и изваждане, плюс и минус: да даваш и да вземаш или да изваждаш

и да събираш. Какво нещо е изваждането и какво – събирането? Какво значи думата *събиране* – човек трябва да си зададе този въпрос. Някой казва: „Аз трябва да събирам“. Какво ще събираш? Много работи можеш да събираш: трески, пясък, съдрани книжки, скъсани дрехи и прочее. Някой казва: „Ние да се събираме“. Хубаво, като се събират двама души, какво ще направят? Или някой казва: „Да изваждаме“. Какво трябва да изваждаме? Нали понякога някой казва: „Да извадим дрехите от коритото“. Но дрехите като се извадят от коритото, може да са опрани добре, а може и да не са опрани. След като се извадят от коритото, дрехите добиват ли нещо?

Дрехите като се турят в коритото, ти ги събираш с коритото. И след като си направил един такъв дълъг процес, какво е спечелила ризата? Тя е изгубила нещо ценно – изгубила е своя тор. Ти наторяваш нивата. При прането хубавото на ризата е отишло навън. Тази риза е седяла при някой учен човек. Той може да я е носил цяла година – нямало е кой да я изпере. И тя е придобила всички научни работи; всичкият научен магнетизъм е влязъл вътре в нея – и сега, като я опереш, измиваш всичкия магнетизъм. Ако ти вземеш ризата на един светия, знаеш ли какво ще стане? Ти искаш да я очистиш. Той като не я е очистил, ти ще я очистиш... Често ние постъпваме неразумно. Например ако някой вземе начернена книга и я пречисти, и ако изтърка всичко, каквото е написано, питам: какво ще добие книгата?

Сега някой път човек е малко сприхав. Казват: „Трябва да стане мек“. Че ти ако премахнеш неговата сприхавост, знаеш ли какво ще излезе? Някой път аз разсъждавам. Пътят, по който върви мисълта ми, не е много трезвен. Да кажем, че имаш един кон, който работи, но има навик да хапе. И найпосле казваш: „Ти много си го охранил. Затова я го дръж гладен, цяла година му давай само слама, без зоб“. Тогава ще почнат да му се броят ребрата. Той няма да рита и да хапе, много добър ще стане, ще бъде отличен кон, но едва ще се клати. Казваш: „Той се избави от един лош навик“, но този кон за работа вече не го бива. Та ако конят стане кротък и не хапе, той и не работи вече. Предназначението му е, като се впрегне в каруцата, да я тегли. По-добре да тегли каруцата, да хапе и да рита, отколкото да не рита и да не хапе, но и да не тегли. Това е от практическо гледище.

После слушам мнозина да казват: „Ние ще живеем добре“. Хубаво, как трябва сега да се живее добре? Казват: „Че ти целия ден ходиш“. Ходенето е живеене добре. „Ние не сме справедливи“ – казваш. Как не сте справедливи?! Целия ден работиш с ръцете си, вземаш нещо, разместваш нещо: чинии, паници, дърва, нареждаш ги с ръцете си. На всяко дърво му даваш място, на всяка риза, шапка и прочее. Казваш: „Отлично е наредена тая къща, всяко нещо е турено на мястото си“. Какво му липсва? Казват: „Не живееш добре“. Има един вътрешен процес: отвън, във физическия свят, човек може да бъде справедлив, но в сърцето си да не е справедлив. Това подразбира, че всяко чувство не е на мястото си. Или пък не е справедлив в мислите си... Ако той не е справедлив, трябва да се знае къде е несправедливостта: в сърцето му или в ума му.

Да допуснем, че двама души спорят; казват: „Вие обичате някого повече“. Че какво лошо има, ако обичате някого повече? Казват: „Той еди-кого си обича повече“. Какво лошо има в това? Ако майката обича повече детето си, какво лошо има в това? Че коя птичка не обича своите деца повече? Казват: „Трябва да обичаме всички“. Тая идея – да обичаме всички – е идея неразбрана. Вие правили ли сте някой път опит да обичате всички? Най-първо ти не можеш да мислиш за всички. Представяли ли сте си вие как може да обичате всички хора – да услужваш на всеки един човек от един милион души? Представи си, че си един слуга и на един милион души трябва да услужиш, да им дадеш храна сутрин, за обяд и за вечеря. Какво ще стане с тебе, ако правиш така една година? Ако сравниш такава работа с праха, ще кажеш: „От този прах трябва да се освободя“.

Ние не разбираме идеята на израза: „Да обичаме всички“. Това е идея за Бога, не е наша идея. С това само констатираме, че Бог обича всички. И казваме някой път: „Какво представлява това – Бог да обича всички?“. Той като стане, веднага е промислил за всичко онова, което е създал, което е живо, което има съзнание. Бог мисли за тях – Той е промислил за тях.

Да кажем, че някому са услужили сутринта, дали са му закуска. И ако аз го викам да му дам закуска, питам: моята закуска намясто ли е? Ако дойде между вас един, когото вие всички обичате, и всеки иска сутрин да му дадете закуска, можете ли всички да задоволите своето желание? Ти казваш:

„Друго време няма, а само сутринта“. Вие сте 200–300 души. Може ли да задоволи той вашето желание – да дойде на закуска едновременно на 200–300 души? Това е невъзможно.

За някого казват: „Той пее, като ходи“. Че кой не пее? Ти постоянно пееш. Въздухът излиза навън – пееш. И някой път, като си пял, не ти харесват пеенето. Като си работил, не ти харесват това пеене. Работата е пеене. За да пееш, трябва да чуваш нещо. Всичко онова, което ти чуваш, е пеене. Под пеене ние разбираме специфичното пеене. В какво седи специфичното пеене? Трябва да се направи един опит. Децата пеят повече, а старите – по-малко. Когато щурците пеят пролетно време, какво показва това? Защо щурците пеят тогава и зимно време защо мълчат? Лятно време са млади, а зимно време те са стари.

Какво означават тези два знака – на умножение и деление? Всеки от вас е делил, но знаете ли колко мъчно е да разделиш? Някой път и съдията дели: понякога онзи, възлюбения, който е направил погрешка, съдията го раздели от майка му – осъди го на 4–5 месеца затвор. Всякой път вие умножавате. Имате два вида умножение. Можеш да умножиш добродетелите си, а може да умножиш погрешките си; може да умножиш придобивките си, а можеш да умножиш и загубите си. Това е все умножение.

Какъв е процесът при придобиването? Отваряш раницата и туряш в нея нещо – отиваш на екскурзия. Туриш в раницата три ризи, защото предполагаш, че по тоя път ще се изпотиш. Може да е лятно време, когато има 25–30 градуса топлина. Но зимно време, когато има 25–30 градуса студ, питам: като туриш трите ризи, ще се изпотиш ли?

Сега ще преведете какво означава изпотяването. В едно отношение да се изпотите е добро, а пък в друго отношение е лошо. В известен случай ако се изпотиш, чрез потта се отварят порите на тялото – кожата диша. И тези нечистотии се изхвърлят навън. Но чрез изпотяването голяма част от твоята нормална телесна топлина се намалява, става свиване на капилярните съдове, кръвообращението не става правилно. Човек се простудява и веднага почва да усеща тръпки. При изпотяването голяма част от топлината се губи. Какво трябва да правиш? И ако изпиеш една-две чаши студена вода, съвсем

ще загазиш. Какво трябва да се прави? Изисква се пиене на топла вода, за да възстановиш нормалната си топлина. Това е във физическия свят.

Едно такова изстиване често става и в духовния или в умствения свят. Ако обикнеш един човек, ти ще се изпотиш. И ако се изпотиш и не пиеш топла вода, ще боледуваш после. Нали сте боледували от любов? Обикнеш някого и изстинеш. Разправяше ми една млада мома своята опитност. Тя казваше: „Аз си бях свободна. Един ден срещнах един момък, който ми харесваше. Най-първо си гугукахме сладко – приятно ми беше. Един ден стана нещо, като че се завързахме. И само един ден бях щастлива, един ден знаех какво нещо е любовта“.

Сега аз не зная какво е чувствала тя, но привеждам думите ѝ. Класическият език е любовта. Момата казваше: „Един ден бях щастлива и две години бях в ада. Две години се мъчих като някой вол“. Значи тя е била щастлива един ден и две години – в мъчение. Две години колко дни имат? 730 дни. От тези дни ще извадите единия щастлив ден – или ще извадите два дена; ще извадим от всяка година по един щастлив ден. Остават ти 728 дена да се мъчиш. Питам сега: струват ли си два дена щастие при толкова дни мъчение? Но в какво е седяло мъчението? Аз го предполагам, въобразявам си го. Онзи, когото обичаш, те покани на гости и ти даде отличен, богат обяд: с всичките му плодове сутринта, на обед и вечерта. А на другия ден като дойде, кара те да ядеш сух хляб, мухлясал. Кара те една цяла година да ядеш сух хляб и казва: „Нали ме обичаш – сух хляб ще ядеш. Нали ме обичаш – суха пастърма ще ядеш. Нали ме обичаш...“. Ти това, ти онова... Тук малко е пресилена работата – не е съвсем така.

Светът на Любовта е свят на големи страдания. Всички искате Любовта, но за това трябва да бъдеш много учен, много добър. Любовта е за най-силните хора, това не е нещо за всекиго. Кога детето не обича майката? Казват, че децата са винаги доволни. Ни най-малко не са доволни винаги. Майката като по-силна никога не пита детето. Съблекат детето и го турят в коритото с топла вода. То се уплаши от нея и плаче. Тя търка, а то плаче. Извади го навън, увие го с пелени и го повъргаля. То плаче, а майка му казва: „Ще мълчиш, аз те обичам“. Детето казва: „Изкарай ме малко по-рано от коритото“.

Но майката не го пита, тя казва: „Трябва да изкъпя това дете“. Детето мисли, че е минало през един изпит, и казва: „Моля те, мамо, още веднъж да не ме туряш в коритото“.

На другата сутрин майката пак сложи детето в коритото и пак го търка. То пак я погледне и казва: „Моля ти се, ще бъдеш ли така добра да не ме туряш в тази вода? Тя ме плаши“. Майката казва: „Трябва да е болно това дете“. На другия ден – пак в коритото. Всички деца плачат. Може би вие сте имали някои деца, които да не плачат. След като го къпят една-две години, някой път детето се разположи и изцапа водата. Нали има и такова нещо? Предполагам. В дадения случай майката има една идея, че трябва да се окъпе това дете, че порите му трябва да бъдат отворени и да бъде чисто. Но детето не разбира тази философия. Майката казва: „Ти отпосле ще разбереш“.

Та казвам: това е аналогия. Когато човек влезе в духовния свят, и там има такова корито. Майката ще те къпе; като дойде бащата, и той ще те къпе. После ако имаш по-голям брат, и той ще те окъпе; по-голямата сестра също ще те окъпе. На физическото поле има едно къпане, а пък там всяка сутрин има четири къпания. Ето един пример за къпане. Ще дойде някой и ще ти каже: „Не живееш добре“. Ти ще влезеш в коритото и той ще почне да те къпе. Тъкмо излезеш – друг ще дойде и ще каже същото – и пак ще те тури в коритото. Ще те сложи и ще те разтрива. Две години четирима души всяка сутрин ще те разтриват.

Разправяше ми един: „Отидох веднъж в една баня. Казаха ми по-рано: „Като отидеш на баня, ще хванеш един теляк, да те изтрие хубаво“. Отидох да търся теляк. Иде един манафин – теляк. Носи една дебела изтривалка от козина. Аз съм българин, а пък той – турчин. Търка ме, а аз му казвам: „Ще ми одереш гърба“. Той пита: „Какво казваш, ефенди?“ – и ме натиска още повече. Казвам му: „Ти не разбираш български. Така не се трие“. Той ме трие навсякъде – намерих си беля на главата. Виждам, че човекът иска да направи добро, но това триене ми бе неприятно“.

Та казвам: в сегашния живот се намираме при такива теляци. Ние говорим на един език, а той не разбира, защото говори на друг език. Телякът натиска с кесията и търка. Ти

видиш един човек и му казваш: „Не постъпваш добре“. Някой е писал нещо, ти му казваш: „Не пишеш хубаво“. Някой пише така:

За последната буква казваш: „Това е много широко. Много пари струва. Да го събереш в по-малко пространство“.

Всяко нещо трябва да бъде хубаво направено. На това *m* единият крак е по-дълъг, средният – по-къс, а третият – още по-къс. Някой пише *P* така (1), а друг така: (2). Ако ти пишеш буквите *P* и *A*, какво придобиваш? Ако произнесеш *A*, какво придобиваш? Буквата *A* е една основна гласна. Тя показва как да натовариш нещата. Ако не знаеш как да товариш и да разтоварваш ума си, ти не можеш да пишеш *A*. Буквата *A* товари, а буквата *O* показва, че знаеш как да определиш нещата, какво количество да вземеш. И гласната буква *E* има смисъл. За да я произнесеш, трябва да знаеш как да се разширяваш и всяко нещо да го туряш на мястото му. Казваш: „Ето го, иде!“. Виждаш някой човек, възклицаваш и казваш: „Ааа!“. Натоварен е той, човек или кон. При *A* искаме някой човек да направи услуга така, че ние да сме доволни от неговата услуга. Това е *A*.

(1) (2)

Ние искаме да живеем един добър живот. Добрият живот се отнася до краката. Искаме да бъдем справедливи. Това има отношение към нашите ръце: всякога да разпределяме нещата справедливо.

Ти трябва да слушаш и да се научиш: когато всички хора ти говорят, да ги разбираш и на всеки човек да дадеш съответното на това, което иска от тебе. Ти трябва да се научиш да гледаш – и като гледаш един човек, да оцениш кое е хубавото в него. Трябва и да вземеш от него нещо, и да му дадеш нещо. Трябва да научиш изкуството на яденето. Ако един ти дава плодове от своята градина, ти ще вкусиш от тях и ще познаеш до известна степен какъв е този човек. Следователно в яденето ние опитваме доколко той е благ. Като ядем всички плодове, ние се запознаваме с Бога чрез онова, което Той е напра-

вил. Ти ядеш ябълки, круши, пшеничен хляб, сладкиши. Чрез всичко това ще опиташ Божията благост. И ако ядеш както трябва, ако влизаш в света на тая храна и разбираш езика ѝ, ако разбираш това Божествено ядене, ти ще бъдеш здрав; иначе ще боледуваш. И боледуването произтича от това, че не сме разбрали яденето: ти ядеш и не си доволен.

Или пък слушаш и не си доволен от слушането. Като слушаш, трябва да бъдеш доволен от това, което ти се говори. Господ ти говори чрез вятъра и ти не си доволен. Той ти говори и ти не го разбираш. Хубаво ти говори вятърът, а пък ти казваш: „Дано да престане този вятър“. Хубаво, той престане и изгрее слънце. Ако ти не разбираш защо грее Слънцето, защо духа вятърът, защо цъфтят цветята и текат реките, какво си разбрал? Ако ти не разбираш смисъла на живота, какво си разбрал? Казваш: „Аз искам да бъда щастлив човек“. Ти можеш да бъдеш щастлив, ако ходиш, ако работиш, ако гледаш, ако слушаш, ако възприемаш уханието на цветята, като ядеш. Всичко това е външната страна. И можеш да бъдеш щастлив, като мислиш добре, като чувстваш добре и като постъпваш добре. Мисленето спада към един особен свят, чувстването – към друг свят, а постъпките – към трети свят.

Та казвам: при сегашните условия трябва да се даде съвсем друга насока на живота. Ти сам трябва да си дадеш тази насока. Никой не може да те научи как да живееш добре.

Вие сте правили опити. Имали сте деца: тук има доста майки и бащи. Вашите деца, които сте отглеждали, щастливи ли са? И ако не са щастливи, къде е причината? Болният човек може ли да даде здраве? Двама души са болни – и ще искат услуга един от друг. Болен на болния какво може да помогне? Двама болни могат да си приказват сладко. Единият ще разправи своите патила и казва: „Остави се, имам такава болка в крака си. Свива ме“. Другият казва: „Имам нещо в корема си и ме гърчи“. Мен коремът и кракът не ме болят – и се чудя какво го свива в крака или в корема? Чудя се какво нещо е това болка. Казват: „Да не ти дава Господ такива работи“.

Аз посетих един български свещеник. Беше го заболял коремът. Този човек седна на колене и почна да рита на земята – и се върти. „Гимнастика ли правиш?“, го питам. „Каква гимнастика, пъпът ми се разви“. Повикаха някого от селото,

който е завивал пъп. Той дойде. Сега гледам как му завива пъпа този лекар специалист. И най-сетне попът се изправи и каза: „Слава Богу, зави ми пъпа“. Това развиване на пъпа зависи от една анормалност на човешките лични чувства. Има някои мускулчета долу, които се развиват. Вие нали сте завивали пъп? Знаете го по-добре.

За развиване на пъпа аз считам следното: когато някой път има нечистотии в кръвта, пораждат се болести. Има система, която е определена да изхвърли нечистотиите. Но ако нечистотиите са толкова много, че не могат да излязат по нормален начин – погледнеш, че някъде са направили абсцес, някой голям цирей е забрал. Нали сте имали някога голям цирей? Цирейте излизат повечето на врата. Това са нечистотии, които Природата туря там и ги изхвърля. Ще се подуе мястото, ще гнояса – и ще се изхвърлят тези нечистотии. Ако човек е внимателен, те ще се изхвърлят. Той трябва да е внимателен, та чрез този цирей нечистотиите да излязат навън.

Такива цирей стават и в човешкото сърце. Ти казваш: „Някое чувство ме мъчи“ – и цял ден не си намираш място. Но това не е в корема, болестта не е определена. Има едно общо помрачаване в ума ти, че не можеш да си намериш мястото. Или някой път има отслабване в нервната система на човека, в мисълта му. Някой път с години не можеш да разрешиш известна мисъл.

В това опитно училище на Земята ние трябва да знаем как да бъдем господари на своята нервна система, да бъдем господари на мозъка си. Трябва да бъдем господари на своите дробове, на своя стомах и на всичките си мускули. И трябва да знаем езика на нещата. Всяко нещо си има известен език. Да кажем, че ти имаш известни мускули. Хиляди и милиони клетки са събрани, за да образуват един мускул или какъвто и да е орган.

Например вземете един пръст. Ако ти не разбираш как да си клатиш палеца, това показва, че в тебе има заболяване в нервната система. Ако искаш да знаеш дали твоята воля е намясто, направи сутринта гимнастика с палеца си няколко минути. После прави гимнастика с всичките пръсти, обръщай ръката си на всички страни. Палецът е баща ти. Ако той е добре, работите ти ще вървят добре. Някой път човек си скрие

палеца. Това показва, че ти се страхуваш. С това казваш: „Защитавайте ме, някаква опасност има“.

Здравословното състояние е такова: палецът е Божественият свят, той трябва да възприема, трябва да бъде отгоре. И като седиш, той трябва да дава насока на твоята мисъл. Този палец е изражение на едно правилно функциониране на твоя ум, сърце и воля. Ако твоят ум, сърце и воля действат правилно, тогава палците функционират правилно. Ако умът ти функционира правилно, палецът на дясната ти ръка действа правилно. Ако сърцето ти действа правилно, то палецът на лявата ти ръка действа правилно. И ако и двата палеца действат еднакво правилно, значи, че волята е права. Учените хора са тези, които изучават това.

Когато човек заболее душевно, това почва да се отразява на големия палец, а после и върху другите пръсти. Тогава ти ще се молиш на Господа, ще кажеш: „Искам моят палец да работи добре“. Палецът означава волята.

Та казвам: ако не знаем как да се обхождаме с тялото, което Господ ни е дал и в което живеем, как ще ни даде Той други работи? Ако не знаеш защо ти е ръката, защо ти са краката, защо ти са очите, тогава какво знаеш? Някой така си навежда главата и е прегърбен. Никога, никога не учете така сгънат, но гръбнакът ви да бъде отвесен. Щом много се навеждаш, ще се изкриви гърбът ти; а пък щом се изкриви гърбът ти, това е едно неестествено положение. После отиваш някъде и очите ти са отворени повече, отколкото трябва. На тези хора, които са раждани вечерно време, очите им са големи, широко отворени. Той отваря повече очите си, за да може повече светлина да възприеме. Така е и у всички месоядни животни.

Та казвам: ако вие изучавате очите, ще видите, че обикновените хора имат особена форма на очите, гениалните имат други очи, талантливите – други. На един гениален човек и ушите са другояче построени. Изучавайте строежа на ушите. Всяка придобивка, която вие имате в живота си, Господ ви я слага като украшение. И това – в течение на ред поколения. Всички добри неща, които придобивате, Бог ги туря на вас за украшение. И всички лоши работи, които придобивате, и тях ги туря отгоре ви. Та като погледнете един човек, ще видите какво е придобил.

Ние казваме: „Той е добър човек“. Един човек, който няма добри очи, добри уши, добър нос, добра уста, не е добър човек. За мене добър човек е онзи, който има добри крака. Знаете ли какъв трябва да бъде добрият крак? И ръката ви трябва да бъде добра, и носът, и прочее. Добрият човек трябва да има една отлична глава. На добрия човек и дробовете му трябва да бъдат добри, и стомахът му трябва да бъде добър. Всичко в него трябва да бъде в изящно положение, както Бог го е направил. Това е сега смисълът на живота.

Ние казваме: „Да се освободя. Да умра, че да се освободя, като отида в онзи свят“. Имайте една ясна представа: докато човек не стане добър, справедлив, умен, любещ, докато не обича Истината, той не може да бъде щастлив. Като отидете в онзи свят, кой ще ви обърне внимание, за какво ще ви обичат хората? Аз обичам един човек, понеже има добър ум, добро сърце и добра воля. Обичам един човек, защото е милостив; обичам го заради добрата му обхода. Човек се обича за нещо съществено.

Под думите *добро сърце* аз не разбирам само едно движение. Под *добро сърце* разбирам следното: като се приближиш при човека с добро сърце, от него излиза нещо приятно. Добрият човек прилича на един хубав извор. Ти като минаваш, можеш да си измиеш краката – и те ще бъдат чисти. От сърцето на добрия човек излиза нещо добро; от ума на умния човек излиза светлина – и нещата ти стават ясни, като дойдеш при него. Той ти предава нещо.

Ние сме дотолкова добри, доколкото можем да предадем от нашата топлина и на другите. Не да предадем нашата добрина, но да предадем добрината, която изтича от нас. И Писанието казва: „Никой човек не живее за себе си“. Всеки човек е носител на Божественото. Ако очите ти не са един проводник на Божествената светлина, значи не си се научил да гледаш. Ако ушите ти не са проводници на Божията мъдрост, значи не си се научил да слушаш. Чрез слушането ще придобиеш морален характер. Най-първо се научете, когато ви говорят, да слушате хората. Онзи, който слуша, трябва добре да възприема. И когато говорите, говорете това, което трябва.

Като срещнете един човек, когото вие обичате, какво трябва да му кажете? Като ме срещне, един художник няма какво

да ми разправя – той ще ми покаже, че знае да рисува. Ще ми покаже за половин час една хубава картина. Онова, което ще нарисува, струва повече от това, което той може да разправи. То е обективно за мен.

Някой път вие, като дойдете, искате да си дадете форма. Всеки човек, като дойде, иска да се постави благоприятно. Изкуство е това. Каква поза трябва да вземеш? Ти трябва да вземеш една форма на очите, когато посрещаш онзи, когото обичаш. Ако той иска да го обичаш, ти като го погледнеш, любовта трябва да може да излиза от теб. Любовта тече, тя не се дели. Любовта изтича, непреривна е любовта. Ако търсят преривната любов, такава любов не съществува.

Любовта е непреривна. Ако се мъчите да обичате само едного, вие се лъжете. Когато дойде един човек, какво ще обичате в него? Най-първо хората се ръкуват. Може ли да ми предадете какво нещо е ръкуването? Ръкуването е най-първото нещо, то е запознаването с женската, гладката страна на ръката, дето няма косми – това е мекият принцип. И тези хора се хващат така за ръцете. Я се хванете две сестри! Най-първо майките ви се запознават. Тези пръсти са децата, а пък дланите вътре са техните майки. Те искат да знаят как са вашите деца, слушат ли. Бащите са отгоре, на гърба на ръката. Затова при ръкуването големият пръст, палецът, ще хване бащата. Майките повече прегръщат, имат повече любов, а пък бащата е по-строг, едва пипа – да не би да се докачи онзи. Малко ще го почувства отгоре. Но някой път става и прегръщане. Бащата се радва, той е по-благороден: радва се, че двете майки се прегръщат. Едната майка казва: „Много добра другарка имаш“.

Някой път като се ръкуваш с някой, усещаш, че имаш някакво недоволство, и казваш: „Не му харесвам ръката“. Кое не му харесваш? Някой път ръката му е суха. Сухата ръка не е здравословна. Или някой път ръката му е влажна. И влажната ръка не е приятна. Това показва, че чувствата не са в естествено положение. А пък сухотата показва, че умът не е в естествено положение.

Някой път може да направите опит, като прекарате дланта на дясната ръка върху дланта на лявата. От лявата ръка излизат един род енергии, а пък от дясната – друг род енер-

гии. И хубаво е някой път да направите това упражнение. (*Двете ръце се поставят пред гърдите, с дланите навътре, към гърдите, дясната ръка върху лявата. Движение на ръцете настрани, бавно, до протягането на ръцете съвсем настрани в хоризонтално положение.*) По този начин вие ще урегулирате трептенията на вашата симпатична нервна система. В слънчевия възел понякога стават някои анормалности. И чрез това упражнение те се урегулират.

Някой може да е писал книги върху тези неща, но трябва разбиране. С хиляди години ще се учите на това – то е един обширен свят. Като прекарваш така ръцете си в обратни посоки, като дойдеш до четирите пръста, трябва да ги прекараш много деликатно. През цялата седмица, сутринта като станете и вечер, като си лягате, ще правите по десет такива упражнения. Два пъти: сутрин и вечер; нека да бъдат по шест упражнения. Тези шест упражнения ще се редуват с други шест упражнения, при които ръцете ще бъдат поставени пак пред гърдите, но с дланите една срещу друга, при което лявата е върху дясната. Пак бавно ще се протягат ръцете настрани, додето дойдат до хоризонтално положение встрани. По шест упражнения от всеки вид, правят всичко дванадесет упражнения. Тези дванадесет упражнения да се вземат за 5 минути. Ще се пада на всяко упражнение отделно по 25 секунди. Сутрин да се правят дванадесет упражнения за 5 минути, също и вечер.

С това упражнение ще имате микроскопическа придобивка. Законът, който седи в разумното в света, ще работи във вас. Но при това упражнение умът и сърцето ви трябва да присъстват във вас. Най-малка работа е това. И когато го правите, никой да няма около вас и никой да не пита защо го правите. Ако има някой друг, когато го правите, ще пита защо го правите. Ще застанеш сам, никой да не те вижда.

Аз мога да ви заставя да го направите всички. Ако кажа, че като правите всички това упражнение цяла година, ще спечелите два милиона, тогава ще го правите. А пък аз ви казвам: никакви два милиона няма да спечелите. Ще придобиете едно трезво състояние, ще стане едно малко прояснение в ума ви. Един лъч от някоя нова светлина ще дойде в ума ви и един лъч от някаква нова топлина ще дойде в сърцето ви.

Това е доста: значи приели сме от Божественото, от което сме лишени. Когато слушаш и не възприемеш това, което Бог ти изпраща; когато гледаш и не възприемеш това, което Бог ти изпраща; когато ядеш и не възприемеш Божественото; когато работиш и в работата не възприемеш Божественото, ти се усещаш недоволен.

(*Учителя ходи много бързо и нервно. След това той ходи бавно и през това време прави това упражнение с ръцете си.*) Ако ходите и това упражнение с ръцете не съвпада с движението на краката, то не е правилно. Когато съм в гората сам, аз така правя това упражнение. (*Учителя ходи и прави упражнението с ръцете.*) Какво се добива с него? Добиваш една Божествена светлина, една малка Божествена топлина и една малка Божествена сила в себе си. И се радвай на малкото, което придобиваш. След като сме придобили това, цветята, камъчетата, изворите, небето, облаците ще ни говорят. И ти чуваш един тих, нежен глас. А пък когато не ги правиш, някой трън ще те убоде, някоя муха ще те ухапе някъде, някое камъче ще те блъсне. Когато дойде тази Божествена светлина, ти можеш да минеш по косъм и да не паднеш. Иначе можеш да паднеш.

Веднъж вързали едно телено въже на реката над Ниагара и един минал с върлина над водата по въжето. Какво присъствие на духа трябва да има! Първия път минал с върлина, втория път минал без върлина по въжето, а третия път взел едного на гърба си и така минал по въжето. Кой има повече вяра от двамата? Онзи ли, който върви по въжето, или онзи, който е на гърба му? Първият има вяра в себе си и по пътя е концентриран. И другият е концентриран – той има вяра в онзи, който го носи.

Ти ако нямаш вяра в Бога, как ще можеш да минеш? Казваш: „Дали ще ме прекара добре“. Ако мислиш, че няма да те прекара добре, не се качвай. Онзи, който носи, казва: „Няма да се мърдаш. Каквото мисля аз, и ти ще мислиш същото“. Та ние сме дошли на Земята и сме на гърба на онзи, който ни носи. И ти ще се молиш така: „Господи, онзи, който ни носи на Твоето въже, благослови го!“. Ниагара е широка – някъде е повече от един километър, има и бучене. Какво присъствие на духа има този човек!

Някой път вие се плашите от мъчнотиите. Тези мъчнотии са шумът на Ниагара. Герой ще бъдеш! Ако носите някого на гърба си и не знаете това изкуство, не го вземайте. Кажи му: „Не се качвай на гърба ми“. Ако пък можеш да го прекараш, вземи го. Ще му кажеш: „Като се качиш на моя гръб, ще имаш всичката вяра, всичката любов и всичката привързаност. Това е, докато пътуваме по въжето. А пък като слезем на сушата, ти тогава си свободен на общо основание. Като се качиш на гърба ми, трябва да имаш съвършена любов – другояче не мога да те пренеса. Ако имаш съвършена любов и съвършено доверие, и аз, и ти ще минем“. Това е Божественият закон.

Бог ни е пратил тук и ние минаваме по това въже на живота. Не сме сами, но някой ни носи. Ти нямаш право в най-опасните места да вдигаш шум. Тогава правиш пакост и на себе си, и на другите. Когато минаваш по въжето, за пари, за апартаменти, за нищо няма да мислиш. Ще мислиш само за едно: да минеш безопасно по въжето. И като преминеш, всичко, каквото искаш, там ще го има – всички блага са там. Но под водопада е смъртта. Има бучене, там те очакват най-големите нещастия. Ти казваш: „Животът ми не е уреден“. Как ще е уреден, ти по въже минаваш! Цяла Европа минава по това въже. И ние сме на това въже, ето защо трябва да се молим. Ще се молим – цяла Европа трябва да мине по въжето. Ако не – долу.

Някой казва: „Да се бием“. Какво ще се биеш? *Бий* е *биен* на французски; много хубава дума е това. Значи работата е добре свършена. Ние казваме: „Бит“. *Бит* означава културата, нравите на хората. А пък ние разбираме, че някой е бит. Някой път една дреха се изтърсва, та да падне прахът. Или земята се разкопава, за да се сади в нея.

Та казвам: всички промени, които стават в нас, са от Божествения свят. Те са едно благо, което може да не е за днес; благо, което може да дойде след 10–15 години или след няколко прераждания. Това е безразлично за Божия свят. Ти се радвай на всичките блага, които приемаш. Една добра мисъл, която прониква в теб, е Божествено благо; едно хубаво чувство или един хубав подтик, които проникват в тебе, са едно Божествено благо. На праведния Бог казва: „Няма да умреш“.

А пък той съгреши и после казва: „Това, което ми каза, няма да стане“. Когато на грешния Бог каже: „Непременно ще умреш“, ако той измени живота си, няма да умре.

Бог каза на Адам: „В който ден ядеш от това дърво, ще умреш“. Или с други думи казано: ако изпълняваме Волята Божия, ако търсим Царството Божие, няма да умрем. А ако не изпълняваме Волята Божия и не търсим Царството Божие, ще умрем. Но трябва непременно да се действа в това направление. Не само в един момент трябва да изпълним Волята Божия: в ежедневния си живот трябва постоянно да изпълняваме волята на Бога, понеже от нея зависи нашето щастие. Бог иска да бъдем щастливи, Той не иска нито един човек да бъде нещастен. Но понеже не разбираме Волята Божия, ние налагаме най-първо нашата воля и после Неговата. А пък законът е следният: най-първо прилагайте Волята Божия – и след като я приложите, после прилагайте и вашата воля.

Волята Божия е такава: ти ще изореш една нива, ще я засееш, ще я пожънеш и ще извадиш жито от хамбара, в който си го прибрал. Ще направиш една погача и след като се наядеш, Бог ще ти каже: „Чакай, Аз ще ти дам сега онова благо, което ти търсиш. Не се тревожи вече. Онова, което искаш, ще ти го дам“. Но докато не си изорал нивата, докато не си я посял, докато не си чакал да даде плод, докато не си я пожънал и овършал, ти не можеш да чакаш Божието благо. И всичката ни мъчнотия е, че ние, без да работим много, очакваме да станат нещата. Работата е нещо красиво. Ето какво значи работа. Под *работа* разбирам да обичаш; после да си любознателен и да обичаш Истината; после това, което заучиш, да го знаеш, но не наполовина. Ако знаеш една песен хубаво, ти си свободен. Подтикът да научиш песента е Любовта.

Една песен ще я изпееш веднъж, дваж, три пъти, но не по един и същи начин. Например думата *говоря* можеш да я кажеш грубо и нежно. Можеш да кажеш грубо думите: „Любов, къде си ти?“. Любовта ще ти отговори: „Аз съм в тебе, но ти не си ме разбрал“. Към кой род спада думата *любов*? В българския език тя е от женски род. Любовта ще ти каже горните думи, ако си мъж; а пък ако си жена, ще ти рече: „Аз съм в тебе, но ти не си ме разбрала“. Ако си дете, ще каже: „Ти не си ме разбрало“.

В думата *жена* крайната буква е *а*. Любовта казва: „Значи ти не знаеш как да носиш товара“. А на детето Любовта казва: „Не можеш да използваш условията, които ти се дават“. А пък на мъжа Любовта казва: „*Б* показва, че като те турят на поста, няма да се мърдаш, додето не те сменят. Часовой ще бъдеш на поста си! Нямаш право да се местиш наляво и надясно, но ще чакаш там“. За да бъде направен човек, той ще си постави гърба да го натоварят. И след като го натоварят, ще дойде жената. Децата идват и разтоварват; те са, които разтоварват. При мъжа става натоварване, при жената – тръгване, а при децата – разтоварване. Като дойдат добродетелите, те ще те разтоварят, т.е. ще те освободят от мъчнотиите. Те са децата. Ти без добродетели ще бъдеш един безплоден светия.

За бащата ще кажа: като дойде страданието, ще го носиш. То ще тропа, ще скача навсякъде, но ти ще седиш; и като дойде радостта, и нея ще приемеш спокойно. Както скръбта, така и радостта ще ги приемеш тихо и спокойно, мускул няма да ти мръдне. Като дойде скръбта, няма да покажеш, че си тъжен. И като дойде радостта, пак ще имаш тихо разположение, ще ги носиш. И като стигнеш на местоназначението, добродетелите ще те разтоварят.

Писанието казва: „Всичко, което се случва на онези, които любят Бога, им съдейства за добро“. Казвам: научете се да обичате баща си, който седи на едно място. Научете се да обичате майка си, която се движи по пътя. Научете се да обичате и братята и сестрите си, които ви разтоварват от вашите мъчнотии и страдания. Вие имате нужда едни от други.

Има същества, които могат да ви помагат. Онези, които донасят благата, са ангелите; а пък онези, които разтоварват благата, са хората, любещите хора. Когато придобиваш радост или се разтоварваш от страданието, това са човешки души. Благодари на Бога за всичко! Благодари на Бога за онези ангели, които са дошли да ти донесат онова благо; благодари и на Бога, Който седи на едно място сам и гледа всичко. Той вижда цялото движение и всичкото разтоварване става под Неговия взор. Когато ти страдаш, Божието Око наблюдава твоето страдание; и когато се радваш, Божието Око наблюдава твоята радост. И всичко, което придобиваш и каквото вършиш, Божието Око го вижда. Той вижда и дали ще можеш

да го използваш, или не. И трябва да бъдеш готов да възприемеш всяко едно наставление, което Бог ще ти даде. Не роптай в душата си!

Аз не укорявам хората, които роптаят. Като роптаят, погрешката е в следното: когато една река я размътваш и се спре течението ѝ, то мътната вода няма къде да отиде и се събират утайки. Това не е умно. Нали като измиеш една паница, изхвърляш водата. Бъдете недоволни, но при това недоволство трябва да се чисти дъното: пусни течението да си върви. И като остане дъното чисто, няма да има защо да роптаеш. Ти роптаеш за калта на дъното, недоволен си – значи има кал. Тогава почни да бъркаш.

Ти някой път кладеш огън със сурови дърва. Така не се запалва огън. Турете сухи дърва и повече борина. Налейте повече масло, когато готвите, но не един килограм. Колко масло туряте на едно ядене? Аз ще сложа най-малко 300 грама на едно ядене – това е много хубава мярка. За мене 300 грама масло струват пет стотинки. За вас колко струват? В нашия свят лошото масло струва много скъпо, а пък хубавите масла са много евтини. А пък при вас хубавите масла са скъпи, а пък лошите – евтини. С лошо масло да не готвиш – едва ще туриш няколко капки. Три капки можеш да сложиш. Три капки много струват: по един милион струва килограмът в нашия свят.

Не мислете, че това е една реалност. Има свят, дето злото седи само за украшение. И в съвременния свят, ако се прекара електричество през една жица, която не е отворена, то няма да ви причини никаква вреда, но ако се прекъсне токът или жицата, веднага можете да бъдете поразени. Злото е разкъсан кръг. Всякога, когато разкъсаш живота, има удар. Убиеш някой човек – това е разкъсване на живота. Ражда се някой човек – ти съединяваш кръга.

Разкъсваш ли своята мисъл – злото идва; разкъсваш ли своите чувства – злото идва; разкъсваш ли своята воля – злото идва. Дето има разкъсване на каквото и да е, злото се проявява. Щом разкъсаш любовта, злото се проявява; щом разкъсаш Божията мъдрост, злото се проявява; щом разкъсаш Божията истина – също. Или казано другояче: ако не обичаш, злото идва; ако не мислиш добре, злото идва; ако не постъпваш добре, злото идва. Доброто седи в праведната любов. Обичай така, както Бог изисква! Не искам да ви уча как да обичате –

всеки да обича така, както е научен. Дръжте се о любовта, която майка ви и баща ви са ви предали първоначално. Каквото сте научили отпосле, дръжте го настрана.

И в животните има признателност. Животните знаят как да обичат. При закона на Любовта не питай как да обичаш. Как да обичаме, това е право на Бога – Той е научил всички хора как да обичат. И като казвам: „Обичайте се“, трябва да се обичате така, както Бог ви е научил; и никой да не се меси в любовта на другите. Всеки да обича така, както Бог го е научил – няма по-хубаво от това. И майката оставете да отгледа детето, както тя знае; и птичката нека да отгледа птиченцата така, както тя знае. И човекът може да отгледа птичката, но птичката знае много по-добре. Не вземайте мястото на птичката.

Оставете ума да отгледа своите мисли, оставете сърцето да отгледа своите чувства, оставете и волята да отгледа своите постъпки. Някой път казваш: „Това не е направено добре“. Някой път имаш едно нещастие, охлузен е пръстът ти... Значи умът те е избавил от по-голямо нещастие, имаш само малко одраскване. Ако ти дойде някое малко страдание и ако не беше се намесил Бог да те защити, щеше да пострадаш много. Куршум те е одраскал. Ти благодари, че не те е убил: пазил те е Господ.

Във всички неща в живота виждайте хубавата страна – това е Божественото. А пък ти казваш: „Защо Господ допусна това?“. Че ти отиде на бойното поле, Господ не те е пратил там. Ти като отидеш да примиряваш змиите, които се давят, трябва да бъдеш много внимателен – ще имаш дебели кожени ръкавици. Като те хапят, кожата ти трябва да бъде дебела. И онези пътешественици, които отиват в Африка, носят дебели обуща, иначе ще ги ухапе някоя змия и ще умрат.

Та казвам: трябва да имате ръкавици, направени от Истината. И на езика си трябва да имате ръкавици от Истината; и на очите си, и на ушите си трябва да имате такива ръкавици.

Добрата молитва

8. лекция, 22 ноември 1939 г., София, Изгрев

БОЖЕСТВЕНАТА ТОПЛИНА

Добрата молитва
Духът Божий
Махар Бену Аба

Пишете по темата *Моята любима дума*.

Всеки си има своя любима дума, нека да пише върху нея. В какво се състои знанието на човека? В това – да знае как да се товари и да се разтоварва. Вие искате да знаете. Всяка една дума има своята тежест. Някои думи са много леки, а някои – много тежки. Макар и материално да не може да се тегли, думата си има тежест.

Някой може да каже по даден въпрос: „Аз това го зная“. Направи го! Кои бяха условията, при които българинът създаде думата *истина*? Българинът като дойде на Земята, тури на истината особено име. Англичанинът като дойде, сложи на истината друго име, турчинът – друго, германецът – трето, русинът – четвърто, и прочее. Защо сложиха все различни имена? Защото разбиранията им за Истината не са едни и същи. Като се дойде до Любовта, пак се различават.

Българинът и англичанинът в любовта си приличат в известна степен; само в произношението се различават до известна степен. Кои са прави: българите или англичаните? Българинът се учудва, като произнася думата *любов*, казва: „Люю“. Българинът като я произнася, не я разбира и се учудва, а пък англичанинът казва: „Лав“, „Love“. Той е много практичен, казва: „Лав дъ мъни“ (Love the money) („Обичай парите“), понеже като имаш пари, всичко ти върви, а като нямаш, не ти върви.

Даже англичанинът казва: „Тайм из мъни“ (Time is money) („Времето е пари“). Има много работи у тях... Един англичанин се хваща на бас с един американец, че ще може да отиде при един милиардер. Но на онзи човек времето му е пари: всяка минута му коства 5 лири. Англичанинът се хванал на бас с американеца за 500 английски лири. Англичанинът поискал от милионера среща, като му писал: „Аз искам само 5 минути.

И колкото струва, ще платя“. Отишъл на срещата. Милионерът го попитал: „Какво искате?“. Онзи първо мълчал, но после казал: „Аз дойдох само да ви видя за 5 минути“. Като изтекли петте минути, казал му: „Аз се хванах на бас за 500 английски лири. При вас стоях 5 минути – по 5 лири, правят всичко 25. Давам ви ги, а останалите са за мен. И моето време е скъпо, аз не мога да остана за по-дълго“.

И българинът много бърза. Когато има да взема пари, много бърза; обаче когато има да дава, всякога закъснява – все ще му се случи нещо и ще закъснее. От какво зависи закъснението? У него чувството на страх е развито; и личните му чувства са развити. Страхът и личните му чувства са в борба – и той се бори в себе си. Когато се боите да направите ли нещо, или не, това е от страх: страхувате се, че може да не е така. Мислите ли, че това, което казват всички хора, е вярно; мислите ли, че то е абсолютно вярно? Когато някой казва: „Аз обичам Истината“, това вярно ли е? То е относително вярно. Той държи за тая истина, когато тя се отнася до него, когато е в негов интерес, но където истината не е в негов интерес, започва да се колебае. А пък той трябва да е безпристрастен, не трябва да се свързва със своите погрешки и със своите добродетели.

Добродетелите на физическото поле са отвън. Той е направил едно добро дело – дал е 1000 лева за благотворителни цели. Че какво добро е направил – тези пари не са негови! Единственото нещо, което е направил, е, че ги е дал, но те не са негови. Или дал е един килограм жито някому, но това жито не е негово. Светлината, Слънцето, влагата и прочее са работили, за да стане това жито, а той казва, че житото е негово. Или ти казваш: „Аз това го зная“. Но ти го знаеш, понеже други хора са работили за него. Ти казваш: „Аз зная Библията“. Знаеш я, но тази Библия ти не си я писал. И казваш: „Едикой си пророк така е казал“. Какво са казали пророците? Те са предрекли някои работи за своите времена – и отчасти само за сегашните времена.

Скоро дойде една госпожа при мене да се оплаква; доста благородна госпожа беше. Оплаква се от външния живот, че много лоши са станали хората. Всъщност хората днес не са по-лоши, отколкото едно време. Но едно време злото беше скрито вътре, а пък сега се е проявило – в това е разликата.

Онова змийско яйце ни най-малко не показва, че е светия – то е скрит грешник вътре в яйцето. Само го излюпѝ и ще видиш какво се крие. Заложбите на човека трябва да се разбират – заложбите, които са вложени от Бога.

Ние не трябва да падаме в такава погрешка: например често българските патици и кокошки мътят и чужди яйца. Често турят под кокошката да мъти яйца на патки, на пуйки и кокоши – смесени. И като се излюпят пилетата, кокошката ще води този народ. Като дойде до реката, всичките малки патици и гъски отиват във водата, а пък кокошката се чуди с тези свои деца: отде се взе в тях този характер да тичат към водата? Аз съм наблюдавал: мисли си горката, че малките ще се удавят, влиза до колене във водата и клочи, а пък те си играят. И като клочи, клочи, тя излиза навън; малките също излизат. И кокошката пак ги поведе; а като намерят река, те пак влизат. Тя не знае защо ги е измътила. Но квачката не е виновата, а и няма никой виновен. Българинът обича да прави такива опити. И много е хубаво, че ги прави. Тази кокошка, макар че не са нейни децата, пак ги обича, тя има съзнание. Кокошката казва: „Тези деца са своенравни“. Тя ги убеждава да излязат от водата, че по суша трябва да ходят.

По някой път и ние като тази квачка не разбираме нашите мисли и желания. Те влязат във водата и ние клочим, за да не се изгубят. А пък то нищо лошо няма да стане с тях...

Ние се установяваме върху известни възгледи, но те не са сегашни възгледи. Това са ваши стари възгледи, останали от хиляди години. Например един човек има чувство на достойнство. Всички животни имат това чувство. Едно куче ще си вдигне опашката, то има съзнание. И конят, и волът си повдигат опашката някой път. Животното докато си върти опашката, мисли; като престане да я върти, не мисли. Опашката е един стимул за неговия ум. И Природата го е накарала да маха опашката, понеже животните в тяхното благуване едно време са били големи аристократи: не са орали, на училище не са ходили. Само ще седнат под някоя круша; не са си мърдали тогава опашките. Но понеже са спали повече, отколкото трябва, Природата ги е оставила да мислят. И тогава са се явили хапливите мухи. И волът удря веднъж с опашката, дваж, триж – така с хиляди години.

И вие може да направите един опит, за да видите доколко мухите разбират от езика на волските опашки. Вие ги гоните с кърпа, а те не искат да знаят. Но засвирите ли с волската опашка, всички мухи излизат навън. Мухата разбира от звука на тези косми, тя е доста умна; и после, мухата е музикална. Вие мислите някой път, че те са глупави. Много умни са мухите.

Аз правя едно уподобление. Мухата е като един инструмент. Нали едно радио ви говори, но зад него вътре седи една разумност. Колкото радиото е по-добро, толкова разумността е по-мощна; колкото радиото е по-слабо, толкова разумността, която седи зад него, не е така напреднала. Ако вие сте умен човек, разумността е зад вас; ако не сте умен, това показва, че разумността не е във вас.

Писанието казва: „Ще вложа Духа Си“. Та сега разумността, която хората имат, е вътрешна. Някой път хората вършат хубави работи, а някой път не вършат хубави работи. Те нямат всякога еднакво разположение. Който и да е от вас може да види колко самообладание имате. Ще накараме десет души да му кажат по една обидна дума, но да не му трепне окото. Но за да не ти трепне окото, още като говори той, трябва да трансформираш неговите думи. Защото една дума не може да бъде лоша – тя става лоша само когато ѝ турим лош смисъл. Например вземете думата *любов*. В български език тази дума има два смисъла. Българинът изобщо под думата *любов* разбира приятно нещо: той много материално разбира любовта.

Преди известно време едно младо момиче ми разправи своята опитност. То ми каза: „Когато бях малко дете на 5 години, имах си едно приятелче. И двамата си играехме, обичах го като брат. Като стана по-голям, виждах го, че постъпките му бяха от друг характер – и аз изгубих малко от тези чувства. По-напред сърцето ми беше отворено, а пък като го видях такъв мустакат, в погледа му имаше нещо страшно. Погледът му не беше естествен. Аз почнах да се стеснявам и не можех да си обясня това. Любовта му не беше както в детинството. Неговата любов по-рано беше чиста, а пък после, като порасна, имаше нещо друго в нея“. Всеки един от вас има тази опитност, което това младо момиче имаше.

Тук, в София, седя и съм се замислил. Някой се притиска до мене о дясната ми ръка. Слизам да видя, но не искам да се

обърна, а само си извивам погледа, за да видя кой е. Гледам – една млада мома. Щом си обърнах очите, тя веднага си оттегли ръката. Защо като бях отдалечен горе, тя се притискаше, а пък щом дойде мисълта ми, тя се оттегли? Какво тълкувание бихте дали? Има две тълкувания. „Господине, аз те виждах много отвлечен, бяхте се захласнали в пространството, а има и доста апаши. Исках да ви натисна ръката: не отивайте нагоре, могат да ви изчезнат парите.“ Аз се обръщах към нея и се усмихвах. Казах ѝ в себе си: „Благодаря ви“. Аз разбрах – тя иска да каже: „Не се отвличайте. Хорските мисли, сърца и воли не са толкова чисти и могат да ви окалят“.

Това е едното тълкувание. Какво тълкувание бихте му дали вие сега? Аз не изказах моето тълкувание, но предполагам, че е така. И после момата се усмихна, но едва – това за една десета от секундата. Аз ѝ благодарих за услугата, че е много внимателна. Тя каза: „Извинете, тук имаше много голяма навалица. Много ме натискаха и като ме натискаха, аз натиснах вас“; понеже имаше доста хора, повече от 10–15 души на тази редица. Тя каза: „Не исках да ви натискам. Но като ме притискаха, аз ви натиснах“. Това е второ тълкувание. Има и трето тълкувание. Аз мисля, че второто тълкувание е по-близо. Казах ѝ: „Бъдете спокойни, аз не се докачам, понеже в света всички сме натясно. Тези хора са дошли тук и всеки си гледа своя интерес“.

И във всяко отношение в живота ние се притискаме много, искаме повече, отколкото можем да вземем. Аз се чудя за странния характер на хората. Всеки човек иска от другите хора това, което сам не може да направи.

Някой път пък някой пее и изведнъж друг кипне, казва: „Не пее хубаво“. Че толкоз си знае човекът. Той не е гениален певец, сега се учи. Или някой свири на пиано и не могат да го търпят. Някой казва: „Гръмна ми главата“. Понякога и пианото е разгласено. И някои казват: „Докога ще ни смущават?“. Че тези хора ще станат един ден артисти. Тук той без пари свири, а пък някой ден, като свири, един билет ще струва 150 лева. Такива гениални ще бъдат хората. Защо се безпокоиш? Аз имам едно правило. Когато чуя един човек да свири лошо, считам това за късмет.

Аз сега събирам тези вълни – и той като пее, го записвам. Хубавите песни не ги записвам, но лошите си ги пиша. Имам

си един начин, като микрофон е той. Лошите песни ги пиша – и като се върна, ги поправям. И като поправя песента, виждам, че следващия път той пее по-хубаво. Виждам, че законът работи: като го слушам втори път, изменил се е гласът му. Не казвам да поправите добрите хора, но като чуете погрешка, поправете я. Като видите погрешката, която се е отпечатала във вашия ум, поправете я.

Има погрешки не само в тоновете, но те са някой път в образа, във впечатлението, което сте приели. Какво трябва да правите? Всеки един от вас е справочна книга за невидимия свят. Отдето сте минали, сте записали образите, които сте срещнали. Като вземат тези книги, тези информации от вашия мозък и от вашия слънчев възел, ще ги четат. Като отидеш в онзи свят, няма да те съдят, но ако не си живял добре, ще те турят в едно магаре – тук, на Земята, да живееш вътре в него. Това е адът. Или пък ще те турят в някой глист или в един кърт.

Някой иска да знае какво нещо е адът – то е в тези, нисшите форми да те турят. Нищо няма да ти кажат... И този глист или магарето ще ти бъдат апартаментът. Вие ще кажете: „Как така човек, който е създаден по Образ Божий, да стане магаре?“. Чудни сте вие: когато Христос дойдé, човек ли възседна Той, или магаре, за да влезе в Йерусалим? Ако магарето е много нисше същество, защо Христос възседна магаре? Защото то е много искрено – дето отиде, не се отрича от своите убеждения. Магарето казва: „Аз нося магарещината със себе си“. То е специалист по водата, по хидрологията. Ако искате хубава вода, качете се на магарето и то ще ви заведе – и дето пие магарето, пийте и вие. Най-после то е много скромно в яденето – не изисква пищна храна: яде и магарешки тръни, и каквото му дадат. И след като са го били дълго време, от бой са му се проточили ушите. И досега магарето разсъждава защо го бият.

Аз ще ви приведа следния анекдот. Магарето казва: „Един ден аз направих една погрешка. Дадох си мнението за първата жена“. И вследствие на това то реве и казва: „Не си давайте мнението за никого“. За онова, каквото Господ е направил, не си давайте мнението. Изучавайте го, но не си давайте мнението. Вие си давате мнението сега и казвате: „От мене човек няма да стане. Защо така направих?“. Ти си даваш мнението,

казваш: „От мене човек няма да стане“, а пък Господ казва, че от тебе човек ще стане. Ти казваш: „Аз съм много лош“. Не си лош, само че не знаеш как да мислиш; не знаеш кои са лоши работи и кои – добри. Ти мислиш, че един човек, който ти дава пари, е добър, а пък който взема от теб пари, е лош. Наполовина е вярно това.

Например житото ни дава живот. От гледището на житото тогава би могло да се каже, че нашата постъпка, да го ядем, е лоша. Не, тази постъпка е добра. Това жито трябва да се жертва, за да се повдигне. И заради жертвата, която житото прави за нас, ние го обичаме повече, отколкото другите растения. Ако правим жертва в света, това си има свой смисъл, не е напразно.

Всяка една добра мисъл, всяко добро чувство, всяка добра постъпка, колкото и да е малка, макар и никой да не я е видял, е за добро. Не съжалявайте, че това нещо се е случило с вас. Каквото и да се е случило, в края на краищата то ще бъде за добро. Ние съжаляваме сега за падането на първия човек, за първата жена. Че ако те не бяха паднали, Христос нямаше да дойде и ние нямаше да знаем за тази Любов, която Бог показва към нас. Този живот щеше да бъде запечатана книга за нас. Тогава щяхме да се намерим в положението на Йоан. В Откровението има разказ за книгата, запечатана със седем печата. Йоан е плакал, като е видял, че няма кой да отвори книгата. И Агнето е отворило книгата.

Следователно страданието става подтик, за да се разкрие онова, което Бог е предназначил за нас. Сега вие сте дошли, а в бъдеще ще дойдете при по-добри условия; тези условия ще се подобряват. Вие ще се спънете, като кажете: „Следващия път като дойда, какъв ще бъда?“. Вие като дойдохте, не помните своето минало. Защото ако сте били много лош или много добър, ще се спънете. Човек трябва да не се тревожи за стария живот и да се радва на новия живот, който Бог му е дал. Жертвата, която прави за другите хора, да я прави на радо сърце. Като правиш едно добро, не чакай възнаграждение. Възнаграждението ще бъде в любовта, която ще бъде за тебе, ще се прояви към теб.

Ако ти вършиш Волята Божия както трябва, то всички хора ще те обичат. Ако сега не те обичат и ти не можеш да

ги обичаш, то ако пожертваш всичко за Господа, онова, което искаш, ще стане. Ако най-първо стане Волята Божия, ако най-първо направиш Волята Божия, то ще стане и това, което и ти искаш. Вие искате най-първо да бъдете щастливи. Най-първо ще станете нещастни и после – щастливи. А ако станете първо щастливи, после иде нещастието. И Господ те пита: „Кое искаш по-напред – щастието или нещастието?“.

Щастието е свързано с богатството на Земята, а нещастието е сложено със сиромашията. Обаче земното богатство е свързано с духовното нещастие, а земното нещастие е свързано с духовното богатство. Ако сте богат на Земята, ще бъдете сиромах на Небето; и ако сте сиромах на Земята, ще бъдете богат на Небето. Ако искаш да бъдеш богат и тук, и горе, това го няма. Трябва да преминете и двата свята. Трябва да преминете през човешкия свят, който започва добре и свършва зле. Трябва да преминете през ангелския свят, който започва зле и свършва добре. Трябва да преминете и през Божествения свят, който започва добре и свършва добре.

Като говорим за Божествената любов, аз разбирам Божествения свят. В Божествения свят ще започнем добре и ще свършим добре. Но ако не носиш Любовта, тогава има две възможности. Не критикувам – тогава по-рано ще дойде щастието и после нещастието – човешкият свят. Така завършват хората, ако живеят човешкия живот. И там, където хората завършват, там ангелите започват. Там, дето сърцето започва добре и свършва зле, оттам умът започва работата и свършва добре. Умът трябва да дойде на помощ на сърцето. И най-после ще дойде разумният живот във вас, когато ще започнете добре и ще свършите добре.

Ти питаш: „Защо е така?“. Как трябва да бъде? Твоето щастие е нещастие за другите и твоето нещастие е щастие за другите. Следователно ти трябва да станеш нещастен, за да станат щастливи другите; и ти трябва да станеш щастлив, за да станат нещастни другите. Сменят се нещата.

Или да ви представя другояче въпроса. Вие разбирате нещастието като нещо много лошо. Допуснете, че имате едно шише. Пътували сте 24 часа и се приближавате при един извор, а носите известно количество вода във вашето шише. Дойде един господин, излива водата от шишето ви и казва:

„Тази вода не я пийте“. Това е нещастие. „Като дойдете до този извор, ще налеете най-хубавата вода“ – казва той.

Та казвам: всяко нещастие в света подразбира едно благо. Когато дойдат тези нещастни минути в живота, те са признак на едно благо, което Бог разкрива в света. Онова нещастие, което Христос имаше в света, беше едно предзнаменование, че Бог разкрива пътя, по който може да се изправи човек – пътя на спасението.

Бог и невидимият свят работят за голямото постижение, което всеки един от вас иска. Със сърцето си вие сте свързани с хората, с ума си сте свързани с ангелите, а пък с вашата душа сте свързани с Бога. Душата е излязла от Бога. Бог е дъхнал в човека и той е станал жива душа; направил го е по образ и подобие Свое. И това, което Бог е вложил в човека, Той го обича. Бог обича тази Истина, която е вложил във вас. Тази Истина седи във вас. Бог ви е дал един отличен ум, отлично сърце и отлична душа. Умът и сърцето са дрехи на душата – външното; а пък същественото е душата – диханието, което е излязло от Бога. И вие трябва да имате отличен ум и отлично сърце, за да помагат те на душата ви. А пък онова, което умът и сърцето придобиват, това благо в бъдеще ще носи вашето благословение.

В живота сега не се обезсърчавайте. Вие настоявайте върху онова, което желаете, докато се реализират вашите молитви. Ще учиш един език, докато го научиш хубаво. Като започнеш един предмет, ще го заучаваш добре, докато го завършиш добре.

Казват за някого: „Той е религиозен“. В какво седи религиозността на хората? Религиозността на хората седи в тяхната вяра. Като имаш един приятел, ти трябва да му вярваш. Вярата трябва да има сила в себе си: и в каквото вярваш, ще стане. Ако вярваш, че ще заболееш, ще заболееш; ако вярваш, че ще оздравееш, ще оздравееш. Ако вярваш, че сиромах ще станеш, такъв ще станеш; ако вярваш, че богат ще станеш, такъв ще станеш. В каквото вярваш, ще стане. Изучавайте това.

Вашата вяра понякога ви носи нещастие. Вие казвате, че ще станете болен, и ставате. Употребявайте вярата в положителен смисъл. Някои от вас ги боли гърлото. В какво седи болката на гърлото? В повишаването на температурата с един

градус. Имали сте 37 градуса в гърлото, а пък сега имате 38. От един градус температура ли ще се плашите?! Казвате: „Какво стана?“. Какво ще стане? Ще стане това – един градус топлина. Ще извикаш един лекар да ти прегледа гърлото. Този човек се е молил на Бога. Той има жена и деца. Като платиш 100 лева, това е благодеяние. После пак те боли гърлото – и пак ще викаш лекар. Като мине просяк, не му даваш 50 стотинки, а пък като те заболи гърлото, даваш 100 лева. Аз мисля, че вие не сте от тези.

В невидимия свят са много взискателни. Те не искат да критикуват, не си дават мнението. Но ако имате един дефект в очите си или на ръцете си, или на краката си, няма да ви приемат в невидимия свят. Ще влезете в онзи свят без дефекти. Като отивате в онзи свят, няма да имате кал под ноктите. После, ръката ви не трябва да бъде много суха. Това показва, че сте много скържав. Тя не трябва да бъде и много влажна, нито много топла, нито пък много студена.

В онзи свят има три градуса. Първият градус е Божествената топлина, вторият градус е духовната топлина, третият градус е човешката топлина. „37 градуса“ – казваме ние. 3 е човешко число, а пък 7 е Божествено. Ако имаш 3 градуса топлина, ти държиш нещата за себе си. Ако туриш два градуса, топлината ще почне да излиза навънка, ще изтече. А пък ако имаш един градус топлина, тази топлина като светлина ще огрява навсякъде и всички хора ще се ползват от нея. Ако тук има един човек с един градус топлина, то цяла София ще се отоплява, няма да ви трябват въглища.

Бих желал тук да имаше един човек с един градус топлина, та и аз щях да се ползвам. Под един градус символично тук разбирам енергиите на Божествения свят; под два градуса символично разбирам енергиите на духовния свят, а под три градуса разбирам обикновената човешка енергия. Ако имаше един човек с един градус топлина, парите за въглища щяха да ни останат и топлината тогава щеше да бъде даром. При тази Божествена топлина, каквото мислиш и чувстваш, ще стане. Когато човек притежава Божествената топлина от един градус, той притежава и ангелската, и човешката топлина. Тогава човек е разбрал Божиите пътища.

Та казвам сега: ще имате един градус топлина в ума си, два градуса топлина в сърцето си и три градуса топлина в тялото; един градус във вашите мисли, два градуса във вашите чувства и три градуса във вашите постъпки. И тогава практически ще кажем: щом си готов за какъвто и да е подвиг в света, тогава имаш един градус. Щом се раздвоиш на две и казваш: „Само на добрите хора трябва да се помага“, ти имаш два градуса. А пък като кажеш: „Само на своите хора човек трябва да помага“, това е третият градус. И то е хубаво... Че ако майката не помага на децата си, какво би станало? Благодарение на трите градуса са се образували семействата, обществото и държавата. Но казвам: Божественият свят, ангелският свят и човешкият свят са свързани, трябва да има една взаимност между тези топлини в човека.

Тези нови мисли трябва да ги имате, за да ви бъдат на помощ. Сега всеки може да ви изкара из релсите: децата ви, приятелите ви, една малка болест в гърлото или в очите и прочее. Мислете върху Божествената топлина, мислете върху Божествения ум, мислете върху този ум, който се проявява чрез ангелите, чрез светиите, чрез хората в света. Дръжте в ума си добрите хора в света. Не мислете, че всички хора са лоши, че няма добри хора. Не съжалявайте, че не сте ги намерили още. Трябва да ги намерите и да ги обичате. Те ви познават, но вие не ги познавате още.

Да попеем сега малко. (*Изпяхме „Сила жива“.*) Като ви казвам да бъдете добри цигулари, не казвам, че изведнъж ще станете виртуози, но всеки от вас може да свири. Аз ви проповядвам едно: постоянно пейте. Ако нямате друго, имайте си поне една пищялка или даже един тъпан. Можеш, не можеш, пей. (*Всички изпяхме „Сила жива, кажи ми“.*) Аз не съм за външната музика.

Всеки един от вас трябва да пее, защото като пееш, ти ще мислиш. Човешкото сърце не може да се поправи без музика. Казано е: „Пейте и възпявайте Бога в сърцето си“. Ако не можеш да пееш сам, повикай някого и му плати да пее. После всеки да вземе една песен, да я разучи хубаво и да я пее в цялата интонация, да спазва времето, ритъма и пр. После да разбира какво е съдържанието вътре. Да кажем, че ви дам тези думи за пеене:

Смели бяха мислите на душата,
смели бяха нейните стремежи,
смели бяха нейните постъпки.

Каква песен бихте направили от тези думи? И ако вие не можете да я направите, има музиканти в невидимия свят, които ще я направят. Съвременният свят се нуждае от музика.

В бъдеще няма да критикувате. В бъдеще, когато намислиш да критикуваш някого, ще му изпееш една песен. Изпейте *Махар Бену* с интонация, с ритъм. Сега като се пееше песента, съществуваше една малка дисхармония, която е в обертоновете, нямаше отзвук. (*Учителя изпя само двете думи – „Махар Бену“. Той изсвири и всички изпяха „Тъги, скърби вдигай, слагай“. Учителя изсвири „Идилията“. След това – една нова мелодия с друг текст.*)

Това е в ритъма на дарбите, които са скрити във вас. Не се обезсърчавайте, но всеки да пее. Ние седим и казваме: „Това е невъзможно“. Певците нека бъдат вдъхновени. Чрез добрите певци Бог изпраща Своите дарби. Всеки певец е едно благо – и всички един ден трябва да пеете. (*Учителя изпя: „Смел беше пътят, който душата беше подела“.*) Всеки един от вас трябва да бъде смел в пътя си, не трябва да се обезсърчава. Нека да дойдат мъчнотии, но ние трябва да се вдигаме над тях. Щом сме в морето, това море може да се развълнува, но трябва да бъдем над водата, отгоре – ние трябва да заповядваме на водата. Искаме това море да не се вълнува, но тогава няма да има и вода, а пък по-добре е да има вода и да се вълнува. Ние казваме някой път: „Да не се вълнува въздухът“, но тогава няма да има и въздух. А по-добре е да има въздух и да се вълнува.

Та радвайте се на мъчнотиите, които ви се изпращат. Мислите ли, че Господ няма мъчнотии с вас? Той има такива мъчнотии, които не можем да си представим. Той има работа със същества, така упорити и своенравни, че трябва да ги търпи. Сега трябва да носим това търпение и в нас. Някой път ние не можем да търпим. Някой човек става нервен и сам не може да търпи и себе си – нервен е, че не може да се проявява. Някой, когато заболее, казва на другите: „Вие били ли сте в моето положение?“. Ако хиляди пищялки пищят, а ти говориш, какво ще се чуе? Какво трябва да правиш? Купи си една пищялка

– и ти пищи с тях. Като престанат да пищят, тогава говорѝ; а пък щом пищят, не говорѝ.

Всички чакате силата да дойде отгоре, но силата отгоре идва от ума, тя е отвътре. Тя ще дойде от ума, ще влезе в сърцето и в тялото – и тогава ще се прояви навън. Не спъвайте Божественото, то всеки ден ви подбужда. Вие като сте дошли тук, това е Божественото във вас, което ви е довело.

Сега сте дошли тук и всеки един от вас има известни идеи. Някои неща могат да съвпадат с Божествената идея, а пък някои неща ни най-малко не съвпадат. В Божествения свят всичко, каквото става, е Божествено. Така гледат горе, и от моето гледище е така. Божественото като минава през моя ум, последният се подобрява. Божественият живот, като мине през ума ви, ще го уреди; като мине през сърцето ви, ще го уреди, и като мине през тялото ви, също ще го уреди.

Та трябва да дадем свобода на ума си, на сърцето си и тялото си. Казано е: „Вие сте храм на Бога“. Но за да бъдем храм на Бога, тялото, умът и сърцето трябва да бъдат свободни. Та оставете тялото си свободно, не съжалявайте за нищо. Не гледайте на сегашното положение като на постоянно. Ония заложби, които имате, един ден ще се проявят. Вземете онова малко дете – 10–15 годишно. То може да стане отличен цигулар, отличен поет, философ, архитект и какво ли не. Та молете се тези възможности, които са скрити във вашата душа, да се разкрият, давайте им ход.

Светът е предметно учение. Вие трябва да разбирате това предметно учение. Много мъчно е да се разбере защо се случват някои работи.

Пейте сега! Простудил се е някой – нека да пее! Всеки ден пейте по три часа. Боли те кракът, стомахът и прочее – употреби музиката като сила. Не да слушаш другите, но ти да се слушаш. Пей, за да дойдеш в съприкосновение, в хармония с всички хора, които пеят. Тогава ще имаш здраве. Там, дето има музика, има здраве; там, дето няма музика, няма и здраве.

Отче наш

9. лекция, 29 ноември 1939 г., София, Изгрев

ТЪРСЕНЕ НА ИЗГУБЕНАТА ДУМА

Отче наш

Мислете малко по-правилно! Любимата дума не е тази, която седи в ума ви – любимата дума е тази, която седи в живота. Тя е най-силната дума в човешкия живот. Вие казвате думи, които не са силни: така не се разсъждава. Любимата дума е силна, тя е много силна дума. Детето казва най-първо любимата дума: „Мама“. Не казва: „Господи“; не казва: „Господи, Боже мой“. Не казва „Драган“, „Петко“, „хляб“ – те идват после. Втората любима дума коя е? Три думи има най-силни. Всички хора все са изгубили тези любими думи. Ние се намираме в едно положение, което е неопределено. Например имаме толкова езици, но с кой език Господ създаде света? Създаде ли Господ света с тези езици, които сега говорим? Той създаде света с един език, който едва сега ще почнем да учим. Ние трябва да се радваме, че светът е създаден.

Та всеки един от вас, като седи, той мисли, че знае. Не е лошо да мисли човек, че знае. Например знаеш да ядеш. Това е изкуство. Ти се радвай, че знаеш да ядеш. Няма същество, което да не знае да яде. После радвай се, че знаеш да ходиш, да се движиш. Ходенето е наука. Не е така проста работа да ходиш, да гледаш, да слушаш, да миришеш, да говориш с устата си – то е цяло изкуство. Ти казваш: „Имам една уста, но и аз не зная защо“. Една уста имаш, за да ядеш, но не знаеш коя е подбудителната причина, за да ядеш. Ти искаш да ядеш.

Вие искате да постигнете нещо. Представете си един затворник, осъден на 20 години, с окови на краката. Той може да има желание да свири там. Кой ще му даде инструмент да свири в затвора? Или той иска в затвора да учи пиано... Ще му дадат ли пиано там? Той е осъден на каторга.

Та казвам: лошите условия, в които се намирате, са едно неестествено положение в живота. Вие мислите, че това положение, в което се намирате, е естествено. Това е самозаблуждение. Ние се намираме в едно положение, от което трябва да излезем навън. Значи от един неорганизиран свят трябва

да влезем в един организиран свят. Под думите *организиран свят* разбирам свят, който е уреден. Сега искаш едно – не става, искаш друго – не става: забъркано е всичко. И казваш: „Не зная какво да мисля“. Там е изкуството.

За какво трябва да мислиш? Ще седнеш, ще мислиш само за хляба. Не е лош хлябът. Ядеш хляб, но трябва още друго. После казваш: „Спи ми се“. Хубаво, спиш... Събудиш се и казваш: „Събудих се“. Ти казваш: „Тези работи ги зная. Аз имам високи идеали“. Какви са те? „Да отида в онзи свят“. Че този свят, в който си, какъв е? Ние мислим, разсъждаваме и казваме: „Бог създаде света“. Хубаво, Бог създаде този свят, а пък ти си недоволен, че живееш, и искаш да отидеш в някой друг свят. Както онзи българин, който видял едно пиано и казал: „Я ми дайте един кавал, кой ще свири на това! Не се свири на това, то не прилича на нищо. Само се движат ръцете по него... Така не се свири“. Българинът знае да свири на кавал, на пиано не знае.

Та всеки един от вас има по един кавал – на кавал можете да свирите. Хубав е той, но с български кавал всички сложни песни не могат да се изсвирят. Аз слушам често да казват: „Гениална е българската музика“. Един музикант, който не разбира нищо от музика, може да говори така. В българската музика има прескачане, завиване. Ти казваш: „Гениална е“. Гениална е, но това още не е музика. Ако беше музика, българинът щеше да бъде досега някъде, но той с тази музика си седи на едно място. Или вземете класическата песен у българина. В нея той се окайва. (*Учителя пее протяжна народна песен.*)

Ще дойде сега един музикант, който обработва тези песни. Той е гениален, че от това изкарва нещо. Като слушаш българска песен една седмица, после трябва да слушаш друга. Шлагерите, дето ги има, те са като българските „тири-тири“. Хубаво е, но това е началото на музиката. Това са само няколко тона и преплитане на тоновете напред и назад. Силата седи в тоновете, които са извън времето. Тук има няколко тона и често има десет извън времето. Мъчно можеш да ги вземеш: тях някой виртуоз трябва да ги вземе.

Ти казваш: „Ние не разбираме това“. Хубаво, а да живеете разбирате ли? Ти се тревожиш, че нямаш хляб да ядеш и че

хамбарът ти не е пълен. Или се тревожиш, че нямаш хамбар, че не си здрав, че другите хора са по-учени, по-богати – те имали къща, дрехи, обуща и пр. Какво има да се тревожи комарът, че тялото на слона било голямо, а неговото – малко? И комарът казва: „От къде накъде Господ да даде на слона такова голямо тяло, а пък на мене – малко!“. И тогава той отива да воюва със слона и казва: „Какво си се напъчил? И ти имаш един хобот, и аз имам един хобот!“. Но като го чалне слонът с опашката, комарът отскочи. Комарът ще му каже, че не е знаел как да постъпва с него. А комарът като хапе слона, той постъпва ли хубаво?

Слабият и силният как трябва да постъпват? Слабият трябва ли да бие? Какво се подразбира под *борба*? Двама души се борят с равни сили. Кои се борят? Тези, които са горе-долу с равни сили, за да се покаже кой е по-силен в борбата. Онзи, който е по-силен, той има нещо повече в себе си. Ти ще кажеш: „Той е лош човек“. Лошавината е една идея, едно понятие. Казваш: „Той е добър човек“ или „Той е лош човек“. Но какво разбираш ти под думите *лош човек*?

Под *лош човек* аз разбирам студен човек – нищо повече; т.е. човек, който има 10–15 градуса под нулата. Като отидеш при него, той ще те смрази. Като отидеш при един лош човек, не можеш да мислиш за нищо. За мене лошият човек е една свещ, която не гори, а пък добър човек е онзи, който е топъл. Вие сега го разбирате другояче. Казвате: „Аз съм хладнокръвен“. Ти не можеш да бъдеш добър без топлина – нищо повече. Щом нямаш топлина, ти не си добър човек.

Сега аз не говоря за горенето, а говоря за онази топлина, която носи живота в себе си. Казано е в Писанието: „Това е живот вечен, да познаят Тебе, Единаго истиннаго Бога“. Ти казваш: „Аз искам да бъда добър човек“, но не знаеш защо искаш да бъдеш такъв. Ако не си добър, няма да имаш топлина, а пък щом нямаш топлина, няма да имаш никакъв успех в живота: ще бъдеш болен, умът ти ще бъде смутен, сърцето ти ще бъде смутено, тялото ти – слабо; ще започнеш една работа и няма да я свършиш; ще започнеш втора, трета, четвърта – и няма да ги свършиш, и т.н.

Казваш: „Да имам вяра“. Какво разбирате под *вяра*? Вярата е вече един организиран свят, надеждата пак е един ор-

ганизиран свят. Любовта в Божествения свят е организиран свят. Светът трябва да се учи.

Ти се плашиш някой път и казваш: „Аз не искам да го обичам“ – не знаеш как да постъпваш. Най-първо ти не си фактор да обичаш. Казваш: „Аз го мразя“. Може да го мразиш, но да го обичаш – това не е твоя работа. Вие се ангажирате с работа, която не е ваша, а пък туряте настрана работата, която е ваша. Да обичаш, това не е ваша работа, това е работа на Бога. Следователно като кажеш „обичам“, трябва да разбираш: „Каквото Господ работи, и аз работя“. Като мине Божията любов през мене, това не е нещо, на което аз мога да се противя. Има нещо, на което човек не може да се противи – това е Любовта. Няма същество, което може да се противи на Любовта; това е невъзможно.

Някой може да каже: „Аз не искам да го обичам“. Това са празни работи, те са ваши заблуждения. Да обичаш е Божия работа – и ти ще се подчиниш на Божия закон. Казваш: „Аз съм свободен да обичам“. Любовта носи свободата: свободата излиза от любовта. Като дойде Любовта, тогава идва и свободата. Любовта носи и знание. Казваш: „Аз зная тази работа“. Ти без любов нищо не можеш да знаеш. Ако вие бихте имали Любов, нямаше да бъдете стари, главите ви нямаше да са побелели. И после, нямаше да имате бръчки, неразположение и пр. Ако имахте любов, нямаше да имате болести. Някои страдате от ставен ревматизъм, после храносмилането ви не става както трябва. Някои имате гърдоболие, други кръстоболие, ушеболие, очеболие, устоболие, нособолие и пр.

Вие кашляте сега. Защо? Малко топлина имате и вследствие на това каналите, които имате и които Бог е направил да пазят организма, изстиват и се затварят. И тогава материите падат в гърлото и дробовете ги изхвърлят навън, защото иначе ще се запушат дихателните органи. Тогава къде сте ходили вие вечерно време? За да се простудите, къде сте ходили? На човека, който се е простудил, умът му е някъде другаде. Ако умът ви присъства, никога няма да се простудите. За мен е невъзможно човек да се простуди; невъзможно е да се простудиш в една топла стая. Ако изстине стаята, ако тя премине от едно състояние в друго, можеш да се простудиш. Нощем влизаш в топла стая – там не можеш да се простудиш.

От топло на студено можеш да се простудиш. Ако едно нажежено желязо го изкараш навън от центъра на нажежаването, то изстива, но има неща в света, които не изстиват, които носят своята топлина отвътре.

Та казвам сега, че първото нещо е това: трябва да се учите да пазите своята топлина. Толкова години аз ви говоря... Ти не можеш да пазиш своята топлина без Любовта. Трябва да поддържате идеите на Любовта. Трябва да знаете, че Любовта е великият творчески принцип. Всичко в света е създадено чрез Любовта. Не искайте да разбирате нещата, че тогава да ги вярвате. Вие вярвате в неща, които не разбирате. Защото разбирането е един процес на движение.

(*Учителя пише на дъската.*) Може ли да прочетете първото, което съм написал? Второто можете да го прочетете. Второто, това е вече един организиран свят. Какво означава думата *знание*? Знанието е един човек, който знае да сее жито на нивата. Буквата *З* в началото показва, че ти си земеделец. Буквата *Н* показва, че си човек, който знае да примирява противоречията. Значи уреждаш пътя – пътищата в твоя живот са уредени. Буквата *А* показва, че знаеш да впрягаш животните и да ореш. *И* показва, че знаеш по кой път да вървиш. Буквата *Е* показва, че знаеш да използваш всяко нещо разумно: знаеш да ядеш, да свириш... Ти казваш: „Аз зная нещата“. Това е плетене. Знанието, това е плат. Ако речете да го оплетете, това е много сложна работа.

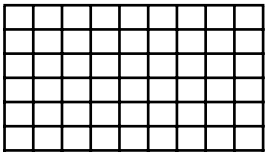

Това е основата. Тук имате един стан, имате кросно, а тук имате жички. Това е елементарно тъкане. Но отдолу има крака. После, има нищелки, има и едно бърдо: като ги натиснат, отваря се една уста, една совалка се движи; отдолу с крака натискат. Ти казваш: „Изплете се“. Броят се тези жички.

Сега в живота трябва да се тъче. Ние трябва да мислим: мисълта е тъкане. Ако ти не мислиш правилно, този плат няма да е направен хубаво. Следователно ако тази основа не е турена хубаво, тя ще се скъса и един ден ти ще пострадаш.

Та първото нещо, което трябва да поставите в живота си, е следното: на вас ви трябва топлина. Без топлина нещата се

свиват, без топлина те стават инертни – и всички болести идат оттам. Явява се някой път една топлина, но тя е получена чрез триене – и при нея се ражда възпаление. Направете простия опит. Сутринта ти се простудиш и имаш възпаление – ходил си и си се простудил. При възпалението отвън е топло, а пък отвътре е студено. Вътре в организма има 4–5 градуса понижение на температурата, студ. И на това отгоре хората вземат, че турят студени компреси. А пък то трябва да вземете топли, горещи компреси, и да ги турите на мястото, на подутото място. И почва да ви става приятно, понеже студът вътре се разтопява, а пък тази външна топлина почва да се премахва. После отвън става студено и вътре – топло. А пък то отвътре трябва да бъде малко топло, а отвън – хладно. А пък при простуда и възпаление ти отвътре се простудиш, а пък отвън става възпалението. Вие ще кажете някои външни причини само. Ще кажеш: „Аз не ядох хубава храна“ и прочее.

Най-първо се разболяваш, защото нямаш любов; ти се разболяваш, защото нямаш знание; разболяваш се, защото нямаш свобода. Та първото нещо, основата е: щом дойде болезненото състояние, тури малко повече любов – нищо повече. Аз любовта я меря – трябва да си имате по един термометър. Хората ще ви бъдат термометър. Ако вие имате любов, това ще се познае по термометъра.

Да ви приведа един пример, който аз знам. Един мъж бил груб, биел жена си. Бие жена си, защото тя не е топла, защото е студена – и като я удря, бие я, за да се стопли. Той казва: „Тя има един упорит характер“. Това е според него, от гледището на мъжа. Тя не е упорита, а е такава, каквато си е. Но той от свое гледище мисли, че ще я стопли, като я бие; като бие жена си, мисли, че ще намести нещо. Мъжът не я разтрива. Като бие жена си, влиза в стаята една млада мома – красива, магнетична. Като я гледа, той се захласва. Жена му скача и казва: „Защо се захласна в нея?“. Той ѝ казва: „Благодари на това, че се захласнах, защото иначе пак щях да те бия“. В тази мома той търси топлина. Понеже идва топлината, той се захласва. Мъжът въздъхва и казва: „Как желая и ти да бъдеш топла, че да не те бия“.

Топлия човек не можеш да го биеш, а студения можеш. Ти никога не можеш да биеш един човек, който те обича –

невъзможно е. Ако речеш само да го биеш, ще изчезне всичко от теб. Аз не искам да се самоосъждате. Ти казваш: „Аз съм лош човек“. Значи студен човек си. Какво ти трябва? Топлина, нищо повече; трябва ти топлина. Ти имаш топлина, но на тази топлина трябва да отговориш също с топлина. Сутринта, като станеш, трябва да видиш великото у Бога, благата, които Той ти е дал.

Аз съм привеждал един пример, който рядко се случва. Между вас аз не зная някой мъж, който да е бил жена си – това са изключения. Що е думата *бит*; какво значи на български *бит*? Казват: „Какъв е техният бит?“, значи питат: „Как живеят?“. Мъжът си туря ръката върху жената и казва: „Какъв е твоят бит?“; тя казва: „Аз съм бита от тебе“ – значи: „От твоя бит излязох, от тебе съм излязла“. Че естествено – това, което обичаш, можеш да го биеш. Ти не можеш да биеш някого, докато не го обичаш. И всякога, когато един мъж бие жена си, после се извинява. Запознава се той с нея, казва: „Как сте?“.

Та казвам: необходима е топлина. Музиката е един велик Божествен метод, с който се внася топлина във всички мозъчни центрове. Ти не можеш да събудиш своята воля без песен, не можеш да събудиш любовта без песен. Любовта ти не може да се яви без песен. Аз считам говора за музика. Говорът е толкова деликатен, че се изисква едно много деликатно ухо, за да долови музиката в него. Като ти говори един човек, това е цяла музика. Когато Бог ти говори първата дума, всички същества са оживели в цялата Вселена. Този свят е създаден чрез музика, но ние не разбираме този свят такъв, какъвто е. Ако дойдем на някое място, дето вятърът е много силен, човек още не може да долови музиката, която е скрита във вятъра. Онази, дълбоката музика в Природата, не можете още да я възприемете.

Първото нещо в света е: ще организирате вашата топлина. Сърцето ви трябва да е топло. Или другояче казано: ще се стремите всякога да изхвърлите навън от сърцето си недоволството и да бъдете доволни. Бъдете доволни, че сте на Земята. Вие мислите ли каква привилегия имате: турили са ви в този параход и са ви пратили да се разхождате във Вселената без пари, без да плащате. Това е една екскурзия. При тая екскурзия вие имате всички удобства, имате какво да гледате

наоколо. Срещате разни хора, разни буболечки и растения. Има какво да учите: те са все написани книги. Я вижте учените колко книги са написали за звездите, с какви телескопи ги гледат те. После по Земята се движат тренове, параходи, фабриките работят.

Вие казвате: „Това не ми е потребно, онова не ми е потребно“. Кое е потребно сега? Любовта е потребна – тя е изгубената дума. Трябва да произнасяте думата *любов*. Ако можете да произнесете както трябва думата *любов*, бедният ще забогатее, болният ще оздравее, слабият ще стане силен, невежият ще стане учен. Не изведнъж, постепенно ще се променят те; постепенно ще стане в човека в такъв случай една промяна.

Вземете онова желязно колело, което се върти бързо. Ако турите на колелото едно дебело дърво, 100-годишно, дървото се прерязва от зъбците на колелото. Но като минава това колело, знаете ли каква топлина се образува? Защо секат тези дървета? Те ти казват: „Ако ти растеш само на дебелина, така ще те режат“. Ако растеш като дървото и разбираш живота като това дърво, така ще те режат. Ти виждаш някой каменар, че чука камъка, и казваш: „Какво трошиш този камък?“. Предметно учение е това. Ако ти си като камък, чукът ще играе отгоре ти. Тогава питаме: „Защо Господ създаде света такъв?“. Не защо ние така го разбираме... А после питате: „Какво трябва да правим?“.

Аз слушам да казват: „Дотегна ми да обичам тези хора“. Аз го разбирам другояче. Да допуснем, че гадая с восък. Който дойде да му гадая, тогава трябва да ми донесе малко восък. Аз ще го претопя и ще излея восъка в един леген с чиста вода. И каквото ще се врачува, ще се извади от написаното. По някой път този восък трябва да се излее наново, когато дойде втори път при мене. Врачуването е само за един момент. В този даден момент каквото се е врачувало, то е важно. Но като дойдеш на следната седмица, наново трябва да се излее восък.

Ти като станеш сутрин, от твоето разположение и от твоята мисъл в този момент е определено какво ще правиш през деня. И днес от вашия восък е определено какво ще правите. Аз ще ви кажа какво ще правите: всички ще си отваряте устата, няма да остане нито един, който да не направи така. И всеки ще прави движения с ръката към устата си. И после

всеки от вас ще мига с очите си; после всеки ще пипа ушите си и ще ги търка.

Ти си вдигаш, да кажем, ръката. Вдигнеш си дясната ръка – живееш за себе си. Лявата си ръка вдигаш – живееш за баща си и за майка си. Туряш двете ръце отпред, като на молитва – живееш за Бога, за ближните си и за себе си. Като събереш двете ръце като за молитва, това означава, че отиваш при Бога с топло сърце и светъл ум.

Господ обича грешните хора. Бог има защо да обича грешника, понеже той е заледен – Господ се стреми към студеното. Бог може да го проникне и да го разтопи; и като го разтопи, ще го накара да се движи. Господ се стреми към грешните души, за да ги повдигне. Те са замръзнали и Той пита: „Тези деца кой ги е оставил да замръзнат?“. И като станат, те благодарят, че като са били замръзнали, сега почват да живеят. Бог казва: „Обърнете се към Мене и ще ви помогна“. И онези, които противодействат – нисшите същества – знаят този закон и казват: „Господ няма да ви слуша вас, не Му се молете“. А пък щом не Му се молиш, щом си недоволен, ти си оставаш в същото положение. Боли те кракът и не викаш Господ да ти помогне; роптаеш и казваш: „Мене ли намери тази болест да ме измъчва!“.

Всички мъчения стават от студ, от омраза вътре. Българската дума *мразя* от какво произтича? Трябва да се достави сега тази топлина. (*Учителя си изважда цигулката.*) Всяко нещо трябва да се прави с любов в света. Всички неща, които нямат любов, нямат звук, нямат и топлина. По някой път правете опити, когато имате разположение, но не по сегашния камертон. Няколко камертона има с различни строежи. Те са хубави, но опитай се да вземеш основния тон *до*. И след като го вземеш, провери на някой орган и виж какво е различието. Понеже ако сте топли, ще го вземете правилно; а пък ако сте студени, не можете да го вземете правилно.

Щом човек е безверник, той е студен; щом е песимист, той е студен; щом е в закона на безлюбието, той е студен. Студът е на степени; а пък щом се подобрява животът, и това е на степени. Когато имаш вяра, имаш топлина. Светлината и топлината вървят заедно – с топлината върви животът. При топлината усещаш една вътрешна радост. В този извор, който тече,

има топлина. Ако нямаше топлина, той не можеше да тече, но понеже има топлина, тече. В светлината има топлина; понеже ако нямаше, тя нямаше да дойде при вас. Ако в живота нямаше топлина, той не би дошъл при вас. В една мисъл има топлина, понеже ако нямаше топлина, тя не би дошла при вас.

Някой път ръцете ви са студени, нали? Турете ръка на сърцето си или на китката на ръката, дето бие пулсът, и вижте колко ви е пулсът на минута – пребройте го. Сърцето ти трябва да има 75 удара на минута. 7 плюс 5 колко прави? (*12.*) 75 е естественият пулс. Някой път може да има по-бързо биене. Има един космически, ритмичен закон, който кара сърцето на всички хора да бие еднакво. Но някой път има търкане, намалява се пулсът. Ако ние сме в хармония с този космичен закон, всички сърца ще бият еднакво. И ако в любовта вървим добре, тогава сърцето ще тупа като песен. Няма по-хубава песен от песента на сърцето! Щом сърцето бие хубаво, ти не го чувстваш. Щом го чувстваш, значи има търкане; това не е хубаво биене.

Та казвам: сложете ръката си на сърцето и се молете Господ да му даде топлина. Топлина трябва да имате всички. Като имате топлина, всичко ще протече добре. Две сестри дойдоха при мене и ме попитаха кои са изгубените думи. Мога да ви кажа кои са изгубените думи: Любовта е изгубената дума. Когато изпъдиха Адам за неговото непослушание, той изгуби тези думи. И като ги изгуби, не можеше да ги произнася. Чрез непослушанието те изгубиха думата *любов*.

Сега има любов, в която се образува много пепел. Казваш: „Аз го обичах и после го намразих“. Щом го намразваш, това не е любов. Ти щом обичаш едного повече от друг, това не е любов. Любовта не се мени: Любовта към всички хора, които са излезли от Бога, е еднаква. Тя е като въздуха, като светлината. Само че умният човек ще вземе една призма и ще образува цветовете. Така той ще разбере светлината в нейните особени проявления.

Трябва да разбирате Любовта в нейното вътрешно проявление. Вие усещате само топлината, която е в тази печка. (*Учителя пее следните думи*:)

Добре захваща – зле свършва.

Зле захваща – добре свършва.

Вие започвате хубаво, казвате: „Бог е Любов“; но после казвате: „Няма да я бъде, ще се мре“. И си представяш, че ще влезеш в черната земя. Но тази черна земя е вътре, ти си сега в земята. Ти си в затвора, от който искаш да се освободиш. Ти имаш вериги, букаи и не можеш да излезеш; има и стражари. Искаш малко да се поразходиш из онзи свят, но не те пущат. Вечерно време, ако искаш, можеш да излезеш – и после пак те турят в затвора.

Та сега вечерно време като излезеш, ще се разходиш – и ще бъдеш честен да се върнеш в него. Трябва да си излежиш присъдата в затвора – и благодари за това. Ако този затвор, в който живеем, е толкова хубав, какъв ли ще бъде свободният живот, като излезем от затвора! Един ден, когато живеем на Земята свободно, когато имаме организирано духовно тяло, какво ще бъде? Сега ни е страх. Войникът върви, но трябва да има очи отзад. Може да мине генерал, полковник или майор, а той не може да каже: „Аз не видях“. Войникът трябва да бъде всевиждащ; той трябва да има очи отпред и отзад.

И вие като войници трябва да гледате навсякъде. Войникът козирува. Много хубаво е това движение – така той казва на генерала: „Господин генерал, аз започнах да живея така, както Господ е създал света. Аз почнах да мисля вече и с ръката си започнах да прилагам. Каквото Господ е казал, ще го направя“. И генералът казва: „И аз почвам да мисля. Сега трябва да се върнеш и да направиш това и това“. Войникът казва: „Слушам, господин генерал!“. Русите казваха: „Слушам, Ваше Високоблагородие!“. Хубав е този поздрав.

Сега пък ние тук казваме така. (*Учителя вдига дясната си ръка нагоре с дланта навън.*) С това казваш: „Ние сме отворена книга“. Какво е написано на книгата? (*Учителя вдига ръката хлабаво, апатично.*) Това не е поздрав. Ще се изправиш, ще вдигнеш ръката си хубаво; и другият ще си вдигне ръката така. И с това ще кажеш: „Започнах да живея както Бог иска“. И онзи ще каже така. Какво е казал този или онзи, не важи, но Бог каквото е казал, ще го изпълня.

И на гимнастиката, гледам, някои много хлабаво си вдигат ръцете. Така не се прави гимнастика. При гимнастиката ти трябва да направиш един контакт; трябва да опънеш мускулите си, за да има контакт. Ако ръцете или краката ти са

в хлабаво състояние, в такова състояние нищо няма да придобиеш. За да вземеш нещо, трябва да опнеш ръцете си. Ще направиш един контакт и в същото време ще мислиш, за да почне Бог да действа в тебе.

Ти се радвай, че каквото правиш, го правиш за Господа. Бог те гледа. Някой път казваш: „Стар човек съм, сега ли ще отида да играя гимнастика“. Че старият човек като вземе цигара или вино, или тояга, това по-достойно ли е? Казваш: „Сега ще правя детински работи!“. Казано е: „Ако не станете като малките деца...“.

Всички ще се упражнявате. Трябва да хвърлите своите бради, своите косми. Вие сте дегизирани. Щом те срещне един човек с бяла коса, той не иска неговата глава да е бяла. Тогава белият цвят не е намясто. Щом срещнеш един човек с черна коса и не харесваш тази коса, значи този цвят не е такъв, какъвто трябва. Цветът, който обичаш, той е на мястото си. Защо не обичат белия цвят? На бялата пръст какво ще сееш? Ти казваш: „Побеляхме, остаряхме, отидоха тези младини. Как ядяхме тогава, а пък сега не можем да ядем“. И той съжалява. Не, като побелее главата на човек, това показва, че той трябва да стане учен и музикант, да е милосърден; умен трябва да бъде и справедлив; трябва да бъде доволен, всички хубави качества трябва да има.

Не мислете, че като обичате в живота, вие губите. Човек, който обича, върши Волята Божия; човек, който не обича, не върши Волята Божия. Това е закон. Не съжалявайте, че обичате. Вие някой път критикувате, че хората обичат. Казват: „Той се е захласнал“. Но захласването не е любов. Ти си се захласнал – това значи, че един предмет си го донесъл много близо до очите си и не можеш да виждаш друго. Това е захласване.

Ти като ядеш, бързаш да си дояждаш и мислиш, че не ще можеш да ядеш втори път. Това е захласване. Не бързай да си дояждаш. Като ядеш, тури мисълта си на работа и благодари на Бога, че ти е дал с какво да подкрепиш живота си. И благодари на Бога, че след яденето колко други работи ще ти дойдат... Благодари на Бога, че ядеш, че дишаш, че мислиш. Като благодариш за яденето, стомашната ти система ще бъде в естествено положение; като благодариш на Бога, дихателната ти система ще бъде в естествено положение; като Му бла-

годариш за мисленето, мозъкът и умът ти ще бъдат в естествено положение. Като не благодариш на Бога за яденето, ще се разстрои стомахът ти; като не благодариш за дишането, ще се разстроят дробовете ти; като не благодариш за мисленето, ще отслабне нервната ти система.

Като станеш сутринта, и болен да си, пак да благодариш на Бога. Трябва да благодариш на Бога, че болестта ти е поносима, че Господ те изпитва колко можеш да търпиш. Тук имаме един приятел, чиято ръка е силна – и като хване някого за ръцете за ръкуване, образува се скърцане. Казваш: „Много ме стисна!“. Как трябва да се ръкува човек? Благодарете, че този човек ви е стиснал ръката.

Аз се чудя на хората, на мислите им. Забелязал съм колко са подозрителни някои хора. Седиш сериозен, с една сериозност, която е приятна. Свиеш си вежди и който те гледа, се интересува да знае защо си сериозен, с какво е зает умът ти. Ако станеш весел, усмивката дойде върху лицето ти. Онзи се радва и не знае какво означава това, какво искаш да кажеш с усмивката. Хвърлиш поглед някой път и погледнеш с по-голяма топлина – и той се стъписва и не знае какво искаш да кажеш. Хубав е погледът с топлината, а ти му даваш такова тълкуване, което той няма.

Питам: ако един вълк би дошъл до една овца и ако тя имаше 1000 градуса топлина, той би ли я ял? Вълкът е по-топъл от овцата; той има по-голяма топлина, а пък овцата е по-студена. И затова той я изяжда, за да ѝ даде топлина. Овцата има по-голям студ и по-малка топлина от вълка. Вижте с какъв кожух е облечена тя – студ има. А вълкът няма такава рунтава козина – той е на топло, на лято е. И този стар дядо като намери овцата с кожуха, казва: „Какво си се облякла с този кожух. Вече е дошло Царството Божие на Земята – новият живот. Аз като те изям, ще ти дойде топлина. Аз съм дошъл да реформирам тези овци, които носят такива дебели кожуси“.

Сега вие ще попитате: „Това вярно ли е?“. Това са мои изводи. Аз намирам, че вълкът има по-голяма топлина и затова яде овцата. Ако овцата е толкова топла, колкото вълка, той няма да я яде, няма да я бутне. Като стане болна, в овцата се развива топлина и вълкът не я яде. Болната овца има температура. Вълкът я бутне и казва: „Тя е като нас, с температура“ – и я остави.

И вие страдате по единствената причина, че сте студени. Станете топли и няма да имате страдания. Щом сърцето е студено, то страда; щом умът е студен, той страда и човек става неврастеник. Щом умът стане светъл, неврастенията изчезва; щом сърцето става топло, болестите изчезват. Аз ви навеждам на мисълта: права мисъл ви трябва сега! Не е важно какво мислят хората. Бог изисква ние правилно да мислим, понеже сме слуги, за да извършим Неговата работа на Земята. Ние трябва да градим правилно нещата. Ако ти градиш къща за Господа, добре правиш; ако ореш ниви за Господа, добре правиш. Каквото правиш за Господа, добре правиш, но щом го правиш за себе си, ти си на кривия път. Аз не съм против това, но всичко, каквото правим, трябва да го правим за Слава Божия.

Погрешката на един брат не седи в това, че той обича, но в това, че туй, което обича, той иска да го обсеби за себе си; погрешката му е там. Ако аз говоря за себе си, погрешката ми е там; но ако говоря заради Господа, добре е. Ако ме слушате заради Господа, вие сте на правата страна; но ако ме слушате само за да добиете нещо, вие сте на кривата страна. Любовта е правият път за придобиване на всички Божии блага. Ти ако искаш да станеш певец, сложи там любовта. Любовта ще те направи певец, учен, богат и красив човек. Вложи любовта и няма да бъдеш лишен от никакви блага. Това трябва да го опитате всички, то е още теория.

(*Учителя пее следното*:)

Искам аз да бъда,
искам аз да бъда
млад, млад, млад.
Млад аз искам да бъда,
млад да бъда, да бъда.
Млад искам да бъда.

Предметно учение е това. Песента зависи от мисълта. Щом имаш нормална топлина, ти ще пееш хубаво. Последните думи на песента ги изпях силно – исках да произведа ефект. Аз го правя за някои от вас, понеже не слушате добре, че като кажа силно, да чувате. (*Учителя изпя.*)

Аз искам да бъда млад,
млад искам да бъда,
млад, млад, млад.

Младост, която не остарява,
младост, която не знае
що е старост, старост.
Стани млад, не роптай!
Здрав, здрав, здрав
аз искам да бъда.
Да съм здрав, да съм здрав,
здрав всеки ден пред Бога!
Тогава ще бъда юнак.
Здрав да бъда, здрав да бъда,
здрав, здрав, здрав,
здрав да бъда.

Вие се смеете, защото не сте здрави. Вие сте весели, когато споменат здравето, понеже то е хубаво. Като станете сутринта, направете такова упражнение, освободете се, свободни бъдете. После като дойдем до подробности, има си ред правила. Това е друг въпрос. Трябва да дойдете до естественото положение – и тогава другите постижения са лесни.

Най-първо трябва да имате основен капитал. Вярвайте, че основният капитал е вътре във вас. Някои в пеенето имат един талант, други – пет или шест таланта. Опасността е в единия талант. Работете, за да направите единия талант на два, двата – на три, и прочее – да ги увеличавате; четирите трябва да направите на пет таланта. И се поощрявайте с пеенето. Ако една стара сестра я извадим на сцената и почне да пее, някои ще кажат: „Тя ли се намери“. Това нищо не значи. Ние искаме сега старите сестри да почнат да пеят. (*Учителя пее.*)

Старите сестри да пеят,
старите сестри да пеят,
да пеят и да припяват.
На сцената добре да пеят.
Старите сестри на сцената да пеят,
да пеят, да не се срамуват.
Младите да подражават,
на старите пример да дават
как се пее, как се пее.

Вие можете да пеете още по-хубаво. (*Учителя пее.*)

Добри ние да станем,
добри ние да станем.

Победата да вземем,
топлина да придобием,
топлина да придобием –
топлината на живота,
що радост носи
на всички в живота,
топлината, която носи радост
за всички в живота.
Там няма пъшкане,
там няма страдание,
там няма главоболие.
Няма главоболие, няма ританица.

Онзи, който има топлина, не рита. Всеки рита само когато се разтопява.

(*Учителя пее „Махар Бену Аба“ до края. Всички пяха с него. Изпя се и „В мрак, в тъмнота е бил животът наш“.*) Втория път нека да има десет кандидати, които да изпеят *Махар Бену Аба*. Дванадесет начина има, по които може да се изпее *Махар Бену*. Ти можеш да изпееш *Махар Бену* при известни условия, когато имаш напрежение. После можеш да преминеш в движение и това да изразиш в песента. После, при пеенето трябва да се мисли, да участва мисълта. После трябва да вложиш известна топлина; да вложиш благородство, справедливост, красота, практическо приложение, а също и Божествената разумност. Това има връзка с петте пръста на ръката: показалеца, средния пръст, безименния, малкия и палеца. Че това е Божествен акт! И като пееш, да си доволен, че пееш.

Двама души се бият – ти ще почнеш да пееш *Махар Бену*. Да кажеш: „Ако биеш, да биеш на свят“, че онзи да ти благодари после. Ти си капелмайстор. Колко начина има на биене; кой ви е най-симпатичен начин да биете? Като биеш, трябва да ти е приятно. И като удариш, на този, когото си ударил, трябва да му е приятно, а и на тебе да ти е приятно. Един мъж ми разправяше, че казал на жена си: „Ти какво си ходила да говориш нещо за мене?“. Тя казала: „А ти какво си ходил да слушаш какво съм говорила аз?“. И той ми разправя: „Стана ми приятно и почнах да мисля. Намерих, че каквото е говорила, тя не е права. Разбрах, че и моето говорене не е право“. И в

мъжа се явява едно съзнание. Той разправя: „Аз ѝ казах, че тя ме е похвалила, но не ме е похвалила както трябва“. Жената му казала: „Ти си слушал хората, а не мене. Ти хората ли ще слушаш?“.

Казвам: каквото говорят хората, не ходете да го слушате. С каквато мярка мерите, и вас ще ви измерят. Бог не иска да причиняваме ненужни страдания. Един баща иска да бие жена си. Той има син, 20-годишен. Синът му го хваща за двете ръце и казва: „Не ти позволявам да биеш майка ми в мое присъствие. Това е унижение за теб“; стиска му ръцете. „Ако е за сила, и аз имам сила, и аз мога да бия. Но казвам ти, че това, което правиш, не е хубаво“. Бащата казал: „Прав е синът ми“. Синът рекъл: „Не ти позволявам. Едно време майка ми плачеше и аз плачех, но сега няма да плача“. Хвани го за ръцете и му кажи, че не прави добре. А като видите, че някой е направил нещо, вие какво правите?

Наскоро дойде една сестра и ми се оплака. Не е хубаво, но ще ви разкажа един пример. Това стана, за да ви го приведа. Тя ми каза: „Учителю, една богаташка ми взе от чантата 10 лева. Стана ми мъчно от това“. Рекох ѝ: „Тя е търсила мене, пък е намерила тебе. Вземи тези 10 лева, по погрешка е взела от теб. Няма да считаш сега, че тя ти е взела 10-те лева. Тези пари тя ги е намерила и ги донесе на мен – и аз ти ги давам“. Така ще се образува връзка между тях. Вие искате да знаете сега коя е тази богаташка...

Един от видните американски проповедници един ден отишъл пред огледалото и се заблудил – не помислил, че вижда себе си в огледалото. И казал: „Ти, големият грешник, трябва да се покаеш и да вършиш Волята Божия“. Той мислил, че в огледалото е някой друг. В другите си ти. Всичките погрешки и всичките добродетели са наши. Поправи погрешката на този приятел; поправи своята погрешка в него, понеже става в твоето присъствие. Когато някой направи погрешка, поправете тази погрешка; ако някой направи добро, приемете доброто, зарадвайте се с него заедно. Доколкото съм виждал, има и добри постъпки.

Аз да ви приведа пример за добра постъпка. Доктор Миркович[6] го считаха за много голям скъперник. На мен ми направи едно хубаво впечатление една негова постъпка. Един

млад човек, който бил чиновник в една община, методистите в Русе го обръщат, той се заинтересувал от методизма и баптистите го убедили да се кръсти. Уволняват го от общината. Той излязъл от методистката църква, като станал баптист. След като го уволнили, пасторът му казал: „Ние не можем да те издържаме“. Чиновникът написал едно писмо до доктор Миркович така: „Откак приех новото учение в баптистката църква, ме уволниха. Мога ли да дойда при вас?“.

Този човек дойде съвсем окъсан. Аз нищо не казвам. Вечерта докторът сне от своите дрехи и му ги даде, прати го на баня. Извади и му даде риза, помогна му и му каза: „Работата ще се оправи. Духовете ще оправят всичко, стига да ги слушаш“. И след това Миркович каза, че трябва да му се създаде работа. Докторът гарантира при един книжар, от който чиновникът взе книги, за да ги продава – и не се върна вече. Попитах Миркович: „Къде отиде той?“. Докторът рече: „Влюбил се е, намерил е една млада мома“. Аз казах: „Няма нищо“. Миркович рече: „Духовете ще оправят тази работа“; и ме попита: „Как стана това?“. Отговорих му: „Той не си е довършил работата. Онова, което е видял от вас, той отиде да го прилага. И като го приложи, ще се върне при нас. Той отиде да продава книги. Печалбата ще дойде по-късно“.

Когато беше дошъл този човек, докторът отиде, купи си нови дрехи и даде своите. Дрехите му бяха хубави, той се носеше изящно. Казах на евангелистите: „Кой от вас може да си съблече дрехите като доктор Миркович и да ги даде?“. Малцина от евангелистите има, които могат да направят това. Миркович си свали дрехите много демократично, като че неговият син се е върнал от странство. Той беше нежен. Докторът каза за този момък: „Той не разбира още какво му говорят духовете. Мил е, но още не му говорят духовете“.

Като ни се отвори сърцето за Божията Любов, тогава има работа изобилна, преизобилна.

Добрата молитва

Да добием Божията топлина, да бие сърцето ни право.

10. лекция, 6 декември 1939 г., София, Изгрев

ЕДИН ОПИТ

Отче наш
Духът Божий

Пишете върху темата *Малкото, което не ни достига.*

В Природата някой път липсват превозни средства. Когато слизат душите, понеже те тръгват с колесницата на светлината, като дойдат в по-гъстата материя, там слизат от тези колесници и трябва да вземат други превозни средства. И когато се качват нагоре, пак е същото – своите превозни средства трябва да оставят настрана. Като дойдеш до брега на морето, ще оставиш своите превозни средства и ще се качиш на парахода. Сега вие всички сте заети с въпроса как да си уредите работата. Един американец, като отишъл в Аляска, дето имало много лед, направил си палат от лед. Той му струвал доста скъпо. Но през лятото палатът му се стопил, развалил се. Но американецът бил доволен, че през зимата имал палат, в който да живее. Та сега всички хора на Земята строят по един палат от лед – и те наричат това блянове.

Сега ако ви попитат вие с какво започнахте вашия живот, коя беше основната мисъл, с която се пробуди съзнанието ви, какво бихте казали? „Забравили сме.“ Ето тук един блян. Един поет пише така (*Учителя чете един лист*): „Велика бе мисълта на душата, която бе поела да изходи необятната Вселена, що Бог бе изградил. Мина тя безбройни слънчеви светове с многобройни планети и се спря, като дойде при нашето Слънце, на нашата Земя“. Какво е искал да каже поетът? Това е един блян. Душата е искала да дойде, да слезе, а пък вие имате обратното желание – искате да се качите нагоре. Вие с каква колесница ще отидете на онзи свят? Понеже ще бъдете много леки, не се изисква много – надали ще тежите един грам. Така щото няма да бъде мъчно.

Първото изкуство е човек да бъде доволен; при всички недоволства да бъде доволен. Да бъдеш доволен при всички доволства е лесно, всеки го знае, но да бъдеш доволен в недоволството си, това е гениално, там се изисква знание. Сега

например вие от какво сте недоволни и от какво сте доволни? Има една поговорка. Мохамед не могъл да се качи много, като тръгнал за небето: едва стигнал до първото небе и не могъл да стигне по-нагоре, понеже една игла се закачила на палтото му – и това го спряло. Една много малка игла се закачила за дрехата му и до първото небе стигнал, тежал вече. Той не могъл да се качи нагоре: второто и третото небе останали, без да ги посети.

Не зная, но вие имате не по една, но по десет игли. Имате една мисъл – тя е като игла: мисъл на недоволство, че не ви достига нещо. Някои например нямате достатъчно въглища или дърва; или на някои от вас юрганите ви не са дебелички; или пък яденето ви не е така пищно. Това са все задачи. Най-големите богатства се крият във вашите недоволства, най-големите богатства са там. Това, в което вие сте недоволни, там е вашето богатство – то е една каса, пълна със злато. Ти нищо не виждаш от нея, но ако я отвориш, какви богатства има в нея!

Недоволството в света е опасно – там човек и с живота си може да плати. Един английски банкерин, като влязъл в подземията да види своите богатства, по една непредвидливост оставил ключа на вратата отвън, не го взел със себе си, и като се затворила вратата сама, там си умрял вътре. И писал така: „Ако имаше някой да ми даде едно парче хляб, щях да му дам половината от богатството си“. Умира, но цялото богатство не дава, а само половината. Свидно му е да го даде.

Често някои питат: „Къде е Господ?“. Ти още като питаш, в питането е Господ вътре. Той те запитва: „Къде си ти сега?“. Че ако едно дете с вързани очи го запитат: „Къде е майка ти?“, тези ръце, които го държат, са майчините ръце. Това, на което се държиш, това, за което мислиш, това, което желаеш, в това желание и в тази мисъл е Бог. Ти сега Го търсиш извън себе си, но извън теб – това е безграничното. Всяко нещо, което се постига, е ограничено. Постигнатите неща носят нещастие за човека. Вие искате да бъдете добри. Че ако постигнете това, ще станете нещастни. Искате да бъдете богати. Ако постигнете това, ще станете нещастни. Щастието седи в непостигнатите работи. Това, което се постига, носи нещастие. В непостигнатото – в него е щастието на човека.

В какво седи хубостта на водата? Тя не седи в капката вода, но в необятното, в множеството на капките е силата на водата. Та първото нещо: всички имат по едно недоволство. Сега аз искам всеки един от вас да ми даде по едно от своите недоволства. Напишете ми ги на книга и ми ги дайте, и аз ще направя един музей от тях – но едно недоволство, най-съществено, което най те безпокои. Защото във вас има някои недоволства, които още не са измътени, в зародиш са. Аз говоря за едно от вече измътените недоволства, за първото измътено недоволство.

Казвам: сега трябва да се започне новото в живота. Вие сте недоволни, понеже имате една мярка, с която да мерите нещата. Някои сте недоволни, понеже няма кого да обичате и няма кой да ви обича. Недоволен е онзи, който иска да язди кон, а няма кон, дето да язди. А пък като се качи на коня, недоволен е, че конят е халашек, че не може да върви както трябва, едва крета.

Сега да кажем, че този кон е вашият ум. Ако се качите на вашия ум, ако той не може да върви както трябва, вие сте недоволен, но трябва да го подхранвате. Та казвам: всеки един от вас трябва да развие своя ум. Знаете ли как се развива човешкият ум? Най-първо ще мислиш, че всяко нещо си има своя причина и всяка причина си има своето последствие; и че всяко последствие дава или радост, или скръб. Но вашата скръб е скръб заради вас; и вашата радост е радост заради вас. Вашата радост не може да бъде радост на другите; и скръбта ви не може да бъде скръб на другите. Това е едно психологическо схващане.

Вземете учениците в училището. Най-първо ученикът не е доволен от единицата, от двойката; но като му турят тройка, минава му недоволството. При четворката се понасърчи, при петорката – още повече, а пък като му турят 6 при шестобалната система, счита се, че той е един от способните ученици. Но някой път се случва, че ученици с единица и двойка в училище свършват в живота повече работа, отколкото тези с шесторки. Тези с шесторките са онези селянки, които са облечени хубаво и играят много хубаво на хорото, но щом се оженят, вкъщи работата не върви. А пък някоя мома е по-скромно облечена, но вкъщи върви работата.

Все трябва да се прави превод. Например вие сте се хванали на хорото, но не знаете защо. Животът е едно хоро. Хващаш се за него и после не можеш да се пуснеш вече. Аз съм гледал българите: като се хванат за хорото, за коланите, момата иска да се пусне, но момъкът не я пуща. Цялото хоро като се спре, тогава ще се пуснат, но докато играят всички, не можеш да се пуснеш. Преведете това: хорото, това е животът, а играта е една работа, която трябва да се свърши. Да тропнеш два-три пъти на хорото, само с това не става. Значи трябва да има известни постижения.

Ето например какво наричам постижение. Вие имате задачи за разрешаване: имате едно недоволство и трябва да го обработите. По какъв начин трябва да смените вашето недоволство? Някой път имате меланхолия, едно чувство на скръб, едно страдание. Някой път то е неопределено, а някой път е много определено. Как ще го смените? Например вие често се мъчите и казвате: „Еди-кой си не ме обича“. В какво седи обичта според вас; как чувствате, че някой ви обича?

Вие трябва да започнете от тези, конкретните идеи. Ако имате къща и се нуждаете от светлина, колкото прозорецът е по-малък, толкова и недоволството ви е по-голямо; и колкото прозорецът става по-голям, толкова и недоволството ви е по-малко. Като влезете в една стая, колкото по-малка е тя, толкова повече сте недоволни. Колкото стаята е по-малко затоплена, толкова сте по-недоволни. Но ако се затопли стаята, недоволството ви се намалява. Ала ако се затопли извънредно много, пак ще бъдете недоволни.

Вие казвате: „Тази работа ще се оправи в бъдеще“, но бъдещето е опасна работа. Като дойде бъдещето, ти казваш: „Хайде, по-късно, като се осигуря, като се пенсионирам, тогава ще почна да живея за Бога“. Ти ако чакаш да се пенсионираш, то отиде! Или казваш: „Нека да поостарея малко“. Ти ако чакаш да остареешь, то отиде! Никога не отлагай! Това, което е минало, от него вие имате само една опитност. Това, което очаквате за в бъдеще, то събужда във вас само една надежда; а пък онова, което реализирате в настоящето, то е важното.

В еврейския език настояще няма: евреите имат едно минало и едно бъдеще време. Те считат, че всяко нещо, което направиш, то е вече минало. Ние имаме настояще, разполагаме с настоящето. Затова те говорят само за миналото и за

бъдещето, а за настоящето много малко говорят. Ние говорим за настоящето. Много хубаво е това. Този преходен пункт – настоящето, съдържа много малко време, обаче то е Божественото. Бог използва най-малкото време. Милиони векове са преминали и милиони векове идват. А пък настоящото време е много малък момент и даже не може да се определи.

Първото нещо е: когато дойде недоволството, създайте си една мисъл. Направете вашето недоволство обективно, турете го вън от себе си. Вземете простото недоволство на един ученик. Той е недоволен, че учителят му е поставил 3 и роптае. Той роптае някой път и намира, че учителят е несправедлив и не го е оценил; а пък някой път роптае, че няма условия да учи добре. Понякога ученикът роптае, че в него има някои погрешки, но той не знае как да се справи с това недоволство в себе си. Недоволството се ражда всякога, когато стане раздвояване между ума и сърцето. Когато умът и сърцето действат заедно, недоволство не може да се роди; тогава и болест не може да се яви, и сиромашията не може да се яви. Тогава всичките неща текат по един естествен път. Всякога недоволството произтича от раздвояването на ума и на човешкото сърце; тогава и волята се раздвоява.

Питат: „Къде е Господ?“. Един учител говори на учениците си – в това, което говори, там е Господ. Той ги учи как е създадена Вселената. Бог говори чрез него и казва на учениците: „Обърнали ли сте внимание на Слънцето?“. И ако разбирате езика на светлината, вие от всички ваши недоволства може да изкарате най-големи богатства. Ти си хилав, нямаш здраве – значи не познаваш светлината. Дръж червения лъч на светлината и веднага ще станеш здрав. Само че като се хванеш за червения лъч, дръж го хубаво. Ще кажеш: „Как да го хвана?“. Дръж в съзнанието си червения лъч. Когато вие се обезсърчите, всичко става тъмно във вас. Когато изчезнат всички цветове от ума ви, вие се намирате в едно песимистично настроение. Най-скромното проявление е червеният цвят.

Има не само една гама на светлината – гамите на светлината са три. И всеки от вас може да направи един опит поне с първата гама на светлината. Вие седнете и се абстрахирайте от всички впечатления, които имате. Ти седиш и мислиш, че си женен. Изхвърли това от ума си! Мислиш, че имаш деца. Изхвърли и това из ума си! Гледаш деца, говеда, мухи, круши,

камъни и прочее – изхвърли всичко това из ума си! Да остане само идеята за Бога, да няма нищо, което да те смущава. Концентрирай се и веднага ще забележиш, че нещо ще почне да потъмнява. Външният свят ще стане неприятен, ще видиш, че е тъмно и че няма никакъв смисъл в живота. Ще усещаш едно вътрешно недоволство и ще се повдигнеш по-нагоре. При това повдигане ще минеш една тъмна зона, много мрачна, и няма да се уплашиш. И нагоре ще видиш червената светлина, не както е тука, на Земята, но друга. И ще почне един нов свят да се образува около тебе. И тогава ще видиш духовния свят. Там хората другояче живеят. Ще видиш, че там всички лица са усмихнати – и няма да те гледат и да мигат, няма погледът им да бъде обърнат надолу, но нагоре ще гледат. И ще казват: „Можем ли да направим нещо за вас, някоя услуга? Всичко можем да направим заради вас“.

Сега във вас се заражда мисълта: „Това вярно ли е, можем ли да го направим?“. Които могат да го направят, за тях е вярно, а пък които не могат да го направят, за тях не е вярно. На мен ми разправяше една госпожа. Като дошла от Швеция, един ден имала опитност, подобна на горната, и се уплашила. И казва: „Моментално ослепях. Уплаших се и почнах да се моля. И току изведнъж една светлина проблесна в мене, дойдох в съзнанието си. Като се завърнах в моето обикновено съзнание, констатирах, че пак виждам. Но втори път не пожелах да имам такава опитност“. Всички вие се плашите от тая тъмна зона. Когато дойде скръбта, вие сте в тази тъмна зона. И като че всичко е свършено, като че потъвате. И много хора, като минават през тази тъмна зона, умират преждевременно от страх.

Човекът, който е влязъл в Божествения път, трябва да контролира страха си. Този страх е от Бога и носи разумност. Този човек трябва да носи само един страх – да не обиди Любовта. Това е Божественият страх. А пък всички други страхове, които имате, с кошове ги изнесете навън. Сега някой път вас ви е страх да не би да изгубите добрия живот, който имате, да не би да се огрешите. Че коя жена, като меси брашно, няма да се огреши? Коя жена, като пере дрехите, няма да се огреши? Кой лекар, като лекува болни, няма да се огреши? Кой е този търговец, който, като продава, няма да се огреши? Навсякъде животът на Земята е такъв, че накъдето и да се за-

вървиш, ще се огрешиш. Защото огрешаването, това е едно понятие в схващанията.

Причината за грехопадението беше много малка – едно малко непослушание. Господ каза: „Няма да ядете от това дърво“. Някой може да каже: „Какво има, че е куснал малко, че е изял една ябълка?“. Не зная дали е изял цяла една ябълка. И за една ябълка 8000 години да не ти простят прегрешенията! Не е само до едната ябълка, но като са почнали да ядат от това дърво, те са престанали да ядат от всички райски дървета. И са яли само от това дърво.

Вие всички не сте престанали да ядете само от това дърво. Че вашето недоволство е плод на това дърво. Ти си недоволен от жена си – значи си ял от плода. Ти си недоволен от яденето – ял си от плода. Недоволен си от живота си, от своя ум, от сърцето си – това е познание на доброто и на злото. И Бог каза: „Понеже Адам яде преждевременно и не разбираше законите на доброто и злото, да не би и сега да яде от дървото на живота. Защото тогава това мъчно се поправя. Да го изпъдим вън, за да разбере“.

Вземете сега хората. Те питат: „Ти вярваш ли в Бога?“. Това е една човешка идея. Вярата ви в Бога се отличава със следното: ти в Бога като вярваш, никога няма да останеш разочарован от нищо, няма да имаш никакво разочарование. Вие се разочаровате по следната причина, че Бог казва: „Еди-кога си ще бъде това“. Но времето, за което говори Бог, се различава от нашето време. Бог казва: „Утре“, а пък ние гледаме по нашия час; и ако закъснее една минута, считаме, че не е станало навреме. Преди да станат работите в Божествения свят, ти ще заспиш. И ако не заспиш, това не е от Бога. И после като се събудиш, ще видиш, че Божественото, което ще ти се даде, е при тебе. Но първо ще заспиш и като се събудиш, ще го видиш.

Аз съм привеждал този пример. Когато Мойсей отивал към Синайската планина, минал покрай един овчар. Този овчар заклал едно агне, опекъл го и казал: „Господ ще ми дойде на гости. Днес ще дойде“. Мойсей му казал: „Господ агнета не яде, Той такива глупости не прави. Иди да си пасеш овцете“. Станало му тъжно на този овчар. Като отишъл Мойсей горе на планината, той видял, че Господ е недоволен от него. Господ му казал: „Иди кажи на овчаря, че ще му ида на гости“. Мой-

сей слязъл и казал на овчаря: „Криви са ми били понятията. Приготви се, Бог ще те посети“. И Мойсей се скрил на едно място, за да види как ще дойде Господ.

Овчарят приготвил трапезата и заспал. И Мойсей видял, че един огнен лъч слязъл отгоре и изпоял всичко – и всичко това изгоряло. Тогава Мойсей разбрал как Бог е посетил овчаря. След един час овчарят се събудил и казал: „Дойде Господ!“ – и се зарадвал. Овчарят разбрал и Мойсей разбрал. Мойсей разбрал колко е криво неговото понятие, но овчарят не разбрал по кой начин е дошъл Господ. Той мислел, че Господ е дошъл, както хората идват на гости.

Та важното е, когато заспите, тогава да имате реализиране. Каквото желаете, като го пожелаете, не мислете върху него дълго време, оставете го за известно време. Някой път хората казват: „Тази работа няма да я бъде“, но точно тогава става. Ти посей житото в земята и тогава го остави. Кажи му: „Аз те посях, а ти ще страдаш. Аз няма да взема участие в твоето страдание – ти само ще си го носиш“.

Не искайте хората да носят вашите страдания, понеже няма да имате никаква опитност. След като израснете из земята, а земята значи условията, хората ще дойдат, когато дадете плод. Ако искате хората да влязат във вашето положение, вие трябва да имате плод. Иначе ако нямате плод и те дойдат, ще се намерите в трудно положение.

Мнозина от вас разказвате своята опитност. Например ако разправяте, че сте ходили на онзи свят, другият ще каже: „Мръднала е дъската му“. Онзи, който има очи, не трябва да разправя на слепия за светлината. Онзи свят е отзад. Това, което виждаш отпред, е физическият свят, а пък духовният свят е отзад, т.е. духовният свят е това, което не виждаш. И ако можеш да виждаш и отзад, ти си в духовния свят. Сега представете си цял един кръг. Ние виждаме само половината кръг.

Веднъж се събрали много хора и разисквали за научни, за философски работи. Един светия им казал: „Аз не ги зная тези философии“. Но той взел камък и го стиснал – и отдолу излязла вода, а отгоре – огън. Отдолу потекла вода, та който е жаден, да пие. А пък отгоре се явил огън, та комуто е студено, да се топли. Та ти като хванеш камъка и ако отгоре излезе огън, а отдолу – вода, тогава разбираш работата. А пък

ти философстваш и нито огън излиза, нито водата. Тогава не разбираш нещата.

Снощи една сестра чела едно стихотворение, в което казала: „Човек вечно ще живее, като има любов“. Ако аз можех да обикна всички, вие ще ме видите; а ако вие ме обичате, аз ще ви видя. Но ако не се обичаме, няма да се виждаме. Когато някой каже, че ще живее дълъг живот, той трябва да знае закона, че Любовта продължава живота. Когато човек приеме Любовта, нещата стават видими и невидими. Когато човек почва да изгубва любовта, той умира. Хората умират, като изгубят любовта си – тогава не ги интересува това и онова. Някого жена му не го интересува, децата му не го интересуват, хората не го интересуват – и най-после казва: „Дали има Господ, или няма?“. И всичко ще свърши, а той умира. Някой казва: „Да си поживея тук, на Земята“. Че животът е в Любовта! Ако ти нямаш любов, ще можеш ли да разбереш живота? Само при Любовта животът на Земята има смисъл.

Сега това наследство, което имате, ще ви го вземат. Вие трябва да спечелите нещо ново, защото това, което ви е дадено, ще ви го вземат. Вие трябва да си създадете едно ваше тяло – това тяло, което имате, ще ви се вземе, ще ви изпъдят от тази къща. Христос казва: „Ако не се родите изново“. Да се родите изново значи да създадете ваше тяло. Иначе ще дойде дяволът, понеже той има вложени много акции във вашето тяло – и ще ги секвестира. Той ще каже: „Хайде навън!“. Умирането е секвестиране. Докато ти обичаш една къща, твоята любов държи къщата, но ако престанеш да я обичаш, къщата ще се разруши. Сцеплението на тялото ни зависи от любовта, която имаме. Клетките и всичките органи, които имаме, любовта ги държи – тя е силата.

При най-големите бури ти не трябва да се разклащаш, а трябва да имаш уважение и почитание към Бога. Бог е имал доверие към тебе и ти е пратил отличен ум, отлично сърце и тяло, а ти седиш като голям мърморко. Като слуга си недоволен, като мъж си недоволен, като жена си недоволен, като дете си недоволен, като цар си недоволен. И царете са недоволни: не мислете, че те са доволни – не, не са доволни. Разправяше ми една сестра в Търново. Отива при една голяма богаташка. Тази сестра ми казва: „Като я гледам хубаво облечена: с копринени дрехи, с копринени чорапи, с хубави обуща, казах си:

„Блазе ѝ! Тя има къща, има всичко“. Аз почнах да се окайвам пред нея. Тя ме погледна и рече: „Мога ли да ти кажа нещо?“. И почна да се оплаква. И като започна тя да се оплаква, аз видях, че съм десет пъти по-щастлива от нея“. И сестрата си казала: „Няма щастливи хора на Земята“.

Та доволството седи в любовта. Трябва да вярваш в това, което не виждаш, но да го чувстваш в съзнанието си. Ти бъди доволен от онова, което имаш. Направи един малък опит. Седиш някой път и ти е студено на ръцете. Ако повярваш в Бога и помислиш за тях, веднага ще ти се стоплят ръцете. Та първото нещо е: трябва да се окуражавате. Един свещеник ми разправяше своята опитност, един български свещеник ми каза: „Бях нещастен в живота си. Всичко имах, но все бях нещастен, че не ми върви. Веднъж като дойде едно недоволство в мене, си казах: „Какво си страдал ти?! Още не си страдал, ти не си видял още нищо“. И тогава почна да ми става по-приятно“. И той разказваше по-нататък: „Като ме заболи кракът малко, казвам си: „Това е нищо! Хората какви болести имат. Това е една играчка“.

Така всеки един от вас може да има известни постижения. Например на някого от вас паметта му е слаба. Паметта му е слаба, понеже не се е упражнявал. Когато в човека чувствата и мислите почват да се раздвояват, паметта става слаба. Ти почваш да се безпокоиш дали хората те обичат, или не. Вярвай, че Бог те обича. Ако не беше те обичал, Той нямаше да те прати тук. И си кажи: „Понеже Бог ме обича, я аз да покажа любовта си към Него“. И започни да Го обичаш с ума си, със сърцето си, с душата си и със силата си. Тогава целият свят ще вземе друг изглед за тебе. Ти от слаб ще станеш силен и невъзможностите, всред които се намираш, ще вземат веднага друг обрат.

Индусите често правят опити. Турят една семка, портокалена или друга, в едно малко гърне пръст, после слагат ръката си отгоре и концентрират мисълта си. След като този факир, индусът, концентрира мисълта си, след един-два часа това дърво ще израсте. Това е един неестествен ред. Нещата могат да станат и по-бързо, но понеже растенията обикновено растат бавно, това показва степента на нашето съзнание. Ние сме дошли до тази степен на бавните процеси, но нещата могат да станат и по-бързо. Едно време параходите пътуваха в океана и никой не ги знаеше къде са; а пък днес, когато един параход

потъне, други параходи идват на помощ. Едно време те потъваха без помощ.

Вие се намирате в трудно положение и не предавате мисълта си към Бога, за да ви помогне. Излизате сутрин и не се молите – и тогава минавате за силен човек. Но Небето не взема грижа за вас. Един американец разправя една своя опитност. Той отива на лов в Америка. Гледа насреща си един лъв, който е готов да се хвърли върху него. Тогава чува майка си да му казва: „Имаш една кутия кибрит в джоба си – драсни една клечка!“. Той запалва една клечка, хвърля я в тревата, тя се запалва и лъвът избягва. Майка му постоянно мислела, че той може да се намери в една опасност, и се молела за него. Та трябва да има някой, който да мисли за теб. В Писанието се казва: „Постоянно се молете в себе си“.

Та дръжте постоянно връзка с невидимия свят. И не с тревога, но дръжте съзнанието си във връзка с тая закономерност, която урежда работите. Законът е такъв: този, когото обичаш, той се грижи за теб. И ти като обичаш тези хора, също се грижиш за тях. Ако ти мислиш за някого, и той мисли за теб – това е основният закон. Ако ти чувстваш разположение към някого, и той ще почувства разположение към теб. Това е в невидимия свят: там за да срещнеш някого, трябва да го обичаш. Щом го обичаш, той ще се яви – и като го обичаш, ще го видиш; и той ако те обича, ще те види. И ако тук, на Земята, се виждаме, без да се обичаме, там е всичката мъчнотия.

Сега тия работи, за които ви говоря, са непроверени. Ти казваш: „Време се изисква. Сега пари трябват“. Ако ви дам един милион в злато, може ли да го носите? Ако е в злато и сребро, вие не можете да носите богатството. Богатството тежи върху ума на човека и затова не можете да го носите. И много хора, като си заминават, изгубват смисъла на живота – богатството почва да им тежи. Те изгубват равновесието си при богатството. Този човек започва да уповава на своето богатство – и щом почва да прави това, то събужда лошо настроение у другите хора. Ти като станеш богат, хората не те обичат вече. Богатия хората започват да не го обичат.

На вас не ви трябва такова богатство – трябва ви Божествената банка. Трябва да имаш една тояжка. Трябват ви и пари, но само една звонкова монета ви трябва. Чукни с тояжката – и ще дойде монетата в джоба ти; после ще си вървиш.

И пак тропнеш с тояжката – и пак друга монета падне в джоба ти. Колцина вярвате в това? Ако направите този опит сега и всички тропнете с тояжката, на колцина от вас в джоба ви ще има после по една звонкова монета? Доста трудна задача е това. Трябва да заспите всички – и онези, които ще дойдат да ви помогнат, ще ви приспят. Ще турят една златна монета в джоба – и тогава ще ви събудят. И вие ще видите монетата.

Слънчевата светлина идва от разстояние 92 милиона мили. Тази светлина я изпраща някой до вас. Вие сте живи същества и някои същества от Слънцето ви обичат и ви изпращат тая светлина. Ти минаваш край някое цвете, седнеш, обръщаш му внимание и казваш: „Колко хубаво е това цвете!“. Това цвете е за теб. Минаваш покрай един извор и обръщаш внимание на тази вода, която извира. В дадения случай тя е за тебе – пий от тая вода. После ще дойде друга вода – тя е за друг. За всеки, който дойде, все нова вода идва. Изворът е същият, но водата не е същата. И светлината, която изпраща Слънцето, е специфична за теб. Бог ти изпраща специфична светлина, специфичен въздух, специфична вода. Някои казват: „Друг е дишал този въздух – и аз го дишам“. Ти никога не можеш да дишаш същия въздух, който другите са дишали.

Та най-първо ще вярвате в тази любов, която съгражда живота. Говоря ви често за подмладяване. Аз наричам млад човек онзи, който не се съмнява. Човек, който се съмнява, е стар; човек, който се е обезверил, също е стар. Някои казват: „Нашето време мина, ние остаряхме вече. На младото поколение е ред да работи“. Не, ти си стар, но не си работил за Господа. Какво си работил? Ти тогава си остарял, без да си работил. Като отидете в онзи свят, за какво ще ви приемат? Като отидете пред райската градина, ще ви кажат да изпеете по една песен. На вас ще ви кажат да изпеете следната песен:

Малко дете бях,
едно на майка, послушно,
на майка едно послушно...

Как ще изпеете тази песен при райската врата? На вас това ви се вижда лесна работа, нали? Изисква се едно обнадеждаване. В новите хора се изисква една нова надежда, нова вяра и нова любов. Трябва да виждаме, че във всички противоречия вътре е скрита Любовта и че тази любов не сме я разбрали. Мъчна работа е това: да виждаш един човек, който ти прави

пакост, и да мислиш, че това е за добро. Ще ви дам един пример, който се е случил в турско време, мисля, че в Русе. Турците карат един български комита. Един българин искал да му даде писмо. Приближава се до комитата и му казва: „Ти си бил онзи комита, който не се подчинява“ – и почва да го удря и да го мушка, а като го мушка, туря в пояса му едно писмо. И стражарят казва: „Право, право, той заслужава още повече“.

Понякога заслужава да те бият и да ти турят писмото. Питам: този българин, на когото са сложили писмото, недоволен ли е бил? Той го е чел и много се е радвал, че са го мушкали в корема; иначе нямаше да дойде писмото. По някой път при големите мушкания ти турят някое хубаво писмо. Ние сме в една държава. Има един, който управлява на Земята – той не поправя, но екзекутира. Трябва да го изненадаме, но хитрина трябва.

И най-после имайте едно друго схващане: душата не е нещо, което може да се хване. Та казвам: във всичките неща имайте сега новото схващане. Имайте една непоколебима вяра в Божествения Промисъл. Ще възпитаваш ума си. Това е мъчна работа, не е лесно нещо; то само лесно се казва. Аз съм привеждал този пример. У англичаните има една дума: *опюлънс*. В Америка се развива законът на опюлънс. Този закон гласи, че каквото мислиш, става. Един влязъл в това общество и според тяхното вярване си определил една сума. Турил си той на ума да има 10 000 долара; и си сложил в ума в еди-кой си месец парите да ги има, където и да отиде. Това направил в Ню Йорк. Но дошъл месецът и денят, а парите не дошли. Разсърдил се той, взел си билет и отишъл на запад, в западните щати. Там идва една буря, той се търкулва, блъска го една греда – и пада в безсъзнание. Кракът му се счупва и като идва на себе си, вижда до себе си един чек от 10 000 долара.

Та казвам: като искаш насила нещо, то ще дойде, но и кракът ти ще отиде. Хубаво, сега да допуснем, че аз съм богат и каквото ви казвам, мога да го направя за вас. Но вие няма да имате тази вяра. Аз мога да направя за вас един опит – мога да ви обещая и да кажа, че в понеделник ще имате по един чек от 1000 лева; мога да ви направя това. Колко души сте? 200 души по 1000 лева правят 200 000 лева. Пари ли са това?! Книжни пари! Но ти не знаеш откъде ще дойдат. Всичко ще дойде оттам, откъдето трябва да дойде.

Най-първо не вярвай в книжни пари, а в звонкови. Този закон ще го приложим не само за пари: ще го приложим за повдигане на нашия ум, на нашето сърце, на нашата воля и на нашето тяло. И най-после ще дойде въпрос за богатство, за дрехи, за моди и пари – това да бъде последното. Най-първо ще бъде за ума, да придобием по-голяма светлина, топлина и сила.

Хубаво, сега направете един опит. Слушайте, всички вие тук си концентрирайте ума. Направете един опит, аз ви позволявам. Вземете един билет от лотарията, но всички. Вземете един билет и ще видим какво ще спечелите. Направете го: може да го вземете сега, за тегленето в новата година. Който мисли, че това е глупава работа, да не взема участие, но онези, които искат да направят проверка, да вземат участие. Може да ви се падне нещо и може да не ви се падне. Дали ще е сполучлив опитът, или не, все се получава нещо. Вземете един билет – печалбата ще бъде обща. Кой от вас ще вземе билета? Всички ще вземете участие в билета, всеки ще плати по малко. Всички ще дадете по 50 стотинки. 200 души по 50 стотинки правят 100 лева. Сега ще видим дали напразно ще отидат 50-те стотинки. Ако сме изгубили 50 стотинки, нищо не е.

Кого ще изберете да купи билет? Слушайте: билета следобед няма да го вземете – ще го вземете към 10 часа преди обяд, до 12 часа. Кажете ми сега, ще спечелите ли, или няма да спечелите? Концентрирайте се в себе си и вижте: сложете в себе си мисълта и вижте. И не туряйте отрицателна мисъл, че няма да спечелите. Гледайте да схванете дали ще спечелите, или не.

Тепърва има да се работи: всички в духовния свят трябва да вземете участие в работата. И казвам: Божествените работи стават с много малко труд. Аз съм правил опит. Някой казва: „Болен съм“. Казвам му: „Не ми разправяй. Върви си, ще оздравееш“. Онзи казва: „Чакай да ти разправя.“ „Не, върви си, ще оздравееш“. И онзи казва: „Оздравях“; и пита: „Как оздравях?“.

Та аз му казвам: „Върви си, ще оздравееш“, нищо повече! А пък като дойде друг някой, постъпвам другояче. Казвам му: „Шест месеца ще правиш това и това, ще правиш разтривки на слабините си сутрин, краката си ще измиваш, ще ядеш варен лук – и след 6 месеца ще имаш една малка придобивка“. Той пита: „Защо на мен не кажеш изведнъж да оздравея?“ „На

тебе не казвам, защото нямаш кредит. Ти трябва да си изработиш нещо“. И в невидимия свят не можеш да работиш винаги. Някои хора идват и като кажеш нещо, става – и някой път сам се учудваш как е станало. Силният човек вдига товара си лесно, а пък слабият търси да му помагат оттук-оттам.

Непременно трябва да засилвате вярата си; трябва да развивате тези центрове горе на главата си. Колкото тия центрове са по-силно развити, толкова Божествената сила действа по-мощно. Ако вие тук се съедините всички, може да вземете един милион от лотарията, но всички трябва да концентрирате ума си. Може да вземете и някоя по-голяма лотария за 5–10 милиона.

Може да се помага в много направления. Ако хората бяха употребили Божествените закони, едно общество може да се поправи. При възпитанието на децата ти трябва да имаш вяра, трябва да вярваш в хората и да ги обичаш, да им желаеш доброто, но те да не знаят това. Тайно на един човек можеш да му помогнеш по-добре, отколкото явно. И като помагаш на онзи, когото обичаш, той да не знае това. Когато садиш орехи, децата да не знаят къде си садил.

Та новият начин е този: вършете всичко с любов и тая любов да бъде непоколебима. И вярата ви, и надеждата ви да бъдат мощни и силни. И тогава всичко става.

Добрата молитва

Та сега вземете един билет само за опит. Ако той не спечели, елате при мене и аз ще ви платя за билета – не искам да губите. А пък ако спечелите, наполовина ще делим. Кажете кой номер да вземем? Мога да ви кажа кой номер, но вие си изберете един. Сега направете един опит да видим колко вяра имате. Пак ще спечелите нещо. Все-таки ако вие не спечелите, друг ще спечели.

11. лекция, 13 декември 1939 г., София, Изгрев

ДАЙТЕ СВОБОДА

Отче наш
В начало бе Словото

Кое е онова, което не ви достига? Може нещата да не достигат. Трябва ли да достига човек нещата? Кое трябва да достигне? Понятията *постигане* и *постижение* отчасти ги разбираме. Ние се радваме на това, което сме постигнали; и като го изгубим, после скърбим за него. Най-първо трябва да се разбират основните неща. Човек трябва да разбира закона на своята глава, основните закони, по които тя е построена; основните закони, по които са построени дробовете, стомахът.

За нас не е важна канализацията, през която водата минава през кюнеца. Всички страдаме от своите канализации, защото в тях се набират много утайки, нечистотии. И човекът си има канализации – ние често страдаме от тях. Нашата нервна система е една канализация. Симпатичната нервна система е друга канализация, за която даже не подозирате. Вие седите и искате да бъдете щастливи, здрави, умни, богати, силни. Всичко това, което желаете, е на мястото си. Лошото седи в това, че туй, което искаме, не го искаме навреме: или го искаме преждевременно, или пък след като се мине време. Там е всичката ни погрешка. Човек вече трябва да гледа трезво на работите, да ги разбира просто и ясно. Всички онези неща, които стават в света, са неразбрани. Неразбраните работи смущават.

Едни от вас сте мъже, а пък други сте жени. Мъжете се смущават от жените и жените – от мъжете. Защо? Неразбрана работа е това. Мъжете и жените се смущават от децата. И това е неразбрана работа. Учителите се смущават от учениците, а пък учениците – от учителите. Учителите се безпокоят, че не ги разбират учениците. Много учители има, които не разбират учениците; и ученици има, които не разбират учителите. Никой ученик не е роден математик. За него математиката е отвлечена работа и той не я разбира. А пък учителят се безпокои, че ученикът не разбира.

Ти искаш да бъдеш щастлив и не знаеш защо искаш да си щастлив. Или искаш да бъдеш богат, но не знаеш защо искаш да си богат. Материалното богатство трябва да се предшества от ред други положения. Ти изведнъж не можеш да бъдеш материално богат; или изведнъж не можеш да бъдеш набожен. Някой иска да бъде набожен, религиозен. Ти в този живот не можеш да бъдеш религиозен и набожен: ако искаш сега това, то е изгубена работа! Ако сега искаш да бъдеш набожен, ти си закъснял, пресрочил си времето. Нали някой пресрочва дождията. Или искаш сега да бъдеш учен – пресрочил си времето, ако сега искаш. Трябва да носиш нещата със себе си.

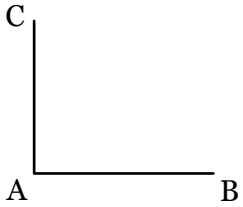

Допуснете, че тука имате един център. В него се проявява някоя дейност. Центърът е точката *A*, а пък *AB* представлява известна сила, която излиза от този център. *AC* е друга сила, която излиза от същия център. Но тия две сили се различават. Например вашите мисли се различават. Като сте били деца, мислили сте едно. И сега всички не мислите еднакво, понеже вашата възраст не е еднаква. Всеки час, всеки ден носи една нова мисъл на хората. Ако се намираш между религиозни, ти ставаш религиозен, но религиозността не произтича от тебе. Ти си като желязото, което се магнетизира и става магнит. Намираш се между учени и ставаш учен; намираш се между музиканти и ставаш музикант. Но после, като ги оставиш, не ставаш музикант.

Ти си религиозен истински, когато си религиозен при всички условия и не изгубваш религиозността. А пък ако станеш нещо и после го изгубиш, то не е твое. Същественото е, че вие имате един ум, който трябва да мисли, едно сърце, което трябва да чувства, и една воля, която трябва да изпълнява нещата.

Пита някой: „Какво трябва да се прави?“. Не е лесно да се отговори. Да вземем думата *правда*. Вие казвате: „Трябва да има правда в света“. Кое е правото сега? Правото на вълка не е правото на овцата и правото на овцата не е правото на тревата. Правото на водата не е право на въздуха и правото на въздуха не е право на светлината. Правото на светлината не е право на тъмнината. Кое е правото сега? Вашето право е ваше право, то не обгръща всички. За днес има някои неща, които

са ви наложени. Вие искате едни работи: искате да сте и учен, и религиозен... Какъвто и да сте, има една работа, която ви е наложена: тя е, че трябва да ядете. Вие може да сте завършили четири факултета, но животът ще ви накара да ядете. И ще ядете така, както ядат малките деца, по същия начин. Четири факултета си свършил – и седнеш, па си кривиш устата, както правят малките деца. Учените хора ядат и си мислят за своите научни изобретения; детето яде и си мисли за своите играчки. И двамата като ядат, яденето от устата отива на същото място.

Питам: тази работа, която извършваме – яденето, за кого е? Когато пчелите събират мед от цветята, за кого е този мед? Той е колективен. Нито една пчела не събира мед за себе си. Всяка пчела, каквото вземе от цветята, го туря в килийките. И другите пчели събират там. Колко пчели може да има в един кошер? Най-малко 30 хиляди пчели трябва да има един хубав кошер. Това е едно общество от 30 000 същества.

Има кошери от 40, 50 или 60 000 пчели. И всички те имат само една царица и я слушат. Докато тя е в кошера, всички я слушат. Те не ѝ правят почест, не ѝ се кланят, но тази царица върши най-голямата работа – за 24 часа снася 2000 яйчица, учени яйца. Знаете ли каква работа е това – 2000 яйца за 24 часа! Пчеларите разправят това, като че ли то е в реда на нещата. Но човек трябва да стане пчелна царица, за да знае какво ѝ коства, за да ги снесе. И понеже тя върши една работа, която другите не могат да свършат, всички я уважават и тя вдъхновява работниците; въодушевява и бръмбарите – търтеите.

Много лошо име са турили на търтеите. Думата *бръмбар* донякъде е добра – значи бръмчи. Но думата *търтей* не е толкова добра, а пък те са музиканти. Търтеите са аристократическото общество в кошера – първокласни барони, графове, князе, които седят и само излизат да инспектират. Те излизат с бръмчене, обикалят и се връщат пак назад – инспектират само. Когато годините станат гладни, работниците изпъждат бръмбарите навън, не ги пущат, не им дават да ядат. Това е вече едно неестествено положение. Щом един кошер изпъжда князете си, положението му не е хубаво. Не се радвайте на един кошер, който изпъжда своите графове и барони.

Та казвам: ако ти в себе си почваш да изпъждаш хубавото навън, тогава положението не е хубаво. Бръмбарите са оправдани, а пък и те вършат една работа, която пчеларите даже

не подозират. Здравословното състояние на кошера зависи от бръмбарите. Работата на царицата зависи от бръмбарите – те като си заминат, осакатяват се работите. Пчелите си имат известни капани да ги хващат и да ги избиват.

Та казвам: ако вие изучавате един кошер, историята му, кажете – преди колко хиляди години пчелите се научиха как да се организират и как да живеят? Доста учени са тези пчели. Те знаят каква храна да дадат на една личинка, за да се развие царица от нея. Една личинка за да стане царица, трябва да се храни със специална храна. И един работник, за да стане работник, и то способен, трябва да се храни още като личинка със специална храна. И тези личинки, които ще станат на бръмбари, се хранят със специална храна. Работниците, царицата и бръмбарите са направени чрез специална храна.

Сега по аналогия казвам: една дадена мисъл произтича от известна клетка. За да развиеш известни мисли, чувства, постъпки и добродетели, клетките трябва да се хранят със специфична храна. Клетките на мисълта ще храниш със специална храна; и клетките на чувствата трябва да се хранят със специфична храна; клетките на човешките постъпки също трябва да се хранят със специфична храна. Всичкото знание седи в избора на тази храна. И тогава ние можем да използваме външните условия.

Най-първо трябва да изучавате себе си, да имате едно вътрешно разположение. Може да имаш едно разположение, което зависи от хората – то се мени. Ти имаш едно разположение, което зависи от времето. Например вие много пъти сте били разположени, понеже времето е разположено, и много пъти сте били неразположени, понеже времето не е разположено. Щом времето стане мрачно, и вие сте мрачни; а щом времето стане светло, и вие сте светли. Щом дойде пролетта – април, май, всички започват – и птички, и хора – гугукат си. Един цял месец всички си гугукат. Тогава в Природата има едно любовно течение. И всички, като влязат в това течение, и млади, и стари, се подмладяват. Като минат тия месеци, всичко дойде пак до обикновеното състояние.

Къде седи човешката разумност? Лятно време е много добре – топло е отвън; но зимно време, когато отвън е 25 градуса студ, как сте? Когато е топло, сте добре, а при студа? Сега няма

25 градуса студ, но 10 градуса. Тогава ще трябва да знаеш как да отопляваш своята стая.

Някои имат прекомерно големи желания. В турско време един паша посетил едно село – във Видинско или в Делиорманско, и останал много доволен от селяните. Те му дали много добър прием и той, в знак на признателност, им подарил един слон. След 5–6 години селяните обеднели, като хранили слона, и се чудели какво да го правят. А пък не могат да го продадат, не могат да го оставят и да умре... Пашата среща един жител от селото и го пита: „Доволни ли сте от слона?“. Селянинът отговорил: „Много сме доволни! Откак дойде, всичко ни тръгна наред“. Пашата казал: „Да ви изпратя още един!“. Та като чули селяните, че още един слон иде, някои почнали да бягат от селото.

Та казвам: този пример пояснява, че в човека има такива желания, които приличат на слон. За един слон трябват 75 килограма ориз на ден. Понеже оризът се продава по 16 лева килограма, то 75 килограма ориз струват 1200 лева на ден. Почтена заплата за един слон! Селяните не знаели как да употребяват слона. Ако беше в Индия, щяха да го турят на работа.

Ако не впрегнем ума си на работа, този ум ще ни създаде мъчнотии. И ако не впрегнем сърцето си на работа – също ще стане така. Не разбирайте думата *впрегнем* в отрицателен смисъл. Ако не знаем как да се отнасяме с ума и със сърцето си, ще имаме противоречия. Ние нямаме обхода към ума си, към сърцето и към волята си – и вследствие на това сме в едно противоречие. Най-първо един ученик трябва да има обхода към ума си, понеже това е една дар, даден от Бога. Без ум човекът няма да има това положение, което сега заема.

Ти имаш една мъчнотия – ще я разрешиш с ума си. И каквито мъчнотии имате в света, вие ще ги разрешите с ума си. Има правила, по които мъчнотиите могат да се разрешават.

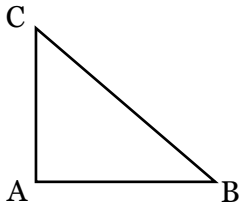

Представете си, че *AB* е умът, а *AC* е сърцето; *CB* – това е човешката воля. Ти не можеш да имаш една правилно развита воля, ако в тебе умът и сърцето не действат нормално – тогава и волята не може да се прояви нормално. По какво се отличава умният човек? На умния човек, като му дадете едно

житено зърно, той може да изкара от него всичкото си щастие. Ако пък дадете на един човек, който не мисли, едно житено зърно, той ще го хвърли и ще каже: „Мене житено зърно не ми трябва. Дайте ми пари, ниви, къщи, сила“.

Всички хора искат сила в света. Но силата на човека иде отнякъде. Да допуснем, че вие живеете в едно общество. И ако не знаете как да говорите, най-първо всичките ви съседи ще бъдат неразположени към вас. Вие може да бъдете ученик в някое училище – и ако не знаете как да употребите вашия ум, всички ученици ще бъдат спрямо вас неразположени. Но ако знаете как да употребите ума си, всички съкласници ще бъдат разположени добре към вас. Аз съм виждал следното: един ученик е разбрал математиката, а пък другите не са я разбирали. И той ги събира и им обяснява. Когато те не са разбрали задачата, която учителят им е задал, той ще им я разправи. И всички тогава имат в неговото лице едно спомагателно средство.

Вашият ум трябва да повика сърцето и да почне да му разправя. Сърцето е това, което не разбира работите. И всички хора в света се спъват от амбициите на сърцето. Сърцето изисква нещата наготово да му се дадат. Ние искаме да живеем охолно, да нямаме никакви страдания. Съвременните народи създават своето нещастие, като искат да забогатеят, да станат силни, да уредят работите си – и създават войните, които сега съществуват. Те са създадени на икономическа почва. Това не е резултат от сегашния живот. Този ред е откак светът вече съществува. От своето неразбиране хората са дошли до сегашното противоречие.

И ние, като не разбираме какво е нашето предназначение, сме в стълкновение със себе си и с окръжаващите. Някой път дойде в нас безверието и казваме, че светът не е направен така, както трябва. Ние казваме, че светът не е създаден така, както ние мислим. Това е много право, че светът не е създаден, както аз мисля. Трябва ли да пресъздам света, както аз мисля, или трябва да пресъздам себе си така, както е създаден светът?

Ние трябва да пресъздадем себе си. „Пресъздаване“ значи да се научим да мислим. Знаете ли колко е мъчно човек да се научи да мисли? Най-първо човек, за да се научи да мисли, трябва да е спокоен. Ти не можеш да мислиш, ако не си спокоен. Трябва да си съвършено спокоен: да се намериш в един

свят на закони и да си спокоен. Ако не си спокоен, не можеш да мислиш; ако се тревожиш, не можеш да мислиш. Ти пак ще мислиш, но с тази мисъл нищо не се постига.

И знаете ли, че много пъти ние сами си създаваме своето нещастие? Вземете един човек, който е спокоен, който обмисля трезво работите. Той пише писмо и му дават това, за което пише. Друг пише писмо и не му дават. Защо е така? Защото той, като е писал, е вложил безпокойството си в своето писмото. И като го четат, другите също се безпокоят; те хвърлят писмото и не му дават това, което иска. Когато първият е писал писмото, е бил спокоен. Тогава и тези, които го четат, са спокойни. И те вземат благоприятно решение за него.

Ако учителят не сложи добра бележка на ученика, ученикът мисли, че учителят е несправедлив. Мислите ли, че по този начин ученикът ще получи шесторка? Във варненската гимназия имаше един математик, Белчев. Той казваше на учениците си: „Аз турям шест само на себе си. А на учениците – по-долни бележки. Шест – само на учителя, а пък на вас като ви туря 3, 4 или 5, вие благодарете. А пък ако искате 6, като станете като мене учители, тогава може да имате шестици“.

Питам сега: след като един ученик получи 6, какво ще постигне? Какво ще направите с петорката и шесторката? Петорките може да ги направите на сърп, да жънат; а пък шесторките може да ги направите на топка. Шесторката означава, че ти си земеделец, който сее жито, а пък петорката означава това, което е узряло, да го пожънеш. Значи учителят като тури 5, иска да каже: „Онова, което съм посял, ще го пожънеш“. Да учиш, това значи да жънеш. Знанието, което е дадено от миналото поколение, трябва да го пожънем; а пък от знанието, което ние ще предадем на бъдещото поколение, те ще се ползват.

Онова знание, което не може да ни ползва в дадения случай, е безпредметно. Ти трябва да имаш една светла мисъл в ума си. А пък тази светла мисъл се крепи върху две основни неща: върху твоята надежда и твоята вяра. Те са две основни неща. Вярата ще ти даде светлина на ума, а надеждата ще ти даде топлина. След това има и други неща, които ще дойдат, други качества, които ще се явят. Като дойде тази светлина, ще ти дойдат ред способности, та да наблюдаваш. Най-първо

ще изучаваш формите на предметите, тяхната големина, тежест, цвят; после – в какъв ред са турени. Това са елементарни работи, които трябва да изучаваш.

Ти искаш нещо да постигнеш в света. Трябва да знаеш какво значи „постигане“. Ако си роден като певец, това е една музикална способност, която се намира в съседство с математиката – и двете си помагат. Ти не можеш да бъдеш музикант, ако не си математик, и не можеш да бъдеш математик, ако не си музикант. Това са способности, които си помагат: всяка една способност помага на някоя друга. Някои искат да бъдат говорители. За да бъдеш говорител, трябва да е развит центърът, който е под очите. Ако човешките орбити не са изпъкнали и онази част под очите не е развита, ти не можеш да бъдеш оратор, говорител. Това е една способност. Хармонично трябва да говориш – и трябва да знаеш какво да говориш. Бог е вложил в нас доста способности и доста чувства, от които можеш да се ползваш. И ако ти не ги развиеш, не можеш да постигнеш своите желания.

Та казвам: за да постигнеш едно желание, ти трябва най-първо да бъдеш вътрешно абсолютно спокоен, да имаш нещо, на което да се основаваш. Отвън ще има нещо, което ще те разколебава. Вътрешната природа не е спокойна и в това отношение човек трябва да се нагоди към окръжаващата среда. Нали вашето състояние постоянно се мени. Вие трябва да спазвате тия състояния, но да бъдете спокойни. Но ако ти се безпокоиш много, това показва, че нямаш равновесие. Равновесието трябва да се придобие. Не е лошо, че ти се безпокоиш. У децата, когато прохождат, има най-първо една неувереност. То стане и падне, стане и падне, после плаче, пак стане и ходи, докато най-после с това усилие детето придобие самоувереност, че може да ходи.

Това е цяло изкуство – човек да може да ходи прав. И зависи как ходиш, за да имаш успех в живота. Ако ходиш и биеш петите си като войник, ти войник можеш да станеш, но учен човек не можеш да станеш. В ходенето трябва да вложиш най-първо стремежа да събудиш първо пръстите си, после огънатата страна на стъпалото, и най-после петата. Петата означава волята, това е резултат. Волята ще дойде най-после; най-първо идват пръстите – умът, после вдлъбнатата, средна-

та част на стъпалото – това е сърцето; и най-после са петите – волята, тя е най-накрая. Това трябва да е вътре в ума ти. Като искаш да ходиш, ти трябва да проектираш в ума си, че трябва да ходиш правилно. Най-първо ще стъпиш на пръстите си, после – на средната част на стъпалото, и най-после – на петата. И в сърцето си трябва да имаш това желание.

Ти вечерно време, като спиш, трябва да знаеш как да си поставиш ръцете. Децата като се раждат, се раждат със свити ръце – като че ще хванат света и ще го завладеят. А пък като умират, хората си разтварят ръцете. Ако не знаеш как да свиеш ръцете си, умът ти, сърцето ти и волята ти не действат правилно. И следователно работите ти няма да вървят добре: те ще вървят, но ще куцат. Ако искаш да имаш характера на един гений или светия, на един добре възпитан човек, ти трябва да си вдигнеш така ръцете, че като ги вдигнеш, да ти е приятно. Има оратори, които като говорят, не знаят къде да си турят ръцете – слагат ги отзад. Вчера видях една сестра, че си е сложила ръцете отзад. Казах си: „Няма да ѝ върви“. Турците, които управляваха българите, си слагаха ръцете отзад; и аз си казвах: „На този народ няма да му върви“. Не си туряйте ръцете отзад. Ти си вързан тогава, не мислиш.

Та станете господари. Когато вземете четка в ръцете си – да можете да рисувате; като вземете перо – да можете да пишете. По някой път има цяла магия във вашата ръка. Ако някой път има буря и си дигнеш ръката нагоре, бурята ще престане, но трябва разбиране. Вие си вдигате някой път ръцете нагоре към Бога, но защо? Ако аз се моля, ще кажа: „Господи, искам да бъда благороден! (*Учителя посочва показалеца.*) Господи, искам да бъда справедлив! (*Посочва средния пръст.*) Господи, искам да обичам хубавото! (*Посочва безименния пръст.*) Искам да зная как да се обхождам с хората! (*Посочва малкия пръст.*) Господи, искам да имам правилно отношение към Тебе! (*Посочва палеца.*) И като събера двете ръце на едно място, ще кажа: „Господи, моля Те да ме благословиш!“.

Господ може да те благослови да станеш поет, музикант, готвач. Готварството – това е цяла наука. Вижте как цветята приготовляват нещата, вижте как пчелите приготовляват храната – Природата ги учи как да готвят. Всичко в Природата си има своето място. После вие имате очи: гледайте красивите

работи! Гледам краката на някого, който ходи. Той си криви краката. Защо ги криви? В един човек не гледай неговите недостатъци, гледай хубавите работи в него. Всеки човек, който ходи, има хубави черти. Намерете във всеки човек хубавата поза. Всеки човек има една хубава поза. И като я намерите, почерпете поука. Не изучавайте недъзите на хората, понеже това е патология.

Лекарите постоянно изучават болезнените признаци, но това не е човекът. Та казвам сега, че всинца сте станали лекари и казвате: „Този човек има един недостатък. Този е нетърпелив“. Какво му трябва? Търпение, търпение му трябва. Турете частицата *не* настрана. „Не, достига му търпение“. Как ще му достигне? Той трябва да се научи да взема последното място. Който е нетърпелив, никога да не взема първото място. Така ще се научи на търпение.

Една майка дала един съвет на своята дъщеря. Последната обичала много да се кара вкъщи. Като се оженила дъщерята, майка ѝ ѝ казала: „Когато ти говорят в къщата, където отиваш, ти да преглъщаш“. И когато ѝ казвали нещо, тя преглъщала. Какво се постигнало с това? Постигнало се туй – тя почнала да търпи, а по-рано била много нетърпелива. Тази енергия трябва да се изразходва някъде. И като се научила да преглъща, тя си седяла спокойно. Щом научите това, и вие ще си седите спокойно.

Ще ви приведа един пример. Имало един юнак американец, който вдигал тежести. Друг американец го обижда. Юнакът се поусмихва, хваща го за краката, вдига го във въздуха, изхвърля го нагоре и пак го сваля. И му казва: „Аз ли съм баба, или ти?“. Когато имате една мъчнотия, хванете я за краката, вдигнете я във въздуха, обърнете я с главата надолу и после я свалете на земята. И ѝ кажете: „Аз не съм баба. Ти ще ме слушаш. Аз вървя по един доста определен път, който Бог ми е дал, и не се отклонявам“.

Търпението осмисля живота. Бог е дълготърпелив. Той вижда всички несгоди и неправди в света, но знае, че светът с насилие не се оправя. Ние не трябва да изнасилваме себе си. Нашите убеждения и стремежи трябва да бъдат съзиждани върху закона на Любовта. Всяко нещо, което правиш, трябва да го правиш съзнателно, от любов. Ако ти не можеш да ту-

риш Любовта в действие и да правиш с нея всичките работи, не можеш да бъдеш търпелив. Както Бог е търпелив, така и ние трябва да бъдем търпеливи. Мъчно нещо е търпението. Някой път се възмущавате, че не сте оценени. Питам: а хората оценяват ли Бога? Ако има Един, Който да прави добрини, това е Бог. И при това всички хора имат такова мърморене, а Той ги търпи.

Та турете в себе си тази мисъл: не да бъдете дълготърпеливи като Бога, но търпеливи. Дълготърпението е само за Него; а пък ние като постигнем търпението, доста е. Това е самообладание вече на силите на ума, на сърцето и на човешката воля. Търпеливият човек се самовладее. Представете си, че Господ ви е дошъл на гости, че един цар ви е дошъл на гости. И вие него ден се изтезавате – и се разгневите и почнете да вдигате цяла врява, че ви е направена от някого една малка пакост, че не са станали нещата, както вие мислите.

Седят двама души и обядват. Онзи, който е направил яденето, го е направил безсолно. Единият от двамата, които обядват, казва на другия: „Този, който е сготвил, е направил яденето безсолно“. А пък другият казва: „Той е оставил тази работа за нас, да го направим солено според желанието си. Това зависи от нас“. И взема малко сол и туря. Ако беше солено, мъчно ще е да се поправи, но ако яденето е безсолно, може да се поправи. Ако една работа не е станала, можеш да я изправиш. Но работа, която е станала, не можеш да я поправиш лесно. Благодарете, че работите не са станали още. При соленото ядене трябва да туриш още вода, но това е дълга работа; а при безсолното ще туриш малко сол и ще го направиш както трябва.

Всички се стремете да придобиете едно вътрешно равновесие. Трябва да имате една непоколебима вяра, една непоколебима надежда, едно непоколебимо търпение. Някога ако някой от вас иска, може да прочете една книжка от Епиктет[7]. Не зная дали е преведена на български – *Животът на Епиктет*. Често хората се обезсърчават, казват: „Какво ще се постигне“. Но ако се безпокои човек, какво ще постигне?

Казват някои: „С вяра какво ще постигне човек?“. Питам: а какво ще постигне с безверие? Някой казва: „С надежда какво ще постигне?“. Питам: а с обезнадеждване какво ще по-

стигнеш? Казва някой: „Като учи човек, какво ще постигне?“. Питам: а като не се учи, какво ще постигне? Като туриш ума си, сърцето си и волята си на работа, ще постигнеш много. Ако не ги туриш на работа, няма да постигнеш.

Не че не сте турили вашата воля на работа, но вие всички употребявате начина на майките. У всички майки има една много голяма погрешка, която правят. Тя изглежда малка, но всъщност е голяма. Погрешката е, че майките винаги прехранват децата си. Те ще станат 5–6 пъти през нощта, за да дадат на детето си да суче, за да се оправи. То трябва да суче три пъти: сутрин, на обяд и вечер, а през нощта веднъж да го кърми. Тя казва: „Да не му стане нещо“. Нищо няма да му стане. Птичките как възпитават децата си? Вечерно време нищо не им дават, а денем им дават. А пък майката 4–5 пъти ще стане, когато детето заплаква през нощта, и ще го кърми. Детето като плаче, е песнопоец. То като почне да си пее, нека си пее, ще даде концерт: ще плаче 5–10 минути и ще заспи.

Имаше един доктор Дървов. Една вечер той остана да гледа детето си. Жена му отишла на увеселение, на театър, а пък той останал вкъщи. И ми разправя своята опитност. Като се разплакало това дете... Той казва: „Носих го 1–2 часа, не млъква. Прочетох молитвата *Отче наш*, колкото я знаех, и казах: „Елате, помогнете!“ – виках духовете да помогнат. И като повиках тях, то утихна, заспа. И разбрах едно нещо, което дотогава не разбирах. Като развеждах детето из стаята, какво ли не му давах – то не слуша, а плаче“. Аз казах на доктор Дървов: „То е било един песнопоец. Дало е един концерт“.

Имате една мисъл, която ви безпокои – дайте ѝ съответни условия. Имате едно желание – не спирайте желанието си, защото правите една погрешка. Вие казвате: „Това не е възможно“. Така казвате за дадено нещо. Кажи: „Възможно е, ще стане това!“. Дайте ход на вашето желание и го оставете. После дойде друго желание. Ти казваш: „Това не може, онова не може“ – и най-после се подпушваш. И човек така се подпушва. Дайте ход на вашите желания! Или дойде някоя мисъл – поработете върху нея. Искаш да попееш – попей си малко, не казвай: „Аз не съм певец“. Ако искаш да се упражняваш, упражни се малко, стани и направи упражнението. Вечерно време не можеш да спиш. Стани, направи известно упражнение – ще се събуди умът ти и това неразположение ще изчезне.

Та казвам: вие сте дошли до една област, дето ще ви трябват много малки неща, за да се поправи животът ви. Как бихте ми изпели сега думата *правда*; и как бихте ми превели *правда*? Нали всички хора искат правда? Симеоне, я изпей думата *правда*, ти си музикант. Музиката е само за да даде израз на нещата. Правдата си има особен ритъм. Двете съгласни *П* и *Р* показват следното: *П* показва едно състояние, дето плодовете зреят; *Р* показва едно състояние, дето силите са компенсирани; А показва начина как да отваряш ръката си. (*Учителя пее думата „правда“ и всички пеем с него.*)

Ти си неразположен. Изпей *правда* няколко пъти – това разрешава въпроса. Сега сърцето разрешава въпроса, но то го усуква, извива го. А при разрешаването трябва да вземе участие и умът. Я изпейте думата *правда* тихо. Във всяка една дума има мощна сила. В думата *правда*, в думата *любов* трябва да се намери силата. Всяка една дума е магическа сила. Думите са с магически сили и ние трябва да почнем да разбираме магическия им смисъл. И тогава всяка една дума може да ни помогне.

Работата не е в многото говорене. Ние, съвременните хора, много говорим, а малко вършим. Всички съвременни хора сме силни в рушенето. В това сте много големи майстори: всеки в рушенето е силен. Но всички сте слаби в творчеството, в съграждането. (*Учителя и всички изпяхме думата „правда“ няколко пъти. Изпя се по два начина: първо без извивки, а после – с извивки.*) Първият начин е пеене с ума, а вторият – със сърцето. С ума лесно става, а със сърцето се върти много. Някой път си неразположен – изпей думата *правда* няколко пъти.

Дайте свобода на ума си, дайте свобода на сърцето си, дайте свобода на волята си! Това е възможно. Всеки да си даде свобода така, както мисли, така, както чувства, и така, както постъпва. И да не се безпокои.

Добрата молитва

12. лекция, 20 декември 1939 г., София, Изгрев

МУЗИКАЛНА ЗАДАЧА

Отче наш
Давай, давай
Духът Божий

Има някои работи, които трябва да се повтарят. Казват: „Повторението е майка на знанието“. Повторението е майка и на невежеството. Та желателно е много работи да не се повтарят. Навсякъде, във всички общества настава едно обезличаване. Най-първо хората се интересуват много от живота. Докато човек е млад, има идеал, взема участие в живота. Като почне да остарява, почва да мисли за другия свят. Той мисли за другия свят, но е недоволен. Някой път старите са недоволни от младите. Не че са недоволни от слабостта на младите, но понеже те не могат да участват в живота на младите, стават недоволни. Животът на младите е естествен.

Има три пътища, по които човек върви – това са три училища. Физическият път е път на физическото тяло, на клетките, път за желанията на Земята. Те са естествени. Някой път ние се нахвърляме на светския живот. Това трябва да го оставим. Най-първо майката казва на детето си: „Ти няма да дружиш с това дете, с онова дете“. А пък после го праща на училище и му казва: „Ще дружиш с всички деца в училището“.

Вторият път е път на човешкото сърце. Човек трябва да избере този път, за да може да се развива човешкото сърце. Третият път е път на човешкия ум. И той си има пътища. Всеки път си има своите упражнения. И Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“. Как бихте превели тези думи? Какво място ще дадете на „пътя“? В дадения случай той произтича от Мъдростта. Христос казва: „Новият път е път на Божествената мъдрост“. Той казва: „Аз съм Пътят“. Той е Пътят, но за този, който вярва. И вие трябва да тръгнете по него. Във втората част Христос казва: „Аз съм Истината“. Това е зенитът. Началото е пътят; знанието и светлината са пътят.

Сега знанието не е само от един свят. Някои хора са учили само за физическия свят. В човешкото тяло областта при

веждите, долната област на челото, е физическият свят; средната част на челото е духовният свят, а горната му част е Божественият свят. Умът в долната област отговаря на физическия свят; умът в средната област отговаря на духовния свят; а умът на горната област отговаря на Божествения свят. Човек има и три вида чувства: чувства на физическия свят, на духовния свят и на Божествения свят.

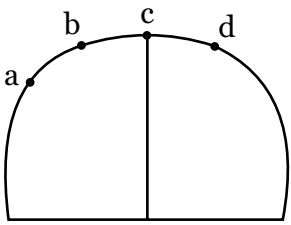

Когато човек е правилно развит – когато тези три свята са правилно застъпени, той има една пропорция в главата. Има известни отношения между частите на главата. Ако теглиш една линия от ушната дупка хоризонтално, *a* означава проницателност, *b* – милосърдие, *c* – благоговение, *d* – твърдост. И от тая линия се тегли друга отвесно нагоре, додето дойде до височината на главата. Тая отвесна линия показва как са застъпени способностите в човешката глава. При цялото човечество за един век главата се повдига нагоре с една десета от милиметъра; от друга страна главата се развива в черепа и напред.

Физическият свят има физическа материя и физически сили, които трябва да се изучават. И духовният свят си има духовна материя и духовни сили, които трябва да се изучават. И Божественият свят си има Божествена материя и Божествени сили, които трябва да се изучават. Индусите я наричат *акаша*, а пък българите имат думата *каша*. Значи при тях нещо е забъркано и не се знае какво е.

По някой път вие се намирате в едно противоречие, заболява кракът ви. Вие не разбирате законите на физическата материя. Някой път вие искате да лекувате един човек, но не знаете как. Има си начин за лекуване. Хората ще му турят компреси, ще му направят разтривки с масло, със спирт, ще му наложат тесто с вощина, с трици и пр. Но всичките болести произтичат от това, че човек изгубва физическата топлина на тялото си. Тогава болестите идват. Те произтичат от три причини. Има болести, които произтичат от постъпките на хората във физическия свят; има болести, които произтичат от чувствения свят; има болести, които произтичат от мислите

на човека. Всички нервни разстройства, които имат хората, се дължат на това, че мислите им не са в хармония. Аз не искам да ви занимавам с болезнени работи, но понеже сте доста напреднали, вие сте като затворени езера и нямате излаз. Ходите, ходите, искате да направите нещо. Тази насъбрана енергия във вас трябва да излезе навън.

Най-първо са проповядвали на хората, че трябва да се пазите от света. Няма какво да се пазите от света. Ако е за пазене, светът трябва да се пази от вас, а не вие от света; а сега казват обратното. Не, светът трябва да се пази от нас! Казват: „Пазете се от дявола“. Не, дяволът трябва да се пази от нас! Щом трябва да се пазиш от дявола, ти си страхлив; а пък щом дяволът трябва да се пази от тебе, той е слаб. Щом ти трябва да се пазиш от него, той е по-силен от тебе; а щом дяволът се пази от тебе, той е по-слаб от теб. Ние сме по-силни от дявола, това го имайте предвид, само че дяволът някъде е помайстор. Той е майстор в лъжите. Като дойде, образува един долап, както паяка, който хваща някоя муха – но с хитрина, не със сила.

Сега не искам да ви говоря много за дявола, защото ние не трябва да обиждаме. Той знаете ли колко главоболия има! Забъркал е една каша, та се чуди какво да направи... Той счита, че всички хора са виновни, и ви казва: „Вие сте виновни за цялата каша, която забъркахте“. Дяволът търси да помогне на себе си. Но той не е прав – сам се е забъркал в една каша и сега търси причината отвън.

Да оставим сега дявола, той си върши много добре работата. Аз му харесвам една черта: много е прилежен; няма същество, по-прилежно от него. Ако го изпъдиш от вратата, той влиза през комина; ако го изпъдиш от комина, той ще влезе през някоя малка дупчица. Сто пъти да го изпъдиш, пак ще дойде, ще каже: „Добър ден, как сте?“. Той е много учтив и е много слаб. Много ще те хвали, а всеки, който много хвали, е много малък. Дяволът ще те запали от четирите страни, че ще гориш. Той има да взема нещо от тебе – и като дойде, ще каже: „Ти си гениален. Като теб същество няма в света. Не съм виждал друг като тебе“. И след като си свърши работата, ще каже: „По-голям серсемин от тебе не съм виждал“.

Дяволът ще те накара някой път да направиш нещо и ще ти каже: „Няма нищо, помъчи се! Направи на хората някоя църква, оттук-оттам вземи, събери от този, от онзи и направи църквата. Че си обрал, няма нищо – ще направиш църква! И ще станат хората по-добри“. А пък щом направиш църквата, той ще вдигне адвокати и съдии да те хванат и да те турят натясно. След това ще те озлоби и ще каже: „Хората не разбират това, което правиш“. Това са негови прийоми. Дяволът като направи погрешка, счита, че е направил добро; а като направи добро, счита, че е направил погрешка. И когато похвали някого, той после казва: „За тези похвали аз ще му натрия носа“. И за да си изкупи греха, дяволът ще ти натрие носа и ще мисли, че е направил най-голямото добро. Това са негови разбирания. Да не му кажете сега това.

Та казвам: вие трябва да развивате в себе си физическите сили. Човек до стари години има какво да развива в тялото си. И ако вие бихте следвали законите на Природата, човек би живял много естествено. Сега крайният предел е 120 години. Има 12 зодии. Значи във всяка зодия по 10 години, това са 120 години. Но човек не може да направи един кръг. Някои живеят само един месец, някои – една година, други – 10, 20, 30, 50, 60, 70, 80. На 80 години почват да мислят, че са остарели, и казват, че трябва да вървят за другия свят – няма с какво да се занимават повече на физическото поле.

Та казвам: трябва да имате винаги с какво да се занимавате. На първо място, турете силите на тялото си в естествено положение. На второ място, не губете силите на сърцето си, не губете усета си. Най-малката печалба, която придобиете, да ви радва. После, не губете вашите хубави мисли. Като ви дойде една хубава мисъл, радвайте се на нея. Като почувстваш малко повече сила или имаш приятно чувство, или някоя хубава мисъл, да се радваш; да се радваш на своите мисли, чувства и постъпки. Защото като влезете в другия свят, мислите, чувствата и постъпките ви вървят с вас. Вие в другия свят ще видите, че физическият свят ще се затвори за вас, ще имате само картини на физическия свят. Реалният свят ще се затвори, но ще имате картини за физическия свят.

Сега някой път вие се смущавате, като че нямате какво да правите на Земята. Например един актьор може да изпълня-

ва много работи, при него може да се мълви за много работи. Но един слушател, който отива на театър, ще вземе билет, ще седне и ще гледа как актьорът си играе ролята. Или дават опера. Операта е светът, това е нещо подобно – тя е за света. „Свят“ аз наричам хората... И всичко това е за възпитанието им. В операта или в драмата искат да представят живота, но го представят, какъвто не е в действителност. Ала публиката като гледа представлението, то ѝ действа възпитателно.

Религиозните хора, които не разбират широкия план, който има Бог, мислят, че всичко, което се върши в света, е грешно. Грехът го има навсякъде: и в света, и у духовните хора, и между ангелите – това е нещо индивидуално. Всеки може да направи една погрешка. И трябва да се радвате, че можете да направите една погрешка: това показва, че сте свободни. Като пееш, ти можеш да направиш погрешка – можеш да вземеш един тон с половин тон грешно. Като се качваш, може да го вземеш погрешно; и като слизаш – също. Но това не значи нищо. Една погрешка не е погрешка – тя е само един контраст. Всяка погрешка е само един стимул, за да разбираш работите по-добре.

Та казвам: между всинца ви трябва да се образува една вътрешна връзка на взаимно почитание и уважение. Всеки един от вас трябва да уважава другите, трябва да уважава в тях това, което Бог им е дал. В живота зачитайте тялото на един човек, което Бог му е дал; зачитайте сърцето, което Бог му е дал; зачитайте и неговия ум. В новата култура трябва да се зачитат хората. И не се месете много да изправяте хората – това не е право. Ако е за изправяне, изправяйте най-първо себе си. Колко неща има да се изправят – вие наблюдавали ли сте? Да допуснем, че сте един касиер в някоя банка. През вас са минали днес 100–200 души. Колко пъти можете да изгубите своето равновесие... Или сте в пощата и продавате марки; или сте бакалин и раздавате захар: колко пъти можете да изгубите равновесието си! Или може да си адвокат, учител, майка... Като майка колко пъти само ще изгубиш своето равновесие! Детето ни най-малко не влиза в твоето положение – то изисква, настоява. Десет пъти може да плаче – и ще те вдигне; никак не гледа, че ти може да си уморена.

Религиозните и духовните хора са по-чувствителни и в тях страданията са по-интензивни. Та чувствителността трябва да върви съразмерно: човек не трябва да развива много своята чувствителност. Щом се е развила много чувствителността, той трябва да знае как да пази своето сърце Много страдания идат от прекомерната чувствителност. Например някой не те е погледнал добре – и ти казваш, че той е станал студен.

Но да се върнем към въпроса: топъл и студен. Хладината е приятна, но и студът си има своята служба. Ала много болести се дължат на студа. Може да направите един опит. Да кажем, че вие сте се простудили, изгубили сте температурата на вашето тяло – и след това се свивате. Тогава ви турят топли компреси, разтриват ви – и като ви сложат топли компреси, на вас ви е приятно. Каква е философията на тая приятност? Когато имате едно възпаление отвън, там е топло. Но ако вътре е студено? В пространството между молекулите на тялото вътре съществува студ. И следователно когато се туря топлината, за да проникне в туй пространство, това е нужно, за да се възстанови тая топлина, която тялото има. И щом се запълни това пространство с топлина, на вас компресът вече ви е приятен. Щом се стопят всички ледове и се превърнат на вода, казвате: „Не искам вече компрес, стига!“. Ако повишавате още топлината, ще стане обратно. Та по някой път чувствата на човека могат да се заледят. Тогава усещате една голяма неприятност – и трябва да турите топлина.

Когато говорим за Любовта, трябва да знаем, че чрез закона на Любовта и чрез закона на Обичта ние влагаме нормална топлина, която тялото изисква. Ти трябва да обичаш, защото иначе ще изгубиш своята топлина. А пък щом изгубиш топлината на духовното си тяло, ти не можеш да имаш добро разположение на сърцето. И умът си има своята топлина. Докато умът има тази светлина, която трябва да притежава, той ще има и нормална топлина. Щом светлината се намали, ще се намали и топлината му. Всяка мисъл, която е права, носи светлина; всяко чувство, което е право, носи вътрешна топлина. Тази топлина я наричат „мир“, „радост“ и какво ли не, но аз казвам, че това е топлина.

Аз вземам думата *топлина*, понеже тя е понятна. Ето какво значат понятните думи. Ако вие влезете в един театър и

кажете: „Любов“, ще рекат, че на този му е мръднала дъската. Но ако кажете: „Пожар“, тогава всички разбират какво значи тази дума. Думата *пожар* е мощна сила. Та ние нямаме за любовта дума, силна като думата *пожар*. Като ви кажат „любов“, вие отговаряте: „Празна работа е любовта, тя е играчка“. Но ако кажеш някому „страдания, мъчение“, онзи почва да трепери. Като кажат „мъчение“, ти разбираш тая дума.

Страданието е само сянка на Любовта, само сянка на тази топлина. Защо страдате? Страдате да не изгубите топлината на вашето духовно тяло Всяко едно страдание възстановява вътрешната топлина. Без страдание хората щяха да изстинат, щяха да замръзнат, щяха да се вкочанят. Вие искате да не страдате... За да не страдаш, трябва да излезеш от физическия свят. А пък да отидете на онзи свят още не сте готови. Там няма да ви приемат в училището, и за слуги няма да ви приемат. Всъщност могат да ви приемат за слуги...

Във Варненско една сестра, 60-годишна, сънувала, че отива в другия свят. Тя не знаела да чете. На една маса седели 24 старци, облечени в бели дрехи. На масата имало книги и те пишели. Тя попитала: „Какво правите тук?“. Тя искала да знае те какво правят. Старците ѝ казали: „Бабо, знаеш ли да четеш?“ „Не зная.“ „Тогава тук вода ще носиш“. Значи вода ще носи – т.е. от *А, Б* ще почне. „Няма да се месиш в тази работа, която ние правим, но ще учиш *А, Б*.“

Физическият, духовният и умственият свят са свързани. В новата култура ще има едно равновесие. Сега духовният човек трябва да стане по-сериозен. Сериозността не зависи от неговите мускули, но духовният свят трябва да привлича ума му, той трябва да вижда красотата на духовния свят. И физическият свят си има своя красота, и Божественият свят си има своя красота.

Тези три свята съставляват една целокупност. Ако ти нямаш красота на физическото тяло, ще липсва нещо на духовното ти тяло. Ако нямаш красота на духовното си тяло, ще липсва нещо на умственото ти тяло. Здравето трябва да бъде в тялото, в чувствата и в мисълта. И тогава казваме: светли мисли, топли чувства и силни постъпки. Тези неща ще са ви потребни.

Искате да живеете – какво значи това? С колкото повече хора, с колкото повече души на хората влезете във връзка и се запознаете, толкова по-добре. Ако не влезете във връзка с човешките умове, не можете да имате добро разположение. Ако не влезете във връзка с човешките сърца, също не можете да имате добро разположение. Също така е, ако не влезете във връзка с човешките тела. Ще забележите, че щом се доближавате до известни хора, вие ги обичате, понеже от техните тела излиза топлина и тези хора са ви приятни. А пък някои хора са много бедни: отиват да помагат на другите хора, а пък те самите са бедни.

Човек, който иска да помага на Бога и на другите, трябва да бъде богат и по тяло, и по сърце, и по ум. А пък който не е богат, той трябва да работи, за да забогатее. Писанието казва: „Събирайте си съкровища“.

Чрез физическото си тяло ще влезем в съобщение с хората на Земята: ние трябва да влезем в съобщение с тях. А пък с духовното си тяло ще влезем във връзка с душите им – значи чрез нашето сърце. Ако нашето сърце не е развито, няма да можем да влезем в общение с душите на хората; а пък ако умът ни не е в съответното състояние, няма да можем да влезем във връзка с духовете на хората. Под *духове* разбирам най-високото положение – чистите напреднали души, съвършените души. Под *дух* аз разбирам една душа, която е завършила своето развитие, а пък под *душа* разбирам душата, която служи на човечеството. Под *дух* разбирам душа, която чертае бъдещето на хората. Духът е този, който чертае бъдещето, а пък душата е, която реализира това, което духът чертае. Пък умът и сърцето са онези, които прилагат това, което е вече начертано.

Като говорим за музика, трябва да знаем, че има различни методи. Вие, старите сестри, пеете ли? Казвате: „Младите да пеят.“ Има някое време, в което хората не могат да пеят, например когато ядат или когато спят. Когато обвинили едного, че е голям пияница, друг казал: „Грешка имате, аз го зная, че е трезвен човек. Когато спи, той никак не пие“. Сега това са основни неща, които трябва да вземете предвид. Те са нужни за сегашното ви възпитание.

Трябва да работите. Има и други неща, които постепенно ще ви се разкрият. На всеки едного от вас, според степента на развитието му, ако е готов, ще му се разкрива. Това са вътрешни духовни придобивки, които са специално само за вас. Всяка ваша придобивка ще я държите – не ходете да се хвалите с нея, понеже могат да ви я откраднат. Ти си видял нещо в духовния свят и ходиш да разправяш, а онзи казва: „Ти каквото си видял, такива работи няма“. Не ги разправяйте! Ти мислиш, че целият свят знае тези работи.

Песента *Фир-Фюр-Фен* е песен за ума, *Махар Бену* е песен за сърцето, а пък *Давай, давай* е за тялото. И строежът им е особен, има особен строеж на песните. Във *Фир-Фюр-Фен* имате прима, после има кварта; после нагоре отива секунда, а след това пак има секунда и терца. Какво означава в музиката една терца? Терцата дава една мекота на тона. Терцата върви по женска линия; квартата върви по мъжка линия, тя е мощна. Когато някой е болен, дава се кварта. После имате квинти. Квинтите и терците си приличат. Терцата дава секста, а секундата дава септима, ако се издигне.

Философията на музиката е много трудна работа. Защото за да пееш, трябва не само да събудиш твоя музикален център тук, на челото, но трябва да събудиш и ред чувства, които са свързани с музиката. Ако чувствата ти не вземат участие, ти не можеш да пееш. И ако събудиш тия чувства отгоре и пееш правилно, веднага ще почувстваш една малка топлина под лъжичката, едно разположение – и ставаш весел. *Фир-Фюр-Фен* започва с *ре*. Но ако можехте да пеете с по-висок глас, ако можехте да приемате две и половина октави, аз бих ви препоръчал да почвате тая песен със *сол*. Тук тя почва с *ре*. Ако някой е басист, може да пее от долно *сол*; друг може да пее от средно *сол*, а някои от вас може да я изпеят от горно *сол*. (*Изпя се тази песен, като се почна от средно „сол“; втори път се изпя, като се почна от долно „сол“; след това се изпя, както е нотирана, от „ре“*.) *Ре* е движение.

Когато ставате сутринта, правете си едно музикално упражнение. Пригответе си за сутринта един музикален репертоар, ваш. Вземете си една дума и по нея си съчинете една мелодия. Тези песни са модели, по които трябва да си композирате песни. Всяка песен си има своето време. Понеже всич-

ки не можете да бъдете цигулари, китаристи, органисти, пианисти и флейтисти, то поне всички можете да пеете. И грехота е, ако не пеете. На всеки човек Бог е дал глас – и като не пее, грехота е. Органът на гласа, ларинксът, е най-хубавият инструмент, който човек има. А пък цигулката знаете ли колко е своенравна? Някой път скрибуца, че и тон не може да издава. (*Учителя свири на цигулката и пее: „Сила, усет, мисъл“ – и всички с него изпяха тия думи с разнообразни извивки.*)

Вие не можете да бъдете големи артисти на сцената, но ще се учите да пеете. И като изпеете нещо, втория път по-хубаво ще пеете. В думата *сила ла* е хубава сричка, понеже изразява Божествени енергии, с които си натоварен. *А* означава товар: че имаш товар, но Божествен – една идея, която е Божествена, та на тебе ти е приятно да носиш тези несгоди на живота.

Или може да изпеете: „Път, истина, живот“. (*Учителя изпя няколко пъти тези думи.*) Запомнихте ли мелодията? Тя може да се нотира.

Добрата молитва

13. лекция, 27 декември 1939 г., София, Изгрев

ВЪТРЕШНИЯТ ГОСПОДАР

Отче наш

Каква е задачата на болния, като стане от леглото? Да пристъпва, за да види дали може да се държи на краката си. Често хората имат идеите на лотарийните билети. Вие не сте спечелили – ще ме глобите сега. Всъщност спечелихте; понеже като ви казах, че ще дадете половината, ако спечелите един милион, вие рекохте: „Много е“. Та сега е квит.

В какво седи престъплението на човека в света? Престъплението излиза от доброто. Понеже ако не употребиш доброто намясто, имаш престъпление. И ако ти нямаше добро, нямаше да има престъпление. От какво произлиза невежеството? От знанието: ако нямаш знание, ти имаш невежество. От какво излиза безсилието? От силата: ако нямаш сила, ти имаш безсилие. Някой ще каже: „Докажи ми“. Имате една точка. Какво можеш да направиш с една точка *A*? От една точка имаш само една възможност.

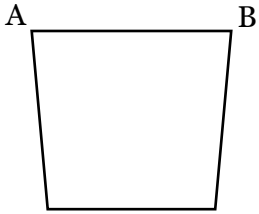

Като се движиш от точката, ще направиш една права линия. Вие имате понятие, че правата линия е много дълга. Не, точката има само една възможност, тя може да прави само една крачка. И като направи една крачка, там ще намериш друга точка – и там ще се срещнат. Така че две разумни същества ще се срещнат – те отиват едно към друго. Как ще се разминат две същества? Представете си, че вие ще се срещнете на една права линия. А пък правата линия има една дължина – тя няма широчина, няма и дебелина. Как ще се разминат? Няма да могат да се разминат.

Значи по правата линия какво може да разрешите? Вие казвате: „Човек трябва да бъде прав“. Правият човек какво ще разреши? Тези хора ще се съгласят да тръгнат в друг път. Ще кажат: „По този път, по който сме тръгнали, не сме завършили своята еволюция. По нов път трябва да тръгнем“. За този,

новия път, има две възможности. Някой ще каже, че трябва да се пречупи линията. Не да се пречупи, но трябва да се огъне. Ще питате: „Как ще се огъне човек?“. Казват: „Не се огъвай“. Защо да не се огъва човек и защо трябва да се огъне? Казват, че човек трябва да бъде добър. Защо трябва да бъде добър?

Човекът трябва да има една възможност. Защото като се срещнат тия две същества на правата линия, нищо не могат да направят. Ще си гугукат, пак ще си гугукат, каквото имат, ще го изядат – и гугукането ще престане; после трябва да измислят някоя идея. Единственото нещо, което трябва да направят, е да се пречупят; или по-добре да се огънат – огъване ще стане. Да допуснем, че вие сте богати. Седнали сте на стола, имате слугини; натѝснете звънеца, слугините идват – и заповядвате. Вие сте център на движение. Дойде един слуга – заповядвате му да донесе хляб, да донесе друго. Представете си, че един ден слугите се разболеят: звъните, но слугата не идва, болен е. Какво ще правиш тогава? Вие ще кажете, ако сте религиозен: „Господ както е наредил“. Ти не разбираш какво е наредил Господ. Той е наредил, като те е пратил на Земята, да учиш. Не те е пратил да седиш на стол – ще учиш!

Какво трябва да учиш? Най-първото нещо: какво трябва да учи човек? Детето в утробата на майка си има всичкото желание и мисли как да излезе, да се освободи от ограничението, което майка му е създала. И знаете ли какво ограничение му е създала тя? Майката му казва: „Тук ще седиш и ще мълчиш“. Той седи на едно място и мисли какво да прави. Това дете е на правата линия *AB*; то седи с майката и си гугукат. Представете си, че това дете не иска да излезе; и майката не иска да го пусне. Минават се 9 месеца и то почва да расте отвътре. Минават се година, две, то расте – какво ще стане с майката, я ми кажете?

Мнозина от вас сте философи. Казвате: „Как Господ е направил света?“. Трябва да се знае начинът, по който да се изучава Божественият свят. Тази година ще се научите на едно нещо. В света сега няма слуги, има два милиарда господари – и на всички ти трябва да се подчиняваш. Какво ще правиш, кажи ми? Всички нещастия в света произтичат от господарите. Всеки господар иска да му служат. Кой на кого трябва да служи? Седят двама инвалиди в една болница, единият – с

отрязан крак, а пък другият – с два отрязани крака; ходил е по някакво си предприятие. Единият, с отрязания крак, казал на другия, с двата отрязани крака: „Стани да ми донесеш малко вода“. Другият рекъл: „А, стани ти! Ти имаш поне един крак“. Питам сега: кой трябва да донесе вода – онзи с двата отрязани крака ли, или този с единия отрязан крак? Кой има по-големи възможности? Това са сега обикновени разсъждения, които ни помагат.

Вие имате един килограм желязо. Колко струва един килограм желязо? (*4–5 лева.*) Сега е по-скъпо. Ако това желязо вие го разточите на нишка, ще му повишите цената на 25 000 лева. Ако го направите на тънки жици, ще вземете 25 000 лева, ще го продадете. Значи нещата трябва да се обработят. Имаш известна добродетел – тя е в потенциално състояние. Какво означава това? (*Учителя вдига показалеца и средния си пръст нагоре.*) В музикално отношение това е терца. Какви са свойствата на терцата? Терцата има само един потенциал. Силата на терцата седи в потенциала. Значи има един затворен тон. Затвореният тон е потенциал в музиката. Ако вземеш два тона терца, например *до* и *ми*, то потенциалът е *ре*. Квартата има два потенциала. Какъв е потенциалът на квинтата? Тя има три потенциала.

Да оставим сега философията на музиката. (*Учителя изправя показалеца и средния пръст, а другите му пръсти са свити.*) Тези отворени пръсти дават, а пък свитите вземат. (*Учителя изправя малкия пръст и показалеца.*) Свещениците дават благословение в квинта. Да кажем, че имаш едно неразположение на духа – това е потенциал. Имаш разположение – и то е потенциал. Сега не зная каква друга дума да употребя. Вие не можете да разберете – това е капитал, турен за обращение. В човека всичкият потенциал, вложеният капитал, е в неговия мозък. Потенциалната енергия е в главата, а капиталът в обращение е в лицето. В главата е вложен целият капитал в човека. Главата показва колко е целият капитал на човека. Лицето показва колко от този капитал е в обращение, в работа, а пък ръката показва колко от този капитал принася полза. Ръцете показват какво има човек, колко приходи може да има. Един човек с къси пръсти може да учи само история, той не може да учи математика. Добрите математици имат

дълги пръсти, дълго лице и развито чело. Не всеки може да смята. Математиката е наука за събиране на отношенията, които съществуват в света.

Знаете ли какво е едно отношение? Ти искаш да оздравееш. Болният трябва да бъде умен. Ако иска да бъде здрав, той не трябва да среща други болни като себе си, защото така ще вземе още от болестта. Той трябва да срещне един здрав човек и да стане приятел с него, за да получи нещо от силата му. Ако не срещнеш здравия, ще останеш болен. Същият закон е и за вътрешния живот. Ти искаш да бъдеш умен – ще дружиш с умни хора, а не с глупави; ще дружиш с най-умните хора. Искаш да бъдеш добър – ще дружиш с най-добрите хора. Ти отиваш сега да обръщаш хората. Казваш: „Да ги обърнем към Христа“. Че как ще ги обърнеш? Не зная дали знаете какво значи „обръщение“. Какво значи да се обърне една дреха? Как обръщат дрехите? Понякога, като се говори, една смешка се слага само за да се накара човек да мисли.

Защо не можахте да спечелите на лотарията? Понеже всички тези числа на билета ви бяха все невежи, простаци, първокласни простаци. Ако дойде един, който не разбира електротехника и иска да поправя лампите, той ще ги развали. Имаше един часовникар, българин, препоръчаха ми го, когато живеех на *Опълченска* 66[8]. Часовникът ми беше се напрашил. Този часовникар го поправи. После трябваше тоя часовник всяка седмица да го поправям. Върви, върви и спре; а по-рано вървеше по-добре. Казах: „Такъв часовникар да не ми препоръчвате“. Те рекоха: „Доста стар е, и опитен“. Казах: „Опитен е, научил се е само да разваля“. Така не се поправя часовник.

Та и вие, когато обърнете някого, обръщате го и вече не върви. Какво значи да се обърне човек? Ти вървиш в една посока. Какво значи „обръщане“? Да му покажеш, че пътят *AB* е вече изходен. Някой казва: „Аз се моля“. Една сестра взела шест билета по 25 лева, според всичките правила, както аз съм разправил: към 10 часа преди обяд, както говорих. И едва спечелила 50 лева. Шест билета правят 150 лева. Аз разглеждам всичките ѝ билети и виждам, че са големи простаци. В номерата няма 7, няма и 9, а 7 и 9 печелят; а пък има 3 и 4. Казах: „Много прости числа са това“. В човека има едно поню-

хване, има едно чувство вътре. Няма да ви го кажа сега, защото то е опасно чувство. Човек може да знае в дадения случай ще сполучи ли, или няма да сполучи. Така както онзи, който има обоняние. Като се приближава, той усеща, че във въздуха се носи едно хубаво ухание от някое цвете. От половин километър го чувства, но не го знае къде е. И колкото повече се приближава, уханието се увеличава; и обратно. Трябва да го намериш къде е.

Та казвам: това ухание събужда човешкия ум да мисли. Ти си гладен. Гладът ще те застави да намериш в даден случай това, от което имаш нужда. Или си невежа. Невежеството е един подтик, който ще те застави да намериш знанието. Невежеството е потенциал. Не че си невежа: в дадения случай ти имаш в себе си известни възможности, но трябват ти условия, за да се развиваш. Не трябва сега да разчиташ на чуждия капитал. Ако ти дадат сега 25 000 лева назаем, какво трябва да ги направиш? Вие трябва да ги турите в оборот, за да спечелите, защото този ви е дал 25 000 лева и след една година ще иска да спечели. Той няма да ви ги даде от добрина,от никаква добрина. И може да вземе по 4%.

В пощата по колко вземате? По 4 или 5. Да допуснем, по 4%. Вие влагате 1000 лева в пощата. Колко ще спечелите? 40 лева след една година. Като вземате 25 000 лева, след една година освен че ще ги върнете, но като сметнете по 40 лева на всеки 1000 лева, то трябва да платите 26 000 лева. Ако тези пари ги държите и не правите оборот, защо ще ги държите? Но ако ги турите в обращение и спечелите 4000 лева, тогава, като платите лихвата, ще имате няколко хиляди лева печалба.

Та сега вие всинца очаквате да ви дойде знанието отнякъде. Най-първо вие трябва да развиете в себе си силата, след това трябва да придобиете здравето. Тогава богатството ще дойде като резултат. Силата и здравето са богатства. Ако не си силен и ако не си здрав, ти не можеш да бъдеш богат. И да имаш богатство, то ще бъде безпредметно за тебе. Богатството има смисъл само за здравия човек.

Под думата *богатство* разбирам външните условия и вътрешните възможности, при които човек може да се развива добре. Ще имаш условия и възможности да работиш. Ако седиш на едно място и не можеш да разрешиш една мъчнотия,

какво ще правиш? Какво разрешавате вие сега, кажете ми. Някои от вас сте на 50–60 години. Дойде ви наум и казвате: „Може да умра“. Това е една възможност. Може да се родите – и това е една възможност.

Хубаво, трябва да разрешите въпроса. Като умреш, ще отидеш някъде. Къде ще отидеш? Казваш: „Като умра, ще видя“. Не чакай като умреш да видиш и тогава да разрешаваш: тази задача я разреши сега. Вие казвате: „Вярвам в Господа“. Хубаво, Господ ви е пратил тук, на Земята, но Той най-първо ви е пратил за работа. Сега като отидете в онзи свят, какво ще занесете там, какво ще занесете със себе си? Синът, който е ходил в странство, като се е върнал, ще донесе знание за баща си; пък онзи, който е ходил да спечели богатство, като спечели, ще донесе нещо. Но ако не е спечелил, какво ще донесе? Тогава ще вземете примера за онзи син, който взел от баща си каквото му се падало, изпоял всичко, нищо не спечелил – и като закъсал, като осиромашал, върнал се при баща си. Когато закъсал, турили го свинар. Но като свинар не му давали да яде от рожковите, които яли свинете. Той слязъл по-ниско и от свинете – те имали право да ядат от рожковите, а пък той нямал право да яде от тях. И си казал: „При баща си аз имах изобилно да ям и да пия, а пък сега нямам. Няма що, не може да се живее със свинарство“.

Какво значи „свинарство“? Ти имаш в сърцето си едно неразположение. Обичаш да се обезверяваш – на този, на онзи не вярваш. Казваш: „Този е лош, онзи е лош“. Питам: „Ти не пасеш свине. С какво ще се храниш?“. На 100 души знаеш лошите им черти. Знаеш какво са писали вестниците. Какво ще ти допринесе да знаеш лошите работи?

Христос казва така: „Не носете погрешките на хората“. Не се занимавайте с погрешките на хората, върнете се при баща си. Като ще пасеш, паси хубаво овцете. С добродетели трябва да се занимаваш. Като срещнеш някой човек, не търси погрешките му, но търси добродетелите му – какви дарби има, какви способности. Ако е музикант, запознай се с музикалните му дарби. Ако е учил езици, запознай се с това, какви езици знае. Запознай се с езиците, които знае – той има какво да ти предаде. Ако е художник, запознай се с неговата художествена работа. Ти казваш: „Човек трябва да бъде мълчалив“. Кога

човек трябва да бъде мълчалив? Да бъдеш мълчалив, това значи да не слушаш какво говорят хората.

Сега тая сутрин какво си говорихте; като станахте от леглото, какво говорихте? Сега вие може да ми зададете същия въпрос: „Ти като стана, какво мислеше?“. Аз да ви кажа: като станах, дойде ми мисъл – с цигулката ли да дойда тук, или без цигулката? Имам си съображение. Та като мислих, мислих, казах си: без нея ще ида. Понеже ако дойда с нея, ще взема билет и трябва да плащам. Трябва да се плати за цигулката, за разходката ѝ да дойде тук. Та от икономическо гледище не я взех, понеже трябваше да свиря, ако бях я взел. А пък енергията на музиката е много голяма и един ден ще ми представят квитанция, че съм свирил, и ще кажат: „Ти си свирил, но трябва да платиш такса. Искаш да им правиш развлечение“.

Аз трябваше да платя, а пък като свиря, вие нищо не плащате. Аз ви представям една истина в детинска форма. Не е лошо да дойда с цигулката, но някой път и тя е неразположена. Тя врънка някой път, казва: „Тези нишки са много хубави, сребърни са, но трябва да ми туриш златни струни, специални, поне някои, а другите да са сребърни“.

Някой път у вас се заражда желание да се облечете добре, с хубави обуща, и да се покажете. Защо искате да се облечете? Вие ще си направите тесни обуща, по модел, от много хубава кожа, камилска, но заострени като рогата на някой вол. И след като носиш тези обувки една година, те ще ти образуват мазол на пръстите. И тогава ще почнеш да мислиш как да лекуваш мазолите си. Ще им туриш това-онова, ще ги режеш.

Питам: „Защо носиш такива тесни обуща?“. Ти казваш: „Модата е такава“. Господ е направил краката на човека – и обущата трябва да се съобразят с краката. (*Учителя си слага ръката върху черната дъска и с тебешир чертае контурите ѝ.*) Ако искам една ръкавица, ще я направя такава, че да прилепва на всичките ми пръсти, а не тясна, че после да я разширявам. Няма какво да разширявам ръкавиците, а трябва да ги направя толкова широки, колкото е ръката ми.

Не стеснявайте себе си в нищо. Не стеснявай в себе си любовта, понеже ако я стесняваш, ще си образуваш мазоли. Не стеснявай правдата в теб, понеже ако я стесняваш, ще образуваш мазоли в себе си. Не стеснявай ума си, понеже ако го стесня-

ваш, ще образуваш пак мазоли в себе си. Не стеснявай сърцето си, волята си и ума си. Бог е направил толкова широк света, че най-първо трябва да имате простор, въздух в душите си.

И когато мислите за Бога, ще мислите, че Той е най-умното и най-благородното същество. Който дойде и Му каже, че някой е направил престъпление, че някой е убит, Господ казва: „Дайте му живот!“. Той не вика да съди този, който е убил, но където види, че някой е умрял, само го побутне – и онзи се съживи. И му казва: „Стой малко по-далеч от този, който те уби, не се доближавай до него“. На какво разстояние трябва да седиш от онзи, който те е лъгал? Щом те е лъгал, ти си дошъл много близо до него. Стой на 3–4 метра разстояние.

Вие в ума си казвате: „Тези работи ние ги знаем“. Хубаво, знаете ги; но я ми кажете следното. Вие казвате: „Ние имаме известен идеал, Христос е идеалът!“. Какво подразбирате под думата *идеал*? Вие мислите, че който е идеален човек, той е съвършен. Идеалът не е съвършенство. Ние сме идеални по отношение на миналите поколения. Европейската култура идеална ли е? Вижте онези оръдия, които европейските народи имат. Вие казвате за някой човек: „Той е идеален човек, богат, къщата му е много хубава“. Но идеален ли е този богат човек? Той е идеален за себе си: разбира живота, за да си урежда работите. Но този идеал и на тебе може да послужи, и ти можеш да си уредиш живота. Но това не показва, че неговият живот е съвършен.

Идеалът има две лица: черно и бяло. Идеалът е външната страна на живота. Някой е облечен с дреха. Детето е идеално облечено, но утре то не може да бъде облечено с тези идеални дрехи. Неговият идеал ще се измени – дрехите му трябва да бъдат по-големи. И ако твоята идея за Бога не се измени, ти нямаш идея. Идеалът ти трябва да се изменя. Това е гръцка дума и какво означава? (*Представа.*) Ти ако видиш един грозен човек, това още не е идеален човек – той не е съвършен.

Сега да дам едно уяснение. Вие мислите, че като повярвате и като почнете да любите, всичките мъчнотии ще се премахнат. Вие се лъжете. Да ви дам един пример. Представете си, че един скулптор намери хубав камък. Хората са го подритвали, птиците са кацали на него – никой не му е обръщал внимание. Но този скулптор е казал, че от този камък ще из-

лезе нещо. Той е мислел, че като е сложен тук, нищо не става от него. Един ден го вдига и го натоварва. Камъкът казва: „И за мен настанаха приятни дни“. Дошли са с колата до едно място, изправили са камъка. Скулпторът е взел доста чукове със себе си. Той взима чуковете и удря от тая и от другата страна, чупи парчета; и камъкът казва: „Беля!“. Камъкът кряска, вика – наближава времето да се въплъти идеята в камъка. Скулпторът взема пак чука и удря, и най-после – ето една статуя на идеалния човек, подобна на гръцкия Аполон. И турят статуята на един пиедестал някъде, после идва публиката и се възхищава. По-рано камъка са го подритвали, а сега който мине и погледне камъка, казва: „Много хубава е статуята! От тебе ще се учат хората“.

И този Господ, Който ви е направил, ще ви тури като статуи някъде. Пак ще има дъжд, сняг и вятър върху статуята, птици пак ще кацат по нея, но положението ще се измени, ще стане по-добро. Та вие не искайте на Земята да се премахнат всичките препятствия – това би било най-голямото ви нещастие.

Та питам: кой трябва да бъде господарят във вас? Господарят трябва да бъде вашият дух; господарката трябва да бъде вашата душа; слуги трябва да бъдат вашият ум, вашето сърце и вашата воля. Трима слуги трябва да имате и двама господари. По какво се отличават господарят и господарката? Господарят трябва да говори гърлесто, а господарката трябва да говори много тъничко. Какво значи дебело да говори? Да е бас.

Я ми изпейте сега нещо. Аз ви слушах отгоре да пеете *Давай, давай*. Я ми изпейте да видим как господарката пее *Давай, давай*; или как господарят пее дебело *Давай, давай*. Не цялата песен, а само няколко думи. (*Към Олга*:) „Господарка си, кажи си думата. Ето я публиката! Къде ще намериш такава публика?“ (*Сестрата изпя само първия ред, след това и Учителя изпя само първия ред.*) Господарят пее баса. В баса има съдържание на нещата, той е отглас. В сопраното има интензивност, то прониква. Това са късите вълни, а пък алтът е украшение, гарнитура.

Та казвам: ще турите следната мисъл – не се занимавайте с вашите погрешки. Всички погрешки във вас ги пресаждайте. Те са един капитал, голямо богатство за вас. Че ако имате един трън във вашата градина, няма какво да го изкоренявате

– присадете го. Едно чувство, една мисъл, една постъпка могат да се присадят. Има много работи, наследени от ред минали поколения. Имате един характер, който не се дължи на вас: той е наследен от вашите деди, прадеди, бащи и прочее. Вие трябва да бъдете умни. Някои от вашите способности, чувства и мисли трябва да се пресадят. Всичко седи в насаждането.

Например имате един човек, когото не обичате. Този човек не го обичате по единствената причина, че прилича на вас. Вие не обичате в него един ваш недостатък, който имате в себе си. И този недостатък се проектира в онзи човек – вашият недъг се проектира в него. Сега това е само твърдение, вие не сте виновати. Дойде един човек и вие не го обичате. Имате право. Някой казва: „Не можем да обичаме всички хора“. И Бог не обича всички. На грешниците Той се гневи, грешниците ги наказва. Ние мислим, че Господ е Любов. И в наказанието Той има любов. Господ казва на човека: „Ти не трябва да измъчваш другите хора“. Бог вижда, че някой е силен и измъчва другите. Господ го туря на мъчение и му казва: „Приятно ли ти е?“. Онзи отговаря: „Не“. Бог му казва: „Тогава не го прави и на другите. Втори път като дойда, ще видя“.

Някои са си създали теории за прераждането. Мнозина питат: „Вярваш ли в прераждането?“. Няма какво да вярвам в прераждането. Аз вярвам в много работи. Какво значи да вярвам в прераждането? Някой ме пита: „Я ми кажете какъв съм бил в миналото?“. Казвам му: „От близките ли прераждания, или от далечните – какъв си бил преди 600–700 прераждания?“. Преди десет прераждания си бил един цар, толкова жесток, че сам си бесил хората. И от това царуване е всичката беля, която сега имаш. И всички тези хора, които си избесил тогава, са сега около тебе и ти правят пакости. Тези хора те мразят. Ти питаш: „Защо ми правят така?“. Защото си бил цар и си мислил, че си уредил въпроса, като си ги избесил, и че няма да даваш отчет. Но няма такова нещо: Бог държи всички хора отговорни и ги благославя. Добрите благославя и грешните благославя: добрите милва, а пък грешните сурвака с дрянова сурвачка

Тази сутрин слушам, че някой отвън вика. Трябваше да се върна от разходката си някъде. Виждам, че някаква сестра чука на вратата и казва: „Сестра ми умира, какво да направя?

Стомахът я боли“. Казах ѝ: „Дай ѝ топла вода!“. Дадох и други наставления. Казах: „Идете направете това!“. Тя за Новата година е яла каквото не трябва. Яденето не е било хубаво. Тая сестра, след като ѝ дадох наставления, си отиде. Не зная коя беше.

Вие имате някоя мъчнотия в себе си и казвате: „Защо Господ е създал света така?“. Как трябва да го създаде? В това противоречие, в което си поставен, трябва да намериш един изходен път. Някой казва: „Учителя ще ни обясни“. Ученикът трябва да е прилежен, той трябва да приложи казаното. Да допуснем, че аз пея и вие казвате: „Много хубаво пееш“. Но и ти трябва да пееш. Моето пеене ползва мен, но ти като пееш, можеш да си помогнеш.

Имаш една болест. Като ѝ пееш, тя ще те напусне. Като пееш на ревматизма три дена, той ще те напусне, но трябва да знаеш как да пееш. Ти имаш главоболие – можеш с пеене да си лекуваш главоболието. Това представлява насъбрана излишна енергия в твоя ум и тя не може да се освободи. Има голямо напрежение в нервната система – и идва главоболието. Или имаш коремоболие – това е насъбрана енергия, която не може да се пласира както трябва. Или имаш ставен ревматизъм – това е също излишна насъбрана потенциална енергия. Нямаш движение, жизнената енергия не идва и органите се лишават, имаш недоимък от нея.

Седиш в една задушна стая, в която има доста насъбрана въглена киселина. Какво се изисква? Или излез вън, или отвори прозореца, за да стане обмяна и да влезе пресен въздух. Или си ял известна храна, която стомахът ти не може да смели. Вземи прясна храна, която стомахът може да асимилира, за да ти достави тази енергия, която ти е потребна. Тези работи вие ги знаете. Трябва да направите един контакт с Природата. Ти само ще влезеш в съприкосновение с Природата и тя ще ти даде това, от което се нуждаеш.

Вие искате да се обичате. Знаете ли какъв е законът на обичта? В Любовта е вложен следният закон: ако двама се обичат и ако тяхната любов не изпраща лъчи от себе си към другите, ако от тяхната любов не се ползват хората, тази любов е безполезна. Двама души, като се обичат, ако не проявят любовта си към другите, тази любов ще бъде еднообразна.

В любовта вие сте много взискателни. Какво правите, щом обичате някого? Тук има три прояви. Ако сте на физическото поле, ако съзнанието ви е в него, вие искате целия ден той да мисли за вас. И питате: „Какво мисли той за мене?“. Това е цяло нещастие – да туряте нещата близо при очите си и друго да не можете да виждате; да виждаш само един човек, само той да се матахари пред тебе.

Трябва да се учите на любовта, която идва при вас. Трябва да използвате онези блага, които любовта носи в себе си. Любовта, която иде, трябва да събуди активност във вашия ум. Не само това – освен ума трябва да събудите способностите, които имате. После Любовта трябва да събуди вашето сърце и вашата воля. Най-първо Любовта трябва да внесе жизнения еликсир във вашето тяло. Та като дойде любовта във вас, ако тя събуди ума, способностите, сърцето, волята ви, но не остави еликсир в тялото, тази любов не е оная Божествена любов, за която аз говоря.

Това е бъдещият идеал и той не се постига в един ден. Вие имате големи постижения, имате много богатства. Аз съм ви слушал да говорите: „Не виждам да имам някакъв талант“. В какво седи талантът на един скулптор, в какво седи талантът на един математик? Това е отношението на числата. В математиката се разправят с живи числа. Ще съберете на едно място един умен и един добър човек. Под думата *умен* разбирам ума, а под думата *добър* разбирам сърцето. Ако се съберат умният и добрият, те ще оправят сърцето; но ако се съберат само двама умни хора, те ще критикуват.

Когато рисуваш, няма да рисуваш целия човек, а само една основна черта в него, която определя характера му. Ти не можеш да нарисуваш едно живо лице – ще нарисуваш само едно качество, което е статическо в него. Ако си го нарисувал в старост, той е стар; ако си го рисувал в младост, той е млад. Картината не прогресира в теб. Това, което не прогресира в тебе, то е картина. Ти мислиш, че си добър човек – това е картина. Ти мислиш, че си умен човек – това е картина; мислиш, че си силен човек – това е картина. Хубаво е да е картина, но тя определя само едно състояние. Като се видиш на картината на 10 години, тази младост си седи там. А умният човек може да бъде млад, възрастен и стар, може да измени живота си.

Умният човек не знае какво нещо е слабост. Слабостта произтича от нарушението на Божиите закони. Ние ставаме слаби по единствената причина, че не употребяваме Божията любов, Божията мъдрост и Божията истина намясто. Човечеството страда от безлюбие, от невежество и от неправди. Никой не може да влезе в положението на другиго и да му помогне. Единственото същество, което ни помага, е Бог. Той ни помага отвътре: пошепва ти и ти казва какво не ти достига.

Та казвам: сега да ви дам следните думи: „Сила, здраве е богатство“. Тия думи ще ги изпеете. Всички неща, които не са направени хубаво, имате право да ги критикувате, но хубавите неща не можете да критикувате. Умния човек, добрия човек, силния човек не може да го критикувате. *Си-ла* – това са два тона. Тук има слизане от горе надолу. Къде е ударението? На първата сричка. Тия думи могат да се изменят по много начини, но има само един истински начин. Щом изпееш нещо в съгласие с Природата, ще придобиеш нещо. Щом при пеенето не придобиваш нищо, ти не пееш хубаво. Ако не пееш хубаво, ще те критикуват. Аз говоря за музиката, при която се придобива нещо. Музиката дава разположение. Най-първо ще пееш тихо – и след като се научиш да пееш хубаво, ще пееш по-високо. Непременно хората трябва да пеят. Казано е: „Пейте и възпявайте Господа в душата си“.

Нека да започнем изпяването на тези думи. (*Учителя много пъти изпя тези думи: „Сила, здраве е богатство“.*) Всички хора съставляват възможности. Те са едно благословение. Всеки един човек е едно благословение в света. Всяко едно същество – и дървото, и другите същества, са възможности. На всички трябва да се радваме, понеже те са възможности, които Бог е създал в света. Радвайте се, че сте в един свят на възможностите. Я изпейте сега тия думи. (*Всички пеем.*) Вижте каква сила дойде сега чрез тая песен; дойде от невидимия свят, от гениите на музиката.

Та казвам: необходимо е човек да има онова спокойствие на душата си. Всеки човек трябва да се владее – и млади, и възрастни, и стари – понеже се намират в един свят на вечни възможности. Не съжалявайте за нищо, че не е станало; радвайте се, че не е станало. Радвайте се на всички страдания, които са дошли: всичко, което става в света, ще се обърне на

добро. (*Всички пяхме старата песен.*) Влезте в съобщение с мощните сили в Природата. Вятърът като дойде, той раздвижва листата – и това зависи от неговата сила и от неговото разположение. Когато дойде Духът, когато пристигне Божественият Дух, Той знае как да раздвижи човешкия ум и човешкото сърце. Оставете във вас Божественото да действа.

Първото нещо е: не се спирайте върху вашите слабости, не се спирайте върху вашето недоволство. Защо? Понеже се намирате в един свят на вечни възможности. Бог е пълен с всичките благости, всичко хубаво има в Него; Той е определил всичко хубаво. Защо има да се смущаваме? Ние не сме в един беден, а в един богат свят; и всеки един от вас има възможности. Така, както е създаден всеки, в него има големи възможности. Това, което желаете, можете да го постигнете, но не се стремете да стане изведнъж – за всеки ден да имате едно постижение. Вие искате да бъдете праведни. Старайте се да прилагате правдата, а не да бъдете праведни. Старайте се да прилагате разумността, а не да бъдете разумни. Понеже разумният човек е едно статическо положение – той може да се самозаблуди.

Отвсякъде трябва да се учим. Има нещо, което можем да учим отвсякъде: от всички хора можем да се учим. Ще отидеш при обущаря – той ще ти вземе мярка и ще ти услужи. Там, дето някой може да ти принесе услуга, слушай го. И всеки, на когото можете да направите услуга, трябва да ви слуша в дадения момент.

Та всинца трябва да слушате – по Божественому. Трябва да слушаш от любов; да слушаш, понеже това е желанието на Бога. И Той казва: „Обърнете се към Мене!“. Реалността в общението между мене и Слънцето седи в светлината, която приемам. Слънцето е мой възлюбен. Аз съм възлюбен в дадения случай и не искам никой да дойде между Слънцето и мене. Всички нека да седят отляво и отдясно – искам този лъч, който иде отгоре, никой да не го прекъсне; никой човек да не застава на пътя на този лъч, който иде от Бога.

Вие спъвате вашата еволюция, като мислите, че ви трябват пари. Че ви трябват пари – да, но не ги туряйте като идеал, който е необходим за вашето съвършенство. Не ви препоръчвам сиромашията; не ви препоръчвам и богатството. В

дадения случай мога да ви препоръчам сиромашията и богатството. Ето какво подразбирам под това. Имам едно шише, направено от порцелан – то е бедно. Напълня ли го – то е богато. След това туй шише мога да го направя пак бедно – като изсипя съдържанието. Ти си онова шише, което може да стане бедно и богато. Значи движение трябва да има: шишето трябва да се пълни и да се изпразва. Не роптай, че си изпразнен, утеши се – нова вода ще дойде. С това излизане и влизане на водата ти ще растеш. Ако няма в света сиромашия и богатство, няма да има движение. Щом си сиромах, радвай се, че ще станеш богат; щом си богат, радвай се, че ще станеш сиромах. А пък вие искате да държите богатството заради себе си. Това е едно погрешно схващане.

Какво може да направи кракът за вас? Какво може да направи ръката за вас или какво могат да направят ушите, очите, устата? Те могат да направят много неща. Едната ръка има пет възможности. Какво може да направи първият пръст – показалецът? Ако се отреже първият пръст, човек ще изгуби своето благородство; ако се отреже вторият пръст – средният, човек ще изгуби съзнанието за справедливост; ако се отреже третият пръст – слънчевият, човек ще изгуби идеята за хубавото, за красивото в Природата; ако се отреже малкият пръст, човек ще изгуби отношенията, които може да има към хората. Ако се отреже палецът, човек ще престане да действа.

Ти искаш да бъдеш благороден: какво трябва да правиш? Не искам да ме разберете механически. Ще направите следното: концентрирайте ума си и гладете показалеца на дясната ръка с всичките пръсти на лявата – от основата на показалеца към върха. Сутринта станеш и си неразположен духом. Искаш да се оправиш с неразположението. Направи това упражнение с показалеца. Ще го погладиш и ще кажеш: „Трябва да отсъдиш работите добре!“.

Някой носи нечисти, оцапани, скъсани дрехи. Човек не трябва да бъде оцапан, не трябва да има петна – чист трябва да бъдеш. Казано е: „Чистите по сърце ще видят Бога!“. Чистите по ум ще видят Бога и чистите по воля ще видят Бога! Човек трябва да бъде чист по ум, по сърце и по воля. Трябва да имате отлична идея за чистотата; и онзи човек, когото можете да обичате, трябва да бъде чист. В дадения случай той е чист.

И аз не мога да обичам, ако не съм чист. За да обичаш, трябва да имаш съчетание на ума, на сърцето и волята: само тогава можеш да обичаш. Тогава ще имаш светлина и топлина; тогава ти си доволен от себе си. И след като си замине онзи, когото обичаш, ще си радостен: ти няма да съжаляваш, че си е заминал – той е наблизо. И на Небето да е, където и да е, той по радиото все ще ти говори, отвсякъде ще имаш писма.

Реалността ни носи постоянно една вътрешна утеха. Казахме: „Сила, здраве е богатство“. Тогава ще дойдете и до следните три думи: „Път, Истина, Живот“. Как ще изпеете тези думи? За три месеца пейте песента *Сила, здраве е богатство*. Развей знамето – и като станеш от леглото, запей тези думи из стаята. Ако някой ви гледа отвън, ще каже: „Какво прави този човек?“.

Колко работи ни пържат! Много работи ни стягат. Когато имаш ставен ревматизъм или неврастения, или главоболие, това не е ли стягане? С онези от вас, които са нервни, един ден ще пеем *Сила, здраве е богатство* – и ще се излекуват. Никакви церове! И онзи, който има болки в корема, той по същия начин ще пее *Сила, здраве е богатство*. И като пее, веднага ще се излекува.

Силата на човека седи в неговия ум, в неговото сърце и в неговото тяло. Ако умът ви, сърцето ви и волята ви не са свободни, трябва да се освободите. Та най-първо вие трябва да се освободите – това е непреривен процес. Постоянно трябва да се освобождава човек, понеже се наслоява прах върху вашия ум, сърце и воля. Погледнете тези лампички. Най-първо те са чисти, но след като са горели дълго време, почерняват, става наслояване. Те трябва да се чистят. Та всяка сутрин, като станете, очистете ума си, сърцето и волята си, поблагодарете на Бога и започнете да работите.

Направете упражнение с молитвата *Отче наш* до 22 март. Ще разпределите молитвата според числата, които имате до 22 март. Като кажеш *Отче наш*, цял ден ще мислиш върху тези думи. Може три дена да изговаряте *Отче наш*, след това на четвъртия ден ще кажете: „Отче наш, Който си на небето“ – и ще размишляваш върху последните думи. И така нататък... Трябва да знаеш какво нещо е *Отче наш*, да знаеш какво нещо са думите: „Който си на Небето“, или думите: „Да се свети“.

Та бих желал да прочетем молитвата *Отче наш* веднъж, но на свят. Сега я прочетете до 22 март. Може да изберете *Отче наш* или *Добрата молитва*. За всеки ден ще вземете един малък пасаж от една, две или три думи – и цял ден те да останат в ума ви.

(*Всички стават.*)

Сега да изговорим само тези думи: „Отче наш“.

14. лекция, 3 януари 1940 г., София, Изгрев

БОЖЕСТВЕНАТА УСМИВКА

Добрата молитва
Духът Божий

Ще прочета само няколко стиха от 26. глава от *Деянията на апостолите* (10–17).

Венир Бенир

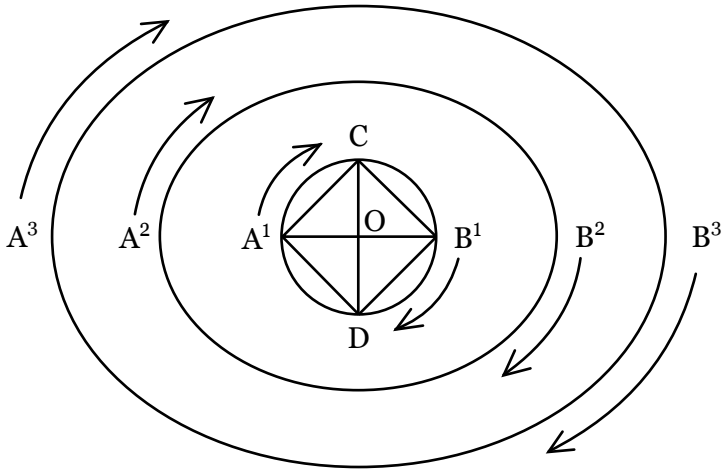

$A^1 : A^2 : A^3 = B^1 : B^2 : B^3$

Много пъти се говори за свободата. Човек трябва да знае как да освободи себе си, да бъде свободен всякога. Да са му свободни краката, очите, ушите, постъпките, ръцете и прочее.

Тая картина представлява трите свята, в които живее човек. A^3 представлява физическия свят, A^2 – духовния свят, A^1 е умственият Божествен свят. Във физическия свят нещата са видими; онези в духовния свят ги усещаме, а пък нещата в умствения свят ги схващаме с ума си. Някой път предметите от физическия, духовния и Божествения свят се преплитат и тогава влизаме в едно недоразумение. Ти казваш: „Виждам нещата“. Ти виждаш известен предмет, виждаш една книга.

Книгата, това е физическата страна. Почнеш да четеш книгата – пак я виждаш, но в това второ виждане има нещо друго. При първото виждане виждаш нещата общо: виждаш един предмет, но той не ти е ясен. Да допуснем, че виждаш най-първо една ябълка. Щом я виждаш, вземаш я с ръката си и имаш известен усет. Но ако откъснеш едно малко парче от нея със своята уста, имаш друг усет. Ти ще усетиш това, което с очите си не можеш да видиш.

Казвам сега: нещата трябва да се координират. Ти казваш: „Виждам“, но с виждане всичко не става. Казваш: „Пипам“, но с пипане всичко не става. Казваш: „Вкусвам“, но с вкусване всичко не става. Казваш: „Аз искам да го попипам“. Пипането е най-високото усещане във физическия свят. Ти имаш известно усещане за светлината. Най-хубаво усещане имат очите, те схващат най-възвишеното. Някой човек казва: „Аз вярвам в Бога“. Като вярваш в Бога, какво понятие имаш за Него?

Задали ли сте си въпроса какво нещо е вярата. Казваш: „Вярвам в Бога, че е създал света“. Хубаво, какво си научил ти, като вярваш, че Бог е създал света? Най-първо твоята вяра трябва да я опиташ във физическия свят, после в духовния и в умствения свят, и ако издържи, това е вяра. Ако я опиташ само във физическия свят, ти ще имаш само една външна представа. Ти трябва да имаш не само външна и вътрешна представа, но трябва да образуваш и известна връзка. Но трябва да имаш не само връзка, но и отношение, и разбиране.

Любовта образува връзки между хората. На физическото поле Любовта се занимава с играчки за хората, тя е създала доста играчки за тях. В духовния свят Любовта е създала забавление, а пък в умствения свят тя е създала учение – да учи човек. Значи най-първо имаш играчки, второ – забавляваш се, и третото – учиш. Ти казваш: „Аз не обичам да се занимавам с играчки“, но ако не се занимаваш с играчки, не можеш да се забавляваш, а пък ако не си се забавлявал, не можеш да учиш. Играчките са встъпление в живота. Ако не четеш встъплението, т.е. ако не се занимаваш с играчки, не можеш да преминеш по-горе, няма да разбереш забавлението и после няма да можеш да разбереш и учението. Има известна връзка между тях.

Най-първо трябва да се освободим от известни заблуждения. Много неща са изопачени. Например този брат (*Симеонов*) свири на цигулка, но българите казват, че цигулар къща не гледа. А пък виждаме, че този брат гледа къщата си. Но то е благодарение на това, че не работи само с цигулката, но има и друго нещо. В него цигулката иде като забавление, когато си няма работа. Той си играе и се забавлява с цигулката.

Трябва да се очистят нещата. Някой се усмихне – искат да знаят защо той се е усмихнал. Някой път считат, че усмивката не се позволява, например в черква – там трябва да бъдеш сериозен. Някои хора са толкова тъжни, че като ги погледнеш, виждаш на лицето им голяма тъга. Те казват: „Не ми върви“. Че какво не им върви? Какво трябва да се разбира от това? Под думите *не ми върви* той разбира, че или обуща няма, или дрехи няма, или че хубаво ядене няма, или пари няма, или къща няма на свят, или че децата му не са добре. Или пък може службата му да не е добра. Има нещо,което го смущава, и той казва: „Не ми върви“.

Хубаво, за да ти върви, какво трябва да правиш? Ти имаш един кон – трябва да изучаваш характера му. И конят си има особености. Някои коне са хапливи – у тях носът е малко гърбавичък. Това показва, че ти трябва да се пазиш. А други коне обичат да ритат. Като те ритне някой кон, ти казваш за него: „Той не знае да се обхожда“. Този кон е живял с векове и казва: „Аз се опасявам от хората, които ме пипат по задницата. Не искам да ме пипат по задницата, не искам да идват и отпред. Човек трябва да бъде на малко почтено разстояние от мене, защото съм опитал, че е опасно“. Колко пъти вълкът е хващал коня отпред за муцуната или го е нападал отзад. Та за да се самосъхранява, конят се е научил да хапе – вълкът го е научил да хапе. Вълкът много пъти го е хапал и сега конят се е научил също да хапе.

Кой е научил коня да рита, как се е научил той на това? Задните крака на коня са като нашите ръце, те са направени като човешките ръце. И като дойде вълкът, конят със задните крака го рита и го отхвърля надалеч. И ти като се приближаваш, той мисли, че си опасен като вълка, и те отхвърля надалече. Казва ти: „По-далече стой! На мен са ми неприятни хората, които се приближават много към мене“. В задната част

на коня е опашката му, а опашката представлява неговата мисловна част. Животните мислят с опашката си. Ако искаш да знаеш дали едно животно е здраво и умно, ще гледаш как си мърда опашката. Спре ли опашката да не се мърда, млекопитаещото е болно вече. А пък у човека тази опашка е минала от зад напред – неговият нос е опашката.

И при човека можете да познаете неговото здравословно състояние. Нужна е цяла школа, за да ви се покаже какво е здравословното състояние на човека. Има някои състояния, които не са здравословни. (*Учителя гледа надолу и ходи наведен като слаб и отчаян човек.*) Това е нездравословно състояние. Този, който ходи така, иска да каже: „Каквото и да говориш, аз живея на Земята. Ти говориш за небето, но я ми говори нещо за Земята. Онези неща не са за мене“.

Ние казваме за някого: „Да му говорим за онзи свят“. Какво е онзи свят? Онзи свят е разумният свят. Това, което можеш да разбереш, и това, което може да внесе в тебе светлина, това е онзи свят. Това, което може да внесе в теб едно топло чувство, това е онзи свят. Това чувство, което внася в тебе топлина, това е онзи свят. Но ти го разбираш физически и питаш: „На онзи свят ще се познаваме ли ние?“. Щом в този свят не се познавате, и в онзи няма да се познавате. Казваш: „Ще има ли срещи в онзи свят?“. Щом се познавате, ще има срещи там. В онзи свят, или в разумния свят, ти никога не можеш да срещнеш един човек, когото не обичаш; и никога не можеш да срещнеш един човек, от когото не искаш да научиш нещо. Щом го обичаш, той става видим; и щом искаш да научиш нещо, той ще ти говори. А пък щом не го обичаш и щом не искаш да научиш нещо от него, той е невидим за тебе.

Кога човек трябва да мълчи? Човек трябва да мълчи, когато разумният говори. Трябва да мълчите всички, когато Господ говори. Да говориш, когато разумният говори, какво подразбира това? Ако отидете при някой извор и говорите, ще ви слуша ли изворът? И той ще говори с теб.

Да направим сега едно сравнение. Да допуснем, че един човек е болен. Това е нещо, което не е под контрола на неговата воля. Всички неща, които човешката воля не може да контролира на физическото поле, в духовния и в умствения свят, произвеждат едно болезнено състояние в човека. Щом

имаш болка, това показва, че твоята воля не може да контролира това нещо. Ти казваш на болестта си: „Иди си“, но тя не си отива. Ако е като войника, ще му кажеш да си отиде – и ще си отиде. Той ще ти каже: „Слушам, ваше високоблагородие! Слушам, господин майор, слушам, господин полковник! Слушам, владико свети“. Ако онзи е учител, ученикът казва: „Слушам“.

В съвременния живот ние сме създали едно понятие за себе си, което не съответства на нашата мисъл и на нашето сърце. Ние трябва да бъдем верни. Ти мислиш, но това, което мислиш, трябва да бъде вярно; чувстваш, но това, което чувстваш, трябва да бъде вярно; постъпваш, но това, което постъпваш, трябва да бъде вярно. Верни неща са всички, в които няма два израза. Верни неща са тези, които не можеш да тълкуваш по един или по друг начин – те имат само едно тълкуване. Казано е: „Верен и истинен“. Значи верен и истинен е този, който винаги постъпва по един начин, а не по различни начини.

Външните условия принадлежат на физическия свят, а възможностите принадлежат на духовния свят. Във физическия свят ти трябва да имаш разнообразие в условията; в духовния свят трябва да имаш разнообразие във възможностите. В духовния свят в условията наглед има голямо еднообразие, а разнообразието е във възможностите. В духовния свят например външно всички си приличат едни на други – наглед има еднообразие. И като мръдне малко онзи, с когото говориш, като се отдалечи малко, после не можеш да го познаеш кой е. Всички си приличат като лика-прилика, като два стръка иглика. Приличат си, не можеш да ги различиш.

Та казвам: в духовния свят ти не можеш да познаеш един човек, ако не го обичаш. Във физическото поле как ще познаеш един човек? На физическото поле пък, ако не си добър, ти не можеш да познаеш човека. На физическото поле за да познаеш един човек, трябва да бъдеш добър. Ако си добър, всички хора се отварят пред тебе; ако не си добър, всички хора се затварят за теб. Ние казваме: „Трябва да бъдем добри“. Доброто е за този свят, а обичта е за онзи свят. А пък ние туряме обичта за този свят, а доброто – за онзи свят. Та доброто ще го туриш в съгласие с условията на физическото

поле, а пък обичта ще туриш в съгласие с възможностите в тебе, с вътрешните стремежи на твоята душа. По този начин само човек може да прогресира.

Човекът трябва да има разбиране. И ако човек не разбира така живота, той става еднообразен. Някой ти казва с висок тон: „Мисли добре“. Ти си казваш: „Какво иска да ми каже с това?“. Или някой ти казва със среден тон: „Мисли добре“. Или пък някой ти каже съвсем ниско същите думи. Мисълта на човека трябва да бъде строго определена – да бъде ясно какво искаш да кажеш. При говора вътре в теб трябва да има съгласие между твоите мисли, чувства и постъпки. Трябва да има едно правилно отношение между тях, а не да говориш едно, а да разбираш друго. Как ще кажеш на един приятел: „Мисли добре“?

Защо се развалят отношенията между хората? Защото не знаят как да говорят. Защо се разваля любовта между тях? Защото не знаят как да говорят. Ти казваш: „Той трябва да ме обича“. Защо? Любовта се обича. Аз не мога да обичам един певец, който не пее добре – дразни ме. А пък щом пее добре, аз го обичам – обичам го без да искам, заставя ме да го обичам. Той може да бъде много хубав, красив, да има маниери, но ти оставяш настрани неговата красота. Той може да е строен, здрав, богат, но не пее – не можеш да го обичаш. Вие казвате: „Той трябва да ме обича“. За какво трябва да те обича? Може да ви обича за вашето добро, може да ви обича за вашия светъл ум, може да ви обича за вашето благородно сърце, може да ви обича за вашата честност. Хиляди работи има, за които може да ви обича.

Ти питаш: „Какво мисли Господ за нас?“. Казват: „Той обича всичките“. Една неразбрана работа е това. Мислиш ли, че като си грешник, Господ ще прояви Своята любов и ти ще можеш да я възприемеш? Мислиш ли, че ако постоянно одумваш хората, Той нищо няма да ти каже. Той те слуша, но ако ти постоянно говориш все лошо за хората, Бог ще има особено мнение за теб. Още като Му кажеш първата дума, Той ще има особено мнение за тебе, но ще те търпи. И ти ще кажеш: „Господ ме изслуша“.

Изслушването не показва още нищо. Бог при слушането не одобрява твоето говорене. Той не ти е казал нищо, но те

оставя сам да се досетиш. Бог няма да ти каже нищо, но ще изпрати един такъв бъбрица при тебе – точно като теб – и така Той ще ти даде един урок. По някой път вие казвате: „Защо са тези лоши условия в света?“. Лошите условия показват, че не си живял както трябва. Такъв е законът – това не е за унижение. Ти казваш някой път: „Защо дойдоха лошите условия?“. Или ти си причината, или обществото, или пък човечеството е причината. Има някаква причина, та са дошли лошите условия. И ако дойдат добрите условия при мене, или аз съм причината, или обществото, или цялото човечество. Та ние участваме във всичките неща.

Та трябва да бъдем изправни. Човек трябва да знае в даден случай кой е причината. Ако ти си причината, веднага изправи грешките, които правиш. Ако обществото е причината, ще отидеш да изправиш това общество. Ако знаеш причината, ще отидеш да изправиш тази погрешка. И ако причината за доброто си ти, ще се радваш на това. Ако обществото е причината, ще отидеш да му благодариш. Ако пък човечеството е причина, ти на човечеството ще благодариш. Ако условията са добри, ще благодариш на себе си, че си живял добре; ще благодариш на обществото, че е живяло добре; ще благодариш и на човечеството, че е живяло добре.

Ако аз съм причината за добрите условия, в които живея, ще благодаря на цялото човечество. Когато на сърцето ми е добре, ще благодаря на ангелите – те са живели добре, та и на сърцето ми е добре. Ако пък светлината в ума ми е добра, ще благодаря на Бога – това е от Божествения свят. Та трябва да знаете в кой свят функционирате – и там трябва да изправите работите. И не само да изправяте, но нови неща трябва да се внасят. Например ти се усмихваш. Всеки ден трябва да се научиш по нов начин да се усмихваш; всеки ден трябва да се учиш по нов начин да говориш; по нов начин да чуваш, по нов начин да възприемаш уханията, по нов начин да кажеш една дума.

Сега всички вие говорите за Любовта. Аз ще ви изпитам за Любовта. Я ми кажете следното – как ще произнесеш думите: „Обичам ви“. Как ще кажеш тия думи на обичния си? Ако някой ти каже: „Обичам ви“ и ако при тези думи се появи светлина в ума ти, топлина в сърцето ти и енергия в тялото ти,

той добре е произнесъл тия думи. Но ако ги е произнесъл, а в тебе няма никаква топлина, светлина и сила, то тази дума не е изговорена добре, а механически. Като отидете в онзи свят, ще ви изпитват как се усмихвате, как говорите. В онзи свят има крайна икономия.

В Природата съществува един закон: Бог не обича да иждивяваме излишна енергия. Там се цени и най-малката енергия, тя има цена. Ако ти си вдигнал много нагоре ъглите на устата си, иждивяваш много енергия. И като спуснеш много надолу ъглите на устата си, пак иждивяваш много енергия. Ще се усмихнеш по възможност така, че да си направил най-малките разноски. Тази усмивка да е толкова деликатна, че едва да се забелязва, а не всички да я видят. Само зоркото око трябва да види, че си се усмихнал. Това е усмивката, която Бог оценява – едва да се забележи. И Христос само веднъж се усмихна и не са Го видели. Веднъж видял едно умряло куче. Петър попитал: „Господи, защо умря това куче?“. Христос се усмихнал малко. Искал да му каже: „Това куче умря, понеже не обичаше“. Христос не му отговори на въпроса, а само малко се усмихна, но аз ви казвам, че това е искал да каже.

Защо умират хората? Защото не обичат. Защо страдат? Защото не обичат. Защо не им върви? Защото не обичат. Защо не могат да учат? Защото не обичат – нищо повече. Ти казваш: „Аз обичам“. Ти обичаш, а не можеш да учиш; обичаш, а не ти върви. Вие казвате: „Христос, Който е обикнал цялото човечество, колко пострада Той!“. Нищо не значат тия страдания, те са малко. Христос имаше предвид бъдещето, което ще дойде, а не само какво ще се случи един ден; Той имаше предвид какво ще се случи в хилядите дни, които ще дойдат в бъдеще.

Ти се усмихваш, но това е предисловие на твоята усмивка. Какво означава твоята усмивка? Ако мина покрай едно умряло куче и се усмихна, аз си казвам: „Няма да постъпвам като това куче. Такъв живот няма да водя“. Ще знам, че това е за мене едно предметно учение. Ти казваш: „Възкресението ще дойде някога“. Всеки от вас може да съживи един мъртвец: мъртвите хора ви слушат. За да го съживиш, ще му кажеш така: „Поусмихни се“. А пък той ще ти каже отвътре: „То се свърши“. И ако ти му кажеш: „Усмихни се“ и той се усмихне, мъртвият веднага ще си отвори очите и ще оживее.

Умрелите слушат, те много слушат. Толстой разправя един пример. Посетил един руски манастир и срещнал един стар калугер на 85 години, от княжески произход. Толстой му казва: „Какво те застави да станеш калугер? Ти си княз“. Толстой със своите дебели вежди бил много наблюдателен и искал да знае това. Той го пита: „Кажи ми как един княз стана калугер?“. Онзи му казал: „Да ти разправя. На младини, бях между 11 и 21 години, се сгодих за една княгиня, която обичах. Но не знам как, един ден ми стана един припадък, дойдоха лекарите и констатираха, че аз съм умрял. Слушам как лекарите констатират, че съм умрял, че сърцето ми е спряло. И почнаха да ме приготовляват за погребение. Донесоха и запалиха свещи при главата и при краката ми, почнаха да ми четат молитви. И аз си казах: „Това ли е смъртта?“. И видях моята възлюбена, която дойде с баща си. И бащата каза: „Плачи, за да видят хората, че го обичаш!“. Дъщерята отговори: „Не обичах аз този, а друг. И от немай-къде се свързах с този“. Князът, като чул тези думи, казал с тъга: „Господи, ако оживея, ще живея другояче“. И той се усмихнал и оживял, и до 85-ата си година служил в манастира. Той се усмихнал и оживял.

Та и вие трябва да се научите да се усмихвате. Всеки, който не се усмихва, ще умре. Една усмивка е нужна, но да не я видят хората. След като дойдат големите ти страдания в живота, като те погледнат, да се усмихнеш в себе си: вдигни очите си нагоре и благодари на Бога, че можеш да се усмихваш. А пък ние при най-малките страдания почваме да гледаме начумерено. (*Учителя представи как ходи начумерен човек.*) Мене ще ме държат отговорен, понеже аз изхарчвам енергия за няколко милиона лева, за да ви представя учението предметно. Аз сега ще работя и ще поправя това – зная как да поправям тия работи. Не е лесна работа... Исках да ви покажа с предметно учение какво значи това – и ви го показах.

В недоволството вие сте майстори, но аз много рядко съм срещал хора с хубава усмивка. При усмивката има едно координиране на нещата: ще поставиш погледа си на известен ъгъл, после ушите си, ще вземеш известна поза, ще координираш очите си със своята усмивка, а също и носа си, и ръцете си, и краката си – те ще вземат известна поза. Каква поза ще вземеш? При усмивката ще вземеш такава поза, че да имаш

едно особено положение спрямо Слънцето и Земята. Ще вземеш отвесно положение: да не си наклонен нито наляво, нито надясно; и от двете страни трябва да се образуват прави ъгли. И тогава ще се усмихнеш. И ангелите, като видят тази усмивка на тебе, ще се зарадват, че един човек се е усмихнал, понеже това се случва много рядко. Ти тогава приличаш на едно цвете, което е цъфнало с всичката си красота. Така и те се спират на един човек, който се усмихва – той прилича на цвете. И тогава от човека излиза едно особено ухание, една особена светлина, един особен аромат – и душата се проявява в своята красота и пак се скрива. Та ангелите наблюдават това, то е цъфтене.

Ние като говорим тези неща, някой ще каже: „Но знаете ли в какво тежко положение се намирам сега?“. Че положението на едно дърво, което гори в пещта, какво е? И положението на една кокошка, която се пече, какво е? Вие се качвате на един автомобил и плащате на шофьора. Какво е спечелил шофьорът от вас или вие какво сте спечелили? Че не е лесна работа да бъдеш един шофьор само за да спечелиш пари. Ти трябва да станеш шофьор, за да се запознаеш с хората. Като дойдат те, трябва да знаеш как да отвориш вратата, да ги туриш на местата им с една учтивост. Ти ще ги погледнеш с учтивост, ще тръгнеш както трябва и ще гледаш да не правиш сътресения. Те трябва да са доволни, че си ги возил без сътресения. А пък сега има някои шофьори, които ще те тръснат. Пък като те вози онзи шофьор с усмивката, ще кажеш: „Така никога не съм ходил“.

Всеки един човек е едно съкровище на Божественото. Ако ти го обичаш на физическото поле, в духовния и в Божественото свят, Бог ще ти покаже какво е Той. Бог крие Своите блага от хората, които не Го обичат. И много души на Земята остават неразбрани. Колко синове има, които не са разбрани от бащите си; и колко бащи има, които не са разбрани от синовете си. Колко майки има, които не са разбрани от дъщерите си; и колко дъщери има, които не са разбрани от майките си. Колко братя има, които не са разбрани от сестрите си; и колко сестри има, които не са разбрани от братята си. В този свят, в който живеем, има голяма неразбория, ние не се разбираме. И като не се разбираме, се мъчим.

Та казвам сега: вие всички носите на лицето си една умора; и казвате: „Тежък е животът“. Че как е тежък един живот, който Бог е създал? Такъв е неразбраният живот. Тежка е неразбраната мисъл, тежко е неразбраното чувство, но всяка разбрана постъпка, всяко разбрано чувство, всяка разбрана мисъл са едно благословение. Един ден като разбереш една мисъл, като разбереш едно чувство, като разбереш една постъпка, това е едно голямо богатство. Какво повече от това! Вие срещали ли сте хора на Истината, виждали ли сте Истината в очите на човека? Ако търсиш Истината, ще я намериш в очите на човека; ако търсиш знание и мъдрост, търси ги в ушите на хората – виж как са направени те. И виж като те слуша, човек как си поставя ушите. Трябва да посетиш един голям мъдрец, за да видиш как трябва да държиш ухото си. А пък ако търсиш човека на Любовта, който те обича, гледай устата му – устата е авторитет за любовта. И ако не знаеш как да си държиш устните, ти не можеш да проявиш Любовта.

Проявлението на Любовта зависи от съприкосновението на двете устни. Не трябва много да ги стискаш, нито да са съвсем отворени, но да има едно леко докосване на двете устни – едно любовно състояние. И това е здравословното състояние. А когато у някои хора това съприкосновение не е правилно, те не са живели добре. Тогава краищата на устните се завършват надолу (*първата линия*). Когато устните при съприкосновението си образуват права линия, то тази права линия показва, че чувствата са потиснати (*втората линия*). А пък има едно такова положение – (*третата линия*). Това е естественото положение.

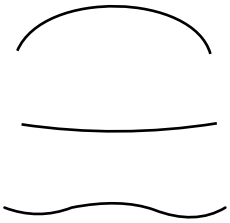

Човек трябва да даде на всяка своя мисъл известен физически оттенък. Някой ден трябва да имате упражнения за устата си. Вие не си познавате устата. Някой ден трябва да имате упражнения за очите си, за ушите си, за ръцете си; трябва да знаеш как да държиш ръцете си. Ти може да си свършил четири факултета и пак да си невежа: не можеш да се ползваш от това знание, което Бог ти е дал.

Ще трябва да се явим пред Бога с тялото си и Той, като ни погледне, ще гледа най-първо очите, после ушите, после

устата, след това ще погледне челото ти какво е, после скулите ти, и после цялото ти тяло, навсякъде. И като види, че си без дефект, Той ще се зарадва, че си живял добре. А пък щом те погледне и види, че устата ти, очите ти и прочее са изкривени, Бог ще види, че не си живял добре.

Ти ще се оплакваш, че външните условия са били лоши, че хората не са те познавали много добре. Тогава Господ ще ти каже: „Ами ти кого позна?“. Щом всички хора не са те познали, значи и ти не си ги познавал. Когато кажеш: „Намерих едного и го познах“, тогава пак е добре. Но да минеш живота си в света и да не познаваш нито един добър човек, тогава? Някой казва: „Няма добър човек в света“. Поне ти си най-добрият! Ти като намериш най-добрия човек, той ще ти бъде учител, ще ти бъде баща. Като намериш най-добрата жена, тя ще ти бъде майка. Ако намериш други най-добри хора, те ще ти бъдат сестри, братя и пр., те ще ти бъдат и слуги. Ако познавате хората както трябва, тогава вие ще имате един учител, един баща, една майка, един брат, една сестра, един слуга.

Думата *слуга* също е опорочена. Вие мислите, че да бъде човек слуга, това е много просто нещо; мислите, че човек ще бъде слуга, когато няма какво да прави. На Земята е така, а в духовния свят най-възвишените същества стават слуги. И ако там някой се е отличил с някакво голямо отличие, тогава за производството ще го пратят на Земята – най-ученият да стане слуга, за да покаже какъв трябва да бъде слугата. И този слуга дето и да отиде, от слуга ще стане пръв. Ако е ученик в музикално училище, щом професорът каже нещо, ще го пита: „Какво мислите вие?“ – постоянно ще искат неговото мнение. Слугите в света трябва да бъдат най-учените хора. Да бъде човек господар е лесна работа. Когато някой е прост, от Небето го пращат тук за господар. И тогава на този, глупавия господар, му дават 4–5 умни слуги, за да му бъдат учители... Нали има княжески деца, които са с голямо мнение за себе си, че са от царска кръв. Те имат ред професори да ги учат. Тези професори знаят много повече от тях. Не трябва човек само да мисли, че има царска кръв.

Мнозина от вас казват: „Аз имам Духа Божий“. Според мене един човек, който не учи, той няма Духа Божий; един човек, който не обича, той няма Духа Божий; един човек,

който и да е той, който не постъпва добре, няма Духа Божий. Щом аз имам Духа Божий, ще мисля, както Бог мисли; ще обичам, както Бог обича, и ще постъпвам, както Бог постъпва. Не се изисква кой знае какво при обичта. Аз сега не критикувам нещата.

Представете си, че ви дават едно ядене, което е сготвено преди 10 дена; друго ядене, което е сготвено преди 5 дена, и трето, което е сготвено днес. Питам сега: кое ядене е по-хубаво – онова, сготвеното преди 10 дена, това от преди 5 дена или сготвеното днес? Яденето, сготвено днес, е най-хубавото. Плодът, който е узрял днес, е най-хубавият. Като се изминат 4–5 дена, този плод вече е изгубил нещо от своята сладчина. Плодът губи своята сладчина, защото плодовете не узряват еднакво. И ако садя ябълка, аз трябва да ходя и да наблюдавам плодовете. Тези плодове, които са на юг, узряват по-рано. Плодовете не зреят изведнъж. Някой път ще видиш само 2–3 череши узрели – тях ще откъснеш. Втория ден са узрели 4–5 череши; на третия ден са узрели 10–15–20 череши... Така се увеличава броят на узрелите. Ако ядеш онова, което е узряло днес, ти ще приемеш това, което другаде никъде не можеш да го приемеш. А пък ти отиваш при един плод, който е презрял – той няма същата сила. Ти на един човек ще кажеш една дума, но дума, която е узряла преди 10 дена. Не – като кажеш една дума на един човек, трябва да му кажеш такава дума, която е узряла днес. Много думи няма да му казваш.

Нали има любовни писмовници. И младите хора, и старите дядовци пишат любовни писма, и то много обикновени: „Сърцето ми гори“ и прочее. Но това са неща, взети от писмовника. Сърцето му не гори, но в писмовника пише така. Или пък той пише: „Постоянно мисля за тебе“, пък той не мисли за нея, а мисли как да се облече. Тя пише: „Като мислех за тебе, прегорих яденето“. И това не е така, но така пише в писмовника. Аз не бих желал нито един от вас от любов да прегорява яденето. Оная мома, която обича един момък, никога не прегорява яденето – това е невъзможно! Така зная аз. Която не обича, тя го изгаря всякога. И щом се ожените и жена ви прегаря яденето, тя не ви обича.

Ние трябва да имаме Любовта в най-чистата форма. Ако твоето сърце прегорява яденето за ума, тогава сърцето ти

има ли любов? Човек, който обича, никога не може да каже от сърцето си една лоша дума, понеже Бог е там. Ако аз проявявам Божията любов, в дадения случай е невъзможно да кажа нещо лошо. Когато Любовта се оттегли, това е възможно, но при Любовта е невъзможно. Не се самоизмамвайте при прекъсването на тока на любовта, че можете да кажете лоша дума, защото после идва страданието.

Та казвам: не прекъсвайте Божествения ток на Любовта! Това за вас е за самовъзпитание. Някои ваши страдания идват от прекъсването на тока на Любовта. Никой не знае за това ваше страдание, но това е станало поради прекъсването на тока на Любовта. Някой път става прекъсване на тока на Любовта. Стремете се да владеете нещата във физическия свят, в духовния и в Божествения свят – да ги владеете чрез закона на Любовта, чрез закона на Божията мъдрост и чрез закона на Истината. Това е толкова лесно!

Ако майките знаят как да постъпват с децата си, колко нещо би се постигнало! Някои деца много добре постъпват. Веднъж дадох следния пример с едно 6-годишно момиченце. Бях му дал едно карамфилче – исках да му направя удоволствие и му го подадох. То каза: „Аз не мога да нося това карамфилче. Имам една голяма кака. Тя може, но аз не мога“. Аз веднага разбрах: тя не може да носи едно откъснато карамфилче. И права е, много умно постъпи. Вие, възрастните, често ще вземете един карамфил... Че ако дадеш някому един откъснат карамфил, ти искаш да кажеш: „Можеш ли да възстановиш живота на този откъснат карамфил?“.

Не се стремете да поправяте един човек, който носи един откъснат карамфил; не се стремете да поправяте един човек, който говори безразборно. Не се стремете да поправяте един човек, който не мисли както трябва. Оставете го – това са немислими работи. А ние си поставяме за задача да поправим хората...

Разговаряйте с хора, на които Бог говори; обичайте хората, които Бог обича. Що е богатство? Аз считам за богат човек онзи, който е богат и на Земята, и на Небето, и в Божествения свят – богат е и в трите свята. На Земята той е богат и щедър – щедър е и в чувствата, и в мислите, навсякъде изявява Божественото. На Земята той изявява Истината, в духовния свят

изявява Любовта, а пък в Божествения свят изявява Мъдростта. На Земята богатият човек си служи с Истината, в духовния свят си служи с Любовта, а пък в Божествения свят си служи с Мъдростта – това е богатият човек. А пък който е сиромах на Земята с тези неща, той не може да бъде богат и на Небето.

Вие някой път може да вземете следните изречения: „Блажени нищите духом“ или „Блажени кротките и смирените“. Но знаете ли какво е кротък човек, или смирен човек, или милостив човек? Ако в теб милосърдието е слабо, Духът ще ти каже: „Потърси Ме в Моята милост!“. Ние сега призоваваме Бога в милостта Му, понеже сме крайно жестоки същества: по-жестоко същество от човека на Земята няма. У хората няма милосърдие; милосърдието не е едно качество на човечеството. Затова трябва да призоваваме Бога в Неговото милосърдие, за да може да ни предаде от изобилието на Своето милосърдие, та да станем милосърдни.

Човек има всичко, но милосърдие няма. Даде някому, и то само един лев. Бръкне някой път в джоба си, вземе 5 лева и ги тури обратно в джоба си; намери 2 лева и пак ги тури обратно; и чак като намери 1 лев, даде го. Или дойде някой човек при него. Дошлият е беден, той иска онзи да му направи добро. Човекът има палта; взима едно и казва: „Ново е още“. И като намери някое скъсано палто с десет дупки, даде му го. И си казва: „Аз правя добро“. Благодаря за такова добро със съдрани палта! Ако направиш добро, направи го както трябва. Този човек има нужда от шапка. Купи му една шапка, каквато той би носил.

Ти ще избереш и начина на даването. Като обичаш някого, няма да му занесеш шапката сам. Когато обичаш един човек, ти сам никога не му носи подарък. Щом го занесеш сам, ще изгубиш. Бог, Който ни обича, не ни носи сам нищо – Той изпраща другите да ни носят всички Негови подаръци. Бог изпраща Слънцето, дъжда, вятъра, хората и прочее, но Той никога не идва да ни донесе нещо. И ти като обичаш някого, ще намериш един човек, та да изпратиш чрез него своето добро.

Христос казва: „Когато правиш добро, лявата ти ръка да не знае какво прави дясната“. А пък първото нещо, когато ние обичаме някого, е, че искаме всички хора да знаят. Тая любов,

която се разгласява така, е от еднодневките. Непроявената любов е реалната, а пък проявената е временна. Любовта едва сега се проявява. Ти като обичаш, когато минеш покрай един болен човек, той ще оздравее; като минеш покрай един, който е невежа, той учен става. Няма да му кажеш, че го обичаш: всички хора, покрай които минеш, ще почувстват любовта ти, без да им казваш, че ги обичаш. И ти също ще се радваш.

Когато всички хора станат учени и добри, аз ще се радвам, че любовта, която минава през мен, ви е направила такива. Това е пътят. За това изкуство ви трябват още хиляди години, но все-таки малко можете да направите. Правете опити! Какво ви коства сутринта, като станете, да си коригирате устата, очите, веждите. Те са антени, турени там, отгоре – и като падат лъчите, са нагодени да ги приемат по особен начин. После клепачите на окото също са антени. Те трябва да бъдат много добре очистени, за да може да се възприеме слънчевата енергия по правилен начин. Някой път едно болезнено състояние зависи от мигачите, а някой път зависи от веждите. Ако човешките вежди се наредят надолу, това вече е старост; и ако устата се навежда надолу, това също е старост. Младостта в Божествения свят изисква особени линии.

Та някой път вие хубаво правите, че се оглеждате в огледалото. Някой път не се харесвате. Кое не харесвате в себе си? Ще намериш къде седи погрешката. Тази погрешка седи или в очите, или в устата, или в ушите, или в тези мускули на лицето. Има някаква причина.

Та казвам: трябва да констатирате като един лекар хубавите и лошите неща, за да можете да се радвате на хубавите и да изправите лошите. Аз като ви говоря, искам да имате лице свежо – и като ви погледне човек, да забележи, че от вас излиза мисъл, любов и истина. И да си каже: „Ето един човек в света, който мисли, който чувства, от когото изтича Любовта като извор и който има Истината“. И като отиваш, тогава ти можеш да даваш.

И трябва да знаеш на какво разстояние да бъдеш от хората. Не се приближавайте много един до друг – мисълта ти трябва да бъде близко. Ако един човек се приближи много до другите, той изгубва своята красота; и ако се отдалечи, я изгубва. Има известно разстояние и ако човек го спазва, тогава

той е красив. Та наблюдавайте се от тая точка, която Бог е турил. Наблюдавайте един човек не за да му търсите погрешките, но за да видите това, което Бог е турил в него – хубавото. Това е наблюдение. А пък лошото е опаковка. Не се събирайте, за да видите недостатъците си, но за да видите хубавите работи, които Бог е вложил в ума ви, в сърцето ви и в душата ви. Та изучавайте устата си, носа си, ушите си, очите си. Това ще бъде предметно учение на новото учение в бъдеще.

Разбира се, това са само общи наброски. Аз сега ще ви дам едно предметно учение. Ще си вземете една много чиста кърпа, една много фина кърпа – и сутринта, като станете, с найхубавата вода ще си поочистите устните с нея три пъти. Един път за физическия свят, втори път за духовния свят, и трети път за Божествения свят. И после ще вземете едно огледало, ще се погледнете три пъти – и трябва да останете с едно впечатление, че устата ви е намясто. И трябва да ти е приятно. И ще погледнете устата си така, като че ще се запознаете с някой човек. Но няма да си разправяте един на друг какво правите; няма да разказвате: „Аз направих така“. Много леко, по найлекия начин, с бяла кърпа, ще правите така. И когато правите така, ще мислите за всички красиви усти, които има на Земята, на Небето и в Божествения свят.

Давам ви нова формула:

Пътят на Любовта е път за възлизане към Бога! (3 пъти)

Всички трябва да вървите в този път.

15. лекция, 10 януари 1940 г., София, Изгрев

НОВИ НАСОКИ В СЪЗНАТЕЛНИЯ ЖИВОТ НА ПРИРОДАТА[9]

НАЛЯГАНЕ И НАПРЕЖЕНИЕ. РАЗУМЕН ЖИВОТ

Всички съзнателни хора очакват нещо хубаво в живота. Това е новото, което иде. Всички го чувстват, то се носи вече из въздуха, прониква вече целия живот. Всички говорят за него. Добро е това очакване, но всеки трябва да знае пътя, по който ще дойде очакваното. Това именно не е известно на хората. Понякога в тях се явява желание да получат наготово очакваното. Откъде може да дойде то? От Природата ли? Наистина, разумната Природа съдейства на хората за придобиване на всички блага, към които се стремят, но те сами трябва да работят за тяхното постигане. Човек трябва да разбира силите, които работят вътре и вън от него, за да ги уравновесява и използва за градеж и творчество в живота.

Една от задачите на физическия човек е да се справи с външното физическо налягане. Като противодействие на това налягане се явява вътрешното напрежение в човека. Изобщо притегателната сила има отношение към налягането, а отблъсквателната – към напрежението. Когато външното налягане и вътрешното напрежение в човека се уравновесяват, той се усеща здрав, разположен и силен. Ако външното налягане е по-голямо от вътрешното напрежение, човек се втвърдява, става корав. Ако пък вътрешното напрежение е по-голямо от външното налягане, тогава човек пак е в неестествено състояние. Значи човек се намира под действието на две сили: едната наляга отвън, а другата напряга отвътре. Ако човек се намира под действието само на тия две сили, той щеше да изпадне в голямо затруднение. При това положение той никога не би могъл да прояви своя собствена инициатива. Но благодарение на друга една разумна сила, която действа едновременно отвън и отвътре, налягането и напрежението в човека се регулират и той проявява инициатива, т.е. съзнателен живот в трите свята – физически, духовен и Божествен.

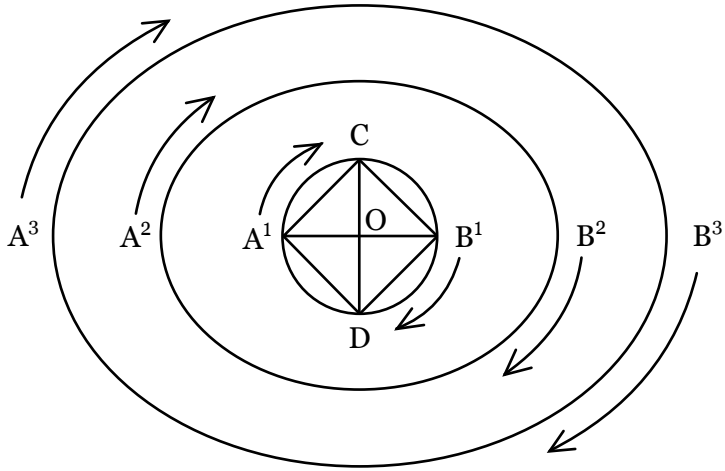

$$A^1 : A^2 : A^3 = B^1 : B^2 : B^3$$

Тази фигура представя квадрат, около който има три кръга – трите свята*. Чертежът представя план, проста скица на трите свята. Както инженерът разбира плана, който е начертан на хартия, и може да го реализира, така и всеки учен, просветен човек може да чете и разбира скиците, които Природата чертае. Някому може да се види, че това не е важно, че това е отвлечено, неинтересно за него. Неразбраните работи не са интересни, а разбраните са интересни. Обаче дали се интересуваме, или не от нещата в Природата, ние сме заставени да ги изучаваме. Учението е една необходимост, за да можем да се справим със задачите, които животът ни поставя.

Като се намира на Земята, човек разполага с условия и възможности за своето развитие. Човешкият организъм е първото условие, което му е дадено като на ученик. Значи тялото на човека представя сградата – гимназия или университет – в която той е поставен да учи. Понякога ученикът мисли, че университетът е негово притежание, а професорите – негови приятели. Приятелство между студент и професор може да съществува само тогава, когато студентът се учи добре. Не се ли учи, никакво приятелство не може да съществува. На такъв студент професорът обръща гръб и продължава пътя си. Кога-

* Физическият и духовният свят не са още съвършени, затова кривите A^2 и A^3 не са правилни кръгове, но елипси.

то студентът учи добре, тогава и професорът преподава добре. Това е естественото положение. Ще каже студентът, че иска да знае кой е направил университета, как го е направил, какви са професорите, които преподават в него. Това са въпроси, които не трябва да ви интересуват. Много от съвременните хора не искат да изучават науките, които се преподават в живота, но запитват кой е създал света, как го е създал. Тези въпроси са важни, но не са съществени за ученика като ученик на живота. Човек първо трябва да учи, да възприема знанието, което му се преподава, и да го прилага. Човек носи в себе си известно знание, но то не е достатъчно. Той трябва да бъде готов да възприема и новото знание, което всеки момент иде. Трябва да върви паралелно с новото, защото всичко в света е подложено на постоянен и непрекъснат прогрес.

В сегашния момент за всеки човек е важен животът като наука, като изкуство и като сила. Това той може да изучава във великия университет – Земята. Един след друг професорите се изреждат и преподават своите уроци. Езикът на някои от тях разбирате, а на други не разбирате. Защо? Защото те говорят на три различни езика – физически, или материален, духовен и Божествен. Физическият живот се преподава на физически език, духовният – на духовен, а Божественият – на Божествен език. Следователно иска ли да изучи живота добре, човек трябва да знае и трите езика – физическия, духовния и Божествения.

Трите кръга на чертежа са означени с буквите A^1, A^2, A^3. Кръгът A^3 представя физическия свят, в който действа външното налягане. Кръгът A^2 представя духовния свят, в който действа вътрешното напрежение. Кръгът A^1 представя разумния, Божествения свят, който регулира налягането и напрежението и гради. Квадратът представя човека, затворен в трите свята като благоприятни среди за неговото проявяване. Налягането подразбира условията, а напрежението – възможностите. Щом има условия и възможности, човек може да се прояви.

Физическият свят, представен като налягане, обяснява създаването на света чрез сгъстяване. За да се прояви материята, да стане видима, осезаема и годна за създаване на формите, тя трябва да се сгъсти – от въздухообразна да се превърне

в течна и от течна – в твърда. Материалният свят дължи своето проявление на налягането, което съществува в Природата. Духовният свят дължи своето проявление на вътрешното напрежение. Божественият свят пък дължи проявлението си на разумността, която регулира и двете сили – налягането и напрежението.

Като не разбира света в неговото трояко проявление, човек може да мисли, че всичко зависи само от материалния свят, и тогава може да е склонен да мисли, че е лесно човек да действа, да се движи в живота. За онзи, който разбира света, е лесно; за онзи, който не го разбира, не е лесно. Човек е изложен на големи мъчнотии и ако не знае как да се справя, той се излага на големи нещастия и страдания. Човек се нуждае от положителни знания, за да се справи с препятствията, които сам поставя на пътя си поради своето незнание. И тогава Природата му се противопоставя. Няма по-големи препятствия от тия, които човек сам си поставя, като пренебрегва законите на живота. Препятствията, които човек среща в пътя на живота си, произлизат от неразбирането на външното налягане, т.е. на външните условия, и на вътрешното напрежение, т.е. на възможностите в самия него. Налягането и напрежението си имат свои разумни причини, но като не ги разбираме, ние мислим, че са нещо механическо, и поради това имаме неразумно отношение към тях.

Значи човек е поставен между огъня на две сили – външни и вътрешни. Човек е обстрелван едновременно отвътре и отвън и ще не ще, той трябва да мине през тази зона. Какво трябва да прави, за да мине през тази зона и да излезе без повреда? Ще кажете, че само Бог може да оправи тази работа. В дадения случай под думата *Бог* се разбира разумността, която регулира налягането и напрежението или хармонизира физическите, духовните и Божествените закони. Някой се оплаква, че е много напрегнат. Той трябва да благодари на напрежението. Ако не беше напрегнат, външното налягане щеше да го сплеска и той би се превърнал на лист. Ако пък нямаше никакво налягане отвън, той щеше да се разшири толкова много, че да се разпръсне на малки частици в пространството. Бомбите, с които военните си служат, са направени по закона на напрежението. Бомбата е изложена на по-голямо вътреш-

но напрежение, отколкото на външно налягане, вследствие на което се разпада на много дребни частици, които се разпръскват в пространството. Където падне една от тези частици, причинява големи пакости и нещастия.

Като изучава физическото налягане и напрежение, човек вижда, че съществува и психическо налягане и напрежение, което оказва въздействието си в психическия живот на човека. Например една дума, казана на човека, може да произведе върху него физическо налягане или напрежение. Ако думата действа отвън, причинява психическо налягане. Ако човек я приеме вътре в себе си, тя произвежда психическо напрежение и като бомба може да го пръсне, да причини поражения даже и на физическото тяло. Който не е опитал силата на думите, не може да си представи действието, което те произвеждат върху човека. Например срещате един млад момък, който се връща от странство и отива в бащиния си дом при баща си и майка си, да ги види, да им благодари за грижите, които са положили за него, да им покаже дипломата си, но веднага някой го спира и му казва, че баща му е умрял. Знаете ли какво действие могат да произведат тия думи върху момъка? Голямо поражение може да стане в психическия и физическия му живот. Понякога без видима причина човек може да преживее някакво поражение. Ние имаме случаи в живота: както върви, човек изгубва говора си, движенията му престават. Какво е станало с този човек? Ще кажете, че се е парализирал. Ние казваме, че външното налягане е било голямо, т.е. той се е намирал в трудни условия, с които не е могъл да се справи. Това е причинило големи тревоги, безпокойства и смущения, които са създали в него силно вътрешно напрежение. Тия две сили в него – налягането и напрежението, не са могли да се уравновесят. Той не е могъл да се справи с тях и заболява от паралич.

Мнозина не разбират живота, вследствие на което се натъкват ту на доброто, ту на злото и преживяват големи противоречия. Какво представят доброто и злото? Теолозите дават особено обяснение за доброто и злото. Ние искаме да говорим на научен език. На научен език ние казваме, че доброто и злото в света не са нищо друго освен сили, които действат върху човека отвън и отвътре.

Някои питат: „Не може ли само доброто да царува в света? Не може ли без зло?“. Други казват: „Човек не трябва да бъде добър“. Те не разбират научно нещата. Злото е налягане, а доброто – напрежение. Ако злото не действа отвън, при сегашните условия, при сегашната фаза в развитието на човечеството доброто по никой начин не би могло да се прояви. Външното налягане е причина за проява на вътрешното напрежение. Премахне ли се налягането, човек ще се разпръсне на хиляди частици и ще отиде някъде в пространството.

Двама борци се борят. И двамата се намират в голямо вътрешно напрежение, всеки иска да излезе победител. Същевременно и единият, и другият взаимно си оказват известно налягане. Следователно в борбата си двамата борци произвеждат един върху друг външно налягане, срещу което се противопоставя вътрешното напрежение на силите им. Този пример символизира борбата между външните условия и вътрешните възможности в човека.

Човек никога не може да бъде щастлив, докато не дойде до ново и разумно разбиране на живота и на Природата, да разбере смисъла и значението на силите, които действат в тях. Слушате някой да казва: „Искам да се махне тази мъчнотия от мене“. Това е механическо разбиране на нещата. По механически начин мъчнотията не може да се премахне. Дълбоката причина за мъчнотията се крие в неправилното отношение на човека към нещата. Следователно ако външната мъчнотия се премахне по механически начин, няма да се мине много време, друга някаква мъчнотия ще се яви. Докато съществува неразбиране, всякога ще има мъчнотии. Премахне ли се неразбирането, и мъчнотиите ще се премахнат. Някой върви по улиците, не гледа къде стъпва, падне и се удари зле. Той започва да се гневи, да търси причината вън от себе си и казва, че светът е неразумен.

Светът е създаден разумно, но хората не постъпват разумно. За да живее правилно, за да няма мъчнотии, човек трябва да бъде разумен. Като не постъпва правилно, без да иска, човек привлича страданието към себе си. В този смисъл страданието е налягане или депресия. Ако не внимаваш и допреш ръката си до горяща печка, ти ще се изгориш. Изгарянето не е нищо друго освен налягане, при което човек получава нещо

отвън, а същевременно дава нещо от себе си. Той дава повече, взима по-малко. Понеже обмяната е неправилна, непременно ще дойде страданието в каквато и да е форма.

Иска ли да не страда, човек трябва да спазва закона на обмяната: колкото даваш, толкова ще получиш. Ако даваш много, ще получиш много; ако даваш малко, ще получиш малко. Много от работите на хората не вървят добре, защото не прилагат правилно закона за обмяната. Те дават малко, а искат да получат много. Други пък дават много, а получават малко. И едното, и другото положение са неправилни. Правилна трябва да бъде обмяната както във физическия живот, така и в психическия. Не става ли правилна обмяна в отношенията на хората, те са изложени на големи дисонанси и във физическия, и в психическия си живот. Неправилната обмяна в отношенията на хората е причина за разрушаване на равновесието между външното налягане и вътрешното напрежение в човека.

Силите на физическия, или обективния свят действат повече от вън навътре; затова казваме, че физическият живот се намира под влиянието на закона за налягането. Силите на духовния, или субективния свят се изявяват от вътре навън; затова казваме, че духовният живот се намира под влиянието на закона за напрежението. Каже ли някой, че не се нуждае от духовен живот, той не разсъждава правилно. Без духовен живот той ще се сплеска и от него нищо няма да остане. Това не значи, че физически ще се сплеска, но ще изгуби условията за всякакви постижения. Физическият живот дава формата на нещата, духовният – съдържанието, а Божественият – смисъла. Тази е причината, поради която човек не може нито без физически, нито без духовен, нито без Божествен живот.

Физическият живот се занимава със силите на налягането, духовният – със силите на напрежението, а Божественият, или разумният живот регулира както силите на налягането, така и тия на напрежението, и внася равновесие в живота. Само при равновесие на силите се създават благоприятни условия. Ако в един салон, където има много хора, стане пожар, всички ще избягат. Разумният обаче предвижда пожара и още в началото взима мерки, за да го предотврати. Който не е способен да предвижда нещата, ще се стресне едва когато

пожарът избухне и ще търси вода, за да го изгаси. Докато се потуши пожарът, много пакости ще се причинят. Разумното начало в човека се справя лесно с всички мъчнотии. Разумността уравновесява силите на Природата.

В XIX век градът Чикаго в Америка изгорял по невниманието на един гражданин. Той доил кравата си в обора, но понеже било тъмно, послужил си с една свещ. Във време на доенето кравата ритнала с крака си свещта, от която се запалила сламата в обора. Като не могъл да изгаси огъня навреме, поради силния вятър пожарът обхванал съседните къщи и в скоро време взел големи размери. Почти целият град потънал в пламъци. В това време един голям банкер предлагал баснословна сума за възнаграждение на оня, който се осмели да влезе в къщата му, към която огънят приближавал, и да изнесе навън касата му, пълна с ценни книжа. Всеки му отговарял: „Огънят иде!“.

Когато всичко потъне в огън, нещата изгубват цената си. Когато налягането вземе надмощие в живота, нищо не може да се работи. Когато човек се натъкне на мъчнотии и противоречия в живота си, на помощ иде разумността, която единствена е в състояние да ги разреши.

Разумността, правата мисъл като сила се отнася към Божествения свят. Който разполага с нея, той изключва противоречията от живота си. Чрез нея той се справя с тях и изгражда своя хармоничен живот. Докато се гневи, обезверява и безпокои, човек се намира между два свята, между налягането и напрежението, вследствие на което ще бъде, от една страна, роб на външните условия, а от друга, роб на вътрешните възможности. Ако при използване на условията и възможностите отсъства разумността, човек е изложен на големи страдания. Следователно всяко условие и всяка възможност, които човек прилага в живота си, трябва да се придружават с разумност. С други думи казано: всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка, на които човек дава ход, трябва да бъдат разумни. Човек може да има на разположение добри условия и възможности, но ако не е разумен, нищо не постига. Добрите условия и възможности без разумността са суров материал, от който нищо не може да се направи. Дойде ли разумността или Божествената сила между тях, тя ще съгради нещо ценно от този материал.

Следователно като мисли добре, човек се намира в Божествения свят, като чувства добре, той е в духовния свят, като постъпва добре, той е във физическия свят. Обаче ако не постъпва добре, законите на физическия свят го изключват и лишават от право на гражданство в този свят; ако не чувства добре, законите на духовния свят го изключват и лишават от право на гражданство в този свят; ако не мисли право, законите на Божествения свят го изключват и лишават от право на гражданство в този свят. Като не постъпват, не чувстват и не мислят добре, за свое оправдание мнозина казват, че светът е създаден така. Това не е право мислене.

Всеки човек трябва да се запита какво е направил досега и какво може сега да направи. Някои казват, че цели 30 години са се молили. Значи те са били в университет. Важно е какво са научили през това време. Други казват, че цели 30 години са блъскали главите си в разрешаване на житейските въпроси. Какво са научили от блъскането на главата си? Да блъскаш главата си, без да си разрешил въпросите, това не е наука. Има смисъл да блъска човек главата си в разрешаване на някои въпроси, но поне да пожъне нещо. Други казват, че цели 30 години са работили. Какво са придобили? Не пожъне ли човек нещо реално, в края на краищата той ще каже за себе си, че не е мислил право, че не е способен човек и т.н. Самоосъждането не допринася нищо. Вместо да се осъжда, човек трябва да се ориентира в средата, в която живее.

Когато влезе в университета на живота, за да придобие онова знание, с което да съгради новите основи на своя живот, човек трябва да се откаже от онези неестествени черти, унаследени от деди и прадеди. Божественото знание не се координира с човешките погрешки, с унаследени лоши, неестествени черти. Професорите на великия университет на живота не се интересуват от погрешните схващания и тълкувания, от старите погрешни разбирания за право, морал и пр. Погрешното трябва да отпадне като плявата от житото. И плявата е важна, но мястото ѝ не е в хамбара. Хората влизат в житейския университет и търсят удобства, каквито имат в дома си. Това е невъзможно. Удобствата в университета се различават коренно от тия в частния живот на човека. Университетските удобства са от друг характер. Иска ли удобства в живота, чо-

век трябва да приложи разумността си в действие. Удобствата в живота се дължат на хармоничното действие между силите на налягането, напрежението и разумността. Ако силите на налягането и напрежението взаимно се уравновесяват и се подчиняват на разумността, т.е. на Божественото начало, това, последното, ще внесе удобства и улеснения в живота. Ако чрез разумността, т.е. чрез Божественото начало, можем да разрешим задачите на налягането и напрежението като противодействащи сили в живота, това значи да изпълним Волята Божия. За да дойде до изпълнение на Волята Божия, човек трябва съзнателно да учи и прилага.

Сега нашето желание е да изнесем един истински порядък на нещата, какъвто царува в Природата. Искаме да обърнем вниманието на хората към правата мисъл. Правото мислене дава свобода на човека. Като мисли право, той може да си обясни законите на живота и да добие оная свобода, която му дава възможност да учи и да работи. Всички външни условия, които въздействат върху човека – благоприятни или неблагоприятни, приятни или неприятни, представят налягането. Вътрешният живот с обикновените мисли, чувства, стремежи, желания, безпокойства, тревоги, смущения и обезсърчения на човешката личност представя напрежението. Тия две сили, които действат отвън и отвътре, трябва да се организират от Божественото.

Как се познава една Божествена проява? Върви по улиците един човек и в ръката си носи чанта, в която има пари и важни документи. Той не е забелязал, че чантата не е здрава, и спокойно продължава пътя си. Чантата се скъсва и в ръката на човека остава само дръжката ѝ. След него върви друг човек, вижда чантата на земята, взима я, настига първия, комуто принадлежи чантата, и му я подава. Този човек постъпва по Божествен начин. Той дава ход на Божественото в себе си: не се съблазнява от съдържанието на чантата, но веднага я дава на притежателя ѝ. В Божествения свят кражби и престъпления не стават. Всеки, който се е опитал да открадне нещо, още на първата станция го хващат и обискират. Който живее в Божествения свят, т.е. в света на разумността, той не си позволява никаква кражба. Обаче който живее във физическия свят, лесно се съблазнява. Намери ли такава чанта, едва ли

би я предал на нейния притежател. Той ще каже, че щастието само е дошло пред краката му, и ще вземе чантата. В дадения случай чантата упражнява налягане върху съзнанието на човека, който я е намерил, а сам той се намира в състояние на напрежение.

Като изучава законите на Божествения и духовния свят, човек вижда, че всички чувства и мисли не са негови. Много мисли и чувства минават през съзнанието му, но той не е техен източник. Човекът трябва да приема само тези мисли и чувства, които са в съгласие с неговото собствено естество и които служат за неговото повдигане и развитие. Егоистични, нисши мисли и чувства да не допуска в себе си, да не гради с тях нищо в себе си. Когато възвишени идеи се родят в човека, когато вдъхновението го посети, той трябва да знае, че в случая не е сам: съдействието на цялото Битие, на великия Божествен свят му е помогнало, за да се роди в него тази идея или това вдъхновение.

Един виден европейски професор по физика работил няколко години върху един научен въпрос. Тъкмо се готвел да издаде труда си, един от неговите студенти задигнал приготвения от професора материал, напечатал го и турил своето име като автор на този ценен научен труд. Като видял своя труд напечатан и издаден с чуждо име, професорът получил удар. Студентът се прочул с чуждия труд, а професорът изгубил здравето си. В скоро време студентът бил уловен като плагиат на чужд труд. И двамата не могли да се справят със силите, които действат в света. Студентът не могъл да издържи на налягането, а професорът – на напрежението. Ако бяха приложили разумността, и двамата щяха да разрешат въпроса правилно. Студентът не трябваше да краде чужд труд. Щом искаше да се прослави, той трябваше да следва пътя на своя професор. От друга страна, при свършения факт, професорът не трябваше да се тревожи, а трябваше да се зарадва, че трудът му е излязъл на бял свят.

Днес ние засягаме въпроса за налягането и напрежението, защото всички хора се намират под действието на тези сили. Условията, при които съвременните хора живеят, произвеждат голямо налягане и напрежение върху тях. Тази е една от причините и за кръвното налягане, от което мнозина

се оплакват. За да се справи със силите на налягането и на напрежението в своя живот, човек трябва да уравновеси силите на своя организъм със силите на своите мисли и чувства. Той трябва да разчита на оная разумност, с която е роден и която лежи в глъбините на неговата душа; трябва да разбира законите на живота, да прилага закона на равновесието, за да се справя с условията и възможностите, в които е поставен.

Много знания имат хората, но малка част от тия знания ще послужат за основен камък на бъдещата сграда. Ако учениците на миналото се явят днес между хората, те щяха да видят, че много неща не са знаели. След хиляди години сегашните учени ще се намерят в същото положение спрямо децата на бъдещите времена. Днес се готвят условията за бъдещата епоха. Днес всичко се пресява и същественото се отделя от несъщественото. Много мисли и желания има човек, но всички не са съществени. Несъществените ще останат за тор, а съществените ще останат за бъдещето.

Това, което насърчава човека, е истинското, положителното знание, а не тревогите, безпокойствата, роптанието и обезверяването. Който мисли право и не роптае, а работи, решава задачите си. Ако роптаеш, непременно трябва да работиш. Обаче не се позволява роптание без работа. Роптае онзи, чиито чувства не са задоволени. Той търси начин да ги задоволи. Ако ученият роптае, това показва, че той има нужда от книги, с които да задоволи своя научен интерес. Търговецът роптае, защото му трябват пари; болният роптае, защото се нуждае от здраве. Всеки човек иска нещо и ако не го постигне, роптае.

За да живее добре, човек трябва да изучава освен законите на налягането и на напрежението още и законите на времето, с които разумният свят си служи. За всяко благо, което се дава на човека, има точно определено време. Същият закон се отнася и до щастието. Щастието иде точно на определено време. Следователно искаш ли да постигнеш известно благо, иди точно на определеното време и чакай. Благото ще дойде точно на определения ден, час, минута и секунда. Днес повечето хора закъсняват и затова изгубват благото, което е било определено за тях. Малко хора ще срещнете, които отиват по-рано от определеното време или точно на определеното

време. Искате ли да получите пари от банката, ще отидете по това време, когато касата е отворена. Ако закъснеете само с една минута, ще намерите касата затворена. Тъй щото, когато чувате някой да се оплаква от живота, да казва, че е преживял големи разочарования, една от причините за тия разочарования се крие в неспазването на закона на времето. Той всякога е закъснявал. Където е отивал, навсякъде са му отговаряли: „Късно е вече“. Този човек не се е ръководил от разумното начало на живота.

Следователно който се ръководи от разумното начало, той лесно разрешава противоречията си, лесно уравновесява външните и вътрешните сили в своя живот. Като пример в живота може да ни послужи Йосиф, най-любимият син на Йаков. Той беше един от щастливите хора на Земята. Щастието на Йосиф се дължи на това, че той бе роден с любов. Баща му изля всичката си любов върху него. Той беше син на любимата жена на Йаков – Рахил. Щастлив беше Йосиф, но прекара и големи нещастия. Въпреки благоприятните условия, при които се роди, Йосиф не можа да избегне съдбата си. Любимец на бащата, той беше трън в очите на своите братя. Те мислеха, че баща им иска да направи Йосиф господар над всички, и намираха, че в това има голям произвол. Те не виждаха пръста на съдбата, която покровителстваше Йосиф. Той беше умен, даровит човек, тълкуваше сънища, разбираше законите на налягането и напрежението и се справяше с тях. Братята му обаче не го разбираха.

Един ден братята на Йосиф пасели стадото на баща си в Сихем. Йаков извикал Йосиф и му казал: „Иди да видиш добре ли са братята ти и стадото и ми донеси известие“. Отишъл Йосиф при братята си, но като го видели отдалеч още, наговорили се да го убият, да го хвърлят в един от рововете и да кажат на баща си, че лош звяр го е изял. По туй време минавали търговци, които карали стока в Египет. Един от братята казал: „Да не проливаме кръв. Каква полза ще имаме, ако убием брат си и скрием кръвта му? По-добре ще бъде да го продадем на търговците“. И продали Йосиф за 20 сребърника, след което търговците го завели в Египет. Там те го продали на Петефрия, началник на телохранителите.

След известно време Йосиф попаднал при условия да бъде изкушаван от своята господарка. При това положение Йосиф се намерил под влиянието на силите на налягането и напрежението. Налягането идело от господарката му, а напрежението било в самия него. Разумността на Йосиф помогнала да се справи лесно. Той оставил дрехата си в ръцете на своята господарка и избягал вън. Той предпочел затвора пред всичките блага, които господарката му предлагала. Божественото начало в Йосиф му диктувало как да постъпи. Той не искал да злоупотреби с доверието на господаря си и избягал, за да се освободи от господарката си. Наклеветен от нея, Йосиф бил осъден да лежи в затвора заедно с началника на виночерпците и с началника на хлебарите при фараона. Там той се проявил като тълкувател на сънища. Двамата служители на фараона сънували сънища, които Йосиф им изтълкувал. Той помолил началника на виночерпците, като се сбъдне сънят му и се върне при фараона, да си спомни за него, да каже нещо за неговото освобождаване. Обаче щом излязъл от затвора, виночерпецът забравил Йосиф, поради което последният лежал още дълго време в затвора.

По това време фараонът видял сън: той стоял при реката, от която излезли седем хубави и тлъсти крави, които отишли да пасат; след тях излезли други седем крави, грозни и слаби, които отишли при първите. Слабите и грозни крави погълнали тлъстите и не се познавало, че са ги погълнали. След този сън фараонът видял втори. Седем класа, пълни и добри, излизали от един стрък. След тях излезли други седем класа, сухи, тънки, прегорели от източния вятър. Тънките и слаби класове погълнали седемте добри класа.

Събудил се фараонът и духът му бил смутен. Проводил да повикат всички египетски влъхви и мъдреци и им разправил съновидението си, но нямало човек, който да го изтълкува. Тогава началникът на виночерпците казал на фараона: „Греха си спомням днес. Аз и началникът на хлебарите, когато бяхме в тъмница, видяхме сън в една и съща нощ. Там беше един млад евреин. Ние му разказахме сънищата си. И както той ги изтълкува, така и стана“. Тогава фараонът проводил да повикат Йосиф из тъмницата. Обръснали го, променили му дрехите и го извели пред фараона.

Йосиф изтълкувал съня на фараона: седемте добри крави са седем добри и плодородни години; седемте добри класа са също седем плодородни години. Сънят е един и същ. Седемте слаби и грозни крави, както и седемте празни, сухи, прегорели класа са седем гладни години. Идат вече седем години на изобилие в Египет, а след тях ще дойдат седем години на глад. Голямото изобилие ще се забрави, защото гладът ще опустоши земята. Повторението на съня показва, че това нещо е определено отгоре да стане. И сега нека фараонът намери мъдър човек, когото да постави за управител на Египет. Нека определи настойници по цялата земя. След това нека отдели петата част от храната на изобилните години. Събраното жито да бъде под фараоновата ръка, да се пази за храна в градовете. Като дойдат седемте гладни години, ще има храна за целия Египет. След това Йосиф бил поставен управител на Египет.

За да дойде до това положение – управител на Египет, Йосиф мина три пъти през процеса на налягането: омразата на братята му и продаването му като роб в Египет; изкушението от господарката му и прекарването на две години в затвора. В изпитанията, през които Йосиф мина, има едно интересно съвпадение – участието на неговата дреха. Бащата на Йосиф направи пъстра дрешка на любимия си син. Тази дрешка събуди у братята му ревност и омраза към него и стана причина да го продадат на търговците. Когато жената на господаря му го изкушаваше, той избяга вън, но остави дрехата си в нейните ръце. Тази дреха послужи като доказателство за неговата виновност. Обвинен пред господаря си, той лежа две години в затвора. И най-после, когато излезе от затвора и се яви пред фараона, облякоха го в нова, чиста дреха, след което го назначиха за управител на Египет.

Съвременните хора се намират при същите изпитания, през които Йосиф мина. Ако те като Йосиф не могат да се справят със силите на налягането и на напрежението, с условията и възможностите, и не могат да заемат първото място в Египет, къде остава тяхното знание, вяра и любов? Днес всички хора се изкушават от жената. Всички искат да бъдат богати, да си хапнат и пийнат, да си поживеят. За предпочитане е човек да остави дрехата си в ръцете на жената, да избяга гол и след това да го турят в затвора, отколкото да се поддаде на

желанието на една жена. В затвора той ще се прочуе като гадател и оттук Бог ще го извади и ще го въздигне в живота. В случая под думата *жена* разбирам всички лъжливи условия и възможности, от които човек се заблуждава и мисли, че може чрез тях да достигне високо положение. Условията и възможностите допринасят нещо на човека, но не могат да го направят щастлив. Само Божественото е в състояние да направи човека щастлив. Който може да използва условията и възможностите от гледището на Божествените закони, той може да постигне всичко, което душата му желае.

Следователно никой не може да уравновеси силите на налягането и напрежението, никой не може да се справи с условията и възможностите, ако не приложи закона на Любовта като висш израз на разумността в човека. Любовта е изходна точка на разумния живот. Същевременно любовта дава свобода на човека. Който люби, той е свободен. Слушали сте да се говори в живота за *сляпа събота*, с която сравняват любовта на младите. В сляпата събота няма никаква любов. Сляпата събота подразбира безлюбието в света. Любов, която се явява и изчезва, не е истинска. Казано е, че любовта отпада. Отпада това, което не е съществено. Някъде в Писанието е казано: „Понеже не си устоял на първата си любов“. Преводът на този стих не е точен. Любовта не може да се дели на първа и втора. Една е любовта, и то неизменна. Думата *устояване* в този стих означава *разбиране*. Значи стихът казва: „Понеже не си разбрал Любовта“.

В своите послания към коринтяните апостол Павел казва: „Любовта никога не отпада“. Това е вярното положение. Божията Любов никога не отпада. Любовта всякога издържа, но човек не издържа на любовта. Когато любовта посети човека, той се разширява и е готов да служи на себе си, на дома си, на обществото, на отечеството си, на цялото човечество, на Разумното начало в света, т.е. на Бога. Ако човек не служи на великата Разумност в живота, на кого другиго ще служи? Служенето на Разумното начало включва служенето на всички. Докато служи само на себе си, човек живее в колиба. Щом служи на себе си и на ближния си, той живее в палат. Служи ли на себе си, на ближния си и на Бога, той живее в рая, във великия свят.

Къде искаш да живееш: в колиба, в палат или в рая? Това зависи от самия човек. Всеки сам определя мястото си за живеене. Навсякъде е добре, но в рая е за предпочитане. Какъв ученик искаш да бъдеш: ученик в отделенията, в гимназията или в университета? Навсякъде е добре, но университетът е за предпочитане. Отделенията са за гимназията, гимназията е за университета, а университетът е за живота. Дойде ли до силите на живота, човек се движи от налягането към напрежението, от напрежението към налягането, и най-после – от налягането и напрежението към разумния живот. Като се намери между двете течения на сили, между налягане и напрежение, той търси изходен път и го намира в разумния живот. Ето защо ние казваме, че налягането и напрежението водят човека към разумния живот. Като имате това предвид, не се колебайте, когато се намирате между външни и вътрешни мъчнотии и препятствия. Те са добър признак, че Божественото е близо до вас.

Казано е: „Които чуят гласа на Сина человечески, ще оживеят“. Това значи: които чуят гласа на Божественото, на Любовта, ще оживеят. Това подразбира: които чуят гласа на Любовта, ще станат, ще оживеят и ще възкръснат. Който е станал, той обича себе си, т.е. едного; който е оживял, той обича мнозина – обществото; който е възкръснал, той обича всички. Божественият живот включва ставането, оживяването и възкресението. Той е живот на пълнота, на абсолютна проява на разумността в човека. В налягането и напрежението има поляризиране – добри и лоши условия, добри и лоши възможности. В разумния живот обаче никакви противоречия не съществуват, там царува пълна хармония и единство. Щом уравновеси влиянието на външните условия и на вътрешните възможности в себе си, човек вече влиза в областта на Божествения свят, който ръководи живота му. Само при това положение животът на човека се осмисля.

За да се справят с противоречията, в които са поставени, хората трябва да имат здрава мисъл. А здравата мисъл иде от светлината, която Любовта носи в себе си. Под *любов* разбираме онова, което уравновесява човешките мисли, чувства и постъпки. Това, което не може да ги уравновеси, може да минава за любов, но е нещо друго. Когато човек не е озарен от лъ-

чите на Любовта, тогава Мъдростта и Истината не идват. Щом няма любов, и животът не идва в своята пълнота. Хората искат да живеят, но животът излиза от Любовта. Днес хората не са свободни, понеже не са дошли до слугуването на Любовта.

За да се поправи светът, човек трябва да обича – Любовта трябва да го оживи. Без любовта всичко е мъртвило. Тя задоволява всички нужди, тя носи добри условия и възможности със себе си, тя е мощният трансформатор на силите. При любовта от човека излиза особена светлина. Когато обича, и най-грозният човек става красив като ангел. Светлината на любовта е мека и приятна. Ако човек живее сто години при тази светлина, ще му се струва, че е живял една година. Виждали ли сте лицето на човек, който изявява Любовта? Лицето му свети като слънце. Когато Мойсей слизал от планината, евреите не могли да издържат на светлината, която излизала от неговото лице. Те не могли да издържат светлината на Любовта.

Това, от което съвременната култура се нуждае, е Любовта. Дълго време човек трябва да се учи, за да разбере какво е тя. Любовта, която хората имат, е любов на сълзи, страдания и разочарования. Това не е любовта, за която аз говоря. Аз говоря за любов, която носи живот, радост, безсмъртие. Хората не са щастливи, понеже не са турили за основа Любовта. Ако хората обичат, няма да умрат. Аз говоря за Любовта, която възкресява умрели, която въздига болни, която оживява замръзнали. Когато човекът на любовта мине край една суха почва, дето нищо не расте, всичко ще израсне. Човек, който е обезверен, обезнадежден, смутен от хиляди тревоги и безпокойства, не е ли такава суха почва? Хората още не са щедри. Като дойде Любовта, тя ще ги научи на щедростта. Щедрост, която не произтича от любовта, е егоистична.

Любовта дава възможност на нашия ум да вижда великата красота в Природата. Ние виждаме само грубата страна на Природата, затова имаме изопачено понятие за нея. Природата има една красива страна, в която е достатъчно само да надзърне човек, за да разбере, че тя надминава приказките от *Хиляда и една нощ*.

Висшите трептения на Любовта пречистват човека. И в бъдеще който иска да живее дълго време, трябва да люби.

Тези висши трептения минават през тялото на онзи, който люби, и го пречистват и подмладяват. Само чрез любовта човек се справя с налягането и напрежението и ги уравновесява и хармонизира. Ако иска да се справи със страданията, които придружават живота му, човек трябва да има в себе си вечния огън и вечната светлина, изявление на Божественото в него.

Под думата *Бог*, която в днешната епоха е изгубила значението си, ние разбираме разумното начало, което е създало света, което е дало условия на живота да се прояви, което ръководи цялото човечество, което управлява цялото Битие. Тази велика разумност прониква цялото Битие и действа отвън и отвътре. Тя прониква и в човека. Каквото е светлината за физическия свят, такова нещо е великата разумност за целия Космос, за цялото Битие. И слепият, и онзи, на когото очите са отворени, се движат в тази светлина, но слепият не я вижда, а вярва, че тя съществува. Онзи, на когото очите са отворени и вижда, живее съзнателно в нея. Който има отворени очи, той вижда промените, които стават в Природата, но не трябва да се заблуждава от тях. Той трябва да знае, че в тези промени се изявява конечната и безконечна цел на великата разумност. В тези промени именно се вижда величието и красотата на Цялото. Когато се постигне крайната цел, всички неща в живота се оправдават. Тогава неразбраните неща стават разбрани и скърбите се превръщат в радост. Крайната цел, това е съвършенството в живота. Съвършенството пък е въпрос на далечното бъдеще, вечен идеал, към който човешката душа се стреми.

Съвършенството е бъдещият живот на човека. Какъв е тогава настоящият? Настоящият живот е пълен със страдания и радости. Какво представлява страданието – налягане или напрежение? Болестите причиняват страдания, здравето – радости. Когато става въпрос за болести, хората не искат да слушат. Те искат да се освободят от болестите и страданията, но не знаят как. Всяка болест причинява физически и морални страдания. Например ако човек стъпи с бос крак на дребни стъкла от някое счупено шише и набоде крака си, той страда. Ако не е видял стъклата, на които е стъпил, няма да знае причината на страданията си. Ако ги е видял, той знае защо страда. Понякога човек знае причините на болестите и страданията, на които се натъква, а понякога не ги знае. Обаче

знае или не знае, някога той може сам да си помогне, а някога не може. Разумният човек всякога може да си помогне. Като види, че е набол крака си на дребни частици от стъкло, той внимателно ги изважда, стопява ги на огъня и възстановява счупената форма. Ако ги хвърли на земята, без да ги стопи, той излага другите хора на същата опасност.

Не хвърляйте счупените стъкла от шишетата там, дето минават хора. Дребните частици от стъклото не са нищо друго освен погрешките на хората, направени при налягането и напрежението. Не изнасяйте погрешките си пред хората, за да не се набодат на тях и да страдат. Съберете ги на едно място, стопете ги на огъня и направете от тях нови форми за ново съдържание. Като ги продадете, вие ще получите такава сума, с която ще задоволите своите нужди. Щом знаете цената на погрешките, не се възмущавайте от тях, но ги съберете на едно място, стопете ги, създайте нови форми и вложете в тях нов живот. Новият живот изисква нови, чисти, здрави форми. Не мислете за счупените шишета, но ги претопявайте. Не мислете за направените погрешки, но ги изправяйте.

Една благородна мома разправяла, че е изгубила благоприятните условия и възможности в живота си, вследствие на което не се оженила и останала стара мома според разбиранията на сегашните хора. Тя имала десет души кандидати, но всички ги изпуснала и днес останала сама в живота си. Тя попитала един умен човек за своето положение и той ѝ казал: „Ако се беше оженила за едного от тях, щеше да го направиш нещастен, но и ти щеше да бъдеш нещастна. Провидението е допуснало това, което стана с тебе. Сега тези момци стоят като идеал в твоя ум и ти се ползваш от техните добродетели. Физически ти не си се свързала с никого от тях, но духовно те са в тебе. А ти съжаляваш, че не си ги задържала. Не можеш да ги задържиш. Десетте момци са десет ангела, които са дошли от невидимия свят да те посетят и са се върнали горе. Те ти помагат. Един ден тия кандидати пак ще се върнат при тебе. Ти си щастлива, но гледаш нещата отблизо и затова не разбираш положението, в което се намираш. Дните си минават, но те пак ще се върнат“.

Добре е човек да си спомня за младините си, когато е обичал, но да не съжалява, да не мисли, че е изгубил нещо. В

това, което той мисли, че е изгубил, се крие неговото щастие, както и щастието на неговите ближни. Но той никога не трябва да губи любовта си. Любовта трябва да се разраства в него, да се разширява непреривно и да се приближава до великата всеобемаща Любов. Добре е човек да чете и препрочита писмата си, писани в младостта. Отлични писма се пишат тогава. Подир женитбата се пишат други писма – със задължения. Първите писма са пълни с радост и надежда. Те са светли, проникнати от лъчите на любовта. После писмата се пишат с червено, а най-после – с черно. Сегашните хора пишат писмата си с черно мастило, а бъдещите хора ще ги пишат със собствената си кръв. Две-три думи ще напишат, но с мастило от своята кръв. Как ще пише човек писмата си – с черно, с червено мастило или с мастилото на любовта – това са символи, на които трябва да се разбира вътрешният смисъл.

Изучавайте живота с всички негови прояви. Животът е наука. Че някой се е влюбил или разочаровал, изгубил е нещо или е спечелил, това е цяла наука. Докато огънят в човека гори, той трябва да се радва и да благодари. Изгасне ли този огън, той се принуждава да го търси отвън, както земята търси светлината и топлината на Слънцето. Които не разбират цената на чувствата, искат да се освободят от тях. Чувствата дават топлина на организма. Без чувствата човек е осъден на замръзване. По-добре е човек да прави погрешки, отколкото да се замрази. И замръзването има добра страна – болестите не се развиват. За предпочитане е живот в страдания, отколкото заледяване, в което няма страдания. Външното налягане причинява заледяване, а напрежението е свързано с топлината. Каквото и да прави, човек трябва да мине през налягането, т.е. през външните условия, и през напрежението, т.е. през вътрешните възможности. Така той ще изучи и трите свята: физическия, духовния и Божествения. Като се запознае с тия светове, той ще разбере двете велики заповеди: „Да възлюбиш Бога и да възлюбиш ближния си“.

Казано е, че животът е изкуство. И музиката е изкуство. Следователно между музиката и пътя на човешката душа в живота има известна аналогия. В този смисъл напрежението в живота отговаря на тона *до*, движението – на тона *ре*, постижението – на тона *ми*, придобиването – на тона *фа*, цъфтене-

то – на тона *сол*, развитието – на тона *ла*, добруването – на тона *си*. Това са фази на живота, през които минава човешката душа в своя възходящ път.

Понеже се спряхме върху музиката в живота, ще вземем следната песен:

Мога да кажа, че Слънцето
утре ще изгрей
и на Земята лицето ще огрей.
Топлина то ще внесе
за всичко, що расте.
Грей, мощно Слънце,
да учим ний добре!
Всичко разумно ще стане
и на работа ще се хване.
Грей, мощно Слънце,
да учим ний добре!

Тази песен е създадена по трите закона: налягане, напрежение и разумност. Преди да изгрее слънцето в човешкото съзнание, човек живее между налягането и напрежението и не може да ги уравновеси и хармонизира. Изгрее ли слънцето в неговото съзнание, т.е. Разумното в света, той лесно се справя с налягането и напрежението. Щом се справи с противодействащите сили в себе си, човек проявява вече своите творчески сили и се предава на съзнателна, разумна работа. За да постигне това, човек трябва да учи, да придобие Божественото знание. В работата върху себе си младият да не остарява, старият да се подмладява, глупавият да поумнява, а разумният непрестанно да работи, да служи на Цялото и на неговите части.

Гореизложените закони се прилагат към индивида, семейството, обществото, народа и цялото човечество. Те работят навсякъде – в живота и в Природата. В днешната епоха на индивидуализъм отделните индивиди и народи са премного откъснати един от друг. Всеки от тях живее за себе си, преследва свои лични цели и интереси. Днес както отделните индивиди, тъй и обществата и народите се намират под голямо налягане и напрежение, в трудни условия и възможности, но не могат да се справят с тях и да ги уравновесят. Ето защо те изпадат в големи противоречия и безизходност. Това показ-

ва, че трябва да се влее нова, жива струя както в индивидуалния, тъй и в обществения и в международния живот. И тази струя се е вляла вече в живота. Тя носи правилни отношения на частите към Цялото. Нима клетките и органите на човешкия организъм биха могли правилно да функционират, ако се изолират и индивидуализират, ако се откъснат от целия организъм? Също така и отделните индивиди, общества и народи трябва да се съзнаят като части на едно велико цяло, като части на човешкия организъм, за да внесат коренна промяна във формите на живота. Всяка част трябва да съзнае, че преуспяването и благоденствието ѝ се крие в преуспяването и благоденствието на целия организъм. Това е новото разбиране. Това е слънцето, което изгрява днес в човешкото съзнание. Това е новата вълна, която е започнала да действа в живота и която се чувства вече все по-мощно във всички области на този живот. Тя ще залее всички общества и народи и ще изгради основите на красивия, разумния и хармоничен живот на Земята.

Сега човечеството е в завоя между две култури, между две епохи. Иде една нова епоха, в която всички погрешни идеи, с които хората са живели досега, ще бъдат преобразени. От днешните форми на живота ще се родят новата земя и новото небе. И хората ще имат такова отношение един към друг, както братът към сестрата и сестрата към брата. Сестрата може да се жертва за своя брат при всички условия. И братът може да се жертва за своята сестра при всички условия. Хората са нежни цветя, посадени в живота, и ако те нямат топлина, светлина и влага, какво може да стане от тях? Хубостта на цветята зависи от топлината, светлината и влагата. Топлината отговаря на любовта, светлината – на правата мисъл, а влагата – на силите в живота.

Сегашният свят е обречен на преобразование. Раят е място, дето съществата се обичат и живеят един за друг. При новото разбиране на живота човек вижда, че неговото благо е благо за всички. Новото съзнание, новото разбиране ще внесе коренно преобразование в целия строй на живота. Тогава ще се даде ново направление и на труда. Подтикът при новите форми на труда ще бъде Любовта.

Бъдещото, което иде, е светло. Засега обаче човечеството минава през една тъмна зона. Новата епоха, която иде, можем да наречем *епоха на възкресението*. Възкресението не е нищо друго освен оживяване на съзнанието на всички хора от Божествената любов.

В бъдеще всички народи ще се побратимят и ще образуват светещата раса на Любовта. Тогава свещеният пламък на истинския живот ще се изяви във всичката си красота. Животът ще се изяви не в своите сенки, а в своята същина.

Остава едно: всеки да прилага така, както разбира, че е най-добре. Това е негово свещено право.

Днешните страдания са родилните мъки на новия човек. С тихи стъпки новото пристъпва към Земята както утринната зора, която показва идването на новия ден в света.

16. лекция, 17 януари 1940 г., София, Изгрев

ДВЕ ЗАДАЧИ

Добрата молитва
Мога да кажа

Много хубаво казва тази песен: „Грей, мощно Слънце. Да учим ний добре“. Това Слънце трябва да грее; и вътрешно трябва да грее. Външното Слънце е отражение на вътрешното. Под думата *вътрешно* вие разбирате ограничение. Не, вътрешното слънце означава разбраното слънце. Това вън са условия. От миналата лекция видяхме, че налягането, това е неразумното в света. Има нещо неразумно. Ако туриш неорганически вещества едно на друго, те налягат. Ако отидете в една фабрика, може да видите как употребяват неорганическия свят, за да направят някой предмет по-твърд. Например стоманата чрез налягане или простото желязо чрез ковене, или чрез туряне многократно ту във вода, ту в огън, се закалява.

На всинца ви трябва много знание. Вие имате знание, но едно знание, което в никаква работа не влиза. Например знаете, че България за 1000 години е водила 150 войни; и може да знаете исторически подробности. Какво ще ви ползва това? Или може да знаете колко пророци са имали евреите, кой какво е писал; може да знаете какво е писано в Библията. Хубави работи са те, но какво ще ви ползва това? Може да знаете колко жито изкарва Германия, Англия, България и прочее, но какво ще ви ползва това жито, ако вашият стомах не е здрав, та не можете да опитате силата му? Или може да изчислите колко зърна има в едно място; може да знаете колко косми има на главата ви. Ние ги броихме веднъж в Младежкия клас и видяхме, че са около 200 000 – на някои глави повече, на някои по-малко.

Някои сте стари, а някои сте млади и почвате да мислите за онзи свят. Кой е отишъл на онзи свят; каква е опитността ви? Не знаете. Вие говорите убедително, че ще отидете на онзи свят. Че ще отидете там, няма съмнение, но кой е онзи свят? Ще отидете в разбрания свят горе. Има един свят горе

в главата, друг – в гърдите, и трети – в стомаха. Физическият свят е в стомаха, духовният е в гърдите, а пък в главата е Божественият свят. Като умрете, ще живеете в главата у някои хора, или в гърдите им, или в стомаха им; ще приличате на една малка микроба. Това е хипотеза, но като го опитате, ще видите дали е вярно, или не. Това е само за изяснение.

Малкото може да стане голямо. Казвате: „Как така може да стане малко, че да влиза тук“. Това е несъвместимо с вашето разбиране. Това, малкото зрънце, като го посееш, след 200–300 години ще израсне и ще стане голямо дърво. И малкото семе не се събира вече в стомаха. Така че като влезете вътре в стомаха на някой човек, ще почнете да растете и ще станете много големи. Но тези работи, които ви разправям, са неразбрани, понеже във вас законът за аналогията не е силно развит, за да можете да съпоставите нещата. Гледам, че някои ми подражават по аналогия, отвлечени стават. Много мъчно е да се правят аналогии. Ти можеш да поставиш някоя аналогия ни в клин, ни в ръкав. Аналогията само отчасти ще обясни нещата.

Та казвам: трябва да се изучават нещата. Вие казвате: „Трябва да бъдеш търпелив“. Защо? Дървото трябва да бъде търпеливо, когато е заровено в земята с корените си, за да може да изкарва храната си. Иначе ако си изкара корена, то не може да се храни, не може да се развива. Ще търпи така в земята може би 100 000 години, 200 000 години, 500 000 години и прочее, докато един ден се освободи от земята.

Да допуснем, че ти си слуга. Господарят ви е доста умен и силен. Да го биете – не можете; по ум да го надминете – не можете. Много е умен той, добре схваща и преценява. Вие слугувате при него – какво ще правите? Той ви е ограничил – по какъв начин ще излезете от тези връзки? Например сега постоянно и от хиляди години всички говорят за дявола – че той е господар на този свят. Господарува дяволът, заповядва; той казва: „Този да се обеси“. И го обесят – смъртно наказание му налагат. Дяволът казва: „Една война да стане“ – и войната става. Той казва: „Мъже и жени да се скарат“ – и става. Дяволът казва: „Да се избият“ – и става; каквото каже – става. Той ни скарва. Но понякога има политика да примири някои и като ги примири, после иска да ги накара два пъти повече да

се скарат. И втория път като примири хората, иска след това три пъти повече да се скарат. И като железаря ще те туря ту във водата, ту в огъня – да станеш толкова твърд, че всичкият живот, който имаш, ще изчезне.

Някой път имате известни състояния. Разгневите се и мислите, че някой човек е причина за това. Някой път баща ви, който ви е родил, не е изпълнил волята ви – и вие му се накарате, не сте доволни от баща си. Питам: кои са поводите за това? Някой син е искал 5000 лева, че следва в странство. А пък баща му е пратил 4000 лева – няма човекът повече. Имал е 4000 лева и толкова е изпратил. Синът не влиза в положението му и му казва: „Не знаете ли, че искам 5000 лева?“. И у баща му се заражда противоположно чувство: как така да му заповядва неговият син. Той не иска синът да му заповядва и казва: „Нито пет пари не му давам по-нататък!“.

Защо бащата не иска неговият син да му заповядва; и защо у сина има желание да заповядва на баща си? Питам: защо вие имате желание да заповядвате? Това е един философски въпрос. Съвременната наука е открила, че отзад горе на главата има един мозъчен център – и когато той е развит, човек обича да заповядва. У някого този център е слаб и не заповядва. Но не се лъжете, че някой, като не заповядва сега, след време няма да заповядва. Туй е хубаво, но това заповядване трябва да го приложиш на себе си. Ти никога не можеш да заповядваш на другите хора, ако не заповядваш на себе си. Този център на главата ти е турен, за да заповядваш на ръцете, на пръстите си, на космите си, на всичко в теб. И като научиш това хубаво, ще научиш да заповядваш на хората, ще бъдеш полезен.

Някои учат хората как да ядат, как да се обличат и прочее. Хубаво е това, но питам: една птица кой я учи да се облича? Хората казват: „Трябва да знаем да се обличаме“. Изкуството е, като скроиш една риза, така да я скроиш, че да бъде малко по-широка, да има едно празно пространство, една междина между нея и тялото. Ризата трябва да бъде два сантиметра по-широка, за да става кръвообращението правилно. Някои правите вашите ризи много тесни; или пък ще оплетете много тесни фланели и тогава те идват много близо до тялото. Това го правиш уж за да държи топло. Ти не разбираш онзи

физически закон – как се поддържа топлината. Вълната, за да държи топлината, трябва да има най-малко един сантиметър междина до тялото и да не се допира тясно до него. Като обличаш една дреха, най-разумното е да не е тясно прилепена, но да усещаш, че е свободна. Ти казваш: „Много хубава е фланелата“, а пък тя натиска раменете ти, натиска гърба ти, натиска и слабините ти. Казват: „Тя ще се разшири“. Остане ли да се разшири, това е загубена работа. Така се разваля пластичността на тялото.

После някои от вас си бъркате в носа, бутате носа си. Че така вие разваляте носа си, вършите насилие върху него. Трябва полека, тихо да го пипате. Знаете ли колко разваляте с това ума си? Вашите деди с това развалиха носовете си – и сега вие не можете да разсъждавате както трябва.

Или някой път грубо хващате своите вежди. Може би едно време се е изисквало такова грубо хващане, но сега трябва да е строго деликатно. Знаете ли, че всеки косъм на веждите не е толкова глупав? Веждите са на границата между духовния и Божествения свят и всеки един косъм е свързан с известни сили. Ти като бутнеш само един косъм, някой път ще нарушиш целия порядък на духовния свят и ще те питат: „Защо откъсна този косъм, тази антена?“. Някои си скубят космите. Ако там има някой плевел, позволявам ви, но ако има едно житно зърно, защо ще го скубете?

Вашето физическо тяло е тясно свързано с духовното. И ако не пазите физическата дреха на духовното тяло, вие се осакатявате. Докато дрехата ви – физическото тяло, е здрава, ще бъде добре и духовното ви тяло.

Първоначално религията е била едно училище за възпитание на човешкото сърце, на чувствата, понеже с тях започва човекът. Ако ти имаш едно невъзпитано сърце, ако не знаеш как да възпиташ сърцето си, няма да знаеш как да възпитаваш и ума си. Колко души от вас можете да контролирате ума си? Никога в сегашния живот не трябва да допускаме нито една фалшива мисъл в човешкия ум и нито едно фалшиво чувство в човешкото сърце. Тези неща отпърво ще дойдат, но така ти ще се изпиташ. Ще туриш една много ситна мрежа и ще филтрираш нещата.

Вие ще влезете в духовния свят, между по-напредналите същества. С какво ще обърнете внимание, като влезете в духовния свят? Вие искате да отидете при Христа. Отлична мисъл! Като отидете при Христа и се явите пред Него, с какво ще привлечете Неговото внимание, кажете ми?

Не искам да ви обезсърчавам. В училище вие искате да привлечете вниманието на своя учител. Трябва да имате някаква дарба, с която да привлечете вниманието му. От памтивека е така. Като види учителят една способност в ученика, приятно му е, трепва му сърцето. А пък има някои неразвити, глупави ученици – и като ги погледне, без да иска, той не им обръща внимание. И тогава те казват: „Учителят на нас не ни обръща внимание“.

Мен ми трябва един билник от 25 литра, за да туря сладко вино, а пък ти носиш шише от един килограм. Казвам: „Не ми трябва“. Донесеш от 5 кила, пак казвам: „Не ми трябва“. На мен ми трябва от 25 кила. Числото 25 го вземам в дадения случай като резултат. Тук имаме две отрицателни числа: 2 и 5. Всички отрицателни числа произвеждат отрицателни последствия; но две отрицателни числа, събрани в едно, произвеждат положителни резултати. 7 е положително число. Ако два пъти си пострадал, ти ще минеш през числото 25. Един път ще страдаш по Божествено за идеята, за ума, а втори път ще страдаш за сърцето. И тогава ще имаш благосклонно влияние за организма. Трябва да ви дам примери, но не ви трябват само примери, но и опити.

Когато се нареждате тук, в салона, трябва да седиш до този, когото обичаш, а да си далеч от този, когото не обичаш. Някой път не обичаш някой човек. Не че не искаш да го обичаш, но не можеш – от него излиза едно ухание, което ти действа. Всяко негово проповядване какво иска да ти покаже? У теб то произвежда противоположност, не можеш да го слушаш. Тури един човек между него и себе си. Щом пак не обичаш първия, тогава сложи двама между него и теб. Пак не го обичаш – тогава тури трети, четвърти; и като сложиш десет души между него и себе си, можеш да го търпиш вече. А като туриш дванадесет души между него и себе си, ще обикнеш вече този човек. Така онези влияния, които излизат от него,

се филтрират; това, което ти е неприятно, се филтрира, задържа се – и от него излизат енергии, които са вече филтрирани.

Всички хора около вас ви спасяват от много нещастия. Един човек ще дойде и ще филтрира твоето влияние; или пък някой човек ще бъде добър проводник на някои добри мисли или чувства. Затова трябва да обичаме ближния си. Ближен е всеки човек, който спомага в пътя на твоето Божествено и духовно развитие. А пък враг е всеки, който те спъва – не че съзнателно те спъва, но несъзнателно.

Ние сега говорим за Любовта. Казваш: „Аз много ви обичам“. Как ще познаеш, че обичаш? Как вие познавате, че обичате някого; или как познавате, че ви обичат? Някой път ти мислиш, че обичаш някого, но се заблуждаваш; а някой път мислиш, че някой те обича – и пак се заблуждаваш. Любовта е един непреривен акт в Божествения свят. Щом влезеш в Божествената любов, ти влизаш в един непреривен свят. Тя е като слънчевата светлина, която постоянно иде, без да те пита – не по твоите заслуги. Има една любов, която носи повече светлина и знание; има една любов, която носи повече топлина и развива чувствата; а има една любов, която развива силата на тялото.

Някои говорят за силата на Любовта. Колко има да се говори за Любовта... Аз се чудя на съвременните теоретически изследвания – те имат много повърхностни схващания. И понеже хората нямат разбирания за Любовта, затова човек много мъчно се възпитава. Има една любов, която произвежда сила в човека; има една любов, която произвежда добри чувства в него; а има една любов, която произвежда мисъл в човека. Има една любов, която произвежда положителни сили, добро в човека; а пък има една любов, която произвежда злоба в човека. Тя създава злото.

Вие по човешки ще кажете: „Как така?“. Вземете два вълка: те като хванат една овца, скарат се кой да я изяде. И у единия вълк, и у другия желанието да живеят излиза от любовта. Питам: кой е законът, който ги накара да влязат в стълкновение? В сегашния обикновен живот всички вие правите разлика. Дойде някой беден човек при вас. Ако той се престори, че не е интелигентен, вие не му давате уважение, защото не е облечен добре. Но ако дойде някой министър-председател

или някоя друга висока личност, с която вие имате интерес, ще го посрещнете с всичкото уважение и почитание – тогава знаете да се докарвате много добре, имате обхода. Онзи войник с какво уважение и почитание стои пред началството... И вие сега имате една обхода от страх, а нямате свободата.

Та сега трябва да се освободим, да бъдем свободни. Трябва да можеш да се освобождаваш от своите лоши мисли. Вземете сегашната война. Сега предвиждат, че ще дойдат задушливи газове. Знаете ли колко са мислили военните, за да намерят задушливите газове? А пък другите ще турят маски и филтър... Знаете ли на кого приличат тези маски? Те са нужни, за да се филтрират газовете, та да не се отрови човек. Щом като влезете в едно общество, в което чувствата на хората не са възпитани, ще имате маска, филтър – аз съм за маските. Казват за някого: „Той има маска“. Казвам: право е. Това показва, че е на бойното поле, където има задушливи газове. Той ще тури маска, иначе ще бъде зле. Вие казвате: „Да бъдем отворени“. Чудни сте – че кой е отворен? Можеш ли да отвориш сърцето си, можеш ли да отвориш ума си, за да видиш какво има в мозъка ти?

За себе си трябва да бъдем откровени, а не за да знаят хората. Откровен човек е онзи, който не държи в сърцето си никаква лоша мисъл, нищо не крие в себе си. Онова знание, което има, той го е затворил. И вие казвате: „Той е скрил нещо“. Че разбира се, трябва да го скрие – какво лошо има, че нещата са скрити? Господ е скрил ценните неща. И в сърцето има скрити неща – какво знаете за тях? Знаете ли колко сребро има на Месечината? Ако Месечината беше на 10 километра, бих ви препоръчал да си напълните торбите със сребро – и то много, на големи кюлчета. Достатъчно е да отидете на Месечината, за да се осигурите за цял живот. Ще вземете тези 35 килограма и ще се осигурите. Сега Месечината е далеч – на 250 000 мили. Те колко километра правят? (*384 000 километра.*)

Целият свят, в който живеем, е едно предметно училище. Ние се намираме в един обективен свят, понеже сме в ниска степен на развитие. По-напредналите същества чрез нас проверяват своите мисли и чувства. Както ние изучаваме растенията и животните, така и напредналите същества изучават

нас, защото без тези растения и без тези животни няма какво да учим. Така и цялото човечество представлява предметно учение за напредналите същества. Та казвам: този свят вие трябва да го изучавате. Какъв е вашият начин за изучаване?

Ако искаш да напишеш писмо на един свой приятел, но нямаш търпение и бързаш, любовта в теб ни най-малко не е нормална. Ако седнеш да напишеш едно любовно писмо и бързаш, любовта ти не е нормална. Ако речеш да изложиш някоя мисъл и бързаш да направиш мисълта си разбрана на света, това не е нормално. Аз за да разбера нещо, съм минал ред съществувания, и едва след ред прераждания съм го разбрал, а пък ти искаш за един ден то да стане разбрано за теб и за хората. Ти тази мисъл ще я посееш – и като дойде плод от плода, ще познаеш доколко това е разбрано. И за всеки човек, след като е живял 100–120 години, тогава ще се познае доколко е живял хубаво.

Ако влезеш в духовния свят, колко трябва да бъде дълъг пръстът ти? Ако е определено вашият показалец да бъде 9 сантиметра и половина, средният пръст – 10 см и половина, безименният – 10 см, а пък меркурианецът – 7, и ако вие не сте съдействали показалецът ви да стане 9 см и половина, вашето развитие не е правилно. И ако средният ви пръст не стане 10 см и половина, вашето развитие не е правилно. Не че всички трябва да имат пръст по 10 см и половина, но трябва да имате същата пропорция. Ако малкият ви пръст е 7 см, вие не знаете какъв ще бъде характерът на човека. Ако малкият пръст е 2 см, то човек каквото започне, няма да го свърши, той няма да има никакви практически приложения. Тогава малкия пръст трябва да го упражнявате.

Някои от вас започвате едно нещо и не го довършвате. Вие бързате в много работи: започвате една работа, после друга – вършите 10–20 работи и нищо не сте направили. Най-първо вие не сте приложили онова, което сте учили.

Седи някой и размишлява. Някой път аз размишлявам и изучавам камъчетата; разглеждам цветята и размишлявам. По някой път се опитвам да направя нещо. Минавам някъде, виждам една книжка, турям я настрана. Ако е напечатана и е скъсана, чета я – виждам защо тази книга е хвърлена. Това е един лист от Библията със следния стих: „Бог толко-

ва възлюби света, че даде Своя син Единородний“. Някой е хвърлил книжката, а за мен този лист е ценен, аз го вземам и размишлявам върху него. Един е завил в този лист кокошка, изял е кокошката и е хвърлил листа. Аз използвам листа. Вие казвате: „Кой е хвърлил тоя лист?“ – и даже не го прочитате. Вземете го, прочетете го и размишлявайте върху този въпрос: защо хората са лоши, защо не се обхождат добре едни с други?

Аз питам: ти защо не вървиш добре, защо, като вървиш в гората, дясната ти ръка се движи? За да провериш има ли пред тебе препятствие. Ръката ти казва: „Трябва да внимаваш“; и кракът ти казва: „Трябва да внимаваш“. Кракът ти говори: „Най-първо ти трябва да минаваш – и след тебе и аз ще мина“.

Някои сестри ще си носите по една тетрадка и молив – и ако някой ви каже нещо важно, ще го запишете. А друга сестра ако плете, като слуша, във всяка бримка ще тури мисъл. Чуваш музика и плетеш – във всяка бримка ще вложиш музиката. Някои може да изплетете фини плетки, шалчета, чорапчета и пр. Всяка една сестра трябва да си изплете най-малко по 3 или 4–5 чифта чорапи, шалчета, ризи и прочее, а не да разправя, че този бил такъв, онзи бил онакъв. Всеки трябва да работи, а пък сега е седнал да казва, че този не бил добър, онзи не бил добър, че хората не живеят добре.

Работа, работа трябва; работа от любов – за всички трябва да има работа! Всяка една сестра по две ризи трябва да е ушила. Мъжът може да работи с чукове, може да шие обуща, могат да дойдат при него и да му разправят нещо, а той в същото време ще работи. А друг ще вземе картина и ще рисува с четка, а който пее, ще си вземе една песнопойка. Та всички ще работят – всеки трябва да има по едно изкуство. На всички трябва да помагате. Един ще пее, друг ще слуша, трети ще прави обуща, друг ще плете – всички трябва да проявите инициатива. А сега ние чакаме да свършим училището и да ни назначат на служба. Хубаво, но това е в един уреден свят. Ала ако не те назначат някъде, какво трябва да правиш?

И после, някъде вие искате да проповядвате. Че как ще проповядваш? Трябва да проповядваме на себе си. Питам: ако съм на ваше място, какво ще правя? Аз съм бил на вашето място. Някои работи много лесно могат да станат. Когато ти

говори един сприхав човек, ако той е в долината, а пък ти си горе, не слизай долу при него – отгоре му говори високо и ще се разберете. Но щом слезеш долу, ще се скарате. Ти – горе на планината, а той – долу в долината, много добре ще бъде: не слизай долу да живееш с него. Тук има млади братя – като видят една красива сестра, казват: „Тя е много благородна“. Те казват така за нея, защото е красива. А пък ако е много грозна, вие казвате: „Простачка“. Като видят красивата, казват: „Много е благородна“.

Има едно изкуствено възпитание. Някой е разпасан, не е спретнат. Човек трябва да бъде спретнат, докаран: и като изляза навън, Господ ще ме види, ангелите ще ме видят. Изчиствам си обущата, но не за пред хората – пред тях ще се явя най-после. Най-първо ще се явя пред Бога, след това – пред ангелите, и най-после – пред хората. А пък вие, като отивате при хората, се докарвате, а пък като отидете при Господа, не сте така внимателни. Искам да се облечете хубаво. Никакви скъсани обувки, никакви паднали чорапи – обущата ви да са изчистени хубаво. Аз всинца ви наблюдавам и не ми се харесвате. Ти ако не можеш да очистиш обущата си, не можеш да очистиш и себе си. Водата ти не е стоплена. Ако сам не можеш да стоплиш водата си, хората не могат да я стоплят; ако сам не си умиеш краката, хората няма да ти помогнат. Ти сам ще си стоплиш водата, сам ще умиеш краката си.

Ще се научиш да служиш на Бога в себе си. Той във вас живее – във вашия ум, във вашето сърце. Като дойде Господ у вас, щом не Му слугувате, Той ще отиде на друго място. Господ като дойде във вас, искате Той да ви слугува. Не – Бог ще ви изпита доколко вие можете да служите. И ако в Негово присъствие внесете противоречива мисъл във вашия ум, ако внесете противоречиво чувство във вашето сърце и проявявате най-грубите си недостатъци, каква е вашата култура, какво е вашето възпитание? Казвам: това не е обхода. Кажи: „За Бога, Който живее в мене, ще го направя“.

При добра обхода от човека излиза една разумна сила. И ако ние не се владеем добре, като влезем в едно общество, можем да причиним раздор; а пък ако се владеем, като влезем в едно общество, можем да причиним помирение. Някой път казваш: „Не ми върви“. Че как ще ти върви, като не владееш

ума си?! Дето влезеш, ти възбуждаш хората. Трябва да внесеш нещо ново в себе си, във всички хора трябва да внесеш спокойствие.

Ти казваш в себе си: „Какво ще стане с мене? Ревматизъм чувствам в краката си“. Нищо няма да стане – това е една задача, която трябва да разрешиш. Като имаш тоя ревматизъм в крака си, има начин да го лекуваш. Ще разтриваш краката си и ще четеш *Отче наш*: сутрин ще правиш това, на обяд и вечер. Три пъти като разтриваш крака си и четеш *Отче наш*, ставният ревматизъм ще излезе с дървеното масло. Или боли те вратът... Ще го разтриваш и ще четеш *Отче наш* – и ще се оправи вратът ти.

Това ви го давам за пример. А пък вие ще извикате един лекар и ще му платите 100 лева. Вие очаквате лекарите да ви излекуват. Като дойде лекарят, той трябва да е роден за лекар. Онзи, който е роден за лекар, носи в себе си лечебна сила – и ще ти даде нещо добро, ще внесе в тебе нещо. Той знае добрите методи за лекуване.

Бих желал да не преувеличавате нещата, нито да ги намалявате. Аз гледам: някои ми цитират, и то с намерени работи. Като цитирате някого, ще цитирате правилно, за да не изопачавате и да не преувеличавате нещата. У когото това чувство е развито повече на главата му, той преувеличава три-четири пъти нещата. Някой път ще кажеш: „Това казвам, но е преувеличено“. То е така, както някои увеличават микробите, за да ги изследват. Ще представите нещата, както са, няма да представяте маловажните неща за важни. Всяко нещо ще турите на мястото му.

И няма да говорите отрицателни неща, например като думите: „Ние не живеем добре“. Не е хубаво това. Ако разбирам с тези думи да казвате, че не използваме живота, това е друго. Вие не се спирайте върху отрицателната страна. Всеки да казва: „Аз трябва да живея добре, трябва да използвам живота добре“.

Ти казваш: „Няма добри хора“. Има добри хора, твоите думи ни най-малко не показват, че по целия свят няма добри хора. Ти като видиш, че никъде няма добри хора, помисли, че другаде – в България, в Америка, във Франция, в Англия, в Германия, ще намериш добри хора. Свържи се с тях с мисълта

си – и с това ще помогнеш и околните хора да станат по-добри. Ако всички хора край теб са лоши и не намериш добри, тогава ще се свържеш с напредналите същества и хора, ще се свържеш с Господа. След като се свържеш с Господа, с главата значи, след това ще слезеш в духовния свят и ще се свържеш с ангелите, а после ще слезеш при хората, които представляват тялото на Божествения свят. Това е път на самовъзпитание. Всяка сутрин, като станеш, ще се явиш при Господа, ще Му кажеш: „Благодаря Ти, че съм дошъл тук“.

Аз се радвам, че вие толкова рано и с такава точност идвате на лекции в нашия салон, точно като часовник. Даже някой път сверявам часовника си по вас. Като станете, свържете се с Бога, за да влезе Неговата мисъл във вас. После ще слезете при ангелите, за да влезе и тяхната мисъл при вас. И най-после ще слезете при хората, за да работите. Другото ще бъде една ненужна критика. Ако искате критика, идете в света. Не че той е лош... Аз често съм се спирал при някои деца, които са се карали. Те се теглят за косите: едното хване другото за косата и тегли.

Аз гледах веднъж две малки деца, в две колички една до друга – като ангелчета. Гледам ги френологически – тялото, косата, носа. Майката е дала на едното ябълка, а на другото не е дала. Второто дете хвана и задърпа косата на първото и му взе ябълката. Първото дете започна да плаче, но след малко то разтърси главата на второто дете и взе ябълката. Три-четири пъти ябълката минаваше от едното дете в другото. Ако имаше две ябълки, те щяха да си показват ябълките едно на друго и нямаше да има караница. А пък като има една ябълка, ту косата на едното дете се дърпаше, ту на другото. Казах на майката: „Децата са много добри, но им давай две ябълки“. А аз ги виждам колко са добри – виждам, че користолюбието у тях е развито. Всяко от тях казва: „За мене е ябълката“. Аз виждам, че и големите деца се хващат за косите. Същият закон е и там, когато има недоимък на нещата.

Най-първо се научете да търпите. Много мъчно е човек да се научи да търпи. На Земята аз се научих на едно: да изслушвам хората. Изслушвам ги и някой ми разправя 2–3 часа. Дойде втори, и той ми разправя същото. Дойдат трети, четвърти – и те ми разказват същото нещо. Но аз проверявам нещата.

Другояче бих кипнал, че ми губят времето. Те ми казват: „Ще търпиш“. Някой път мислено изпъждам някого и му казвам: „Иди си“. И като му кажа така, той си отива, но после си казвам: „Не постъпи добре“. Когато му кажа вътрешно: „Иди си“, той усеща и казва: „Извинете, аз много постоях“ – и си отива. Но той като си отиде, си казвам: „Не постъпваш добре“.

А пък някой път имам друга тактика. Слушам човека и казвам: „Много съм зает. Друг път ще те изслушам. Имам една спешна работа, имам рандеву някъде“. И си вземам шапката. Той ми говори един час; и още един час ще ми говори. И аз прекъсвам срещата. Но някой като дойде, оставям го да ми говори 2–3 часа, за да се науча на търпение. А пък някой път казвам: „Не разполагам с време, пет минути мога да дам. Ако можеш, накратко – нямам време да ми разправяш надълго. С десетина думи трябва да ми го кажеш“.

Дойде някой болен и ще му кажеш: „Няма какво да ми разправяш много, с няколко думи само“. Някому казвам: „Няма какво да ми разправяш за болестта си. Ще ядеш суров лук, няма какво да ме питаш. Всяка сутрин, на обяд и вечер ще ядеш по един суров лук. Четири-пет дена ще ядеш суров лук, но от каба-суван“. И след като той си отиде, аз разсъждавам, вече превръщам силите на лука. Това е едно лечебно растение. След като той си отиде, казвам си: „Ти ако си на мястото на този човек, как би желал да те посрещнат и да ти говорят? Ще ти бъде ли приятно, ако те посрещнат така?“. Ако аз съм на негово място и ми кажат да ям лук, ще ям. Втори път като дойде онзи, му казвам: „Сутрин, на обяд и вечер ще ядеш по една хубава ябълка“. Първото средство – лукът, е начин за възпитание, а пък сега ябълката е по-хубаво средство.

Всяко нещо, което ние правим за другите хора, го правим за себе си. Има един закон в Природата: каквото направиш за другите, ще се върне върху теб; и каквото другите хора направят за нас, ще се върне върху тях. Та в това отношение трябва да бъдем най-разумни, да изпълним разумно Волята Божия, за да се въдвори Царството Божие в отношенията между хората.

A : *B*. Какво означава това? Ако *A* е учител, а *B* е ученик, какво ще бъде отношението между тях? Или ако *A* е господар, а *B* – слуга, какво ще бъде отношението? Ако *A* е млада мома,

а *B* е момък, какво ще бъде отношението? Ако *A* е петел, а *B* – кокошка, какво ще бъде отношението? Това са все отношения.

Трябва да разрешиш във всеки случай какво трябва да бъде твоето отношение. Ако аз дойда в съприкосновение с едно животно, какво отношение имам към него? Ако аз съм *A*, а пък животното – *B*, какво ще бъде отношението? Или ако аз съм *A*, а пък *B* е дърво, какво трябва да направя за дървото? Мога да го отсека или да го отгледам. Или мога да вляза в съприкосновение с един човек. И как трябва да постъпя, че и аз да съм доволен от дървото, и то да е доволно от мене?

Най-първо сложете работливия. Всички сестри до 22 март да свършите нещо. Купете си материал и изработете чорапи, шалчета, дантели, шапки, ризи, каквото искате. До 22 март всички сестри да направят нещо. За тая цел не по цял ден да работят – когато отиваш някъде за празна работа и няма какво да правиш, ще работиш тези неща. Някой казва: „Аз заспивам, като чета“. Като ти се доспи, ще работиш. После пак ще четеш, после ще работиш – да има смяна между плетенето и четенето. Трябват ми най-малко 50 чифта чорапи, 50 шалчета, 50 ризи, 50 чифта гащи, 50 фланели.

Не го налагам това. Ако можете да го направите с всичката ваша добра воля, за да се ползвате, направете го. Който иска, доброволно да го направи. Направете един опит до 21 март, но не да казвате, че Учителя е казал. Тук трябва да плетат, да работят... Да турим една реформа на Изгрева. Ще работите целия февруари и до 21 март. Сега ако ви трябват куки, ще ви дам пари за тях, ще ви дам пари и за вълна. Нека да има една комисия, за да се види колко пари трябват. Ако нямате пари, аз ще ви кредитирам. Да се образува една комисия от сестри. Вижте какво можете да направите. И каквото не достига, ще ви го дам. Вижте колко килограма вълна ще трябва. Стигат ли 10 килограма?

Това е второстепенно. Най-първо турете самовъзпитанието. А пък това, което е казано, то е последно. Ако с другите неща се справите, това, което ви казах, е последно. Ако има вълна, ще работиш; ако пък няма вълна, друго ще работим – памучни неща ще направим. А пък ако не можете да го направите сега, за идущата година ще го направите. 1939 година не е изтекла още. Краят на 1939 година иде, близо е. А за 1940

година трябва да направим нещо, което нашият ум, нашето сърце и нашата воля желаят. Това, което желаем, което обичаме и което правим, да е по Волята Божия. Трябва да искаме да обичаме и да правим нещата по Волята Божия. Най-първо ще направим това, което умът ни диктува; после това, което сърцето ни диктува, и най-после това, което волята ни диктува. Волята представлявате вие, сърцето ни представлява ближния, а пък умът ти представлява Божественото.

Та най-първо ще започнем от горе надолу и за да направим така, после можем да започнем от долу нагоре. Човек трябва да работи за себе си. Това е в реда на нещата, но той трябва да знае къде да постави себе си. Човекът трябва да работи за ближните си, но той трябва да знае къде да постави ближните си. Трябва да работи и за Бога. Като работиш за Бога, ще Го поставиш в ума си; като работиш за ближния си, ще го поставиш в сърцето си. Всички умове, като са свързани заедно – това е в Божествения свят. Ако намериш Бога в ума си, ще Го намериш и в сърцето си; и ако Го намериш в сърцето си, ще Го намериш и в тялото си. Тогава Бог е в ума ни, в сърцето ни и във волята ни.

Главата представлява нашата мисъл, сърцето – нашите чувства, а тялото – нашата воля. Ще работим с всичките си сили, които имаме, с всички наши чувства, които спомагат на силите ни, и с всички наши мисли, които спомагат за чувствата и волята. Ще впрегнем целия човек на работа, ще поставим себе си на една разумна работа.

Сега кои можете да направите задачата? До 22 март всеки да си вземе по една тетрадка и всеки ден, като станете, пишете по една дума, която означава една добродетел. Сутринта – една дума, която означава мисъл, на обяд – една дума, която означава добродетел, и вечер – една дума, която означава сила. Да видим до 22 март какви думи ще напишете, които означават мисъл, добродетел или сила. Да видим какви думи ще намерите. Ще търсите и ще намерите една дума, която съдържа в себе си сила; дума, която съдържа в себе си чувство, и дума, която съдържа в себе си мисъл. Ако не можете да намерите три думи на ден, направете най-малкото – напишете поне една дума на ден. И това пак не ви го налагам. Ако го правите, ще имате полза; ако пък кажете: „С тези работи ли

ще се занимавам“, тогава карайте си стария живот, както си го знаете.

Всеки ден човек трябва да има една светла мисъл в ума си, едно светло чувство в сърцето си и една добра постъпка в тялото си. Че като отиде при Бога, да бъде една книга, написана най-хубаво, та като видят ангелите, да кажат: „Едно отлично съчинение е това“. Като влезем в новия бъдещ живот, трябва да бъдем написана книга – и като четат по очите ни, във вежди-те ни, в ушите ни, да кажат, че има нещо хубаво написано. Ако това не можем да напишем, какво друго ще направим? Ще се занимаваме с обикновени работи. Когато пишете думите, да не повтаряте два пъти една дума.

Само пътят на Христовата любов води към Бога.

(3 пъти)

17. лекция, 24 януари 1940 г., София, Изгрев

ТРИТЕ ВРЪЗКИ

Добрата молитва
Мисли, право мисли

Вие всички минавате за много учени хора, за авторитети. Това не може да се откаже. То е по отношение на по-нискостоящите от вас в битието; но по отношение на онези, които са над вас, вие заемате същото положение, каквото заемат онези, които са под вас. Каквото е отношението на по-долните към вас, такова е и вашето отношение към онези, които са над вас.

Трябва да се научите да бъдете свободни: умът ви да бъде свободен, сърцето ви, волята ви, душата ви, духът ви да бъдат свободни. Ти искаш да направиш нещо и трябва да бъдеш свободен в това. То се отнася до духа. Искаш да почувстваш нещо – това се отнася до душата. Искаш да поканиш някого в стаята си. Стаята ти трябва да бъде свободна, за да му я дадеш. Ако в стаята има десет души, ще бъде ли той свободен? Ще му дадеш една стая, в която да няма никой – той да разполага с нея, както си иска.

Някой път казваме: „Да бъдем добри“. Една работа кога е добра? Онзи, който говори на френски, кога го владее добре? Когато пише и произнася думите без погрешка. Казваш: „Той знае френски език“. Ако някой пише и в пет думи прави пет погрешки, ако туря погрешно ударенията, той не знае френски. Българите с ударения много не се занимават, понеже е много сложно да се пише със знаците за ударенията. В старобългарския език все има ударения, а пък българинът сега казва: „Защо да си губим времето? Да опростим езика“. Пък французите турят ударения. В българския език не се сричат думите, но в английския се сричат. И ако не знаеш да сричаш думите в английския език, няма да знаеш добре произношението и правописа.

Всяка буква си има свой смисъл. Вие изучавате езика, но сте го изучили много механично. Например казвате думата *добро*, но доброто си има свои елементи. Колко елемента има доброто, с колко букви се пише тази дума на български? (*С 5.*)

Ако пишете на английски, знаете ли колко букви ще употребите? (*4.*) Пише се с две *о*: good. В музиката има един закон: вие може да повторите една нота. Например имате *до*, *до* – това се казва *прима*. Но като вземеш тези два тона *до*, те се различават, не са все едно и също нещо. Напрежението на първия и втория тон се различават. Ти никога не можеш да изпееш едно *до* два пъти еднакво – второто *до* се различава. Има известни трептения, които ухото не съзнава. Първото *до* го вземаш по-силно, а пък второто – по-слабо; различават се. Четири или пет пъти да вземеш *до*, между тях все има едно различие.

Вие някой път се критикувате. Критиката е отлична наука, но тя е за посветени хора. Като станеш светия, тогава Господ ще ти даде пост да критикуваш другите. Като пишеш на един професор на български език, той ще те коригира.

Вие трябва да изучавате езика. Той има Божествено произхождение. Българският език е едно наречие на Божествения език. Английският език и другите езици са все наречия на този език. Ще трябва да изучавате този Божествен език. Ако измениш интонацията на думата *добро* според мястото в изречението, тя може да се вземе като прилагателно или като съществително.

Ако влезете в другия свят – не в бъдеще, но сега ако искате да влезете в другия свят, на портите каква дума ще кажете на духовния език? „Моля, мога ли да вляза вътре?“ На онзи, който седи по-горе от тебе, на по-големия и на по-силния, можеш да се молиш; на онзи, който седи по-ниско от тебе, ти му заповядваш. На по-силния казваш: „Моля“, а пък на по-долния от тебе казваш: „Идѝ!“. Казваш на слугата си: „Идѝ!“. Но в българския език думата *иди* има две значения. Иде някой отнякъде към тебе. После казваме „идѝ“, т.е. върви нататък.

Духовният език е много сложен. Там има такива ударения, че само от тях ще ти се замае главата. Всички все страдате от ударенията, като не знаете как да ги поставите; всички вие страдате от това. Ще ви приведа идеята, ще ви изясня тази идея, която има в моя ум. Един цар излязъл инкогнито, на български ще кажем: предрешен. Гледа един беден човек със съдрана риза, със съдрани гащи, свири с една гъдулка. Децата, момчета и момичета, играят наоколо. Царят казал: „Колко са бедни тези хора“. Влязъл вътре при тях, те му поиграли

и той им дал една крупна сума. И мислел, че онзи ще стане щастлив. И бедният човек станал голям търговец на памук. Един ден голяма топка памук паднала на ръката му и рамото го заболяло. И царят чул, че той заболял.

Ти казваш: „Много съм наскърбен. Тъжна е душата ми“. От какво е тъжна душата ти? Всички страдат от преждевременни желания, от преждевременни постъпки, от преждевременни мисли, от преждевременни работи.

И първият човек пострада от преждевременни неща. Господ му бе казал: „Не е време да се занимаваш с онова дърво“. Адам беше отличен зоолог; с ботаника не се занимаваше. Опасна работа е това. С животните можеш да постъпваш както искаш, но с растенията ще бъдеш внимателен; тази наука не е за тебе още. Адам беше много послушен, но той имаше една сестра, родена с него, а пък тя за ботаниката душа даваше – да изучава растенията. Всички растения ги знаеше и веднъж каза: „Видях едно дърво“. Адам ѝ рече: „А, не го бутай!“. Тя отговори: „Искам да знам какво е скрито в него, какво има в него“. Адам каза: „Аз не се занимавам с него“. Ева рече: „Един професор по ботаника ми каза, че желае да ми преподава тая наука“. Пратиха специална комисия, та да дойде един професор в широкия свят. Той беше облечен със своята мантия.

Понеже Адам имаше много работа по зоология, той остави Ева да се занимава с ботаниката. И започна разговорът между нея и този професор. Професорът попитал Ева: „Какво мислите за това растение?“. Ева казала: „На нас ни казаха, че в това растение се крият опасни работи и че който яде от него, умира“. Професорът рекъл: „Вие не сте разбрали. Не е така, както ви е казал Онзи. Вътре в това растение се крият тайните на живота. Човек, който яде от него, става като Бога. Всесилен е, може да създава слънца, светове, цели вселени. Във всичко е свободен“.

Вие сега ще турите един критически ум и ще кажете, че Ева е направила погрешка. Ако бяхте на мястото на Ева, какво щяхте да направите? Аз ви питам: когато една млада мома минава покрай едно красиво дърво, наречено „момково дърво“, увиснало с хубави плодове, тя като го погледне, желае да го бутне. Не бутай там! На нея ѝ се иска да си вземе, да види какво е това момково дърво. Кажете ми: кой от вас би устоял

на такова момково дърво? Представете си, че това е хлебно дърво, а вие сте гладен, 3–4 дена не сте яли.

Има заблуждения в дишането, от които идат болестите. Има много системи за дишане и в Индия, и в Европа, но всички те не са направили хората щастливи. Ти казваш: „Трябва да мислим“. Хубаво, но колко хора мислят правилно? Ти трябва да знаеш да мислиш правилно, иначе ще си навлечеш неприятности. Казваш: „Човек трябва да живее“. Добре, но как трябва да живее? Ние живеем, но този живот, в който живеят хората, не е онзи живот, към който се стремим.

Аз не искам сега да спрете критикуването. Критиката я оставете за в бъдеще, за по-нататък. Ти казваш: „Аз не можах да използвам живота си“. Мога да ви запитам: „Защо не можахте да използвате живота си?“. Да допуснем, че имате един богат човек. Той е бил богат, живял е трезвено, вино не е пил, на автомобил не се е качвал, копринени чорапи не е носил, хубава шапка не е турял на главата си, копринена риза не е носил, кокошки и пуйки не е ял – въздържал се е. Баница не са му точили, сладкиши не е ял... И ти казваш: „Не можах да се наживея“.

Хубаво, за да бъдеш щастлив, това, което носиш, трябва да те обича, и ти трябва да го обичаш. Твоите обуща трябва да те обичат и ти трябва да ги обичаш. Ако не ги обичаш и те не те обичат, ти щастлив не можеш да бъдеш. Ръкавиците ти трябва да те обичат и ти да ги обичаш. Казваш: „Трябва да гледам всичко“. Не, всичко няма да гледаш. Ако погледнеш това, което не те обича и което ти не обичаш, ще бъдеш нещастен. Трябва не само ти да го обичаш и не само то да те обича, но едновременно и двете неща да стават.

Ти питаш: „Как да го обичам?“. Вие знаете как да обичате. Да обичаш някого е просто – подобно както когато обичаш цвете. Сутринта момата, като стане, ще отиде на извора, ще вземе най-хубавата вода и ще напои корена на цветето. Това значи да обичаме едно цвете. И цветето, понеже има повече любов, пуща повече ухание. Любовта, която излиза от това цвете към тебе, ти казва: „Много ти благодаря, че ме поля“. Поливането на растението е обич към него. Аз съм дал нещо, като съм полял цветето, но в себе си нищо не съм дал. Не отивам да го помилвам, защото ако го милвам, ще го осакатя някой път. Искаш ли да милваш някой човек, тогава ще го осакатиш.

Голяма наука е това: тепърва трябва да научиш какво е милване. Бог за да ни милва, трябва да ни изпрати топлина, светлина и въздух. Вие мислите, че трябва да милвате с ръцете си. Знаете ли колко са груби ръцете?! Ако пипна сухо дърво и то оживее, тогава ръцете са богати. Ако не оживее, трябва да знаете, че ръцете ви нямат това знание. Сега вие ще влезете в едно противоречие.

Това, което ви говоря, трябва да го учите. Например ако изучавате съвременното пеене, оперното пеене, вие знаете ли какво нещо е опера? За да пеете като оперен певец, трябва да знаете много неща; трябва да имате обхода, интонация, разбиране. Ти няма да пееш сам – трябва да знаеш на всекиго как да отговаряш. Всички няма да станете певци, но всички трябва да знаете да пеете. Всички няма да бъдете оратори, но трябва да знаете как да говорите. Вие всички няма да се научите да вървите, както светлината върви, но все-таки трябва да знаете как да вървите, как да бягате. Има хора, които като бягат, правят големи крачки, а пък други правят малки. Каква е разликата между тези, които като бягат, правят големи крачки, и други, които правят при бягане малки крачки? Онзи, който прави големи крачки, е много уплашен, а пък онзи, който прави по-малки крачки, е по-малко уплашен. Кое е по-хубаво: да скачаш или да не скачаш? Да скачаш.

По-добре е човек да направи някоя грешка и да е свободен, отколкото да не е направил погрешки и да не е свободен. Ако ви турят в едно шише, ще бъдете чисти, няма да падне нито една капка от главата ви, но тая чистота не е достатъчна. Всички искате да бъдете чисти и свети, да ви затварят някъде. Вие имате чужди идеи. Ние сме излезли от ръцете на Бога и сме чисти; нечистотата е дошла отпосле. Тя не може да проникне в душата и всички страдания и мъчения са методи за чистене на нечистотиите. Когато ти страдаш, се чистиш. Всички вие знаете как се чистите.

Аз, който обичам толкова чистотата, някой път погледна и видя петно на дрехите си. Искам да зная как е паднала тази капка. Изследвам дали е отдясно, или е отляво, изчислявам дали е по-близо, или по-далече от устата. Изчислявам математически, правя скица къде е петното. Това са научни изследвания. Или едно петно падне на края на палтото, долу – пак правя скица, измервам колко е голямо.

Ти ще кажеш: „Това ли остана на нас да правим? Ние с големи работи ще се занимаваме“. Аз се радвам, че се занимавате с големи работи, но в големите работи има голямо главоболие. Искаш да бъдеш богат. Хубаво, но голямото богатство носи големи страдания. Вие не искате да бъдете сиромаси, но знаете ли, че големи добродетели се крият в сиромашията? Погрешката ви е, че искате да бъдете богати, когато не трябва да бъдете богати. Някой път не искате да бъдете сиромаси, когато трябва да бъдете сиромаси. Но някой път трябва да бъдете сиромаси.

Другояче трябва да разбирате думата *сиромашия*. Вие под думата *сиромах* разбирате човек, който няма пари – един бедняк, който няма никакви условия. Това е право, но то отчасти е вярно. Ти в сиромашията ще научиш какво нещо е смирението. Не можеш да разбереш какво нещо е смирението, ако не си сиромах. За да научиш смирението, най-първо ще бъдеш беден. После за да се научиш на смирение, трябва да бъдеш и богат – и в богатството се учи смирението. Има едно смирение, което учи сиромахът, а има и смирение, което учи богатият. Вие искате всички да учите все смирението на богатия. Това е много трудна наука. Най-първо ще научиш смирението на сиромашията.

(*Учителя записа на дъската пет букви: л, б, о, в, ь.*) Какво разбрахте? Ще поставим *ю*, за да стане *любовь*[10]. За да дойде Любовта в тебе, ти трябва да добиеш най-първо известни качества. Едно любовно чувство не може да дойде в теб, ако най-първо не се свържеш с тези трептения, които идат отгоре. Любовта иде отгоре, от Бога. Няма да очакваш любовта от Земята някъде – ти така ще се самозаблудиш. Любовта трябва да излезе от твоя ум. Ако излезе от твоето сърце, друг е нейният произход. Ако пък излезе от твоето тяло, пак е друг произходът ѝ.

Най-първо в любовта ти трябва да се научиш да възприемаш. Няма да бъдеш горделив. Гордостта е планински връх: горделивият човек е планински връх. Ти за да разбереш Любовта, трябва да бъдеш една долина. Това, което Бог ти дава, трябва да го възприемеш и да го обработиш. Може да ти е приятно или неприятно, но ще трябва да свършиш добре работата си.

Всяка работа, свършена добре, носи благословение; а пък всяка работа, като не е свършена добре, не носи благослове-

ние. Ти може да се занимаваш с Любовта, но тя е работа – и тази работа трябва да се свърши без погрешка. Например как ще оцениш един човек, който те обича, който ти дава всичко, ако не знаеш да възприемаш и да оцениш това, което ти дава? При любовта ако ти дават вода, от нея не трябва да падне нито една капка на земята. И от запушалката не трябва да се изпари есенцията. В любовта това, което ти е дадено, не трябва да го опорочаваш. Името, съдържанието и проявата на любовта не трябва да се опорочават.

Всички хора се запознават чрез любовта. Най-първо се срещат като ангели, после стават като хора, и най-после – като животни. Често съм привеждал примера за онзи турски бей. Един му казва: „Ти си княз на князете“. Той бил свободен, после се сгодил. Като се сгодил, му казали: „По-близо си до хората“. Като се оженил, казали му: „Сега с хората си наедно“. После той напуснал жена си. Казали му: „Ти си за смях на всички, сега си посмешище“. Най-първо започвате като князе, после идвате до нивото на хората, после ставате като животни, а има и състояние, от животно по-лошо.

Вие казвате: „Ние сме грешни хора“. Оставете вашите грехове, те са външни работи. Ако аз не говоря един език, това не показва, че съм глупав. Ако някой не говори добре английски, това не показва, че е грешен човек. Коя е най-меката дума, с която децата започват? Децата започват с думата *мамо*. Когато произнесеш *а* добре, значи ти си в края на работата и си доволен. А когато произнесеш *а* лошо, значи в края не си доволен.

При думата *благост* звукът *а* има хубаво произношение. Ако искаш да намериш в български произношението на *а*, ще го намериш в думата *благост*. И това ще се отрази върху вашия ум, върху вашата воля. В буквата *а* ти си натоварен вече с някаква идея, с някое впечатление, с някое чувство, искаш да извършиш някаква работа. Ако взема товар на гърба си, колкото този товар е по-тежък, толкова аз трябва да имам поздрава основа. Ако кракът ми малко кръшне, мога да падна някъде и да си изкълча крака.

Та човек трябва да бъде много умен, когато носи товара си. Ти казваш: „Трябва да имаме една велика идея“. Тази велика идея е в тебе. Някой път искате да имате големи скъпоценни камъни, злато. Богатите хора не са доволни, понеже

златото е погълнало техните чувства. В света ако искате недоволни хора, търсете ги между богатите, понеже сърцето им е отишло между богатите хора. Ти не можеш да отидеш при Бога, понеже си богат, понеже си свързан. На двама господари не може да се служи. Казваш: „Господи, аз искам да Ти служа, но паричките ми да не буташ“. Ти можеш да бъдеш учен, можеш да кажеш: „Искам да Ти служа, Господи, но знанието ми да не буташ“. От известно знание трябва да се освободиш.

Например да вземем идеята ти за Любовта, тълкуванието ти за Любовта. Ти казваш: „Как да обичам?“. Ако ви попитат как да ви обичат, вие знаете, но за това, как да обичате, всеки си има свой метод. Аз не съм намерил два еднакви начина за любовта. Ти не можеш да обичаш всички хора по един и същи начин. Ако дадеш на някого вода, всички хора не пият еднакво количество. Но ако обичаш един човек, ще знаеш колко вода трябва да му дадеш, а не излишната да плисне. Това не е любов. Всичката вода, която давам на някого, той трябва да я изпие; и после трябва да има един плат, да изтрие с него останалото, та нищо да не се изгуби. А пък ти най-първо обичаш един човек – и после подхвърлиш любовта като дреха. Така ти осакатяваш себе си.

В любовта най-първо ще се повдигнеш и после ще се унижиш. В любовта най-първо ти ще повдигнеш едно същество в своето съзнание – и тогава мислиш, че то е съвършено и че има всички добродетели. А онзи мисли, че е намерил един поклонник, и се зарадва. Един ден вие го вземете отвътре и го хвърлите в тинята. Каква е тая любов? Защо ще го вдигнеш горе и после ще го хвърляш? Защо ще имаш една хубава мисъл и после ще я туриш в калта? Или имаш едно хубаво чувство и после го хвърлиш.

Това не е ново. Най-първо ние грешим спрямо себе си, после – спрямо нашите ближни и спрямо хората. Когато съгрешиш спрямо себе си, как ще се справиш с това? Вървиш по пътя и си удариш крака – каква е тая погрешка? Направил си погрешката спрямо своя крак и трябва да се извиняваш. Как ще я извиниш, когато удариш крака си? Ще вземеш чук и ще махнеш този камък от пътя, но с това кракът ти не оздравява. Как се извинявате на вашия крак? Вие не му се извинявате, но казвате: „Стават такива погрешки“.

Обаче в истинския път на живота, щом тръгнеш, окото ти ще бъде отворено. Ще разгледаш целия път, ще гледаш по пътя дали има издигнато или гладко, и ще внимаваш да не удариш крака си. Ако удариш крака си, нямаш уважение и почитание към него; тогава нямаш уважение и към доброто в света. Щом нямаш уважение и почитание към доброто, значи не можеш да ги направиш. Ти можеш да го направиш, но това не е добро.

Сега искам да ме разберете ясно. Ако вземеш едно житно зърно и го туриш на един камък отгоре, ти не си свършил никаква работа. Също така е и ако го заровиш на 3–4 педи дълбочина. Трябва да знаеш колко пръст да туриш на това житно зърно, да не му сложиш повече килограми, отколкото трябва. Ще му туриш само малко пръст, за да може да поникне. А пък от тази дълбочина, то като пусне своите коренчета, ще оставите на неговото разположение да отива надолу колкото иска. Това е негова работа.

Дойде ви една идея – посадете я във вашия ум. Знаете ли колко е деликатно да се посее една идея или едно чувство? Ако влезете в един склад, дето има барут, и ако имате само една запалена кибритена клечка, знаете ли какво може да стане? За да се направи едно голямо зло, не мислете, че трябва една голяма причина. Ако имаш само една запалена кибритена клечка, какво може да стане? Като влизаш в този склад, няма да носиш кибритена клечка, няма да има железа на обущата ти отдолу. Ще влезеш с платнени обуща, за да не стане взривяване на взривното вещество.

Такива взривове постоянно стават и във вас. На ден колко пъти стават такива взривове! Например казват ти: „Знаеш ли твоята дъщеря кой път е хванала? Днес я видях в кабарето с един момък“. Казвам: ако златото падне в калта, става ли на кал? Знаете ли какъв студ има в пространството, през което Слънцето пътува? Външните условия не са могли да изгасят Слънцето.

Вас ви е страх да не изгаснете. Човек изгасва само при едно условие – при дървото за познаване на доброто и злото. Тогава се прекъсва връзката между човека и Бога – и там е всичкото зло. Злото прекъсва връзката, която съществува между човека и Бога. И щом се прекъсне тази връзка, ти тога-

ва постоянно почваш да се смаляваш. И щом се смалиш, няма изход отникъде – ти умираш един ден от смъртта. И ние умираме, понеже прекъсваме връзката с Бога. Щом си свързан с Бога, ти си във вечния живот; а щом прекъснеш връзката, ти влизаш в друг свят. И светът на смъртта е реален, но там почват страдания и противоречия, в които няма разрешение.

Ти казваш: „Аз обичам Бога“. Под това разбирам, че или аз Го обичам, или Бог ме обича. Когато Бог ме обича, аз трябва да възприема Неговата любов и да пазя тази връзка като свещена. И единствената връзка, която трябва да пазя свещено, е връзката на Любовта. Ще я чистиш, за да няма прах, да няма фин прах. Да кажем, че имате една свещена идея. Сутринта, като станете, колцина вземате да я чистите? И после, като четете, оцапате страниците. Ще си умиеш ръцете хубаво и тогава ще четеш книгата. Ако оцапаш книгата, и ума си ще оцапаш. Ако някой свири на пиано с нечисти ръце, тогава клавишите ще се изцапат. Аз гледам някой път, че клавишите са оцапани. И гледам на някого какви са му дрехите, обущата, гледам как си чеше косата. Някой път му гледам очите: да видя как гледа, дали гледа нагоре, надолу или настрани. Аз всеки човек го меря. Има една жица на любовта и затова гледам накъде е погледът му. И аз гледам накъде е погледът на човека. Ако погледът е надолу от жицата, той е материалист; ако е отляво, обича да насилва; ако е отдясно, обича да използва хората; ако гледа нагоре, той има нещо благородно в себе си. Някой започва добре: най-първо поглежда нагоре, после наляво, надясно, и след това надолу. Но после не си вдига очите нагоре: той вече е направил първата погрешка. Трябва да погледне нагоре, надолу, настрани; и после пак нагоре.

Та при всяко действие, което правим, трябва да се отнесем към оная Първа Причина, която действа в света. Ако аз работя и не ме озарява светлина, няма да направя хубаво работата. Та винаги трябва да имаме онази Божествената светлина, за да можем да живеем както искаме.

Всички ще си направите по една стаичка. Препоръчвам ви да имате по една горница, не ви трябва да бъде много широка. Най-първо само за един човек, само за вас: с една масичка, един прозорец и едно столче. И в тази стаичка да разрешаваш всички мъчни въпроси. Щом имаш мъчнотии, в своята

горница лесно ще ги разрешаваш. Който има горница, лесно разрешава въпросите, а който няма горница, мъчно ги разрешава. Това е наука.

Я ми произнесете сега думата *любов*. (*Учителя произнася думата „любов“ и едновременно маха с ръцете си нагоре, надолу, настрани и пак нагоре.*) Я изпейте сега думата *любов*. Ще ви изслушам всинца как ще изпеете *любов*. В любовта имаме дванайсет саксии с цветя. И ако изпеете думата *любов* правилно, то тези цветя ще се развеселят и ще изпускат благоухание. Ако пък не пеете хубаво, тези цветя ще започнат да увяхват. Щом те увяхват, аз зная, че този човек не е изпял в моята градина хубаво думата *любов*. И ще видя, че този човек е направил погрешка. Всяко едно цвете ми говори къде той е направил погрешка в любовта. Дванайсет саксии има в невидимия свят, които представляват вас. Вие сте казали във физическия свят една дума – и тези саксии ще почнат да вехнат. И Господ като ги погледне, ще каже: „Нещо стана долу“. Ще изправите думата си заради благото на вашите цветя. Ако повехнат вашите цветя на Небето, вие не можете да отидете там. Ако пък не повехнат, ако са свежи, всякога вратите на Небето са отворени за вас.

Най-първо умът ви трябва да бъде облечен със светла дреха – не с бяла, а със светла дреха. Сърцето ви трябва да е с червена дреха, а пък волята ви – с виолетова. Вашата душа с какво трябва да бъде облечена; каква дреха ще турите на душата си, на духа си, на вашия ум, на вашето тяло? Това е предметно учение. Ти не можеш да предадеш една идея, не можеш да направиш една идея позната на другите, ако не е позната на теб. Ти не можеш да предадеш един тон *до* вярно, ако не го вземеш вярно. Най-първо твоят ум, сърце и воля трябва да бъдат 4 месеца в музикално положение – и тогава можеш да вземеш *до* правилно. Ако вашият ум, сърце, душа и дух са в изправност, тогава можете да направите всичко както трябва. Ние не трябва да нарушаваме тая хармония, която Бог е вложил в нас, и от нея трябва да се учим. При молитвата се цели, между другото, Бог да изпрати Духа Си, за да поддържа тази хармония в нас, в отношенията между нашия ум, сърце, душа и дух. Тези отношения трябва да бъдат чисти. Писанието казва: „Бог ще изпрати Духа Си“. И Той като дойде, хармонизира всичко.

Щом критикуваме, това не е любов; щом виждаме в другите дефекти, това не е любов. Щом сте координирани добре, вие, когато ходите по земята, през където минете, ще оставите своите идеи. А пък щом не сте координирани, отдето минете, пак ще оставите, но други идеи, други отпечатъци.

Най-първо трябва да имате връзка с Бога и тогава Неговото състояние ще се предаде на вас, понеже единственото съвършено същество е Бог. И ние даже само като помислим за Бога, тогава Неговото състояние ще се предаде на нас. Ти казваш: „Аз съм праведен човек“. Не, праведността е един непрекъсваем процес на постоянно обновяване. Любовта ви трябва да бъде постоянна във вашето подсъзнание, съзнание, самосъзнание и свръхсъзнание – и този кръг на движение трябва да става постоянно в нас. Вие казвате: „Ние опитахме какво нещо е любовта“. Не, Любовта вие не сте я и сънували. Това, което наричате любов, то е любовта, от която хората умират, от която се разочароват. Това е предисловие на оная любов, която носи в себе си вечния живот.

Вие искате да не остарявате. Сега сте остарели и мислите да умрете, че наново да се подмладите. Хубаво, тогава трябва да знаете втори път къде ще се посадите, кой ще ви посади и как ще ви посади. Може някой да ви остави върху даден камък и някоя гарга може да дойде и да изяде посятото. Един човек сял жито. Гаргите грачели и изяждали посятото и той казал: „Не искам да сея вече, гаргите ще го изядат“ – и се обезсърчил. Казал: „Гаргите изядоха всичко“. Той гледа, че и крината се е изпразнила вече. Казвам: трябва да напълни пак крината и като се наядат всички гарги, пак да остане. Целия хамбар няма да го изядат гаргите. Сто гарги, хиляда гарги колко ще изядат?

Та не се обезсърчавайте от несполуките във вашия живот. Ти казваш: „Това не става, онова не става. Гаргите изядоха житото. Това не постигнах, онова не постигнах“. Отсега нататък трябва да постигнете. И какво трябва да постигате? Които сте остарели, казвате: „Оставете младите да му мислят“. Не, старите да му мислят, а пък младите да работят. Между млади и стари трябва да има една много интензивна връзка. Най-първо не мислете, че сте стари; изхвърлете тази дума – *старост*. Вие си давате много голямо значение, като се мислете за стар.

Един от вас ми казва: „Толкоз дългове имам, пари нямам“. Друг казва: „Болести имам“. Трети казва: „Имам големи недоразумения с другите“. Четвърти казва: „Службата си не съм уредил“. И всеки ми казва: „Уредете тези, външните работи, и тогава ми говорете за Божественото“. А пък аз ви казвам: вие сте горе на едно дърво и сега зреете. Аз не искам преждевременно да узреете; и знаете ли защо? Защото ако узреете преждевременно, свинете ще ви изядат. Ще дойде вятър, ще ви раздруса – и свинете ще ви изядат. И свинята ще каже: „Аз го изрових от земята“.

Та трябва да узреете като дряна – най-късно, за да излъжете дявола. Дяволът като видял напролет дряна, казал: „Това дърво е мое, понеже цъфна най-рано“. Но дрянът узрял най-късно и дяволът се излъгал. И той казал: „Ще те направя як, та като биеш хората, да носиш моите страдания, които аз минах“. Дяволът рекъл: „Ти си първият, който е по-майстор от мене, че да ме излъжеш“. Та дяволът наказа дряна за лъжата, която му каза. Бащата казва на сина си, че го е излъгал. Значи в този случай синът е по-майстор от баща си. Ако синът се опитва да излъже баща си, то и бащата лъже. Ако синът не се опитва да лъже баща си, и баща му не лъже.

Вие сега ще направите едно заключение: че хората имат двама бащи. Бог казал на Адам: „Синко, от това дърво излиза лъжата, а тя е, която носи голямо нещастие в живота. Няма да ядеш от него никога в живота си. Никога в живота си няма да лъжеш, ще говориш всякога истината. Щом кажеш първата лъжа – му казал Господ – ще умреш“. Няма да ядеш от дървото на доброто и злото – значи няма да казваш лъжа. Щом кажеш най-малката лъжа, ти си ял от забранения плод. Яж от дървото на живота, тоест яж от дървото на Истината.

Ти като направиш една погрешка, идва лъжата. Криеш погрешката от себе си, от ближните си и от Бога. Не че трябва да отидеш да я казваш – ни най-малко не я разправяй. Щом я разправяш на ближните си, ти искаш те да ти помогнат. Щом я изповядаш на Бога, искаш Той да я изправи. Ако можеш да си помогнеш сам – да я поправиш, тогава не ходи при Бога и при ближните си. Ако не можеш сам, тогава иди при ближните си и при Бога. Аз не говоря за големите погрешки, а говоря за някои, които отпосле могат да станат погрешки. Например ти държиш една чаша хубаво вино, то е само 50 грама. Няма

никакво зло в тази чаша. Можеш да пиеш, но ако ти почнеш често да употребяваш тази чаша, след това може да станеш пияница. Така ще образуваш един навик и ще изгубиш науката си. Имаше един учен човек, професор, който умря от малката чаша. Учен, способен човек беше.

Аз искам тази сутрин да бъдете свободни от терзанията, които имате в ума си. Някой път казваш: „Този не ме обича, онзи не ме обича“. Някой може да мисли, че не го обичам. Аз съм недоволен от него, понеже няма какво да ми даде; и той не ме обича, понеже и аз няма какво да му дам. И двамата не се обичаме. Тогава ще се хванем за ръката един друг и ще отидем при някой, който ни обича, тоест при този, който може да ни даде нещо. И тогава от това, което ни даде, можем да си дадем нещо едни на други. Тогава вие двамата, които не се обичате, идете ръка за ръка при онзи, който ви обича. И ако той не ви обича, тогава се хванете и с него за ръката и идете при някого, който ви обича, и си напълнете стомничката.

Вие, които не се обичате, ще се хванете ръка за ръка – това е възможно. Има една любов на безлюбието – тя е най-безкористната. Хванеш някого за ръката, но нищо не очакваш, не искаш да вземеш от него, едва го търпиш. Някой път хванеш някоя кокошка, видиш, че е мършава, и я оставиш; а пък като видиш, че е мазна, я ядеш. Вие се радвайте, че не ви обичат. Та казвам: в безлюбието в света има една добра страна. Някой човек не ви обича и казва: „Аз не искам да ви обичам, понеже сме бедни. Идете при някого, който може да ви обича“.

Когато си недоволен, трябва да знаеш произхода на недоволството. Когато се усетиш радостен, трябва да знаеш произхода на радостта и трябва да умееш да я задържиш, понеже ще дойдат лоши условия. Тогава радостта е едно богатство; и ти ще можеш да си извадиш от него при трудни условия, иначе ще се намериш един ден в трудно положение. Искам да изгоня от вашия ум страха, страх не трябва да има. Само един страх може да остане у вас, само един страх се позволява – страхът да не прекъснеш връзката на Любовта. Свещен страх трябва да имате да не прекъсвате връзката си с Бога, с Любовта.

За Любовта, за Бога, както вие ги разбирате, дръжте това разбиране, което имате. Моето разбиране е заради мене. Ако за тази връзка говорите по-малко, е по-хубаво. Което аз на-

правя, то ще свидетелства за мен. Това, което не мога да направя, то не може да свидетелства. Казвате на някого, че го обичате – той ще ви постави на изпит. Казвате на един беден човек, че го обичате. Той ще каже: „Може ли да ми направите една услуга, да ми дадете нещо?“. Ако сте лекар и му кажете, че го обичате, той ще рече: „Моля, не може ли да ме излекувате?“.

Та всички проповядвате една любов, за която нищо не правите. Мислите ли, че като нарисуваме едно цвете на дъската, това е едно цвете? Посади едно семенце и нека цветята сами за себе си да говорят. В новото учение благото, Божественото благо трябва да дойде от Бога. Но законът е следният: това благо някой път първо до вас не може да дойде, трябва да мине през някоя среда. Например светлината минава през въздуха. И благодарете, че минава през въздуха. Има една опасна страна, която носи със себе си светлината, която иде от пространството. И въздухът трябва да задържи нещо от тази светлина, за да я нагоди към вас. Божествената любов ще мине през онзи човек, който ви обича, за да се приспособи тя към вас. Всеки човек, който ви обича, е една среда за вас, през която ще мине Божествената любов, за да нагоди той тая любов и за да може да я възприемете. Всеки човек може да ви бъде полезен и за всеки човек вие можете да бъдете полезен като една среда.

Та Божествената любов някой път трябва да мине през няколко хора, за да се приспособи и да дойде при вас. Всеки човек, който ви обича, ви придава Божествената любов без никакъв примес, а пък онзи, който не ви обича, той дава любовта с примеси. А всяка любов без примеси носи радост и всяка любов с примеси носи страдание. Та сега бъдете проводници на онази любов, която е без примеси. Гледам, че мнозина от вас сте нетърпеливи. Аз бих желал да бъдете търпеливи колкото мене. Има една любов на книжните пари, а пък има една любов на звонковите пари. Та сега вие сте много богати с книжни пари. С няколко милиарда от тях можете да вземете един обяд.

Някои от вас се занимавате с окултните науки: все говорите за окултното, за окултната страна на нещата. Окултната наука е една тайна наука. Тя е като нашите естествени науки. Това е наука за външния свят, за придобивките, наука как да

станеш силен и богат човек. Но това не е мистичната страна, не е вътрешната страна на живота. Окултната наука е външната страна, а мистичната страна е вътрешната страна. Божественото е реално и то носи вечното в себе си. Вътрешната страна обхваща безграничната Божия Любов, несъизмеримата Божия Мъдрост и непобедимата Божия Истина. Граничната любов образува нещастия, граничната мъдрост образува нещастия, а победената истина носи страдания.

Та казвам: вие пристъпяте към тази Божествена наука и ще срещнете там мъчнотии. Не мислете, че в този свят, в който влизате, ще влезете лесно. Като влезете в Божествената наука, ще минете през бойното поле. Ще минават куршуми, но те няма да ви ранят. Ако пък нямате тази наука, ще бъдете ранени навсякъде; няма да има място, дето няма да бъдете наранени: по лицето, ръцете, краката и прочее. Ако пък имате Божествената наука, куршумът ще мине само покрай дрехата ви. До вас хиляди ще падат и няма да ви повредят.

Облечете бронята на Любовта, облечете бронята на Мъдростта, облечете бронята на Истината – и с тия три брони ще влезете да воювате; не да бъдете страхливи. Сега имате да минавате през зор, но то не е просто зор, а трудни задачи имате да решавате. Досега сте имали задачи само с едно неизвестно, а сега ще имате с десет неизвестни.

Първото нещо е: благодарете на Бога, че сте дошли живи и здрави до това положение. Като погледнете, кажете: „Слава Богу, минахме“. Благодарете – и като тръгнете напред, назад не се обръщайте, а напред гледайте – хубавото да седи пред вас. Този свят, от който сте излезли, не го гледайте. Нужно е не да се простите с него, но да не се безпокоите. Носете си едно знаме. Като искате да погледнете онези, които идат подир вас, вдигнете знамето и кажете: „Напред, напред, тук има път, по този път вървете!“. Всеки да носи своето знаме.

Няма да остане нещо, което да не ви вземат. Страданието и мъчението в какво седят? Те седят в следното. В турско време, като дойдели разбойници, дадат им всичко – и разбойниците си заминат, вземат само парите. По някой път турят горещи железа на врата на човека, за да изкаже къде са парите. Това е мъчението. Някой път ще има такова страдание: само ще ви вземат нещо; а пък някой път ще имате една верига на врата. Пък ако вървите по този път, за който ви казвам, вратът ви ще

бъде здрав и разбойници няма да има във вас. Отвън може да имате мъчнотии, но други мъчнотии няма да имате.

Любовта е тази, която спасява хората. Мъдростта е тази, която урежда живота на хората, а пък Истината е тази, която им дава свобода. Бог е онзи, Който ще внесе в нас вечния живот, ще ни даде знание и ще ни освободи. Единствен Той е, Който освобождава от разбойниците. Та казвам: пазете важни три връзки: връзката на Любовта, връзката на Мъдростта и връзката на Истината. В себе си да нямате никакви лъжи. Себе си няма да лъжеш, ближния си няма да лъжеш и Бога няма да лъжеш. Трима няма да лъжеш: себе си, ближния си и Бога. Какво ще кажете на един камък? Ще му кажеш: „За да не те тъпчат хората, ще те турим настрана“. Като го туриш настрани, причината не е само в това, че го тъпчат хората, но и за да не пречи той на хората.

Бъдете сега свободни. Сега вие ще се изпоплашите: влизате в един свят и ще започне да ви става страх. Казвам ви: това направете, онова направете. Ти питаш: „Какво трябва да правя?“. Някой ще каже: „Много хубави дрехи и обуща да не носиш, а да ходиш с обувки, които Бог ти е дал, с ръкавици, които Бог ти е дал“. Всеки от вас може да носи обуща, каквито иска, да носи дрехи, каквито иска; може да носи панделки, каквито иска. Някой носи в горния си джоб копринена кърпа. Какво лошо има в това? С това той иска да каже: „Аз съм толкова работлив, както копринената буба“.

Пазете сега връзката. Вие Божествената връзка не можете да я скъсате, но казвам: не цапайте връзката си, понеже при най-малкото изцапване на връзката, по която иде Любовта, енергията на тази Любов не се предава правилно. Като станете сутринта, очистете тази нишка, за да се предава правилно Любовта, иначе идват всички недоволства. И тогава всичко, каквото правиш, ще ти бъде приятно. Изчисти тази връзка и тогава всичко, каквото правиш на Земята, ще ти бъде приятно. Като ядеш, да ти е приятно; като обичаш хората, да ти е приятно; и всичко, каквото правиш, да ти е приятно. Това е хубавото в живота.

Отче наш

18. лекция, 31 януари 1940 г., София, Изгрев

ПОДМЛАДЯВАНЕ

Добрата молитва
Всичко в живота е постижимо

(*На масата на Учителя има четири червени много красиви ябълки.*)

Доста голяма култура имат те. Тези четири ябълки от едно и също дърво ли са? Какъв е характерът им, по какво се отличават? Трябва наблюдение, разбиране, съотношение. Не само по формата, но и по степента на цвета може да се съди какво се крие в тях, какъв е животът им.

Човек трябва да бъде като пътник, не да седи на едно място. Щом седи на едно място, той не е пътник. Неговото пътничество се отличава. Какъв е произходът му? Всичките места, които ще изходи човек, няма да бъдат едни и същи, ще бъдат разнообразни. Следователно в това движение постепенно ще се измени неговото умствено схващане, неговите чувства и неговият вървеж няма да бъдат едни и същи. По някой път вие питате: „Защо се случи това?“. Щом питаш, то е затова, за да питаш. Защо е скръбта? Да почувстваш и да питаш защо е скръбта. Защо се радваш? Да я почувстваш и да питаш защо е радостта. Какъв смисъл има? Че като страдаш, това е смисълът на живота; и като се радваш, това е смисълът на живота. Ти сега търсиш смисъла на живота извън скръбта и извън радостта.

В какво седи смисълът на тази ябълка? (*Учителя държи една от ябълките.*) Ти може да я гледаш, прави ти впечатление на очите и на ръцете, но не се задоволяваш само да я гледаш, да гледаш цвета ѝ – искаш да знаеш какво има вътре. Казваш: „Да направя някаква връзка“. Изядеш ябълката, казваш: „Отлична е, хубава е, къде се е раждала?“. Тази ябълка ти стане съседка. Тя ти разправя откъде е дошла, разправя ти историята си. Ти след 10 години разказваш, че си ял една ябълка и тя ти е дошла на гости. Оттам насетне всичко ти е провървяло. И действително, някой път като изядеш една ябълка, всичко ти тръгва напред; като изядеш друг път една ябълка, всичко ти тръгне назад.

Това е вярно: като срещнеш някой човек, всичко ти тръгне напред; като срещнеш друг, всичко ти тръгне назад. Срещнеш някой прокажен – оттам насетне всичко ти тръгне назад, хване те проказата. Ти си болен, но срещнеш един здрав човек – оттам насетне всичко ти тръгне напред. Срещнеш един умен човек, всичко ти тръгне напред. Всеки човек предава от онова, което има в себе си.

Казва някой: „Аз съм много добър човек“. Че е добър, то е за него, но неговото вътрешно понятие, колко е добър, той си го знае. Човекът, който спи, колко е добър? Аз познавам колко е добър, като ябълката го познавам. Но има нещо, което не познавам – и трябва да го изям, за да го позная. И той за да ме познае, трябва да ме изяде. На тази ябълка като ѝ изядете всичко, вече познавате нейния произход – баща ѝ, майка ѝ, всичката ѝ история знаете. Преди да сте я изяли, нейния вкус не познавате – сладка ли е, или е малко кисела. После вкусът ѝ какъв е, не знаете.

Та казвам: онова, което ние проявяваме в себе си, трябва да го познаваме. Човекът е като едно семе. Някой път казвате: „Да бъдем добри, да се обичаме“. Това са вече стари неща. За нищо не говорете така: „Да се обичаме, да се запознаем“. Сега ако искам да се запозная с някого от вас, аз мога да се запозная така. (*Учителя прави знак, че дава ябълката.*) Но не искам да се запознавам сега, и знаете ли защо? Защото имам само четири ябълки. Обаче с тия ябълки след 10 години с всички ви мога да се запозная. Ако посадя семената на тия ябълки, ще имам най-малко десетина дървета в градината; всяко едно ще роди по 500, тъй щото по 2–3 пъти мога да се запозная. Но дълго време се изисква...

Вие сега ще кажете ябълките да се нарежат на малки парчета. Не се позволява да се режат на парчета. Когато житото го изнасят от хамбара, това не зависи от него. То не може да каже на онзи, който го посява, къде да го посее; колко да го зарови в земята, пак не зависи от семето. После в каква каруца ще го занесат на нивата, как ще го хвърлят, то също няма думата. Човекът ще го тури в един чувал, после ще го сложи в една крина и ще го посее, дето падне. След туй от него не зависи и колко пръст ще му сложат отгоре.

Та трябва да вземете един пример от житото. Вие по някой път питате защо са ви заровили толкова. Че колко са ви заровили?! На житото значи са турили повече от два пръста пръст. От житото не зависи колко да си спусне корените надолу в земята, но от земята зависи доколко да си спусне то корените в нея. От Слънцето зависи колко да израсте житото нагоре. Единственото нещо, което зависи от житото, е какъв плод ще принесе. Това зависи от житото. Характерът на житото се познава по неговия плод. Казва Писанието: „По плодовете им ще ги познавате“.

И в себе си вие трябва да посаждате една мисъл. Всички трябва да бъдете земеделци. Първото изкуство в света, първият занаят, това е земеделието. Най-почтеният занаят е това. Ти ще разореш мозъка си и ще посееш една мисъл, но трябва да знаеш къде да я посееш. Едно хубаво чувство ще го посадиш на друго място – друга нива има за чувствата. Ти правиш едно добро – с какво ще го направиш? С ръцете си ще го направиш. Значи една направена постъпка ти я посаждаш в тялото. Ако си я насадил на хубаво място, тя ще ти даде добър плод.

„Имам.“ Какво имаш? Казваш: „Имам вяра“. И аз имам вяра. Ако целия ден ходиш и разправяш: „Аз имам вяра“, ако повтаряш: „Аз имам вяра, аз имам вяра“, какво ще придобиеш? Аз говоря на нивата и казвам: „Имам вяра в тебе. Ще те разора, ще те посея с жито – и аз имам вяра, че то ще даде плод“. Нивата ми казва: „Аз повярвах, че ти ще ме разореш“. Кажа на нивата и го направя. И едната година каквото казах на нивата, направих го; и тя каза: „Понеже ти повярва в мене, дето ме тъпчат всичките и никой не ме почита, неглиже ме гледат... Ти си първият човек, който чувам да има вяра в мен“. Зарадва се нивата. И идната година, понеже аз повярвах в нея, тя каза: „И аз ще направя нещо за тебе“.

Вие искате хората да вярват във вас. Хората не могат да вярват във вас, ако не дадете нещо от себе си. Ти в земята повярваш – и пратиш житното зърно. И този, в когото ти ще повярваш, и той ще повярва в тебе. Идната година Бог ще те благослови.

В света на трима души човек може да направи добро, на трима души може да служи. Той ще служи на Бога, ще служи

на ближния си и ще служи на себе си. Това са трите принципа, които са вложени във всеки един човек. И в трите принципа има голямо отклонение, затова трябва дълго време да се учи. Да служиш на Бога, това е наука, не става тъй лесно. Например вие всички имате желание да пеете, но всички може ли да пеете хубаво? Не че нямате желание, имате желание, но като речете да пеете, не се харесвате. Слушате някого да пее и казвате: „Много хубаво пее“. Речете вие да пеете като него – не можете да пеете така. Той знае да пее – и оценяваш пеенето му; ти започнеш да пееш – не харесваш себе си. Коя е причината, че ти пееш и не се харесваш? Не се харесваш, защото не можеш да пееш. А е така, защото не си пял. Даже когато аз говоря за музиката, ти станеш някой път сутрин и не си разположен.

От музикално гледище човек е неразположен по седем причини. Неразположението ти зависи или от *до*, или от *ре*, или от *ми*, или от *фа*, или от *сол*, или от *ла*, или от *си*. Има още второстепенни причини: може да зависи от повишението или понижението, от разположението или неразположението ти. Ако си неразположен, трябва да знаеш от кой тон зависи неразположението ти. Може разположението ти да зависи от *сол*. Щом ми кажеш, че причината на твоето разположение е *сол* , аз вече зная какво има. Ако едно дърво е цъфнало, ако мирише хубаво, по всичките вестници на мушиците се пише, че то е цъфнало. Пишат по вестниците, че всичките тия дървета са цъфнали, та мушиците да идат на гости, канят ги. С едри букви това е написано във вестниците.

Сега мнозина казват: „Духът Божий като дойде“. Духът Божий като дойде, ще започне работа. Духът Божий ще започне с вашето сърце, ще започне с вашия ум, ще започне с вашето тяло. Всички ще се научите от Него, Той е един от най-добрите учители. Духът ти казва: „Едно трябва да вършиш“. Той ти разправя, а ти питаш: „Така може ли, така не може ли?“. Така не може. Ти казваш: „И така може, и така може“. Да, и така може, но ти остаряваш, нищо повече. Като ти преподава Духът, няма да казваш: „Така може ли да го направя?“ – ще го направиш както Той иска. Пък като останеш сам, направи го както ти искаш. Ти вземи хубавия образ от Него.

Представете си, че това е един човек. Какво показва сега, може ли да бъде човек? Той е човек, но не ходи. Този човек

сега се е качил в своя аероплан. Този ъгъл показва, че пътувате със светкавична бързина. Той пътува с бързината на Слънцето, иде до Земята. След като дойде на Земята, светлината говори нещо. Някой от вас досега разговарял ли се е със светлината? Нали казваме, че Бог е светлина. Тази светлина говори. Бог като говори във вас, това е светлината. Светлината е тази, която говори. Щом има светлина, има и говор на Бога. Онзи, на когото ушите му са намясто, той слуша този говор.

Щом дойде светлината, най-първо ти чувстваш в себе си едно разположение, чуваш този глас на светлината. Той отдалече си мълви нещо – нещо хубаво и приятно. Ти още не разбираш гласа. С години човек наблюдава работите и като ги слуша, те започват да стават ясни. Туй, за което ви говоря, може да ви стане ясно. Ако идете при един чужд народ, ако идете в Америка или в Германия и не знаете нито една дума от езика, ако ви говорят, най-първо всичко ви е непонятно, но след една година започва да се явява светлина в ума ви и думите сами по себе си започват да се явяват. Ще видите, че от българския език започват да излизат английските думи. Англичанинът като дойде в България, от английските думи излизат българските. Българин като иде в Англия, една година като седи, от българския език ще започнат да излизат английските думи. Той изучава английски език. Като говорят за хляба, англичаните казват „бред“ – bread. Те казват: „Бред, бред“, а той си казва: „У нас казват „бре, бре“ – и изведнъж свърже „бред“ с хляба. Така „бред“ излиза от „хляб“. Англичанинът дойде в България, а българите казват: „Хляб, хляб“. Един ден му светне на ума, казва „хляб“ – той излиза от „бред“.

Когато казваме, че на човек му трябва търпение, значи той трябва дълго време да слуша една и съща истина, докато тази истина даде онова, разумното, което крие в себе си – плода. Разбирането е плод.

Коя от тези ябълки е най-даровита, от всички коя е най-хубава? (*Която държите в ръката.*) Познахте. Тя е от княжески род: бащата е княз и майката е княгиня. Другите ябълки са граждани. Но по навик и те се обличат като нея.

Вие ставате и сте неразположен. *Сол* е причината. Аз пея, когато съм неразположен. Ти станеш, неразположен си. Започни да пееш: „Неразположен съм“. (*Учителя пее: „Неразпо-*

ложен съм“.) Това е оперно пеене. Като придобиеш едно неразположение на духа, това твое неразположение го считай за една миньорна гама. (*Учителя пее: „Аз съм разположен“*.) Казваш: „Не ми се учи“. Ще пееш пак. Ще започнеш от *фа*, то е стимул в тебе. Онези, които не искат да учат, са много щедри, искат само да раздават. Който иска да учи, трябва да пее *фа*. Ще събираш. Ако можеш да пееш *фа*-то хубаво, можеш да се учиш. Ако искаш пък да имаш хубави маниери, трябва да знаеш как да пееш *ми*. Ако *ми* не можеш да пееш правилно, ти не можеш да имаш обхода. Обходата зависи от тона, той ще ти даде разположение. Когато вземаш един тон правилно, в теб има хармония. Ти като се лекуваш, в тебе има нещо музикално, защото целият живот е музика. Божественият живот, който излиза от Бога, е най-великата хармония, която излиза някъде. Ние си спомняме за ония хубави часове, когато слушаме Божествената музика в нас. „Пейте и възпявайте в сърцето си Господа!“

Казвам: кой тон да вземем сега? (*Учителя пее „до“. После пее: „До ще ден, до ще ден, той ще бъде светъл ден, той ще бъде светъл ден“. Всички пеем с него*.) Ако един стар човек влезе между децата, които са весели и пеят, той ще забрави всичката си старост. Трябва да се учите да забравяте. Вие не цените вашите скърби и страдания. Като скърбите, трябва да се радвате. Във времето на скръбта се турят сенки във вас. В страданията вие си давате израз: без страдания няма да имате никакъв израз. Страданието, това е мода в Природата. Когато Природата иска да даде някому мода, дава му страдания. За този, който разбира страданията, те са много малки; за този, който не ги разбира, са големи. Колкото повече не разбираш страданията, толкова по-големи стават те.

Един камък, който не разбира, дойдат с чук да го чукат, за да разбере нещо. Казват му: „Трябва да разбираш, трябва да дадеш нещо. Нищо не си дал“. Камъкът отговаря: „Чакайте, вземете отчупеното!“. Защо бият камъка? Да даде нещо. Вие идете във водата и бръкнете с кофата. Казвате: „Какво е това от вас, дайте сам тука“. Питам: тази вода чувства ли някаква скръб? Тя страда, скърби, че вие не я цените. Като идеш при водата, тя има такава радост, че като я погледнеш, трябва да ти стане приятно, да я помилваш малко и да кажеш: „Колко си хубава, колко си красива, такава друга водица не съм виждал“.

Та животът във вас, който тече, трябва да бъде чист; този живот трябва да бъде чист и безцветен като водата. Пък ние с нашите мисли, с нашите скърби и страдания само опетняваме живота. Ти си недоволен, че не си учен човек. Че от тебе зависи да бъдеш учен! Грехота е човек да не учи. Не да бъдеш много учен – то е нещастие, да бъдеш много учен; но трябва да бъдеш толкова учен, че да бъдеш полезен на себе си. Не да знаеш много, но да знаеш да прилагаш, да имаш знание хубаво да прилагаш. В приложението е доброто.

Доброто трябва да бъде не само като идея, но всякога трябва да е един метод за използване. Неразположен си: като направиш добро, трябва да се изправиш. Но за да се изправиш, трябва да бъдеш справедлив; и спрямо себе си трябва да бъдем справедливи. Най-първо ние трябва да се учим да бъдем справедливи спрямо ръцете си, да бъдем справедливи спрямо краката си. Като станеш сутрин, да си измиеш ръцете, да си изчистиш ноктите. Хубаво трябва да се изчистиш и лицето ти да бъде чисто навсякъде: и косата ти да е вчесана, устата да си изчистиш, носа си да буташ хубаво, после да изчистиш гурелите, ако имаш... Всичко ще изчистиш – ще бъдеш справедлив спрямо себе си.

Все чакаме да ни направят съвършени от другия свят. Ние сме направени съвършени от другия свят, но трябва да се проявим като съвършени. Тази ябълка е съвършена, но тя трябва да дава плод. Направиш едно добро – то трябва да цъфне и да даде плод. Всяка добра постъпка е един плод в живота, от който всеки ден ще зависи твоята цена. Бог се радва на онези мисли, които възприемаме. Ние участваме в Неговата благост.

Сега аз искам да ви подмладя с по 10 години. Ако втория път има някой, който не се е подмладил с 10 години, ще го глобя. Ти ще кажеш : „С 10 години съм по-млад“ – и ще повярваш в това: лесна работа е. Всеки сега да си каже: „С 10 години съм по-млад“. В себе си ще го кажеш и ще повярваш.

Казваш: „С такива заблуждения не се занимавам“. Ти кажи: „С 10 години съм по-млад“ – и повярвай. Щом кажеш, ще стане. С 10 години ще се подмладиш, но повече не туряй – засега е достатъчно. Че като кажеш, че с 10 години си по-млад, ще тръгнеш като млад. Някой сега върви като старец, маха с ръка, като че всичко е минало, загубено е. Тръгни като млад с вяра, че си подмладен. Кажи си: „Млад съм, не съм стар“.

Вие ще кажете: „Това не е мода“. Съгласен съм. Тъй не трябвало да се постъпва. Много добре, но как трябва да се постъпи? Някой върви като старец и се озърта насам-натам, бои се от нещо. Коя е нормата, че даден човек не ходи добре? Има една Божествена норма. Като ходя, аз трябва да се радвам, че ходя, че краката ми вървят, че ръцете мога да ги махам, че очите ми виждат, че ушите ми служат. Радвам се на всичките хора. Това е естественото.

Някой ходи, гледа като уплашен заек навсякъде. Някой казва: „Вчера какво ми се случи...“. Оставете какво ви се е случило вчера. Дойде една сестра и ми казва, че е дошла друга сестра и я е насолила хубаво. Нали солят децата, като се родят. Сега вече не ги солят, затова се е развалил светът. Щом те насоли някой, вярвай, че ти трябва сол. Кажи: „Много съм благодарна, че тази сестра ме насоли, всичко ми тръгна наред“. Дойде някой, каже ви една дума. Вие си каже́те: „Дадоха ми един сюжет, една тема за разрешение“. Дадат ви темата „Ти си говедо“. Знаете ли аз какво мисля сега? „Ти си *го*.“ *Го* на английски значи „отивам“, *веди* значи „зная“ – учен си. Ти като ставаш говедо, се учиш. Ти си човек, който върви и се учи.

Какво лошо има в думата *говедо*? В първоначалния език тя значи: ти си човек, който върви и се учи. Това значи на стария език; а сега показва, че са му турили рога. Но това не е вярно. Че кой постави това име? Какво име тури Адам на говедото? Какво беше първото име, което му сложи Адам? Турците казват: „Хайван“. Хайван, това е нашият Иван. Казваме: „Ха, имане!“. *Го-веди*. *Го* значи човек, който ходи и пише. „Говедо“ е човек, който ходи, учи се и пише нещо. Ако ние сме такива говеда, които се учим, които вървим и знаем тия неща, какво лошо има в това? Лошото е в онзи, който е изразил или изказал, че ти си един невежа, който пише. Погрешката е в него, не в самата дума. Той, като изказва думата, туря съдържание, което не е вярно.

Ти може да имаш най-хубавото стъкло, но някой може да е сложил в него лошо съдържание. Не че шишето е лошо, но онзи, който е напълнил шишето, е турил лошо съдържание – тази дума има такова съдържание. Казвам: „Приятелю, тази дума не е за такова съдържание, това шише не е направено за това съдържание“. И той слага в шишето чиста вода. В шише-

то може да се туря добро съдържание, може да се туря и лошо съдържание. На една дума може да дадеш лошо съдържание.

Всичките лоши думи са произлезли след съгрешаването на хората – тогава те внесоха тоя лош смисъл. Кражбата кога влезе? Когато хората започнаха да крадат. Преди да са крали, имаше ли кражба? Убийството кога влезе? Когато хората излязоха из рая, когато Каин уби Авел. „Уби“ какво значи? Че наместо да помилва брата си, той го е ударил, че го е осакатил, убил го е. Има много думи, които имат двояк смисъл. *Биен* на френски значи едно, на български значи съвършено друго. Ние казваме: „Бит“. *Бит* значи начин на живота на даден народ; *бит* значи и някой друг да го е бил.

Казвам: не слагайте лошо съдържание на думите; това лошо съдържание го изхвърлете навън. Като дойде едно страдание, търсете неговия произход. Дойде ви един ден едно страдание – пренесете го. Не зная: във вашето минало, може би в едно или в две прераждания, този ден означава едно ваше съществуване. В миналото ти си направил една погрешка, от която днес страдаш. Туй страдание не че сега ви се дава, но преди 100, преди 200–300 години вие сте посадили това страдание и днес то е цъфнало. Един ден вие сте радостни, весели, а няма никакъв повод отвън. Може би тази радост вие сте я посели преди 200–300 години – и днес жънете своите плодове. Всяка сутрин ти няма да казваш: „Няма да я бъде тази работа“, но ще кажеш: „Тази работа ще бъде, както Господ каже“.

Никога не казвай: „Аз учен човек ще стана“. Желанието на Бога не е да станем учени, но всички хора да придобият знанието, да знаят как да се обхождат. Онзи, който пее, трябва да пее хубаво; онзи, който рисува, да рисува хубаво. Всеки, като научи едно изкуство, трябва да бъде полезен на другите. Всичките изкуства са за полза на хората. Знанието, езиците – и те са за полза. Всеки език със своите трептения допринася полза. Когато говори, англичанинът принася едни трептения; когато говори германецът, той принася други трептения. В англичанина има голямо налягане, затова той съкращава думите; у германеца има голямо напрежение и затова думите се разтягат. Българският език какъв е тогава? Българският език е аналитичен, той е много изразителен; в неговите трептения има нещо особено. Във всеки език има нещо особено.

Та казвам: всички трябва да се научите. Не че вие не знаете, но на вас са ви внушили много работи. Ти седнеш и казваш: „Остарях. Аз съм вече на 72 години“. Че откъде знаеш, че като си на 72 години, си остарял?! Земята се е мъчила, обърнала се е 72 пъти около Слънцето, а ти никаква работа не си свършил – и казваш, че си остарял. Земята те носеше, пък тя не остарява, а ти остаряваш. Гледам – някой акробат играе на въже. Той върви, човекът, по въжето, пък на някои от тези, които го гледат, им се стяга сърцето. Няма какво да ти се стяга сърцето... Нему, който върви по въжето, не се стяга сърцето, а ти долу стоиш – и ти се стяга сърцето. Ако онзи падне долу, ще бъде като топката, да отскочи – не го жали. Питам: една птица може ли да падне, като е във въздуха? Птицата, като е на някой връх, като се спусне във въздуха, може ли да падне?

Вашите мисли трябва да имат крила, да хвърчат, да не бъдат с оскубани крила – като се отмятат, да падаш долу. Когато видите едно дете, Господ ви казва: „Станете млад“. Казваш: „Аз бях едно време като него, но сега остарях“. Господ ти казва: „Подмлади се! Започни да мислиш като това дете. Запознай се с това дете, то има някои хубави черти. Тури неговите черти в себе си – и ще се подмладиш“. Господ втори път постави на пътя ти да срещнеш дете. Ти пак речеш: „Остарях“. Господ ти казва: „Ти трябва да се подмладиш!“. От стари хора Той няма нужда. В Небето длъжности за стари хора няма, има за млади. В Небето като идете, трябва да се подмладите. Стари, каквито сте, с брадите – всичко това ще го снемете: бръчки, бради, бели коси... Как се подмладявате тук, на Земята? Нали и тук се подмладявате, правите ретуширане. Една сестра на 70 години може да я подмладят, но те слагат на лицето ѝ такива вещества, замазват... И аз мога да ви подмладя така, но като се умиете, ще бъдете същите.

Не носете еднообразни мисли! Няма нещо по-лошо от еднообразната мисъл. Тя е като един чук – удряш на едно място. Никога не удряй силно. Никога не слагай една лоша мисъл в себе си. Те, лошите мисли, ще дойдат, но гледай по възможност ударът да е по-слаб; всеки ден им противодействай. Не казвайте: „Аз остарях“, но кажете: „Аз придобих знание“. Защо ще кажеш: „Остарях“? Не свързвайте старостта със знанието, защото свързвате два полюса, които са несъвместими.

Вие свързвате знанието, което е силно, със старостта, която е слабост. Така свързвате слабостта с един силен организъм. Не, ще свържете знанието с един здрав организъм! Казваш: „Знанието добих, но остарях“. Остаряването не е права мисъл. Ти имаш най-хубавото съдържание, турено в една форма, която ще се счупи. Господ не иска никога да туряме такова съдържание в несъответна форма. Ще кажеш: „Придобих знанието“ – и благодари на Бога за него. Станеш ли сутрин, кажи си: „Господ ме направи здрав“.

Сега някои казват: „Трябва да станем светии, че тогава да оздравеем“. Сега вие сте светии, но с черно сте облечени. В Европа сега всичките прозорци на хората в черно са облечени, почернени са. Значи условията отвън са лоши. Вие искате да станете светии... Че всичкото онова добро, което усещате във вас: че искате да учите, да бъдете добри, че искате да пеете, да правите добро и какво ли не още – всичко това е Божествен импулс във вас.

Вие казвате: „Това сега няма да го бъде, но в някое друго прераждане, при други условия...“. Тъй не се говори. Вие като дойдете на 33 години, повече не можете да станете. Който стане повече, той е виноват. Старостта на Земята произтича от престъпленията; човек остарява от престъпленията. Той губи силата си, губи ума си; от всяко едно престъпление остарява човек. На Земята законът е такъв, а в Небето правят добро, затова се подмладяват. Всяка хубава мисъл, колкото и да е малка тя, подмладява. Всяка една добра постъпка, колкото и да е малка, подмладява.

Сега вие ще ми кажете: „Да вярваме ли в това?“. Ами туй, в което сега вярвате, вярно ли е? Вие вярвате, че сте остарели – вярно ли е? Тогава моите тълкувания са такива: щом сте остарели, значи сте грешили. Казва някой: „Болен съм“. Не греши: всичките болести се дължат на прегрешения. „Коремът ме боли“. Не греши! „Главата ме боли“. Не греши! „Кракът ме боли“. Не греши! „Не ми върви“. Не греши – нищо повече! „Не ме обичат хората“. Не греши, не греши, не греши!

Сега казват: „Какво да правим, някаква култура ще дойде?“. Културата е Божествената любов – изпълнявайте я. Като станете сутрин, благодарете на Бога за любовта. Сега вие станете и казвате: „Това общество какво да го правим?“. Оставете

вашето общество. Че обществото може да препятства, но на това общество Бог е господар. Сега на вас кой ви препятства, кажете ми? Когато някой се е запъхтял, че е турил 100 килограма на гърба си, изпотил се е, кой му е сложил товара на гърба? Хората не са му го турили, той си го е сложил.

Вие си слагате мисли и желания, които не са свойствени на живота ви. На човека му трябва непреривната Божия любов, в която постоянно да се влива Божественият живот, в неговия ум постоянно трябва да се влива онази струя на Божественото знание. С това той се подмладява. После, в него постоянно трябва да се влива струята на Божествената свобода, вътре в душата му всеки ден трябва да се влива струята на Божествената истина. И той да се радва, че в него се влива Истината... Радвайте се, че Истината се влива във вашата душа; радвайте се, че Божествената светлина се влива във вашия ум; радвайте се, че Божественият живот се влива във вас. Това е важното! Като станете сутрин, да благодарите на Бога, че новият живот се е влял във вас.

Утре, като станете, нито един да не казва, че е остарял. От всинца искам да благодарите, че Бог ви е дал Любовта Си в сърцето. Да благодарите на Бога, че Той ви е дал Светлината Си в ума ви; да благодарите и за Истината, която е влял в душата ви. От всички искам да благодарите и после да си попеете. Коя песен ще си изберете? Тази, която да допадне на всички ви. Попейте онази песен: „Мога да кажа, че Слънцето утре ще изгрей“. Я да я изпеем сега. (*Изпяхме песента.*)

Всяка година около 40 милиона деца се раждат и се подмладяват, а 35 милиона умират. Светът значи се подмладява, а не е остарял. Децата, които се раждат, са повече, отколкото старите, които умират. Защото всички, които умират, са стари; всички, които се раждат, са млади. Близо 40 милиона се раждат, значи младостта иде в живота. Отношението е почти 3 : 4.

Сутрин, като станете, поблагодарете на Бога за любовта, която е в сърцето ви; поблагодарете на Бога за светлината, която е в ума ви; поблагодарете за истината, която е в душата ви; и после изпейте песента. Изпейте песента, както вие я знаете. Няма никакво музикално правило: тъй, както сте я научили, криво-ляво, изпейте я; пейте, както знаете. Да не

кажете: „Аз не я зная“. И като не я знаеш, трябва да я изпееш. Като пеете така, с 10 години ще се подмладите. Ако Любовта не се приложи в действие, също и доброто, и справедливостта, какво ще стане? Не трябва да има колебание в човешкия живот. Ние се опитваме в живота.

Казваме, че Бог е всемилостив. Ние поддържаме, че Бог е всемилостив, пък не можем да бъдем такива. Щом Бог е всемилостив, аз мога да бъда най-малко милостив. Щом Бог може всичко да направи, и аз мога да направя нещо; и аз мога да се справя с нещо в моя живот. Ако Бог се справя, и аз мога да се справя. Като се свързвате с онова, което Бог прави, и вие можете да го направите. Всичко онова, което Бог прави във външния свят, и вие можете да го направите във вашия свят. Тази мисъл трябва да залегне във вашите умове. Ще направиш един опит, втори, трети, четвърти – зависи от разположението.

Вие като пеете, много енергия имате; всички пеете с много сила. Повече сила имате, а любовта ви е по-слаба; и светлината ви е слаба. Сила имате, отгоре от много високо падате. Като започнете песента, пейте. (*Учителя пее тихо. Той изпя песента на друга мелодия.*) Аз ще го изпея тъй, както мога. Пейте по първия начин, по втория, по който и да е начин. Старите вървят по един път, младите вървят по друг път. Като станеш стар, вземи огледалото и си кажи: „Слушай, трябва да се подмладиш!“.

Много мъчно е да си каже човек, че се е подмладил. Като каже, че се е подмладил, нещо му казва: „Остаря, не те държат краката“. Онези крака, които не те държат, това е някой стар твой дядо, който е влязъл в тебе и те убеждава, че си стар. Някой път вие страдате от вашите прадеди. Дойде един дядо, втори, трети, четвърти... Понеже не знаят това учение, като дойдат, те казват: „Едно време, като бях на 80 години, много пострадах“. Дойде друг дядо – и той разправя... Започнат тия дядовци и баби да ти разправят и ти внушат, че и ти си остарял. Като слушаш приказките на старите дядовци, те ти казват: „Синко, и ти ще остареш“. Ако живееш като тях, ще остареш; ако не живееш като тях, няма да остареш. Ние това го отричаме – че ще остареем. Казвам: „Аз няма да остарея“. Ще видим, ще видите!

Сега в какво вярвате? Аз искам вярата ви да е по свобода, не да ви внушавам. Аз не обичам да внушавам нищо, което е лъжливо. От две неща трябва да се пазите. Някой напише една бяла линия на дъската. Дъската е черна, но линията, която написах, е бяла – и ти казваш, че дъската е бяла. Някой път на някое платно, което е бяло, направиш една черна линия. Линията е черна, но отдолу платното е бяло. Има някои неща, които са бели. Каквото е отвън, такова е и отвътре. Говорете истината! Вие се оцапате с черно и казвате: „Почернях“. Не е право. После има и друго положение – вие сте черен и се побелите отгоре; и казвате: „Бял съм“. И това не е вярно. Отвътре трябва да бъдеш бял и отвън да си бял. Ако си черен, отвътре и отвън да си черен.

Не е лошо човек да бъде черен. Знаете ли какво означава черното? На английски е „блек“, на турски е „кара“, на гръцки е „маврос“, на български е „черно“. Защо е така на разните езици? Светлината има едно добро свойство. Тъмните, черните работи събират светлината, фокусират я, а пък белите работи я разпръскват. Това са два полюса, два метода. Когато искаш да събираш нещата, ще употребиш тъмнината; когато искаш да ги разпръснеш, ще употребиш светлината.

Казват, че тъмното не е потребно. Тъмнината е потребна, за да събереш нещата в себе си. Тя е един потребен метод, но ние сме поставили другояче въпроса. Казвате: „Той ходи в тъмнината“. Хубаво е, ако ходи в тъмнина, за да събира. Някой път трябва да се спреш в тъмното, за да събереш. Трябва, като правиш добро, никой да не те знае. Когато правиш добро, трябва да замъглиш себе си; като направиш доброто, то да е безлично, никой да не знае кой го е направил. Тогава ще се ползваш повече, когато само ти знаеш, че си направил доброто.

Та не се плашете! Всякога, когато ви дойде една скръб, в скръбта печелите повече. Скръбта събира, а пък радостта раздава. Следователно Бог постоянно изисква да бъдете щедри. Когато Господ иска да ви направи трудолюбиви, праща ви скръбта; когато иска да ви направи щедри, праща ви радостта. Благодарете за скърбите, че чрез тях събирате; благодарете за радостите, че чрез тях раздавате. Казвате: „Учителю, не искам да страдам“. Не искаш да страдаш? Влизам в положението ви.

Аз разбирам, че искаш да раздаваш. Някой е забогатял и не иска да страда, но мисли криво. Той не иска да има страдания. Ако нямаш страдания, ще осиромашееш.

Казвам: раздавайте! Щом не искате да имате страдания, тогава раздавайте; щом не искате да скърбите, радвайте се. Благодарете на Бога, когато скръбта иде; благодарете на Бога, когато радостта иде във вас. Вашата скръб е радост на някого и вашата радост е скръб на някого другиго. Тъй щото когато ние се радваме, други скърбят; когато те се радват, ние скърбим. Смяна има в Природата, в света има обмяна на труда. Всичко в Природата си има свой вътрешен смисъл. Светът може да мисли както иска, но вие трябва да мислите правилно.

Любовта трябва постоянно да се влива в сърцето ви, светлината трябва постоянно да се влива в ума ви, Истината постоянно трябва да се влива в душата ви. Като станете и на 120 години, да бъдете като че сте на 21. Апостол Павел казва: „Всички ще се изменим. Всички няма да умрем, но всички ще се подмладим“ и „Ще изпрати Духа Си“. Бог изпраща Духа Си, за да оживеят хората, да се подмладят. Значи когато Духът не действа, хората остаряват. Тогава схващайте правилно. Казва Писанието: „Всички няма да умрем, но всички ще се изменим, всички ще се подмладим“.

Кажете ми сега какво да правим с тия ябълки? Ако сме евангелисти, ще ги продадем, за да вземем пари. Какво да направим с тях, дайте един план! Три сестри да си измият ръцете хубаво, да ги нарежат на толкова парчета, колкото сте тук, и да ги раздадат; и да кажат: „Братко, да дойде Любовта в сърцето ти, да дойде Светлината в ума ти и Истината – в душата ти“.

След гимнастическите упражнения пак елате тук, ще направим едно упражнение.

Отче наш

19. лекция, 7 февруари 1940 г., София, Изгрев

ОБИЧАЙТЕ И ЦЕНЕТЕ

Отче наш
Всичко в живота е постижимо
Бог е Любов

Всички сте се подмладили, но с колко години? Напред ли отидохте, или назад се върнахте? Когато човек напред върви, къде отива?

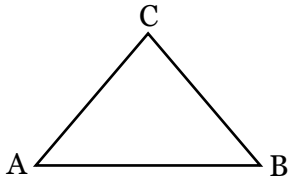

Имате точката *A*. По този път *AB* на слизане къде ще отидете? Някои от вас сте се научили да виждате големите работи: планини виждате, големи дървета виждате, но малките работи не виждате. Например вие не оценявате стойността на един малък живот; не оценявате стойността на една малка мисъл, която прониква във вашия ум – само големите работи виждате. Сега от вашето гледище защо са ви големите работи? Да кажем, някой от вас иска да има един голям самун – защо му е? Какви са му съображенията, че иска голям самун? А не само да кажеш, че искаш...

Казвате: „2 по 2 е 4. И 2 и 2 е 4“. Защо 2 и 2 е 4 и 2 по 2 е 4, когато 5 по 5 е 25 и 5 и 5 е 10; 3 по 5 е 15 и 3 и 5 е 8? Защо е това съвпадение на някои числа? Вие имате тогава 73. Ако го обърнете, ще стане 37. Но ако имате 77, и да го обърнете, пак е толкова. По някой път вие искате един ред на нещата. Има известен ред в Природата, който не може да се измени. Например искате някой човек да измени своята обхода към вас. Защо? Имате желание някой да ви обича. Защо? Казвате: „Аз го обичам“. Мислите ли, че ако обичате някого, правите добро на него? Вие не мислите правилно. Човек ако обича, прави добро само на себе си. Това трябва не само да се каже, но да го съзнавате. Казвате: „Аз го обичам“. Щом го обичаш, ти правиш добро на себе си. Щом аз оценявам любовта, с която някой ме обича, правя добро на себе си. Ти ако ме обичаш, правиш добро на себе си; аз ако оценявам твоята любов, пра-

вя добро на себе си. Аз ако те обичам, правя добро на себе си, а ти ако оценяваш моята любов, правиш добро на себе си.

Тогава произтича една дисхармония в света. Казвате: „Той не ме обича“. Това е негова работа. Някой казва: „Той не оценява любовта ми“. Това е негова работа. Ти обичай хората, без да се интересуваш дали те оценяват любовта ти. Може да се интересуваш, но интересувай се ти дали ги обичаш. По кой начин може да се докаже, че ти обичаш някого? Да кажем, ако се иска едно доказателство, как ще докажете, че обичате някого, с какво ще докажете? Любовта е нещо неуловимо.

Сега вие имате стари възгледи. Когато човек стане възрастен, като остарее, мисли, че знае повече. Казва: „Много зная. Главата ми много е патила“. Какво може да пати една глава? Най-първо този израз на български: „Главата ми е много патила“, няма значение. „Пати“ значи „пате“, което плава във водата. „Патила“ значи „народила е патета“. Каква дума е тя? (*Гръцка е, значи „страдам“.*) Какво значи „страдание“? Ако дойдем да страдаме... Страданието не е нищо друго освен едно неразположение, че нещата не стават както ти искаш. Всички страдаме от неразбиране на ония Божествени закони. Например ние се занимаваме с Любовта, но тя има известно приложение. Ти може да имаш една любов, която да осакати паметта ти; пък може да имаш една любов, която да развива ума ти. Може да имаш една любов, която да осакати сърцето ти; пък може да имаш една любов, която да облагороди сърцето ти. Питате: „Защо е така?“. Така е сега. Имате една наклонена линия.

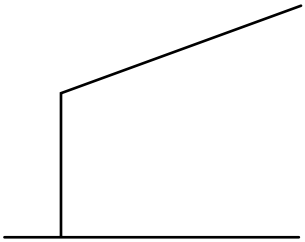

Представете си, че някаква вода пада перпендикулярно отгоре. Това падане какво ще произведе? Любовта е, която движи човешката мисъл и човешките чувства. От вас зависи какъв наклон ще дадете на вашата мисъл, какъв наклон ще дадете на вашите чувства и какъв наклон ще дадете на вашите постъпки. Вие казвате: „Да се обичаме, да мислим правилно“ – и мислите, че работите са вече уредени. Трябва да мислим правилно, но има известни правила, известни закони.

Вие изучавате един език. Коя е първата дума, с която започвате? Кои думи са най-стари? Думата *Иван* стара ли е? Тя е много нова, детинска дума. А думата *раждам*? *Иван* ли е по-стара дума, или *раждам* е по-стара? Глаголите са по-стари думи. Те показват действие. Искам да направим връзка. Имате неправилни глаголи на френски. Кои глаголи са неправилни? Филологически няма да се спирам на това. Има една неправилност в глаголите. Щом има неправилни глаголи, има и правилни. Има цяла една таблица с правилни глаголи.

В българския език имате три рода, но това не е правило за всички езици. В турски език има само един род. На български казваш: „Един мъж, една жена, едно дете“. На турски казват: „Бир еркек, бир кръ, бир чучук“. Питам: защо в българския има три рода, а на турски – само един? И да ви се разправя, малко отвлечена работа е това; има си своите причини. Или ако вземете начина на писането в разните езици... В еврейски се пише от дясно наляво; ако вземете китайски, пишат от горе надолу; ако пишете на европейски езици, ще пишете от ляво надясно. Бялата раса пише от ляво надясно. Всичкото това писане е свързано с изменението на земната ос. Сега това трябва да се доказва.

Животните ходят хоризонтално. Когато се е създала земната ос, в това положение тя е била успоредна на орбитата на Земята. А пък когато растенията са се създали, Северният полюс не е бил там, дето е сега – той е бил точно на обратната страна. И когато човек се е създавал, оста се е изменила; следователно и ние сме се изменили. Когато оста на Земята не е била като сегашната, са се създали растенията. Когато оста е била хоризонтална, са се създали животните; когато оста е станала перпендикулярна на своята орбита, създал се е човекът.

Това са сега твърдения. Казвате: „Докажи го туй“. Какво ще го доказвам?! За да се доказва нещо, значи хората са слепи. Има неща, аз ги виждам. Какво ще доказвам, че този предмет има червен цвят? На онзи, слепия човек, трябва да му доказвам, по някакъв начин трябва да му обяснявам, че е червен. Но аз виждам, че е червен, какво ще доказвам? Червеният цвят прави хората подвижни. Що е червеното? Това, което прави хората подвижни, то е червеното. Щом се карате, щом се побийвате, щом се движите, щом работите, всичко

туй се дължи на червения цвят. Какво нещо е червеният цвят? Копаеш с мотиката, пишеш – всичко това е червеният цвят. Казвам: това, което създава работа на хората, то е червеният цвят. Пишеш, четеш – това е червеният цвят. Недоволен си – това е червеният цвят. Говориш – това е червеният цвят. Риташ – това е червеният цвят. Скачаш – това е червеният цвят. Лягаш, ставаш, падаш – това е пак червеният цвят.

Щом престане този цвят у тебе, значи искаш да се успокоиш. Премахни червения цвят – тогава човек умира. Защо умира? Той няма червения цвят. Ти си едно колело: дойде червеният цвят – върти колелото, той произвежда движението. Спре се водата във воденицата – тя остане тиха, умряла. Казваш: „Да се махне този червен цвят“. Щом се махне червеният цвят, човек до какво положение ще дойде? Щом умре човек, оста му става хоризонтална с орбитата на Земята. Щом възкръсне, оста е перпендикулярна. Вие като ходите, вашата ос е вече перпендикулярна. Кое е по-хубаво сега – хоризонтален ли да бъдеш, или перпендикулярен?

Казвам: сега да пренесем нещата... Ние имаме отношение към Бога. Три отношения имаме, които са правилни. Любовта е едно правилно отношение към Бога, Мъдростта е едно правилно отношение към Бога, и Истината е едно правилно отношение към Бога. Върху тия отношения ние не можем да разискваме. За същината на Любовта, каква е тя, ние не можем да разискваме. Казваме: „Това е любов, то е нещо велико, безгранично“, но какво нещо е безграничното, ние нямаме понятие. Ти ако речеш да разискваш какво нещо е Любовта, ще изгубиш смисъла на живота. Да разискваш какво нещо е Любовта, то е все едно да извадиш окото си, да го изследваш как е направено. Не бутай окото си, това не ти трябва.

Някои искат да човъркат какво нещо е Любовта. Ти ако речеш да изследваш какво нещо е Любовта, ще я изгубиш. Задоволи се да можеш да виждаш всичко с окото си. Какво нещо е окото ти, има начин за изучаване, но не и с такива доказателства. Ти ще имаш едно огледало и ще изучаваш своята сянка. Ще изучаваш окото си в огледалото, ако искаш да се изучаваш.

Хубаво е по някой път да се оглеждате. Защо някои от вас не искате да се оглеждате? Казват за някого: „Той е станал

вече много умен“. Умният не се оглежда. Аз зная защо не се оглежда. По-напред е бил красив, сега е остарял, набръчкало се е лицето му – и не иска вече да се оглежда. Казва: „Не искам да се оглеждам“.

Щом си остарял, ти си виноват. Всеки, който остарява и не поумнява, е виноват. Не че той е виноват... Именно детето, което се подмладява и не учи, реве и плаче, вдига шум, минава за такъв аристократ. Погледнеш – вдигне врява в къщата, заповядва на всичките. Голям човек е дошъл, как да не обръщат внимание на него? То казва: „Вие знаете ли кой съм аз?“. Баща му го гледа, гледа: „Кой си? Едно дете. Не те зная кой си“.

Че кой от вас знае откъде е дошъл? Имате един син: знаете ли откъде е дошъл? Имате един приятел: не знаете откъде е дошъл; даже нямате ясна представа за вашите приятели. Вашият приятел има едно специфично ухание. После той си има известна форма, която никой друг няма. Неговият нос е така направен, че втори нос като неговия няма такъв екземпляр. Той има едно ухо, че няма друго като неговото. Вие ще кажете, че има и други уши. Има и други уши, но такива специално няма, непременно има малко различие, вие не го забелязвате.

Ако вашият нос е малко вирнат, какво показва това? Кой нос е вирнат и кой нос е вдлъбнат? Знаете ли кой направи хората с вирнати носове? Свините. Понеже с хиляди години ровиха земята с носа си наместо с краката и ръцете: вместо те да работят, накараха носа да работи в земята, да я рови. И досега има хора с вирнати носове – археологическа работа, останала от миналото. Този нос не може да се поправи, докато не се премахне тази черта. Но знаете ли какво нещо е свинята? Какво значи „свиня“? „Сви“ какво значи? Свинята постоянно свива, оре, обръща, търси, нарежда тя. „Сви“ това значи. Казвате: „Сви“. Свил си е платното. Какво иска да каже? Събрал го е на едно място. Значи свинята събира работите. Следователно и този с вирнатия нос събира нещата. Но вие за тия хора с вирнатите носове каква идея имате? Че такъв човек е горделив.

Какво разбирате под думите „горделив човек“? В английски език има една дума: „горделива плът“ – proud flesh. Когато

някой има цирей, пак казват: „горделива плът“. Като се надуе цирея, той е горделив. Два смисъла има изразът „горделива плът“. Горделив човек е този, който мисли високо за себе си. Но и плътта, като се надуе, става горделива. Следователно гордостта е болезнено състояние в човека. Надула се е тази плът и ти с това се гордееш. С какво може да се гордееш? Ти се гордееш със своето знание. Но знанието ти си взел от Петко, от Драган, от Стоян; няма нищо твое, ти си го взел от другите и само цитираш. Имаш известно достойнство, но ти нищо не си създал. Ами че вас ако ви попитат, колцина от вас ходите право? Защо по някой път ходите прегърбени; защо трябва да ходите сгърбени? Вие нямате отношение към Бога. Ти щом ходиш прегърбен, земята те привлича, гледаш нещо по земята да намериш. Нямаш отношение към Бога, изгубил си Го.

Казвам: искам вие да се самовъзпитавате. Как ще възпитате младото поколение? Говорят за душата на детето. Каква е тази душа на детето? Той себе си не разбира, а иска да възпита човешката душа. То е туй, което не може да се възпита. Човешката душа не се нуждае от възпитание в този смисъл, както хората говорят – да се повдигне душата. Това е едно цвете, няма какво да се повдига. Едно цвете може да се полее само малко на корените и да се остави. Някой път нали сте гледали някое цвете – дълго време като не го поливате, увисват листата му. Ако идеш на туй цвете да му говориш, да го милваш, то казва: „Твоите милувки не ме интересуват“. Малко водица като капнеш, след половин-един час то се освежи.

Казвам: сега вашите отношения към Бога трябва да бъдат правилни. Любовта е първото отношение; всичко друго е второстепенно. Оттам трябва да започнете, тя е основата на нещата в света. Ти туряш една основа и върху нея трябва да градиш.

Вие сега се спирате. Старите казват: „Остаряхме“. Виновати сте. Защо? Защото не сте поумнели. Надолу гледате: вярвате, че имате едно заблуждение. Казвате: „От пръст е направен човек“. Лъжете се. Че дрехата ви е направена от пръст, прави сте, но ако мислите, че душата, която е във вас, е от земя, лъжете се. Защо тогава вярвате, че сте от пръст? Казвате: „Като умрем, ще идем в черната земя“. Черната земя ще иде в земята, но вашата душа ще иде в друг свят – онзи свят, от който душата е излязла в света на смъртта.

Сега на вас са ви натрапени възгледи от миналото. Казвате: „Ще умрем“. Каква е вашата идея, че ще умрете; защо ще умрете? Аз искам да зная защо ще умрете. Нали казвате, че всяко нещо си има причина? Каква е причината, че искаш да умреш; коя е подбудителната причина? Искаш да идеш в училището – каква е причината? Искаш да придобиеш знание. Щом идеш в училището и не учиш, ти само ще бъдеш една спънка за хората.

Тогава вашето положение ще бъде както положението на една стара госпожа, която ми разправяше една своя опитност. Тя бе на около 60–65–70 години, от Варна. Сънува, че отива в оня свят, сънува жив сън. Казва: „Виждам 24 души старци, умни хора; седнали, разглеждат нещо на масата. Аз като влязох, ме питат: „Бабо, защо дойде?“ „Дойдох, тук искам да живея“. „Знаеш ли – казват – да четеш?“ „Не зная.“ „Тогава тук вода ще носиш“. Тя си казва: „Аз като бях на оня свят, ми беше по-добре: шетаха ми там, вода ми носеха, а тук вода трябва да нося. Не искам да остана, връщам се пак назад“. Тя не е разбрала нищо.

Преди години тук имаше болни братя, доста учени хора бяха, страдаха. Бях ги накарал да носят вода, за да ги излекувам от болестта. На един брат, който беше неврастеник, който бе болен и страдаше от слаби гърди, му казах да вземе две стомни вода и по три пъти на ден – сутрин, на обяд и вечер, да носи вода. Казва: „Хората ще ме видят“. Няма нищо – като носиш болестта, хората пак те виждат. Или вода ще носиш, или болестта ще носиш. Казва: „Да не си губя времето“. Седнах да му обяснявам каква е ползата от носенето на вода. Казвам: ти си станал нервен, изгубил си своя магнетизъм. Водата е добър проводник на магнетизма, ще мине в организма ти и ти ще се освободиш, ще се образува едно поле на деятелност. Ще опиташ два-три месеца, като носиш вода.

Тук имаше една сестра, тя беше дошла от запад някъде, с висока култура. Не можеше да се движи. Рекох ѝ: „Ще носиш и ти вода“. „Но как – казва – Учителю, аз, старата жена, ще нося вода?!“ „Ще носиш вода, ако искаш да се подмладиш. Можеш, можеш! Най-първо с една стомна, после с две стомни ще носиш.“ Това се вижда смешно на хората, но то е закон.

Трябва да вярвате в ония Божествени закони, които съществуват, и да не ви е срам от никаква работа, която носи

здраве. Всяко нещо, което носи здраве на човека, всяко нещо, което придава към неговата сила, което освежава в малка степен неговия ум и сърце, това са Божествени работи, няма какво да ни е срам. Понякога някои от вас страдате. Ако ходите по пътя, ще видите някое камъче ненамясто – ще се наведете и ще го турите на мястото му. И една година вие като слагате камъчетата на място, знаете ли каква полза ще направите на себе си? В тебе има някои неща, които са непотребни. С всяко навеждане към земята, като се наведеш да вземеш този предмет, непотребната сила отива в земята и ти се освобождаваш. Вземи един лист, тури го настрана. Ти казваш: „Кой го е хвърлил?“. Ония хора са го хвърлили заради тебе. Наведи се, вземи го. Десет пъти като се наведеш на ден, за 10 дена това са 1000 пъти. Ако за всяко навеждане печелиш 10 лева, ще спечелиш 10 000. Видиш една погрешка – изправи я! Всяка погрешка, която виждате, има отношение към вас.

Казвам: какъв наклон ще дадете на вашата мисъл? Найпърво вие мислите защо Господ е създал света така. Не мислете така: сложете в ума си мисълта, че Бог е създал света, за да се учим. Ти имаш ръка. Знаете ли какво трябва да се прави с ръката? Аз ви давам упражнения и някои от вас от немай-къде ги правите, като един навик ще се направят упражненията. Някой казва: „Стар човек съм, как ще правя упражненията?“. (*Учителя показва първото от 6-те упражнения.*) Като правите упражнения, на пръсти да се повдигате. Ако вие, като правите упражнения, се повдигате на пръсти, ще регулирате доста сили и енергии. Та казвам: като повдигате тялото си, същевременно трябва да повдигате и ума си. Като се навеждате надолу, и умът ви трябва да върви с вашите ръце. Контакт трябва да правите и със Слънцето, и със Земята.

Казвам: научете изкуството на упражненията. Ако си женен, ще кажеш: „Сега желая да направя едно упражнение за жена си, за да бъде тя добра“. Повтори упражнението за себе си и кажи: „Сега и за мене, и аз да бъда добър“. После пак за жена си... Пък ако не си женен, ще кажеш: „Правя го за моя възлюбен“, после за себе си. Ако си ученик, ще направиш едно упражнение за учителя си, за себе си, после пак за учителя си. Слугата ще направи едно за господаря си, едно за себе си, пак едно за господаря си – тогава имат смисъл упражненията.

Или ти стъпваш на левия си крак – това е влиянието на меките сили на любовта, едно течение има на мекота. Десният крак е на мъдростта, на знанието: като стъпваш, ти го събуждаш. Щом се изправиш, това е вече истината, свободен си. Ти вече мислиш какво да правиш. Ще смениш едно упражнение с друго.

Та казвам: всички съвременни теории ще се обобщят. Трябва да се изучава Земята, трябва да се изучава Слънцето. Слънцето трябва да се изучава, за да растете отгоре. Някой път трябва да се изучава Месечината, за да може тялото ни да се пречисти; Месечината е създадена за пречистване. Някой път вие сте неразположени – може да излезете да наблюдавате Месечината. Когато искате да придобиете известна енергия, наблюдавайте Слънцето. Не го гледайте направо, но хвърлете бегъл поглед към него и пак отдалечете очите си. Очите не трябва много да се фиксират. Ти когато гледаш оная картина, гледай я, когато се отпечатва от светлината на Слънцето, на него обръщай внимание – и най-после носи Слънцето, както то се отпечатва в картината.

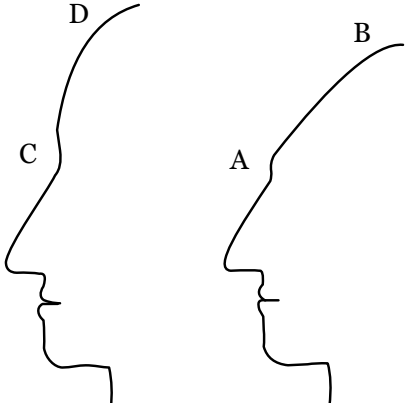

Казвам: сега трябва да правите наблюдения. Имате главата *A*, на която челото е наклонено, и имате втори екземпляр *CD* – челото е издигнато. Вие мислите, че двата характера са еднакви? *AB* е човек енергичен, сприхав, не оставя никакво противоречие. Той е като водата, която слиза от планината, наклон има. Тази глава *AB* са я образували ред поколения. Може челото да се повдигне. Колко време се изисква да се повдигне челото? С какъв ъгъл трябва да се повдигне тази глава? Тя трябва да се повдигне, защото в предната част на главата е милосърдието у хората. Като се повдигне горната предна част на главата, хората влизат в положението на страдащите, те могат да влязат в положението на близките си. Щом се повдигне главата ви, вие можете да работите.

Сега вие тази форма на главата ще носите. Каквато е вашата глава, такъв ще бъде и умът ви. Формата на главата ви е резултат на вашите мисли, на вашите чувства и на вашата воля. Главата е един резултат. Формата на главата, формата на лицето, формата на тялото е резултат на човешката мисъл; и не само на вашата мисъл, но на мислите на ред поколения.

Следователно като измените мисълта си, изменяте и външната форма или на главата, или на тялото, или на лицето. Щом изменението стане в коя да е част на тялото, съответно става преобразуване и в цялото тяло. Когато някой от вас иска да се повдигне, ако вие сте религиозен човек и виждате, че не можете да се повдигнете нагоре, значи във вас няма религия. При религията трябва да изправите гръбначния стълб. Гледам, някои млади сестри са започнали да си образуват гърбица. Гърбицата не е добър признак. Не позволявайте да се образуват гърбици. Никаква гърбица! И на 70, и на 120 години пак да се усещаш като на 21 години.

Не се самозаблуждавайте с вашите години, те нищо не значат. На 120 години какво ще придобиете, кажете ми? На 120 години аз слагам запетая след 12: на 120 години ти си на 12 години. Нулата, това са условията. На 120 години ти си направил в своята зодия едно обръщение. На 120 години като станеш, си само на една година, обиколил си веднъж своята зодия. Ти си извървял един път от 25 000 години, съкратен път: бързо си вървял, пътувал си и си извървял един път от 25 000 години. 120 има 12 зодии, годината има 12 месеца; и всеки един месец ти си имал особена характерна черта. Първият месец – март, е за главата. Всичките месеци са назначени по краката, по лицето, по гръбнака, навсякъде. Като живееш 120 години, ти си живял един отличен живот, бил си навсякъде в пътя си. Втори път ще влезеш и пак ще го минеш...

Съвременните астролози изучават зодиака, но зодиака на нашата Земя. Ако идеш да живееш на Слънцето, то има друг зодиак. Зодиакът на Слънцето му взема 20 милиона земни години и за тях то взема 25 000 години; на Слънцето му трябват 20 милиона години, за да се образува около неговата ос един малък кръг. Ако съкратите 25 000 години на 120, какво ще получите? Е, толкова милиона години на колко могат да се съкратят? Щом турим 120 милиона години, това показва, че

условията за живот на Слънцето са много по-богати и обширни, отколкото на Земята.

Или можем да кажем, че в Слънчевата система Земята се намира най-долу. Върху нас влияе Юпитер, влияе върху нашите лични чувства, върху егото на човека. Венера влияе върху чувствата; Марс влияе върху активността, при ушите. Сатурн влияе върху ума, върху разсъждението – той всичко, каквото може, опитва. Месечината влияе върху въображението на човека, върху студената мисъл. Ти си въобразяваш нещо – то може да е вярно, може да не е вярно. Месечината никога не може да ти предаде топлина. Каква е Месечината? Месечината е студена и предава студенина. Тя може да ти даде въображение колкото искаш, но топлина – никаква.

После знаете ли каква е онази материя на Месечината? Окултистите твърдят, че Месечината е майка на Земята. Няма да ви го разправям надълго... Майката Месечина се готвела да се ожени за Слънцето, влюбила се, пък дъщеря ѝ я изиграла – тя се влюбила в Слънцето и то обърнало внимание на Земята, а майката останала на сухо. И затова оттам насетне, като се разочаровала, всичката влага, която имала, всичките ѝ чувства изчезнали, обезсмислил се животът ѝ. Казват, че на Месечината живот няма, изчезнал е животът. Тя по някой път, като се пълни, поглежда към дъщеря си – дали прогресира, като се е оженила; и като я погледне, казва: „Не искам да те виждам“ – и пак се намали. После, като майка, пак казва: „Чакай да видя това дете“ – пак стане пълна, пак се изпразни; и само току се пълни и празни.

Сега вие питате: „Защо е така?“. Аз ще ви кажа защо е така. Защо човек е женен? Женен е. Защо? Когато вие се сърдите някому, защо се сърдите? Вие се сърдите по единствената причина, дето мислите, че той не ви обръща внимание, не ви обича. Имате право, този човек трябва да ви обръща внимание. А той не ви обръща внимание и вие се сърдите. Не ви обръща внимание, понеже усеща, че не цените любовта. Той ви обича, а вие не цените любовта; и най-после започва да не ви обръща внимание. Вие му се сърдите. Защо му се сърдите? За да ви обича. Вие му се сърдите, защото не ви обича. Когато ви обича, говорите много добре за него.

Това аз го уподобявам на следното. Когато турците отиват на лов, те имат големи хрътки. Хрътката като сплаши някой голям заек и той като изскочи, тя го гони, наближава го, а заекът вика: „Ха чуджум, ха козум“, нарежда най-хубавите имена. Ако хрътката се заблуди и не може да изкара заека, той вика: „Ха гяур, ха домуз“, нарежда все лоши имена. Защо? Понеже вече хрътката не може да хване заека. Виновна ли е хрътката, че не може да хване заека? Краката са му дълги, бяга да си спаси живота. Аз често уподобявам хората на това положение. Когато заекът се изплъзне, вие сте недоволни в себе си. Всякога, когато не можете да сполучите, имате едно неразположение. Избавете се от вашите неразположения, научете се да мислите.

Вие мислите, че сте остарели. Човек на 50 години не е стар. И на 60 години, и на 120 години не е стар – той е едно дете. Аз наричам млад човек този, който може да остарее; и наричам стар човек този, който може да се подмлади. Ако младият може да остарее, той е умен; ако старият може да се подмлади, и той е умен. Ако старият не може да се подмлади и ако младият не може да остарее, и двамата са глупави. Защото остаряването не е отслабване. При остаряването ще носиш по-голям товар, ще помагаш повече на хората.

В света ценността на човека зависи от това, доколко може да бъде полезен в умственото поле, в духовното и във физическото поле. Цената на човека седи дотолкова, доколкото може да бъде проводник в света, в който живее. На Земята сме дошли да се учим, ние сме предметно учение. Дошли сме да повдигнем цената на Земята. В този свят ние сме предметно учение, тази Земя добива цена според нас. Онези професори, които ще дойдат да ни преподават, ще дойдат заради нас. Ако ние напуснем Земята, и те ще я напуснат – и Земята ще бъде като Месечината, ще бъде едно здание без живот.

Сега ако вашите хубави мисли ви напуснат, ако вашите хубави чувства ви напуснат, ако вашите хубави постъпки ви напуснат, питам тогава: какво ще остане във вас? Вие ще останете един университет без студенти и без професори. Какво ще струва тогава зданието? Първото нещо, което се изисква – това е необятна любов към Бога. Познаваш Го, не Го познаваш – като дойде до Него, ще ти трепне сърцето. За Него като

мислиш, и ще остареш, и ще се подмладиш. Ако ти си стар, ще се подмладиш, ако си млад, ще остареш. Като млад, ако остареш, ще благодариш; и като стар, като се подмладиш, пак ще благодариш. Това са велики смени в живота. Като се погледнеш в огледалото, ще видиш бръчки навсякъде.

Има известни бръчки, които трябва да ги премахнеш от лицето си. Те са бръчки на тревогите. Ако живеете така хубаво в ума си, ще имате много хубави линии. Ако сърцето ви е благородно, съвсем хубави линии ще имате. Ако и постъпките ви са хубави, ще имате нещо хармонично в лицето си. Ако мислите ви са дисхармонични, ако чувствата ви са дисхармонични, ако постъпките ви са дисхармонични, ще имате нещо нахвърлено в лицето, вие сами няма да искате да го гледате. Сърцето ви ще копнее за хубавото; като видите млад и хубав човек, ще казвате: „Колко е хубав“. Тази хубост се дължи на ума, дължи се на сърцето, дължи се на волята, дължи се на човешката душа, дължи се на човешкия дух.

Казвам: в новото учение трябва да изучавате науката за духа, на мощната сила. В новото учение трябва да изучавате Любовта. В ума трябва да изучавате знанието на Мъдростта; после трябва да изучавате закона на Истината. Искам всички да бъдете свободни, да имате свободни движения. Трябва да знаем как всяко движение, което правим, може да бъде хармонично, никога да не правим дисхармонични движения. Ако направим едно дисхармонично движение, веднага да го изправим. Някой път наблюдавайте очите си. Вие мигате понякога много бързо. Това показва, че сте нетърпеливи.

Имайте си едно огледало. Ако искате да бъдете търпеливи, препоръчвам ви да се гледате в огледалото. Човек много мъчно може да се гледа сам. Не ви казвам да се гледате дълго, защото може да се хипнотизирате, но около половин минута, 10–15 секунди да се погледаш. Да се гледате, да се изучавате тъй както сте, не да роптаете нещо. Като се гледате, да не мигате бързо. Спокойно се гледайте в огледалото, не бръчкайте лицето си. Ако не можете да концентрирате вашите очи, ако не можете да поставите главата си права, ще се погледнете в огледалото и ще намерите смисъла в строежа им. Ще намерите веждите как са направени, устата, цветът какъв е. Виждате, че устните са малко възчервени – значи венозната кръв е по-

вече. Това е болезнено състояние – веднага ще го изправите. Как? Червени трябва да бъдат устните. Носът ако е вирнатичък, ще турите една права линия, за да не е вирнат.

Вътре всичко ще коригирате в духа си – духът е този, който работи. Вие като се наблюдавате, ще отнесете мисълта си към вашия дух, ще отнесете мисълта си към вашата душа, ще отнесете мисълта си към вашия ум, ще отнесете своите чувства към своето сърце – и тогава ще оставите във вашето подсъзнание това, каквото сте казали. И то ще започне да коригира. Утре пак ще го отнесете... Вие ще казвате какво трябва да се поправя, а те са онези, които ще поправят. След 10–15 години вие ще се подмладите, лицето ви ще придобие свежест, погледът ви ще бъде светъл и нещата ще тръгнат напред.

Сега оставяте тези неща и казвате: „Ние като идем в оня свят“. Вие сте в оня свят. Оня свят е този, в който вашият дух живее. Оня свят е този, в който вашата душа живее. Оня свят е този, в който вашият ум живее. Оня свят е този, в който вашето сърце живее. Оня свят е сърцето, умът, душата, духът. Без тях оня свят не съществува.

Та днес ще кажете: „Сега аз живея в оня свят“. Щом мислиш за духа, ти си в оня свят. Щом мислиш за душата, ти си в оня свят. Щом мислиш за ума, ти си в оня свят. Щом мислиш за сърцето, ти си в оня свят. Щом работиш с тялото, ти си в този свят. Като работиш с ръцете, ти си в този свят; като ходиш с краката, ти си в този свят. Като махаш главата, ти си в този свят. Щом се спреш на едно място и наблюдаваш, в оня свят си вече. Някои от вас имате потиснати чувства – устите ви са тънки. Някои от вас имате дебели бърни – чувствата ви са необуздани. На някои от вас ушите са тънки, прозрачни – слаба енергия имате; някои сте много пасивни. Ушите не трябва да бъдат светли: ухото трябва да има една хубава линия и една хубава краска.

По някой път аз не искам да се спирам върху известни такива подробности, понеже ако ви се кажат, вие сте по-способни да задържите изопачените работи – това, което е съществено, го оставяте настрани. Например ако ви кажат: „Имаш вирнат нос“. Трябва да се даде на носа един правилен профил.

Правилният профил на носа може да бъде както е на чертежа. Тук имате и отклонения. Всеки от тези носове се раз-

личава. После носът на човек, който има трезва мисъл, се отличава. Носът трябва да бъде успореден с гръбначния стълб. Едно правилно лице също трябва да бъде успоредно на гръбначния стълб. Щом носът има отклонение, някакъв ъгъл, той не е правилен – това показва, че животните в човека са взели надмощие. Разумният живот изисква лицето да е успоредно на гръбначния стълб. Лицето трябва да бъде успоредно с гръбначния стълб, а щом не е успоредно, вече има нещо животинско. Значи тия условия на миналото сега трябва да ги поправим. Когато Божията любов, Божията мъдрост и Божията истина влязат в нас, за да превърнат всичките материали на миналото, които са ни спъвали, тия материали ще се обработят и ще се създаде новият човек.

Казва Христос: „Ако не се родите изново от вода и Дух, не може да влезете в Царството Божие“. Символически ако не се родите от вашия дух и от вашата душа, вие не можете да влезете в Царството Божие. Ако не се родите от вашия ум и от вашето сърце, вие не може да служите на Бога. Не можете да станете граждани на Царството Божие, ако не се родите от Духа, от силното и мощното, и от Любовта, значи от водата. Ако не се родиш от Духа и от водата – значи ако светлината не проникне в твоя ум, ако топлината не проникне в твоето сърце, ти не можеш да служиш на Бога. Или другояче казано: ако Любовта не проникне в твоята душа, ако Мъдростта не проникне в твоя дух, ти не можеш да бъдеш гражданин на Царството Божие.

Сега искам във вашия ум да остане онова, което е полезно. Има известни практически правила. Човек за да може да живее на Земята, да бъде сполучлив, той трябва да има едно самообладание. За да имаш самообладание, трябва да имаш една основа. Ако в даден случай, каквото и да вършиш, си спомняш за Оня, Който е създал света, ти имаш основа. Ако направиш нещо и нямаш никаква опорна точка, ти нямаш основа. Казваш: „Аз нямам никакво понятие за Бога“. Че как, нали имаш понятие за себе си? Сам ако разбираш себе си, ти си едно отражение на Бога. По някой път трябва да търпиш, както Бог те търпи. Бог гледа, че правиш много погрешки – и те извинява. Той казва: „Поправи грешката!“. Щом направиш една погрешка, Бог казва: „Поправи я“. Ти си турил едно ка-

мъче ненамясто, Той казва: „Тури го на място“. Бог не пита защо си го сложил там, но казва: „Тури го на мястото му“. Има цифри. Като се гради една къща, всяка частица е потребна. Ще гледаш номера им и една под друга ще ги наместваш.

Казвам: сега вземете едно упражнение – да бъдете търпеливи. Да кажем, имате уроци по търпение. Ти имаш ревматизъм в крака си – това е предметно учение. Като седнеш, боли ли те кракът, пей „Всичко в живота е постижимо“. Ти му попей на крака – той като те боли, ти седи спокоен. Така се учиш на търпение. А ти ще кажеш: „Откъде дойде, сега ли намери, ще ми се осакати кракът“. Ти му попей; кажи: „Хубаво е това, ще го издържа“. Кракът те боли, а ти се поусмихни. Какво трябва да му кажеш на ревматизма? Ще видите, че при ставния ревматизъм е дошъл един понижен живот и вследствие на това се образуват болките. Ако можете да повдигнете този живот, е хубаво; а вие можете да го повдигнете... Ако не можете да изпъдите ставния ревматизъм навънка, тогава къде е вашата сила?

Ако един генерал може да заповяда на хиляди хора да отидат да се жертват, той е генерал. Как вие да не можете на крака си да заповядвате? Генералът казва: „Кръгом!“ – и войниците го слушат. Ти ще речеш: „Аз съм генерал, ще ме слушате!“. Ще кажеш: „Кръгом!“. Кажеш веднъж, два пъти, три пъти... Цяла година като казваш, всички тези войници като те чуят, те ще напуснат крака ти и той ще оздравее. Ще се учиш на търпение.

Та казвам: всякога в търпението ти има да носиш. Една неприятна мисъл мъчно се носи; за едно тъжно чувство ти мислиш, че е дошло ненавреме. То е дошло точно навреме. Всичко онова, с което се пробужда нашето съзнание, е приятно. Всичко онова, с което не се пробужда нашето съзнание, е неприятно. Нещата идват навреме, това е за наша полза. Така е, ако разбираме, пък ако не разбираме, ще роптаем. Ако роптаем, нищо няма да достигнем. Може някой професор да преподава един отвлечен предмет. Не че този предмет не е полезен – ако разбираш тази отвлечена материя, ти можеш да се ползваш.

Например ако имаш дарбата да знаеш десетина езици, мислиш ли, че ще изгубиш нещо? Ако знаеш бързо да смя-

таш, мислиш ли, че ще ти бъде безполезно? Мислиш ли, че ако знаеш хубаво да пееш, ще бъде безполезно? Ако имаш сила да дигаш 400–500 килограма, мислиш ли, че силата не е намясто? Ние всички страдаме от безсилие, искаме удобства. Казваме: „Да имаме една машина“. Вместо да имаш машина, стани силен. Употребяваме машината, а ние ставаме слаби. Като прогресираме механически, трябва да прогресираме и духовно. Едновременно с прогреса в материалния свят и в сила трябва да прогресираме.

Сега някои стари сестри от вас казват, че едно време сте вдигали повече, пък сега не можете. Гледам, че някои сестри, които не са по-стари от мен, казват: „Остаряхме“. Казвам: „Аз още не съм остарял“. Аз се мъча да остарея, че не съм остарял, пък вие сте остарели... Голяма тежест си давате. Чакайте аз да остарея, че вие подир мене. Няма какво да остарявате. Винаги носете в ума си мисълта, че имате повече знание и можете да помогнете комуто и да е.

За всяка една нова мисъл, която прониква в ума ви, трябва да се радвате. Да си имате едно тефтерче – и в него записвайте новите мисли, за да видите колко от вашите мисли са оригинални. Ако някой път ви дойде една оригинална мисъл, тя е много важна. Тази мисъл, която прониква във вашия ум, в никоя книга не може да се намери. Туй, което не може да се намери, то е ценното. Всичко това, което минава през нашите умове, някои будни умове са го направили. Не трябва да мислим, че всичко е написано – много малко е написано. Хиляди и хиляди неща има, които не са написани; а ненаписаното го пишете вие за самите вас.

Най-първото нещо: не трябва да имате никакви гърбици. Онези сестри, които имат гърбици, да се изправят до вратата, да си изправят гърбиците. Питам: в какво седи новото учение? Хората на новото учение са без гърбици. Кои са хората на новото учение? Които не страдат от ставен ревматизъм. Хората на новото учение не страдат от главоболие, хората на новото учение не страдат от коремоболие, хората на новото учение не страдат от болести в живота. Ами че тъй трябва да бъдете.

Казвам, че доста уроци съм ви дал. Бяхте страхливи като зайци едно време; вас ви беше страх да не ви лъхне вятър, да

не заболеете. Паднат няколко капки дъжд – бягате, тичате: дъжд е завалял, вятър е повял. Научихте се по 5–6 часа на планината на въздуха да седите: вятър вее, дъжд вали, сняг вали – научихте се. Казвате: „Не ни е страх вече“ – физически доста сте придобили. Сега още не сте герои в духовния свят, там сте малко страхливи. Казвате: „Не ме обичат“ – това е страх. Не че те не ви обичат, но вие не обичате. Не казвай: „Не ме обичат“, но кажи: „Не обичам“. Законът е верен.

Казвам: вчера държах една лекция на една сестра. Аз не обичам никаква лъжа. Че никой не те обича, това е лъжа; че аз съм голям грешник, това е друга лъжа. Че ти не си най-голям грешник – това е тщеславие: дяволът е по-голям грешник. Някои искате да се сравнявате с него, но вие не може да го достигнете.

Казвам: вложете една мисъл, която е вярна. Ако някой ви е обидил, имайте една ясна представа в какво седи обидата. Казвам: аз не искам да правя същата погрешка. Ако мене така ме огорчеха, не ще правя другите хора да страдат. Който ме обиди, аз си вадя поука; казвам: „Няма да го правя“. Някой не постъпва добре, скоржав е. Казвам: „Аз не искам да бъда такъв“. Щом не обичате, вие сте скоржави; щом не оценявате любовта, сте разточителни. Щом не оценявате любовта на някого, значи сте разточителни, имате богатство. При малкото богатство, което имаш, ти не си доволен, искаш още по-голямо. Ако малкото не знаеш как да употребиш, как ще употребиш по-голямото?

Казвам: по никой начин не ставайте причина да спънете когото и да е, нито пък себе си спъвайте. Ако не любиш себе си, ако не оценяваш любовта на хората, ти спираш в себе си своя прогрес. Следователно две неща се изискват. Първият закон трябва да бъде ти да обичаш. Дали хората те обичат, или не, то си е тяхна работа. Ако ти обичаш, в това е силата на човека. Ако вие обичате, това е вашата сила. В това седи Божията сила – да обичаме. Аз трябва да съзнавам, че обичам. После силата седи и в това, да оценяваме Божията любов, да ценим любовта на ближния, да ценим и своята любов. Аз като обичам, ценя – това е добро заради мене.

Казвам сега да турите правилото: обичайте, защото това е добро заради вас. Ценете любовта на другите – това е пак до-

бро заради вас. Ако не любиш, ти не правиш добро на себе си; ако не оценяваш любовта на другите, пак не правиш добро на себе си. Казвам: две добрини правете на себе си – да обичате и да цените.

Казвам: някой път може да ви дам много формули, но някой път тия формули може да ви спънат. Мога да ви дам правила как да станете много красиви. Може и вас, старите сестри, да ви направя красиви, но вие ще започнете да се захласвате, да ходите по любовни работи. Не е лошо, че се захласвате. Като стане красив, човек хвърля един много умен поглед, една усмивка. И старата сестра, и тя хвърля един поглед, пък и има опитност. Красиви трябва да бъдем всички.

Аз не обвинявам хората, като се обличат, като си хвърлят крадливи погледи. За наблюдение е как можеш хубаво да хвърлиш един крадлив поглед. За един камък може да хвърлиш крадлив поглед, но щом се дойде до човека, не го гледай дълго време, но го погледни направо. Като го погледнеш, той ще се отпечата в теб – и тогава гледай в неговото отражение. Щом го погледнеш, той се отпечатва. Влез в себе си, за да произведеш неговия образ. А ти се втренчиш и го гледаш. Няма какво да го гледаш втренчено: погледни го и влез вътре в себе си. Влезте вътре, разговаряйте, ретуширайте – това е наука.

Аз бих желал да имате много романи, бих желал да се влюбите. Казвате, че някой се е влюбил. Вие само си въобразявате, че сте се влюбили. Влюбеният става умен, влюбеният става добър; влюбеният става и силен. Този влюбен човек, който не поумнява, на който сърцето не става добро и който не става силен, той не знае какво нещо е Любовта. В хубавия смисъл казвам: влюбил се е. Хубаво е да се влюбят всичките хора – това е Божественото.

Сега трябва да напуснете вашите стари вярвания, детинските си вярвания. „Като бях дете, мъдрувах като дете. Като станах възрастен, напуснах детинските работи.“ Не че детинските работи не са важни, но те са предисловие. Знанието на старите е потребно – то е сегашният живот. Животът на старите е сегашният живот, телесният живот. Като срещнете един млад и един стар човек, да не можете да направите една разлика между младия и стария. В старите ще забележите повече възмъжалост, забелязвате повече устой, повече сила, а в

младия – повече подвижност. И двамата са еднакво красиви. Младият гледа на външния свят, старият гледа на вътрешния свят, навътре в живота. Следователно младият и старият като се съберат, те са целокупният човешки живот.

Едновременно трябва да бъдем млади отвън, във физическия свят, а стари в разбиранията. Но и в единия, и в другия случай духът ни ще работи, душата ни ще работи, умът ни ще работи и сърцето ни ще работи. Всеки един от вас трябва да има някого да обича. Но след като го обичате, вие му търсите погрешките. Любовта не търси никакви погрешки. Защото онези, които ви обичат, като направят някаква погрешка, те веднага се коригират. Който обича, той има много буден ум: като направи най-малката погрешка, поправя се. Някой път като обиди някого, обиденият дори не знае, само той знае. Като се върне назад, казва: „Постъпих добре, но погледът ми не беше такъв, както трябва“. Той сам се съди.

Никога не се плашете, че онзи, който ви обича, може да ви обиди – той винаги коригира погрешката си. Щом коригира погрешката си, значи той ви обича; щом не я коригира, той не ви обича, обичта не действа във вас. Не че обичта не действа, но законът не действа. Щом законът действа, ние се подмладяваме. С поправянето на една погрешка ти се подмладяваш; с придобиването на една добродетел също се подмладяваш.

Трябва да изправим погрешките си, за да се подмладим; и трябва да остареем по ум. Трябва да придобием една добродетел, пак за да се подмладим. Трябва да турим една мисъл в живота, че има защо да живеем. Някои от вас сте на 45 години, някои – на 50 години, а някои – на 60. Тези, които сте на 50 години, сте влезли в чувствата – едва сега да се влюбите, любовни работи да имате, романи. И на 60 години може да се влюбите. И всеки може да си прави шеги; като седиш, да фантазираш. На 60 години можеш да бъдеш поет, да пишеш това, което не е. На 70 години можеш да оправиш света, да туриш ред и порядък. На 80 години можеш да бъдеш щедър, да раздаваш добрините, които имаш. На 90 години – да ходиш да освобождаваш хората от затвори, да кажеш: „Излез навън на чист въздух“. На 100 години ще покажеш каква е обществената банка. На 110 години ще покажеш от какво произтичат противоречията в живота. На 120 години ще покажеш как да

живеят съгласно в дома си мъже и жени, братя и сестри; и всичкият свят как да живее в съгласие. 120 години показват човек, който има широки възгледи в света. Казва някой: „120 години живях, научих всичките науки. Аз мога да живея и целия свят мога да науча как да живее“.

Да направим едно упражнение. Ръцете настрани. Свиване на първия пръст, на втория, на третия, на четвъртия; всичките пръсти са свити, а палецът е отгоре. Разтваряне на ръката полека и издигане на ръцете над главата, като пръстите се допират. Ръцете пак настрани, пръстите се свиват последователно на юмрук, после се отварят, ръцете се издигат нагоре, пръстите се допират и после пак ръцете се изнасят настрани; и т.н. Упражнението се прави полека, после се ускорява, след това се прави много бързо.

Бог е Любов. (3 пъти)

20. лекция, 14 февруари 1940 г., София, Изгрев

ЛЮБОВ КЪМ СЕБЕ СИ, ЛЮБОВ КЪМ БЛИЖНИЯ, ЛЮБОВ КЪМ БОГА

Добрата молитва
Духът Божий

Какво сте намислили да правите днес? Откъде идете, по кой път минахте, че стигнахте тази станция? Какво означава „сряда“; какво се прави в сряда? Понеделник е денят на Луната, вторник е ден на Марс, сряда е ден на Меркурий, четвъртък е ден на Юпитер, петък е ден на Венера, събота е ден на Сатурн и неделя е ден на Слънцето. Значи днес за Меркурий, за най-малката планета ще работите. Вие сте дошли по пътя, за някъде отивате и сте иманяри; аз ви виждам, че търсите някое имане. Когато българинът казва „иманяри“, турчинът казва „мал“, „малджия“. Но иманяри има.

Има нещо в живота, което е съществено. Трябва да разбираме естествения ред на нещата. Имате една дума – *остарях*. Какво означава остаряването? Тази дума – *остарях*, какъв смисъл има? Казваш: „Остарях, осиромашах, обеднях, огреших се, оглушах“. После казвате: „Тази работа е лоша“. Лошата работа какво подразбира? Като кажеш, че е лоша работата, какво подразбираш?

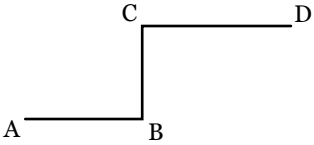

Какво означава това? Имате наредени *A*, *B*, *C*, *D*. Често се спираме в живота върху неща, които не са съдържателни. Например спирате се върху думите „вечен живот“. Ти се спираш върху една дума, която не разбираш. Казваш: „Вечен живот“. Ти мислиш, че я разбираш, но какво е понятието „вечен живот“? „Дълъг живот“ и „вечен живот“ едно и също нещо ли е? Или казваш: „Безконечно“. Какво разбираш под думата *безконечно*? Има известни идеи, които са неясни неща. Като кажеш „безконечно“, какво ще добиеш? Може да си добил нещо механическо, може да си добил нещо органическо, може да си добил нещо психическо. Може да си придобил нещо за тялото, може да си придобил

нещо за своите чувства, нещо за сърцето си, или може да си придобил нещо за ума си.

Сутрин вие станете, неразположен сте. При сегашния културен век, представете си, че вие сте на бойната линия, чуват се тия голямокалибрени оръдия, после малокалибрените, картечните, чувате онова съскане. Какво разбира войникът? Войникът разбира, че всеки момент може да го експедират на оня свят. Умът му е така напрегнат, мисли как да се избави от тия снаряди. Някой от тях може да се интересува откъде идат, но няма да си покаже главата, защото може някой снаряд да я откъсне. Ще се скриеш някъде, защото чуваш час, два, 3, 5, 10 или 15 часа онази бомбардировка. Може ли като си на бойната линия, да разсъждаваш за някаква философия? За каква философия ще разсъждаваш? Или може ли да разсъждаваш за любовни работи; може ли да разсъждаваш за пари, да си направиш един хубав апартамент, че такси да имаш. Ще си зададеш въпроса: „Защо съм на тази позиция?“. Този въпрос ще остане неразрешен.

Ако ви попитат защо дойдохте на Земята, какво ще кажете? Вие сте на тази позиция; дошли сте тук, война има. Мислите ли, че този свят е от мирните светове? Той е един от най-мирните, дето най-малко се бият. Този е един от най-добрите светове, които ние знаем. Може да говорите за някой друг свят: казвате, че има един рай, че някой друг живот има. Това са предположения; ние говорим за реалното. Този свят, в който живеем, е един от най-добрите. Ако в този свят, който е един от най-добрите, има това, какво ще бъде в другите светове, които са по-лоши от този?

Сега вие седите в класа и разсъждавате, че хората не живеят добре, но били ли сте в света на рибите, да видите как живеят? Те живеят в един идеален свят, в чиста вода, нямат нужда да си правят здания във водата, а само ходят. Но в този свят всеки, който говори, се наказва със смърт. Там е писано: всеки, който иска да говори, трябва да напусне техния свят, другояче има смъртно наказание. Някой от по-големите, затуй, че друг иска да говори, нагълтва го цял – там всички се гълтат цели.

Това са ред разсъждения. Верни ли са тия разсъждения? Кой е бил при рибите? Рибите ги знаете, понеже сте похап-

вали риба. Някои казват: „Излязоха ли рибите, скабриците, скумриите излязоха ли?“. Излизат, разбира се, по нашите пазари ходят. Ще питат: „Скабриците по свое желание ли излязоха?“. Те са наредени по ред, по големина, първо най-тлъстите; и съобразно с това имат и съответна цена. Като идеш на пазара, ще ги видиш наредени.

Сега вие минавате за вегетарианци, но има ли някой от вас да не знае какво нещо е скабрици? Аз не вярвам да има такъв невежа. Това е голямо невежество, да каже някой, че не е ял скабрици. Най-първо тия хора на Земята са толкова добри, че като поканят една скабрица на гости, ще идат на гости, дето тя живее, ще се поклонят, ще я погледнат, ще я попипат, после ще я вземат в ръката и с един пръст ще носят две-три. Като ги занесат вкъщи, ще им покажат колко е голяма любовта, с която хората живеят – ще ги турят на скарата, ще ги обръщат на едната и на другата страна. Казват им: „Вие, рибите, не сте опечени още“. Нали казват за някого, че той още не е опечен човек.

Вие ще кажете: „Грешно ли е да ядеш скабрици?“. Питам: грешно ли е да дишаш въздуха? Грешно ли е да пиеш вода? Грешно ли е да ядеш хляб? Грешно ли е да си обуеш обущата? Грешно ли е да си туриш шапката на главата? Грешно ли е да си обличаш дрехата? Не е грешно, нищо повече; не е грешно. Един ден и вие като скабриците ще излезете, ще идете в един свят, там ще дойдат малките ваши братя, ще си вземат от вашето богатство, ще кажат: „Много благороден човек сте“. И ще ме имат за спомен, както аз имам тия неща за спомен. (*Учителя държи пари в ръката си.*)

Най-малкият спомен колко е? (*Учителя показва 50 стотинки, после 1 лев, 5 лева, 10 лева, 20 лева, 50 лева, 100 лева.*) По-голяма от туй – 100-те лева, има ли? Питам сега: по ценност кое е най-скъпо от тези всичките? По съдържание е 100-те, после 50, 20, 10, 5, 1, половин лев. Но металите едни и същи ли са? Този метал – медта, е скъп, среброто е по-скъпо, ами туй какво е? (*Учителя показва една златна монета – пендара.*) Както виждате, мяза на злато. Тия двата метала, среброто и златото, може да ти помогнат. Със среброто може да се лекуваш, ако имаш свое нещастие. Парите като дойдат при тебе, ти ще се лекуваш. Парите лекуват. Казвам: те те освобождават

от затвора. Сиромашията, това е едно наказание. Като дойдат парите, те те освобождават от затвора. А златото ще те освободи от смъртта. Сребротo ще те освободи от болестта, златото ще те освободи от скръбта. Сега колко искате да имате от тия, златните пари? Трябват ли много? Това е предметно учение. Колко хиляди години е взело, докато се е събрал този метал, златото? Вие не знаете историята му: как се е образувал, кои са го образували и как са го образували.

Но казвам: целият живот, това е една наука. Всичко в света, с което разполагаме, в даден случай вие може да го опитате. Да кажем, имате един плод. Ако носите този плод, без да го опитате, какво ще се ползвате? Ако имате една ябълка, вие се интересувате от външната ѝ форма, но ако не я опитате, какво ще се ползвате? Може да направите малък чертеж, да я нарисувате, но какво понятие ще имате за ябълката? Не е само яденето, ябълката има и друга страна. Ако човек иска да образува един изящен характер в своята мисъл, той в годината трябва да изяде поне 3–4 ябълки, за да може да придаде някаква красота на своята мисъл. Ако иска да придаде някаква хубава форма на своята мисъл, 3–4 круши трябва да изяде.

Та казвам: във всичките плодни дървета се крият възможности да развие човек разни страни на своята мисъл. Човек като взема за храна плодовете, развива външните качества на своята мисъл. Какъв е цветът на житото? Житото има цвят, подобен на златото. Житото е слънчев плод, който е минал през Венера, плод, който означава любовта, но любовта във формата на жертва. Житото е дошло да прогресира в света. Всичките житни зърна са на училище, те изучават първата степен на жертвата. Следователно онова съдържание, което ние приемаме от житото, то е тяхната мисъл, че те искат да се жертват и в тази жертва носят Божествен живот, който раздават. Като раздават този живот, те се учат по нещо и се запознават с хората. Едно житено зърно, когато го изяде който и да е човек, то изучава характера на този човек, който го е изял. Като го яде още, житното зърно познава какъв е той – дали е мъж, дали е жена, дали е дете, дали е момиче, момче, дали е слуга; може да познае дали е професор, дали е ученик, дали е някой владика, проповедник, дали е цар или княз.

Сега се проповядва една религия. За какво сме дошли ние, какво изучаваме? Казваме: „Да обичаме Бога“. Какво нещо е да обичаме Бога? За да обичаш Бога, ти най-първо трябва да учиш ония велики жертви, които Бог е направил от създание мира. Ако има едно същество, което е жертвало всичко, то е Бог, който жертва всичко от Себе Си. Трябва да изучаваме онова, което Бог е пожертвал. Трябва да обичаме Бога във всичко, което Той жертва. Хората казват, че всяко нещо е престъпление. Престъпление е, когато не оценяваш нещо. Да кажем, ако намериш злато и не го оценяваш, това е престъпление. Ти намериш хубава книга, но не я четеш, не можеш да се ползваш от нея – и това е престъпление. Дойде ви понякога скръбта – вие не оценявате скърбите и страданията. В какво седи страданието? Да кажем, една майка има дете, което после изгубва. Представете си, че ако на мене някой ми обере това злато, ще ми причини скръб. Аз ще скърбя, но защо, кажете ми? А като го намеря, ще се радвам. Защо? В какво седи скръбта? Ти считаш, че нещо са ти взели: например 100-те лева. Пък ако са ти дали една златна монета, ще скърбиш ли?

Законът е такъв: не може да ти дадат, ако не ти вземат. За да ти дадат нещо, най-първо трябва да вземат от тебе. Или другояче казано: ти трябва да имаш нужда от онова, което ти дават. Например ако не си гладен и аз ти давам хляб, ти можеш ли да го оцениш? Този хляб ще бъде неоценен. Но ако ти си гладувал 3–4 дена и ти давам хляба, тогава ще го оцениш. Например фарисеите питаха учениците на Христа: „Вашият учител няма ли да си плати данъка на храма?“. Каква беше монетата, която даде Христос – златна или сребърна? Кой ходи да улови рибата? Петър.

Следователно казвате, че трябва да обичаме. Откъде трябва да започнем сега? При сегашните условия откъде трябва да започнем с любовта? При сегашните условия, като станете сутрин, как започвате? На вас, като ученици, ще ви кажа едно правило. Първото нещо, като станеш от леглото: поеми една дълбока вдишка, задръж я 5–10–15 секунди и изведнъж, като изпратиш този въздух навън, кажи нещо свястно. Какво трябва да кажеш? Всички вие сте станали тази сутрин, без да кажете това. Нито един от вас не е казал туй: „Крайно Ти благодаря, Господи, че съм станал днес на краката си, че дишам“.

Събуди ли се съзнанието за Бога, няма да философстваш къде е Господ. Къде е Господ – тази идея е чисто физическа. Господ не е някой материален предмет, та да е някъде. Нещата може да бъдат на едно място. Да кажем, тия пари може да бъдат сега на масата. Какво може да направят тия пари, като са на това място? Тази монета има цена в моя ум, аз ѝ давам цена. Тя е станала злато, за да дойде да ме види. За нея е голямо щастие, че аз мога да я пипам. Тя като се върне при своите, ще каже, че е била в рая; и едно разумно същество, един ангел я е бутал с ръка и я е показвал на други ангели. За това злато вие минавате за ангели, за служители на човешката мисъл. Хората са ангели.

Сега вие имате представа за онези големи ангели с крила. Вие сте още без крила, още сте във формата на една малка буба, която сега се е измътила; и едва се е измътила, пристъпва по земята. Един ден тя се готви да стане с крила. Има ангели, които по земята пъплят; има ангели, които из въздуха ходят; има и ангели, които мислят. Сега най-първо, за да хвърка човек, той трябва да е мислил, а после ще хвърка. Хвъркането е резултат на мисълта. Казвате: „Той нависоко хвърка“. Ти не можеш нависоко да хвъркаш, докато не мислиш.

Сега нали в България дойде един българин, голям певец, и българите се учудиха, че имат такъв голям певец, който можел да се състезава с Карузо[11]. И като може да се състезава с Карузо, туриха му медал за гражданска заслуга: защото има един пехливанин в музиката, който може да се бори, да се състезава с Карузо. В какво седи силата на този Карузо? Той знае как да изпраща из въздуха интензивни вълни, да образува музикални вълни. Гледах как се състезаваха в операта. Мазаров[12] беше главнокомандващ, имаше генерали, полковници, капитани. Още като запя, в гласа му имаше нещо. Питам: колко време е взело на Мазаров да пее така, да дойде до това положение? Мазаров в миналото е пял всеки ден по 3 минути; и от тия 3 минути са се образували 48 музикални години, за да стане певец. Питам: 48 години по 3 минути колко хиляди години правят? За да направите 48 години, като всеки ден пеете само по 3 минути, колко хиляди години трябват? Направете сметка.

Казвате: „Да бъдем набожни“. На набожния човек му трябва всеки ден да се моли по 4 минути и от тия 4 минути да се образуват 48 години, за да стане той светия. Питам: колко хиляди години трябват, за да стане той светия, ако за да стане светия, трябва да се образуват по 4 минути всеки ден? За да стане някой сега светия, той вече е работил в миналото, има нещо в себе си. Погрешката е, че вие не оценявате онова, което сте придобили.

Та казвам: като слушаш гласа на Мазаров, това показва едно растение, което бързо расте и ще даде плод. Има някой, още като го слушаш да пее, виждаш, че е престанал да расте и няма плод. Някои така пеят в операта, но плод нямат. Музикално Мазаров мяза на този, който дава плод. Той това не го съзнава, но в неговото подсъзнание го има. Ако се вземат неговите ръце, ако се вземат неговите гърди, рамене, после устройството на неговия ларинкс, той е човек, който има голяма любов, който знае как да цени ларинкса. Мазаров е поставил голяма любов за говора. В речта си обаче изявява, че не може да говори красноречиво. Един човек, който знае да пее като генерал, като благодари на всички, се извинява, че не знае как да говори; обаче той знае да пее. Мазаров пее на немски, на италиански, на български, пък казва, че не знае да говори. Като произнася думите на немски, думата е ясна; и на италиански е ясна, интонация има. И този човек се извинява, че не знае как да говори: „Ще ме извините, аз не зная да говоря; каквото зная, ще кажа“. Прав е, че не знае да говори, както другите говорят: „Каквото съм научил, туй, което ви пях, вие го считате за гениално, може да ме наградите, но аз, като слушам онова, което моите учители по пеене ми казват, едва ли съм още като дете“. Една вечер като пее, плащат му 40 000 лева, но той знае да пее. 40 000 – за 2 часа, по 20 000 лева на час. Мазаров не знае да говори, пък по 20 000 лева на час за пеенето му плащат. Но според моите изчисления най-малко 30 000 години по 3 минути е пял, за да направи 48 музикални години.

Казвате: „Той е Мазаров“. Мазаровци има навсякъде. Има мазаровци – като се яви такъв на бойното поле, като започне да пее, всичките сложат оръжието: ще млъкнат, ще слушат. Сега сме дошли до онова положение: като платиш 200 лева,

ще седнеш на първото място да слушаш; като платиш 40 лева, ще слушаш горе в галерията и ще ръкопляскаш, ще викаш: „Бис!“. Какво означава „бис“? Два пъти: „бис“ значи да се повтори. Мазаров откъде започна, къде се е учил? Най-първо човекът трябва да започне с онова съзнание. Музиката в света започва с желанието да кажеш първата дума. Като кажеш първата дума, тя да бъде музикална. Да кажем, ти пееш: „Аз живея“. Знаеш ли как се пее „аз живея“? Или може да кажеш: „Аз живея и Бог живее в мене, и всички праведни хора живеят с мен“.

Ние отделяме духовния живот от музикалния, от светския, разпокъсваме живота; разглеждаме живота по един особен начин, който не е полезен. Ако ти искаш да разгледаш един човек, ще му отделиш пръстите, ще му разделиш главата, брадата, разните кости, ще му броиш костите, мускулите и ще търсиш човека, но никъде не можеш да го намериш. Трябва да търсиш човека в онази цялост вътре, която съществува. Музиката е една дреха, в която човек е облечен. Музиката е една дреха, а говорът е друга дреха. Ти като говориш, с тия две дрехи трябва да бъдеш облечен. Едната дреха е поезията, с която е облечен човешкият ум; а музиката е дрехата, с която е облечено човешкото сърце. Музиката е забавление за сърцето, тя е създадена за забавление на човешкото сърце. Поезията е забавление за предметния ум на човека.

Та вие трябва да забавлявате себе си. Тогава, когато сте тъжни, каква песен пеете? Кажете ми: коя е най-голямата скръб, която сте имали? Името на вашата скръб, първата дума на вашата скръб искам да чуя. Ако ви излезе един голям цирей, не е ли това богатство, което сте придобили? Един голям цирей е излязъл на крака ви, подул ви е крака, куцате. (*Учителя пее: „Излязъл е голям цирей, голям цирей, колко голям цирей!“*.) Хубаво, вие какво трябва да направите с големия цирей? Имате едно недоволство в живота. Животът ти е дал една отлична глава, а ти казваш: „Празна е главата ми“. Най-първо мамите себе си. Казвате: „Празно е сърцето ми“. Мамите тялото си. Питате: „Това тяло ли е?“.

Престанете да се самоизмамвате. Станеш сутрин – благодари за онова, което имаш. Благодари на Бога, че ти е дал една глава. За в бъдеще Той е намислил да ти даде още по-хубаво

организирана глава; намислил е да ти даде още по-добре организирано сърце и още по-добро тяло. Вие, като възкръснете с новите тела, няма да бъдете както сега, ще бъдете с нови дрехи. Възкресението ще бъде с нови дрехи, с нови тела.

Човек трябва да се обновява. Казвам: обновявайте се във вашата мисъл, обновявайте се във вашите чувства. Три начина има, по които човек може да се обновява: да обича себе си – така той се обновява; да обича ближните – пак се обновява; да обича Бога – и така се обновява. Да обичаш Бога е злато, да обичаш ближните е сребро; да обичаш себе си, това е бакър, че бакърът, като го калайдисват, хубаво служи. Това са само символи, с които ние си служим.

Вие седите и се гледате, че не сте толкова красиви в света, както другите, че не можете да пеете като Мазаров. Че ако вие не можете да пеете, както Мазаров пее, кракът ви не може да стъпи в рая. Мазаров е първият, дето като иде при райската врата, ще изпее една песен и ще го пуснат – като турист ще го пуснат в рая. След три дена той трябва да излезе навън от рая. Аз ще ви приведа един пример. Кое положение вие искате да имате – положението на богатия от този свят или положението на сиромаха Лазар? В другия свят как са те? В този свят богатият е горе, Лазар е долу; в оня свят Лазар е горе, богатият е долу.

Б Л

Л Б

Христос дава този пример. Кое положение е за предпочитане? Коя е причината, че съществува тази разлика между богатия и Лазар? Богатият беше предметно учение на Лазар. Богатият, като минаваше покрай Лазар, му казваше: „Да знаеш, че човек, който живее добре по Бога, Господ така го благославя, като мене. Който живее като тебе, така Господ го туря да страда“. Че имаше известна истина в това, вярно е. Лазар през целия живот, като минаваше богатият, казваше: „Господ е милостив, ще се науча“. И се научи. Дойде в другия свят и беше добре. Но докато беше на Земята, Лазар никога не възропта, беше доволен. Обаче като дойде богатият в оня свят, в новото си положение, той възропта: „Отче Аврааме, засъхна ми гърлото в тия страдания, изпратѝ ми Лазар“. Авраам му каза: „Както Лазар си учи урока в другия свят, където ти по-

несе всичките Божии благословения, сега Господ те тури ти да се учиш. Ти си предметно учение. И Лазар беше предметно учение. Както Лазар изтърпя, така и ти трябва да изтърпиш“.

Казвам: ние трябва да направим един паралел. Аз сега правя следния паралел. Сърцето е Лазар в този свят, умът е богаташът. Нали сърцето е грешно в нас? Ако сърцето не може да се научи, ако ти не можеш да влезеш в положението на сърцето, ще се обърне точно обратното. Тогава вие някой път имате страданието в сърцето – това е вашият Лазар. Умът ви е с крилата на птицата, хвърка. Ако вие не се обърнете към този Лазар във вас, да влезете в неговото положение, да му помогнете, един ден сърцето ще се намери в положението на ума; сиромахът ще бъде на мястото на богатия. Тогава ние казваме, че човек е недоразвит в света. Трябва да се тури едно съгласие между ума и сърцето на човека. С ума си и със сърцето си човек трябва да служи на Бога.

Сега каква беше целта на Христа, когато изказа този пример? Да покаже, че богатите хора не са щастливите хора. Защото богатството е предметно учение. Този, богатият човек, не можеше ли да влезе в положението на Лазар? Можеше. И вие като страдате, кои са причините на страданията ви? Сега страданията са от временен характер. Духовните хора имат много по-големи страдания. В духовния живот има моменти, когато човек се намира в целия ад. То е когато умът се изпълни с нечисти мисли.

Например мнозина, като слушат Мазаров, казват: „Как го е одарил Господ, 40 000 печели на една вечер. Аз цял ден се пека като грешен дявол. Справедливо ли е това?“. Неразбиране е това. Първата дума, с която почва арията в *Аида*, коя е? (*О, моя Аидо*.) Хубаво започва: *О* значи условията.

Сега в мене стои желанието да се събуди във вас едно желание за постижение. Мазаров пее – трябва да се радвате. Когато едно цвете цъфти в една градина, то цъфти заради Господа. Щом Мазаров е една музикална сила, това е един резултат на един народ, на душата на този народ. Че Мазаров е едно цвете от музикалния свят, а това е един добър признак за българите. Едно хубаво цвете е цъфнало, а за в бъдеще ще излязат и други хубави цветя. За в бъдеще и вие ще цъфнете – всеки на своето време. Ако не можете да се радвате на Мазаров, и на вас не могат да се радват.

Мислите ли, че Мазаров от само себе си е цъфнал? Мислите ли, че едно цвете от само себе си е цъфнало? Върху всяко цвете, което цъфти във вашата градина, най-първо ангелите са работили; вие като слуги на ангелите сте го поливали. Всяко цвете носи своята велика история на живота. Когато усещате това ухание, някои казват: „Колко хубаво мирише това цвете“. Уханието на цветето е неговата голяма скръб. Колкото скръбта на цветето е по-голяма, толкова и уханието му е по-голямо; колкото скръбта му е по-малка, толкова и уханието е по-малко. Следователно и вие на Земята, когато имате големи скърби и най-големите нещастия, в Божествения свят на ангелите като цветето цъфтите. Дойде някой ангел, помирише ви, казва: „Много хубаво мирише“ – и се радва. Другояче, ако вие не страдате, не можете да бъдете едно цвете в Божествения свят. Страданието е съдържанието на живота; радостта – това е смисълът му. Ти не можеш да бъдеш едно цвете, ако нямаш съдържание – то е вътрешният смисъл на страданието.

Като ученици трябва да страдате и да благодарите. Не си ти първият, който страда. Бог, Който се е ограничил, Той носи страданието на хората. И Христос, като дойде на Земята, като нямаше Свои страдания, носеше страданията на другите хора. Вие някой път носите тия страдания; някои от страданията ви не са ваши. Всички вие помагате за повдигането на човечеството. На всичките хора – и лоши, и добри, каквито и да са – оставете тия възгледи за ада и за рая. Адът не е лошо място, в него има музика. Той не е такъв, както го представят – това е човешко изобретение.

Когато Господ създаде нашия свят, вестниците на другия свят, на невидимия свят са писали, че е създаден един нов свят, че са се появили нови създания. Едно ангелче, като чело една книга, се заинтересувало за хората, които Бог е създал по образ и подобие Свое. То казва на един голям ангел да го заведе да види тия хубави създания на Бога. Ангелът го взел на крилата си, занесъл го на Земята. Като ходило и разглеждало Земята, то рекло: „Аз ти казах да ме заведеш при хората, а ти ме заведе в ада“. „Това са хората“ – отговорил големият ангел.

В думата *ада а*-то се среща два пъти. *А* означава товар. *А* има няколко смисъла. λ – така се пише на египетски *А*

– показва, че човек е в движение. Евреите са писали буквата *А* така: ℵ Сега пишем *А* така – А.

А-то, това е пречупеният кръст. Значи ти си натоварен, носиш някаква идея. Като казваш *аз*, ти си бременен с една идея, която носиш. Майката, която е бременна, се безпокои, не знае как ще го изнесе, ще може ли да роди детето, или не. Ние сме бременни. Ако не може да се роди дете, майката ще пометне или умира. Всяка една мисъл, докато човек я роди, страда; всяко едно желание, докато човек го роди, страда. Всяка една постъпка трябва да я родиш. Ако твоята постъпка не се роди, ако твоето желание не се роди, ако твоята мисъл не се роди, ти не можеш да се развиваш. Тогава казвам: „Ако не се родите от вода и Дух, не можете да влезете в Царството Божие“. Не можете да влезете в оня живот, който очаквате.

Аз влизам в положението ви: вие седите, гладни сте, зимно време е, нямате въглища. Онези, които са създали Земята преди хиляди години, създадоха доста въглища. Въглища има за всинца ви, само превозни средства няма – и вие страдате. Казвате: „Въглища нямаме“. Но можеше да бъдете умни, да проектирате известни клетки – и горе, в пространството, има толкова електричество, че може да си стоплите стаите. И досега трябваше да го направите; даже сами можехте да си направите инсталации, да имате осветление в стаите. Сега трябва да викате някои механици да правят вашите инсталации. Погледнеш – бушоните изгорели; после има електромери, дето отбелязват колко енергия си изгорил. Дойде краят на месеца – трябва да платиш.

Та казвам: ако приложите Божествената любов, вие може да подобрите живота си. Божествената любов е единствената, която засяга човешкия ум, човешкото сърце, човешкото тяло, човешката душа и човешкия дух – тя е единствената любов в човека, която засяга всичко и може да ви повдигне. Любовта към ближния ще засегне само вашето сърце. Вашата собствена любов ще засегне само вашето тяло. Като обичаш себе си, ти служиш на тялото. Като обичаш ближния, служиш на сърцето; а като обичаш Бога, служиш на всички. Затова именно трябва да се обича Бога, понеже любовта към Него засяга всичко в нас. Тогава трябва да минем специално към любовта към ближните, която може да оправи нашето сърце.

Ако искаш да изправиш недъзите на своето тяло, ще обичаш себе си. Искаш ли да оправиш недъзите на своето тяло, ще имаш любов към себе си. Искаш ли да изправиш недъзите на своето сърце, ще имаш любов към ближните. Ако искаш да добиеш ония блага, които Бог е определил, ще обичаш Бога. Само в любовта към Бога има придобивки. В любовта към ближните и в любовта към себе си е възможно лекуването на някакви болести, на някакви страдания, на някакви нещастия. В любовта към Бога има радост. Ти ще обичаш и ближния.

Кой е ближният? Онзи, който попадна в ръцете на разбойниците. Един от онези, които минаха, го взе; тури го на ослицата си, занесе го в гостоприемницата, плати да го лекуват – той е ближният. С любовта към ближния ще се лекува някаква болест, някакво страдание и нещастие. Единственото, което може да внесе радост и веселие у нас, то е Божията любов. Без Божествената любов радост в света не може да има. С любовта към ближния ние лекуваме страданията си, с нея лекуваме болката си. Казвате: „Защо трябва да обичаме себе си?“. Човек трябва да обича себе си, за да лекува тялото си. Човек трябва да обича ближния си, за да излекува сърцето си. Онзи, който иска да успява във всичко, да се благослови, трябва да обича Бога.

Тази дефиниция я помнете в ума си. Ако разсъждавате другояче, постижения не можете да имате. Това е криво разбиране. Обичам себе си: защо? Защото моето тяло се нуждае от моята обич. Трябва да обичам ближния си, защото с любовта към него може да се лекувам. Тогава ще приема всичката онази енергия, която ми е необходима. Щом дойде ред за щастие в света, за постижения, за растеж, ще държим любовта към Бога.

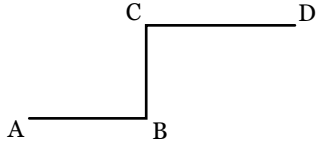

Това е нашият триизмерен свят: една стълба, по която човек трябва да се качи. Любовта към себе си е *AB*, любовта към ближния е *BC*, любовта към Бога е *CD*. Това е лекуването на всички страдания.

Знаете колко мъчно е да се свири на цигулката. Така е, понеже тия инструменти са изгубили своя живот, те са лишени

от живот. Отсечени са – и трябва да ги утешават, за да възкръснат. Ако ти не можеш да хванеш тялото си като цигулка, твоята работа е свършена. Всеки от вас все трябва да има един инструмент: или китара, или мандолина, или орган, или тъпан, или кавал, или флейта, или пикола, или някой тромбон, някоя цитра, арфа; все трябва да имате някакъв инструмент. (*Учителя свири много нежно на цигулката.*) Подражавайте на свиренето. (*Всички пеят подир музиката на Учителя.*) (*Учителя пее: „В зорите на живота, в зорите на живота, в зорите на живота“.*) Вие искате да пеете набожни песни, песните на света. (*Учителя свири.*) Това е отличен ритъм за здравето. (*Учителя свири и пее.*)

Изпейте *Духът Божий*. (*Изпяхме песента.*)

Както пеете сега, намирам един дисонанс между вашата любов, любовта към ближния и любовта към Бога. Дисонанс има, не върви. „Кой пълни“ трябва музикално да се вземе. Тази песен не можеш да я изпееш, ако нямаш любов към тялото си, любов към ближния и любов към Бога. Вие не можете да я изпеете както трябва, ако нямате тази любов. (*Как трябва да се изпее, покажете ни.*) (*Учителя пее само думите „Духът Божий“.*) Ще пеете ден, два, три – да го коригирате. Ще пеете песента на части: „Духът Божий – кой пълни – с любов“. Трябва да почувстваш някакво вдъхновение, като пееш, да придобиеш нещо. Ако не чувстваш любовта, ти песента не можеш да я изпееш. Първо ще се научите да пеете. Как ще направите една аудиенция на Господа? Трябва говорът ви да бъде толкова музикален, че като говорите, всичките ангели да наострят уши, да кажат, че такъв музикален глас не са слушали. Ние като идем при Бога, няма да кажем как сме страдали, но ще идем да благодарим. Като се явим пред лицето на Бога, всичките страдания ще изчезнат – и ще видим, че всичко е било за добро.

Та по някой път се радвайте, когато страдате. Когато сте болни, пейте най-вече; и когато сте здрави, пейте. Сега, когато сте здрави, вие пеете; когато сте болни, мълчите. Щом хората пеят, когато са болни, те се лекуват. Пейте за сърцето си, но най-първо пейте за тялото си.

Сега се заемете да проучите тази песен – *Духът Божий*. Не цялата песен, но само думите „Кой пълни сърцата ни с лю-

бов“. Изучете песента, както правят в операта: поотделно, на части разучете песента, а после цялата песен. Някой път си пейте само думите *Духът Божий*. (*Учителя пее: „Духът Божий“*.) Най-първо ще туриш ума си, ще туриш тялото си, ще сложиш и сърцето си. Това е една музикална линия. Реалното е Духът – Той е, Който създава видимите неща. Пейте за себе си, пейте, докато чуете гласа си. Като пеете, трябва да разберете какво нещо е творческата музика. Защото без музика вие не можете да имате успех в света.

Та когато четете една молитва, трябва музикално да я кажете. Ако не знаеш как, по какъв начин ще кажеш молитвата? Ти казваш: „Аз ти казвам“. Може да го кажеш твърдо, грубо; може да го кажеш нежно. (*Учителя го изговори най-първо твърдо, после меко*.) „Аз ви ка“. Какво излезе, аз виждам. (*Учителя пее „аз“ с тона „до“, „ви“ – с тона „ми“, „ка“ – с тона „сол“*.) „Аз ви ка“. Това значи: „Аз ви казвам“. *Аз* е основа на *ви* – туй е външният обект. Казвам нещо, което Бог ми е казал. Това значи: хубавото, което е в мене, аз го изнасям, както едно дърво изнася своя плод или както някой художник е нарисувал своята картина, или както един музикант изнася своята песен. „Аз ви ка“ – имате *до*, *ми*, *сол*.

В българските песни първо има едно оплакване. Българинът се оплаква, че тялото му не е здраво, че сърцето го боли; казва: „Няма да я бъде, то ще се мре, но да си поиграя“. Най-първо той казва, че кракът го боли, че сърцето го боли. Като не може да си намери цяр, казва: „То ще се мре, но да си поиграя“. А пък какво е разрешението? Няма какво да мре човек – той не е създаден да умре. Ако искаш постижения в света, ако искате да постигнете нещо в него, трябва да изучавате хората. Сега не мислете, че светският живот е непотребен – това е погрешно схващане. Но светският живот е изопачен.

Как ще разберете думите: „Господ толкоз възлюби света, че прати Своя Единороден Син“. Този свят, който Господ е създал, Той го е възлюбил. Бог е възлюбил всичко онова, което Той е създал, защото първоначално всичко е създадено добро. Светът, който е създаден, е добър. Казваме: „Светът е лош“. Това е заблуждение, ние криво мислим. Човешките творби, те са лоши. В света каквито и да са хората, и най-лошите хора са добри. Един чук е лош, че може да те удари, но с

този чук се правят къщи. Едно рало е лошо, но благодарение на това рало се оре земята, която дава жито. Една мотика е лоша, но благодарение на нея много неща се копаят. Водата е лоша, залива, но благодарение на нея хората живеят. Злото произтича от това, че ние подпушваме някои неща в себе си.

Казвате: „Не можем да живеем“. Какво ти коства да обичаш? Като обичаш един човек, ти може да обичаш неговото тяло, ти може да обичаш неговото сърце, може да обичаш неговия ум. Ако обичаш неговото тяло, ти обичаш силата му; ако обичаш неговото сърце, обичаш топлината; ако обичаш неговия ум, обичаш светлината. Следователно направи един превод. Някой казва: „Аз обичам тялото“. Тялото е обгърнато със сила. Трябва да обичаш силата, която пази тялото. Тялото без сила е изложено на големи страдания. Чувствата на човека без топлина също са изложени на големи страдания. Човешкият ум без светлина пак е изложен на големи страдания. Най-първо ще обичаш силата, понеже тя пази тялото, после ще обичаш топлината. Ще обичаш топлината, понеже тя дава това благо. Ще обичаш светлината, понеже тя дава и растеж на твоя ум, да се развива.

Казвам: ще обичаш три неща. Пак ще направиш един превод. Под думата *топлина* разбираме живота; под думата *светлина* разбираме любовта. Това е превод на нещата. Ако не знаеш как да превеждаш, ти много неща не можеш да разбираш. За думата *любов* на български и на другите езици не се употребява една и съща дума. Някои народи имат много високо мнение, те имат няколко думи. За „любов“ ние имаме две думи – *обич* и *любов*. Под думата *любов* се разбира, че можеш да обичаш някого, когото може да натовариш с нещо.

Ти като даваш подарък някому, не е ли това натоварване? Даваш му обуща или му направиш някоя услуга. Ти трябва да го натовариш и той в ума си ще има една нова идея. Ще го натовариш. Може да го натовариш с материални блага. Представи си, че ти му дадеш 500 000 лева звонкови монети. Като вземе парите, у него веднага ще се зароди едно желание да бяга от тебе. Понеже в него ще се роди съмнение да не би да се попишманиш, той ще гледа да офейка, веднага ще се зароди желание да бяга. Тогава ще замяза на хаджи Калчо. В турско време отива един при него да иска пари назаем. Той му дава

200 турски лири. Като му дал парите, хаджи Калчо тръгнал отподире му, да види какво ще прави с тях. Онзи се спрял при един рибарин и искал да си купи чер хайвер. Казал: „Дай ми половин кило чер хайвер“. Хаджи Калчо му рекъл: „Извини ме, направил съм една погрешка, дай да проверя парите“. Взема парите и му казва: „Човек, който купува чер хайвер, не връща парите“.

Та ако вие, след като вземете Божиите блага, идете да си купите чер хайвер, и Провидението ще върви след вас да види какво ще направите с благата.

Та сутрин, като станете, изправете се и благодарете за любовта. Не правете това с никаква молитва – нито с *Отче наш*, нито с *Добрата молитва* – а отправете ума си с благодарност към Бога. После изпейте *Духът Божий*. (*Учителя пее три пъти само „Духът Божий“*.)

Сега казвате: „Какво ще сполучи човек след 48 години от по 4 минути работа?“. Когато чета някоя книга, правят ми впечатление авторите, които са я писали. Някой като е наредил думите по един начин, пред мен изпъква неговата мисъл, че това, което той го е казал, друг не го е казвал. След него ще се появят други, които ще кажат може би още по-хубави неща. Неизказана е Божията мъдрост. Колкото се стремиш да изкажеш нещата по-съвършено, толкова това става по-изкуствено. Ти започни да изказваш нещата просто.

Наскоро една сестра ми разправяше за идейната любов и тъкмо рекох аз да ѝ го обясня, иде един разчорлен бедняк циганин, изпокъсан, проси пари. Той иде изведнъж – ето предметно учение. Тя гледа този циганин, че той наруши хармонията, понеже аз ѝ говорех за любовта. Циганинът мисли, че идва при голям човек, който ще му даде много. Аз искам да му дам нещо и мисля колко ще ми се откъсне от сърцето; виждам и колко имам. Бръквам, изваждам 10 лева. Казвам на сестрата: „Иди дай на този циганин 10 лева, та да си върви, за да продължим с любовта“. Дадох му 10 лева, да не нарушава хармонията на любовта. Ако иска повече, няма да му дам, защото ако му дам, той няма да дойде втори път. Аз искам и втори път да го видя: този циганин втория път трябва да бъде с бомбе.

Всичко е хубаво в света. В света виждам една непреодолима Божия мъдрост, която е скрита във всички противоречия.

И в дявола вътре Бог е скрил нещо, за което и той не знае. Дяволът като гледа хората, хване човека, разтърси го и казва: „Знаете ли, че вие станахте причина за моето нещастие? Заради вас аз изгубих небето“. Хване те за косата, разтърси те.

Благодарете за тялото, което Бог ви е дал; благодарете за сърцето, което Бог ви е дал; благодарете за ума, който Бог ви е дал. Да благодарим с ума си, да благодарим със сърцето си, да благодарим и с тялото си. Това е служение на Бога.

Сега тия пари ще ги оставим тук; само златната няма да оставя. Аз ще ги оставя, а вие си намерете един касиер, най-честния от вас. Да видим колко са? 188 лева и половина. Та да се хване това, което сме говорили... Туй, идейното, ще го нося със себе си. (*Учителя показва златната пара.*)

И тъй, аз ви давам любовта към себе си (*Учителя посочва медните пари*), давам ви и любовта към ближните. (*Учителя посочва сребърните пари.*) Кой каквото обича, да прибавя свободно. Каквото число ви дойде на ума, това дайте – то ще бъде за ваша полза. Хубаво е да се изберат две сестри и един брат за касиери. После ще видим за какво ще ги употребим: за книги, за ядене, за вълна и т.н.

Отче наш

21. лекция, 21 февруари 1940 г., София, Изгрев

МИНАЛО И НАСТОЯЩЕ

Отче наш
Махар Бену Аба

Имате ли зададена тема? (*Нямаме.*)

Когато младият вол остарее, какво става със старостта му? Когато козата остарее, когато младата птица остарее, какво става със старостта им? Младият вол като остарее, какво добива? Сега по някой път вие казвате: „Остаряхме“. Какъв смисъл има, като кажете: „Остаряхме“? Да се бутат стари работи е опасно нещо. Ако те са цветя, хубаво миришат, но ако е някое бунище? Дето имате бунище, всичко туй трябва да се изхвърли навън.

Най-първо забележете: всички вие не дишате правилно, не седите правилно и си причинявате една голяма вреда. Някой от вас седи свит – грехота е това. Някой наведен ходи. Като седите, прегърбени сте – това е грехота. Като седнете, дойдете тук и мязате на гости, дето трябва да ви угостят, като на някой журфикс. Като си идете, си казвате: „Много хубаво беше угощението“. В училище тук идете, за да кажете какво сте научили. Не е важно какво сте научили, но какво има да учите. Вие казвате: „Ние много сме научили“. Това нищо не значи; това нищо не важи – какво сте научили. И волът може да каже, че е научил нещо: много работи е научил. Какво има да учите – това е важно. Онова, което сте научили, трябва да го отхвърлите от това, наученото сега, понеже то няма да ви служи за в бъдеще. Например в един живот вие може да сте били най-големият и силен човек пижолист, борец като Дан Колов[13], но като дойдете в една епоха, когато хората не се борят, защо ви е това, за какво ще употребите вашето борене?

Има нещо, което ви липсва. Някои постоянно искат големи дарби. Ваше право е да се стремите към голямата дарба, но дарбите искат условия, при които да се развиват. Музикалното чувство и способност изискват хубаво ухо; певецът, който иска да пее, изисква хубав ларинкс, изисква хубави дробове. И не само добре, но да диша дълбоко. Вие като дишате, нико-

га не сте се спирали да внимавате; като поемете дъха си, никога не сте правили опит да видите колко секунди ви отнема да поемете дъха и колко – да го задържите; а колко секунди ви взема да издишате. Не само тогава, когато сте радостни, но и когато имате тъжна мисъл, пак наблюдавайте. През целия живот трябва да правите научни наблюдения. Радостен си или имаш някоя мисъл, която те мъчи, или гневен си – наблюдавай се! Ще дойде и гневът... Не е грехота да се гневиш – грехота е да не изследваш греха. Изучавай го, изследвай го, а ти се уплашиш... Не е лошо, че си се уплашил, но ако не изследваш греха, защо е дошъл, по-лошо ще стане... Като се уплашиш, наблюдавай дишането какво е. Като поемеш въздуха, прави изчисления колко секунди ти взема.

За една седмица искам да направите един опит най-малко два пъти: сутрин и вечер да дишате – и ще броите. Като речеш да дишаш, ще извадиш часовника и ще броиш до колко ти ще задържиш въздуха. Който има часовник, нека брои по часовник, който няма часовник, да брои така. Вие сега казвате: „Това ни остава – да броим“. Казвате също: „Тъй, както Господ го е направил“, ама не дишате както Господ го е направил. Ако всички дишахте както Господ го е направил, щяхте да бъдете най-добрите хора в света. Щяхте да бъдете гении, гениални, талантливи; нямаше да има обикновен човек, ако дишахте както Господ го е направил. Вие щяхте да бъдете най-здравите, най-силните, в този смисъл най-здравите.

Сега да ви изясня по някой път какво аз разбирам една идея какъв смисъл има. Представете си, че на вас искат да ви дадат понятие как ще представите Божествената любов, какво нещо е любовта към ближните и какво нещо е любов към себе си? Как бихте я представили? Божествената любов се представя само със светлината. Като видиш някой отдалече, на половин километър, стане ти приятно, че си го видял. Това е Божественото. Любов към ближния – това е, че ти се радваш, когато го чуеш да ти говори. Светската любов е като го хванеш за ръката и той те хване за ръката. Но към онзи, когото виждаш отдалече и му се радваш, тази любов е постоянна, ти не храниш никаква лоша мисъл. Щом започне да ти говори, тогава някой път има опасност, понеже си чул, че гласът му се изменя – някой път ти говори по-меко, някой път – по-твърдо. И ти веднага мениш мнението си.

Този, който стиска ръката ти, е там. Всичкият спор в света произтича от стискането. Второто е, че си го чул да говори отдалече. Идеалната любов е, като видиш любимия само отдалече. Казвам: вие дишате със стискане. Ще се отучите – трябва по обратния път. После ще се отучите да го слушате – само отдалече ще го виждате. Като го видите, на вас да ви е приятно. Трябва да знаете, че въздухът, който дишате, има една Божествена енергия. И тази енергия човек може да ползва само тогава, когато сърцето му е разположено да обича. Когато човек може да обича със сърцето си, може да обича и с ума си, може да обича и с душата си, може да обича и с духа си. Четири състояния има, няма да се спирам да обяснявам.

Най-ниска любов е тази на сърцето, където се правят всички погрешки: сърцето прави тия погрешки. Не че нарочно ги прави, но то е най-малкото дете, трябва да му прощавате. Ще знаете, че вашите малки деца всякога правят погрешки. Няма какво да се сърдите на сърцето си; после няма да мислите, че грешите. Най-после каква обективна представа имате за греха, обективно как си го представяте? Изядеш една ябълка – хубаво, и считаш, че си сгрешил. Ял си повече – и считаш, че си сгрешил. Или си преместил парите на една банка от едно място на друго – пак е престъпление.

Но всъщност от Божествено гледище престъплението седи в туй, че спъваш един човек в неговия път. Ти правиш прегрешение. Щом спъваш един човек в неговия път, в неговия живот, ти правиш прегрешение. Щом спъваш мисълта на един човек, ти правиш прегрешение. Щом спъваш чувствата на един човек, които Бог му е дал да се повдигне, ти правиш прегрешение. Щом спъваш един човек в неговите постъпки, в неговите действия, ти правиш прегрешение. Три вида погрешки правят хората: когато спъват човека да работи; когато спъват човека да изявява любовта в сърцето; и когато спъват човека да мисли правилно. Вие правите погрешка, когато спъвате вашия ум; правите погрешка, когато спъвате вашето сърце; правите погрешка, когато спъвате вашата воля.

Аз искам от вас да вярвате в ония неща, които са прави. Прави неща са ония, които произвеждат светлина в ума ни. Ония неща, които произвеждат топлина в сърцето ни, те са прави. Ония неща, които дават смелост в живота, те са прави.

Нещата са прави, когато настане светлина, топлина и сила в нас. Временно ти си се обезсърчил. Може временно когото и да е от вас да го насърчим. Обезсърчил се е той, понеже е беден. Сложи му една златна монета в ръцете. В миналата беседа ви показах една златна монета – вие веднага се зарадвахте. Златото внася един нов елемент у нас: като го видиш, зарадваш се. Щом като нямаш нищо в ръцете си, ти не се радваш.

Вие искате да бъдете богати, но богатството се определя от златото, което имате във вашата кръв. Казвате: „Богат е този човек“. Който е богат, има повече злато в кръвта си. Може ред поколения да са работили за това. Туй злато привлича друго-то злато от земята. Ние казваме: „Аз съм сиромах“. Че значи нямаш злато в кръвта си. Най-първо внесете злато в кръвта си. Вие не можете да внесете туй злато, докато не мислите правилно; не може да внесете злато в кръвта си, докато не чувствате правилно; вие не можете да внесете злато в кръвта си, докато не постъпвате правилно. Питате: „Че как?“. Ако вие имате злато в кръвта си, като идете при един банкер, веднага на човека му се отваря сърцето и ще ви даде 10, 15, 20 000 лева. Но щом нямате злато в кръвта си, той е стиснат, отказва.

Сега аз не искам да вярвате в това, а искам да го опитате, да правите опити. И две години като правите опити, да повярвате. Сега това е една теория, хипотеза. Ще кажете: „Тъй е казано“. Ще проверите дали е вярно. Че е вярно, е вярно, но в каква степен е вярно? Направете един опит, вземете малко злато в кръвта си. Нали взехте един билет – нищо не можахте да привлечете. А миналата лекция направихте друг един опит. Какъв е законът? Аз вложих 184 лева, понеже това е предметно учение. Донесох всичките пари, не златни, но сребърни: едно 100 лева, едно 50 лева, друго 20 лева, 10 и 5 лева, 2 лева, 1 лев и половин лев – всичките български пари. Исках да говоря за тях и ги нося. В мен е установено правилото: каквото нося, назад не го връщам. Посях ги и знаете ли, досега реколтата е дала 2007 лева. Като посях 184, реколтата даде 2007 лева, а и още може да дойдат. Казвам: още ще дойдат, това нещо расте. Защо сега този опит даде, пък онзи билет не даде реколта?

Вие днес казвате: „Ако е рекъл Господ“. Прави сте, но вашата мисъл – ако е рекъл Господ – ще стане точно така. До-

бре, ако е рекъл; ами ако Господ не е рекъл, защо ще вземаш билет? Ние взехме билет: Господ не беше рекъл – и нищо не даде, стана погрешка. Сега въпросът не е там: ако е рекъл Господ. Нивата не беше добре изорана, житото не беше хубаво, времето беше сухо, затуй реколта нямаше. Тия неща са за опит, следя ги. Мнозина вземат билет: някои са спечелили, някои не печелят, но и там има един закон, който регулира нещата. Ако искате, някой от вас да вземе туй число – 3914; или може него да не го намерите, може друг да го е взел. Само един може да го вземе. Може да кажете: „Ти, Учителю, каза, че ще спечели“. Аз съм дал това число, но се изискват условия. Когато някой земеделец сее житени зърна, той избира нужната почва: знае каква почва изисква да се сее царевицата, на каква почва се сее ечемик, пшеница, ръж. После той приготвя угарта още през пролетта, че в есен я сее. Когато през есента оре и сее, земята не дава така изобилно.

Това са сега материални работи. Целият свят все за пари мисли. Понеже цялата европейска култура беше обоснована чрез пари, пари... Германците са потопили един милион тона с параходи. Знаете ли колко милиарда костват те, знаете ли колко милиарда се харчат за това? Англия е похарчила три хиляди милиарда за въоръжаване. Вие казвате: „Богатство!“. Това богатство защо се употребява? За да осигурят някакво бъдеще на своя народ. Англичаните казват: „Човек трябва да бъде силен“. Германците също казват: „Човек трябва да бъде силен“. И русите казват: „Човек трябва да бъде силен“. Французите също казват, че искат да бъдат силни. Всичките – и големи, и малки, искат да бъдат силни; въоръжили са се до гуша и казват: „Само да ни пипнете!“. Ако вие се въоръжите по същия начин, какво ще добиете? Нищо няма да придобиете.

Това сега не се дължи на сегашния живот. От хиляди години хората са живели и каквото са мислили те в миналото, то сега се проявява. Сегашните явления, сегашните прояви се дължат не на сегашния, но на миналия живот. Пък днешните резултати на миналото, заедно със сегашното – както хората живеят сега – за в бъдеще ще се прояви. Някои от вас се спъвате, защото толкова години живеете – и чакате да се оправи животът ви. Не може да се оправи животът ви, докато не ликвидирате с миналото.

Сега аз мимоходом говоря върху тия неща, понеже невидимият, разумният свят най-първо изправя заблуждението, което имаме в ума си; разумният свят изправя заблуждението, което имаме в сърцето си; той изправя и заблужденията, които имаме в тялото си. Много заблуждения имате вие... Не е грешно човек да яде, не е грешно човек да диша и да спи, да се облича добре, но той трябва да знае как да се облича.

Ако вземете съвременните дрехи, те отговарят на онази несъобразност. Тази мода (*Учителя показва якатa и ревера на палтото си*), тези ревери са психологически проявления на нещо, което е утаено от миналото. Модата върви според някаква мисъл, според някакво желание. Когато жените носят отворени дрехи на гърдите си, деколте, каква цел имат? Значи онези, оправените форми, се отварят – има нещо хубаво, красиво. Не е грешно това, много добре е. Не е грешно да се гледа хубавото – създава се една оценка на тялото. Но които са мършави, се крият. Защо в единия случай отварят нещо, а в другия случай го затварят? Едното е грозно – и тогава се заражда една завист. Мършавите казват: „Какво са отворили гърдите си?“; другите казват: „Защо са затворили гърдите така?“. Започват да се критикуват.

Питам: вие като идете в Небето, мислите ли, че ангелите се нуждаят да видят такива мършави тела? Мислите ли, че като видят вашите набръчкани лица, като видят тия бръчки, ще кажат: „Ето един добър екземпляр, който е дошъл“. Те нямат нужда от тия екземпляри. Тия бръчки показват пороища, бръчките показват един дисонанс на мислите. Чувствата и мислите на човека са разбъркани и лицето му става набръчкано вече.

Сега аз не критикувам нещата, разглеждам ги. Ние трябва да се пазим и да имаме правилни черти. Има известни черти, които трябва да присъстват на лицето ни. Ако челото е съвсем гладко, ако никъде на него няма някакви естествени черти, които са на мястото си, но има други, които не са на мястото си, това какво означава? Например тия черти край носа са хубави – те показват социални чувства, показват общителност. Този човек, който ги има, показва, че иска да има вземане-даване с другите. Когато те изчезнат, той е като калугер.

Някой иска да стане калугер. Казвам му: „Не си за калугер“. За да станеш калугер, трябва да премахнеш тези черти. Някои имате две линии на челото горе, над носа, а други имате само една линия. Двете линии са хубави, намясто са, те показват честност. Изобщо тия хора с двете линии се стремят да бъдат честни. Онези с едната линия на челото пък са справедливи, но не са много взискателни. Каквото имат да дават, ако са пари, ще ги дадат; но ако някой има да взема пет пари, трябва също да му ги дадат. Ако не ги дадат, той ще разправя на целия свят, че не са му дали пет пари. Честният човек, който има две линии, държи на думата си. Когато чуе, че някой не си държи на думата, казва: „Той не е честен“.

След това трябва да наблюдавате децата. Често аз ви хвърлям по някой път поглед: някога лицето ви е светло, в него има нещо светло, хубаво; пък някой път потъмняват лицата ви. Има една тъмнота, която в човешкия живот произтича от неговите чувства. Когато някой се е влюбил някъде и не му върви, тъмно е лицето му. Някой търговец е без пари – също лицето му е тъмно. На влюбения тъмнотата е друга, пък тъмнотата на търговеца се отличава. Тъмнотата на влюбения е като на здрачаване, а на търговеца тя е по-голяма, в тъмнотата му няма нищо светло. Или по някой път онези хора, които много се тревожат, имат под очите си черно, което показва, че дишането им не е правилно. Те се тревожат за нищо и никакво.

Сега вие седите и се критикувате едни други. Аз бих желал да ме критикува някой, който седи по-високо. Критиката на този, който седи по-долу, е безпредметна. Има много работи да постигнете, за да се изправите. И тогава вие казвате: „Да идем в оня свят“. В оня свят най-първо искат умни хора. Там може да те срещне един ангел и да те поздрави. Втори път ти няма да го видиш. Ангелите имат едно свойство – като не иска да те срещне, той стане невидим. Ти ако искаш да го видиш, можеш да направиш това само ако го обичаш; щом не го обичаш, не можеш да го видиш. Тук, на Земята, като не го обичаш, той се явява повече. И като го обичаш, се явява, и като не го обичаш, пак се явява. Като те обича, той носи плодове, хлебец, кашкавал, някоя печена кокошка, кюфтенца от боб, от леща или кюфтенца от агнешко, или бъбреци; или има едни момици, или някоя скумрия, или някой леврек.

Казвам: законът на Любовта еднакво привлича нещата. Като обичаш и като мразиш човека, еднакво го привличаш. Само че онзи, когото мразиш, има едно свойство – той всякога взима от тебе повече. Който те мрази, ще вземе винаги повече, а ще ти даде много малко – по това се отличава. Когато по някой път иска да те похвали, той ще ти каже една дума, но след туй ще ти каже десет и ще ти излезе кисело. Той ще те похвали, а отподире ще ти каже десет думи; и ти ще съжаляваш и ще кажеш: „Да не беше ми казвал и добрата дума“.

Сега аз не говоря индивидуално: това са елементи в самата природа, от които хората са създадени, и те имат разни свойства и качества. Материята, от която сме създадени, е различна. Например ако имаш повече желязо в кръвта си, неорганизирано желязо, ти ставаш груб. Ако имаш повече неорганизирано сребро в кръвта си, ще станеш студен като Месечината. Ако имаш повече неорганизирано злато в кръвта си, ще гориш хората и те може да се оплакват. Момите се оплакват, че са изгорели... Момите имат неорганизирано злато.

Сега аз не искам да вярвате в тия работи. На вяра ще повярвате, но и ще проверите. Отношение имат тези неща, трябва да знаем колко са верни. Аз не казвам, че това са абсолютни истини, а относителни. Тогава не е лошо, че някой има повече злато, но то трябва да се организира. Когато златото се организира, тогава човек има нещо друго, нещо противоположно. От този човек естествено лъха нещо хубаво, както от цветята; от него лъха нещо хубаво, както от Слънцето.

Казвам: сега ще напуснете миналото, няма да боравите с вашето минало. Аз гледам: по някой път вие не можете да се въздържате. Помнете едно нещо: щом започнеш да се дразниш от малките работи, ти си влязъл в областта на старостта. Пазете се: всяко дразнене е признак, че старостта върви след теб с перцето си. За да не остарявате, не се дразнете. Дойде някой – погледни го весело, кажи: „За добро е.“ „Как тъй, може ли?“ Ако не търпиш, какво ще правиш? Та казвам: това дразнене произтича от съвсем други причини. Има едно същество в света, което постоянно работи за това – хората да остаряват. Онзи българин, който е впрегнал воловете и ги дупчи, ако го питате защо ги дупчи, казва: „За да работят“. Има едно дразнене, което си има място. Да кажем например,

когато някой има нужда... Сега казваме: „Да не се дразним“. Ти ще се дразниш, но трябва да въздържаш дразненето. Ще се пораздразниш, но тогава ще дойде сръднята. Някои хора са по-сръдливи, някои са по-миролюбиви. Миролюбивите хора са страхливи; а някои хора се сърдят, но са по-смели.

Чувствата и способностите, които човек има, се компенсират едни други. Казвам: има едно дразнене принципиално. Трябва да гледате да има най-първо предмет. Дразниш се, че някой човек е несправедлив. Ще му кажеш: „Несправедливо постъпваш“. Ако говори криво, ще му кажеш: „Не говориш право“; пък някъде може да премълчиш. Някой говори, че се подиграва с Истината. Кажи: „Не се подигравай с Истината!“. Някой се подиграва с Любовта. Кажи: „Не се подигравай с Любовта, тя не е за подигравка“. Или някой се смее на Мъдростта. Кажи: „Не се смей на Мъдростта!“. Никога не се смей на Любовта, не осмивай Любовта.

Давам ви едно правило: никога не осмивай Любовта, никога не осмивай Мъдростта, никога не осмивай Истината! Имай едно свещено чувство към тях. Като дойде Любовта, да кажеш: „Ето един свещен образ“. Но ти дойдеш до другите работи. Има една любов, как да я нарека – просена любов, от просо. От просо може ли да направите точено? Не можете да направите. Защо? Защото просото се занимава с малките величини. То е ситно, мъчно се индивидуализира.

Аз често съм давал този пример. Отишли да воюват едно време всички хранителни растения: житото, ечемикът, ръжта, царевицата и другите... Те тръгнали на война и само просото останало в тила, за да храни света. Всички казали: „Сега ние отиваме да воюваме, няма да можем да храним света. Ти да го храниш“. То попитало: „На точено да ставам ли?“. Казали му: „Ти на хляб стани, че точеното остави“. От просото боза може да направиш. Трябва да е голям майстор човек, за да изкара от просото точено.

Не осмивайте Любовта! Единственото нещо, което може да облагороди човека, е Любовта. В какъвто и смисъл да се явява любовта, има една любов, която е лъжлива. Туря си човек една маска отвън, показва боята на любовта, една боядисана любов. Нея можете да осмивате колкото искате. Веднага снемете вярата си от боядисаната любов. Сложете надпис:

„Ние такава боя не купуваме, нямаме нужда от нея“. После не осмивайте и доброто в човека; не осмивайте кротостта, не осмивайте и въздържанието. Всичките добродетели, които съществуват, никога не ги осмивайте. Едно правило сложете: за другите неща, които не са добродетелни, можете да имате каквото искате мнение.

Сега вие ме слушате и казвате, всеки един в ума си седи и мисли: „Аз не съм като онзи“. Не мислете тъй, това не е право. Вие знаете онзи пример, когато Христос дойде и влезе в храма; влязоха и онзи фарисей и митарят, и двамата да се молят. Този фарисей казва: „Господи, аз не съм като него“. По този начин човек не може да се повдигне. Хубаво е и това: който прави много погрешки, той е пак умен човек. Който не прави погрешки, той не е умен човек. Всякога ние правим погрешки в усърдието да имаме нещо. Някой, който те обича, може да ти стисне ръката от любов. Не го съди, че те е стиснал. Някой човек ти хване ръката. Като го хванеш, топла е ръката му – има значи известни чувства. Макар че това чувство не е идеално, той има любов. Онзи, студеният, едва ти пипа ръката – той няма никаква любов, не ти обръща внимание.

Ние не критикуваме онзи, който ти е стиснал ръката. Ако е за критика, ако се критикувате, искам по някой път десет души да ги изкараме за критика тук, в класа; поред ще вървят. Ще ги извадим и ще кажем: „Ето този брат, какво ще кажете за него?“. Всички без пристрастие ще говорят. Ако е за критика, ако искате критика, сами решавате. Вие се критикувате, но не знаете как да се критикувате.

И мене ме критикува един брат. Някой ми написа едно писмо: „Ти, Учителю, много кораво сърце имаш“. Пише ми той, пише, пък ми иска пастърма. Аз не му изпращам, не мисля да го направя. Ако искаше картошки, щях да му изпратя, но понеже искаше пастърма, на пастърмата не отговарям.

Искам да бъдете свободни. Човек трябва да бъде свободен; на Земята трябва да бъдем свободни. Ние на Земята не можем да бъдем такива, понеже условията отвън не са толкоз благоприятни. Човек трябва да тури волята си, сърцето си, да мисли дълго време, за да постъпи както трябва. Някой казва, че не е много търпелив. Аз познавам колко са търпеливи хората; познавам ги, както познавам себе си. Човек колко трябва да се въздържа?

Казвам: сега законът е такъв – този брат, който ме критикува, сам ме затваря, той не знае какъв е законът. Този брат е в мене и моето разположение се проявява спрямо него – така и той се проявява. Онзи, който не иска да му помогна, и той е в мене. Казвам му: „Ето какъв си. Аз съм ти дал правото, но ти си много скържав“. Той се моли, но и аз се моля. Казва: „Учителю, помогни ми“. В мене седи мисълта: дал съм му правото да се проявява. Той обаче казва: „Няма да му даваш. Нека да страда, нека да се учи; той е такъв, той е онакъв, той е ленивец“ – мърмори. Ама онзи сега казва: „Казвам ти, че сега Господ хлопа на твоето сърце. Какво ще правиш?“.

Казвам: когато Господ хлопа, аз Го познавам. И хората хлопат, но не знаят как да хлопат. Казвам: някой път хората ще се проявят във вас. Но трябва да знаете: има моменти, когато вие ще се проявите. Когато Господ се проявява, аз зная това: тогава моето сърце се отваря, аз към всичките хора съм еднакъв. Щом аз се проявя, вече съм с няколко градуса по-долу. Щом хората се проявяват в мен – на този ще кажа тъй, на онзи ще кажа онуй. Тогава ще дадете място на хората – и те да се проявят. Нека се проявят: това са човешките мисли – ще дойдат и ще се проявят в нас.

Борете се с лошите мисли. Мнозина идват при мене и казват: „Учителю, махни тия мисли“. Мислите може да се отмахнат, но трябва да разбирате закона. Вие една лоша мисъл можете да я замените с една добра, но трябва да се свързвате с добрите хора, които веднага да ви я препратят. Някой път вие се свързвате с едно лошо общество – веднага ще ви изпратят много лоши мисли, дори без да искат. Тук с години в обществото в цяла България каквото престъпление и да стане, все нас обвиняват: „Те голи се събличат, безпорядъчен живот водят, безразборна любов има при тях“. Всичко това трябваше да го търпим. Някой се съблякъл гол – ние сме виновни; някой се напил – ние сме виновни. Какво ще им кажете?! Ако не знаехме как да се свържем с невидимия свят, досега от нас нищо не би останало. Колко ни бомбардираха със своите гранати – нищо не би останало от нас. И казвам: когато хората говорят лошо за нас, това сме ние в тях. Туй е от миналото. Когато ние имаме добро разположение, това е настоящото добро, което Бог изпраща. Туй добро ние искаме да го изпратим

на хората. В тях действа миналото на нашия живот. В настоящето това е доброто, което иде от Бога, което Той е изпратил в света.

Казвам: трябва да бъдем понякога отворени, за да изпратим туй добро. Това добро като дойде, то ще поправи света. Само Божественото добро е това, което поправя света. Изведнъж няма да го поправи, но онези души, които са готови, онези души, духове, умове и сърца, които са готови, те ще приемат Божественото благо. Казват за тях: „Те искат да заблуждават, те са лицемери. Това е привидно, те не са по-добри от нас“. Вярно е, че едно време и ние бяхме като тях, но сега не сме такива, каквито те предполагат. Защо? Понеже ние се свързахме с Бога. При всички, които идат от Бога, виждаме нещата как стоят.

Искам да ви наведа на мисълта: не се тревожете. Вие се тревожите някой път за нищо и никакво. Аз гледам тук, когато идват някои сестри. Те искат да дойдат по-близо до мене – отляво, отдясно – започват да се пререкават. Аз гледам и едните, и другите – все нямат търпение. Защо и едната иска да дойде по-близо, и другата? Някой път тръгват двама души приятели. Забелязвам: те вървят, блъскат се, не оставят една дистанция от половин или един метър разстояние. Затова само току се блъскат... Това произтича от силите на мисълта, от силите на чувствата и от силите на волята – те не са уравновесени.

Ако на теб ти се изядат обущата отпред, имаш един характер; ако се изядат отзад, имаш друг характер. Ако отзад ти се изядат, си упорит и своенравен; ако се изядат отпред, си хитър и долапчия. Направиш един долап – загладиш го, да не се вижда. Някъде има червоядина – ще турите гипс, ще го загладите, ще го полирате, а не туряте здрав материал. Провидението опитва, постоянно опитва нашия характер. Каквато краска и да сложим, животът ще се опита. Изпитанието е нужно, за да се прояви до каква степен е развит нашият ум, до каква степен са развити нашето сърце и нашата воля. Защото Бог се радва на доброто, което прониква в нас. Бог се радва на любовта, която прониква в сърцето ни; Той се радва на знанието, което прониква в нашия ум, радва се на мъдростта, която прониква в нашия ум. Бог се радва на истината, която прониква в нашия дух.

Понеже духът е свързан, той има отношение с човешкото тяло. Духът е, който строи. Щом имаме истината, тялото е построено. В онези хора, които са красиви, Истината е работила върху тях повече. У онези хора, в които сърцето е много добро, Любовта е работила върху сърцето повече. У онези хора, в които умът, мозъкът са развити, Мъдростта е работила. Върху тялото работи Истината. Върху сърцето работи Любовта, тя работи върху сърцето и душата. Мъдростта работи върху човешкия мозък.

Всички трябва да дойдете до положението да се качите във вашия мозък. Като се качите там, той е висок планински връх – трябва да си починете. Надолу тялото е долина, то е низшият свят. Главата е създадена, за да може да си починете. Трябва да се вдигнете във вашата мисъл. Вие се качвате по някой път горе, в планината, и пак се тревожите. Качите се горе и казвате: „Какво ли става долу?“. Ако вие имате един възлюбен, който всеки ден се напива, ще казвате: „Какво ли става с него?“. Аз да ви кажа: напил се е. Хубаво, вие ще го обичате, но той идва при вас и все му давате пари; той ходи и се напива. Питам: каква полза му допринасяте?

Да кажем, аз може да ви похваля, но тази похвала трябва да иде нанякъде. Ако тази похвала ще повдигне вашето религиозно чувство, ако тази похвала повдигне вашето милосърдие, ако тази похвала ще повдигне вашия разсъдък или ако повдигне музиката – намясто е. Всяка похвала, която дойде за облагородяване на сърцето, на ума и на тялото, е намясто. Пък някой път може да се усъмните, казвате: „Не ми хвърляй подигравки“. Някой път може да вземете похвалата като подигравка.

При сегашните условия е хубаво: заминал си е някой брат – похвали го. Има една похвала, която можеш да му кажеш в очите; пък има една похвала, която е много хубаво да му кажеш зад гърба. След като той се оправи, кажи му: „Колко добър е, много добър е този брат“ – зад гърба му го кажи. Той, като върви, стане му приятно. Тръгне си този брат. Някой път, като е седял и като отмине, вие казвате: „Малко е будала, особен характер има“. Той, горкият, като върви, стигне го тази мисъл, не може да се събере в кожата. Такива работи да ги няма помежду ви. Някой брат е много енергичен, оратор е.

Някой от вас иска да говорите много. Вие трябваше да говорите на голямо събрание. Но като няма да говорите на събрание, се карате – излишна енергия имате.

Искам сега да ви туря на работа. През цялата седмица, тук от нас или от вас, където намерите един човек, да кажете: „Този човек ми харесва. Много добър човек е, глава има“. Или видим някоя жена или млада булка, или видим някой кон, или видим някой вол, или пък някое дърво, или видим Слънцето – навсякъде, където и да ходите, да виждате хубавата страна. Ако по този начин постъпвате, вие ще наберете известна енергия, която ще ви бъде полезна за в бъдеще.

Вие сте се изчерпили; някои от вас клоните към неврастения. Духовните хора стават много чувствителни, те дават повече, взимат по-малко, вследствие на това се ражда едно такова състояние: човек се уморява, няма нещо, което да го интересува; едни други не знаете за какво да говорите. Вие трябва да бъдете един-единствен, един с един да не си приличате. В света хората може да се обичат само когато имат еднаква дължина на вълненията. Двама души може да се обичат, ако имат еднакви трептения, еднаква дължина на вълната на любовта. Щом имат еднакви трептения, еднаква дължина, те могат да се обичат; щом нямат, не могат да се обичат.

Например светлината в този салон се дължи на това, че трептенията на светлината са еднакви. Електричеството върви по права линия, по късите линии, а пък чувствата вървят по крива линия. Ако искаш да развиеш своите чувства, трябва около правата линия да се образуват криви линии. У тия, в които има повече електричество, то действа рязко. Когато мисълта е справедлива, тя е рязка.

Следователно казвам: щом някой човек не го обичаш, не че той не те обича, но вълните ви не са еднакви; щом ги направите еднакви, ще се обичате. Аз мога да накарам когото и да е от вас да ме обича. На този брат, който ми писа, че имам кораво сърце, ще му пратя една хубава агнешка пастърма, 4–5 килограма – хубава, крехка пастърма иска той. Това е само за изяснение. С този брат, с когото вие не можете да си хармонирате, вълните ви не са еднакви. Можете да го накарате да ви обича – направете нещо за него. Щом започнете да мислите за него добре, той ще измени своето положение. Защото

единственият в света, Който е неизменен, е Бог. Благодарение на това, че Той всички изменя и променя, идва хубавото. Лошите неща в нас Господ ги променя в добри – благодарение на това ние прогресираме. Ако Той не променяше нещата в света, ние щяхме да останем лоши. Понеже Той постоянно всичко изменя, лошото го прави на добро, а доброто подтиква хората да се учат. Ученето е един стимул от Бога.

Казваме: „Всичко в света се променя“. Трябва да се радваме, че всичко се изменя. Ние се променяме: добри ще станем, учени ще станем, силни ще станем, млади ще станем. Бог е, Който превръща старите в млади, а на младите дава подтик да се учат. Тогава ще разберете същественото. Вие, старите, ще се молите Господ да ви измени, да ви промени. Като си лягате вечерно време, кажете си: „Аз искам с 10 години да се подмладя“. На другата вечер пак си кажи: „Аз искам да се подмладя с 10 години“. Цяла година като го правите, като ви слуша Господ молитвата, ще станеш и ще видиш – подмладил си се. Като се подмладиш, тия 10 години ще ги сложиш на работа с любов.

Сега по какво се познава Любовта? Любовта се познава по топлината, която човек има, която е приятна, не гори. Малко хора има, има и светски хора, с които, като се ръкуваш, усещаш голяма приятност, имаш разположение. Любовта винаги носи това разположение, носи магнетическа сила. На човек, който има любов, хората усещат неговото присъствие като една свещ, която е влязла в тяхната стая. Това е като топъл хляб, който е влязъл между гладните: като влезе, всички го обичат. Това е като пресните плодове; то е като прясната вода, която влиза в една суша – всички я обичат. Това е любовта. Тя има влиянието на прясната вода, на топлия хляб; любовта има влиянието на пресните плодове, на гроздето, тя има влиянието на хубавата дреха.

Някой път на нас ни е приятно да видим един човек, хубаво облечен, всичко да му е намясто. Например той има черна дреха с бяло отгоре – хубаво е, то е един контраст. А пък някъде има черно и на гърдите; има червено, а отстрани е турено златно, синьо, зелено, но не безразборно. Черният цвят е хубав; той психологически е хубаво ето в какво отношение. Това е цвят, който събира повече енергия. Когато човек стане

нервен, по-хубаво е да има черни дрехи, в които да се облече, да си тури черна шапка, да сложи едно черно було, за да има повече енергия. А когато се усеща някой път праведен, да се облече в бяло. Децата ги обличат в бяло. Това е намясто, понеже те имат изобилие от енергия, която раздават. Старите изобщо носят черни дрехи – не че ги обичат, но им е наложено.

Аз правя аналогии. Страданието е необходимо. Защо старите хора страдат? Ще дойдат страданията. Те трябва да дойдат, за да спечелите нещо. Ако на стари години бихте се радвали, вие ще се разсипете. Тогава ще дойдат скърбите и страданията, за да се събере енергия, която е потребна за вашия ум, за вашето сърце и за вашето тяло. И в младини като идват, страданията са намясто, те не са безпредметни. Радостите са както в котела: като се набере там много пара, ако не се тури на работа, котелът ще се пукне.

Да бъдеш радостен е намясто; и да бъдеш скръбен е намясто. Дойде скръбта – трябва да се радваш; и като дойде радостта – пак да се радваш. Като дойде скръбта, трябва да я приемеш вътре; като дойде радостта, трябва да я пратиш на работа на нивата. Ще ѝ кажеш: „Много ми е приятно да идеш на нивата да работиш“. Дойде ли скръбта, ще я пратиш малко да си почине. Тя е богата, но е малко скържава. Накрая ще отвори торбата: след като я приемете, тя ще ви даде нещо от своето богатство. Не съжалявайте при вашите скърби. Научната страна е такава: не вярвайте, но искам да го опитате.

Колко важни неща има сега? На Любовта да не се смеете: като дойде, слушайте я какво ще каже. Истината като дойде, слушайте каквото ще каже. Мъдростта като дойде, не се смейте, слушайте я. Дойде животът, а той е асистент на Любовта – слушайте асистента. Това е учение. Дойде знанието – и то е асистент; светлината също е асистент. Дойде добродетелта – това е прислугата при този университет. Вие сте нов студент, ученик сте в тази школа – с благоговение ще гледате на професорите, после на асистентите, на слугите в университета. Защото тия слуги в този знаменит университет седят по-горе от нашите професори. Те са много по-учени, отколкото тези професори, които имаме в нашия университет. Те слугуват: каквото каже Любовта на живота, той изпълнява. Каквото Любовта каже на асистентите, те всичко изпълняват.

Сега се учете от Любовта; учете се от живота, учете се от добродетелите. Ако искате да се критикувате, кажете ми кого искате да критикувате. Един ден аз ще се поставя мене да критикувате; ще ви дам право кой каквото е видял, да го изнесе. Нали е за критикуване? Като ме критикуват хората, нищо няма да изгубя. Щом направя погрешка, аз съм изгубил. Ако ме съдят хората, печеля; ако вие ме съдите, аз печеля. Ще ви дам един пример. Първо ще критикувате този, който седи най-горе; след туй ще критикувате този, който иде на втора степен; а който е на най-долна степен, най-после ще го критикувате. Няма да изясня кого – може да критикувате когото обичате. Някога ние можем да сме несправедливи – може да покажем повече любов към онези, които не заслужават. Спрямо други пък сме били скържави, защото и в правенето на добро има погрешки. На една картина може да туриш повече или по-малко бои. Ще сложите такъв цвят, какъвто в Природата има.

Искам сега да бъдете свободни, защото ще бъдете подложени на такава критика, каквато никога не сте виждали. Вие имате една критика в света. Христос казва на Петър: „Сатаната иска да ви критикува хубаво, за да ви пресее. Ще ви пресее така хубаво, че няма да остане нито един от вас“. Ако мислите, че ще минете без критика, лъжете се. Вие вземате една длъжност, на която не ви е мястото, затова имате толкова главоболия. Като критикувате някого, без да знаете, вземате от неговите борчове. Вие своите борчове не можете да платите, пък ще станете поръчители, да плащате!

Никакво поръчителство не ви трябва. На вас ще ви дам едно правило: никога не поръчителствайте. Ако имаш пари в касата и някой ти иска 1000 лева в заем, щом имаш 1000 лева, можеш да станеш поръчител за 1000 лева. Ако имаш 2000 лева, за 2000 можеш да станеш поръчител; ако имаш 3000 лева – за 3000. Но ако нямаш пари, кажи: „Не мога да поръчителствам, защото който поръчителства, трябва да плаща“. Затуй ще се спреш и ще кажеш: „Не искам да лъжа. Аз ставам гарант. Той трябва да знае, че ще плаща.“ „Ти можеш ли да плащаш?“ „Ще видя. Искам да бъда честен. Мога да ти гарантирам, но ако намеря пари отнякъде“. Не, не можеш да намериш. Аз не искам да турям другите хора да отговарят. Ако по този път вървите, работите ще се оправят.

Сега какво разбрахте? Вижте хубавите неща, които човек има, и ги оценете. Човекът трябва да оценява и погрешките си, и добродетелите. Всяка погрешка я оценявайте – тази твоя погрешка може да се превърне на една твоя добродетел. Един въглен, ако имаш знания, можеш да го превърнеш на диамант, но трябва голямо налягане, голяма топлина. Вие седите по някой път, да кажем, и говорите: „Аз не съм разположен да свиря“. Защо?

Вие по някой път вземате светската музика. Аз разглеждам музиката другояче, разглеждам музиката в света. Това са големи угощения, а такива музикални угощения малцина могат да си позволят. Ние не можем да правим такива угощения, класически угощения; само малки вечеринки можем да дадем с житце. Големи угощения, както тия музиканти – угощения от Бетовен, угощения от Моцарт, класически симфонии – това са големи работи. Който е слушал Девета симфония на Бетовен, какво е разбрал? Бетовен не можа да иде повече от това. Той като дойде, спря на Деветата симфония – и каквото имаше да казва, го каза в нея.

Но казвам: в музиката има и една друга страна, понеже тя е една способност. Аз ви препоръчвам да пеете, но за да пеете, тялото ви трябва да бъде здраво, сърцето ви трябва да бъде разположено и умът ви трябва да бъде разположен – и в трите свята трябва едновременно да пеете. В умствения свят с песните ще произведеш светлина, в духовния свят ще произведеш топлина, а във физическия свят ще произведеш сила.

Та ако ме слушате, по някой път ще образувам един клас, да пеете тука. Често аз ви слушам отгоре как пеете, но вие пеете като по задължение. Аз считам, че в музиката човек трябва да бъде абсолютно свободен, напълно свободен, да не се плаши от никого. Но комуто от вас и да кажа: „Изпей ми *до*“, той се стеснява. Ама в *до*-то се съдържат известни трептения; в *до*-то има най-малко 16 трептения. Всяко едно трептение отговаря на един тон вътре. Някои считат, че са 16, някои – 32 трептения. Ти имаш една идея. И тази идея не може да се роди, докато не пееш в себе си *до*.

Най-първо основната, подбудителната причина на *до*-то трябва да бъде Любовта, после трябва да дойде Истината, и после – Мъдростта. Три основни подтика ще има. Тогава кол-

ко остават: като извадим 3 от 16, остават 13 трептения. Вие ще им дадете ход. Изведнъж как ще вземете *до*? Трябва да имате известна идея. Аз искам да се освободите. Сиромах съм, искам да се освободя – ще повикам Любовта, ще произведа този тон *до*. Като го произведа, веднага ще се измъти яйцето. Това яйце го вземам; едно кокоше яйце ще взема, да се измъти хубаво пилето.

Всякога, когато започвате една работа, каквато и да е, изпейте една песен. Имате една песен – „Гледай добре, слушай добре, говори добре“. Това е естествено. На себе си сега кажи: „Гледай добре – гледай Истината! Говори добре!“. На кого ще говориш добре? На Любовта. „Слушай добре!“ Това е знанието: ти трябва да имаш знание. Тогава ще вземеш вярно тона. Как ще изпеете *до*? (*Учителя пее: „Гледай добре, слушай добре, говори добре, говори, говори, говори добре“.*) Само давам един пример. Мога да пея по-хубаво, но не съм се разпял.

Я станете всинца прави. Ще затворите дясната ноздра с левия пръст, ще поемате въздух и ще броите до 4. Ще задържите въздуха и ще броите до 16, ще издишате навън и ще броите до 8. 4 – приемане, 16 – задържане, 8 – издишане. Поемане с лявата ноздра, издишане с лявата. (*Направихме упражнението.*) Това упражнение ще го направите, понеже аз участвам. Направете го всички, не се обленявайте, понеже никога няма да имате по-добри условия да го правите. Ще го правите два пъти на ден, сутрин и вечер. Ще пристъпим към някои малки работи. Потребни са известни упражнения. Има някои неща, дето не можем да ги придобием, докато не се хармонирате. Във всинца ви трябва да се хармонират мислите. Не е лесно да се хармонират човешкият ум, човешките чувства и човешката воля.

Понеже имаме да се борим с всичките минали хиляди поколения, които са живели не тъй, както трябва, сега трябва да изправим много работи. Не се обезсърчавайте.

Добрата молитва

22. лекция, 28 февруари 1940 г., София, Изгрев

СЪВЪРШЕНСТВОТО

Отче наш
Мога да кажа

Пишете върху темата *Отличителните черти на водата и въздуха*.

Ако ви попитат коя е отличителната черта на пияницата, какво ще кажете? Една отличителна черта да кажете: по какво се отличава един пияница от един трезвен човек? Трезвеният по какво се отличава и пияницата по какво се отличава? В пияницата има две черти, които са постоянни. Той има голямо постоянство – постоянство в пиенето. Като стане сутрин, веднага пие. Той е постоянен и при това е откровен; пита: „Имате ли вино?“ – веднага на въпроса, заобикалки няма. Това се отнася за онзи, който е свършил науката по пиянство; говоря за завършилите, не за онези, които започват първото отделение на пиянството. Има и завършили... Питате: в какъв смисъл говоря? В преносен смисъл.

Питат ме: „Как съвършеният човек да не се е проявил, нали Христос е идвал? Нали Христос е съвършеният човек?“. Какво нещо е съвършенството? Една машина може да е съвършена в своята работа. В какъв смисъл трябва да се приеме един съвършен човек? Има едно механическо съвършенство. Нещата могат да бъдат съвършени механически, могат да бъдат съвършени органически, могат да бъдат съвършени и психически. Съвършенството в Божествения свят разбира съвсем друго нещо, отколкото обикновеното съвършенство. Ако на тебе в едно общество не ти дават място да се проявиш, питам: тия хора съвършени ли са? Може да имат благоразумие. Съвършеният човек не иска да се бори. Да кажем, какво разбирате под един съвършен пехливанин? Където се яви, той побеждава. Щом го победят, съвършенството свършва, вече не е съвършен.

Съвършеният човек се отличава с три черти – той цени живота. Съвършеният човек никога не мърмори, в него мърморене няма. Той не знае какво нещо е мърморене, няма условие да мърмори. Всичко е негово: той не може да каже, че

това или онова няма. Вие сте недоволни, защо? Ако един механик е недоволен от своя автомобил, къде е причината – в автомобила или в него? Щом е недоволен, да поправи своето недоволство. Не върви автомобилът както трябва. Може причината да не е в него, а да е в онези, които са създали автомобила. Автомобилните фабрики някой път не ги изработват както трябва, че шофьорът се намира в някоя мъчнотия, колата не функционира както трябва.

По някой път вие се намирате в мъчнотия със себе си. Мъчнотиите ви могат да бъдат физически, могат да бъдат духовни, могат да бъдат органически вътре, пък може да бъдат и от умствен характер. Но това остава една неразбрана идея.

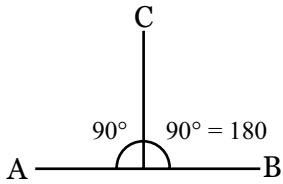

Това е съвършеният човек, представен в геометрическа форма. Идеята на живота седи в съвършенството. Съвършенството не е едно положение статистическо, то не може да се определи. Съвършеният човек във всеки момент на времето и извън времето прави всяко нещо навреме. При несъвършения има разлика: той всякога или закъснява, или много бърза. Несъвършените хора се отличават с две качества: някои много бързат, други закъсняват – много са лениви. Ленивият е несъвършен; но който много бърза, също е несъвършен. Той толкова бърза, че отива преждевременно – и ще чака. Той отива на гарата половин час по-рано, за да не би да пропусне влака, и там ще чака. Така изгубва времето си. Той трябва да идва 2–3 минути по-рано, да може времето да го употреби разумно.

Значи казвам, че съвършеният човек още не се е проявил. Сега някои казват, че и Христос не е съвършен. Вие нямате понятие какво нещо е Христос. Питам сега: Слънцето съвършено ли е? Понеже Слънцето е светло, всички мислят, че то е образ на съвършенство. Но учените хора започнаха да виждат, че и то има черни петна, не е така светло, както го виждаме, на много места има големи черни петна. Някои от тия петна са по-големи от Земята, някои са по-големи 10, 15, 20 пъти от нея. Слънцето не е еднакво светло навсякъде, както го виждаме. Ние мислим, че светлината е съвършенство, но какви качества има този, светлият цвят?

Съвършен човек е онзи, който не прави никакви погрешки. Щом прави погрешки, какво трябва да прави? Той не е съвършен. Тогава трябва ли да се осъждаме? Не. Да допуснем, че един философ е съвършен в своите разсъждения. Или някой писател пише много добре – той знае къде да тури думите, точките, запетаите. Съвършеният грешки не прави; като пише, грешки никъде няма да направи. Но сложете го на една подолна работа, дайте му мотика – и ще видите колко погрешки ще направи. Ще дойде друг, който е по-сведущ, и ще му каже: „Ти много плитко си изкопал. Така не се копае с мотиката – само два пръста. Трябва поне една педя да се изкопае“.

Някъде вие сте съвършени, някъде не сте съвършени. Как ще обясните сега противоречието? Значи не сте били в тази област, не сте я проучвали. Някои казват, че човек трябва да бъде морално чист. Но какво отношение има чистотата спрямо човека? Най-първо чистотата в човека има отношение към тялото. Всичките пори на човека трябва да бъдат отворени, ако иска да бъде здрав. Аз не съм броил прозорците на човешкото тяло, но вярвам на другите, които са ги броили. Цитирам другите, които са ги броили. Но и те не са ги броили, защото ако седнеш да преброиш 7 милиона прозорци на човешкото тяло, колко време ще ти отнеме? Вие може да преброите до 1000 – и вижте на часовника колко време ще ви вземе, докато преброите толкова. Направете тогава една сметка, докато преброите 7 милиона, колко време ще ви отнеме.

Или дадат ти да преброиш един милион – трябва да го преброиш и да не ти стане мъчно. Някой път ти е приятно да броиш един милион златни монети, голямо богатство да броиш. Но ако ти дадат да броиш един милион пясъчни зрънца или развалени, гнили плодове, ще ти бъде ли приятно? Държавата иска да накаже тези, които продават плодовете – и те сложат като инспектор един милион гнили плодове да преброиш, за да наложиш една глоба. Питам: тази работа как ще я свършиш? Аз не бих желал да ви се дадат да броите един милион, даже и 100 000, пък дори и 1000 гнили плодове. 10–20 да броиш, както и да е, но повече...

А пък гледам: някои от вас тук сте специалисти. На вас ви трепери сърцето да намерите някои гнили плодове. Като ги намерите, усмихне ви се лицето. Гледал съм тук някои сестри,

като намерят някой гнил плод, светне им лицето. А пък като намерят някой добър плод, станат сериозни. Сега как ще ми обясните защо сестрата се радва, когато намери гнилия плод, и става сериозна, когато намери добър плод? Едва сега и аз започвам да го изучавам, и за мене то е една тайна.

Да оставим шегите настрана. Един направил една погрешка и щели да го осъдят на 10 години затвор. Като го съдили, каквото и да го питали, той все отговарял: „Ама че го каза“. Питат го: „Ти ли уби този човек?“ „Хъм, че го каза, хъм!“ „В кое време го направи?“ „Хъм, че го каза, хъм!“. Каквото и да го питали, той отговарял все по тоя начин. Съдията казва: „Този човек е ненормален“. И не го осъждат, като ненормален. Адвокатът казва: „Сега спечелихме делото, ще трябва да ми платиш.“ „Ама че го каза, хъм!“. Той прилага и към него същото.

Това не е наука. Когато не обичаш някой човек и ти кажат, че е извършил някаква погрешка – това е един гнил плод – на тебе ти стане приятно. Като не обичаш човека, кажат ти някаква добродетел за него – станеш веднага сериозен. Нали е така? Факт е, но трябва да се обясни психологически. Защо човек се радва на погрешката на едного, когото не обича, а при доброто, което прави онзи, става сериозен? Първо този, който се радва на погрешката, той е дяволът. Ако ти се зарадваш тогава, дяволът в тебе се радва. Щом кажеш доброто за едного, когото не обичаш, дяволът става сериозен. Защо дяволът се радва? Радва се, като правите погрешки, понеже си казва: „Като прави погрешки, той е в моите ръце“.

Служил един вярващ при един господар, който е безверник. Слугата се казвал Стоян. Казва му господарят: „Стояне, ти си вярващ. В Господа вярваш, пък постоянно те мъчи дяволът. Не мога да разбера това. Аз ни в Господа вярвам, ни в друго, пък дяволът не ме мъчи, никой не ме мъчи. Аз се чудя на вас, каква вяра имате. Ние без вяра живеем – никой не ни мъчи. Вие с вяра живеете и все има някой да ви мъчи“. Намерил се Стоян в трудно положение. Факт е, че вярващите ги мъчи нещо.

Господарят на Стоян бил ловец и един ден те отиват на лов за патици, зимно време било. Господарят гръмва и убива две патици, които падат на земята. Едната я ранил и тича подир нея, стреля. Стоян казва: „Господарю, защо гониш тази

патица, защо не вземеш убитите?“. Онзи казва: „Тая не е доубита и тичам подир нея“. Стоян рекъл: „И тебе дяволът не те засяга, защото си от убитите и той те има във властта си. Аз съм ранен, че затова мене ме гони. Аз бягам, имам малко живот – и бягам, за да спася живота си. Ти си вързан от дявола, няма какво да те измъчва“.

Щом дяволът не ви изкушава, значи вие сте негови; щом ви изкушава, не сте негови. Щом дойде изкушението, щом дойде страданието – в ръцете на дявола не сте. Всички ония, които страдат, не са на дявола; които не страдат, те са с дявола наедно. Тъй отговорил Стоян, така му дошло наум на него.

В съвършения човек лъжа няма. Той да изнудва хората – няма такова нещо. Да изобличава мислите, желанията и постъпките – също няма. Той е прям в себе си, а не отвън да каже: „Аз направих една погрешка, извини ме“. Той не се извинява, защото никога не оставя неговите погрешки да излязат на пазара. Бог, Който е съвършен, е направил човека. Как ще обясните тогава защо човек греши: че този, когото Бог е направил, греши? Как ще обясните прегрешенията на човека? Вторият човек греши, първият не греши. Има две творби на света – едната е на физическото поле – и оттам започва прегрешението. Първият човек, когото Бог направи, съгреши, и първата жена, която направи, също съгреши: непослушание в тях се яви. Адам не послуша Бога, пък Ева не послуша Адам и Бога. Адам не послуша Бога, а послуша жена си, другарката си послуша. И Ева не послуша Бога, а послуша онзи, черния адепт.

Кои бяха причините, че те не послушаха Бога? Всякога, когато става въпрос за непослушанието, човек иска да знае. Сегашните хора какво спечелиха от непослушанието? Ако един ученик е в училището, той има вече условия да бъде благоприятен на учителите, да го повдигнат. Ако не слуша, може да го изключат. В това има известни съображения, но то е същият закон. Влезеш в един свят, дето всичките хора са свободни, културни. Питам: на свободния човек позволено ли му е да прави погрешки? Вземете един певец, който има отличен глас – позволено ли му е да прави погрешки? Ако прави погрешки, къде е причината? Ако той прави погрешки, може да има някакви причини. Ако направи погрешки в пеенето,

причината може да седи в яденето му – ял е нещо лошо. Или пък е почувствал нещо, което му е повлияло, или е помислил нещо такова.

Казвам, че причината може да бъде яденето или дишането; или електричеството, или магнетизмът, които минават през неговата нервна система. Те са повлияли на гърлото му. Ако е яденето, това зависи от неговите постъпки. Ако е дишането, това е свързано с неговата чувствителност. Ако са електричеството и магнетизмът, това е свързано с неговата мисъл. Те са свързани – повлияли са на гърлото му и той не може да владее своя глас. Да кажем, някой път вие се напъвате да говорите по-високо, та да ви чуят надалече. Когато казвате нещо много интимно, от особен характер, говорите съвсем тихо. (*Учителя имитира човек, който говори тихо.*) Чухте ли го? Аз да ви го изтълкувам: „Казаха ми нещо много важно, нещо интересно ми казаха. Случило се е нещо чудно, ама никой да не го знае!“.

Една баба Стана, баба Стана – старата репортерка на вестника във Варна, ниско я наричат „главната репортерка“ в село. Като стане нещо в селото, тя иде в някоя къща и казва: „Ще ви кажа едно нещо, но никому да не го казвате. Само на вас го казвам“. Оттам във втора къща ще иде и ще каже: „Само на вас ще го кажа, чудно нещо е станало, никому да не го казвате. Само на вас го казвам“. Ходи от къща на къща – само на тях го казва и цялото село го знае. И тя пита: „Кой разправи това нещо? Аз само на едно място го казах. Колко лоши са тези хора. Да не кажеш нещо на хората, ще го разправят на всички!“.

Аз съм съвършен човек, защото не искам да кажа нито една лъжа. Искам да ви представя работата както е, представям ви баба Стана каквато е. Ако ви я представя каквато не е, че седи сериозна, не е така. Казвате: „Защо Учителя така я представя?“. Че баба Стана ви представям – няма да ви представя баба Стана с вдигната глава, ще предам вярно нещата. Някои дойдат при мене и искат да се покажат много сериозни. Че какво нещо е сериозният човек, какъв е религиозният човек? Религиозният човек е заинтересован, той е като влюбения момък. Като слуша да кажат нещо за неговата възлюбена, пита: „Какво ще ми кажете? Къде я видяхте, на кое място?“. Аз говоря за онези влюбени, които са чистосърдечни. Има едни влюбени, които се показват, уж че нищо не ги интересува.

Човек трябва да мяза на Природата – да бъде естествен във всички свои проявления. Разбира се, аз като представям тия работи, така се иждивява повече енергия и може да ме питате: „Къде отиде тази енергия?“. Аз трябва да разправям, че като представях баба Стана, ми трябваше повече енергия, за да я представя вярно, да кажа истината. Като представям баба Стана, доста енергия трябва – голямо изкуство е това. Вие представяли ли сте баба Стана? Я станете да ми я представите. Всеки един от вас може да представи баба Стана.

Ако ви кажат нещо приятно, вие ставате сериозни. Само да ви кажат някоя дума – и вие ставате сериозен, особено набръчкване става на лицето ви, недоволен сте. Очите се свиват, устата и лицето са деформирани. Значи сърцето работи. Когато човек има недоволство в ума си, тогава има една политика, има една гънка, едно свиване, както мечката, която е намислила да яде някого. Като срещне някого, когото е решила да яде, тя какво прави? Аз да ви кажа кога една мечка е решила да ви яде и кога не, за да бягате. Ако тя започне да си глади козината, значи е намислила да те яде; казва: „Ще се намажа“. Когато няма да ти причини никаква вреда, мечката си нахохори козината, та да щръкне, тя взема един страшен вид, после те плюе, плюе – и си замине. Когато ще те яде, мечката си глади козината, плюене няма. Дойде: един удар на земята – и те повали, смуче ти кръвта; и се свърши работата. Тъй прави мечката.

Та казвам: в Христа имаше съвършенство, Той тук учеше неща, които не знаеше. Вие ще питате: „Как тъй съвършеният да не знае?“. Христос дойде да изучава един свят, който Той не е създал. Христос дойде в един свят, който беше създаден чрез Него – и дойде да види как е създаден. Бог създаде този свят и вие свързвате Христа с Онзи, Който е създал света. Христос сам казва: „Никой не може да дойде при Мене, ако Отец Ми не го е привлякъл“.

Вие сега правите първата погрешка – мислите, че като сте привлечени при Христа, Той ви е привлякъл. Имате една грешка от Негово становище. Той казва: „Никой не може да дойде при Мене, ако Отец Ми не го е привлякъл с любовта. И никой не може да отиде при Отца, ако Аз не му покажа пътя“. Казвате: „Аз намерих Бога“. Вие не говорите истината. Ако сте намерили Бога, вие трябва да бъдете на мястото на Христа.

Щом не сте при Христа, тогава как сте намерили Бога? Ако сте отишли при Христа, значи Бог ви е привлякъл. Ако сте намерили Бога, тогава Христос ви е показал мястото.

Това са разсъждения. Вие пропускате тия размишления и тогава разсъжденията ви не могат да бъдат верни. Вие не можете да идете при Христа без любовта на Бога, ако Той не ви е привлякъл; вие не можете да намерите Бога, ако Христос не ви е показал пътя. Той е излязъл от Отца. Този път, по който е излязъл, Той го знае. Значи само Христос може да ви посочи пътя. Ще кажете: „Аз мога да намеря пътя“. Хубаво, ако вие можете да намерите пътя, аз ви изпращам до Луната – намерете си пътя. На някои от вас, които сте много учени, ви давам свободен билет до Луната. Не ви показвам пътя – сами да си намерите пътя до Месечината. Как ще идете?

Вие казвате, че навсякъде можете да идете и всичко можете да направите. Казвам ви да идете до Луната. Нали всичко можете да направите? Пък може да ви дам друг билет – до Венера, до Слънцето. Как ще идете, кажете ми? Може да ви кажа: „Давам ви свободен ход да идете до Америка“; или да идете в Англия. Сега можете ли да идете в Англия? Колко официалности има: ще изваждаш паспорт, разни позволителни, че трябва да имаш валута. Сега пари трябват, как ще идеш без пари? За да идеш в Америка, трябва да имаш наймалко 500 долара в запас. Като слизаш на американския бряг, 500 долара ти трябват, 50 000 наши пари. Според вестниците, както е турен курсът на долара, той не е верен. Официално е 82 лева, а неофициално е 140 лева. Защо сега официално той е 82, а неофициално – 140 лева? Онези от черната борса го знаят това нещо. В курса на държавата доларът е 82 лв.

Та казвам сега: и вие можете да направите известни аналогии. Един ден, като станем съвършени, ще бъдем в състояние да идем до Месечината. Христос, като възкръсна, стана съвършен. Учениците ходиха и видяха Неговото съвършенство; и Той им го показа, като си замина от Земята, а не като дойде на нея. Като дойде на Земята, Христос показа Своето съвършенство в търпението; и донякъде показа само една Своя слабост, първата Си слабост. Коя беше първата слабост на Христа? Че като Му туриха кръста, Той го носи и после падна на едно място, не можа да го носи повече. Христос дойде до едно място, остави кръста, не можеше да го носи.

Какво ще кажете на туй отгоре? Вие ще цитирате моите думи, че сам Христос е хвърлил кръста. Аз го тълкувам сега: Той носи кръста до едно място и като разсъждаваше, дойде до едно заключение, каза: „Това не е геройство, да носиш кръста. Да носиш дървен кръст е безпредметно“. Каза още: „Дайте Ми нещо по-сериозно“. Като хвърли дървения кръст, Христос намери истинския кръст. Каза: „С такива детински работи няма какво да се занимавам“. И Той нарами онзи, истинския кръст. Рече: „Опитайте Ме сега“. Казаха Му: „Слез от кръста, нали си от съвършените хора? Казваш, че си Син Божий“. Аз казвам: съвършенството на Христа седи в това, че Онзи, Който беше с него, рече: „Нека Те заковат, нека видят как ще умреш, нека Те заровят. Тогава Ти ще познаеш, че Аз съм Бог, Който Те ръководи – и ще Те избавя“. Съвършенството на Христа е във възкресението.

Съвършенството се проявява, когато човек и Бог са в едно. Не можеш да бъдеш съвършен без Бога. Бог не може да се прояви, ако ти не съгласуваш своята воля с Божията Воля. Вие никога не можете да бъдете съвършени, ако не съгласувате вашата воля с Божията; никой не може да стане съвършен без Бога. Това са изводи, това е опитност, която ще имате да проверите в бъдеще. Във всеки даден момент всяко изпитание, каквото и да е то, ти не можеш да го разрешиш, не можеш да разрешиш каквато и да е мъчнотия в света, ако не свържеш своята воля с Божията Воля. Бог е създал света и ти ще се отнесеш до Него – как трябва да се разреши тази мъчнотия. Тя е станала мъчнотия, понеже хората не са изпълнили своята длъжност както трябва. Вземете един човек в счетоводството – той трябва да уреди финансовите сметки на един загазил търговец. С дни ще се рови в книгите, докато намери и оправи всичките погрешки, да тури всичко в ред и порядък.

Например вие тук ми говорите само за Любовта. Какво нещо е Любовта? Това изречение – „Какво нещо е Любовта?“, не е правилно. (*Учителя го изговаря силно.*) Трябваше да го кажа тихо. Сега, като обичате някого и той ви се сърди, вие му говорите тихичко: „Няма да ми се сърдиш, аз теб те обичам“. На другите ще кажете: „Не му обръщайте внимание“, но само на него ще кажете: „Само вас ви обичам“ – да не знае никой. Ще му говорите: „За тебе имам високо мнение, ти си

много умен. Не обръщай внимание на тия“. Някой казва: „Аз ги примирих, работата е огладена. Всичко е хубаво“. Една сестра дойде и ми разправя: „Примирих ги, Учителю, по братски си живеят братът и сестрата, такава хармония“. На втория ден гледам, те се бият двамата. Не само при вас, но и целият свят е пълен все с оправени работи. Ала нито една не е оправена, защото всички са оправени така. Работите не са оправени, има нещо, което куца.

Човек трябва да обича, за да оправи всичките си криви работи. Това е огънят, който е потребен за желязото, за да може да се изправи кривото желязо. Понеже туй желязо ако не се нагорещи, не може да се изправи. Ако се нагорещи или ако се стопи, може да се изправи. Казвам: Любовта е необходима в света, за да може да се изправят миналите погрешки. И не само да се изправят погрешките, но като се изправят, да се внесе нещо ново. Любовта не само ще ни застави да идем да намерим бедните и страдащите, но тази любов ще ни застави да отидем да вземем храна, да отидем и да услужим. Майката не само трябва да роди едно дете, но на това дете Любовта ще донесе всичките необходими материали, които са нужни за отглеждането му. Та казвам: не трябва само да носите една велика идея, но трябва и да я отгледате. Казвате: „Аз имам велика идея, отлична идея“. Тази идея вие трябва да я отгледате не само за Земята, но тя ще ви трябва и за в бъдеще.

Ако вие не свържете вашата воля с Волята Божия, кой ще ви бъде крив? На какво ще разчитате вие? Аз ви обичам; и разсъждавам: тия хора Бог ги е привлякъл към мен. Какво иска Бог от мене? Аз трябва да им покажа пътя, за да намерят Него там, откъдето аз съм излязъл. Казвам им: този е пътят, хванете този път, от който аз съм излязъл. И като идете, ще се върнете да ми кажете какво сте видели. Вие трябва да дойдете при мене, да идете при Бога и да се върнете. Тогава, като се върнете, ще има един оборот на нещата и те ще станат ясни.

Същият закон е и за вас. Дойде някой човек – Бог го е пратил при вас. Щом той е дошъл при вас, Бог го е привлякъл. Тогава вие трябва да му посочите пътя, за да намери Бога. Когато се върне, тогава ще се образуват ония правилни положения. Той е привлечен от Бога, а вие казвате: „Аз го привлякох“. Лъжете се – никой никого не може да привлече. Слънцето, което

привлича Земята, колкото и да се препоръчва, че е чисто, тя не иска да му вярва. Понеже Земята ще иде на Слънцето, тя не може да има това развитие, което сега има. И вие не можете да се родите такива същества, каквито сте сега. Следователно за да се развие Земята, тя трябва да е на 92 милиона мили далеч от Слънцето.

При сегашните условия вие съжалявате, че не сте по-близо до Слънцето. Казвате: „Искаме да идем по-близо“. Това са отношения. Не е далечно пространството. Колко отнема на светлината да дойде до Земята? 8 минути. Значи колко далеч е Земята от Слънцето? На 8 минути. Казваме, че Земята е на 92 милиона мили от Слънцето. Колко е далеч Земята от Слънцето? Казваме: 8 минути. Значи ако разбираш Слънцето, ти си на 8 минути от него; ако не го разбираш, ти си на 92 милиона мили. Тогава ще се изискват години да стигнеш до него. Ако не разбираш Слънцето и пътуваш с някой обикновен трен, ще ти отнеме 250 години. Ако пътуваш с някоя биволска кола, колко ще ви трябва? Няколко милиона години. А ако пътуваш с бързината на някой микроб, ще ти трябват милиарди години.

Та когато ние казваме, че нещата са далечни, разбираме степента на нашата интензивност. Когато интензивността намалява, пространството се увеличава; когато интензивността се увеличава, пространството се намалява. Щом пространството между нас се увеличава, любовта се намалява; щом пространството се намалява, любовта се увеличава. Ама това пространство трябва да е намалено по Божествения закон. Не самото пространство да е намалено – самото пространство не може да се намали. Реалността на пространството може да се намали, но пространството не може нито да се увеличи, нито да се намали. Ала ако пътуваме по-бързо от един предмет до друг, пространството е по-малко; ако пътуваме по-полека, пространството е по-голямо. Следователно когато движението е медлено, пространството е голямо; когато движението е бързо, пространството е малко.

Та казвам: ако сте като баба Стана, като ходите да разправяте, разказвайте поне на свят, никой да не знае тази работа. Сега баба Стана е много хубава. Тя казва: „На всички тук не го разказвам, само на вас го казвам“. Но баба Стана не си щади

труда, тя не говори: „Иди ти да разправяш, че аз съм стара вече“. Баба Стана е вече на 85 години, но ни най-малко не си щади труда. Една хубава черта е това – тя ходи, но не казва, че е стара. Бабата ходи по цялото село, навсякъде ходи и разказва; най-малко по половин час седи. Вземе тояжката си и ходи – и разправя. Една хубава черта е това. Като ходите като баба Стана от една къща на друга, аз ще ви похваля, че не сте стари – млади сте.

Казвам: съвършенството на Христа седи в търпението, в изпълнението на Неговата мисия да разреши в реален смисъл какво нещо е Божията Любов. Даже един Му каза: „Учителю благи“. Той попита: „Защо Ме наричаш „благ“? Трябва да знаеш, че благ е само Бог. Ние на Земята, които сме в плът, не можем да бъдем благи, понеже сме ограничени“. Христос иска да му каже: „Ако съзнаваш, че Бог живее в Мене, прав си, но ако казваш „Учителю благи“ – и мислиш, че Аз от Себе Си съм това, ти си на погрешен път. Ако мислиш, че от само Себе Си съм излязъл, ти си на погрешен път“.

Някой казва: „Не съм аз, но Господ“. Казва така, но той сам не вярва в това. В съзнанието си трябва да осъзнаваш, че с всяко благо, което е вътре в душата ти, си свързан с Бога. Например тези лампи светят, но те показват, че са свързани със Слънцето. Човек е поумнял толкова, че може тази енергия, която е изпратена от Слънцето, той да я прекара в салона. Едно време този салон не можеше така да се освети. Когато ние се свържем с Бога, ще имаме тази инсталация. Свързани ли сме с Бога, във всеки случай ще знаем как да постъпим, ще бъдем умни. Погрешките в живота се дължат на това, че връзката ти с Бога не е всякога правилна. Когато връзката е неправилна, образуват се погрешки.

Знаеш колко мъчно е да кажеш, че обичаш? Някой път казвате, че трябва да се обичате. Няма по-мъчно нещо в света от това – да обичаш; най-мъчното нещо е да обичаш. Аз ви казвам, че е лесно, за да ви насърча. Лесно е то за Бога, Който е Любов, но за човека, който не е любов, няма по-мъчно нещо от това – да обича. Като говори за Христа, апостол Павел казва, че едва ли ще се намери човек, който да умре за приятеля си, да се пожертва за него. А ние още когато бяхме грешници, отделени от Бога, Христос се пожертва заради нас.

Значи съвършенството на Христа седи в това, че Той умря за онези, които не са Негови приятели; Той умря за грешниците, за да ги повдигне. Това е съвършенството, в това седи изобилието на Божията Любов – че Бог изпраща Своето Слънце, светлината, въздуха и водата без разлика за всички, всички да се ползват. И една мечка, и един вълк, и една кобра, всички еднакво се ползват от благата.

Някой път ние казваме тъй: „Как Господ допуска това?“. Аз се чудя на мухите: една муха кацне на главата ми и се хвали. Много щастливи са мухите, тя казва: „Аз на философска глава съм кацнала“. Те са и много горделиви: тя седи и после остави, знаете какво, да не го казвам. Оставя своята слюнка отгоре на главата ми и пет пари не дава. Значи ти се мислиш за светия, за владика, а мухата кацне на главата ти, плюе и пет пари не дава. Казвам: дотогава, докато мухите кацат на главата ти, ти не си светия; дотогава, докато страданията кацат по тебе, ти не си светия. Дотогава ти само разработваш светийството, ти си в процеса на обработването, на растенето. Ако не израстеш и не дадеш плод, не си светия. Онези, които израстват и дават плод, по плодовете ще ги познаем.

Сега вие казвате: „Ние сме окултисти“. Какво разбирате под „окултисти“? Като че ли всичко е свършено. Щом си окултист, знаеш ли колко хиляди години има, откак е създаден човекът? Ще цитирате: „18 милиона години“. Не е вярно. Според Библията са 8000 години. И това не е вярно. Тия, които твърдят тези данни, са невежи, те не са ходили, не са правили своите изчисления. Чел е той в Библията: там пише 8000 години, но не е вярно. Какво значи „не е вярно“? Пише нещо, което ти не си проверил. Вярно е само онова, което си проверил. Щом някой ти даде храна, казва: „Отлична храна е, сладки са ябълките“. Но яде човекът и казва: „Не са сладки“. Провери нещата верни ли са, или не. Верността седи в проверката. Всяка една мисъл, всяко едно чувство, всяка една постъпка ги проверявайте вътре – и провереното нещо ще стане ваше. Това, което не сте проверили, то ще ви причини някаква вреда.

Казвате: „Трябва да вярваме“. Вярата е врата, през която да влезеш в умствения свят, ала щом влезеш, трябва да учиш.

На вяра ще те пуснат, но ако не учиш, нищо няма да ти дадат; ако учиш, тогава ще завършиш. Ти с вяра ще влезеш в университета, но ще накараш професорите да вярват в теб. Кога ще вярват? Щом се учиш добре, професорите ще повярват. Аз най-първо ще вляза в университета с вяра – и тогава ще докажа на професорите, че се уча. Тогава професорите ще повярват в мене, ще ми турят бележка. Аз трябва да вляза с вяра и професорите трябва да имат вяра в мен. Аз трябва да уча и професорите да ме учат. Тогава работата ще излезе добра: като вляза с вяра и като накарам другите хора да имат вяра в мен. Но ако вие не учите и ако не проявявате любовта както трябва, как ще ви вярвам?

Някои ми казвате: „Учителю, вярваме“. Покажи ми любовта си като ученик, искам да видя твоята любов. Питам: ти научи ли се да любиш своите врагове? „Още не мога.“ Моята вяра е такава: ако можеш да любиш враговете си, вярата ми в тебе ще се усили. А ако имам вяра и ако ти не любиш враговете си, моята вяра ще отслабне. Ние сега казваме, че Бог няма вяра, а има доверие в нас. Вие всички вярвате по старите начини. Казвате: „Да бъдем съвършени, да бъдем като Христа, да живеем хубаво“. Хубаво, отлична идея е това.

Слушам, един ден минават двама млади братя и си приказват. Единият говори на другия, а аз слушам – музикално ухо имам. Онзи казва: „Ако аз имам като Учителевата къща, ще бъда като него“. Той мисли, че в този кокошарник може да бъде като мен. Ако човек мисли в такъв кокошарник да стане Учител, той се лъже. Докато на теб цялата Вселена не ти стане жилище, та на всичко, което Бог е създал, да бъдеш готов да служиш с всичкия си дух, с всичката си душа, с всичкия си ум и всичката си сила като на Бога, ти никакъв не можеш да станеш. Ти още слуга не си станал, пък учител ще станеш... Всеки един Учител, който дойде на Земята, първо ще се научи да слугува. По-големи слуги от учителите няма.

Аз привеждам онзи пример за турския съдия. Един турски мирови съдия съдил 40 години и управлявал. Един ден го уволняват – и не можел да заповядва вече. Той мислил, мислил и взел 40 ибрика, занесъл ги в джамията и седнал на един стол. Дойде някой, който иска да се моли в джамията – посяга да вземе един ибрик да се измие. Съдията му казва: „Не

този, а онзи“. Умен човек е бил. Ако вие не искате поне като този съдия, с 40 ибрика да заповядвате, какво ще направите?

Някоя сестра ми казва, че видяла Христа. Видяла Христа! Хубаво, че Го е видяла. И аз съм видял Слънцето, но какво виждане е това на Слънцето? Не само аз трябва да видя Слънцето, но и то трябва да ме види. Не само аз трябва да му приказвам, но и то да ми приказва; не само аз да го слушам, но и то да ме слуша. Аз се моля, но това Слънце не идва. Затова казвам: трябва да се освободите от заблужденията. Хубаво е да мислите така.

Сега казвате: „Учителя толкоз години ни говори, а от нас нищо не е станало“. От колко години ви говоря? Вие бяхте в рая, в събранието, и там каквото гласувахте, всички бяхте на един ум. Като каза Ева да ядете, всички бяхте съгласни, рекохте: „Я опитай, майко, и ние да опитаме“ – ядохте с майка си. Дойде Адам, казахте: „Яж, татко, и ние да опитаме“. Сега седите и се тревожите, питате: „Откъде майка ни намери да яде?“. Че майка ви заради вас яде; баща ви също заради вас яде – вие накарахте баща ви и майка ви да ядат плодовете. Дошли сте на това събрание, чистите устата си пред мене – и искате да ме убедите, че сте светии. Не се лъже баба Стана: тя каквото знае, много добре го знае... (*Изговаря го тихо.*)

Сега ние, съвременните хора, трябва да имаме една ясна представа. Аз държа за онази политика, която хората имат. И искам да ви кажа, че не е такова положението, което заема човек и което уронва неговия престиж. Както и да е наклонен човекът, не е това, което го покварява. Онова, което в даден случай човек чувства, онова, което мисли, онова, което прави, то е, което или го повдига, или го понижава. В дадения случай вярно ли е това, което ви представям?

Трябва да имаме отношение към Бога. Когато говори за Любовта, човек трябва да бъде на чисто; трябва да имаме само едно понятие за Любовта. Казвате: „Искам да ме обичат хората“. Какво подразбирате под това? Обичта седи в малките работи. Жаден съм, казвам: „Да има някой да ми донесе вода“. Няма вода. Минава един човек, носи една стомна с вода, налива ми една чаша – това е любов. Аз съм гладен, нямам нищо да ям. Минава един човек, носи пълна торба, изважда и ми дава хляб – това е любов. Който каже една дума намясто, кой-

то ми направи най-малка услуга, но да е направена навреме и намясто, това е по закона на Любовта. Казвам: съвършените хора правят всяко нещо навреме и намясто.

Вие по някой път сте обезсърчени. Кой се обезсърчава във вас? Понякога не ви се иска да живеете. Някой дойде при мене и казва: „Учителю, не ми се живее вече на Земята“. Казвам: още е обед. Като се върнеш вкъщи, че не работиш, какво ще кажат? Върнал си се от лозето по обяд; не се връщаш вечер, да си свършил работата, но половината си оставил несвършена.

На Земята трябва да се свърши онази работа, за която сте дошли. Трябва да се инсталира светлината в ума ви, да се инсталира топлината в сърцето ви и да се инсталира силата във вашето тяло. Щом имате достатъчно светлина – значи щом мислите добре; щом имате достатъчно топлина – значи щом чувствата ви са благородни; и щом имате достатъчно сила във вас, тогава всичко, каквото искате, може да постигнете. Вие по десет пъти търсите еди-кого си – не го обичате. Срамота е да кажете, че не ви обичат. Бог ви обича, пратил ви е на Земята, дал ви е дарби, а вие досега не сте употребили тези дарби. Тук имаше толкова хубави гласове, толкова хубави певци, но не знаят да пеят. Някой ден пеят, а някой ден не пеят.

Според мен човек не може да пее добре, ако не мисли правилно, ако не чувства правилно и ако не постъпва правилно – той не може да бъде певец. Има едно специфично пеене – самообладание трябва да имате сега. Той трябва да вярва, че има нещо: така да вярва, че вярата му да бъде непоколебима. Някой мисли, че може да пее. Нека пее, за да види, че може, а не само да мисли, че може да пее. Някой път аз мисля, че мога да пея. Ще попея, после сам ще преценя. Че пеенето аз го проверявам. Някой път каква е моята мисъл? Чрез пеенето проверявам какво е моето сърце, чрез пеенето проверявам какво е моето тяло. Щом някой път не мога да пея, търся причината в тялото. Ако ме болят ръцете, ако ме болят краката, ако ме боли вратът, зная кои тонове не мога да вземам правилно. Щом нямам пари, *фа*-то не мога да вземам вярно. Щом имам парички, *фа*-то го вземам намясто.

Сега вие вземате това буквално. Когато едно чувство е задоволено, когато една мисъл е задоволена, когато една по-

стъпка е задоволена, резултатите са правилни. Например аз вземам основния тон, вземам долно *сол* – точно тъй е на цигулката. (*Учителя пее „сол, ла, си, до“.*) Вземам *сол* и по-долу от *сол* не мога да вземам. Нагоре мога да вземам тоновете, но като вземете *сол* като основен тон или *фа* във вас, какво ще разберете?

Тези, които са по-стари от вас, казват: „Не трябва да пеем“. Когато човек е болен, когато умът му е неразположен, когато не мисли, той не пее. Много мъчно може да накарате човек, когато е неразположен, да пее. Щом вие пеете, това е нормално състояние. За да познаете вашето състояние дали е нормално, ще видите имате ли желание да пеете. Щом се появи желание да пеете, ще знаете, че то е в нормата. Трябва да пеете на себе си, не на хората. Като седиш, като вървиш по пътя, да си пееш, никой да не слуша. Попей си, пей си и давай такт. Сутрин като станете, попейте си. Сутрин като станете, вие как пеете? Ако пеете *Сила жива* или някоя друга песен, имате ли съзнание за това?

Без мисъл, без чувстване, без воля в света нищо не може да се постигне. В правите мисли, в правите чувства, в правите постъпки Духът Божий се проявява. Всеки един от вас трябва да създаде вътрешни условия, за да бъдете винаги добри, да имате светлина в ума, да имате във вашата нервна система достатъчно светлина и в симпатичната нервна система да имате достатъчно топлина; и в цялото тяло да имате достатъчно сила. Някога, като седнеш, не казвай, че не можеш да станеш; някога, като седнеш, не казвай, че те болят краката, но сложи една положителна мисъл. Отрицателните мисли ни спъват.

Вие казвате: „Нищо не мога да постигна сега, а в някое друго прераждане...“. В това прераждане трябва да се повдигнеш, а да не чакаш друго прераждане. Другото прераждане съвсем друга програма ще има – в това прераждане трябва да се направи нещо, което е необходимо сега. В туй прераждане трябва да имате достатъчно светлина в ума си, да имате достатъчно топлина в сърцето си и достатъчно сила в тялото си. Или да станете съвършени, да свържете вашата воля с Волята на Бога. Всякога Бог трябва да бъде едно мерило, Той трябва да бъде във вас. Отвън да не вземате името на Бога и да казвате: „Ние вярваме в Бога“. Нищо да не говорите за Бога, но

като речете да направите нещо за Него, да го направите. Ще кажеш: „Туй ще направя заради Бога. Както Христос ни е привлякъл при Онзи, Когото познаваме, както Той ми е показал пътя, за да Го намеря, така и аз ще направя каквото Бог иска“.

Значи Бог те е привлякъл, пробудило се е твоето съзнание. Понеже Онзи, при Когото те е привлякъл, Той те е изпратил при извора на нещата. Първото пробуждане на човека е привличането му – самосъзнанието се проявява. Психологически това, че Бог ви е привлякъл при някого, значи, че твоето самосъзнание се е пробудило. Щом Христос ти показва пътя към Бога, Той е вече свръхсъзнанието в тебе, което се проявява; вие ще придобиете смисъла във вас.

Ако тръгнете към Бога, в пътя, който Христос ще ви покаже, трябва да се прояви самосъзнанието. Тогава трябва да се примирите с всичкия свят. Христос е пътят към Бога. Щом идвате до Христа, вие ще се научите да обичате всичките противоречия в живота. От Бога до Христа ще учите пътя да обичате всичко, което ви е неприятно. А пък от пътя на Христа до Бога ще се примирите с всичките противоречия, ще считате, че сте завършили превода. Колкото повече отивате към Бога, противоречията се разрешават – и там няма да имате никакви противоречия. Като идете при Бога, там ще знаете защо е създаден светът, какво е неговото предназначение; всичките противоречия, които съществуват във вас, ще изчезнат. Четете, че всички създания хвалят Онзи, Който ги е създал.

Сега трябва да бъдете привлечени всички при Христа – и от Христа всички да идете при Бога; да ви покаже пътя на Любовта и пътя на Божествената Мъдрост. Това са двата пътя, по които може да придобиете съвършенството.

Добрата молитва

23. лекция, 6 март 1940 г., София, Изгрев

НАУКА ЗА ЖИВОТА

Отче наш

Чете се темата „Отличителните черти на въздуха и водата“.

Вода е туй, което се води; въздух е туй, което не стои. Някой път вие хванете водата и турите някой юлар да я водите; или на въздуха казвате да стои тук, да не мърда. Ние се намираме в един лесен свят. Ако търсиш хляб, идеш на фурната, дадеш 5 лева, купиш си. Идеш на фурната, купиш един самун – и мислиш, че тази работа е лесна. Докато дойдеш до този самун, така да се приготви, трябва да ореш, да сееш, да го жънеш – тогава ще видиш колко трудна работа е това.

Ние казваме сега, че трябва да се живее. Знаеш ли колко трудно е да се живее? Ние копираме непременно живота отнякъде, но той не е така хубаво запазен. Казваме: „Трябва да се живее“. Как трябва да се живее? Някои от вас искате да знаете какъв е вашият характер, какво ще стане от вас. Например вие сте доста възрастни; минали сте през известна дисциплина и не знаете какво ще стане от вас. Досега е станало нещо. Например от житното зърно е станало хляб, но мислите ли, че хлябът е постигнал своята цел? Има малки и големи хлебчета, валчести, продълговати, криви като рог, после какви ли не форми е взел хлябът. Питам: какво е научил хлябът, как бихте го определили? Вие може да му дадете хиляди форми. Същите форми може да вземе захарта, и тя може да се направи на разни форми.

Сега кое е онова, което отличава житото от другите хранителни продукти? То има някои свойства, които са отлични; т.е. житото е по-полезно от всички други храни и плодове, които сега съществуват. То прави най-голямата услуга на човечеството.

Всички сега трябва да се стремите да цените нещата. Съвременните хора са изгубили чувството да ценят. Ти имаш едно тяло, но не го цениш – обръщаш внимание на друго. Гледаш, че някой носи хубави обуща, и казваш: „Какви хуба-

ви обувки. Да имам и аз такива“. Или някой носи ръкавици, казваш: „Колко хубави ръкавици, да имам и аз такива“. Ти се занимаваш с празни работи. Онова – хубавото, красивото, великото, което става и с което те е надарила Природата, не го оценяваш, а цениш една чужда кожа, снета от някое животно. Или искаш да имаш хубави обуща, да имаш някакви ръкавици – пак от кожата на някое животно; или искаш да имаш хубава дреха, снета от някоя овца, или малки оплетени ръкавици. Тогава казваш: „Да имам такива ръкавици или някоя хубава риза“. Питам: ако имаш риза, ако имаш ръкавици, ако имаш обувки, какво ще стане с тебе? Нищо. Ще бъдеш такъв, какъвто си. На вълка да му туриш каквито искаш обуща, все си е вълк; на вълка да сложиш каквито искаш ръкавици, вълк си остава. Трябва да се цените; да можете да оценявате онова благо, което Бог ви е дал. Бог ти е дал едно тяло – и колко хиляди милиона години са взети, докато човек се е научил как да разполага с него.

Най-първо, като влезеш в тялото, трябва да се научиш как да манипулираш със своите ръце, как да манипулираш със своите крака. Знаеш ли колко трудна работа е това? Един организъм е толкова сложен, че има хиляди работи, които трябва да учиш. Ние сме изгубили това знание и казваме: „Лесна работа е да тръгнеш“. Колко малко хора има, които могат да вървят. Няма да ви разправям... Всеки човек, като тръгне, по ходенето можеш да го познаеш какъв е: честен ли е, или не е честен; умен ли е, или не е умен; сприхав ли е, или не е сприхав; търпелив ли е, или не е търпелив; религиозен ли е, или не е религиозен; моли ли се, или не се моли; щедър ли е, или не е щедър. Като върви човек, може да познаеш какъв е: той всичко носи със себе си. Казвате: „Как ще го познаеш?“. Там е въпросът – как? Познава се.

Защо тази линия е крива? Крива е. Казваме: „Кривата линия подразбира криви неща“. Криво желание имаме – трябва да го оправим. Някой казва: „Не трябва да се ходи по крив път“. Но има същества, които, за да си пробият път, вървят по един крив път. Защо? Този крив път е образуван, защото това разумно същество, което е тръгнало някъде, среща известни мъчнотии. То тръгне нагоре – срещне други мъчнотии; върви надолу, нагоре, надолу – постоянно мъчнотии е срещало: ту нагоре, ту надолу.

Често вие имате мъчнотии. Някой казва: „Мъчи ме нещо“. Мъчи ви гладът. Как се оправя мъчнотията с глада? Глада за да го разрешиш, ще започнеш да свириш на физхармоника. Ще затвориш, ще отвориш, после пак ще затвориш устата си: ще отваряш и ще затваряш устата си. И като я отваряш, нещо ще влиза: този глад, който те е измъчвал, ще се задоволи. Като свършиш известна работа, това наричаме ядене. Вие седнете да ядете и бързате; казвате: „Имам някаква работа отвън“. Че защо ще бързаш? Българите имат едно изречение, казват: „Като ядеш, да ти плюскат ушите“. Няма да се минат 10–15 години, откакто плюскат ушите от яденето, ще кажеш: „Не зная какво ми стана. Някакви уроки ли има, но колики имам в стомаха. Не зная какво ми стана, здрав човек бях“. Пък то яденето е причината, защото си плюскал. Какво означава „плюскане“, „пуканица“?

Това, което е вярно за храненето, е вярно и за човешкия ум. Той бърза, не мисли добре, защото мисленето е процес, подобен на яденето. Мислиш добре – значи създаваш тази хармония. Ще се уреди дисхармонията и след време ще кажеш: „Едно време ме стягаше, ясно беше“. Яснотата на ума зависи от това – с какви хора се срещаш. Ако срещаш известни хора, ще мислиш по даден известен предмет. Ако срещнеш, да кажем, музикант, за музиката ще мислиш – и в тебе ще се яви желание също да станеш музикант. Ако срещнеш един човек, който е работлив и добър земеделец, който разбира от земеделие и овощарство, в тебе ще се яви желание да започнеш да разбираш този предмет. Ако срещнеш някой човек, който е добре запознат със законоведството на някой език, веднага в ума ти ще проблесне светлина върху строежа на езика, как е построен той.

Не е лесна работа да се говори. Трябва да знаеш в даден случай къде да туриш един глагол и как да го туриш. Тия глаголи имат много форми – трябва да знаеш в даден случай каква форма да избереш. После имаш едно прилагателно – трябва да знаеш това прилагателно къде и как да го сложиш. Или имаш местоимение – трябва да знаеш къде да го сложиш: отпред или отзад. После казваме за някого: „Той има красив стил“. Да допуснем, че вие пишете едно любовно писмо – как ще го напишете? Сега, като ви говоря за любовно писмо, във

вас има една изопачена форма – вие имате в ума си една млада мома и един ученик на 15 години. Срещнали се, усмихнал се той; позасмяла се тя – и като дойде вечерта, вземе перото, напише едно писмо. Скъса го, после пак вземе перото, напише друго. Накрая го сдипли хубаво, носи го – и решава да го даде ли, или да не го даде. Той като го чете, веднага става малко захласнат: досега е бил прилежен ученик, но щом се срещне с момата, захласне се. Цял един свят вече се отваря: в това писмо има цял един свят, в който се е захласнал. Той не държи вече отчет за времето.

Любовта не трябва да започне отрано; трябва късно да започне – като станеш на 120 години. Можеш да започнеш и порано, но ще имаш ред разочарования. Ако започнеш по-рано с любовта, тя е голяма наука и ще се намериш в трудно положение – ти ще започнеш със сенките на любовта. Любовта е наука за живота: всеки един трябва да се занимае с любовта, ако иска да придобие живота. Непременно трябва да започнеш с любовта – тя е наука за придобиване на живота.

Ако ти не изучаваш Любовта като наука за придобиване на живота, ще имаш най-големите страдания, които съществуват в света. Това значи да профанираш една наука. Като дойдеш на свещеното място, ще придобиеш живота. Ако нямаш живота, нищо не можеш да постигнеш в света. Животът е условие за постигане на онова, което желаеш; без живота не можеш да имаш никакви постижения. Сега вие седите и казвате: „Ние живеем“. Хубаво, но това е само един момент на проявения живот. Животът не е нещо изкуствено. Щом решиш да направиш най-малкото опущение, ти чувстваш нещо, което смущава ума, смущава чувствата ти – и ти ставаш неразположен.

Много пъти вие плачете. Някой иска да ни покаже, че плаче. Аз го гледам и казвам: „Какво искаш да ми кажеш?“ „Че страдам“. Аз не мога да вляза в положението ти. Какво нещо е страданието? Представете си, че аз не зная какво нещо е страданието – как ще вляза във вашето положение? Този човек седи и страда. Казвам: „Твоето страдание произтича от тесните ти обуща; ти страдаш, понеже нямаш хубави обуща“. Аз наричам първите обувки обувки на добродетелта. Доброто за мен е обувки на краката. Ако ти не носиш хубави обуща, не

можеш да бъдеш добър човек; но ако носиш хубави обувки, добър човек си. Ако не носиш хубави ръкавици, е същото... За мен хубавите ръкавици, това е справедливостта; хубавите ръкавици значат справедливост. За мене най-хубавият поглед, това е светлината. Ти не можеш да имаш хубав поглед, ако нямаш светлина на лицето. За мене най-хубавото чувство е да слушаш добрия говор. За да знаеш да слушаш, ти трябва да се научиш да говориш.

Как се е научил да говори човек? Най-първо ще говори и сам ще слуша онова, което е говорил. Няма нещо по-сладко от човешкия говор. Ние имаме само един говор. Това е резултат, външната форма е направена. Но в говора има едно богатство вътре. Достатъчно е един цар да ти каже само една дума, за да забогатееш; достатъчно е обаче той да ти каже нещо и да те окачи на въжето. Достатъчно е да ти каже една дума, да каже: „Отворете и затворете“.

Та казвам: ние считаме, че има Божествен език. Искаш да ти говори Господ. Че Господ не говори празни работи – всяка казана Божествена дума струва милиарди. Господ като ти каже една дума, за тебе въпросът е свършен. Но и в двата смисъла това е вярно: ако Той каже едната дума, ще стане едно, ако каже другата дума, ще стане друго.

Сега всички искате да ви се говори сладко. Я ми кажете какво разбирате под думите *сладко говорене*, аз искам да зная. И аз имам известно понятие за сладкото говорене, но тази сладчина не съвпада. Сладкото говорене е както когато двама певци пеят. Пее единият – приятно ти е; пее другият – в гласа му има нещо остро. Казваш: „Този не пее хубаво“. Но и двамата разклащат въздуха, и двамата взимат правилно тоновете, спазват правилата. Те са модерни певци – и двамата са свършили консерватория по пеене, и двамата са майстори. Но пее единият – липсва му нещо. Какво му липсва, ти не знаеш. Пее другият – приятно ти е. Какво е вложил тук, и него не знаеш.

Аз казвам: в едното пеене има мекота, а в другото има острота; едното пеене е влажно, а другото е сухо. Какво ще разберете вие? Влажното пеене има мекота. Какво разбирате под думата *мекота*? Всички неща са меки, които, като минават по тялото, по ръката, причиняват приятност. Като мине меко тяло по ръката ти, на тебе ти е приятно; като мине сухо тяло,

което не е меко, веднага произвежда дисхармония, неприятно ти е на ръката.

„От думите ще се оправдаеш и от думите ще се осъдиш.“ Една дума ти е казана и 20 години минат, не можеш да я забравиш. А при това на туй, което е ценно, ние не му даваме внимание. Някой път говориш наляво и надясно, да си изкажеш мнението. След като си изкажеш мнението, какво ще придобиеш? В говора от вас зависи много. Има нещо, което те мъчи – то може да произтича от твоето сърце, от твоя ум; ти сам можеш да бъдеш лекар на себе си. Някой носи мисълта: „Беден човек съм, не съм даровит“. Мъчи го тая мисъл; казва: „Другите хора са богати, аз съм беден, не съм даровит“. Спирам го и го питам: „Защо говориш тия думи? Кажи: „Богат човек съм. Богат съм и съм даровит.“ „Как да кажа, когато не съм?“. А как смееш да кажеш другото – и то не е вярно. И това, което казваш, че си беден, не е вярно – ти не си беден човек. Аз бих ти дал 4–5 милиона лева за очите, да ги извадим и да ги присадим на някой друг човек; 4–5 милиона имаш за очите си. Всеки богаташ, на който очите са развалени, би ти дал 4–5 милиона лева да му присадят очите ти. Очите се присаждат: едно око може да се извади и може да се присади. Ръката също може да се присади; и кракът може да се присади.

Аз не искам да вярвате в това. Вие може да ме запитате: „Как можем да го разбираме?“. Не искам да ме разбирате: слушайте го тъй, както е. Присаждане може ли да има? Да, присажда се. Как присаждат едно клонче? Една дрянка може да я присадите на сливата, нали може да се присади? Но ябълката не можете да я присадите. Ябълката на какво се присажда тогава? На всички дръвчета, които имат семки... Едни имат семки, други имат костилки. Каква е разликата? Че костилките са по-едри, а семките са по-дребни. Дребно на дребно се присажда, едро на едро се присажда.

Най-първо се научете да мислите, че Бог ви е дал известни блага, които вие трябва да цените. От вас колцина има, които специално сте благодарили на Бога за всичко, което ви е дал? Колко писма сте пратили на Бога да благодарите за туй, което имате? Като погледнеш, кажеш: „Родила ме е майка ми такъв“. Вие искате майка ви да ви роди съвършен. Ами че тя ви е родила, но вие не сте използвали вашето съвършенство.

Думата *съвършенство* какво означава? Сега, когато говорите, някои от вас казвате: „Искам да бъда съвършен човек“. Какво разбираме под думите „искам да бъда съвършен“? Съвършеният човек, като тури ръката си в огъня, огънят се укротява. Когато несъвършеният тури ръката в огъня, огънят го изгаря. Когато съвършеният сложи ръката си в огъня, огънят го милва. Съвършеният човек като сложи ръка в една киселина или като сложи киселината на ръката си, тя го милва, не го изгаря.

Съвършеният човек като влезе някъде, голямата светлина, която осветява хората, тази светлина, като влиза, му служи. Всичките работи, дори и най-лошите, на съвършения слуги му стават; казват: „Какво ще заповядвате?“. На другия, който не е съвършен, казват: „Какво искаш, защо тук ни безпокоиш?“. На съвършения те казват: „Моля, с какво можем да ви услужим?“, понеже той като влезе, им предава своето настроение. Че на всички същества той предава своето разположение, всички имат неговото разположение. Той се радва на себе си във всичките хора и предава на другите своето разположение. Ние като влезем някъде, предаваме на другите своето разположение и казваме: „Лоши са тези хора“. Отговарям: лоши сме ние, които сме им предали своето настроение.

Когато дойде дяволът на Земята, всичките хора стават лоши. Дяволът казва: „Лоши хора са“. Когато дойде Господ на Земята, всички хора стават добри. Той казва: „Добри хора са“. Господ всички ги прави добри – и си заминава. Като дойде дяволът, всички стават лоши. Някой път вие казвате: „Много лош човек съм“. Отговарям: дяволът е минал покрай тебе. Казваш: „Много добър човек съм“. Отговарям: Господ е минал покрай теб. Когато стана добър, аз се радвам – Господ е минал. Като стана лош, казвам: дяволът е минал. Когато видя, че дяволът иде, аз се скрия някъде из гората, не разговарям с него. Защото щом разговарям с него... Вие разговаряли ли сте с дявола? Казвам: в ума ви седи една лоша мисъл, едно лошо настроение. Лошото някой път прониква отвън. Щом влезеш в едно общество, когато хората нямат добро разположение към тебе, веднага се дразниш. Щом имат добро разположение, добър си.

Казвам сега: спазвайте Божия закон, говорете за Любовта. Като влезете в света на Любовта, трябва да се измени цялото

човешко общество. Ще забележиш, че ще се сменят две състояния. Най-първо, преди да дойде Любовта, ти си бил недоволен; като дойде тя, доволен ставаш. Преди да дойде Любовта каквото и да е било времето, мрачен е светът; щом тя дойде, всичко се изменя, светът става светъл.

Казвам: вие имате един организъм, който трябва да изучавате, за да знаете от какво иде вашето недоволство. Аз бих препоръчал на всинца ви да се учите да говорите. Сутрин, като станеш, с коя дума трябва да започнеш, какъв глагол трябва да употребиш? Всеки ден си има една дума. Като станеш сутрин, един глагол, едно съществително ще употребиш, едно прилагателно, едно местоимение, един съюз. Още какво има? Десет са частите на речта.

Ако аз съм на вашето място, ако искам да стана художник, сутрин, като стана, ще кажа: „Искам сега, Учителю, да възприема светлината в красотата, най-хубавото, което светлината носи“. Ако светлината не събуди в теб най-хубавото, ти художник не можеш да станеш. Искаш да станеш някой оратор, да говориш – тогава трябва да разбираш всяка една дума, смисъла на думите, тия трептения. Като ти кажат една дума, например *любов*, какво ще разбереш под това? Думата *любов* може да те направи щастлив или нещастен. Като те срещне един вълк, каже ти: „Обичам те. Вече без тебе не мога да живея“. Тогава какво ще стане с теб? Цяло нещастие е това. Ако вълкът те обикне, твоето нещастие е дошло. Ако той те срещне с пренебрежение и каже: „Не искам нищо да зная за тебе“, ти ще благодариш, че той не те обича.

Хубаво, ти си паднал в някоя яма вътре. Най-красивият човек си, но не си знаел, че си красив. Хората имат някаква красота. Паднал си в ямата и седиш. По едно време някой отгоре погледне – и като те види, че си красив, обикне те. Веднага този човек вземе едно въже и някоя кука, спусне въжето, извади те отвън, изчисти те, заведе те у дома на гости, но ти не знаеш кои са причините. Причината е, че той обича твоята външна красота, която Бог ти е дал. Той те обича заради красотата. Ти заради какво обичаш богатия? За неговото богатство. Ако сиромаха не можеш да обичаш, кои са причините? Има сиромаси, които може да се обичат; има и богати, които може да се обичат. Казвам: ако ти нямаше тази красота, той щеше да те погледне и ще те отмине.

Вие по някой път се обръщате към Бога. Кое е онова, което може да привлече един съвършен дух да дойде да ти помага? Вие не сте се спирали да мислите; казвате: „Аз се моля“. Мислите, че понеже сте се молили, Господ, като слуша само думите ви, ще ви помага. Той ще види как ги произнасяте. Ако вашите думи падат като мед, като ги слуша, Господ казва: „Много сладко говори това дете“.

Ти станеш и казваш: „Отче наш, Който си на небето“. (*Учителя много бързо изговаря думите.*) Молитвата е говор. Ти ще се спреш, ще помислиш дълго време с коя дума да започнеш. Тя ще иде при Бога, Който има един Дух, Който е създал езика. Но ти ще държиш думите, урок е това. Произнасяш първата дума, казваш: „Отче наш“. Няма да започваш бързо.

У българите това чувство на почитание е слабо развито. Падението на българския народ е заради слабо развито чувство на любов към Бога. У българина чувството на любов към Бога е слабо развито, а у славяните е силно развито. У българина то е слабо – и там е падението на българина. Трябва да разбираш научно това. Българинът е съвестен, справедлив. Той и като ти запали плевнята, за да си отмъсти, като се отдалечи на 50 крачки, казва: „Да знаеш, че аз, Стоян, ти запалих плевнята“. И си отмине, олекне му на душата. Справедлив е, признава си, че е запалил плевнята. Че един ден стопанинът, ако търси виновния, да не търси други, но да знае – еди-кой си, Стоян Пинджурски, му е запалил плевнята.

А пък според мене религиозното чувство е финес. Знаеш какво значи „финес“ – едно от най-деликатните чувства. Индусите го наричат хилядолистник. То е най-ценното чувство, най-мекото, най-благородното, което има човекът. Този човек, който има това чувство, този хилядолистник, има свещен трепет. Като види най-малката работа, дори едно цветенце, той е внимателен да не го стъпче; жално му е, като го стъпче, извинява се. Този човек, като настъпи някое цвете, казва: „Ще ме извиниш“. Вземе, че го вдигне, заобиколи го – навсякъде е внимателен. Който няма това чувство, стъпи и казва: „Тук ли се намери?“ – иска по целия му път да няма нищо.

Казвам на една млада сестра: „Всичко имаш, но във вашия народ религиозното чувство е слабо. Ти трябва да вдигнеш главата си, иначе как ще идеш при Бога? Един оратор защо го слушат? Има нещо красиво в неговия говор. Един художник

рисува, той знае как да постави сенките. Един музикант знае как да изнесе музиката, тоновете. Някой от вас има желание да пее. Може да пееш.

Един певец, който е завършил музика, и едно дете, родено талантливо, пеят на един богаташ. Като пял певецът, богаташът извадил, че му дал 100 долара, а като пяло детето, му дал 1000 долара. „Той – казват – не разбира нищо“. Американецът рекъл на певеца: „Твоето пеене е позлатено, а пък неговото е злато. За позлатеното пеене ти давам 100 долара, а понеже неговото е златно, ценя го повече“. Казвам: позлатеното струва 100 долара, златното струва 1000. Когато малко ви дават, толкова струвате; когато много ви дават, много струвате. В света има Божествена правда. Божествените неща се оценяват с хиляди, а пък обикновените работи – със 100. Това е само един пример, не може да се вземе, че всякога е така. В България, ако пееш, ще ти дадат ли 100 долара? 100 долара колко струват? 10 000 лева. 1000 долара са 100 000 лева.

Всинца имате големи скърби. По някой път не можете да се съберете в кожата си от скръб. Как се лекувате, когато сте скръбни; по колко начина се лекувате? Неврастенията от какво произтича? Казвате за някого: „Неврастеник е станал“. Вие не можете да се справите с другите. Достатъчно е да минат десет души, да ти кажат по една лоша дума – и веднага ще изгубиш равновесието си. Не само от раздвижването на въздуха, но от всяка една дума се образува известна материя. Всяка лоша дума носи известно количество отровна материя. После, тя носи известно количество енергия, която, като влезе в тебе, те отравя. Всяка дума е в състояние да отрови човека. Тя носи тази материя, която трови, а има думи, които носят живот.

Злото седи в това, че със своите думи, със своите мисли и желания вие ставате проводници и на тази отровна материя, и на отровната енергия. Ще бъдеш проводник или на жизнено животворната енергия и на животворната материя, или на отровната. Ти като мислиш, твоята мисъл трябва да ти предаде нещо. Искаш да говориш на някой човек, да го утешиш. Като кажеш една дума, първо ти трябва да се утешиш от нея.

Мнозина от вас казват: „Аз вярвам в Бога“. Как вие произнасяте това? Ако ти произнесеш Името Божие, то е най-хубавото име. Веднага в теб всичките страдания ще спрат. И най-

големите страдания да имаш, и в дъното на ада да си, като произнесеш името на Бога, ти изведнъж в рая ще бъдеш. Тъй разбирам аз: така да произнесеш Името Божие, че от ада в рая да идеш. А ако произнесеш криво Името Божие, от рая горе до дъното на ада ще слезеш. Хората, които не знаят как да произнасят Името Божие, слизат надолу; които започват да го произнасят добре, качват се. Ако слизаш надолу, не произнасяш добре Името Божие.

Казвате вие: „Господ е Любов“. Всички говорите така, както е нашата формула: „Само Божията любов носи пълния живот“. Сега искам да го разберете – аз ви говоря като художник. Който има вкус за цветовете, разбира техните потънкости. Ти гледаш една картина, 5–6 цветове, които ти правят впечатление; другите не ги виждаш, тия нюанси не ги забелязваш. Един певец забелязва нюансите, той забелязва отделни части на пеенето. Та казвам: силата седи в потънкостите, които човек може да схваща.

Сега вие, които ме слушате, какви искате да станете? Вие всички имате желание да станете нещо, но какво? Нещо определено. Един иска да стане музикант, друг иска да стане художник, учен, естественик и т.н. Но като човек какво трябва да избереш? Аз бих ви препоръчал да изберете науката за живота. Първото нещо – пожелай да се запознаеш с източника на живота, да придобиеш живота. След като придобиеш живота, ще се запознаеш с Любовта. Най-първо ти с живота ще се запознаеш, после ще се запознаеш с източника на Любовта, след туй ще пожелаеш постепенно да дойдат другите работи. Всичкото изкуство в света, всичките придобивки, талантите, които човек има, отпосле ще дойдат. Най-първо трябва да възприемеш живота, Божествения живот.

Сега вие казвате: „Той върви вляво, а този върви вдясно“. Каква е вашата идея за онзи, който отива вляво, и за този, който отива вдясно? Вляво е надолу, вдясно е нагоре. От горе надолу, от долу нагоре – в езиците различно се пише. В китайския език пишат от горе надолу; в еврейския – от дясно наляво; в европейските езици пишат от ляво надясно. Кавказката раса върви от ляво надясно. Ако вървиш от дясно наляво, евреин си; ако вървиш от горе надолу, китаец си; ако вървиш от ляво надясно, европеец си, от кавказката раса си.

Ако вървиш от долу нагоре, ти даваш простор на ума си; ако вървиш от горе надолу, ти даваш простор на твоята воля. Колкото повече слизаш надолу, ще се увеличава волята ти. Твоята воля ще се увеличи, но и борбата ти в живота ще се увеличи. Колкото по-надолу слизаш, ти ще изгубиш силната воля, ще изгубиш хубостта на твоя дух, хубостта на твоето сърце. Умът ти ще огрубее и сърцето ти ще огрубее.

Ако идете в Америка, там има цели школи, които говорят само за усилването на човешката воля. Те не разбират законите на човешката воля. Прави са, но те не разбират това усилване. Усилването на волята трябва да стане според законите на светлината, според законите на човешкото сърце. Ако човешката воля се усилва независимо, тя се е механизирала. Всички народи сега в Европа са станали волеви, много силна воля имат. Тези хора минават за културни, но в какво седи културата? Той дойде с една бомба, спусне отгоре 200–300 кг, убие 30–40 души; казва: „Да ги научим да се страхуват, да познават какви сме ние – германците, англичаните“. Че каква култура има в това? Те минават за християни. Пък вие, като четете вестниците, казвате: „Русите са победили, германците са победили“, приятно ви е. Казвате: „Хубаво, че победиха“, но хич не мислите колко хора избиха.

Питат ме често кой ще победи. В края на краищата победата ще бъде само за онзи, който е разбрал смисъла на живота. Онзи, който не е разбрал смисъла на живота, него го очаква голямо разочарование; той ще претърпи най-голямата катастрофа, която някога е имал. Сега ще ги оставим, ние няма да се занимаваме с тях. Когато се търкаля голяма канара, тя мине по пътя, направи пакост. Ние я извиняваме, понеже е волева – така разбира канарата. Ние не трябва да вървим по пътя на канарите, които се събарят от върховете. Така ли е политически? Колко канари има, които се търкалят от върховете на планините към долините.

Това, което става отвън в света, то става и вътре в нас. Всеки човек трябва да си постави идеал. Сложете си за идеал да внесете този мир във вас, да примирите всичките противоречия в себе си. Всичките американци и германци, руси, англичани, китайци, японци, тутикванти, вълци, тигри, мечки, змии – всичко туй вътре в себе си да примирите; всичкото съз-

дание трябва да го примириш. Ако можеш да го примириш, ти си човек, който е изпратен да стане господар. Тъй е казано в Писанието: да станеш господар на всичко, което Бог създаде. Ние трябва да го примирим и да покажем на животните, че криво са разбрали този закон. Казва Писанието: „Учители ще им бъдете“.

Вие трябва да разбирате Божия закон. Във вас има идея да видите Христа. Христос всичко ще оправи. Той като дойде във вас, ще каже: „Проповядвам сега“. Нали знаете онзи анекдот. Приписват го на цар Соломон – един цар, който разбирал животните. Да ви го разправя, както е за Соломон, но той не е за него. Соломон, понеже изучавал окултизма, всяка година се оттеглял в гората и всички животни се събирали при него. Той им държал една лекция какви са Божиите разпореждания и как трябва да живеят. Всички животни дефилирали пред Соломон. Конят повикал магарето и казал: „Внимавай пред царя, който знае езика ни. Да не покажеш някой лош навик“. То отговорило: „Бъди сигурен, ще се отнеса много добре, ще бъдеш доволен. Аз я зная тази работа“. Като минало магарето, като се разревало, рекло: „Аз ще покажа магарещината си на тебе; и свършвам с туй – най-хубавото“. Магарето има високо мнение, казва: „Да си кажа мнението“. След като всички минали, Соломон свършил с думите и казал, че онова, което Бог е съчетал, никой не може да развали. Тъй завършил лекцията.

Тогава орелът – най-горделивата от птиците, казал: „Как може това? Идущата година ще ви докажа, че туй, което Бог е съчетал, може да се развали“. През тая година един царски син се женил за най-хубава княжеска дъщеря. Тъкмо като се венчавали, дошъл орелът и задигнал възлюбената, занесъл я на един остров, турил я в гнездото, носил ѝ хляб, хранил я. Искал да докаже, че онова, което Бог е направил, той може да го развали.

Царският син се отчаял, тръгнал с кораб по света да странства. Разбил се корабът и него морето го изхвърля на този остров. Той си казва: „На мене все нещастия ми се случват. Не стига, че ми задигнаха възлюбената, а сега корабът се разби – не си струва да живее човек“. Започнал да ходи из острова, дошъл до едно дърво, спрял се и започнал да плаче. Гнездото

на орела било на това дърво. Като го видяла, царската дъщеря го скрила в гнездото. Пет-шест месеца двамата възлюбени прекарали в гнездото, шест месеца седели там. Един ден дошли двата орела, вдигнали цялото гнездо, понесли го някъде. Възлюбените си казвали: „Какво ли има да стане с нас?“. Гледат, занасят ги на едно голямо събрание, слагат ги там. Пак започнали да дефилират животните, пак магарето си показало магарещината; и накрая Соломон рекъл пак: „Онова, което Бог е направил, никой не може да развали“. Орелът казал да излезе невестата, но с нея излязъл и нейният възлюбен. Орелът се пръснал от мъка.

Когато магарето си показва магарещината, радвайте се; когато орелът показва своята гордост, пак се радвайте, защото ще излезе истината. Онова, което Бог е направил, не може да се развали. Идеята, която е вложена в човека, онова, което Бог е вложил в човешката душа, ще се осъществи; каквито и препятствия да има, един ден човекът ще постигне своето предназначение. Това трябва да го знаете, да го вярвате. В далечното бъдеще предназначението, което човек има, ще го постигне. Всичко в света е създадено за повдигането на човешката душа. Ние в този живот имаме предвид само да се осведомим за онова, което е вложено в тялото, да знаем как да манипулираме със своята глава, със сърцето си, с тялото си. Някой път ние ставаме най-големите неприятели на себе си, без да знаем. Колко мъчно е да кажеш на човека: „Ще се оправят работите“.

Преди години идва при мен един и аз му казвам: „Ще се оправят работите“. Той седи при мене и как се е заблудил, казва: „Как ще се оправят, не виждам откъде ще се оправят. Не познавам никого. Пък аз съм човек честолюбив, да прося не искам. Как ще се оправят работите?“. Рекох му: „Ще се смириш.“ „Как да се смиря?“ „Че аз мога да ти помогна.“ „Да не урониш моя престиж?“ „Че ти като седиш и разправяш това, сам уронваш своя престиж. Чудя се на ума ти, че искаш да ме лъжеш – седиш и ми разправяш небивалици. Ти се опитваш да лъжеш един човек, който разбира работите, искаш мен да излъжеш. Себе си не можеш да излъжеш, пък мене ще излъжеш. Ако излъжеш, себе си ще излъжеш, не мене. А себе си като не можеш да излъжеш, мен никак не можеш да излъ-

жеш“. Казвам му още: „Мога да ти помогна. Мога да кажа някоя дума за тебе“. Отговаря: „Гледай да не уроониш моя престиж“.

Той се страхува да не би да изнеса, че е идвал при мене, че се е молил; да не би да кажа, че иска да лъже хората. Рече: „Нищо не казвай“. Сега запазих мислите си: „Ако ти дам 100 лева, ще се докачиш. Давам ти 1000 лева, докачаш се. Давам ти 10 000 лева, давам ти 100 000... Като ти дам 500 000 лева, започва да ти става приятно“. Казвам му: „500 000 лева ти давам без полица, на доверие, да ги върнеш, когато искаш. Няма да ми даваш никаква полица, давам ти ги, когато обичаш да ги върнеш“. Пита ме: „Ти сериозно ли говориш, или ме изпитваш?“. Отговарям: „Колкото ти сериозно говориш, толкова и аз говоря сериозно“.

Та казвам: законът е верен. Бог спрямо нас е такъв, каквото е нашето отношение към Него. Каквото е нашето, такова е и Неговото отношение. Понеже Бог е едно същество съвършено, всяка една мисъл, лоша или добра, отива до Него и не се задържа. Доброто и злото, което излиза от нас, не се задържа в Бога – Той пак го изпраща към нас. Като изпратиш доброто към Бога, изпраща ти го назад; като изпратиш злото, и него ти изпраща. В туй седи нещастието на света, че като се върне нещо от Бога, доброто се връща с лихвите; и злото, което ти изпращаш, също се връща с лихвите – това е отражение. Всяка една мисъл, каквато и да е тя, има свои последствия. Казвам: върху това ще се спирате. Значи ти ще изпратиш една мисъл до Бога и тя ще се върне при тебе.

Вие сега, които ме слушате, само наполовина вярвате в това. Но всички страдате по единствената причина, че всеки ден изпращате по нещо, което се връща назад и ви причинява страдания. Казвам: сложете това за обект на наблюдение. Не казвам да не се безпокоите, но дошла е някоя лоша мисъл – направете да не ви безпокои. Изпъкне лошо желание – нека да не ви безпокои, това са външни работи. Аз говоря за желанията. Една мисъл или едно желание са твои. Една мисъл, която твоят ум възприема, едно желание, което твоето сърце възприема, и една постъпка, която твоята воля възприема, когато се съединят и трите бъдат изпратени към Бога, те ще имат известно влияние върху тебе. Когато направиш едно съе-

динение между светлината, топлината и силата и го изпратиш към Бога, тази мисъл ще се върне към тебе, добра или лоша. Това е закон за спазване на онази вечна хармония на Божественото, за да има равновесие между всичките хора, никой да не бъде онеправдан. Всеки, който работи, работи за себе си.

Казвам: вашият живот ще причини полза на другите хора, от него и вие ще се ползвате. Той ще бъде вашето бъдещо наследство. С вашата мисъл можете да бъдете полезни на хората. Тази ваша мисъл ще се върне при вас. Казвам сега: това дръжте в ума си, то е здравословното. Сега защо да не се радвате, ако имате едно страдание? Какво разбирате под думата *страдание*? Най-малкото страдание ето какво е. Представете си, че вие имате хубава бяла копринена дреха. Ръката ви е чиста, но паднат десетина капки вода върху дрехата ви. Това са първите най-големи страдания. Дето паднат тези капки, роклята ще изгуби лъскавината. Щом роклята изгуби лъскавината си, дрехата не е направена от добра материя. Щом дрехата не се изменя, тя е добра – значи дрехата е хубава.

Щом те поръсят и в духовно отношение, там също не трябва да става изменение. Моите чувства тогава са хубави. Щом по дрехата паднат капки и по нея не можеш да забележиш никаква промяна, тогава тя е хубава; щом стане промяна, дрехата не е хубава. И за моите думи е същото. Когато думата ми остави леке на дрехата, и моите думи не са добри, и вашата дреха не е добра. Когато моите думи не оставят лекета на дрехите ви, и моите думи са добри, и вашата дреха е хубава.

Ако сега мине един ангел, когато тъкмо си се облякъл така, какво ще стане? Представете си, че мине един ангел... Ти си се зарадвал, облякъл си най-хубавата дреха. Коя е най-хубавата дреха? Най-хубавата дреха обличат момите и момците на 19 години: най-красивата дреха се облича тогава. На 21 години се облича втората хубава дреха, а на 45 години се обличат последните хубави дрехи. Оттам насетне се обличат, как ги наричат, такива изостанали бабини рокли, от дядо и прадядо. Тогава ще мине ангелът и ще паднат капките. Ангелът знае вече дали дрехата може да издържи, или не. Пак сте на изпит – вие сте доста стари, но някои от вас сте на изпитание.

Щом станеш религиозен човек, че залюбиш Господа, ти си на 19 години. Братът е на 45 години, но се е залюбил – зна-

чи е на 19 години. Ще дойде ангелът, ще напръска дрехата му. И ако останат лекета на нея, тогава дрехата не е както трябва; ако никакво леке не остане, дрехата е хубава. По някой път казвам: каквото и да се случи, гледайте добрата страна. Аз подразбирам напръскването с тази Божествена вода. И като погледнеш, трябва да имаш тази голяма самоувереност, че както и да пръскат твоята дреха, тя ще остане така чиста.

Божественото никой не може да го опетни; никой отвън не е в състояние да опетни Божествената дреха. Едно изключение има: сам ти можеш да се опетниш. Единствената опасност е, че само ти можеш да се опетниш малко, и то малко. Казвам: единственият, който може да опетни дрехата, това е самият човек. Ако някой друг те опетни, това е съвсем друга дреха. Тази, вътрешната дреха, никой не може да я опетни. Това трябва да бъде вътре като аксиома. Вие мислите, че всеки може да ви оцапа – това е невъзможно. Благото, което имате, достойнството, което имате, онова, което Бог ви е дал, за него се грижи цялото Небе; и Бог се грижи, Който е влязъл във вас. То е ценното – ценното, което е вложено в нас. Писанието казва: „Написах ви на дланта Си“.

Вас ви е страх да не би някой път външните условия да ви завлекат. Питам: ако Бог се проявява чрез онзи, който ви обича, каква опасност има? Няма никаква опасност. Сега как трябва да опитате дали онзи, който ви обича, наистина ви обича? Вие сте на 19 години, как ще опитате любовта? Да ви дам една рецепта само за вас. Тази рецепта по никой начин на другите няма да я казвате. Като дойде твоят възлюбен, този, който ти казва, че те обича, ти ще му речеш: „Майка ми умря преди 10 години, моля те, иди на гроба ѝ“. Ако онзи стъпи на гроба и майка ти дойде там, той е твоят възлюбен. Ако той стъпи на гроба и майка ти не идва заедно с него, ти си мълчи, нищо не казвай. Ако майка ти излезе от гроба, каквото той каже, ще стане; ако майка ти не излезе из гроба, каквото каже, няма да стане, нищо повече.

Ама туй за себе си го пазете. Като го опитате, може да го разкажете. Ако не сте го опитали, мълчете; не искам да разправяте. И тогава ще имате една опитност. Как ще дойде майка ви? Ще дойде тя, но как? Майка ви ще бъде първата представителка на Божествения свят, която доказва, че как-

вото възлюбеният ви казва, това е вярно, то е истина. Тогава Писанието казва: „Дето са двама или трима, там съм и Аз“.

С този, който дойде, вие сте двамата; и третият като дойде, Той е Бог, Който ще каже; и каквото Той каже, е вярно. Ти ще изпратиш своя ум. Ако умът ти проповядва на сърцето, ще изпратиш ума си да иде, да стъпи на гроба на майка ти. И ако майка ти дойде с ума ти, той ти говори правото. Ако сърцето изповядва своята любов на ума, прати сърцето да стъпи на гроба на майка ти. Ако майка ти дойде със сърцето, каквото казва то, е вярно. Щом майката присъства с ума и със сърцето, тогава и двамата говорят Божествената Истина.

При многото говорене погрешките са неизбежни. Вие казвате сега: „Тези години за любов ли са? Главите ни побеляха, колко сме страдали!“. Аз бих желал да сте страдали от любов, но вие не сте страдали от любов. Я ми кажете: от какво сте страдали? От непослушание. Аз бих желал да сте страдали от любов, но ние много сме страдали от непослушание. Да страда човек от любов, това е преимущество. Човек, който в най-лошия случай страда за любовта, той ще има хиляди пъти по-голямо благословение от най-големите добрини, които може да му се дадат. Според мене човек не може да страда от любов. Ако страда, това е едно благословение.

Най-възвишените същества слизат от Небето, за да могат да пострадат. Като пострадат и се върнат при Любовта, те са най-големите герои. Радвайте се, ако някой път сте пострадали за Любовта – това ще ви бъде единственото благо в света.

Там, дето стъпи Бог, животът е лесен. Благото, което ние сега имаме в нашия ум и в нашите сърца, показва, че там е стъпил Бог.

Добрата молитва

24. лекция, 13 март 1940 г., София, Изгрев

ИМЕТО БОЖИЕ, ЦАРСТВОТО БОЖИЕ И ВОЛЯТА БОЖИЯ

Добрата молитва
Махар Бену Аба

По отъпканите пътища лесно се ходи. Лесно се ходи, но и там има една неприятност: че в сухо време много прах се вдига по отъпканите пътища, пък и кал се образува. Следователно прахът спъва пътниците. И по калните пътища мъчно се ходи.

Какво разбирате сега от това? След като е говорил един говорител, ти го питаш: „Какво разбираш?“. Проста работа е: говорителят е размърдал въздуха, а пък този въздух, като се допира до ушите на слушателите, прави някакво впечатление. Човекът размърдва въздуха, а онези казват, че добре е говорил или че зле е говорил. Да знаеш да размърдаш въздуха – и за това размърдване на въздуха те държат отговорен.

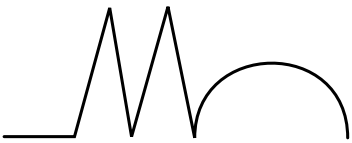

Да ви дам един монограм. Вие сте от учените хора, всички сте завършили нещо. Всичките тайни, всичката философия седи в това. Препишете си го, няма да го обяснявам.

Колко пъти влиза радиусът в една окръжност? (*6 пъти и нещо.*) А колко пъти влиза диаметърът? (*3,14.*). Каква е разликата между правите и кривите линии? По някой път се спирате върху едно положение, безпокоите се. Като няма хляб, какво става? Ще гладувате. Като няма вода, ще пожадувате. Като няма пари, недоволство ще има. Щом нямате дрехи, стават тия работи. Какво ще стане, като те оберат; какво ще стане тогава? А като ти дадат пари, какво ще стане? По някой път казвате, че трябва да се дава. Добре, да разсъждаваме. Мислите ли, че всякога даването е едно благословение? Казвате: „Трябва да се дава“. Хубаво, ако кажа на някого: „Я го налегни, че му дай 25 на неговата възглавничка“, ще бъде ли той доволен? Някой път казвате, че не трябва да се взема. Ми-

слите ли, че всякога, когато се взема, е лошо? Ако аз ви взема болестта, лошо ли е? Че вие ще се радвате в дадения случай. Тъй щото вие общо говорите, казвате: „Трябва да се дава“. Не, не всякога трябва да се дава; не и всякога трябва да се взема. Някой път трябва да се вземе.

Всички вие искате да бъдете щастливи. Ако всички бяхте щастливи, щеше да бъде най-голямото нещастие. Трябва да разсъждавате. Вашето щастие зависи от нещастието на много същества; вашето щастие се обуславя от нещастието на хиляди същества. Казвате: „Да бъдем щастливи“. Щастието ви се обуславя от нещастието на тия същества, които трябва да пострадат. Всички питате как ще се оправи светът. Аз може да ви направя едно възражение: Господ е направил света, че не може да го оправи, та вие ще го оправите. Вие искате да се оправи един свят, който не може да се оправи.

Някой път искате един умрял вие да го оживите. Един разбойник е изклал 1000 души – защо ще го съживявате? Хубаво е, че е умрял. Казват: „Хубаво стана, че умря, да си върви“. Вие вземате този, умрелия, само отвън. Но и във вас има някоя характерна лоша черта. Лошата черта е героят вътре във вас. Лошавината е, която прави човека силен и смел: ако не е лош, той не може да се прояви. Ако е много кротичък, той е като тиха водичка – тихо тече, никому зло не прави.

Като влезете в училище, учителят винаги казва на учениците: „Вие трябва да учите“. Когато учителят влезе, тогава казват: „Учителят трябва да преподава“. Когато сиромахът дойде при богатия, той му казва: „Трябва да работиш“. Сиромахът, като излиза, казва: „Ти щедър трябва да бъдеш“. Сиромашията с работа се оправя, а пък богатството се запазва с щедрост. Ако не си щедър, ти не можеш да запазиш богатството. Сега вие не разсъждавате. Някои от вас сте сиромаси, че няма какво да пазите вашата сиромашия. Сиромашията с методите на богатството не можете да пазите.

Не проповядвайте на богатия, че той трябва да работи. Вие сега мислите, че богатите не работят. Работи, как да не работи човекът. Богатите хора работят повече, отколкото вас. На неговата трапеза ще видите най-малко десетина блюда, различни работи – и той ги свършва за половин час. Десет блюда да свършиш за половин час, за това се изисква ум. От

каква химическа лаборатория да извади всичките тия елементи: главата му е побеляла от мисъл – работа е това. Бедният човек е седнал, една чиния има, малко пиперки са турени там – малка работа е това. Защо е осиромашал? Не работи човекът. Една чиния работа ли е?

Сега вие искате да ви кажа нещо, искате да ви кажа нещо за оня свят. Ще ви разкажа един анекдот. Иде един знаменит цигулар и си дава първия концерт. Всичките му слушатели имали здрави очи, но всички били глухи. Всички насядали, но той не знае, че са глухи. Цигуларят свири, а те го гледат как си мърда ръката. Като свършва, няма ръкопляскане. Гледа ги – доста интелигентни хора, всички седят. След като свършил концерта, казват му, че много хубаво си е мърдал ръката; за музиката нищо не му говорят. Те не го оценяват, не са го чули: каквото са видели, само за това говорят.

Та казвам: по някой път не трябва да се говори само за това, което си видял, но и за това, което си чул. Казвате: „Подобре да не чува човек... Защо чух тези неща?“. Кое е по-хубаво: човек да чува или да не чува? Кажете: да страда ли човек в света, или да не страда, кое е по-хубаво? Всички искате да не страдате. Тогава, като тръгнахте от вашето отечество, нали имахте разписание, нали изучавахте историята на този свят, нали ви разправяха, че като дойдете тук, на Земята, няма да бъде такова, каквото е във вашето отечество? Тези, които са ви изпратили тук, на Земята, са ви казали, че там е рай Божи. Вашата работа мяза на онова, малкото ангелче... Когато Господ създал Земята, разнесло се из вестниците на ангелите, че Господ е създал един нов свят с особени същества. Това ангелче отишло при един голям ангел и му казало: „Заведи ме в новия свят, да видя тия прекрасни същества, които Бог е създал“. Големият ангел го турил на своите грамадни криле и го донесъл на Земята. То рекло: „Казах ти да ме занесеш в новия свят, дето Господ го е създал, а ти ме занесе в ада!“ „Че това е новият свят“.

Сега се изисква една мисъл. Ние мислим, че ада ние го създаваме, че в него има мъчение. Не, ние не си представяме ада такъв, какъвто е. Какво е вашето понятие за рая, как бихте го описали? Представете си, че ви дам темата да говорите за рая – как ще го опишете? Ще го опишете някак си, но всички,

които ви слушат, ще останат недоволни. Сега ето едно разсъждение... Вие искате да идете в другия свят, в рая да идете, но в мястото на мъчението никой от вас не иска да отиде. Но раят и адът се проявяват едновременно, заедно. Корените на живота се намират в ада, клонищата му се намират в рая.

Да кажем, вие вземете едно житено зърно. Представете си, че туй житено зърно седи в хамбара. Тия зърна си приказват за рая и раят е външният свят, дето растат. Житното зърно казва: „Аз искам да ида в рая“. Мислите ли, че ако извадите житното зърно от хамбара и го изнесете от света, то ще види рая? Нищо няма да види. Туй житено зърно, за да му покажеш рая, трябва да го посадиш в Земята, да го туриш на мъчение, да мине през страдание – и като израсте, тогава ще види рая.

Аз не зная кои са най-големите ви мъчнотии, които ви спъват. Вие казвате, че има много големи мъчнотии. Аз толкоз години търся мъчнотии, а не мога да ги намеря. Има мъчнотии, но те са много умни. Ако речеш мъчнотията да я буташ, като погледнеш – тя офейка някъде. Виждаш, че мъчнотията, щом искаш да боравиш с нея, изчезва. Да кажем, мнозина от вас сте имали големи мъчнотии, страдания. Къде са остатъците от мъчнотиите сега? Да кажем, вие сте страдали от мъчнотията на глада. Как ще опишете глада, тази мъчнотия; в какво седи мъчнотията на глада? Във време на глад от невидимия свят вас искат да ви направят светии. Човек за да стане светия, той трябва да гладува, а пък вие всички искате да ядете. В яденето е всичкото нещастие на Земята.

Мислиш ли, че онази кокошка, която е излязла от курника, като я ядеш, ти ѝ правиш някое добро? Мислиш ли, че за онова агънце, като го вземеш от неговите другарчета и го туриш на твоята трапеза, а после казваш: „Много хубаво е туй агънце“ – мислиш ли, че това е хубаво на него? Само за вас е добре. Тогава ще ви кажа онзи анекдот. Седи един турски бей и минава едно погребение, един гръцки поп пее: „Иии-иии“. На турски това значи „добре“. Турчинът мисли, че попът казва на умрелия: „Много добре“. И той му казва: „Папаз ефенди, на тебе ти е много добре, но на умрелия дали му е много добре?“. Вие като ядете яденето, на вас ви е много добре, но на онзи, който е умрял, на него дали му е много добре?

Всичко седи в разбирането на нещата. Всичката философия на живота в дадения случай, в дадения момент е какво е вашето разбиране за онова, което Бог е създал? Всичките страдания в живота произтичат от оня факт, че в дадения случай ти не схващаш нещата, както Бог ги е създал. В какво седи нещастието? В момента, в който схванеш, че Бог те е създал, това е благото, това е радостта. Всичките страдания са в това, дето ти мислиш, че те не са за твое добро. На вас ви се вижда, че това е противоречие. Как ще го схващате, това е ваша работа. Като страдате, това също е ваша работа, защото в страданието вие работите. Радостта според мене е оценка на нещата.

В страданието ни се предава любовта, а в радостта ние оценяваме любовта. Следователно когато ми говорят за страданието, казвам: тогава се дава Любовта. От това произтича страданието – че ми се дава нещо, с което аз не зная как да се справя. Радостта е да оцениш нещата. Щом Любовта се оценява хубаво, това произвежда радост; щом не се оценява, това произвежда страдание, дава се страданието. Ако възприемете причината добре, радостта ще дойде; ако не възприемете причината добре, това произвежда страдание.

Сега всички искате да бъдете щастливи. Няма нито един от вас, който да не мисли да иде в рая: от сутрин до вечер все за рая мислите. От голяма мисъл за рая вие сте остарели. Искате да идете в рая, пък пари нямате. Мислите ли, че сега е безопасно да идете в Америка? Че може да се намерите на дъното на океана. Ако пътувате сега от Европа, за 7–8 дена ще ви побелее главата. Сега ако ви пратят до Америка и вие идете и се върнете, ще бъдете с побеляла глава. Натъкне се параходът ви на някоя мина, потъне; вие се намерите на лодка 7–8 дена из океана в тия вълни. Като се върнете, какво ще кажете?

Вие сами се плашите; казвате: „Ще измрем гладни“. Ти казваш истината – всичките хора все от глад умират; и сиромаси, и богати все от глад умират. Богатият при всичкото си имане умира от глад, не може да яде. Но хората не умират от глад, това е заблуждение. От глад хората оживяват, ако знаят как да гладуват – те умират от незнание как да гладуват. И от ядене хората умират, защото не знаят как да ядат. В яденето има едно благо.

Три неща ви трябват: мисъл, чувства и постъпки. Това са думи неразбрани. Светлина, топлина и сила на човека му трябват. Без светлина мисълта се спъва, без топлина чувствата се спъват, без сила тялото се спъва. Човек не трябва само да има сила, но тази сила трябва да знае да я запазва; и не само да я запазва, но да увеличава силата. И топлината, и нея трябва да знае как да я увеличава и да я запазва. Много малко топлина се иска, но тя трябва да се увеличава, човек трябва да се приспособява към топлината. Ако човекът не знае как да се приспособява към топлината, тя ще произведе дисонанс. При това и човешкият ум трябва да се приспособява към светлината, която функционира в неговия ум. Сега какво е потребно? Какво мислите за този монограм?

Мнозина от вас казват, че трябва да обичаме Бога, но знаете ли каква е философията да обичаме Бога? Всички си имате едно вътрешно определение за това. По някой път вие говорите за безлюбието в света, но от какво произтича то? Когато човек има само любов към себе си, това е безлюбие в света. Когато има любов към всички, това е любовта в света. Следователно ние говорим много пъти за безлюбието. Ти ако обичаш само себе си, това е безлюбие. От това страда целият свят, понеже всеки обича себе си. Най-първото нещо е, че всеки трябва да направи едно самопожертване, да обикне поне едного отвън. Дошъл е някой и казва: „Обикнах“ – и минава за Господ. Досега той се е учил само себе си да обича. Казва, че се е влюбил в някого. Ти в едного да се влюбиш, това е нищо. Като се влюбиш в него, ще му кажеш: „Аз направих една жертва заради тебе, но ти трябва да се подчиняваш. Понеже те обичам, каквото ти кажа, трябва да ме слушаш“.

Аз наричам „лична любов“ любовта към ближния. Любовта за цялото, любовта за Бога разрешава въпроса. Ако човек не започне с онази любов, която включва всичко, въпросът остава неразрешен. Казват: „Трябва да обичаш Бога“ „Как мога да обичам Бога, как да го науча?“. Ще идеш при Господа да се учиш. Като си дошъл на Земята, ще се учиш. Тук не си дошъл да страдаш, но не си дошъл и да благуваш – дошъл си да се учиш, да различаваш какво нещо е страданието, какво нещо е радостта, какво нещо е смъртта, какво нещо е животът, какво нещо е силата, какво нещо е безсилието, какво нещо е

тъмнината, какво нещо е светлината, какво нещо е топлината, какво нещо е студът.

По някой път седите и разрешавате въпроса: всички искате да ви обичат. Нали така е, че всички все от любов страдате. Любовта е, която причинява всичките страдания на хората в света. Който и да е от вас, ако му дам 50 000 лева за един ден, ще се радва, но щом му взема 50-те хиляди лева назад, той ще стане нещастен. Питам: какво са 50 000 златни лева, оценил ли ги е той? В какво седи щастието? 50 000 – това е едно понятие. С 50 000 лева той се счита за щастлив. Мисли си нещо той: каква мисъл седи в ума му? Каква идея има този богат човек? Ако е богат един учен човек, къщата му ще бъде пълна с хубави книги; той ще се радва, че има какво да учи. Ако е богат някой търговец, той ще се радва, че дюкянът му ще бъде пълен със стока. Ако богатият човек е някой касапин, в неговия дюкян ще бъдат окачени животни с одрани кожи, той ще седи със своята престилка и със своя нож – всичкото му богатство е там. Когато ходите в нашите хали, там има такива животни; и ти казваш: „Я ми отрежи едно парче“. Той дойде с ножа си, отреже едно парче, тури го на терзията, премери. Като го вземеш, прегърнеш го, туриш го под мишницата, носиш го на своята възлюбена. Речеш: „Ето едно килце месо“. Тя казва: „Много е добър“ – как го наричате, аз го забравих: „Много е добър моят възлюбен“.

Аз бих ви говорил, но тук вие сте влезли в едно статическо положение. Ако вие имате една болка в тялото – да кажем, болят ви кракът или гръбнакът, бъбреците, стомахът, вратът, главата – и аз ви донеса една копринена дреха и вие я облечете, мислите ли, че ще бъдете щастливи? Ще се огъвате и ще кажете: „Защо ми е?“. Тази хубава дреха при такова болезнено състояние не струва. Най-първо тялото ти трябва да бъде здраво, че да не чувстваш никаква болка. Като вземеш тази дреха, тя иска да я разхождаш. Но ти като минаваш, при всяко помръдване усещаш болка, не можеш да се радваш на дрехата. Тогава ще чуваш само един шум.

В турско време имаше такава една мода: като правеха обуща, туряха в гьона едни неща да скърцат. Като минава някой, чуваш го на 200 метра. Младия момък, като му скърцат обущата, момите го чуват на 200 метра. Казват: „Много му скър-

цат обущата“ – и по това го харесват, като им скърцат обувките му. Това не се отнася до вас, да спи зло под камък – то е от външния свят. Тук вие сте в друг свят – и не внасяйте оня свят. Че хората ядат месо – имат право да ядат. Че някои гладуват и страдат – имат право да страдат. Благуваш – имаш право да благуваш. Осиромашаваш – имаш право да осиромашаваш. Забогатяваш – имаш право да забогатяваш. Поумнял си – имаш право да поумняваш. Считайте, че каквото човек прави, има право да го прави.

„Сиромах съм сега.“ Каква идея туряте вие в сиромашията? Болен си. Болестта е едно благо. Благо е, че като те заболи кракът, започваш да мислиш за другите хора, стават ти мили на сърцето; отвори се сърцето ти и искаш да бъдеш щедър. Дойде някой болен човек, казваш: „Върви си, не искам да се занимавам с болни хора“. Някои от вас имате деца. Нали един баща изисква синовете му да бъдат добри. Учителят иска неговите ученици да бъдат прилежни, да учат. Един капелмайстор изисква всичките музиканти да свирят хубаво, да не правят погрешки, всичко да върви. Щом той оставя погрешките, не върви тази работа. Аз считам за майстори в един оркестър тези, дето трябва само една репетиция да направят. Като погледнат нотите, да започнат да свирят. Сегашните само повтарят: гледам, 2–3 часа повтарят едно и също нещо. Толкова повтарят, че се изгуби смисълът.

Как на нещо ще му дадеш смисъл? Ако тялото ви не е музикално, вие музикант не може да бъдете. Ако вашето сърце не е музикално, вие музикант не може да бъдете. Ако вашият ум не е музикален, вие музикант не може да бъдете. Ако вашата душа не е музикална, вие музикант не може да бъдете. Ако вашият дух не е музикален, вие музикант не може да бъдете. Аз считам за музикант този, на когото духът е музикален, душата е музикална, умът е музикален, сърцето е музикално. Ако пък остане сега да ставате музикални, това е изгубена работа. То е невъзможно.

Вие искате да бъдете добри. Това е една погрешна идея. Човек има заложби в духа си, в душата си, в ума си; в сърцето си има заложби да бъде добър. Следователно вие трябва да проявите онова, което е заложено в ума ви, в душата ви, в духа ви; трябва да проявите и това, което е заложено във вашето сърце. Казвам: всички вие носите заложби.

Казваме: „Да се свети Името Божие“ – това е Божественият свят. „Да дойде Царството Божие“ – това е духовният свят. „Да бъде Волята Божия“ – това е физическият свят. Да се изпълни Волята Божия – това значи на Земята да знаем да живеем добре. А в духовния свят трябва да се въдвори Царството Божие. Пък да се освети Името Божие – това е в Божествения свят. Ние сега седим в една идея и искаме да осветим Името Божие тук, на Земята. На Земята трябва да се изпълни Волята Божия.

Как се изпълнява Волята Божия? Щом си здрав, ти си изпълнил Волята Божия; щом не си здрав, не си изпълнил Волята Божия. Щом стомахът ти не функционира правилно, не си изпълнил Волята Божия; щом дробовете ти не функционират правилно, не си изпълнил Волята Божия. Щом мозъкът ти не функционира правилно, не си изпълнил Волята Божия; щом нямаш хубаво кръвообращение, ти не си изпълнил Волята Божия. Щом те боли гръбначният стълб, не си изпълнил Волята Божия; щом те болят рамената, не си изпълнил Волята Божия. Щом те боли вратът, ти не си изпълнил Волята Божия; щом те болят пръстите, не си изпълнил Волята Божия. Че какво искате друго, каква философия искате? Казвате: „Да изпълним Волята Божия“. Най-първо ще изпълниш Волята Божия, за да нямаш никаква болка; ще внесеш ред и порядък в тялото си. Като те заболи пръстът и като кажеш, че искаш да идеш при Бога, ще духнеш на пръста и болестта трябва да си иде. Кажи ѝ: „Да си вървиш“.

По някой път се уединявам да мисля, уединявам се да си почина. От дълъг път иде човек, все трябва да си почине малко, да се освободи, да погледа Божествения свят. Аз считам за почивка да изляза да видя какво Господ е създал. Някой път тъкмо река да погледам какво е създал Господ, някой ми донесе една човешка работа. Таман река да погледам Божественото, дойде друг.

Вчера, като съм седнал да видя Божествените прозорци, ето, носят ми едно писмо. Казвам: „В това писмо има нещо“. Отварям, то е от една млада бедна мома. Заболяла от туберкулоза, ходила в Искрец, изписали я от болницата – и не я пратили в Горна Оряховица, откъдето е тя, а я пращат при мене, аз да ѝ платя данъка. Казва: „Препоръчаха ме до тебе, Учителю“. Казва, че няма пет пари, пък ми носи един хляб, а в пис-

мото пише, че ѝ трябват 320 лева да иде до Горна Оряховица. Сега аз ви питам: вие ако бяхте на моето място, какво щяхте да направите? Работата е там, че като я изписват от болницата, не я пращат в Горна Оряховица, но я изпращат в София. Аз извадих поуката. Тя казва: „Бързам“. Още като е дошла – и бърза. На себе си рекох: „Ти от това бързане страдаш“. Че тя е заболяла, аз зная защо е заболяла – не е изпълнила Волята Божия.

Казвате: „Да я съжалим“. Как ще съжаля един човек, който не е изпълнил Волята Божия?! Гледам, лицето ѝ е дряхло. Казвам: „Остани да ядеш“. Тя бърза. Казвам ѝ да остане да яде, пък идва друга опасност: другите настръхват – охтичава е, може да зарази някого. Хайде друга беля... Трябваше да кажа вън да ѝ турят. Казвам: „Влез вътре“. Слагат ѝ. Мислено ѝ рекох: „Трябва да се изпълни Волята Божия“. Аз не ѝ говорих, пратих другите да ѝ говорят. Като я погледнах, казах: „Ти страдаш, защото не си изпълнила Волята Божия“. Туй е вярно: всеки човек, който не изпълнява Волята Божия, страда. Тя си е направила много добре сметката: трябват ѝ 320 лева, за да си отиде. Аз като търговец искам да спестя малко от парите. Нямам достатъчно брашно, мисля каква операция да направя. Казвам: „320 лева ти трябват. С кой трен ще пътуваш?“ „С експреса.“ „А с пътнишкия?“ „270 лева“. Рекох: „С него ще идеш“. Казах с пътнишкия да пътува, защото по-малко ще дам. С експреса са 320 лв. Веднага решавам – с пътнишкия. Сега какво да направя? Спестих малко. Но освен тези пари трябват ѝ още 50 лева, има да пътува с автомобил. Казвам: „За автомобила 20 лева ще ти дам, та всичко 290 лв“. Рекох: „Той, автомобилджията, ще отстъпи. Аз давам 20, пък той 30 да отстъпи“. 290 лв. дадох и се освободих. Тя гледа, гледа... Казвам: това е правият път.

Сега и от вас искам по същия начин да се освободя. Искам да се освободя, разбира се. Учете се да бъдете благодарни в душата си. Ако страдате, да благодарите за страданието, защото то носи нещо хубаво. Това е най-мъчното изкуство – като ти е мъчно, да благодариш; много трудна работа е това. Още като я видях да идва, рекох си: кой я е пратил, де ми намери адреса? Има благотворителни дружества, които помагат, аз не съм банкер, някой богаташ. Тя ми казва: „Изпратиха ме при

тебе“. Похвалили ме, за много добър ме препоръчали. Добър съм, ако давам пари; щом не давам пари, не съм добър. Страшен банкерин! Всичката добрина седи само в парите: даваш ли пари – добър си. Гледам лицето ѝ – докарва се пред мене. Казвам ѝ мислено: „Трябва да изпълниш Волята Божия. Ако я изпълниш, добре ще ти бъде. Ако не изпълниш Волята Божия, ще те турят на едно голямо изпитание, ще изгубиш смисъла на живота си. Тъй както си мислила, ти си дошла до това – да искаш да се радваш, да се жениш, да имаш деца, да имаш свой възлюбен, да се разхождаш. Сега ни къща имаш, ни дрехи, ни апартамент“. Ако ѝ кажа тъй, тя ще се обиди. Говоря ѝ мислено, а тя ме гледа и се чуди какво ѝ казвам. Аз говоря на душата ѝ, казвам ѝ: „Ще изпълниш Волята Божия. Досега не си я изпълнявала“.

Сега и на вас казвам: изпълнявайте Волята Божия. Това е на физическия свят, това е Бог на физическото поле. Бъди здрав. Като се разболееш, търси причината, за да премахнеш болестта; изучи на какво се дължи болестта. Всичките болести се дължат на малки причини. Някой може да ти каже: „Ти си лош човек“. Това е един жаргон – „лош човек“. Може да ви кажат, че вие всички сте добри – това не е вярно. Може да ви кажат, че вие всички сте лоши – и това не е вярно. Според мене добър човек е всеки, който изпълнява Волята Божия на Земята. Подразбирам, че той ще бъде здрав човек. Ако боледуваш, болестта трябва да бъде един начин за лекуване. Всеки човек боледува, за да се лекува. Ако не боледуваш, не можеш и да се лекуваш.

Ако не сложите в себе си мисълта: „Да изпълним Волята Божия“, вие на физическото поле не можете да се лекувате. Поставете си за задача да изпълните Волята Божия. Вие тичате при лекар. Дойде някой и ме пита: „Кажи ми, при кой лекар да ида?“. При който лекар и да ви пратя, той няма да ви излекува. Лекарят ще ви проповядва вяра. Той казва: „В това лекарство, което ти давам, ако вярваш, ще оздравееш; ако не вярваш, няма да оздравееш“. Лекарят иска да бъдеш малко щедър. Той казва: „Ти не си се научил да даваш, скържав си. Тази болест е, за да се научиш да даваш“. Щедро ще даваш на лекаря. Ако не даваш, той като те прегледа, втори път не иска да дойде. Мислите ли, че ако дойде един лекар, той има да ви

направи само едно добро? Ако някой от вас е болен, трябва да дойде лекар, но на този лекар, който идва да ви лекува, вие имате да му плащате. Ще се срещнете с лекаря, за да ликвидирате вашата карма. На Земята всичките работи са приключване на известни сметки.

Считайте, че срещата с всеки един човек е на мястото ѝ. Четете една книга – радвайте се. Видите една израснала трева – радвайте се. Видите изворче да тече – радвайте се. Духа вятър – радвайте се. Вие сега казвате: „Много духа вятърът“. Че духането на този вятър има свой смисъл. Времето като е тихо – то си има свой смисъл. Тихото време също прави своите планове да свърши някаква работа.

Казвам: целият външен свят е едно предметно учение за вярващите. Първото нещо: специално искайте всички да бъдете здрави. Изпълнявайте Волята Божия. Заболи ви кракът – намерете причината защо ви е заболял. Ако имате едно неразположение в сърцето, това е малка болка в духовния свят. Намерете причината за това неразположение. Ако имате едно малко неразположение във вашия ум, пак намерете причината каква е. Мъчна е тази работа.

Аз гледам задачата, която дадох на сестрите. Всички сестри ми дадоха изработени подаръци, всевъзможни чешити. В тях виждам всичките начини и методи, по които светът може да се поправи. Там има чорапи, шалчета, после ризи, има гащи, шарени шалове; после те си дават мнението и какъв цвят да се употреби. Направил съм доста голяма камара. Питат ме: „Какво ще се прави с тях?“. Отговарям: „Лесна работа“. Една сестра е дошла и нарежда тези подаръци. Намерила една хубава риза и казва: „Учителю, много хубава риза, за тебе са дадени тези хубави работи“. Казвам си: това е старият дявол – за себе си да задържа всичко. Тя пита: „Какво ще се прави с всичко това?“. Казвам си: лесна работа, ще се уреди. Ако направим лотария, за всички няма да има. Ще се уреди тази работа, тя е уредена вече. Казвам: във всинца ви има добро желание. Аз не обичам да повтарям нещата, гледам на живота много широко.

Някои от вас мислите, че животът на един учител е много лесен. Аз бих желал да ви туря на моето място, да видите какво нещо е учителството. Да бъдеш един учител, да ти дадат

2–3 деца, това е нищо; и ти дават 2–3000 за това. Ти си дошъл в света да помагаш. Дойде един човек и ти предаде всичкото свое разположение – ти трябва да го опиташ. Лошият като дойде, чувстваш в себе си всичката му лошавина. Представете си, че един човек е облечен така в нечисти дрехи, миризма има. Той идва да го разгледаш. Ти докато го разгледаш, какво ще ти е? Ако дойдат десет души и ти целия ден се занимаваш с тях, ще се заразиш. Това е ужасна работа. Като дойде един добър човек, носи благословение, той е като един цвят с ухание. Разбирам, че си влязъл в една градина и можеш да разглеждаш този цвят.

Аз желая да бъдете добри; не е в мой интерес да бъдете лоши. Понеже сте минали през всичките мириси, минали сте през всички гниещи неща, сега поне някои от вас искам да станат цветя, да цъфнат – да стане една смяна. Тази смяна не е за мене, но е за вас. Туй, което е добро за мене, е добро за вас; туй, което е лошо за мене, е лошо и за вас. Вие ще дойдете при мене и ще кажете: „Искаме да ни спасите“. Знаеш ли колко мъчно се спасява човек? Казвате: „Христос спаси света“. Не го е спасил, спасявал го е... Христос спасяваше света, но всички ще минете по пътя на Христа. Човек, който не мине по пътя на Христа, не може да се спаси. Той каза: „Аз съм вратата“. Вратата на страданието е заради Любовта. Христос е Пътят. Ако не влезеш в този път на страданието, по който Той е минал, ти не можеш да бъдеш спасен. Ако не влезеш по пътя на радостта, по който Той е минал, не можеш да бъдеш спасен. Той, след като разгледа този въпрос, каза на Отца: „Не разбирам тази работа, но да бъде Волята Ти; тъй както Ти си предвидил, така да бъде“. Зарадва се Христос в Себе Си.

Казвам: не трябва да бъдем индиферентни, но да вярваме, че онова строго правило, онова, което Бог е създал, макар че не го разбираме, е за добро. Няма нищо в света, на което Бог да погледне със Своето око – и да не го оправи; Той всичко ще оправи. Там, дето Бог оттегли Своя поглед, нещата стават лошо; дето Той поглежда, нещата стават добре. Там, дето е насочен Божественият поглед, нещата стават добри; там, дето се оттегля Божественият поглед, там е лошото. В мига на това моментално оттегляне на Божествената светлина в човека той става лош. Затова аз желая да имате Божествената свет-

лина, понеже само тогава могат да растат всичките цветя от Земята. Благодарение на оня нежен поглед, който Слънцето им праща, те растат. Ако Слънцето престане да гледа към тях, тия нежни цветя не могат да растат.

Вие имате статическо разбиране. Мислите и искате Христос да дойде на Земята и да създаде най-добрите условия. Ако вие сега не Му благодарите за това, което имате, как ще Му благодарите за бъдещето? Казвам: сега вие сте уморени от една неестествена мисъл. Мисъл имате. Казвате: „Болка имам в крака“ – доброто ти страда. „Болка имам в ръката“ – правдата ти страда. Болка имаш в сърцето – сърцето ти страда. Болка имаш в мозъка – умът ти страда. Това страдание може да бъде в мозъка, в сърцето, в краката, всичките ти удове може да страдат – значи страда някоя добродетел. Възстанови добродетелта.

Сега съм взел един уред и наблюдавам с увеличително стъкло: появяват се някакви явления. Забелязвам появяването на някои цветове. Като гледам един предмет, появяват се цветове. Като се появи един цвят, аз зная причината. Защо мнозина страдат и изгубват зрението си? Известни лоши мисли на вашите деди и прадеди идат – и ако не вземете предпазителни мерки да пазите очите си, веднага те ще заболеят. Наслояване става на мислите. Наслояват се в зрителния нерв – и се натрупват такива вещества, че зрението започва да се затъпява, ти започваш да не виждаш. Или ако не слушаш правилно, тази светлина започва да се наслоява в слуховия нерв – и тогава човек оглушава.

Казвам: изисква се да разберете една цяла философия – че мислите, чувствата и постъпките в света съставят или благото, или нещастието на човека. Ти трябва да мислиш добре, понеже в тази мисъл ще създадеш външните условия. Ти трябва да чувстваш добре, понеже ще използваш вътрешните възможности добре. Ти трябва да постъпваш добре, понеже това е разумният живот.

Условията, това са физическият свят; съзнанието им е отвън. Вземете този часовник – той не е разумен, но показва времето. Този часовник сам по себе си не познава дали времето е право. Ако той направи някаква погрешка, разумното същество коригира погрешката. Значи разумността му е отвън.

Следователно тази разумност постоянно коригира физическите погрешки. Когато ви боли тялото, разумността е отвън. Щом то направи една погрешка, вярвайте – разумното същество ще дойде, ще види колко е изостанал назад часовникът, и ще поправи погрешката.

Онези, които са създали вашите тела, ако има някакъв дефект, те като дойдат, ще го поправят; вие само живейте добре. Щом почувствате една болка в себе си, тази болка, пък и всяка друга болка, се отразява в невидимия, в разумния свят. Тия същества знаят, че времето не е право – и ще дойдат да коригират погрешката, понеже в техен интерес е да живеете добре. Който живее добре, показва правилното време; който не живее добре, показва лъжливо време. Вие трябва да бъдете здрави, да показвате правилното време, което Бог е положил. Защото с това време, ако сте здрави, вие помагате на вашите ближни; помагате и на себе си – значи това е в полза и на цялото човечество. Ако боледувате, спъвате себе си, спъвате ближните си, спъвате и човечеството.

Казвате: „Не трябва да страдаме“. Не е въпросът там. Сега сте дошли в живота, за да отпратите вашата мисъл към Бога – и да дойде Той да поправи погрешките ви. Тъй щото каквато и болка да имате, не ходете да търсите лекар, а изпратете мисълта си към Бога. Господ има хиляди лекари – нека Той да ви изпрати някой лекар. При мене мнозина идват да ги лекувам. Аз съм малко своеобразен; казвам им: „Ти нямаш никаква болка, болка не виждам. Много си мазен, не си отънял, не ти е хлътнало лицето“. Онзи отговаря: „Пълен съм, но не съм здрав“. Казвам му: „Тази болка мъчно се лекува. Тя взема две години и половина, за да оздравееш. По никой начин не може по-рано: тя две години и половина е турена на служба. Ти не можеш да я уволниш, освен ако направи някое голямо престъпление. Тогава можеш да я уволниш. Две години и половина ако живееш добре, можеш да се освободиш от нея“. Вие например можете да накарате един кон да не рита. Като го буташ отзад, може да не рита. Колко време се изисква да научите един кон да не рита?

Вие сте нетърпеливи. Тази нетърпеливост от милиони години я носите. В миналите съществувания сте били във формата на един слон. Вие махате с ръцете – това са все живо-

тински състояния. Дойде някой, казваш му: „Знаеш ли като те ударя какво ще стане?“. Това е ритник: „Като те ударя...“ „Ами аз като те ударя..“. И започва един удар, друг удар... В Европа се дуелират със своите шпаги: единият мушне, другият мушне; а като станат, ръкуват се – и оттам насетне станат приятели. Трябва да се намушкат с шпагите, да почувстват болка: единият да бутне, другият да бутне хубаво – после се сприятеляват.

Казвам: когато ще се дуелираш, ако ще мушнеш някого, мушни го хубаво. Не го мушкай да го убиеш, но като го бутнеш, да почувства болка, да го накараш да страда. Аз се радвам, че вие страдате, понеже сте се дуелирали на бойното поле.

Вие сега, като си идете, ще кажете: „Много лоши хора сме“. Аз ще го кажа по-меко: много се потривате, това е лошото във вас. Казвате: „Много лоши хора сме“. Много се потривате: като ви дадат една работа, не се заемате да я свършите, но се потривате. Каквато работа и да ти дадат, направи я хубаво. Дадат ли ти да измиеш един леген, измий го хубаво. Ти не сядай да мислиш: „На мене ли се намери да ми дадат да го мия, защо не го дадоха на друг?“. Вземи сапун, вземи топла вода, измий го отвън и отвътре хубаво. Този леген само ти можеш така да го измиеш. Ако трябва да се калайдисва, дай го на калайджията – и пак го измий. Друг не може да направи това.

Казвам: всяка погрешка е един леген, който трябва да се измие. Не се потривай, не му търси причините. Ще ви приведа един пример. Един българин, който завършил в Америка, бил много религиозен, един от най-религиозните българи. Като религиозен човек имал изпитания. Осиромашал, нямал нито пет пари. Американците са много практични, не обичат да помагат; те трябва да ти създадат работа и така да ти помогнат. Той ще ти създаде работа и тогава ще ти помогне, ще ти даде пари. Този по български седял и не искал да работи, чакал да влязат в положението му. Той ми разправяше тази своя опитност: 3–4 дена гладувал и се молил на Господа.

Една вечер минава по улиците на град Бостън – и гледа в краката си една кесия. Взема кесията – гледа: доста крупна сума има вътре. Сега иска да знае на кого е кесията. Търси и намира, че тя е на един студент от университета. Ходил онзи да влага 1000 долара в банката и останалите пари сложил в кесията си за харчлък. Като турил кесията в джоба си, тя пад-

нала отвън. Мислил си българинът, че работите му вече се оправят. Мисли, че като даде кесията на студента, той ще му даде една сума. Отива, намира го, дава му кесията – и онзи му казва само едно „благодаря“. Гладувал 4 дена, разхождал се из един битпазар, разхождал се – и гледа как хората пазаруват. По едно време гледа един долар, хората го тъпчат. Взема долара и нещо му казва вътре: „Не му търси господаря“. И ми казва: „Не търсих на този долар господаря, взех го и отидох да се нахраня“.

Не търсете господаря на погрешките си; не търсете господаря и на добродетелите. Ползвайте се от всяко благо в света, ползвайте се и от всяка погрешка, защото всичко в света е Божествено. Ако знаеш как да използваш условията – те са от Бога. Използвайте външните условия, използвайте и вътрешните възможности. Изпълнете и Волята Божия. Това е, което не знаехте досега. В изпълнението Волята Божия седи здравето на човешкото тяло; от въдворяването на Царството Божие зависи доброто разположение във вас; и от прославянето на Името Божие зависи красотата на нашия ум. Като вършим всичко за Славата Божия, ние живеем за ума. Като се молим да дойде Царството Божие, така ще въдворим ред и порядък в нашите чувства. Когато се освети Името Божие, ще уредим нашия ум.

Като дойде Царството Божие, ще се уреди нашето сърце. Като изпълним Волята Божия, всички ще бъдем здрави, ще бъдем безсмъртни, ще можем да живеем така, както искаме. Ще познаем, както сме и познати. Ще познаваме Бога, както Той ни познава. Това е смисълът на живота – да познаем Бога, както Той ни познава. Бог, Който ни познава, мисли нашето добро. Всеки ден Той ни дава хубавите условия и възможности, за да можем да живеем.

Да се свети Името Божие в нашите умове.
Да се въдвори Царството Божие в нашите сърца.
Да бъде Волята Божия в нашето тяло.

Отче наш

25. лекция, 20 март 1940 г., София, Изгрев

ТРИТЕ ЗАКОНА

Отче наш
Духът Божий
Венир Бенир

Ще прочета няколко стиха от Евангелието на Лука, от 41. до 54. стих.

Това са неща, които са казани преди хиляди години. Ние всякога се плашим от работите, които стават. Няма какво да се плашим: направеният дълг е направен. Счупеният крак е счупен, развалената къща е развалена – какво ще се плашиш? Човек трябва да се плаши преди къщата да е развалена; човек трябва да се плаши преди кракът да е счупен; той трябва да се плаши преди главата да е пукната. Като се пукне главата, свършено е. Казвате: „Какво ще стане?“. Ако пукнатата глава може да оздравее, добре е; ако не може – това е свършен факт. Ние трябва да се безпокоим, докато човек не е умрял. Като умре, какво има да се безпокоим?

Кой досега е отговорил защо умира човек? Никой не е дал отговор. И защо се ражда човек, никой не е разбрал. Защо умира, никой не е разбрал – само предполагаме. Ражда се, защото е направил добро; умира, защото е направил зло, нищо повече. Питаме: „Защо умря?“. Защото е направил зло. „Можеше ли да не умре?“ Можеше. „Как можеше да не умре?“ Като направи добро. Сега, като е умрял, трябва да направи добро в другия свят, дето ще се роди пак. Та конкретно, хората умират, защото правят зло. Общо правило е това: раждат се, защото правят добро. И в Писанието се казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие“.

Сега мнозина от вас мислите, че сте много възрастни. Много голяма цена си давате. Вие казвате: „Остарях вече, на 45 години човек станах“. Например ако идете на Юпитер и тук сте на 40 години, на колко години ще бъдете там? За 12 години, според изчисленията, на Юпитер му трябва да обиколи Слънцето. Значи ако на Юпитер си на 2 години, тука ще бъдеш на 24. Значи ако там си на 3 години – тук ще си на 36; а

на Земята ако си на 45 години, на Юпитер ще бъдеш на около 4. Че тогава човек още не е готов за отделенията. А ти казваш: „На 45 години съм“.

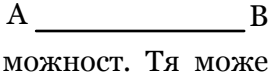

Сега една нова посока ви трябва. Имате тази линия – това е една възможност. Тя може да представя къща, може да представя нива, може да представя някой дюкян, някоя река. Много работи може да представя, но трябва да се използва. Ако е нива и дойдеш от точката *A* до точката *B*, какво ще направиш? Ако всеки ден ходиш от единия край на правата до другия, какво ще направиш? Ти измерваш нивата и можеш да знаеш колко е голяма. Казваш: „Нищо не ражда нивата“. Че как ще роди? С ходене тази нива не ражда, тя изисква работа.

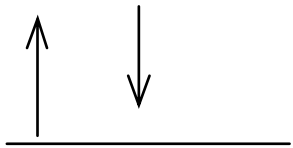

Добре, но да допуснем, че това е едно бойно поле. Двете точки са две армии. Едната армия е в точката *A*, а другата армия е в точката *B*. Доста почетно разстояние има. Ако *A* мисли да обстрелва точката *B*, как ще нагласи артилерията си? Това разстояние е 45 километра. Как ще нагласят своите оръдия, че точно намясто да удрят? Ако този артилерист тури топа на 100–200 метра, къде ще падат гранатите? Ако той рече да стреля нагоре, гранатите ще се върнат надолу. Тук се изисква малко геометрия. В дадения случай най-целесъобразното за този артилерист е един ъгъл от 45 градуса. Като се хвърли тази граната, ще удари точно намясто.

Сега някои верующи, като се молят, вдигнат си главата, перпендикулярно нагоре гледат. Така като си вдигаш главата, молитвата няма да достигне целта – тя се връща. Ти не знаеш да се молиш. За да се молиш, трябва да сложиш главата си на 45 градуса – тогава молитвата ти ще иде при Господа и ще се върне при теб. Някои например, когато се намерят в големи мъчнотии, свият ръцете си, мислят – и нищо не се постига. Той прекръстоса ръцете си – и иска работите му да се уредят. Вие защо си туряте ръцете така, защо си прекръстосвате пръстите? Така прави онзи, който не знае. Те, пръстите, се съветват. Не се безпокойте, съветват се пръстите. Пръстите на лявата ръка казват: „Как да оправим тази работа?“. Съеди-

нят се всичките и тогава онзи, който не знае, ще чете – това е дете, то само кряска.

Някой казва: „Какво ще правим?“. Няма какво да се безпокоиш, безпокойството показва невежество. Всеки човек, който се безпокои, е невежа, той не разбира работите. Казва: „Какво да правим, ще умрем“. Ще умреш, ще умреш; щом си направил зло, ще умреш. „Другояче не може ли?“ Може – ще оправиш живота си. Той казва: „Как ще го оправя?“. Ще направиш добро. Пита: „Как да направя добро?“. Ти имаш един брат и си му казал: „Голям простак си“ – и той се е обидил. Сега „голям простак“ какво значи? Простак. Вие слагате, че се е обидил братът. Какво трябва да направиш?

Сега да ви обясня тази дума. Представете си, че вашият брат носи една грозна шапка 10 години на главата си. Той може да има половин кило мас горе на шапката – и вие вече сте толкоз внимателен. Хващате тази шапка, удряте я в земята, а това значи: голям простак си, че носиш такава шапка. Брат ти се обиди, че си му ударил шапката. Той се е обидил, понеже е останал без шапка. Обидил се е как тъй може да му вземете шапката и да я ударите. Какво трябва да направиш, за да се примириш с брата си? Ще идеш и ще купиш една хубава шапка. Ще дойдеш и ще кажеш: „О, моето братче!“, ще го погладиш и ще туриш шапката на главата му. Така ще се оправи работата. Ако хвърлиш шапката му и кажеш: „Такава шапка да не носиш вече“, работата ще остане неоправена. „Голям простак си“ значи, че шапката е хвърлена долу на земята.

Казвам: нова шапка трябва. Старите възгледи, това са ония мазни шапки, които сме носили 10 години. Провидението – нашият брат, е дошъл и е хвърлил тия шапки. Сега идат новите шапки, които трябва да се турят. Новата шапка е жива. Имаш хубав глас – това е една хубава шапка, турена на главата. Някой път човек иска да се похвали. Хубаво е човек да се похвали, но да знае как да се похвали. Не трябва да се хвали като онзи турчин, който ходил в Мала Азия и казвал, че като бил в Багдад, той скачал 45 метра, 45 аршина бил скачал. Казват му: „Е, ефенди, а тук можеш ли?“ „Тук – рекъл – хавата не помага“. Не че хавата не помага – това е една дубара, че хавата не помага.

Някой казва: „Зная хубаво да пея, но салонът не е хубаво отоплен“. Казва: „Много високо вземам тоновете“. Говори, че

взема високи тонове, а едва изкарва една октава от *до* до *до*. Високи тонове значи четири октави да вземаш. Мисля, че в историята е имало само една певица в Италия, която е вземала близо четири октави. Цигулката е три октави и половина. Значи певицата е вземала половин октава повече от цигулката; горните тонове на цигулката е вземала.

Във всинца ви има заложби, които Бог е вложил. Ние искаме във вас да се развият възможностите. Всеки един от вас трябва да развива онова, в което е най-способен.

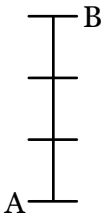

Да допуснем сега тази линия за един военен. Тази линия представлява човека, показва какъв е неговият растеж. В какво се заключава неговата възможност? Възможността му зависи от неговото чело, зависи от неговия нос, зависи от неговата брада. Ако челото е добре развито, неговият Божествен свят е добре устроен. Тази част около носа показва духовния свят. Ако неговият нос е добре развит, той има достатъчно способности и възможности. Неговата брада представя физическия свят. Значи от тия възможности, които са вложени в неговата глава, от възможностите, вложени в неговото сърце и в неговото тяло, зависи сегашният живот, зависи и бъдещето.

Казвам: всички ония недоразумения в нас се проявяват, когато се яви някое разногласие. Тогава ние нарушаваме разумната връзка, не сме във връзка с Бога. Най-първо прекъсваме връзката на разумността. Разумният живот е Божественият живот. Любовта, това е духовният живот, а Истината е човешкият живот. Значи щом нарушим Божествената мъдрост, започва да атрофира нашето чело; щом нарушим Любовта, започва да атрофира нашият нос; щом нарушим Истината, започва да атрофира брадата. Щом се наруши Истината, значи човек става безволев, той изгубва силата си.

Човек не може да бъде в света, не може да бъде силен на Земята, ако Истината не е с него. Ти решиш да правиш нещо, но се колебаеш. Решиш, отлагаш, решиш, отлагаш – и в тебе има едно желание с много малко работа много неща да свършиш. Пък то е определено, за всяка една работа е определено за колко време ще я свършиш. Една песен ако пееше, ти искаш за една минута да свършиш песента. Ако пеете една от нашите песни, за една минута изпява ли се тя? Няма какво

да бързаш, няма какво да претупаш песента. Например вземете да пеете някоя песен – и много пъти протакате песните, а някой път пък много бързате с тях. Хубаво е човек да бърза, но в бързането трябва да има ритъм. Аз съм забелязал, че някои хора като вървят, ходят в такт, много равномерно вървят. Други неравномерно вървят – и не върви работата.

Първото важно нещо: онова, което искаш да направиш, трябва да е ясно определено и да не правиш никакъв компромис нито с външния свят, нито със себе си. Да допуснем, че ти имаш да даваш някому 5 лева. Имаш да му даваш дребни пари; и като му дадеш, казваш: „Нямам една стотинка. Хайде, друг път ще ти я платя“. Никога не оставяй да дължиш една стотинка. Като правило го дръжте: изплащай всичко, не оставяй да дължиш стотинката. Всяко едно задължение, което ти оставиш по такъв начин, скъпо ще ти коства.

Един математик изчислявал, че ако се турят от времето на Христа 25 стотинки със сложна лихва[14], досега, за 2000 години, ще се образува такава грамадна сума, че ако цялата Земя е от злато, не може да се изплати този дълг. Ако от времето на Христа останат 25 стотинки да се плащат, след 2000 години с цялата Земя, ако беше златна, не можеха да се платят дълговете. Този математик изчислява и казва, че 99 години наред, всеки 9 минути, в банката трябва да пада по една земя като нашата от злато, за да се плати този дълг от 25 стотинки. Вие мислите, че 25 стотинки са нищо. Отде ще намериш да ги платиш?

Та всички страдате от малките погрешки. Не ги оставяйте! Една погрешка, от малките, е като тези същества, които много се развъждат – като въшките, като зайците. Англичаните като завладяха Австралия, занесоха зайци да се развъдят там, та да могат да ядат повече месце. Толкова се развъдиха тия зайци, че станаха нещастие за населението: бяха изпояли наоколо пасбищата, та започнали да измират животните. Родили се милиони зайци – и най-после бяха накарали някои месоядни животни да ги ядат. Но тия месоядни, като яли зайците, започнали да ядат и добитъка на хората, та двойно нещастие станало.

Сега да дойдем до онова, което трябва на всинца ви. На вас ви трябва едно постижение в дадения случай. За днес ви

трябва една спокойна мисъл, едно спокойно чувство и една отлична спокойна постъпка. Ти се безпокоиш как ще прекараш старините си. Питам: богатият, който има старини, как ще прекара старините си?

Разправят за един 75-годишен старец във Варненско, който имал 4–5 сина. Като се оженили, той раздал имането на синовете си. Те са били такива, непрокопсани синове. Понеже снахите не го искали при тях, турили го в една къща сам да живее и само му занасяли хляб. Случило се, че го нападнали въшки. Старецът казвал: „Изядоха ме“. Плаче човекът, изяли го въшките.

Всяка една лоша мисъл е паразит. Всички съвременни хора страдат от тия психологически въшки. Влезе ти един бръмбар в главата – целия ден си неразположен. Наскоро ми се оплакваше една софиянка. Казва: „Не зная какво да правя със своя мъж. Обича да седи в кухнята на прозореца и да гледа навън“. Тя му казва: „Какво седиш само в кухнята, какво гледаш? Защо не си гледаш работата, но само гледаш през прозореца?“ „Гледам, но хубаво зная, че аз имам в главата си бръмбари“.

Ако едно дете минава в някоя градина, където има ябълки, туй дете ще има изкушение, като ги гледа. То държи ръце пред себе си и гледа ябълките, поглежда насам-натам – изправно е детето. Но щом като мине, то погледне и види, че няма никой. Тогава веднага откъсне ябълка и я тури в джоба си. Като излезе вън от градината, яде. Това дете се намира на работа... Къде е погрешката? Погрешката е във вземането на плода, а не е в яденето. Това дете трябваше да попита господаря може ли да му позволи да си откъсне една ябълка. Където и да е, намерете господаря на лозето и кажете: „Може ли да откъсна?“. Ако сам си позволите, това е погрешка. Мнозина поддържат идеята и казват: „Всичко е на Господа“. Щом всичко е на Господа, ще попиташ Него. Господ в дадения случай е този стопанин: попитай го да откъснеш ли. Значи дървото на Господа принадлежи. Ти си позволяваш едно право, което нямаш. Така няма да ти даде. А човек си позволява това, на което няма право.

Целият свят страда от едно безправие. Всеки мисли, че има право. В света никой няма право. Единственото право,

което съществува, е само на Бога. Някой казва: „Аз не съм ли свободен?“. Свободен си. Водата е свободна да тече – докога? Някой казва, че е свободен. Водата е свободна да тече, докато Слънцето грее. Щом Слънцето престане да грее, тя замръзва. Как ще тече тогава? Свободата произтича от три неща в нас, това го помнете. Свободата произтича от Любовта, от Божията любов, която действа в нашето сърце; свободата произтича от Божията мъдрост, която действа в нашия ум; свободата произтича от Истината, която действа в нашата воля. Ако Бог чрез Истината действа в нас, ние сме свободни. Ако Бог действа чрез Любовта в нашите сърца, ние сме свободни. Защото аз казвам, че съм свободен – и трябва да разбирам, че Бог действа в сърцето, в ума и във волята ми. Няма по-хубаво нещо от това, да съм свободен. На три неща почива свободата. Казвате: „Свободен съм“. Ти не можеш да бъдеш свободен, ако не обичаш; не можеш да бъдеш свободен, ако не мислиш; не можеш да бъдеш свободен, ако не работиш. Без разлика е кога: всеки ден ще идеш да работиш.

Да допуснем, някои от вас имате доста хубав глас. Тук идете и пеете, а всяко задължение да пеете значи, че не сте свободен. Вкъщи по колко минути пеете? Аз ако бях на вашето място, да кажем, намирам се в някое мъчение, тогава ще пея. Когато човек е поставен на мъчение, тогава се пее. Да кажем, говориш тъй: „Мъчно ми е днес“. Пееше си: „Мъчно ми е днес“. Как ще се справиш с мъчението? Трябва да пееш, за да се справиш. Как ще изпеете „Мъчно ми е днес“; каква песен ще направите от тези думи сега? На песен как ще го направите? Песента показва, че ти не можеш да разрешиш тази мъчнотия, ако не слезеш надолу. Гладен си, жаден си. Имаш един кладенец и този кладенец има стъпала. По тия стъпала ще слезеш, ще нагребеш вода и ще излезеш. Казвате: „Мъчно ми е“. Буквата *М* показва движение надолу. Ти трябва да слизаш, после трябва да излезеш. След като излезеш, ще се напиеш. „Мъчно ми е“ – значи ще се напиеш с вода, като излезеш навън. След като си пил вода, ти трябва да направиш някаква работа. Ако си жаден, най-първо ще се напиеш, след туй ще пееш. Питам: каква песен ще пееш? „Сладко се напих.“ Как ще направиш песента? „Мъчно ми е днес. Защо съм жаден? Напих се сладко. Напих се, сладко ми е днес вече.“ Как ще пеете песента?

Всинца не мислите еднакво. Знаете ли колко трябва да се проучва характерът на човека? Вие не мислите. Някой от вас има ниско чело – значи мислите ниско, в долната част на челото. Някой е отзад на главата, някой – в тила: на разни места из мозъка сте. Някой е в центъра на вярата – той само вярва. Някой е в центъра на надеждата си – той се надява. Друг е в личните си чувства – отзад на темето. Той мисли, че работите не вървят, че достойнство няма, че хората не го уважават, не го почитат. Трети иска да бъде силен. На разни места сте из мозъка. Онзи, който е в личните чувства, се докача. Той иска хората да имат уважение и почитание към него.

Хубаво, ти искаш да те почитат хората. Законът е такъв: ако ти не почиташ, и тебе няма да почитат. Ако аз срещна някой човек, който има погрешка, как трябва да изправя погрешката му? Допуснете, че погрешката на този човек седи в неговата външна дреха – мазна е тя, 4–5 години я е носил и само мас тече по нея. Как ще му кажеш, как ще го направиш? Да кажем, че е твой брат. Ще идеш, ще му купиш хубава дреха, ще кажеш тъй: „Мазното палто я да го снемем. Аз ти нося друго, хубаво, да се облечеш. Ще бъдеш по-добре разположен“. Ти ще го направиш за брата си, като че за себе си го правиш.

Ние живеем един отделен живот, мислим, че когато нашето положение се подобри, ще се подобри и положението на другите. Туй е вярно, защото щом нашето положение се подобри, и положението на всички наоколо се подобрява. Щом се подобри положението на едно огнище – значи запалят го, и положението на всички околни огнища ще се подобри. Щом се запали огънят на огнището, подобрява се положението на цялото огнище.

Казвам: Бог изисква от нас нещо да правим. Ние чувстваме този Божествен импулс. Като станеш сутрин, нещо те поощрява да работиш. Казва ти нещо Господ, ти го отлагаш. Каже ти да мислиш, отговаряш: „Това не може“. Тогава Господ те прати в сърцето, речеш: „И тук не може“. Прати те на Земята – и това не можеш. Ако в Божествения свят не работиш, ако в духовния свят не работиш и ако в човешкия свят не работиш, тогава къде трябва да работиш? По някой път вие ходите на екскурзии, че влезе песъчинка в обущата ви и ви безпокои. Какво трябва да направите? Ще изуете обущата, ще изуете чо-

рапите, ще намерите песъчинката, ще изчистите обувките и ще видите – ако ходите свободно, пясъка го няма вътре.

Казвам: когато вие сте неспокойни в себе си, какво правите? Да допуснем, че някой от вас е сиромах. Просяците, които ходят да просят, се учат на изкуство. Аз съм забелязал, като мине някой просяк и като ми поиска нещо, съм разположен да му дам. Друг като ми каже нещо, не съм разположен да му дам. Защо съм разположен? На единия в гласа има някаква мекота, като говори, те предразполага. Другият, още като го чуеш, като че заповядва. Казва: „Моля, за Господа ми дай!“. Но това е просия със заповед.

Сега у всинца ви има установени възгледи. Казвате: „Аз тази работа я зная вече“. Например вие знаете да пеете старите песни. Но новите песни, а има хиляди такива песни, вие още не сте ги научили. Божествените песни не ги знаете: тези песни, които пеем, са все от човешки характер. За ангелските песни едва сега се приготовлявате и за в бъдеще ще ги учите. Ангелски песни на Земята няма. За да се изпее една ангелска песен, значи туй е една песен на светия. Между всичките хора настава вече готовност; всички са щедри, те си помагат един на друг. По човешки като пее някой, после казва: „Я ми плати“. В ангелските песни, като изпееш една песен, човек сам отваря кесията си и всичко дава.

Един ангел като дойде в градината, той не ходи като нас да полива с някоя лейка цветята, но само като изпее една песен, току изведнъж всички цветя се полеят. Един ангел иска да се облече с най-хубава дреха, но той не се безпокои, не ходи като нас в някоя витрина да се пъчи. Изпее една песен – и е облечен в хубава дреха, каквато иска. Той няма къща, а иска някоя хубава къщица. Изпее песента и къщицата дойде. Една ангелска песен е чудесна работа. Какво нещо е ангелското пеене? Като изпееш такава песен, всичко става. Тук, по физически, си болен, не ти минава. Ангелите по някой път също имат болести. Мислите ли, че ангелите нямат неразположения? По някой път, като гледат хората как живеят, ангелите чувстват едно неразположение, понеже големите блага, които Бог е дал на хората, те не ги използват както трябва. Ангелите разправят, разправят, а хората казват: „Не разбираме“. Те са недоволни.

Сега вие питате: „Какво да правим?“. Мислете. „Как?“ Чувствайте. „Как?“ Работете. „Как?“ Свърши се въпросът... За да мислиш, трябва да имаш Божествена светлина; за да чувстваш, трябва да имаш Божествена топлина; за да работиш, трябва да имаш Божествена сила. Ако Истината не присъства в тялото ти – този храм – ти не можеш да работиш. Ако Любовта не присъства в сърцето ти, ти не можеш да чувстваш, не можеш да обичаш. Искаш да се проявиш. Ти не можеш да се проявиш без любов в света. Седиш и си неразположен.

Аз забелязвам, че у децата има една топлина. Разгневи се детето. Майка му дойде, сестричето му дойде – то всичко хвърля, нищо не иска. Баща му дойде, пак не иска. То иска нещо и седи като някой голям господар. Децата имат една топлина; и то като гледа, на всички отгоре гледа – иска да възпитава баща си и майка си. „Знаете ли, вие ме обидихте, трябва да се подчинявате на всичко, което аз искам!“ Детето е забравило положението си. Дотогава, докато Бог действа в ума на детето, докато Бог действа в сърцето и в тялото на детето, каквото то каже, бащата и майката изпълняват. Но един ден Бог вече не действа в ума и в сърцето на детето, в тялото му. То по същия начин заповядва, но те не го слушат. Тогава влизат в едно стълкновение.

Щом си се разсърдил някому, Господ го няма в тебе. Тогава идват големите изпитания. Запитай се по някой път защо се сърдиш. Аз да ви кажа: по някой път ние се сърдим на вятъра, който духа. Отива един приятел на гости при друг свой приятел; 10 години не го е посещавал. Като отива, приятелят му едва го поглежда. На човека му става мъчно, че приятелят не се интересува от него: едва го е хванал за ръката. Казва си: „Той няма основание, много съжалявам. Че защо не се ръкува както трябва с мене?“. Приятелят му му казва: „Боли ме ръката, ще ме извиниш, много ме боли ръката“. Погрешката на приятеля е там – трябваше да му каже: „Няма да мога да се ръкувам, ръката ме боли“. Но той не му казва това и онзи криво разбира.

По някой път затова, че някой не се е ръкувал както трябва с вас, вие се омъчнявате. По някой път човек се докача. Като го погледнат, и хората се докачат. Законът какъв е? Най-добрият поглед е по същия закон на военните – на един ъгъл от 45 гра-

дуса. Ако ти не можеш да погледнеш този човек на 45 градуса, той всякога ще бъде недоволен. 45 градуса, това е едно много хубаво, естествено положение; това е един естествен ъгъл. Има една наука – боваризъм. Това е положение от 45 градуса над физическата повърхност, на която живеят хората.

Всякога погледът трябва да бъде на 45 градуса – това е естественото положение. Ако седиш, да си разположен по същия начин. Като размишляваш, трябва да държиш мисълта си на 45 градуса. Тогава в ума ти мислите трябва да вървят по тази линия от 45 градуса. Ако ти се съсредоточиш и мисълта ти върви перпендикулярно нагоре, ще имаш обратни действия.

Питам сега: кога силата е най-голяма, когато теглите? Ако теглите едно въже, кога най-силно можете да теглите: от горе надолу или хоризонтално? Когато изучавате нещо, никога не бързайте. Онези, които са изучавали тия движения, разбират това. Или един човек, ако знае начина, може да вдигне много. Има хора, които могат да вдигнат с едната ръка 45 кила. Има друг, който може да вдигне с ръката си 70 или 75 кила – има начини за това. Даже човек може да вдигне с едната си ръка до 80–90 кила. Има начин как да движиш ръката си. Ако знаеш как да движиш ръката си, този предмет ще го повдигнеш, понеже той се привлича към земята. Ако знаеш как да движиш ръката, ти ще намалиш съпротивлението, което предметът има. Много предмети, като ги вдигаш, може да олекнат.

Вие може да направите един малък опит. Като стоплите въздуха, той олеква. И веднага топлия въздух може да го прекарате през горните прозорци, а пък студеният, който влиза от горните прозорци, слиза надолу. Студеният въздух, понеже е по-тежък, слиза надолу; топлият въздух е по-лек и излиза нагоре.

Значи всяка мисъл, която има в себе си топлина, отива към Бога; ако мислите са без топлина, те слизат надолу. Вие се молите, но сърцето ви е студено. Тогава молитвата ви вместо да отива нагоре, отива надолу. Казвате: „Сърцето на човека трябва да бъде топло“. Или казваме: „Всяка молитва трябва да бъде един израз на любовта, която човек притежава“. Той като стане сутринта, трябва да бъде благодарен за голямото благо, което Бог му е дал.

Та ние трябва да изправим своето минало. Като се гледат лицата на всичките хора, по тях всичко е написано. Ако се гледат и вашите лица, те също са написани. Ако дойде някой да изучава живота, ще види, че много от вашите черти са създадени само от една неблагодарност. Ако вие бихте живели тъй, както Господ иска, лицата ви щяха да бъдат красиви като на ангели. Дето сте грозни, това показва, че мисълта ви не е била Божествена, чувствата и постъпките ви не са били Божествени. Затова очите ви са хлътнали и стават мътни. Космите ви стават рошави, набръчкани, упорити; изопачава се още и брадата. После човек се прегърбва, казва: „Не зная какво да правя“. Човек до стари години, и на 120, пак трябва да бъде прав като свещ в света; да си замине не гърбав, но да бъде прав. Сега ви гледам, че на 45 години вече се прегърбвате; казвате: „Остаряхме“. Между всинца ви забелязвам един недъг на миналото. Вие не знаете как да се самоуважавате.

Като видите един човек, веднага трябва да забележите една хубава черта в него. Като срещна един човек, аз веднага гледам челото му, за да намеря нещо хубаво. Срещна човек, в който времето е развито; казвам: ето една хубава черта. Срещна човек, в който редът и порядъкът е развит; казвам: ето друга хубава черта. Срещам друг – в него музикалността е развита; казвам: ето хубава черта. Срещна един човек, в който времето е развито – ето един практичен човек. Срещна човек, в който времето не е развито – той много бърза. Всеки човек, в който времето не е развито, бърза. Всяко нещо има своето време. Като кажеш *и*, колко време ти трябва? „Искам.“ Как ще кажеш „искам“, за да се научиш да искаш? Отиваш да искаш хляб от един човек. Ти най-първо трябва да правиш опити. Първо вземи един хубав топъл хляб, че го прегърни. Занеси го до себе си, огледай го, целуни го. Пак го вземи – десет пъти така. Тогава на хлебаря можеш да му кажеш това, което искаш. Хлябът ще те предразположи да искаш; той ще те предразположи да говориш меко на хлебаря.

Самият хляб, благата, които Бог ни дава в света, ни разполагат да познаем Бога. Без Божиите блага няма да имаме отношение към Бога, те са връзка. Божията мисъл е една връзка. Тя ще ни научи какво отношение да имаме към Божията мъдрост и Божията любов. Тя ще ни свърже – една връзка е това. Тя ще ни научи какви трябва да бъдат нашите чувства.

Божията истина ще бъде една връзка, която ще ни научи как да постъпваме. Сега практически истината седи в това: ако спазваме закона на Истината, тялото ни ще бъде здраво, ако спазваме закона на Любовта, сърцето ни ще бъде здраво, и ако спазваме закона на Божията мъдрост, мисълта, мозъкът ни ще бъдат здрави – няма да бъдем неврастеници, много лесно ще се справяме с мъчнотиите, които имаме в света. Мъчнотии ще имаме, целият свят е пълен с мъчнотии; но само Господ може да побеждава, да те превежда през тях.

Трябва да сме благодарни на това, че ни ръководят светли духове, другояче на ден на стотина места може да се изпочупят краката ни. Толкоз опасности има, че всеки ден може да минеш през сто премеждия, които могат да те лишат от живота. Като се върнеш вечерно време, ще благодариш, че си се върнал жив. Някой трамвай или някоя кола може да те прегазят, някоя керемида може да падне, някой луд кон може да те прегази – какво ли не става.

Разправя един наш приятел тук, от Изгрева, доста напреднал брат. Качил се на една каруца, слиза към София. Идва друга каруца насреща – и като се подплашват конете... Качил се той на каруца, за да му върви работата. Тогава искал да се избави и като става, хвърля се – с малко контузване минава. Аз никога не се качвам на каруца. Винаги питам: може ли да се кача, или не? Нещо ми казва: „Не се качвай“ – тръгна си пеша. По-безопасно за мене от моите крака няма. Когато аз ходя, съм в най-голямата безопасност. Щом се кача на каруцата, започна да се моля да ме избави Господ. После, викат ме на угощение – пак започвам да се моля. Като ме забавляват, може да влезе храна в кривото гърло; да се засмея и да се случи нещо.

Един наш напреднал брат отива в Пловдив на гости. Сестрата му дава сладко, правят си шеги. В това време на брата се запушва гърлото, той примира. Сестрата била решителна: бръква с пръст в устата и изважда костилката. Като вземате сладко, не се смейте, шеги не правете. Като ти дадат сладко, ти се помоли, че тогава го вземи; след това си правете шеги. Чети: „Отче наш, не въведи нас в изкушение, но избави нас от лукаваго“. Ние на Земята сме изпратени за учение. Целият живот седи в едно вътрешно възпитание. Трябва да сте го-

тови за друг един свят. Каква трябва да бъде нашата обхода? Всички ние се предизвикваме кой как дойде. Еди-кой си брат е сприхав, еди-коя си сестра също е сприхава...

Казвам: онази река, която слиза от планината, е много сприхава. Това е най-естествено, но като слиза в полето, става много кротка. Тази сприхавост на брата зависи от условията на живота. Казвам: ако си на мястото на този сприхав брат, и ти ще бъдеш такъв, и ти ще вдигаш шум. Не само той вдига шум. Когато сте сприхави, трябва да кажете: „Братът слиза отгоре от планината“. Когато братът е тих и спокоен, кажете: „Братът е в полето“. Как може той да скача, да вдига шум в полето? От планината слиза – вдига шум; щом слезе на полето, казва: „Какво ще трябва да се направи?“ – и никаква енергия, никаква пъргавина няма. Не го осъждайте, нищо повече.

Против живота, както Бог ни го е дал, не бива да роптаем. Като станеш, не роптай: повикай Господ да ти помогне. Неразположен си – моли се, нека дойде Господ да ти даде урок, за да знаеш от какво произтича твоето неразположение. На гладния ако не му дадете да яде, той е неразположен; на жадния ако не му дадете вода, също е неразположен. На голия ако не му дадете дрехи, е неразположен; и на бедния ако не му дадете пари, е неразположен. На всеки човек като му дадете от онова, от което има нужда, той е разположен. Не искайте онзи, който трябва да изпълни вашата нужда, да я изпълни, когато не е разположен. И нека да я изпълни някой умен човек, а не глупав.

Сега всички имате тия мъчнотии и всички се поучавате от тях. И мене постоянно идват да ме питат какво трябва да се прави. Слушам някой и давам наставления: „Така трябва да правиш“. Но много пъти гледам: онзи, който дава наставления на другите, той сам това не го знае. Един кабалист дошъл, че ми разправя за числата. Казва: „Аз съм изучавал малко Кабалата[15]“. Отговарям: „Като си изучавал Кабалата, какво означава числото 1?“ „Един – казва той – е Бог.“ На числото 1 ти какво можеш да дадеш; на това число 1, като извършиш нещо, какво ще дадеш от себе си? Това е числото 1.

Като изучаваш 2, законът на 2-те кабалистично значи: дадено е как да го оцениш. Двойката е най-мъчно да се разбере, понеже оценката в света е най-мъчното нещо. Да дадеш е по-

лесно, но да оценяваш е мъчна работа. Двойката означава да оцениш туй, което се дава. Числото 3 означава да знаеш нещо не само да го оцениш, но да узнаеш и как да се ползваш от него, да го използваш. Това са три неща: да дадеш, да оцениш и да приложиш. Туй са най-мъчните работи в света, това е Кабала. Казват: „Първото е Бог, второто е материята“. Това са много отвлечени понятия, които нямат приложения.

Аз считам, че числото 1 е Любовта. Тя трябва да се прояви. 2 – тази Любов трябва да се оцени; 3 – Любовта трябва да се приложи, да се направи един триъгълник или цял един кръг. Ако ти си разбрал тия трите числа, можеш да го направиш. Челото горе – то дава; носът оценява, а устата прилага нещата. Станеш ли сутрин, ще кажеш: „Трябва да дам, да оценя и да приложа“. (*Учителя пипа всяка част – челото, носа, устата.*)

Стани сутрин и премери челото си. Трябва да имате една мярка. Премери челото оттам, където са космите, до началото на носа. После премери носа, премери и брадата – и нареди тия числа така: 1=3, 2=4, 3=5. Какво мислите? Аз взимам относителни числа. Какво мислите за този, който има 1 равно на 3, 2 равно на 4, 3 равно на 5. Имате: 4 и 5 е равно на 9, и 3 – равно на 12; делено на 3, се пада по 4. От числото 5 вие ще вземете и ще приложите на числото 3. Числото 3 много малко може да даде. В дадения случай от 5, от физическото поле, ще вземете една единица и ще дадете на 3. 5-те е, което ще даде. От 5-те като дадете на 3-те, ще имате едно равновесие на характера. Всяка сутрин, като премериш челото си, ще видиш откъде трябва да дадеш и откъде трябва да вземеш.

Питам: днес каква е задачата ви, днес какво сте намислили да направите? Като се върнете днес, трябва да приложите един малък косъм на вашата воля; с едно влакно да усилите волята си, с две влакна да усилите сърцето си и с три влакна да усилите ума си. Или да усилите ума си с три мисли, да усилите сърцето си с две чувства и да усилите волята си с една постъпка. С три мисли как ще усилите ума си; кои са мислите, с които можете да усилите ума си? Кажете ми сега три мисли, които може да усилят ума ви. Ха, Олга, кажи една мисъл. (*Обичай Бога.*) Това е за сърцето. Ние се безпокоим, казваме: „Дребна работа“. Ако бяхте останали някъде в тъмна нощ, не-

бето да е покрито с облаци, да няма никаква светлина, какво щяхте да мислите, какво ви трябва? Светлина. При това какво ви трябва още? Здрави очи. При това вечерно време ви трябва един слух; че след като се вторачвате, ще наострите ухото да чуете някъде нещо.

Та казвам: в Божествения свят като станеш сутрин, като се помолиш на Бога, погледът ти да бъде чист, слухът ти да бъде ясен; и за туй, което си схванал, да благодариш на Бога. Какво означават тия лампи? Това показва, че на Изгрева има нещо неизправено. Изгрева се разваля от много любов, от неестествена любов; Изгрева се разваля от много мисли, от неестествени мисли; Изгрева се разваля от много постъпки, от неестествени постъпки. Така съм определил аз: от една неразбрана любов, от неразбрана мисъл и неразбрана постъпка. Ние донесохме Рила тук, на Изгрева. Изгрева не страда от недоимък, Изгрева страда от голям излишък – малко канализиране му трябва. Вие сте богати повече, отколкото трябва. Капиталът, който имате, не знаете как да го пласирате. Най-богатите хора сте, много сте даровити, но не знаете къде да пласирате дарбите си. Които музиканти са дошли тук, страх ги е, казват: „Големи критици са те“. Като дойдат специалисти по музика, те не могат да свирят. Свири някой на пианото, но тук ръкопляскане няма. Погледне ги, казват му: „Така не се свири“. Слушах една сестра да казва на едного: „Ти не можеш да свириш окултно“. Справете се добре с вашите мисли.

Всяка сутрин, като станете, гледайте една Божествена мисъл да проникне във вашата мисъл. По една Божествена мисъл да проникне в ума ви, по едно хубаво чувство да проникне в сърцето ви и по една добра, Божествена постъпка да проникне във волята ви. Най-първо се поставете 10–15–20 минути в едно почивателно положение, да възприемете Божествената светлина, Божествената топлина и Божествената сила; тогава започнете вашата работа. През целия ден дръжте ума си бодър. Дръжте ума си бодър, да мислите малко за челото; дръжте и сърцето си бодро. Мисълта я дръжте отвън; и на мястото на тялото дръжте мисълта за вашето преустройство.

Щом вашето чело, вашият нос и вашата брада се устройват добре, цялото ви тяло също ще се устройва добре. Каквото е лицето на човека, такова и тялото му. Какъвто е мозъкът му,

такова е и лицето. Тялото зависи от разположението на мозъка. Каквото е тялото, такъв е и мозъкът, такова е и лицето – между всички тях има едно вътрешно съотношение. Всяка сутрин, като станете, обновявайте се. Вие ставате и мислите, че сте господари. Имате едно недоволство: намирате, че това нямате, онова нямате. При всичките нужди, които имате, трябва да имате една малка придобивка. Всяка сутрин, като ставате, трябва да се подмладявате с една година. Който е на 45 години, да се подмлади; или поне за една седмица да се подмладиш с една година. За 52 седмици да се подмладиш – и ако си на 52 години, да станеш едно малко дете.

Казвам: във втората лекция ще ви дам един начин за подмладяване. Но този начин ще бъде доста труден. Той е труден, както когато някой човек учи за пръв път да пее. Всичкото му желание е хубаво, но не може; а пък го е и срам.

Вземете един човек, един българин. Той говори български много добре. После започва да говори английски. Като говори на български, отлично говори; като рече да говори английски, изведнъж се усмихне, не може да го произнесе. Ако речеш да говориш отлично английски, може да си българин. Как ще говориш? Англичанинът, като дойде в България, макар да знае много добре английски, не знае български.

Казвам: по някой път, като се опитаме да говорим и по Божественому, ставаме смешни, но трябва да се учим да произнасяме думите. Ние трябва да се учим на Божествен език. Казвам: сега ще започнем да изучаваме езика на ангелите. Ще намерим първата ангелска дума и ще започнем да я произнасяме. Коя дума мислите е това? Ще започнем да произнасяме най-първо думата на български – *обич* или *любов* – да видим как ще ги произнесете.

Добрата молитва

26. лекция, 27 март 1940 г., София, Изгрев

ВЛЮБВАНЕ И ЛЮБОВ

Добрата молитва
В начало бе Словото

Ако ви запитат или ако ви дадат една тема на всички ви – как да си създадете добрия живот, какво ще отговорите? Казвате: „Да се създаде добрият живот“. Как би се създал добрият живот сега? Всеки един от вас има едно състояние, седи някой път замислен. От какво зависи това, че е замислен? Казва, че е тъжен. В какво седи тъгата на човека? Тъгата е нещо чуждо. Ако влезе един трън в крака ти, как можеш да вървиш спокойно? Не си свободен. Този трън може да е в крака, може да е в ръката, може да е в гърба – на различни места може да е.

Вие всички носите разположението на младите момци и на младите моми. Всички носите разположението на бащите и на майките, и после, носите разположението на старите хора. Някой път вие сте с инициатива, въображението във вас работи. Най-първо младата мома мисли, че тя може да оправи света. И младият момък също мисли, че не само може да го оправи, но нов свят да създаде. Той казва, че това знае, онова знае... Момъкът показва, че има ред и порядък. Космите му са намясто, дрехите му са намясто, като върви – спретнат е, от него излиза енергия. Питам: откъде дойде енергията в този млад момък?

Да допуснем, че имате един магнит, който привлича железните стърготини. Има нещо, което привлича стърготините. След туй погледнеш младия момък – в него настава промяна. Тук преди години, в Братството, имаше един брат и една сестра, които ходеха много неглиже, като че нито братът, нито сестрата се интересуват от някои външни неща, вглъбени навътре. Някои мислеха, че са много религиозни. В моите очи те не бяха религиозни вътрешно. Външно те се показваха, че са религиозни, но подбудителната причина, която ги караше да изглеждат така, ни най-малко не беше Божествената любов – съвсем други бяха причините. След 5–6 години този брат и тази сестра започнаха да се обличат хубаво, братът се облича-

ше добре и сестрата се обличаше добре. Другите казваха: „Те поумняха“. В моите очи ни най-малко не поумняха – те оглупяха. Защото когато един човек започне много да яде, осиромашава. От ядене и от пиене осиромашава човек.

Някои от вас искате да бъдете спретнати, красиви. Хубаво е това. В какво седи красотата? Човек трябва да има симетрия. Ако той не е устроен симетрично, много страдания ще има. На всичките хора, които са нещастни, ако вземеш да премериш лицето или краката им, ще видиш откъде произтича нещастието им. Ако влезеш в една прихлупена къща, на която таванът е един метър и половина висок, откъде произтича нещастието? Като влезете, вие трябва да се навеждате. Ако човек е късичък, както и да е. Но да кажем, че сте като нашия брат, на който, като го взеха войник, не можаха да му намерят дрехи, та трябваше нов шинел да му направят.

Та казвам: има някои хора, които много мислят; много мислят и са разчетливи. Други нямат никаква разчетливост. На онзи, който е разчетлив, и пръстите му са разчетливи. Хора, които са разчетливи, обръщат внимание на фактите, имат друг строеж. Онези, които не са разчетливи, гледат общо на всичко, пръстите им са другояче построени в основата. На онези, които не обичат да се хранят, които са неглиже в яденето, другояче са построени пръстите им; и главата им е построена по същия начин.

Сега вие ще извадите заключение: щом къщата е построена така, това зависи от тебе – ти си построил къщата така. Ти си построил едно седло или един самар за коня; построил си един гем. Нима този кон за твоя гем е създаден? Ти си му създал закон; ще го туриш на главата му, казваш: „Каквото аз казвам, това ще правиш“. Като туриш гема на главата, на очите, на гърба на коня, ти се качиш на него и казваш: „Ще вървиш в правата посока“. Рече ли да върви надясно, веднага дръпнеш лявата страна на гема; рече ли да тръгне вляво, веднага потеглиш дясната страна на гема. Този кон пита: „Защо ме теглиш?“. Човекът казва: „В правия път да вървиш“. Рече ли конят да иде надясно, той го потегли наляво; ако отива наляво, потегли го надясно. „Какво съм направил?“ – мисли си конят. Човекът казва: „По правия път ще вървиш“. Този прав път за коня ли е, или е прав път за онзи, който го ръководи?

Всеки един от вас казва: „Аз вярвам в правия път“. Това е въпрос... Че ходите в правия път, не се съмнявам, но че вървите във вашия прав път, в това се съмнявам.

Сега ако ви говоря и вие се съмнявате, какво придобива човек, ако се съмнява? Човек по някой път трябва да се съмнява. Но да допуснем, че ти се съмняваш в себе си – какво придобиваш в съмнението? Човек може да се съмнява в своя ум, човек може да се съмнява в своето сърце, пък може да се съмнява и в своето тяло. Боли те кракът. Ако те боли много, ти се съмняваш, че можеш да идеш някъде, да направиш екскурзия. Казваш: „С този болен крак на екскурзия не мога да ида“. Искаш да предприемеш нещо, но сърцето ти куца. Според мен и сърцето ти има крака. Умът също има крака; и лицето, и очите, и устата имат крака. Аз тъй си го представям, както малките деца. Сърцето си представям като млада мома; ума си го представям като млад момък; тялото го представям като едно малко дете. Те са двамата големи братя, че и двамата са влезли и казват: „Ха, Иванчо, тук една малка работа да направиш“. Ръката ти бръкне, вземе нещо, тури го намясто. Те казват: „Много хубаво направи“. Сърцето и умът заповядват, ти слушаш. Братът седи на третия етаж, сестрата седи на втория етаж, Иванчо е в сутерена. По някой път сутеренът е влажен.

Тази крива линия представя идеалиста, който е щедър, който иска да даде. Този човек има добро желание, има желание да даде. Този човек представя хубавата мисъл и едно желание, което върви по правия път.

Питам: този живот, който се събира между тия два върха, благоприятен ли е? Двата върха са толкова високи, че тази местност помежду им е образувала едно езеро; това не е поле. Значи тук могат да живеят само рибите. На тия върхове горе е идеалното място, но какво може да посадите на тези върхове? По някой път вие чувствате, че ви е студено. Казвате за някого: „Хладно сърце има“. Тия високи места са хладните сърца. Като се качиш на този връх, не можеш да имаш топло сърце; там може да имаш светъл ум, може да туриш един фар. Но питам: кого ще осветиш? Ще осветиш езерото, ще осветиш рибите. Риби-

те имат ли нужда от фарове? Нямат нужда. Сега всичкото изкуство е в туй, че това езеро трябва да се превърне, на тази вода трябва да ѝ се намери място.

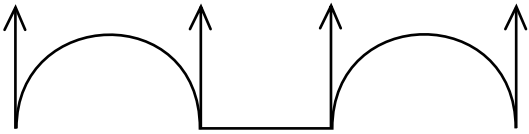

Това е редът и порядъкът в света; това е съвременният живот. Това е българският хомот. Тези линии със стрелките, това са жиглите. Онзи казва: „Ха, Иванчо, тури си главата; ха, Драганчо, тури си главата, сложи жиглите. Ха и колата сега да видим“. Качи се той, те двамата теглят, а колата върви. Питам: след като впрегнеш два вола на едно място, какво се постига? Но работата е, че тия волове не по свое желание вървят, впрегнали са ги там. Те са недоволни от положението, което имат. Но ако ги питате защо са впрегнати, казват: „Съдбата е такава“. И вие допущате, че съдбата е такава.

Вие създавате един навик. Най-първо ви казват: „Я близни от тази чаша с винце“. Близнете – доста хубаво винце, то дава сила. Изобщо на старите хора, като дойдат на 80–90 години, се препоръчва винце, понеже стомахът им отслабва. Препоръчват им 5–6–7–10-годишно вино за уякчаване на стомаха и за разположение. Даже писателите, като пийнат малко винце, пишат по-хубаво. Днес по една чаша, утре по една чаша... По една чаша най-първо пие... В самото начало е пил много малко, само по една глътка: сутрин една глътка, на обяд една глътка и вечер една глътка. Дойде един ден – не пие по една глътка, но по цяла чаша. После казва: „Едната чаша е много самотна. Хайде още една чаша, брат и сестра да станат“. След това казва: „Две чаши са много самотни, хайде да се увеличи семейството!“ – изпие и трета чаша. „Но – казва – с три работа не става!“ – изпие и четвърта чаша. Ала трябват и слуги, да работят – и почне 5, 6, 7, започне по 8 чаши на ден да пие.

Онези, които пушат тютюн, по колко цигари изпушват? По 30–40 цигари изпушват, а на някои и две кутии не им стигат. Вземе цигарата, пухка. Казва, че много право мисли, вдига дим. Че хората вече оставиха пушенето...

Много пушене има в света. В астралния свят има два пъти повече пушене, отколкото на физическото поле. Аз виждам

хората, когато пушат. Например някой е взел една пура, турил я е в устата си на една страна. Англичаните и други, като турят пурата или лулата в устата си, пишат. Той побутне лулата и пак продължава да пише. В астралния свят и от двете страни на устата си имат по една пура. Гледаш – онзи бутне лявата лула, бутне дясната. Ако влезете в умствения свят, по три пури пушат в устата: отстрани на устата по една пура, и една в средата, перпендикулярно. Може и три лули да имат, и трите димят. Сега вие искате да си представите на физическото поле каква е тази работа. На Земята три лули може ли едновременно да ги имаш в устата си? Виждали ли сте човек с три лули?

Ние наричаме тия неща навици. Следователно ти започваш да мислиш, че имаш един навик, една лула. Ти си се убедил, създал си една лула. Казваш: „Без лула не мога“. Понеже мислиш, че не можеш – не можеш. Лулата ще дими. Питам: правили ли сте вие отчет за 50–60 години като живее човек и има една лула, колко ще похарчи, за да поддържа живота на лулата си? Една лула с един лев може ли да мине на ден? Десет лева трябват. 365 дена по 10 лева правят 3650 лева на година. Той живее 90 години, колко ще похарчи? Но знаете ли къде е загубата? Има една загуба в света. Ако не знаеш, тия пари ще ги похарчиш за нищо и никакво. Като ти дими лулата, ще гледаш как димът излиза навън. Като се занимаваш много със своята лула, освен че няма много да научиш, но ще изгубиш и това, което имаш.

Един навик е подобен на лулата. Всеки такъв навик ще ти създаде много неприятности. Например ти имаш една лула и влезеш в едно общество, дето хората не пушат. Някой път при мене са влизали хора, които пушат, и питат: „Моля, позволявате ли ми да пуша?“. Отговарям: „Ще ме извините“. Той иска аз да му позволя да пуши. Казвам: „Бих ти позволил, ако си поп. На попа с кадилницата, да ми кади стаята с тамян, бих позволил, но понеже не си поп, не позволявам“.

Сега аз говоря за лулата, но имам предвид навиците. Ние имаме доста навици, които ангажират част от нашата енергия, и най-хубавото си време трябва да го иждивим за тях, така че не можем да схванем онова, хубавото. Например ти станеш сутрин със своята лула и понеже не си я нахранил, лу-

лата ти е гладна, яденето ѝ не е хубаво сготвено и заради нея ти се разсърдиш – как така няма да яде лулата! Трябва да пушиш с тази лула. Ти се разсърдиш, че тя не е яла; сърдиш се, че имаш само една лула. Аз не зная как казвате какво правят с лулите – „опъват“ ли ги? С такъв един навик човек загубва най-хубавото.

Всяка минута в живота има предназначение. За разумния живот хубавото време е строго предназначено. Щом изгубиш хубавото време, сменят се вълните. Ритмичните вълни не са еднакви: има прилив на хубавите условия в живота, има прилив и на лошите условия. Ако ти не събираш тази енергия, идват неблагоприятните условия на живота. Има един период от 7 години, условията се сменят на всеки 7 години. От 1 до 7 години – това е дете. От 7 до 14 години е вече втората фаза – започват да се развиват чувствата му. От 14 до 21 години е третата фаза – в тези 7 години се развива неговият ум. Или в първите 7 години расте тялото. Децата изобщо обичат да ядат, те служат на стомаха; вторите 7 години те служат на своето сърце; в третите 7 години започват да мислят малко. Затова учениците от 14. до 21. година стават поети; в гимназията пишат стихове почти всичките, а от 21. до 28. година те стават разумни. Тогава настава един критически период за човека от 3 години – и ако оживее, той човек ще стане; ако не оживее, отиде.

Ако до 28 години ти не уредиш живота си както трябва, оттам насетне много мъчно можеш да се справиш: нещата се повтарят. От 28 години си в четвъртия период, влизаш в крайния предел – ти си в причинния свят. Това са всичките възможности. Остават други три свята, които те засягат. Наричат това идеен живот на човека; наричат го блянове на живота. Ти мислиш за оня свят, но нямаш нищо определено. Казваш: „Оня свят е раят“, но къде е раят, не знаеш. Някой казва: „Той е вътре в главата“; друг казва: „Вътре в сърцето е“, но къде е всъщност, не знаеш. Така, разбъркано казано, не знаеш в главата ли е, в сърцето ли е. Мислиш, че е в главата... Какъв рай може да има в човешката глава; в една такава малка глава какъв рай може да има? Някой казва: „Всичко е в ума на човека“. В тази глава рай не може да има; в това сърце рай не може да има. Друг казва: „Раят е в тялото на човека“. И в тялото на човека рай не може да има.

Представете си, че вие сте затворени в един замък. Там може с векове да са живели, но има малки прозорци. Представи си, че са сложени такива мътни стъкла, та усещаш, че извън тия прозорци не може да има нещо. Някой ти казва: „Всичко е тук, в този замък“. Ти имаш осветление, с всичко си задоволен вътре; с години прекарваш там. Казвам: ако те затворят като в нашия салон, може ли да бъдеш щастлив? Ако живееш в един такъв салон 90 години, ще знаеш всички кьошета, какво има вътре; колко лампи, колко греди има, всичко ще знаеш. Питам: какво ще те ползва това знание, което си научил вътре?

Казвам: това е нашето минало. Ние се спъваме от това, като изучаваме какви сме били в миналото. Самите нас миналото не ни ползва. Има едно минало, което само на филм трябва да го гледаш. Представи си, че си бил едно време слон, въртял си опашката си, хобота си; тук си откъснал един лист, там си откъснал един лист или клон; тук се подпреш, там се подпреш. На училище не си ходил, книги не си чел, никакви философски възгледи не си имал. Бил си един голям слон, ръководил си цялото стадо: влезеш в едно езеро, излезеш от него, минаваш из гората. Казваш: „Много съм направил тогава“. Какво си направил? Не си написал някоя книга, не си съградил някое здание... Някой път да си направил някакъв закон – не си направил.

Но аз разглеждам въпроса другояче. Това, слонското тяло, е един замък, в който живееш. Ти си мислил, че като си слизал на Земята, ако имаш тялото на един слон, всичко ще ти върви напред. Но питам: ако слоновете можеха да създадат една култура, каква култура създадоха те? От техните зъби какво правят? В тях има слонова кост. Много хубави работи има направени от нея. По-рано клавишите на пианата ги правеха от слонова кост – много хубави, бели. Сега понеже няма слонова кост, клавишите не са направени от нея.

Сега вие, като ме слушате, знаете ли на какво мяза работата? Или като четете някой роман, мислите, че сте научили нещо. Този автор изведнъж започва. Казваш: „Този път намерих един хубав роман“. Ако четеш романите на Виктор Юго или на Толстой, или на всички други автори, след като прочетеш романа, знаеш толкова, колкото и преди да си го чел. Това, което описва авторът, ти го имаш в себе си. Сложил е

той двама млади – един герой и една героиня, седят и двамата. Защото всеки роман има герой и героиня и те и двамата са млади – винаги са до 19–21 години. Тия герои са влюбени, но не си изказват още любовта; всеки един е самостоятелен. Тя е от княжеска фамилия и той е от княжеска фамилия; високо се държат, само минават един край друг. Той ще мине покрай къщата ѝ, ще я погледне, ще се поклони. Тя мине покрай къщата му, уж че нищо не иска да знае.

После авторът започне да прави интриги. Той мисли каква интрига да образува и ще направи една такава интрига, че младата мома, като върви, да бръкне в джоба си – кърпичката ѝ ще падне на земята. Пък ще направи и така, че младият момък да се случи отподире ѝ да върви, за да ѝ подаде кърпичката. Колко е внимателен той – ще вземе кърпичката, ще ѝ я даде. Тя счита за голяма привилегия, че той е толкова учтив, обърнал е внимание на падналата ѝ кърпичка. Втората интрига се случва, Провидението тъй прави, че като вървят, така става, че момъкът да падне и да си изкълчи крака, та да не може да върви. Младата мома се притичва, хване крака му, изтрие го, намести го. Той стане, започва да куца, а тя го хване за ръка и казва: „Ще мине всичко, ще оздравееш“. Запознаят се. Той казва: „Колко е умна, знае да разтрива хубаво, намести крака ми. Много ѝ благодаря. Ако не беше тя, щях да се осакатя. Какво щеше да стане с мене?“. Момата казва: „Няма нищо, случват се тия работи. Аз се радвам, че мога да ви помогна“.

Сега да не се разпростираме... Този автор прави разни интриги, докарва около героите много хора; описва разни градини, цветя. Слънцето изгрява, после има музика, угощения, разпростира се работата. Всички хора се радват, всичко наоколо става заради двамата млади. Че не е ли по същия начин и в цялата Природа – защо е станало всичко това? Растения, животни, облаци – всичко е за нас, ние сме героите. Хората са героите: заради тях са всичките животни в света, растенията, водите, облаците и Слънцето, звездите – Бог всичко за нас създаде. Ние сме герои на Земята. Слънцето изгрява за нас и залязва пак за нас – от голяма учтивост, за да не ни изгори съвсем. То се скрива, та да си починем.

Питам: толкова години сте живели вие, а какво сте разрешили; как сте разрешили въпроса? Знание още нямате. Понеже ви отиде младостта, не знаете къде отива тя. Вътре сте

млади, а отвън черните ви коси станаха бели. Зимно време е, сняг има – и отвън побелее косата ви. Разбира се, сега има козметика – може да се почернят белите коси. Имахме един окултист, който беше измислил начин за боядисване на косата, че като я боядисаш, хубава да стане.

Питам: естествено ли е човек да остарява? Не е естествено. Човек остарява по единствената причина, че не спазва онова равновесие, което трябва да има в ума му. Вие се безпокоите; най-първо започвате да се безпокоите. Младите за какво се безпокоят? Младата мома се безпокои дали онзи, когото тя търси, ще го намери. Тя носи един герой в ума си, има един портрет. Всяка млада мома и всеки млад момък носят портрета на един герой: момата носи портрета на героя, момъкът носи портрета на героинята. Всеки един го носи в себе си: извади портрета, погледне го и въздъхне. Сутрин го погледне, на обяд го погледне... Някъде се случи, че го намери, някъде не го намира. Защо тя трябва да се безпокои за героя – дали ще дойде, или не? Може този герой да е тръгнал от далечното пространство.

Представете си, че вашият герой е на Слънцето, той иде от далечното пространство, от 92 милиона мили. Всичко става – може да закъснее с една година, с две, с три; пък някой път може, като тръгне от Слънцето, някакви семейни работи или друга някаква работа да го задържат, че да не може да дойде навреме. Вие се безпокоите сега.

Казвате по някой път, че Любовта е смисълът на живота. Правете разлика между любов и влюбване. Влюбването е едно статическо положение, любовта е едно динамическо положение. Влюбеният само държи един предмет в статическо положение; ти нямаш движение, установен си само на едно място, щом си се влюбил. Любовта е един динамически процес. Щом се безпокоиш, трябва да знаеш, че това не е любов, а е влюбване. Влюбването допуска безпокойства, Любовта изключва безпокойствата. При любовта ще дойдеш на станцията: „Ало!“. Ще извикаш възлюбения, ще разбереш причините, поради които е закъснял. Всякога, щом се обичате, веднага можете по радиото да се разберете. Всички хора, които се обичат, имат радио. Всякога, където и да е възлюбеният, и зад Слънчевата система да иде, ти ще му телеграфираш и той ще ти телеграфира. Ако е на някоя далечна звезда, ще го чакаш.

Ако е на най-близката звезда до Земята, ще отнеме 3 години, докато телеграмата дойде тук. Ако е на някоя по-далечна система, 10 години ще чакаш, докато дойде телеграмата. Не може телеграмите да идват бързо.

Сега вие сте се научили да мислите, искате вашият живот да се нарежда тъй, както вие искате. Имате едно понятие за Бога, че трябва да стане каквото вие искате. Трябва ли в живота на човека да стане всичко това, което той иска? Провидението всякога го пита три пъти: „Туй, което мислиш, искаш ли да стане? Смятате ли, че ако стане това, което мислите, то ще бъде за вашето добро? Мислиш ли, че ще бъдеш щастлив?“. Като те попитат три пъти и ти и трите пъти го поискаш, тогава ти го дават. Погледнеш, като ти го дадат – и станеш нещастен. Представете си, че тук има хора, които обичат плодовете, и други, които обичат месната храна. Той иска една заклана млада ярчица, най-първо сварена в тенджерата, после опържена, да е направена и супа с ориз, с лимон. Ако не е ярчица, не може: „Става ми лошо на стомаха“.

Питам: какво ще придобие човек, ако изяде една ярка? Той казва: „Човек само с плодове не може. Само мисълта и сърцето не може да се развиват – тялото слабо ще стане“. Другият иска да го убеди, че ако яде растителна храна, по-добре ще бъде. И двамата спорят, понеже имат два различни възгледа.

Бог като създаде света, определи на всеки човек каква трябва да бъде храната му. Бог като създаде сърцето, и на него определи храната. Сърцето се храни с една храна, която е свойствена на него в дадения случай. То може да се храни с храна, която е свойствена на него; пък тялото и мускулната система се хранят с храна, която е свойствена на тях. Всяка частица на човешкия организъм трябва да вземе съответна храна. Щом дойде един дисонанс, едно разногласие в храната, настава противоречие.

Да допуснем, че ти искаш да създадеш един живот. С какво трябва да се храниш? Най-първо трябва да разбираш естеството на светлината. Ако искаш да образуваш един хубав живот, трябва да разбираш естеството на топлината, а после трябва да разбираш какво нещо е силата. Някой път човек се пресилва, той развива силата. Ако речеш да развиеш чре-

змерна сила в своето тяло, ще придобиеш един противоположен процес. Ако развиеш чрезмерно силата, ще станеш твърд. Ако развиеш чрезмерно топлината в сърцето си, то се разтопява. Ако развиеш чрезмерно светлината на физическото поле, умът ти не може да бъде способен да мисли. Защото по някой път е необходимо в ума да има малко сенки, както при фотографията има тъмнина в камерата обскура[16], за да имаш хубава фотография. За да можеш да мислиш, трябва да разбираш законите на светлината и на сенките. Ако не разбираш тия закони, няма да бъдеш добър фотограф или ще си създадеш големи неприятности в живота.

Големите скърби и страдания не са нищо друго освен сенки, които хвърляш в ума си. Значи не си направил една картина както трябва. Ако рисуваш един човек и туриш под очите му големи сенки или тъмни петна, какво показва това? Щом около очите започва да потъмнява, това показва едно неестествено положение на сърцето; и симпатичната нервна система не е в изправно положение. Щом самите очи започнат да потъмняват, а погледът се размътва, това показва, че стомашната система е в безпорядък. Какъв е безпорядъкът? Ако пък очите съвсем светнат и се оцъклят, това показва, че мозъкът не е в порядък. Има една светлина, когато човек мисли, която е мека и приятна за очите. Очите трябва да бъдат чисти, ясни; после сенките им трябва да бъдат приятни. Може да има малки сенки край очите, които да дават израз, да правят очите по-красиви.

Ние казваме: „Живота така Господ го създаде“. Хората създадоха един живот, на който туриха Божествената табела. За всичко, което хората създадоха, те казват: „Господ създаде света така“. Не, има много работи, които ние създадохме. Ние трябва да се освободим от старите навици.

Да допуснем, че вие искате да бъдете милосърден човек. Нали трябва да помагаш на ония хора, които имат нужда, а не на онези, които нямат нужда. Допуснете, че вие слугувате на един здрав човек или пък на един болен човек. Кому ще угодите повече – на здравия или на болния? По кой начин може да се слугува на един болен човек; или на един здрав човек как може да се слугува? Слугуването не е така лесна работа, а е много трудна. Много пъти слугинята ще направи нещо –

господарят ѝ ще се сърди, господарката ѝ ще се сърди. Значи не е направила работата както трябва.

Някой ученик пише някоя тема в училището, но не я е написал както трябва, както учителят изисква. Вие развивате темата: „Добрият живот“. В какво седи добрият живот? Ако идете в Лондон или в Париж, в какво седи добрият живот? Ако джобовете ви са пълни със звонкови, животът ви ще бъде много добър: автомобили, хотели, ресторанти; и дето влезете, всички ще бъдат на ваше разположение. Ако джобовете ви са празни, и хотелите ще бъдат затворени за вас, и ресторантите ще бъдат затворени, и железниците ще бъдат затворени.

Сега аз пренасям това. Казвам: то и без пари не може, но ето в какво отношение не може без пари. Аз разсъждавам по следния начин: без мисъл не може, но умът трябва да бъде пълен с най-хубави мисли. Ти трябва да бъдеш богат с мисъл, всичките джобове на ума ти трябва да бъдат пълни с онова умствено богатство. После ако дойдем до духовния свят, сърцето трябва да бъде пълно с най-хубавите чувства. Ако дойдем до тялото, то трябва да бъде пълно със сила, защото в тази сила ще се изразят постъпките. Ако тялото не е здраво, няма да знаеш как да постъпваш. Ако в сърцето нямаш най-добрите чувства, няма да знаеш как да постъпваш. Ако нямаш хубави мисли, и умствено няма да знаеш как да постъпваш.

Щом се колебаете в нещо, това показва, че има друго нещо, което ви препятства. Да кажем, вземете един, който иска да пее. Казваш му: „Вземи *до*“. Той започва да се колебае. Онзи още като каже *до*, и ти още като кажеш *до*, тонът трябва да звучи в тебе, да го чуваш. В умствено отношение трябва да мислиш музикално. Ако не мислиш музикално, не можеш да бъдеш музикант. Ако не чувстваш музикално, също не можеш да бъдеш музикант. Ако постъпките ти не са музикални, пак не можеш да бъдеш музикант. Ти можеш да бъдеш музикант, но тогава ще си служиш с един камертон. Пък тия камертони, като се измени времето, също се изменят; има в тях едно изменение. Казвам: и в човека има един камертон.

Ти не знаеш в дадения случай твоята мисъл права ли е, или не. В живота има хора, които са много чувствителни. Ти може да ги обидиш с един малък намек, че на тях да им стане мъчно. Или някак си онзи е вдигнал погледа си и другият е

станал недоволен. Излиза и казва: „Той много лошо ме погледна“. Или някой път ти имаш един навик да правиш някаква гримаса. Може някой да се обиди от това.

Тогава ще се намерите в положението на един проповедник, който още като бил дете в училището, обичал да мига. Това му останало навик и като голям. Някой път като говори, като проповядва на някои млади жени, и ще мигне с очите. Не може да се освободи от този навик, и той не знае какво да прави. Един път проповедникът говорил с една млада жена и мигал с окото си. Мъжът ѝ, като видял това, казал: „Не искам да правите това безобразие с жена ми“. Проповедникът казва: „Извинете, това е един стар навик. Като бях дете, се научих на него и не мога да се отуча“.

Ти виждаш една млада жена и веднага ти дойде една лоша мисъл в главата. Не че я искаш, но ти дойде една мисъл. Като дойде, ти сам се измъчваш. Веднъж наблюдавах един млад момък, който говореше с една млада 35-годишна дама. Като си замина дамата, момъкът започна да маха с ръцете си, като че искаше да изгони своите мисли от главата. Аз чета мислите: в главата му дойдоха такива лоши мисли, че той махаше, искаше да се махнат тия трептения. Той маха с ръката си, за да се освободи. Дамата носи тези мисли в ума си, а той, горкият, сега маха, за да се премахнат те, да се затворят вратите за тях.

Аз в такъв случай ви препоръчвам да имате памук: сложете памук в ушите си! Трябва да гледате трезво. Представете си, че наближавате една градина с карамфили и чувствате тяхното ухание. Колкото се приближавате, уханието става посилно. И представете си, че се приближавате при един труп, който гние, усещате нещо неприятно. Не че злото е във вас: вашето чувство за ухание ви предупреждава за една опасност.

Казвам: всякога, когато в нас има единство, това показва степента на нашата мисъл. Ако това чувство в мисълта започне да ни безпокои, то показва да бъдем внимателни. Ако лошата мисъл се усилва, ние се приближаваме при предмета. Тогава трябва да държим дистанция, да се отдалечим от злото. Ти можеш да се приближиш и да се отдалечиш от злото. Можеш да се приближиш при един водопад и можеш да се отдалечиш. Ако се приближиш при водопада, ще паднеш в едно голямо противоречие. Та казвам: трябва да изучаваме зако-

ните на мисълта. Някоя мисъл може да бъде толкова силна, че да причини цяло разстройство във вашия мозък. Чувството може да бъде толкова силно, че може да разстрои цялата ви симпатична нервна система.

Та най-първо трябва да изучавате законите на Божествената хармония; тази хармония може да се изучава. Молитвата е един начин за постигане на хармония. Човек трябва да се моли да хармонира ума, сърцето и тялото си. Той трябва да мисли добре, за да се хармонира, трябва да чувства добре и да постъпва добре. Това са методи за придобиване на хармония. Но питам: как ще постъпиш добре? С този човек, с когото ти искаш да образуваш хармония, вие сте два противоположни полюса. Ти не можеш да завържеш с него никаква връзка, ако не туриш между вас някое друго живо същество. За да се хармониираш с някои хора, трябва да прекараш мисълта си: някой път трябва да има още един, двама или трима помежду ви. Пък някой път трябва да прекараш дванадесет души в мисълта си, докато се хармониираш с някого. Светските хора изучават този закон. Когато имат някой човек, който ги мрази, ще намерят отдалече някой негов приятел, да му каже една дума. После ще намерят втори, трети, четвърти, докато се намерят 7–8 души да му говорят – и в него да стане промяна. Изобщо духовните хора не изучават законите, казват: „Господ ще уреди въпроса“.

Има друг закон: ако искаш някой човек да ти помага – например онзи, който не те обича, ще намериш най-хубавата черта, която той има в себе си, такава, с която е роден, ще държиш тази хубава черта в ума си и ще му желаеш доброто. Няма да му казваш, че го обичаш. По този начин ти може да го разположиш да измени своето отношение към тебе.

По някой път искате Господ да ви слуша. Че вие правите същата погрешка – отивате при Бога със съмнение. Казвате: „Бог мене не ме слуша, с други работи се занимава. Ще се занимава ли Той с мене, дребния човек?“. Вие отивате при Бога и имате една определена мисъл за Него. После вие отивате, но не отивате с едно отворено сърце, ами криете нещо в себе си; искате пред Бога да се оправдавате. Пък някой път пред Бога ще се обвиняват. Господ не обича нито да се обвиняваме, нито да се оправдаваме; Той обича да Му представим нещата тъй,

както са. На детето майката е казала така: „Иванчо, няма да буташ туй дърво с ябълки“. То откъсне ябълка и после казва: „Откъснах... Много съжалявам, че откъснах; без да искам откъснах“. Какво наказание ще му дадете? Друго дете ще каже, че някое друго дете го е накарало, то става адвокат. Това дете употребява бялата лъжа. Не е право, че са го накарали – то само се е накарало.

Много пъти някои ми казват: „Да нямаш лошо мнение за мене“. Казвам: ако вие говорите френски, пък не говорите както трябва, ще имам мнение, че не говорите добре френския. Ти може да си философ на български, може български да говориш много добре, но френски не можеш. Някой път и самите англичани някои английски думи не могат да ги произнесат. Езикът се мени; произношението на думите също се мени. Една английска дума така се е изменила, че е придобила противоположното значение. Думата *prevent* на английски преди 200 години е значела „Накарай ме, Господи, да направя това“. Сега тя значи: „Забрани ми, Господи“. Как е станала тази еволюция в думата?

Казвам: в нас едни състояния преди две години са действали по един начин, сега тия състояния действат по друг начин. Когато хората станат религиозни, има една опасност, понеже те смесват религиозното чувство с личните си чувства. Това е така, защото малкият мозък има чисто физически чувствания, пък има и духовни чувствания. Някой път чувстванията на ума, на сърцето и на тялото се смесват – и стане една каша, та не можеш да ги различиш. Физическите чувствания се отличават, те са много конкретни. В духовните има по-голяма широта, по-свободни са. А това, което наричаме Божествено, няма тази теснота, защото в Божествения свят има изобилие. Сега е много мъчно да се обясни това. Някой път на физическото поле туриш нещо много близо до очите си, само него виждаш. В духовния свят виждаш отдалече другите предмети, а в Божествения свят виждаш свободно – там можеш да виждаш всичко, без да ти препятства.

Всички ония желания, които имате и които ви препятстват, показват едно – че сте дошли много близо до желанията. Трябва тия желания да ги отдалечите от себе си. Например пияницата мисли, че без вино не може – тази чаша я държи

в ума си. Онзи, който е свикнал с парите, мисли, че без пари не може. Но парите са резултат на неговата мисъл; богатството пък зависи от неговия ум. След това парите зависят от неговото сърце и от тялото му. Най-първо ако има една хубава връзка между сърцето и тялото, парите ще дойдат, отвсякъде ще дойдат. Един цар, който има държава, може ли да се оплаква от сиромашия? Ако се оплаква от сиромашия, той е вече детрониран. Ако е цар, където и да напише, ще му дадат пари; щом е детрониран, и да пише, нищо не му дават. Щом искаш нещо и не става, ти си детрониран. И се чудиш защо не става... Някой казва: „Като помисля нещо – и става“. Но колко пъти може да помислиш – и не става работата.

Вие ще се намерите в положението на ония двама светии, които живеели в гората, та все спорили за един въпрос. Единият казвал, че бобът трябва да се вари без сол и после да се осолява; другият поддържал, че бобът трябва да се вари със сол. Той като готвел боба, турял повече сол; другият като го готвел, не турял никак сол. Питам сега: със сол ли да се вари бобът, или без сол, вие как мислите? Моето мнение е, че бобът без сол трябва да се вари; после ще му туриш толкова сол, колкото искаш. Че трябва да се соли бобът, така е, но не трябва да се осолява за всичките, защото моят вкус не е мярка. Някои са по-чувствителни към солта, някои – не. Двамата светии поддържали това философски. Единият казвал: „Бобът сам трябва да се осоли“ – и варял боба без сол. Другият поддържал, че бобът трябва да се осоли – и той осолявал боба.

Сега тия неща са само обяснение; в дадения случай не ни ползват. Туй, от което в дадения случай човек се нуждае, то е мисълта му да бъде динамическа. Тя образува една връзка между хората. Съществуват три връзки. На физическия свят се образува връзка, която свързва телата на хората. Ако погледнете, ще видите, че всичките хора са свързани физически. И духовно имат по една нишка, и Божествено пак имат по една нишка. Ако тия нишки са скъсани, работите не стават.

Това е станало в Цариград. Отишъл там един българин, който започнал да работи за духовните работи. Започнали да му говорят духовете, той отива при един мисионер и му казва: „Господ ми каза да ми дадеш 3000 лева назаем“. Онзи му отговаря: „Ти си сгрешил. Ако Господ те е пратил, аз трябваше

да ги имам тия пари. Криво си дошъл при мене“. Някой ти казва: „При тази чешма като идеш, ще пиеш“. Идеш на чешмата – суха е. Значи криво си разбрал.

Ние пътуваме по Рила. Там е пълно с вода, но не искаме да пием от езерата. Двама души приятели вървят с мене. Аз им казвам: „Няма нито един извор тук“. Има реки, но не искаме да пием от тях. Рекох им: „Да ви заведа при вода“. Завеждам ги на едно място – няма извор. Казвам: „Започнете да ровите“. Започнаха да ровят, та изровиха онази чешмичка там; поровиха и намериха извора. Казвам: „Тук трябва да има извор“, но човек трябва да знае къде се рови. Не че аз създавам извора, но зная къде е това течение. Всяка една мисъл си има път, по който върви; всяко едно чувство също си има път, по който върви.

Сега всинца трябва да се пазите. Гледам, някои казват: „Той е беден брат“. Не е права тази мисъл: нито един брат, който седи тук, не е беден. Един човек с една здрава глава, с едно здраво тяло беден може ли да бъде? Ако някой е много беден, да му помогнем. Лесно можем да му помогнем. Иска да диша – мога да му дам въздух колкото иска; хляб иска – мога да му дам. Може да му се даде, но да очаква аз да го храня, това е погрешно схващане. При това човек никога не трябва да става паразит. Ако ние искаме хората да ни помагат, има една опасност да изгубим хубавото в нас. Ако един човек иска да помага, той като помага, развива в себе си хубави чувства. Ако си милосърден, правиш добро на себе си.

Като раздавам в себе си Божественото милосърдие, с това аз се благославям. Ако се моля, развивам хубави чувства на молитва със себе си, себе си ползвам. Или обичам хората – себе си ползвам. Хората са обект за мене, за да може да се развива в мен това Божествено чувство. Когато те ме обичат, аз съм обект за тях, да се развие в тях хубавото. Ако някой ме обича, той печели: аз съм обект за него, той се учи от мен. Казвам: това става едновременно. Когато хората са обект за вас, ползвате се вие, за да се усъвършенствате; пък когато вие сте обект, те се ползват.

Някой казва: „Аз го обичам“. Ти се радвай, че можеш да обичаш. Щом обичаш някого на Земята, това е само отражение. Ти не можеш да обичаш един човек на Земята, докато

не обичаш горе; ти не можеш да обичаш човека, ако не обичаш Бога; не можеш да обичаш хората, ако не обичаш себе си. Най-първо започваме да обичаме себе си. Тази идея е такава: ние обичаме Бога, Който е в нас. Така ако обичаме, ние сме на правата посока. Ако обичаме себе си, като че никой не е като нас, това е друго. Всеки човек мисли, че другите хора не са като него. Хубостта седи точно в това, че някой не е като другите. Всеки човек се отличава с особени черти, които другите нямат – това е съчетание на Битието. Всичките хора съставят едно тяло. Ти се радвай, че никой не е като тебе; радвай се, че ти не си като него. Ти се радвай, че един за друг сте условия.

Тогава казвам: има една условна любов, има една възможна любов, има една разумна любов. Условната любов, това е физическата любов; възможната любов е духовната любов, а разумната любов е Божествената любов. Условната любов са външните условия. В какво седят външните условия? Този човек за да го обичам, трябва да бъде жив. За да обичам една ябълка, тя трябва да има плод на себе си. Щом има този плод, аз мога да я обичам. Между ябълката и мене вече има една връзка.

Казвам: всички сега трябва да бъдете плодни дървета. Ще бъде жалко, ако те не ви обичат. Трябва да се разберем, защото ние представяме плодни дървета. Христос казва: „Аз съм лозата, а вие – пръчките“. Кой от вас няма да обича една лоза, която е увиснала с грозде? Кой от вас няма да обича един ум, пълен с хубави мисли? Той не работи за себе си, но целия си живот е посветил за доброто на другите: работи и за себе си, и за ближните, и за Бога. Той служи на Бога, на ближните и на себе си. Ако ние всички посветим живота си да служим на Бога, на ближните и на себе си – ето едно идеално общество.

Та казвам: първото важно нещо е да се отучите да лъжете. На всички казвам: оставете настрани всички черни и бели лъжи. С нашите черни лъжи имаме 29 000 лева борч за електрическата инсталация. 52 души има, които не плащат, а 70 плащат. Другите турят ютии, туй-онуй – крадат енергия. Братството ще плати. Че кое Братство? Ние иждивяваме електричество по 1000, 1200, някой път по 2000 киловата в месец. Хиляда киловата по 4 лева и половина, това са 4500 лева. Вземете по 7 лева за киловат. Имаме платени 1000 киловата, остават 2500 лева на месец. Къде отиват парите?

Колко души има, които никак не плащат? Не е хубаво това. Не мислете, че не можете да плащате, така вие се осакатявате. Всеки един от вас трябва да мисли, че може да плати. Ще плати – нека да работи, ще му създадем работа. Ние не искаме да бъдете тунеядци един за друг и да се използвате. Ами така се заразяват хората. Един като лъже, заразяват се и другите. Никаква лъжа не трябва да се допуска. Че ние тук минаваме за братство, минаваме за хора, които не лъжат, другите хора ни имат доверие. Че ако ние не дадем един пример на честност, кой друг ще даде? Че всеки тук прави каквото си иска и казва: „Това е братство“. Когато е за работа, ги няма, а като дойде за ядене, всички идват. После мнозина минават, чупят клонища. Не всички правят това, но има няколко души.

Казвам: ние сега се приготовляваме да служим на Бога. Как ще служим на Бога за в бъдеще? Целият свят все от такива погрешки страда. Това са стари навици, с които трябва да се справим. Казват: „Трябва да се живее добре, за да имаме Божието благословение“. Бог благославя всякога ония, които вършат Волята Му. И белите, и черните лъжи ще спънат еволюцията на живота. За една бяла лъжа изпъдиха човека от рая. Когато Господ го търсеше, той се скри и най-после Господ го намери, каза: „Какво търсиш тук, защо не се обади, когато те виках?“ „Боя се от Тебе.“ „Защо се боиш, защо по-напред не се боеше, а сега се боиш?“. Адам каза: „Онази жена, която ми даде, стори с мене това, измени ума ми“. Тази жена – това е светът, който ни изменя. Желанията в сърцето са тези, които изменят ума ни, изменят и нашата мисъл – те са формата на нашето сърце. Сърцето е, което изменя нашите мисли. Тогава умът ни и сърцето ни се заблуждават. Вие не можете да извършите Волята Божия и това се отразява върху тялото. Този Адам е главата, Ева е сърцето.

Сега казвам: работата не е в парите. Че 29 000 лева, това пари ли са? Изчисляват сега, че на Англия всеки един войник ѝ струва 100 000 лева. Тя харчи на ден 3 милиарда български пари. Ако войната продължи повече от една година, ще има повече от хиляда милиарда. 29 000 какво са за тия герои тук? После ние сме изложени на друга опасност. Аз оставих нещата тъй, те си правиха инсталация. Господ да ни е на помощ, голяма опасност имаме. Може да стане един пожар и целият Изгрев да иде. Много работи може да станат.

Казвам: за в бъдеще не можем да вървим по този начин. Ние тук не живеем по закон, но всеки трябва да стане закон за себе си. В духовния свят има закон – имаме един закон на Любовта. Сега според мен е безпредметно да ви говоря. Според онова, което аз поддържам, според закона на Любовта, трябва да платя 29 000 и дума да не правя. Че някой е направил така, няма нищо от това. Задигнал е 29 000, няма да ги изяде. Но аз ви говоря това, защото ви съжалявам: вие спъвате в себе си Божествената енергия. После всяка лъжа туря точка, вие замръзвате; така се лишавате от Божието благо. Един ден вие ще се задушите, защото лъжата уморява хората. Аз ви съжалявам и казвам: никаква лъжа вътре в себе си! Казвам ви: себе си не лъжете!

Казвам: всякога трябва да имате едно желание да изпълните Волята Божия. Ще имате една светла мисъл, едно светло чувство – и ще бъдете здрави, ще ви благословят. Ние боледуваме, понеже не спазваме този закон. Казваме: „Да бъдем едно общество, което иска свободно да вършим Волята Божия“. Сега тук защо нямаме електричество? Политика е, това е политика. Аз зная и като гледам – политика е това.

Това е насилие. Тия хора дойдоха и скъсаха жиците, защото не плащаме. Това не е по братски. Казват: „Платете си, тогава ще ви пуснем тока“. Някой брат пита: „Не съм ли аз свободен?“. Хубаво, нека тогава си отвори лампата. Гледам: въртят ключа, но нищо не върви – хората не дават без пари енергията. Ние не сме тези, които образуваме енергията. Щом сме в зависимост от тях, ще плащаме. Казвате: „Да има някой да плати“. Лесно е така: може да плати, но утре ще дойдете пак до същото. Аз например този въпрос съм го разрешил.

Там, дето се карат, аз зная – и няма да мина да слушам караницата. Какво се ползвам да чопля греховете някому? Вие искате за в бъдеще да уредите вашия живот. Ами като се отвори онази книга на вашия живот, там ще намерите десет лъжи, които не са ликвидирани. Знаете ли колко струват десет лъжи? Имайте предвид, че ние носим отговорност. В света има един, който мълчи: Бог мълчи и постоянно всеки ден ни дава благословение. Но след лъжите идват резултатите: страдание след страдание, безпокойство в ума, в сърцето, в тялото. И ние търсим причините отвън, изучаваме това наоколо.

Този въпрос много лесно може да се уреди. Нали толкова години аз ви говоря за Любовта. Какво разбирам под това? Любовта не трябва да прави зло. На мене са идвали и са ми казвали: „Ама този брат е много нетърпелив“. Според Любовта щом е нетърпелив, ти се моли заради него – да му даде Бог търпение. Ако вие бихте се молили един за друг, между вас нямаше да има никакви спорове. Вие искате хората да станат добри сами по себе си. Някой път сте като цветята... Сухо е това цвете, то чака Господ да го полее. Но някой път вие трябва да поливате цветята. Ако не ги поливате, те изсъхват. Като ги полеете, цветята са доста умни, пускат корени. Някои обаче са много деликатни. Казвам: подкрепете вашите чувства, не се осакатявайте.

Кажете ми сега: след колко време ще дойде токът? Това е предметно учение. Светло е благодарение на това, че Рила дойде тук да ни освети. (*Салонът е осветен с лампите от Рила.*)

Не ни трябва влюбване, но любов. Хубаво е да се влюбиш, не е лошо. Хубаво е да се влюбиш в една дъска и когато се е обърнал параходът, че няма къде да се хванеш, да се хванеш за дъската. Трябва да се влюби човек. Ще се влюбиш и ще се хванеш за дъската. Но каква нужда имаш да се хванеш за дъската, когато си горе на парахода? Щом параходът е потънал, влюбването е намясто. Щом параходът не е потънал, ти се разхождаш отгоре на парахода – любов ти трябва.

Казвам: разхождайте се на Божествения параход, не търсете парчетата на влюбените. Ако си на парахода, не ти трябва бяла лъжа; но ако параходът е потънал, хвани се за една бяла лъжа, тя ще те спаси. Някой път лъжата те спасява, но само когато параходът е разрушен – на здравия параход няма лъжи. Когато си на сушата – ни бяла, ни черна лъжа! Първите, които казаха лъжата, това са Адам и Ева. Ева каза: „Господи, мене змията ме излъга“. Адам пък каза: „Мене жената ме излъга“. На Адам Господ му рече: „Ти ще ореш земята“, а на жената рече: „Ти ще раждаш хората, че те ще оправят света чрез раждането“. Всичките майки сега оправят погрешките на своето минало. Всичките бащи, които орат и работят за децата, също оправят погрешките на своето минало.

Казвам: трябва да свършим с погрешките на Адам и Ева. Как ще свършим тогава? Няма да ядем от забраненото дърво – сега ще ядем от дървото на живота. Сега пак трябва да направим една погрешка. При първото дърво – дървото на познанието на доброто и злото, нямаше кой да го пази, а пък Господ при дървото на живота е турил ангели да го пазят. Сега ни е забранено да ядем от дървото на живота. Сега трябва да направим другата погрешка – този ангел да го подкупим с нещо. С едно нещо може да се подкупи ангелът – да го обичаме. Като ядем от дървото на живота, няма да ядем от дървото на познанието на доброто и злото. Само един начин има, по който можем да подкупим този ангел, който пази дървото на живота – с любовта.

Обичайте Бога с всичката си душа – и светлината ще дойде. Трябва да се пазим да не изгубим благословението на Бога, благоволението, което Той има към нас. Защото няма по-голямо страдание от това, когато човек изгуби благоволението Му.

Понеже ние тук сме образец, вие мислете за това. Хората от нас очакват повече, отколкото можем да им дадем. А ние трябва да им дадем това.

Отче наш

27. лекция, 3 април 1940 г., София, Изгрев

КЪМ СЪВЪРШЕНСТВО

Отче наш
В начало бе Словото

Човек в света за две неща може да се безпокои и за две неща може да се радва. Ще ви кажа за какво може да се безпокои. Може да се безпокои, когато има да дава; може да се безпокои и когато има да взема. Той има да дава и не знае с онзи, на когото има да дава, може ли да си уреди сметките. И когато има да взема, пак не знае дали ще може да си уреди сметките с този човек – не знае онзи, който има да му дава, дали ще му даде. Сега този закон е верен и в умствения, и в духовния свят, и на физическото поле – законът е все един и същ. Законът е един и същ, но методите са различни.

Сега всинца не сте на еднаква степен на развитие. Някои сте напреднали – разбиране имате, съзнание имате, но не сте господари на себе си. Но и като сте господари, пак можете да направите погрешка. Вземете това, че и най-добрите певци правят погрешка: някой път, като дойдат до високите тонове, не могат да ги вземат. Намират им погрешка, че не са взели вярно някъде полутонията във втората и в третата октава. Казват: „Не можа да ги вземе“ – и цял въпрос става. Има някой критик, който казва: „*Фа диез* и *ла диез* някъде горе не ги е взел вярно“. Обикновено вие не искате да знаете кой ги е взел право и кой ги е взел криво, но този, който разбира, намира грешката.

Религиозните хора също са много взискателни. И те са като музикантите – като дойдат някъде, казват: „Тази постъпка не е права. Някъде *фа диез* във втората октава не е вярно“. Някаква постъпка не е права. Говорят, че човек не може да се държи правилно, че не знае как да постъпи. Какво значи постъпката? Какво от това, че не знае как да постъпи? Някой казва: „Много тропаш, като вървиш, някак удряш с петите. Ти така удряш, че вдигаш прах“. Друг казва: „Ти не вървиш хубаво, като някоя лисица ходиш“.

Че как да върви? Ще ходи или като лисица, или като кон – все някак трябва да върви. Казват: „Много прах вдигаш“. Това е пак алегория. Някой път, като пътува, човек не може да вдига прах, понеже е мокро. Някой му казва: „Много прах вдигаш“. Онзи отговаря: „Братко, какъв прах вдигам, имаше една педя кал. В кално време прах вдига ли се?“. Някого обвиняват, като казват: „Кал си ми донесъл вкъщи“. Отговаря: „Каква кал ще ти донеса, три месеца не е валяло! Сухо беше времето, прах донесох“. Несъпоставени са нещата.

Не е лесна работа да живее човек. Всичките нещастия на човека произтичат или от неговия ум, или от неговото сърце, или от неговото физическо тяло. Ако човек не яде добре и не си сдъвче добре храната, той ще страда после. Малките деца ядат много бързо. Майките като хранят децата си в ранната възраст, виждат, че те ядат бързо.

Имах един случай, когато бях в Ючбунар[17]. Нали го знаете Ючбунар – Три кладенци. Иде една майка и казва: „Учителю, спаси детето ми, умира!“. Казвам: „Как ще умре детето ти, ти си здрава майка?!“ „Първото ми дете умря така, и това ще умре. От корем се превива детето, има нещо в корема“. Питам: „Какво ще има в корема му? Дала ли си му нещо да яде?“ „Дадох му една ябълка, да се залъгва“. Ябълката е била много твърда. То отхапало, турило в стомаха парче, без да сдъвче, а стомахът е деликатен, не може да смели тази твърда ябълка. Казвам: „Дайте му рициново масло“. Отговаря: „Докато му дадем, ще умре.“ „Няма да умре, дайте му и топла вода. Но още веднъж не давайте на детето си твърда ябълка“. Защото детето не знае как да яде, не я е сдъвкало добре. То мисли, че е като млякото, което суче, но то е приготвена храна, а тази храна не е сдъвкана. Ако не се сдъвчи храната, произвежда болки вътре в стомаха. Стомахът е доста деликатен.

Има някои от вас, които не знаете да ядете. Например някои, като ядат, като сложат хляба в устата си, чрез гърлото вкарват повече въздух в стомаха. Децата правят такива пушкала: в тях има въздух – и като натиснат, пушкалото изхвърля своето куршумче. Този въздух като влезе в стомаха, знаете ли какво става? Понеже е топло, там въздухът се разширява. И тогава човек казва: „Боли ме стомахът“. Казвам: вкарал си много въздух в стомаха си. Многото въздух в дробовете е на-

място, но в стомаха трябва колкото се може по-малко въздух да влиза. После не е само това: ти туриш храната в стомаха си и умът ти е зает с някаква мисъл, безпокоиш се за някои работи. Ядеш и искаш да уредиш работите си. Така ти спъваш храносмилането. След туй в храносмилането храната не се пречиства добре, не се смила както трябва, отива в кръвта и там остават известни утайки. Ако кръвта не се пречиства добре в дробовете, тези утайки започват да се наслояват. Те се наслояват по малко в ставите и може за година, две, три, четири или пет от тези утайки да се родят доста болести.

Сега на физическото поле утайките остават в ставите, в мускулите, в раменете. Причината е яденето. Аз наричам това влияние на венозната кръв. Човек се безпокои, той не е мислил. Казва: „Едно време бях здрав“. Сега например може и ритъмът на сърцето да се измени. Например някой път сърцето действа усилено, а някой път – слабо. Да кажем, че ти се вкисваш и в чувствата не влизат хармонични, а дисхармонични чувства. Чувствата спомагат за храносмилането. Ако ти дадат едно ядене, което обичаш и което е в хармония с организма ти, то ще ти даде едни хранителни вещества; ако тази храна не я обичаш, ще даде съвсем други вещества. Някой път утайките на чувствата се наслояват в черния дроб, наслояват се и около стомаха. Казвам: когато умствено човек не мисли право, се образуват едни утайки и в неговия мозък.

Та казвам: да мислиш правилно, значи да пазиш мозъка от утайки. Да чувстваш правилно, значи да пазиш симпатичната си нервна система от утайки. И да постъпваш добре, значи да пазиш тялото си от тия ревматични болки, които всички вие имате. По някой път се усещате неразположени. От какво произтича това неразположение? Неразположен си някъде към стомаха, в тази област не се чувстваш разположен. Стомахът, черният дроб – това са низшите чувства: там не е разположен човек. Българинът е седнал там и не си знае работата – обърква си той черния дроб. Като се обърка черният дроб, иди, че го оправяй после. Като дойде гъркът в сърцето ти, иди, че го оправяй. Като дойде англичанинът в личните ти чувства, иди, че го оправяй. Като дойде германецът, та те впрегне в една война, иди, че го оправяй. Не е лошо човек да воюва – обаче да копаеш земята, разбирам, но да копаеш хората, не разбирам.

Та сега всички казват, че Господ ще уреди живота. Господ урежда живота ни чрез нашата мисъл, Бог урежда живота ни чрез нашите чувства, Той урежда живота ни чрез нашето тяло. Колцина от вас имате една ясна представа кога една мисъл е добра?

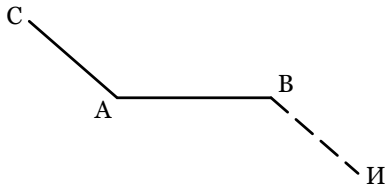

Представете си, че тук имате една такава линия – *АВ*. Представете си, че тази линия представлява една нива, един капитал, една електрическа линия като нашата. През тази жица минава енергия, която на нас ни трябва: от *А* тя минава към *В*. *С* е Слънцето, а *И* тук е нашият Изгрев. Между *В* и *И* са наредени всичките изгревчани. Един ден *А* заповядва на изгревчани, казва: „Вие имате един дълг, господа, от 30 000 лева, който е неплатен“. *А* казва на *В*, че трябва да си плати дълга. Понеже сте неизправни, прекъсват тока. Вие казвате: „Токът иде от Бога“. Отговарят: „Тази енергия ние сме я хванали, тук ще си плащате“. Казвате: „Тази енергия е от Бога, не се плаща. Как тъй, те нямат право!“. Нямат право, но имат право да прекъсват тока. Къде е погрешката? На тази жица е имало някой си и той се нарича инкасатор; на тази жица е имало и някои си данъкоплатци, които са горели енергията. И между този инкасатор и онези, които са горели енергията, е имало някакви любовни отношения: всеки месец той ги е посещавал, далавера има малко.

Хайде да не употребяваме думата *далавера*, но да говорим, че се е образувало речено-казано. Далавера е, да речем, да дойде един, на когото имаш да даваш, а нямаш пари. Ти веднага ще го почерпиш, ще заколиш кокошка, ще му дадеш вино, ще го нагостиш, дано да поотложи с дълга – далавера правиш. Пък някой път искаш да го почерпиш с кафе – той кафе не пие. Искаш с вино да го почерпиш – и вино не пие. Искаш да заколиш кокошка – не иска. Какво ще правиш? Там далавера не става. Казвам: може да се обвини инкасаторът. Но не само това – тази жица е пропукана, та от енергията се губи. Тук изгревчани преди години са горели през януари около 1000, а тази година за януари са изгорели 2500 киловата енергия. Като се сравни с другите години, 1000 килова-

та са изгорели повече, отколкото трябва. Ама няма ги никъде тези 1000 киловата... В часовника ги има отбелязани, а като ги търсиш из Изгрева, няма ги. А 1000 киловата струват 7000 лева. Сега търсят къде ще ги намерят...

По някой път вечер седя в стаята и гледам, потъмнее моята светлина. Казвам си: „Някой си е включил ютията“. Пак потъмнее: „Този си заварява вода, чайника си е турил“. Пак потъмнее: „Зимно време е, някой има печка“. Той няма часовник за измерване на енергията, плаща само каквото лампата изгаря. Но и аз имам един самовар, той изгаря енергия за 1200 свещи. Като го туря и гори един час, после си седя – кой ще ме хване? Като туря моя самовар, светлината потъмнява навсякъде – изчезнала е енергията. Къде отива? В ютиите е отишла, в самоварите е отишла, отишла е в печките. После самата инсталация е слаба, че 20 на сто от енергията се губи, а тя се отбелязва в електромера. Като се предава по жиците, изчезва – къде ще я търсиш? Онези казват: „Толкоз енергия сте изгорили, ще си плащате“.

Казвам: често и във вас има такива инсталации, прекарани в ума ви, в сърцето ви, в тялото ви. И онова сдружение като дойде, казва: „Тази енергия толкова струва“ – нищо повече. Горил си, не горил, ще плащаш. Ял не ял – три и половина. Човек трябва да бъде умен.

Един господин, доста умен като българин, седи в един ресторант – и си е сложил чантата на един стол до него. Яде, храни се. Ял той част от едно пиле и плаща. Казват му: „Чантата ви, господине, е ангажирала стола, ще платите и за стола.“ „Аз не знаех.“ „Ще платите, тук можеше да седне някой“. Гледа той, че на масата има една кокошка, опечена хубаво. Отваря чантата си и ѝ казва: „Ти още не си яла“. После взима кокошката и я слага в чантата, затваря я и пита: „Колко струва?“. Той мушка кокошката в чантата си и плаща. Доста съобразителен е бил. След туй се спогажда с чантата, че като излиза навън, чантата не иска да яде кокошка. Тя е много благообразна и не яде кокошки, та той сам се разправя с кокошката. Човек трябва да бъде доста умен. По някой път вие сте ангажирали един стол и трябва да платите. Тогава пак ще намерите кокошката вътре в чантата.

Човек трябва да знае как да мисли. По някой път ние търсим причините за злото в света. Злото всякога произтича от

доброто, което не е направено. Казвате: „Не е добър този човек“. В какво седи фактът, че не е добър даден човек? Турете запетая след *не* и ще стане: не, добър човек е. Така става: „Добър човек е“. Защо туряш пред доброто *не*? Казвате: „Недобро“. И без *не* може. Туй, което е добро, може ли да бъде недобро? Значи ако приемеш добрата храна и не я сдъвчеш добре, тя ще произведе един резултат, който не е добър. Не че храната не е добра, но не е сдъвкана – и така тя ще произведе един недобър резултат вътре. Следователно ще туриш една запетая след *не* – и става „добре сдъвкана храна“. Щом храната е сдъвкана, всичко върви намясто. Да се свърши една работа, значи да се мисли.

Преди 30–40 години един богат човек считаше за унижение да си снемеш шапката и да ходиш гологлав. Значи ще те считат за смахнат... Ако изуеш обущата си и ходиш бос, пак ще те считат за смахнат. Ако снемеш палтото си и тръгнеш по жилетка, пак ще те считат за смахнат. Да ходиш гологлав, бос и без палто се считаше, че не е нормално състояние. Това са външни неща.

Питам: ако ти не можеш да поставиш една мисъл на нейното място, ако не можеш да поставиш едно чувство на неговото място и ако една постъпка не можеш да поставиш на нейното място, ти не знаеш. Ако можеш да ги поставиш намясто, то е цяла наука, това е композиране. Не е лесна работа да поставиш една мисъл на нейното място. Много мъчно е да поставиш и едно желание на неговото място. Не е достатъчно само да ги поставиш на мястото им, но те имат и един ритъм.

Какво отношение съществува между мислите, чувствата и постъпките? Ако вълкът каже на овцата, че много я обича, как ще се прояви неговата любов? Каквито и обещания да даде един вълк на една овца, мислите ли, че той ще ги изпълни? Никога няма да ги изпълни. Чудното е, че когато вълкът хване една овца за врата, тя като кон бяга с него; като я хванеш ти за врата, дърпа се. Той я хване с устата за врата, пошибва я с опашката и тя бяга. Вземи една овца да я теглиш – не върви; но като я хване вълкът, бяга с него, като че е била и пребила, погажда се с него.

Често и вас, като ви хване вълкът – като ви хване злото за врата, също бягате. То ви пошибва и вървите много естествено. Ти започваш да разсъждаваш, казваш: „Свободен съм“,

говориш това-онова; но щом те хване вълкът за врата, не мислиш вече. Вземете някои просветени народи какво правят. Англичаните нарушават неутралитета на северните държави и Германия влиза и ги окупира – така и тя го нарушава. Сега кой е виноват? Като седнат на зелената маса, ще търсят кой е виновен. Ще търсят къде е отишла енергията и кой е нарушил неутралитета. Докато намерят виновния, докато го търсят, от германска и от английска страна ще идат хиляди хора. Докато намерят виновния, убитите са убити, пострадалите са пострадали. Избитите хора къде отидоха? Отишли са в своето отечество, откъдето може да са дошли. В какво седи сега лошавината, когато един човек умира?

Казвам: ако искате да живеете дълъг живот на Земята, имайте да давате. Да имате най-малко на 10 души да давате по 10–20 000 лева, по 30, 40, по 100 000 лева. Тия десет души ще се молят за вас да не умрете, докато си платите. Ако искате по-скоро да умрете, имайте да ви дават 10–20 души по стотина хиляди лева. Всеки от тях ще каже: „Дано умре по-скоро, да се отървем“.

В окултната наука, понеже учителите са виждали тия несъответствия, затова Христос казва, че каквото прави дясната ръка, да не знае лявата. Ако лявата ръка знае какво прави дясната, ще умреш по-рано; ако лявата ти ръка не знае какво прави дясната, ще живееш по-дълго време. Ако направиш едно добро, никой да не го знае. Ако направиш едно добро и другите знаят, всякога ще ти припишат лоши неща; малко ще има, които да те похвалят. Някой ще каже: „Той е направил това, но тия работи ги знаем... Той в църквата пали големи свещи, пък хората отвън ги обира. Ние знаем тия неща. Хляб ще даде, но той си има заден план“. Това може да е вярно, може да не е вярно. Няма скрито-покрито: всяка една мисъл, каквато и да е тя, оставя своите черти на лицето.

Има неща, за които бих ви говорил, но те нямат практическо приложение. Да ви говоря за потънкостите на живота, то е все едно да ви говоря за някоя класическа песен. Например в музиката ти каквато и песен да пееш без думи, много малко можеш да разбереш. Ако ви пея една песен, може ли само от мелодията да я разберете? Как ще изразите, че той е имал голяма скръб? Някой смята, че песента показва, че е имал отчаяние. Ако е имал отчаяние, човек не може да пее; човекът,

който има отчаяние, не може да пее. Щом пее, чувството му е накърнено малко и той се лекува. Щом един човек пее, той се лекува. Някой казва: „Ако имаш една болка, ти може да си попееш“. Можеш да си попееш и болката да си замине, но ако пееш, трябва да знаеш как да пееш.

Сега нека да ви дам един пример. Един човек мери с пушка в дървото. Ако е добър стрелец, ще премери с пушката хубаво, удря точно намясто. Но някой път, като стреля и като идеш, на един метър от предмета е ударил. Той 100 пъти ще удари наоколо, но не може да удари мишената. Ако имате една мисъл и тя не може да иде на своето местоназначение, защо ви е тази мисъл?

По сегашното радио мислите се предават правилно. За вас на Земята се интересуват вашите благодетели, които са в другия свят. Те постоянно, всеки ден, а и не само веднъж на ден, но ежеминутно, искат да знаят какво мислите, искат да знаят как вървите вие на Земята. Те се интересуват много: като отворят книгата, знаят какво мислите вие и какво правите. Да кажем, че тук, на Земята, вие може да се карате, неприятно ви е. Вашите благодетели като гледат, казват: „В дадения случай те харчат повече енергия, значи ще имат повече дългове да плащат. Тогава да подготвим нещата“. И ще има един недоимък долу на Земята. Да кажем, че онези, които ядат повече, така се наядат, че стомахът им се разтегли – горкият, не може да почне храносмилането. Стомахът е физхармонист, започва да се свива и разпуща, свири на физхармоника. Но той така се е напълнил, че се е разтеглил, набрал се е въздух вътре – и стомахът се обръща, нещо му е мъчно.

Казвам: и в човешкия ум е същото. Ако човек не знае как да мисли, ако не разбира Божиите закони, той ще се намери в едно трудно положение. Вие допускате една малка погрешка. Да кажем, оперирате с един капитал от 100 лева. Ако направите една погрешка от една стотинка в годината, е нищо. Но вие оперирате с един капитал от 200–300 милиона – вашите погрешки ще се увеличават. Тази погрешка на 100-те лева ще се увеличи.

Та казвам: колкото човек се повдига повече в живота, малките погрешки дават по-големи резултати. В големите обръщания на човешката мисъл има големи последствия. Сега

аз ви говоря за неща, които имат отношение към сегашния ви живот. Ще забележите, че като се изучава човешката история, вие няма да срещнете човек, който да прави изключение. Ако не знае да мисли, ако не знае да чувства и да постъпва правилно, той не може да бъде добре и не може да се издигне в никоя област на живота. Такъв човек поет не може да стане, философ не може да стане, богат не може да стане, здрав не може да бъде – това е невъзможно. Временно той може да има постижения, но каквото е придобил временно, ще плати много скъпо за него.

Да кажем, вие станете богат човек. Има хора на Земята, които искат да се оженят, да имат деца, те имат идеал да се оженят. Хубава идея, отлична идея е да бъдеш баща; отлична е идеята да бъдеш и майка. Но мислиш ли, че ти си майка, когато раждаш деца и те умират; мислиш ли, че един баща е баща, когато ражда деца, които умират? Мислиш ли, ако родиш едно дете и го пратиш в затвора да седи там 10–20 години, да го държат там за някакво убийство, че тази майка ще се радва на сина си, ще мисли ли, че е бил герой? И бащата дали ще се радва също? Не. Значи майката трябва да роди една дъщеря, която да мяза на нея; и бащата трябва да роди един син, който да мяза на него.

И тогава някои ме питат: „Как ще идем в Небето?“. Ако не приличаш на Бога, ти в Небето не можеш да влезеш; ако не си Негов син, не можеш да идеш там. Казват за някого: „Той мяза на бащата“. В какво мяза на баща си? По-щедър от Бога в света няма и по-справедлив от Него няма. По-благороден от Бога няма и по-силен от Него няма. Всичко има в ръцете си Той. А ние, които минаваме за Негови деца, за Негови синове, мислим, че сме бедни, и постоянно се оплакваме, че това нямаме, онова нямаме, от болести страдаме.

Мислите ли, че ако един човек е болен, той е роден от Бога? Има друга една опасност в живота. Върху едно питомно растение, върху една питомна слива вие може да присадите една дивачка, неопитомена. На дивото може да присадите питомното, пък на питомното – да присадите дивото. Следователно ние не спазваме ония закони, които съществуват в Природата. Много пъти сме присаждали неестествени мисли върху естествените мисли; върху добрите мисли сме присаж-

дали лоши мисли, тъй като не им знаем естеството. Защото всяка една мисъл се познава дали е добра от плодовете, които дава. И желанието се познава от плодовете, и постъпките се познават от плодовете. Много мъчно е да знаеш какъв резултат ще има една мисъл след години. Вие не знаете и какви ще бъдат резултатите на една постъпка.

Един от най-добрите свещеници, които са имали българите, добър във всяко отношение (аз не зная дали те ще имат по-добър свещеник от него), ми разправяше една опитност. Казваше: „Човек трябва да бъде много внимателен в живота. Аз само за една постъпка страдах 20 години, 20 години ми трябваше, докато я поправя“. Той разбираше реда на църквата много добре. Бил свещеник в една гръцка църква във Варна. Имаше един отличен, първостепенен глас – при неговия глас Мазаров е нищо, аз както го зная. Мазаров е от четвъртото поколение, но както и да е. Един ден, като служел в църквата, заедно със свещеника се случва един от бъдещите владици – тогава е бил дякон, после станал владика. Като служил в църквата, дяконът направил една погрешка. Свещеникът бил доста добър, добро сърце имал, но плеснал една плесница на дякона; после забравил това. Мислел си: „Какъв е дякон, да не знае да служи в църквата?“. После казваше: „Този дякон стана владика във Варна“. Че като го започнал той, 20 години го разкарвал заради плесницата.

Казвам: и ти ще плеснеш дякона, но този дякон ще стане владика и тази мисъл – владиката, ще влезе в твоя живот, ще те измъчва. Злото е владиката, който те измъчва. Най-първо дяконът е бил намясто. Но като направиш погрешката, тя стане владика. И като дойде този владика, вече започва да те разкарва. Този свещеник е бил много добър човек. Казвам му: „Ако ти не беше го ударил, той нямаше да стане владика. Направил си една погрешка, като си го ударил, но ти го направи владика“. Той пита: „Че как така?“ „Ако не беше го ударил, той щеше да си остане дякон и ти щеше да бъдеш свободен. Твоята ръка е много късметлия – като си го ударил, владика е станал. Пък той не ти благодари за това – мисли, че от само себе си е станал владика“.

Злото не го удряйте, защото то не признава, че вие ще му дадете живот, владика да стане. Сега виждам, че много влади-

ци имате... Не са много, но всеки има поне по един владика. Аз ви давам цяр: и ако ме слушате, вие ще се ползвате. Понякога някои мислят, че като ме слушат, след като съм говорил, са разбрали; и казват: „Ние вече знаем тази работа“. Вие още не разбирате какво нещо е Природата. Толкова време я изучавам, а когато нещата се изучават, изисква се време. Аз намирам смисъла на живота на съвсем друго място. Сегашният живот, който човек има, не е предназначен за сегашните хора, те да се подобряват. За в бъдеще има да се подобрява човек. Доброто не е за вас – този живот е само приготовление.

Като свърши едно дете първото отделение, какво придобива? Научава буквите. Във второ отделение свършва с читанката, в трето отделение свършва със смятането, а в четвърто свършва вече с естествознанието. Това е първият курс. Много учено ли е това дете? После ще дойде прогимназията – в нея имате 3 години; и тя също се отличава. След това дойде по-горният курс на гимназията – 5 години. След туй ще дойдат още 4 години в университета и няколко години специализация.

Казвам: три специализации има в живота, които всеки трябва да знае. Ти трябва добре да се учиш в университета на своя ум; трябва добре да се учиш в университета на своето сърце; да се учиш добре в университета на своето тяло. Ако искаш да бъдеш здрав, хората да те уважават и да те почитат, а и ти сам да се уважаваш, Бог да те обича и хората да те обичат, непременно трябва да бъдеш умен, трябва да бъдеш добър и силен. Ако човек не е добър, ако не е умен и ако не е силен, той не може да бъде обичан – Любовта не може да се прояви. После трябва да знаете, че в любовта трябва да дадеш и да вземеш. Любовта, която няма правилна обмяна на даване и вземане, не се проявява правилно.

Как да ви представя това? Представете си, че имате един гостилничар, който добре е сготвил яденето. Отивате при него, защото сте гладен. Вие изяждате яденето, плащате хубаво, пък и гостилничарят е добър и вие се усещате добре. Той добре е сготвил, вие сте яли добре, добре сте платили. Излизате: гостилничарят е доволен от вас и вие сте доволен от гостилничаря. Като ядете, тази храна произвежда приятност във вас; като вървиш, ти се усещаш разположен: силен ставаш, весел ставаш, светът се отваря, имаш светлина. Значи между

гостилничаря и тебе има правилна обмяна. Но ако излезете от гостилницата, дето храната не е добре сготвена, ще имате болки в стомаха. Или самата храна не е била добра, или не е добре сготвена.

Често вие страдате и мнозина ми се оплакват. Някой казва: „Много неразположен съм духом“. Питам: „Защо си неразположен духом?“ „Не мога да вярвам в Бога.“ „Щом не можеш да вярваш в Бога, малка светлина имаш“. Друг казва: „Не зная дали Бог ме обича, или не“. Малко топлина имаш. Трети казва: „Нищо не мога да направя в света“. Не можеш да направиш нищо, понеже нямаш сила; не те обичат, понеже нямаш топлина; нищо не виждаш пред себе си – значи светлина нямаш. За да виждаш, трябва светлина. Знаете ли, че от човека зависи да го обичат ли, или не? От човека зависи да стане богат или не, да осиромашее или не; от човека зависи да живее или да умре.

Че ние имаме първия закон, имаме първия човек. Бог каза на Адам: „Да не ядеш от това дърво, защото ще умреш“. Вие сега всички се оплаквате, че първият човек е ял от дървото. Ами че всички вие правите същото! Адам когато вкуси от оня плод, Бог не му даваше да яде. И като яде, Той го изпъди извън рая. Тогава Адам започна само от това дърво да се храни. И вие вече 8000 години (8000 години го вземам като пример) по три пъти на ден ядете все от това дърво – сутрин от него ядете, на обяд от него ядете и вечер от него ядете. И при това искате да бъдете щастливи.

Какво почувства Адам, като яде от това дърво? Почувства, че е гол. Дотогава той мислеше, че е гениален, после видя, че е един невежа и простак. И каза: „Много съм загазил“. Онази царска мантия, която имаше, тя слезе, отиде си от него; някой му взе мантията. От грехопадението Адам излезе като един човек, който е ял и пил, заложил си е дрехите в кръчмата, та го изпращат гол навънка. Майките някой път, когато наказват децата си (не зная дали вие така сте ги наказвали), ги събличат голи, че ги изпращат вън. Ще му съблече дрехите, ако е момче, ще му остави само ризичката – и навън ще го изпъди. Това е метод.

Но в Природата съществува същото. Природата, значи Бог, щом съгрешиш, веднага ще те лиши от светлината, която имаш; ще те лиши от топлината, която имаш; ще те лиши и

от силата, която имаш. Щом те лиши от светлината, топлината и силата, ти вече ще заминеш за другия свят. Какво значи „другия свят“? Няма друг свят, но ти си уволнен от службата си в света. Тогава казват: „Къде е отишъл?“. Между уволнените. Той целия ден ходи, потрива се, гледа бюрото, дето е служил; ако е министерство, мине, въздъхне и казва: „Тук бях чиновник едно време, но ме уволниха“. Пък не е пенсиониран, няма пенсия. Като имаш пенсия, добре си свършил работата; без пенсия не си свършил добре работата. Пък имаш доста навици: искаш да пушиш, но пари нямаш. Искаш да пиеш, да поядеш, да си облечеш хубави дрехи – пари нямаш. Какво ще правиш?

Сега слушайте ме хубаво. Някои от вас погрешки нямате, но виждам, че за в бъдеще ще направите погрешки. Някои от вас нямате никаква погрешка, но виждам, че ще направите погрешка. Виждам аз... Как зная? Ходил съм, правил съм опити... Като вляза в един дом, представят ми дъщерята и сина. Казват: „Много добро дете е“. Питам: „На колко години е?“ „Сега е на 15“. Казвам: „На 21 години ще направи една погрешка“. Чудят се: „Но как? Тя е много добра“. Казвам: „Да я пазите до 21-та година“.

Тук преди години една вечер три сестри вървят из нашия Изгрев, минават покрай боровете вечерно време. Едно клонче блъснало едната сестра в окото, за малко да я ослепи. Тя казва: „Клонът ме удари, тъмно е, не виждам“. Аз когато вървя в гората, си вдигам ръката пред очите, поздравявам растенията: „Добър ден, добър ден“. Затова казвам на сестрата: „Ти като си вървяла, не си поздравявала растенията и те са се докачили, ударили са те в окото. Като вървиш така, мислиш, че пътят е отворен... Като ти кажат: „Спри се!“, спри се – намери някое място, дето да минеш безопасно“.

Та казвам: в живота има доста дървета и като минаваш покрай тях, някой клон може да те удари, може да те блъсне някъде и да страдаш дълго време. Казвам: трябва светлина, за да имаме обхода; трябва топлина, за да имаме обхода, и трябва сила, за да имаме обхода. Аз искам да ви представя какви са законите на Природата. Нямам предвид да ви кажа, че вие сте направили умишлено една погрешка: всичките погрешки в света стават от незнание. На мен ми разправяше един брат, който се занимава с изкуство, какво станало, когато тук дошло електричеството. Той казва: „Един ден взех ютия,

включих я в контакта и понеже имах друга работа, сложих я на шкафа. Хич не ми иде наум, че тя ще се сгорещи. Оставих ютията там, но не съм извадил контакта, и излизам навън – ходя си и мисля, че всичко е наред. Ютията се сгорещила толкова, че шкафът се запалил. Влиза жена ми, вижда – вдига се дим. Казва: „Половин час ако се беше минало още, щеше да хвръкне и къщата“.

Мнозина от вас казват, че вие слагате контактите. Някой казва: „Аз не вярвам в Бога“. Ти си турил контакта – знаеш какво ще стане: ще ти хвръкне къщата. Друг казва: „Не мога да обичам Бога“. Ти си турил контакта. „Аз не мога да постъпвам добре“. Ти си турил контакта. Трети казва: „Не зная какво нещо е Господ“. Ти си турил вече контакта там. Значи онзи пита: „Какво нещо е Господ?“. Чудни сте вие! Отваряш си очите, влиза светлината – в светлината е Господ. Господ е във въздуха, който приемаме, Той е в храната, която приемаме. Не го виждаш, но с тази сила ти си в съприкосновение. Един сляп човек не може да види огъня, но той може да усети топлината му; слепият усеща, че влиза нещо в ръката му. Като отворим очи, ние виждаме светлината – и тази светлина е, която ни свързва с Божественото начало.

Разправяше ми един, който бил на бойното поле. „Никога – казва – духове не бяха ми говорили. Бях скептик, в нищо не вярвах. Седя на бойната линия на едно място и нещо ми казва: „Махни се оттам“. Седя и гледам. Пак ми казва: „Махни се от това място“. После рече: „Послушах, махнах се – и не се минаха 5 минути, на същото място, дето бях, падна една граната. Като се махнах, гледах какво ще стане“.

Друг един офицер разправяше една своя опитност. Той излиза с целия взвод войници и нещо му казва да застане на еди-кое си място с войниците. Застават там и целия ден французи и англичани ги обстрелвали, но те остават запазени на това място. „На другия ден – казва – отивам и нещо ми казва да не заставам там. Казвам на войниците да дойдат с мене, но те отговарят: „Ние вчера там бяхме запазени, и днес ще отидем там“. Аз отидох на другото място, дето ми се каза. Дойде една граната през деня и удари на онова място, точно дето бяха войниците, и всички ги изпотрепа. Аз, който бях на другото място, останах жив“.

Не мислете, че едно място ще бъде вечно спасително за вас. Вчера може да е било спасително, днес на ново място ще бъде спасението. Някой казва: „Вчера мислех много добре“. Вчера си е за вчера. Всеки човек трябва да се вслушва в себе си, за да направи нещо по-хубаво. Всеки един от вас може да има по едно внушение.

Та казвам, че аз от вас искам едно: без да сте видели Бога, вярвайте в Него. Като дойде светлината, вярвайте в Бога; като приемете въздуха, вярвайте в Бога. Че аз виждам Бога вътре в моята мисъл; правя различие между Неговата мисъл и моята. Виждам, че моята мисъл е запетлена; като дойде Неговата мисъл, изведнъж всичките неща се разрешават. Някой път и вие имате същата опитност. Понякога, като гледам хората, казвам: „От този човек ще излезе нещо“. Това е заблуждение: от този човек, дето мислех, че ще излезе нещо, нищо не излезе. За друг казвам: „От този човек нищо няма да излезе“. Като дойде Божествената мисъл, от този човек, дето мислех, че нищо няма да излезе, излиза нещо. А там, дето мислех, че ще излезе нещо, там нищо не излиза.

Ние по някой път не разбираме хората. Има една черта в човека, няма да ви кажа коя е, но има една черта, която показва, че 101 на сто ще стане нещо. Това не е носът между веждите; няма да ви кажа кое е. Но строежът на веждите при носа показва, че нещо 101 на сто ще излезе; и от строежа на челото нещо показва, че дето и да поставиш този човек – вари го, печи го, той е като металите, които не се окисляват. Има някои, които могат да направят 90 на сто, има други – 80 на сто, някои – 70 на сто, други – 60 на сто, някои – 50 на сто, други пък – 10 на сто, а някои едно на сто могат да направят. Но това зависи от миналото, то не е от само себе си.

Аз ви казах оня ден кой е онзи, който е заровил таланта. Едно време певците, които не са пеели, са били с един талант – те са заровили таланта. Господ казва: „Намерете този талант, копайте“. Сега като са намерили този талант, светът ще се оправи. Днес певците ходят навсякъде, дават концерти – те са спечелили, имат вече три таланта. Сега този, който има един талант, казва: „Господарю, аз съм честен човек, заровях таланта.“ „Защо го зарови? Този талант е в ларинкса, в гърлото. Като минава храната, яденето все заравя, заравя...“. Госпо-

дарят казва: „Аз не ти създадох това гърло само да ядеш, но го създадох и да пееш“.

Та казвам: човек, който говори, човек, който пее, е талантлив. Всичките хора от говора страдат – те не говорят както трябва. През гърлото ти, през твоя ларинкс трябва да минат най-хубавите думи, тях да създадеш в света. Като идете в другия свят, ще видите, че всичките думи, които сте изказали тук, са филмирани. Вие като влезете в другия свят, ще имате един филм: какво сте говорили от детството до 120 години, ако сте живели толкова. Ако си живял 70 години, ще бъде филмирано всичко, което си говорил, дори и на тайно, през целия ти живот. Каквото си казал тайно на приятеля си, каквото си казал тайно на сестра си, всичко, каквото си казал, ти ще го чуеш – ще чуеш през целия твой живот какво си говорил. Ще чуваш каква галиматия, каква каша си направил. Ще гледаш и еднообразието. Ще те турят един ден да го слушаш – целия ден ще слушаш. Втория ден – пак същото, третия ден – пак същото... И ще заревеш от себе си.

Затова казвам: най-добре е да създадете най-хубавите мисли, най-хубавите чувства и най-хубавите постъпки. Че всичко туй е заради вас! Някои седят и казват: „Аз работя за Учителя“. Грешите! Най-първо аз не работя заради вас, а работя заради себе си. Аз ако съм учител, работя първо за себе си и после за учениците си. Искам и вие да работите най-първо за себе си и после заради мене. Ако искате истината, Бог работи за Себе Си. Бог прави добро в света, защото е съвършен и знае законите – Той иска да се прояви такъв, какъвто е. Бог не иска ние да Го одобряваме – Той се проявява такъв, каквото е Неговото естество. Ние намираме, че Бог е всемъдър, всеблаг, всесилен, че няма никакво изключение в живота Му. И ние по същия закон постоянно трябва да се стремим към Него.

Една разлика има: Бог се проявява в Своето съвършенство, пък ние се приближаваме към нашето съвършенство. Това е разликата: Бог се проявява в Своето съвършенство, пък ние се приближаваме, учим се от Него. И всеки ден трябва да бъдем по-съвършени и по-съвършени, да се приближаваме към нашето съвършенство. Някой казва: „Един ден ще бъде“. Ако искаш да бъдеш като Бога, трябва да се слееш с Него. Ти като се слееш с Бога, ставаш едно с Него. Ако искаш да си вън от Него, да Го виждаш, трябва да се приближиш. Това е хубаво. Най-

хубавото нещо е, че ние се стремим към Бога и Бог се стреми към нас. Ние се стремим към Бога и Той като се стреми към нас, ни повдига. Ние като се стремим към Бога, се въздигаме.

Казвам сега: стремете се всички към вашето съвършенство. Цитират стиха: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни“. Сега се изисква и вие да бъдете съвършени. Онези, които са писали Евангелието, са имали същата идея. Стремете се към вашето съвършенство, стремете се към съвършенството на Бога непреривно всеки ден – и нека да ви е приятно да се стремите.

После не искам да мислите, че тук, на Изгрева, имало бедни хора. От туй заблуждение се оставете, аз не обичам лъжите. На Изгрева няма сиромаси, на Изгрева има лениви хора, мързеливи хора има. Някой не могъл да си плати за електричеството, понеже нямал пари. Аз ще им създам работа: работа има и ще им платим 50, 60, 100 лева. Нека да дойдат да измият салона. На тези, които не могат да плащат, ще им платим, но да работят. Те седят, нищо не работят, а ще дойдат тук да критикуват – туй не било, онуй не било.

Оставете вашата философия с тази критика. Ако ще критикувате, критикувайте както трябва. Има една критика, която аз не наричам критика. Някой казва: „Яденето не е сготвено хубаво“. Хубаво, сготви го ти. Аз като критикувам яденето, зная как да го сготвя. И попска яхния мога да ви сготвя, и задушено мога да ви сготвя, и триеница мога да ви направя с мляко, и ориз мога да ви сваря, какво ли не мога да ви направя. И сос може да ви направя някой ден.

Трябва да бъдете смели. Знаеш какво е да бъде човек смел. Разправят за българския революционер Левски, че турците пуснали цяла потеря да го търси. Той си обръснал брадата и мустаците, вързал си кърпа, облякъл се като мома, взел хурката с кълделята и тръгнал подир потерята – върви и преде, а те го търсят. Каква смелост! Пита го един: „Да си видяла тук някой харамия да е минал?“ „Преда си, де ще го видя“. Турчинът гледа – мома, преде си. Смелост е имал Левски. Вие ако сте, ще излезете, ще кажете: „Аз съм“. Не, ще се предрешиш като млада мома и няма да казваш, че си Левски, но че си мома, която си мисли и преде. Някой ще се изтъпани, ще каже: „Аз съм Левски“, но в затвора ще иде. Ако сте като млада мома, която преде, ще бъдете свободен.

Който мисли добре, който чувства добре, който постъпва добре, той е млада мома. Онзи, който нито преде, нито тъче, нито добре постъпва, той ще намери затвора. Затворът – това са всички несгоди, сиромашия, болести и страдания – и тогава цяла една каша ще стане. Казвате: дявол имало, туй имало. Оставете дявола, и той е като вас. И дяволът е бил философ. Той казва на Господа: „Аз съм Левски“. И Господ го праща в затвора, защото не се е научил да преде. Сега той и вас ви учи, казва: „Не ви трябва да работите. Гледайте да уредите живота си тъй“.

Мисъл трябва, ще мислите! Помнете едно: никога не използвайте никого! Ползвай се от хората за добро, ползвай се от знанието на всички, но никога не използвай човека. После, трябва да имате едно качество: като видите един човек, да оцените неговия ум, да оцените неговото сърце, да оцените и неговата воля. В три неща оценявайте хората: оценявайте хубавото в ума, оценявайте хубавото в сърцето, оценявайте хубавото в тялото. И в себе си оценявайте същото. Това е задачата.

На един брат може приятелски да му кажеш какво не му достига. Да кажем, аз съм направил една погрешка, написал съм думата *любов*, но съм писал *лобов*. Дойде някой и напише *любов*. Любовь[18]. При *О*-то тури *I*. *Ю* – тази линия при *Ю*-то показва мярката за любовта. *О*-то са условията, тази линия при *Ю*-то показва мярката, с която се познава любовта. *Ю*-то значи мярка и условия. С тази мярка сам ще премериш и ще направиш нещо. *Б*-то, което иде, показва, че ще стане нещо. Най-първо *Б*-то е закон за направяне. Ако не разбираш *Ю*-то, ти с *Б*-то нищо не можеш да направиш.

Когато обичате някого, готови сте да направите всичко заради него. Когато ти обичаш някого, познаваш ума и сърцето му, готов си всичко за него да направиш. Щом не го обичаш, казваш: „Защо да го обичам?“. Всеки, който обича, всичко може да направи; всеки, който не обича, нищо не може да направи. Всеки, който мисли, всичко може да направи; който не мисли, нищо не може да направи. Всеки, който постъпва, всичко може да направи; който не постъпва, нищо не може да направи. Божият закон е верен: щом мислиш, ще направиш всичко, което Бог прави, което Той ти е определил. Щом чувстваш правилно, ще направиш всичко онова, което ти искаш.

Аз днес ви говоря най-хубаво. Аз ви говоря днес така, защото ви считам за умни. Пък ако ви считам за невежи, няма да ви говоря. Считам, че сте добри, считам, че сте силни, затова ви говоря. Имам доверие във вас, иначе не бих ви говорил. Казвам: аз имам доверие във вас. Ако вие имате това, което аз имам към вас, работата ще върви добре. Моите добри намерения, това, което имам към вас, ако и вие го имате, аз ще спечеля. Ако го нямате, пак ще спечеля, аз никога няма да изгубя. Но ако нямате същото отношение към мене, вие нищо няма да спечелите, а ще изгубите. Бог има вяра в мене, щом ме е пратил на Земята. Сега ако аз имам вяра в Бога, както Той има вяра в мене, и аз трябва да имам същата вяра и същите отношения към Бога, които Той има към мене. Аз ви казвам какъв е законът.

Същият закон важи и за отношенията един към друг. Двама души не могат да се обичат, ако нямат доверие един към друг. Човек трябва да има доверие в своя ум, доверие в своето сърце и в своето тяло. Казвам: между всинца ви трябва да се установи този велик Божи закон, за да тръгнат нещата.

Сега вие имате желание, но някой път ви е срам. Понякога седите и казвате: „Тази работа е много малка“. Вие нямате смирение. Аз съм се спирал да изучавам живота на мравките, спирал съм се да изучавам живота на пчелите, спирал съм се да изучавам живота на растенията, на тревите, на цветята, навсякъде съм се спирал. Като се карат хората, съм се спирал да ги чувам какво говорят, после съм се интересувал и как си кривят устата. Като се карат хората, съм наблюдавал какво става с веждите. Когато хората си говорят любовно, имат един маниер – и пак съм се спирал да наблюдавам. После съм наблюдавал търговеца, когато му плащат пари; наблюдавал съм и този, който дава – какво правят и каква физиономия имат. Наблюдавал съм когато певецът пее, когато свирецът свири; наблюдавал съм и онези, които тъкат, онези, които предат, наблюдавал съм онези, които шият. Ида някъде, наблюдавам как бъркат яденето. Наблюдавал съм онези, които правят гримаси пред огледалото, как се оглеждат – интересува ме вътрешната психология на човешката душа.

Всяко движение в Природата според мен има свой смисъл – там няма нищо безсмислено. Ако дадете драскотините на някое дете на един мъдрец, той ще прочете по тях какво ще

бъде това дете. Защото детето пише нещо, дето е от друг свят. Като дойде на Земята, то ще научи езика на Земята – как да пише тук. Като дадете драскотините на детето, мъдрецът ги чете. Амбициозното дете дращи по един начин, умното дете дращи по друг начин, тщеславното дращи по трети начин. Какъвто е характерът на детето, такова е и драскането му. Всяко драскане съответства на неговия характер.

Някой казва: „Драскотини“. Не е така – в тия драскотини се показва характерът. Щом драска с тънки линии, това дете е меко; ако драска с дебели линии, то има воля, упоритост. Майката казва: „Какви дебели линии е надраскало нашето дете“. Това дете има една невъзпитана воля и за в бъдеще ще причини много страдания. За другото, с меките линии, виждам, че каквото каже майка му, казва, че ще го направи, пък не го прави. То се влияе от много места. Казвам: при дебелите и при тънките линии ако не дойдат да работят умът на бащата и на майката, тънката линия може да причини едно страдание, а дебелата линия може да причини друго страдание.

Казвам: използвайте вашите тънки линии, те са вашите чувства; използвайте и дебелите си линии, те са вашата воля. Изследвайте хубавите линии – те са линии на вашия ум. Хубавата линия е на ума, тънката линия е на сърцето, а дебелата линия е на волята. Изпитвайте дебелите, тънките и хубавите, хармоничните линии. Благодарете на Бога, че ви е пратил на Земята да се учите.

Пазете се да не направите следната погрешка. В един дом имало свекърва, зълва и снаха. Те варили боб. Дошла свекървата с лъжицата, турила сол в боба. Дошла зълвата – и тя бръкнала с лъжицата и турила сол в боба, разбъркала го. Дошла снахата с лъжицата – също сложила сол. Иде синът и казва: „Много солен е бобът“. Достатъчно е, дето свекървата е осолила боба. Зълвата и снахата да не солят.

Добрата молитва

28. лекция, 10 април 1940 г., София, Изгрев

ОТВОРЕНАТА ВРАТА

Отче наш

Пишете върху темата *Малки загуби и малки придобивки*.

Каква е разликата между тях? Някой път, когато се дава тема, вие казвате: „Е, каква тема!“. Една тема се дава като една ябълчена семка, да я посадите. Вие я посаждате и тя израства. Носите семката, чакате я, за да имате 2000–3000 семена, и питате: „Какво става с едно семе?“. Търговски разсъждавате, казвате: „Да има човек 100, 200, 500, че да спечели нещо“.

Всички хора страдат все от печалбата, но кого обират – бедните или богатите? Кого обират – болния или здравия? Болният всякога има надежда, че ще оздравее; здравият трябва да се пази да не заболее. Сегашните добри и здрави хора имат нужда да се пазят, да не загубят това, което имат. Някой пита: „Какво ще изгуби човек?“. Ще изгуби младостта си, ще изгуби здравето си, ще изгуби разположението си, ще изгуби онази сила, която има. Като ги изгубиш, не можеш да си обясниш защо си ги изгубил.

Казваш: „Нямам разположение“. Като дойде някой и каже, че няма разположение, това нищо не значи. Нямаш разположение, но защо? Някой казва: „Нямам разположение“. Защо? Отговаря: „Тъмно е в ума ми“. Щом ти е тъмно, ти не разрешаваш нищо. Тъмно – тъмно. Казвате: „Ще му дойде времето“. Че ще му дойде времето, да, но кога; кога ще дойде времето? Някога ще дойде. Но като дойде времето, ти ще бъдеш ли готов да използваш това време?

Всички имат едно тъмно понятие за времето. Мислят, че то е като водата, която тече, но времето за добрите хора носи светлина и благословение, а за лошите – страдания и наказания. Не че самата светлина ги наказва, но като дойде светлината, се разкриват делата им. Един крадец светлината ли го наказва? Не, но светлината като дойде, те го хващат и го наказват. Хората го наказват.

Та в света най-големите критици знаете ли кои са? Младите моми и младите момци. Много хубава критика има в

тях. Вие идете на село, за да видите критика. „Вижте – казва момъкът, – не знае къде да си тури китката! Гледай къде я е сложила“. Критика е това. Или рече: „Не знае да си забради чембера. Пък сукманът ѝ никак не е надиплен“. Момата пък казва, че ризата му не била нашарена. Критика, критика – младите критикуват. Пък като дойдат по-възрастните, и те почват: „Представете си, мари, представете си“ – и започнат да критикуват. Започне цялото село да критикува, че сукманът ѝ не бил надиплен, както трябва, че чемберът не бил както трябва, че китката не била хубава.

Сега и между вас има критика. Казвате за някого: „Не знае да мисли“. Хубаво, в какво седи това: „Не знае да мисли“, в какво седи мисълта? Или казвате: „Няма чувство“. Възможно е да няма чувства, но в какво седят чувствата? Казвате: „Ти виж, лицето му е погрозняло, хлътнали са му очите“. Или пък: „Очите му са изпъкнали като на жаба“. Някой се е угоил, а за друг казват: „Какво се е сгърчил“. Тези са основните критики. Когато се критикувате, на свят се критикувайте, като младите моми. Една мома ако иска да критикува, да тури китката на ухото си и нищо да не казва. Като погледнеш, ще речеш: „Колко е хубаво облечена, колко е стройна, като свещ!“.

A _____ B

Понеже вие сте от учените хора, ето тук имате една линия – *AB*. *AB* е един резултат, един изходен път. Това място от *A* до *B* е изходено. Каква е причината, която може да те застави да изходиш това пространство? Тръгвате вие, но кои са подбудителните причини да тръгнете от *A* към *B*? И мислите ли, че като тръгнете от *A* към *B*, ще постигнете вашата цел? Няма никакво постижение. Това са два полюса: *A* е началото на нещата, *B* е краят. В дадения случай резултатът е една смяна. Но тази смяна ще стане в *C* и *D*. Тази линия представя едно състояние: *A* е мъжът, *B* е жената. Ако мъжът дойде при жената, какво ще стане? Ще се скарат. Ако обърнете движението обратно, жената да иде при мъжа, пак ще се скарат. Вие мислите, че като се съберат хората на едно място, ще си гугукат, всичко ще бъде наред. Щом хората се приближават, каране ще има в света.

Между всички хора трябва да има едно пространство. Изгуби ли се това пространство, динамическата сила се явява и там се появяват всички раздори. Някой казва: „Ограничава

ме той“. Ограничението разбира, че в това пространство, което имаш, в което можеш да се проявиш, не си свободен да се проявяваш. Например по някой път вие имате един навик: дойдете и близо до ухото шушнете нещо. Казваш: „Чакай да ти кажа нещо, никой да не чуе“. Какво се казва близо до ухото? Най-първо, щом шушнеш, ти не си от много умните хора, туй да го знаете. Страх те е някой да не те чуе. Шушненето показва, че ти имаш един страх: страхуваш се някой да не чуе. Казваш: „Чакай да ти кажа, да не чуят другите“. Това е един страх. Всеки, който шушне, го е страх, той мисли: „Ще ти кажа нещо, но да не го казваш никому“. Казваш: „Ще ти кажа, но никому да не го казваш“. Той иде, каже го някому и рече: „Никому да не го казваш“.

Наскоро дойде една сестра, дадох ѝ обяснения, казах ѝ: „Няма да носиш чужди лъжи при мене и да ми ги представяш под формата на истина. Говорил ти е някой нещо, но ти не си го проверила. Това е цяла лъжа: ще дойдеш на мен да ми го разправяш като истина. Ти си чула нещо. Някой е обещал, че това ще направи за Господа, онова ще направи. Това са дубари, това са лъжи“. Онзи обещава: „Това ще направя“, пък нищо не прави. Казвам ѝ: „Ако рече, че ще го направи, да го направи“.

Светът е пълен само с лъжи: „Аз това ще направя, онова ще направя“. Аз съм слушал мнозина, като казват така, дават разни обещания. Младият момък казва на момата: „Ти при мен ще бъдеш като царица“. Едно време нямаше автомобили, с файтони ги возеха. Момъкът обещава: „Ти при мене ще бъдеш облечена с коприна, прах няма да падне отгоре ти. Като дойдеш при мен, ще видиш – майка ми е светица, пък баща ми е светец“. Казва: „Имаме няколко души слуги“. И тя мисли, че вече отива в рая.

Два възгледа има в рая; там хората започнаха с два възгледа. Когато Бог дойде при Адам, каза: „В който ден ядеш от дървото за познание на доброто и на злото, ще умреш. Няма да го буташ, не яж от него, стой настрана от това дърво“. На другата страна на рая дойде един адепт и каза на Ева: „В който ден ядете от това дърво, като Бога ще станете“. Адам имаше един възглед, който Бог му даде, че ако яде, ще умре; Ева имаше друг възглед – че ако яде, като Бога ще стане. Сега вие всички все по тия два възгледа вървите. Къде е погрешката?

Митът е такъв. Бог каза на Адам да разправи на Ева, та тя да знае, пък той не разказа на Ева. Адам мислеше: „Тя е дете, какво ще ѝ разправям? Тя е млада“. После Господ му каза: „Кажи ѝ да не ходи около дървото“. Адам си каза: „Дете е още, има толкова други работи да прави, няма да иде“.

Адам забрави да каже на Ева; после дойде черният адепт и той ѝ даде другия възглед. Мъжът нямаше инициатива, той беше зает със своята наука. Адам се занимаваше със зоология, голям зоолог беше. Той е най-прочутият зоолог, който някога е съществувал на Земята. Като прекара Бог всички животни, които съществуваха – и птици, и бръмбари, на всички Адам им сложи имена. Много учен човек беше, зоолог – всичките ги кръсти. Той ходеше, имаше работа с тях да ги изследва, че не му остана време да се разправя с Ева, че не трябва да яде от дървото. Тя си каза: „Баща ми е зоолог, аз ще стана ботаник“ – и се захвана с ботаниката. Ева бе прочута ботаничка, тя ходеше да се разправя с цветята.

Сега затова всички моми отглеждат цветя и се кичат с тях. Някое момче ще хване някой бръмбар, ще го пусне да хвърка – зоолог е вече. Ще попитате: че няма ли човек с нещо друго да се занимава? Зоологията е прочута наука; ботаниката също е прочута наука. Зоологията представя цяла азбука в света. От зоологическо гледище ще разбираш света по един начин, от ботаническо гледище ще го разбираш по друг. Това са сили, които са скрити – и скритите сили трябва да се изучават. Когато се лекува някой човек, от листата на растенията се извадждат ония сокове, които лекуват.

Човек трябва да изучава магическата сила на растенията. Например имате къща и посеете дървета близо до нея. Вие не разбирате закона на растенията. Растенията, без да искат, ще ви причинят пакост. Достатъчно е вие да се изпотите и да легнете близо до корените на едно растение или до някой орех – и ще видите какво има в растенията. В тях има една жажда за вода, те обичат водата. Но като изтеглят водата, растенията ще изтеглят и соковете на живота. Затова казвам: никога не трябва да заспивате под сянката на растенията, защото като заспите, тогава идват всичките нещастия на човека.

Най-първо злото в света си служи с опивателни средства. Вие говорите за влюбването. Да се влюбиш в нещо е опива-

телно средство. Влюбването е позлатяване на един предмет. Можеш да се влюбиш в един предмет или може да имаш отвращение от предмета. Да се влюбиш е заблуждение; и да имаш отвращение е заблуждение. Когато се роди отвращение от един предмет, това е окалване – ти ще окаляш едно добро. Тъмните сили окалват един предмет, за да имаш отвращение от него. Следователно и в двата случая ти попадаш в едно заблуждение. В първия случай, когато се влюбиш в един предмет, ти мислиш, че като него няма в света – той е единственото нещо, което ти трябва. Тази вероятност е вярна едно на сто. Защото след като опиташ това, в което си се влюбил, виждаш, че тези неща, които очакваш, не седят така. Ти си се влюбил в един предмет вън от себе си – и мислиш, че твоето щастие зависи от него. Ти си в заблуждение, защото щастието не седи вън от тебе.

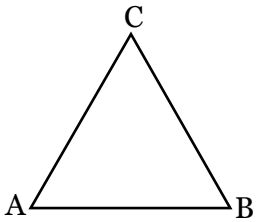

Сега е много мъчно да се разбере посоката на движението. *A* се движи към *C* и *B* се движи към *C*. С този триъгълник се показва, че ако движението е равномерно, тогава имаме един равностранен триъгълник, в който има равни ъгли, има равни движения, равни постижения. Ако този ъгъл *A* се измени и стане по-голям, при по-големите ъгли имаме по-големи постижения; а при по-малките ъгли имаме по-малки постижения. Но това постижение *AB* представя тялото на човека. *AC* представя ума на човека; *BC* представя сърцето на човека, неговата чувствителност. Ако линията *AB* се скъсява, а линиите *AC* и *BC* се продължават, това показва, че умствената и сърдечната деятелност се увеличават, а тялото се намалява. Тогава имаме хилав човек; такъв човек започва да слабее. Ако се развиват чрезмерно умът и сърцето на човека, изтощава се тялото. И обратното може да стане: *AB* се удвоява, става по-голямо. Тогава двете линии *AC* и *BC* се намаляват. Това показва, че умствената и сърдечната линия на човека се намаляват в полза на тялото.

Сега това се отразява на човека. Като се развива тялото, частите стават по-големи. Ръката става по-голяма, краката стават по-големи; очите, носът – всичко става по-голямо. Предпотопните животни са били големи. Имало е предпо-

топни животни, които са били по-големи от нашия слон, два пъти са били по-големи. Тия същества са имали идея, че от голямото тяло зависи силата им. Такова разбиране са имали.

Тази идея и сега не е изчезнала. Човек днес мисли да си направи голяма къща, да има много ниви да посее... Всички хора имат тия желания, но трябва да разбирате в какво седи големината на човека. Закон има в Природата, че всяко нещо, което притежаваш, трябва да го употребиш намясто. Ако имаш един ум и не знаеш законите на твоя ум, как да постъпваш в дадения случай; ако имаш едно сърце и не знаеш как да постъпваш в дадения случай със сърцето си; ако имаш едно тяло и не знаеш как да постъпваш в дадения случай с него, тогава можеш ли да мислиш, че си от умните хора?

Аз наричам умен човек оня, който знае да постъпва добре най-първо със себе си и после с другите. Човек, който не може да постъпва добре със себе си, не може да постъпва така и с другите. Под думите „да постъпваш добре със себе си“ разбирам осъзнаването на Божественото, което е вътре в мен. Ако не мога да постъпя добре с това съзнание, ако не оценявам него, аз не мога да оценя и нещата, които са вън от мене. Тогава Божественото и вън от мен не мога да оценя. Мислите ли, че една дъщеря, която не обича майка си, може да обича другите? Или мислите ли, че един човек, който не обича себе си, може да обича другите? Важно е в дадения случай аз да разбирам онова Божествено, което е внесло в мен живота. Съзнанието, което имам, се е родило от Божественото, което е в мене. Казвате: „Аз съм личност. Аз съм душа“. Ти си душа, която е излязла от Бога, следователно Бог е вътре в тебе. Ако не обичаш душата, която е излязла от Бога, как ще обичаш другите?

Сега казвате: „Тази идея е смътна“. Но ти си се влюбил в един предмет отвън. Значи ли, че щом си се влюбил, ти обичаш този предмет? Често ме запитват: „Защо еди-кой си не ме обича?“. Че ти си се влюбил сега, това е твоя работа; а защо не те обича, то е друг въпрос. Някой казва: „Аз го обичам, пък той не ме обича“. Как е възможно да обичаш някого, пък той да не те обича? Може ли да не обичаш себе си? Може ли едновременно да обичаш и да не обичаш себе си?

Представи си, че един човек е само една форма над тебе: ти си го обикнал, без да знаеш, че си сам. Представи си, че той ти прави известно впечатление. Защото щом обичаш един

човек, има известно изменение. Всички, които са ми задали въпроса, казват: „Аз го обичам“. А аз виждам, че не го обича, той сам се лъже. Лицето му не показва, че е на човек, който обича. Като ми каже онзи, че обича, аз казвам: „Чакай да ти премеря врата“. Когато човек люби, има определена мярка. Това е тайна, която не мога да поверя никому. Като премеря врата му, виждам, че сам се лъже. Той мисли, че обича, и казва, че обича. Но аз му казвам: „Дай да ти премеря ръката“. И там няма любов. Премеря двете ръце – и там няма никаква любов. Премеря двата крака – и там няма никаква любов. Премеря му носа – и там няма любов. Измеря устата – и там няма любов. Премеря ушите – също няма любов. Аз вземам такива инструменти, с които измервам каква е дебелината на космите. И там няма любов. Виждам, че косите са сухи, набръчкани са от сухота, от суша страдат.

Вие наричате красиви къдравите коси; на мнозина сърцето се запалва за къдрави коси. Ако търсиш безлюбие, ти ще го намериш в къдравите коси. Сега вие се интересувате повече от такива коси. Не е лошо да има човек къдрави коси.

Любовта е една мярка. Тя е съразмерност; мярка има, с която се измерва. Когато любовта започне да действа в човешкия организъм, частите му вече стават съразмерни. Един ден, когато хората разберат закона на Любовта, частите им ще бъдат съразмерни; те няма да имат тия противоречия, които сега съществуват в света. Противоречията не зависят от вас. Защо се ражда такава ревност; като обичате някого, защо се ражда тя? Вие не знаете произхода на ревността. Няма да ви обяснявам, но вие ревнувате да не би някой да ви измести. Че какво ще ревнувам?! Но и между двама лекари има ревност, и в младата мома има ревност, и в младите момци има ревност. И в майката има ревност, и в бащите има ревност, и в слугите има ревност. Няма същество в света, в което ревността да не се проявява. Ревността аз я наричам инерция. Като се движи един предмет, ако не знаеш закона как да го спреш, ще се роди ревност. Това е една инертна сила, която може да произведе някой път цяла катастрофа.

Та казвам: влезе ли човек в религиозния живот, той там се занимава с човешкото сърце. Религиозните хора, като нямат знания, си създават големи нещастия. Онзи, който се занимава с естествените науки, се занимава с мисълта. И като не раз-

бира законите на мисълта, той произвежда едно нещастие. За да обичаш един човек, трябва да знаеш от какво се нуждаят неговите чувства. Всякога, когато можеш, трябва да бъдеш полезен на един човек, на неговите чувства; не трябва да му причиниш и най-малкия ущърб. Защото в любовта щом причиниш най-малкия ущърб, ти ще изгубиш тази любов, както вие я разбирате.

Сега питате: „Как е възможно да се изгуби Божията любов?“. Божията любов не се изгубва, ако вие имате енергия, която тече по жици; но ако бутнете и прекъснете жицата, енергията престава да тече. Не че енергията отвън се е изгубила, но тази, която иде към вас, не тече. Като спрете тока, който ви е полезен, вие ще спрете вашата мисъл. Тогава ще се намерите в тъмно. Умът ви ще стане тъмен, защото токът се прекъсва. Трябва да разбирате закона и да идете да поправите мястото. Може вие да не сте причината – някой друг може да е дошъл и да е прекъснал този ток.

Токовете на ума и на сърцето може да се прекъсват. Те може да се прекъснат от тия лъжи, с които се занимавате. Вие всеки ден се занимавате с лъжи и тия лъжи ги носите във вид на истини. Каже ви някой нещо и вие, без да го проверите, го казвате като истина. Казал ви е, че някой не пее хубаво, че пеенето има чисто възпитателен характер. Друг казва, че момата не пее хубаво, пък аз, като я видя, зная, че тази мома може да пее хубаво. Когато цветята растат хубаво, всичко наоколо е чисто, всичко расте. Още като вляза в двора, от цветята зная, че момата пее хубаво. Някой път казват, че момата знае да пее. Виждам, че листата на дърветата са изсъхнали, и казвам: „Тя не знае да пее“.

Вие можете да познаете дали ще станете певец, или не. Вземете няколко саксии цветя и като пеете, ако цветята растат и цъфнат, значи ще станете певец. Дали ще станете артист или цигулар, все същият закон е. Сега има други потънкости, които не искам да ви разправям, защото имате една най-силна черта: всички търсите нещата наготово, тъй, завършени. Много пъти ходя на концерт. Аз, който разбирам музиката, седя и слушам. А някой е отворил една книга: той едва разбира от музика и проверява в книгата тактовете, как свири музикантът. Онзи музикант свири и той вижда дали взема

тактовете вярно. Отбелязва си и казва: „Тук не взе хубаво такта, там не го взе хубаво“. Ти слушай, за да остане нещо в теб, недей гледа какво е писано в книгата.

Какво ще вземам една книга, дето някой пише как изгрява Слънцето? Не по книгите ще гледам как изгрява Слънцето... Като изгрее, ще го нарисувам, ще направя едно сравнение. В музиката това са диези, дози за бъдещата музика. Лекарят като дойде, доза ще ти даде. Ти имаш разстройство на стомаха си; лекарят като дойде, ще даде доза. Бъдещите лекари ще бъдат музиканти: той като дойде, ще изпее три тона. Кои са те, няма да ви ги кажа. И като изпее тия три тона, веднага чувството за коремоболие ще изчезне. Имате някаква тежест на сърцето – дойде лекарят, изпее други три тона. Тогава той ще изпее една кварта. Веднага всичката тежест на сърцето ви ще изчезне. Някой предмет не можете да го разберете. Той ще дойде и ще изпее една квинта по един начин – и веднага светлината ще дойде във вашия ум. Лесно ще стават работите.

Сега мнозина от вас пеете кварти, квинти, но това е механическата страна на музиката. И аз мога да премеря един плат, но онзи, който шие дрехите, като го премери, знае как. И аз мога да измеря някой човек, за да му ушия дреха, но не разбирам каква дреха ще му направя.

В първите си беседи аз привеждам пример за един българин. Това е един анекдот. Най-първо той ходил като градинар към Солун; в турско време било. Три-четири години работил, но излезли пришки на ръцете му и казал: „Тежък е този живот“. Един ден отишъл в Солун, търсил да се хване на работа при някой, чирак да му стане. Гледа един абаджия, от старомодните; седи и работи в дюкяна си. „Искам да науча този занаят, вижда ми се лек, с иглата се шие.“ „Добре.“ Господарят му дал една игла и той започнал да шие. Казва: „Туй разбирам човек да си почине – само с игла да шие, без конец“. После му турят конец. Седял той две седмици, започнал да изкарва и конеца.

Господарят му бил прочут. Дохожда един турски бей, искал да му ушие един бирбучуклия. Господарят знаел да шие. Чиракът бил голям, на 21 години. Дава му абаджията ножици и аршин и го изпраща при бея; после казва, че той ще отиде след него. Но случва му се работа, закъснява, не дохожда навреме. Анекдотът е такъв. Беят като гледал чирака, харесал му

и му казва: „Ти ми се виждаш майстор. Тъй, както те гледам, имаш вид, разбираш що е занаят“. Чиракът не казва, че работи отскоро, от две седмици, а рекъл: „Може“. Беят изважда един топ сукно: „Можеш ли да ми ушиеш бирбучуклията?“. Чиракът започнал да мери. Рязал, рязал... Гледа го беят и казва: „От това бирбучуклия няма да стане, ами направи ми салтамарка“. Чиракът пак мерил, мерил, рязал. „Виждам, синко – казва беят, – умът ти е на друго място. Като си изучил занаята, за момите си мислил, но я поне една тютюнева кесия да ми направиш. И ако не можеш да ми направиш една тютюнева кесия, ще те набия вече!“.

Та и вие сега имате занаят и не сте го изучили – и като влезете, режете, кроите на общо основание. Бирбучуклия не става, салтамарка не става – и остава тютюневата кесия. Това не е занаят. Както гледам всинца ви, поне трябва да имате знанието. Дойде ви едно неразположение; имате една мисъл, която ви мъчи. Тази мисъл, която ви тежи, трябва да знаете как да се освободите от нея. Вие обикаляте цялата махала, разправяте, че ви е мъчно. Питат ви: „Какво имаш на лицето, като че не си разположен?“. Отговаряш: „Случи ми се нещо“.

Случило се е нещо... Че какво се е случило? Яденето е било малко пресолено. Снахата е пресолила яденето, защото не знае как да соли. Снахата е пресолила яденето и свекървата е тръгнала да разправя за това. Всички са чули свекървата да говори, че снахата е пресолила яденето. Втория път тя се е поправила: много малко сол е турила; толкова малко, че яденето е останало неосолено. Свекървата пак разправя: „Представете си, безсолно е направила яденето!“. И пак ходи по махалата да разправя, че е безсолно яденето.

За мене ако бобът е пресолен, трябва да му налея едно кило вода – и ще оправя работата. Ако е безсолно, аз ще го осоля. А свекървата разправя: „Представете си, нашата снаха не знае как да соли!“. Ако е турила повече сол – много сол е сложла, лошо; ако сложи малко сол, пак лошо. Питам сега: какво да прави снахата? Аз ако бях снаха, като варя боб, няма да му туря никаква сол. Ще кажа: „Правете както искате. Аз мога да сваря боб, това е моя работа. Но да го соля, то си е ваша работа“. Аз мога да сваря боба, а вие ще го солите – и вие ще носите отговорността. Солен или неосолен, това не е

моя работа. Казвам сега: като варите боб, не го солете. Това е едно правило. Сега някой път чувствата са пресолени, пък умът е безсолен. Някъде умът може да е пресолен, а сърцето да е обезсолено.

Та казвам: ако солта се изгуби, това е процес на мислене-то; процесът на осоляването е процес на чувстване. Ако ти не можеш да мислиш правилно, твоят ум не може да се осоли. Процесът на мисленето е процес на осоляване. Следователно да осолиш един предмет, това значи той да се прояви в своята красота. Да обичаш някого, това е осоляване. Трябва да знаеш как да обичаш. Цяла наука е да знаеш този човек как да го обичаш.

Вие забелязали ли сте как започвате във вашата любов? Сега сте минали цяла школа на любовта. Като погледне булката, наведе очите си надолу – пресолено е яденето. Щом гледаш надолу, това е законът на растенията – на тях главата им е заровена в земята. На тия растения главите им защо са надолу? Когато растенията дойдоха на Земята, Северният полюс беше на друго място. И растенията показват къде е бил Северният полюс: той е бил долу. Там е била и човешката глава, заровена долу, в материята. Сега е точно обратното: главата на човека е перпендикулярна, в обратна посока. Северният полюс сега е в друга посока. Когато са се явили животните, тия млекопитаещи, полюсът е бил към изток; дето е нашият изток, там е бил полюсът.

Та казвам: растенията показват къде е бил Северният полюс, когато са дошли те. Когато са дошли животните, той е бил към нашия изток, а когато е дошъл човекът, Северният полюс е дошъл най-после там, където е сега. Съгрешаването на човека се дължи на изместването на земната ос на 23 градуса – това е човешкото падение. То е падение вътре във вас: вашата ос е отдалечена на 23 градуса от правата посока, от правата посока на Любовта. И понеже лъчите на любовта в човешката душа не идват правилно, вследствие на това има един дисонанс в човека. Земята е отдалечена, но погрешката не е в това. Погрешката е вътре в нас.

Та казвам: за в бъдеще нашата ос, около която се движим във физическия свят, трябва да бъде перпендикулярна спрямо Божественото слънце, около което ние се движим. Всички

вие трябва да изправите вашата ос. И тогава Писанието казва: „Роденият от Бога грях не прави“. На родения от Бога оста му е изправена; на неродения от Бога оста му е изкривена. Мислите ли, да кажем, като предете, как въртите вретеното? Като предете, това вретено се върти от ляво надясно. Отвесно се движи, не настрана.

Та казвам: ние можем да извадим една хубава мисъл в себе си. Ако твоята ос е изкривена, значи отношенията между твоето сърце и твоя ум нямат едно отвесно положение към центъра. Т.е. под думата *отвесно* разбираме едно хармонично съчетание със законите, които съществуват в света. Вие всички търсите помощ. Болният човек ако отиде при някой болен, може ли да му помогне? Защото и да иска болният да му помогне, в него я няма тази сила на здравето. Ако отидеш при болния, трябва да бъдеш здрав. Единственото нещо, което помага на хората, е това – при болните трябва да ходят здрави хора. Здравият човек като иде при болния, той го лекува; от него излиза онази магнетична сила. Здравите хора имат една приятна топлина, а онези, които не са здрави, имат особена студенина. Щом пръстите на краката започват да изстиват, кръвообращението не става правилно. В дадения случай това показва, че твоята симпатична нервна система не функционира правилно, щом краката ти изстиват. Пръстите показват, че мозъчната система не функционира, няма хармония.

Вие може да направите някои опити. Ако хармонирате сърцето си, ако хармонирате ума си, веднага ще се стоплят ръцете ви. За някой човек, ваш близък, вие имате лошо мнение. Ако имате например лошо мнение за баща си, непременно пръстите на ръцете ви изстиват. Ако имате лошо разположение към майка си, пръстите на краката ви долу също изстиват. Изправете отношението към баща си – веднага пръстите на ръцете ви ще започнат да се стоплят. Изправете отношението към майка си – и краката ви долу ще се стоплят. Това показва, че майка ви и баща ви започват да функционират.

Когато аз говоря, че хората трябва да се обичат, разбирам това: трябва да обичате близките си, за да се подобри кръвообращението ви. Кръвообращението, това движение показва правата мисъл и правите чувства, които образуват кръгово движение, което е необходимо за здравето. Това движение се

образува вътре в артериалната и във венозната система. Образува се движение на човешката мисъл, която трябва да мине през цялото тяло. Една мисъл трябва да мине през всичките клетки на тялото; едно чувство също трябва да мине през всичките му клетки. Този процес трябва да проникне и в наймалките частици, трябва да проникне и в ума. Следователно когато мисълта минава без никакво съпротивление по цялото тяло, човек става здрав. Когато неговите чувства минават по цялото тяло, той е здрав. Когато те минават само през известни части, тогава човек е частично здрав.

Казвам: когато говорим за Бога, ние разбираме тази вътрешна хармония, от която нашият ум се нуждае. Да обичаме Бога, разбирам да обичаме Неговия Дух, да чувстваме присъствието на Бога, за да се образува този кръговъртеж в нас. Да чувстваме всичко онова, което Той е създал, и то да ни е обично заради Него. Да обичаме всичко онова, което съществува.

Та казвам сега: вие мислите да изходите този път – от *A* до *B*. Тръгнете! Какво представя в дадения случай *C*? *C* е Божествената любов, към която човек трябва да се стреми. Мъжът и жената трябва да се стремят към *C* – това е Божествената любов. Т.е. ако мъжът се стреми към *C,* а жената се стреми към *A*, никакъв резултат няма да има. Ако *B* се стреми към *C* и ако *A* се стреми към *C*, вече имате резултат.

Този закон се проявява, когато клоните се стремят към центъра, когато едно дърво расте. Кой е центърът, към който се стремят? Плодът. *C* в дадения случай е плод, който се ражда в едно дърво. Корените имат стремеж към *C* и клоните имат стремеж към *C*, следователно такова дърво ни е приятно. Онези дървета, които нямат плод, ги считаме безплодни. Те нямат стремеж към *C*, не са обичани. Ако във вашия ум не може да дойде плодът, вие сте безплодни; и ако вашето сърце не дава плод, пак сте безплодни. Любовта не съществува в този стремеж. Когато стремежът е правилен, плодът ще дойде. Трябва не само да има плод, но да има качество на плодовете. Значи умът ви трябва да даде най-хубавите плодове, сърцето ви трябва да даде най-хубавите плодове. От това зависи качеството, от това зависи бъдещето.

Като кажем някой път: „Не се занимавай с другите хора“, това значи: погрешките на другите хора нищо няма да ни ползват. Питам сега: свекървата, която казва, че снахата е

пресолила боба, какво се ползва; каква е целта ѝ? Свекървата няма любов към снахата, нищо повече. Това показва фактът, когато снахата е пресолила боба или когато е турила малко сол и го е оставила безсолен. Каква погрешка има в това? Тя има сол, солта е в нейните ръце – да сложи. Ако бобът има много сол и ако аз бях на мястото на свекървата, ето какво щях да направя. Щом снахата е пресолила боба, аз ще взема друг боб; ще го туря в гърнето, ще го варя и няма да го пресоля. И ще кажа: „Пресоления боб ще го оставя за мене“. А за новия боб, който ще сваря, ще кажа: „Този боб е на снахата“. Аз ще покажа каква свекърва съм: ще взема погрешката на снахата.

Дойде някой и ти се оплаква. Ще ви приведа един пример. Аз имам двама приятели. Единият бе наш брат, адвокат, замина си той; а другият беше един евангелски проповедник. Отивам при адвоката и ги заварвам там двамата: заявление правят, казват, че един млад момък взел 100 лева от нашия приятел и обещал на проповедника да му купи брашно, но го излъгал. И двамата се съгласили да го дадат под съд. Това беше през 14-та година, във времето на войната. Рекох: „Този момък иска да се жени. Трябвали са му пари за младата булка. Искал е някой брашно, но момата е дошла, тя е развалила брашното. Парите тя е изяла. И вие сега ще идете да го съдите, после ще го карате да се кълне. Ще направите една погрешка“. Питам: „Колко ти дължи?“. Проповедникът казва: „25 лева“. Изваждам и му давам 25 лева. Изваждам и давам 100 лева на нашия брат. Казвам: „Аз плащам заради него, имам да му давам. Младият момък ми направи една работа, та аз плащам. Считайте, че въпросът е разрешен. Един ден ако той дойде и ви даде парите, тогава може да ги дадете на мен“.

Като извадих да дам на брата парите, той каза: „Аз не искам“. Аз взимам соления боб за себе си; направих този пример за 25 лева. Казвам ви го на вас: струва ми 25 лева. Братът се отказа – не иска парите: веднага се примирихме. И тия двамата бяха щастливи, че не го дадоха под съд. Аз, свекървата, ако бях ходил да разправям, че не е осолен бобът... Но направих един безсолен боб, пък аз взех соления боб за себе си. Сега на вас разказвам за соления боб, понеже сте много умни. Казвам ви: сложете малко вода.

У всинца ви трябва да има стремеж към онова, Божественото. Всякога се спирайте в себе си да направите една малка

жертва, но не от страх. Човек има много неприятели в невидимия свят. Ние сме изложени, както растенията, на разни бури, на разни насекоми, гъсеници, много неприятели имаме. Тия растения сами не могат да си помогнат. Някой човек е тъй безпомощен към окръжаващата среда – и него могат да го изядат, както гъсениците дървото. Трябва да дойде някое разумно същество да ги освободи от гъсеници.

Казвам: мнозина от вас имат такива гъсеници, които изпояждат най-хубавото, което имате в себе си. Ако вие обърнете ума и сърцето си към Бога, онези, които ви обичат от невидимия свят, тогава ще ви помогнат. Писанието казва: „Той изпраща духовете Си да помагат на онези, които ще наследят Царството Божие“. Понеже вие сте определени да наследите Царството Божие, затова постоянно трябва да отправяте сърцето си и ума си към Бога, за да бъде този път отворен, да слизат отгоре да ви помагат. Затова казвам: не затваряйте ума си, не затваряйте и сърцето си за Божествения Дух, който работи във вас. Да не ги затваряш, да любиш, значи вратата ти постоянно да бъде отворена за Бога.

Като говорим за Любовта, разбирам отворената врата, през която Божествените сили ще дойдат и ще ни помогнат да се повдигнем. В края на краищата всичко онова, което искаме, ще го постигнем. С любов всичко можем да постигнем. Не за един ден, но за живота, който трябва да прекараме на Земята, ще се постигне. Има много хубави работи, които може да се постигнат. Хубави и красиви работи може да се постигнат. Това, което опитваме, това, което остава в нас, то е реалното. Онова, което не сме опитали, онова, което не е в нас, не е реално.

Когато говоря за Любовта, аз разбирам същинските плодове на живота, които са родени от дървото на живота; не разбирам гипсови ябълки и плодове. Когато говоря за хората, има хора, направени от гипс – за тях не говоря. Говоря за хора, които Бог е направил, в които е Божественият живот. Обичайте тях.

Добрата молитва

29. лекция, 17 април 1940 г., София, Изгрев

СГЪСТЯВАНЕ, РАЗРЕДЯВАНЕ И РАЗШИРЯВАНЕ

Отче наш
Венир Бенир

(*Учителя гледа темите „Малки загуби и малки придобивки“.*)

Малките теми са за много учени хора, за някой гениален човек. На гениалния човек трябва да дадеш най-малко брашно, за да направи хляб. На някой, който не знае, цял чувал трябва да му дадеш, че тогава да направи хляб. Неученият от три буки три вретена може да изкара. На някой това може да му се стори противоречие. Природата не обича да се хабят нейните енергии, затуй тя е внесла новото в света, внесла е едно ново поколение.

Първите хора са хабили много енергията на Природата. Те казват: „Човек няма какво да мисли много“. Какво трябва да прави? Не трябва да мисли. Той още не се е научил какво да мисли, но трябва да мисли. Човекът не е започнал да мисли, пък разсъждава за мисълта. Някой говори за любовта. Някои говорят за Любовта, но още не са дошли до нея. Имат някаква сянка и казват: „Не трябва да обича човек“. Той още не е почувствал какво нещо е Любовта. Говори за любовта, но казва: „Не трябва човек да люби“. Тия хора са много разточителни.

Именно Любовта е ограничение на всички разточителни. Щом влезе Любовта, разточителността в света престава. Докато няма любов, разточителност има колкото искаш. Например двама души се карат – това е разточителност. Двама души се сърдят – и това е разточителност. Двама души се обезверяват – това също е разточителност. Двама души са мързеливи – това е пак разточителност. Всички отрицателни неща в света – това е все разточителност. Казва някой: „Искам да си поживея малко“. Това е разточителност. Хората на тази разточителност искат да си почиват. Казват: „Да си починем малко“. Как ще си почине човек, когато не работи? Почивката подразбира първо да има работа.

Някой първо е учил дълго време, после престава за малко да учи. А той никак не е учил, научил е за една година три французски думи, а казва: „Побеля ми главата, не искам да уча французски“. Казва също: „Аз два езика зная“. Един българин казва: „Сил ву пле“; на английски казва: „Хелп йорселф“. „И още зная, но не искам да ви го казвам“, а това са единствените думи, които знае. Религиозните хора са научили нещо и искат да обясняват нещата, да сравняват, но всички те едно и също нещо повтарят.

По някой път правят баница. Едни я правят, като я въртят като змия на колело – на това българите му казват „зелник“. А пък други я правят, като набръчкват корите. Не ги правят вити, а ги набръчкват; после я поливат с мляко и каймак. Понякога някои си дават мнението: „Тази, набръчканата, е малко по-хубава, витата е малко по-твърда“.

Към коя категория спада яденето? Към сгъстяването. Сгъстяване – това е физическият свят, това е яденето. Разредяване – това е духовният свят. Разширяване – това е умственият свят. Щом нещо се сгъстява повече, отколкото трябва, то усеща едно ограничение. Някой казва: „Ограничават ме“. Щом има ограничение, това е вече сгъстяване. Следователно свободата е да излезеш от онази област на сгъстяването, на втвърдяването.

По някой път хората започват да остаряват, втвърдяват се. А те се втвърдяват по единствената причина, че старите хора малко мислят и малко чувстват. За чувстването, за любовта те казват така: „Любовта е младежка работа. Многото мислене също не трябва. Човек много ако мисли, какво ще придобие? Толкоз години аз си блъсках главата, а нищо не съм придобил“. Но именно той си блъска главата. Много такива деца има, но с блъскане на главата нищо не излиза. Като блъскаш млякото, може да извадиш масло. Какво печели маслото? Млякото губи. Ако някой те блъска, ако избие млякото и на тебе остави само мътеницата, ти какво придобиваш? Щом излезе маслото и остане мътеницата, тя вече има друга психология. Мътните води повреждат. Щом тя влезе в стомаха, става наслояване.

Хората се повреждат от сгъстените мисли, от сгъстените чувства, от сгъстените постъпки. Щом на човека мислите се

сгъстяват, той свършва – и хората замръзват. Щом човек замръзне, трябва наново да го размразяват. Значи в замръзналия човек няма достатъчно топлина. А топлината, това е законът за разредяването. От него зависи здравословното състояние на човека. Щом започнат да ти изстиват ръцете, щом започнат да ти изстиват краката, това е едно нездравословно състояние. Щом започне да се стопля тялото, да се стопля главата, пък да ти изстиват ръцете, значи топлината е отишла там, дето не трябва. Умът не се нуждае от топлина, той се нуждае от светлина. Сърцето не се нуждае от светлина, то се нуждае от топлина. А пък тялото се нуждае и от светлина, и от топлина, за да може да става правилен растеж.

При сгъстяването ти имаш неразположение на ума, но не знаеш защо. Щом имаш неразположения, сгъстяване е станало. Тогава как можеш да се освободиш от една мъчнотия? Трябва да се разредиш. Ако в разредяването не можеш да се разредиш или да се наредиш, както трябва (разредяването и нареждането спадат в една и съща категория), на тебе ти трябва разширение, трябва ти една мисъл, защото мисъл, която не може да помогне на сърцето, не е права мисъл. Добро чувство е това, което може да помогне на тялото. Добрите чувства помагат на тялото, пък добрите мисли помагат на сърцето. А пък и трите заедно, когато са съединени: човешкият ум, човешкото сърце и човешката воля, помагат за усилването на човека. Така човекът е разделен на три части: главата му е тази, която се съобщава с Божествения свят; сърцето му е това, което се съобщава с духовния свят; тялото му пък е това, което се съобщава с физическия свят.

Сега в тия три свята съществуват три вида ангели: едни ангели има, които направляват човешкото тяло; други ангели има, които направляват човешкото сърце; а има трети ангели, които направляват човешкия ум. Когато ние не слушаме първите ангели, осакатяваме тялото. Когато не слушаме вторите ангели, осакатяваме сърцето. Когато не слушаме третите ангели, осакатяваме ума. Когато човек престане да слуша, той се осакатява в трите свята.

Как наричат това положение? Умиране. Умира – значи той излиза от този свят на Божествената хармония. Да умре човек, значи да излезе от музикалния свят и да влезе в един

свят, дето няма никаква музика – светът на вечното мъчение, на хаоса, на безпорядъка на нещата. Вие сте преживявали състоянието, когато в ума всичко е объркано, когато в сърцето всичко е объркано и когато всичко е объркано в тялото, та не можете да се оправите. Уреждате например въпроса на тялото. Искате дълго време да живеете. Тялото само по себе си не може да живее. За да живее човек дълго време, той трябва да разбира законите на сгъстяването, на разредяването и разширяването; да знае кое кога ще му трябва.

Представете си, че в една част от човека има сгъстени неща, твърди. Костите например. Ако един човек стане целият само кости, какъв ще бъде? Казвате: „Човек трябва да бъде твърд във всичко“. Твърд трябва да бъде, но някъде трябва да бъде мек. Казват: „Той трябва да има широка душа“. Широката душа към кое спада? Към разширението. Човек не може да има широка душа, ако в него умът не взема участие. Как ще познаете това състояние, когато имате широчина? В широчината има разположение, има и мир. Един човек с широка душа с всички хора може да се справи; където и да дойде, лесно може да се справя. Той е като богатия човек: където иде, лесно се справя, понеже на всички плаща. Дето влезе, плаща човекът: най-богат от хората е той.

Аз наричам богат човек онзи, който е богат с тялото си, богат със сърцето си и богат с ума си. Има хора, които са богати телесно, но сърдечно не са богати. Има други, които по сърце не са богати, а телесно са богати. Има други, умствено богати, а сърдечно сиромаси. Богат е човек, който е богат умствено. Но трябват качества сега. Не всеки може да бъде богат. Той за да бъде богат, трябва да има една площ на челото. Богатите хора се определят от известна площ, от известни криви линии: има пропорции, понеже целият умствен живот иде само от тази площ на челото, каквато то възприема. Долната част на носа възприема чувствата, човек е чувствителен.

Долната част на лицето при мъжете и жените се отличава. Понеже челюстта на мъжете е покрита с косми, а на жените е гола, следователно по сила мъжът е по-силен, отколкото жената. Защо? Защото челюстта му е покрита с косми, а жената е по-слаба, понеже няма брада. Ако жената би придобила качествата на мъжа, ще ѝ израсне брада. Ако мъжът придобие

качествата на жената, брадата му ще изчезне. Сега това са практически положения. Аз разбирам приложение в живота.

Целият съвременен свят иска да сложи в една държава, в едно общество ред и порядък. В което и религиозно общество да влязат, хората казват: „Трябва да се вярва в Бога“. Да се вярва в Бога, но с какво трябва да вярва човек? Казват: „Със сърцето си“. Това е така казано, но вярата на човека не се намира в неговото сърце. Вярата на човека се намира горе в главата му. Но за да се придобие тази вяра, в симпатичната нервна система има особени центрове; оттук трябва да слезе една енергия, за да се прояви вярата. Та казвам: щом дойдеш до вярата, трябва да мислиш. Ти не можеш да имаш вяра, ако не си мислил. Когато говорим за вярата, за чувстванията, ние разбираме вече тия чувства. Вярата спада в областта на чувствата, на интуитивната мисъл, на Божествената мисъл. У нас Божествената мисъл се изявява като чувство. Ние не можем да я разберем.

Някои работи ги разбираме едва след като сме ги възприели. Например ти се опариш и веднага дръпнеш ръката си. Дърпаш ръката, преди да си мислил; след като си се опарил, от резултата започваш да мислиш. Ако остане на човешкия ум да спаси ръката ти, с мисленето ще изгориш тази ръка. Ръката като се опари, веднага се дърпа, оттегля се. Това оттегляне, това чувстване е много по-бързо, отколкото твоята мисъл. Някои хора казват, че техните мисли са много бързи. Много слаба мисъл имат хората: ти като се опариш, чувстването действа по-рано, отколкото мисълта ти.

Или вие ядете – и там мисълта ви е слаба. Като погледнете яденето, не можете да определите колко да ядете. Някой път казвате: „Преядох“. Какво показва преяждането? Не си обмислил хубаво: взел си повече храна, отколкото стомахът може да смели, та да свърши тази работа. Хиляди години ние ядем, но процесът на яденето едва сега започва да се изучава. „Какъв процес е – казват – да яде човек? Какъв процес става в него?“. Хората едва сега вече знаят колко сложен е процесът на яденето. Ти ще сдъвчеш храната и ще станат ред процеси, пречистване ще стане. Полезното от храната ще се вземе, ще се образува сок, излишното ще се изхвърли навън. Този процес, тия сокове ще минат в дробовете, ще се окислят, ще

придобият червен цвят, ще се образува кръв. След туй кръвта ще иде в мозъка и ще се образува мисълта. И пак после се зажрада желание да ядеш. Не само човек има желание да яде. Вълкът е ял и вълк е станал, овцата е яла и овца е станала, конят е ял и кон е станал, рибата е яла и риба е станала. Човек е ял и също човек е станал.

Но ние търсим идеалните хора, искаме да разберем каква е отличителната черта на човека. Човек, който не знае да яде, не е човек: единствената хигиена е това. Бог е направил човека и на първия човек е казал: „Всичко ще ядеш, но само от едно дърво няма да ядеш“. Дал му е хигиена, която да спазва в храненето, посочил му е каква храна трябва да яде. Ти например искаш да бъдеш мълчалив. Ядеш ли кокоше месо – мълчалив човек не можеш да бъдеш. Кокошката, щом като влезе вътре в теб, ще разрови; като влезе вътре, ще изхвърли всичко навън.

Ти искаш да бъдеш мълчалив, да туриш всичките хора в ред и съгласие, но ядеш свинско месо. Свинята ще разчопка, ще разрови, всичко ще разбучка. И дето влезеш ти, ще скараш хората – свинско месо си ял. Свинята какво иска? Тя търси яденето, заровените работи търси. Аз съм наблюдавал свинята. Тя дойде, намери някоя круша и като я изяде, започва да рови. Вятърът задуха, паднат круши – свинята мисли, че тя ги е изровила. Тя рови навсякъде и мисли, че всичките круши сама ги е изровила от земята; не мисли, че те сами падат. Това е разбирането на свинята.

На вас ако кажа за една седмица да живеете тъй, че да няма никакъв спор, ще можете ли? Една седмица искам да не спориш. Например когато чуеш, че някой говори на чужд език, но не произнася думите добре. Ти мислиш, че българите говорят много добре. Мислите ли, че французите говорят много добре; или че англичаните говорят добре? Знаете ли кои бяха първите французи, първите българи и първите англичани? Какви бяха първите езици?

Има една вътрешна аномалия в езиците. Няма да се спирам върху това. Тази аномалия е произлязла от храната на хората. Вземете в немския и в българския език. Българите изговарят *р*-то натъртено. Германецът го е турил в гърлото си и го изговаря гърлено. Англичанинът, който е усетил психо-

логически твърдостта му, без да знае, избягва *р*-то, иска да го произнася много мекичко. В англичаните има един опит, те искат джентълменско възпитание. Ако идете в Англия, в тях има благородство, но тяхното благородство не произтича оттам, като у французите. Англичанинът трябва да се мъчи да стане благороден, с волята иска да се накара да постъпва добре.

Англичаните са пословични със своето хладнокръвие. Господар и слуга ядат на масата. След първото ядене слугата умира, а господарят продължава да яде. Че е умрял слугата – той не се занимава сега с това, иска да си свърши работата; мисли, че е превъзмогнал чувствителността. Иде келнерът, прави сметката и пресмята всичкото ядене за слугата. „Не, господине, той изяде само първото ядене!“ Англичанинът прави сметката: той плаща за себе си, плаща и за слугата, който е умрял, но само едното ядене. Англичанинът държи сметка, че другото слугата не го е изял. Българинът ако е, ще стане да види какво е станало със слугата. Този седи и казва: „Негова работа е, че е умрял“. Какво се преследва с този пример?

Един друг пример се случил в Лондон. Един руски княз и един английски лорд се срещат в една тясна улица със своите файтончета. Има такива файтончета, не с два коня, но с по едно конче. Улицата е тясна, не могат да се разминат. Князът се спира, англичанинът също се спира. Руският княз извадил вестник *Таймс* и започнал да чете. Спират се, гледат се. Англичанинът изпраща своя слуга и казва: „Господине, като прочетете вестника, ще бъдете ли тъй добър да ми го дадете и аз да го прочета?“. Българинът ако е, ще му се пръсне сърцето, той бърза всякога. Българинът е много разточителен: цяла зима ще прекара в кръчмата, а като дойде лятото, бърза. Изгубеното време той иска да го навакса, вследствие на това си причинява голяма вреда. Това е неговото психологическо схващане: много бърза.

Или пък в турско време българинът е правил големи снопове, понеже е плащал данък на сноповете. Но като вдигнел снопа, той бил толкова тежък, че мнозина от българите са се изсипвали. Как го наричат това изсипване? Човек и в умствено отношение, и в духовно отношение, и във физическо отношение може да се изсипе.

Законът е все същият: не трябва да пресилваш нервната система. Ти не можеш да пресилиш нервната система; своята нервна система не можеш да я пресилиш. Не можеш да пресилваш и мускулната си система. Ако я пресилиш, ще се явят известни болести на тялото. Ако пресилването е в чувствата, ще се яви нарушение в симпатичната нервна система, в дишането ще стане някакво нарушение, заболяване става вече. После ако пресилиш ума си, тогава ще дойде неврастенията. Та казвам: неврастенията зависи от пресилването на ума. Разстройството на сърцето зависи от симпатичната нервна система: значи внесъл си повече топлина, отколкото трябва. Пък заболяването на тялото иде от голямото сгъстяване. Сгъстяването е хубаво нещо, но нещата са станали по-твърди.

Ако четете Библията от единия край до другия, ще видите колко опитности са имали тези хора... В цялата Библия всички казват човек да води един естествен живот в умствено, в духовно и във физическо отношение. Ако вземете закона за постенето, ще видите, че той е закон за почивката. В седмия ден човек трябва да си почине. Шест дни Бог работи, но на седмия си почина. Наместо да се заемеш за почивката, ти се заемаш със спасението. Човек трябва да пости, за да се спаси. Как ще се спасиш? Ти постиш 3–4 дена, а някои са постили до 10 дена. Един брат пости 10 дена и припадна, трябваше да го свестявам, да го пръскам с вода. Той не знае как да пости. За да се дойде до 10 дена пост, човек първо ще започне с един ден, после с два дена, с 3 дена, с 4, 5, 6, 7, 8, 9 – и тогава 10 дена ще пости. Първо трябва да се приспособи неговата нервна система. А той изведнъж е постил 10 дена, пресилил се е; мисли, че като пости 10 дена... Но като постиш 10 дена, умът трябва да взема участие 3 дена, сърцето трябва да вземе участие 3 дена и тялото трябва да вземе участие 3 дена. И след като постиш 10 дена, трябва да направиш едно малко резюме, за да видиш какво си спечелил.

Например аз бих постил 10 дена, но кога? Да кажем, има някой човек, с когото не мога да се примиря. Ще постя 10 дена и след като постя, и аз ще се примиря с него, и той ще се примири с мене. Ако след като съм постил 10 дена, той не иска да се примири с мен, ще си замине за другия свят: или ще се примири с мен, или ще си върви от света. Естественият живот

е като музиката. Вземете някой музикант, той напише ноти. Щом някоя нота не е намясто, сбъркал е – и той ще зачеркне нотата, ще я махне. Щом я няма тази хармония, която се изисква, музикантът веднага ще махне нотата и ще тури друга.

Сега някои от вас казват: „Не можем да се примирим“. Щом не искаш да се примириш с Божествената хармония, ще ти теглят един и ще те задигнат. Туй е по отношение на Божествения живот. Вие не можете да влезете в Божествения живот, ако не хармонирате вашия ум, вашето сърце и вашата воля. Трябва да се хармонирате. Не да ви убеждават другите, но вие сами трябва да го знаете. Досетлив трябва да бъде човек, много досетлив.

Сега аз като ви говоря, в някои отношения има неразбиране на въпроса. Вие искате да угодите някому; най-първо искате да живеете за окръжаващите хора и те да кажат, че сте добри. Най-първо човек трябва да угоди на Онзи, Който го е пратил на Земята. Един ученик като отиде в училището, на кого трябва да угоди? На учителя, който преподава. Едно време преподаваше един учител по всички предмети, сега преподават много учители. Човек трябва най-първо да угоди на своя учител, който му преподава; той най-първо трябва да угоди на Бога, Който му е дал живота и Който се грижи за него. Трябва да се коригираме. Ние за Бога имаме едно такова понятие: очакваме, че Господ ни чака някъде с някоя тояга да ни наложи. Пък щом дойдеш до Него, Той като погледне живота ти, ще го коригира; в каквото и да е отношение ще го коригира.

Например по някой път вие искате да се лекувате. Казвам: не можете да се лекувате, ако не знаете да пеете. Искате да се лекувате, но вие не можете да бъдете здрави, ако не знаете как да ядете. Може да направим опит с вас, да ви туря на един опит. Като ядете, ще ви кажа: „Ще бъдете здрави“ или „Ще се разболеете“. Има едно ядене, едно кривене на устата – и като го видя, аз казвам: този човек ще се разболее, той не яде добре. Имаш 32 зъба – та това е цяла арфа. Като яде, човек трябва да усеща музикалност, музика да излиза при храненето. Зъбите като се допират, излиза известна музика. Ако в яденето не чувстваш музикалност, ти ще се разболееш. Като седнеш да ядеш, ще нагласиш своята арфа, акорди ще вземаш. Вие първо казвате: „Да се наядем“. Това е неразбиране.

Да се наядем, но трябва музикални да станем. За да станеш музикален, трябва да се учиш.

Най-първо ти имаш едно напрежение, едно желание да ядеш. Това желание да ядеш е до тебе. Как ще си подвижиш устата в яденето? Вземаш едно парче хляб или една ябълка. Ще отрежеш или отхапеш, но как ще го туриш на зъбите – отпред или отзад? Говоря за онзи, който има здрави зъби. Някой вземе един плод, огледа го хубаво, очисти го, обърне внимание на формата му. Ако е ябълка или круша, обърне внимание върху формата им, върху цвета. После допре този плод до обонянието си да види какво ухание има. И след това, като си огледал външната форма, опитал си и мириса ѝ, тогава отхапеш тази ябълка. Трябва да почувстваш сладчината, която тя има. Ако чрез сладчината по този естествен път ти не можеш да приемеш онази Божествена енергия, която съдържа плодът, какво ще спечелиш? Ти бързаш – и тази енергия се изсипе. Ти бързаш да се наядеш.

За да можеш да възприемеш Божествения живот, ти не трябва да бързаш. Този плод е дошъл от Слънцето, от което е взета тази енергия. Плодът е едно съчинение. Ако това, което е написано върху плода, ти не можеш да го отвориш и да разбереш какво ти носи този плод, нищо няма да се ползваш. Той е цяло писмо, което трябва да разчетеш. Ти ядеш бързо, не си сдъвкал добре храната. Тази несдъвкана храна влезе в стомаха ти и започне да ти създава известно безпокойство.

Казвам: яденето е един от най-важните въпроси. Първите хора пострадаха, понеже не мислеха. Вие казвате сега: „Това ни е останало сега, да мислим за яденето... Ние нямаме време да мислим за яденето“. Половин час, час и половина трябва да се употреби за ядене: сутрин – половин час, на обяд – половин час, и вечер – половин час. Един час и половина ще употребите за яденето; и в него ще вложите една отлична мисъл. Аз ако се храня, няма да взема от фурната хляб, а ще си сваря жито. Ако ми са здрави зъбите, щях да го ям сурово, няма да го варя. Ако не са здрави, ще го варя хубаво, мекичко да е.

Сега ако имах жито, каква храна бих взел с житото? Една хубава круша, жълта, с тънка опашка, някак тумбеста надолу; или една хубава ябълка, валчеста, малко тъмночервеничка, малко жълта от северната страна, а червеничка от южната,

бледа от източната, а червеничка от западната страна. Тази Божествена храна, която влезе в мен, тя ще създаде, ще донесе онази енергия, която е необходима за тялото. И ти ще почувстваш в себе си един подем. Тази ябълка и това жито ще внесат в теб това разредяване, че ще имаш приятни чувства. После тази енергия ще се качи в твоя ум и ще внесе разширяване.

Да кажем сега, че има сгъстяване. Вие казвате: „Сгъстило се е нещо“. Мъчи те нещо. И ако ти не можеш да се освободиш от това, което те мъчи, образува се сгъстяване. Ако този закон не се спазва, образува се наслояване. Всичките болести сега се образуват от наслояването. Ревматичните болки в ставите – това е от сгъстяването. Наслояване става; някои полуорганически вещества се наслояват и седят там; и като дойде кръвта, като минава през тъканите, през капилярните съдове, в местата, които са твърди, се образува известно търкане, става възпаление и подуване на крака.

Та първият процес е – трябва една мисъл. Мисълта е там, дето има една естествена светлина. И чувствата трябва да бъдат естествени – тогава има една нормална приятна топлина. Тази топлина ще произведе разведряване. Сгъстяването е потребно на физическото поле. Това сгъстяване трябва да става в клетките, там, дето има една нормална връзка, която съществува между тях. После, щом дойдете до чувствата, започва вече разредяването. Най-после се идва в човешката мисъл – там е разширяването.

Сега тези неща с какво бихте ги заменили, за да ги преведете? Разредяването с какво ще го заместите? В разредяването ще внесете милосърдие, кротост и въздържание. Изобщо когато говоря за Любовта, разбирам закона за разредяването. Този закон трябва да действа в човешкото сърце. А пък в разширяването иде вече знанието. Ти като се учиш, става разширяване в твоята мисъл.

Сега някои от вас смятат, че мислят с целия си мозък. Не е така. Задната част на мозъка се занимава с хиляди работи, но човешката мисъл се занимава само с предната част на мозъка. Ако наблюдавате развиването на долната част на ума ви, челото ви ще изпъкне долу. При някои хора долната част на челото е изпъкнала и така челото става полегато. В някои средната част на челото е развита – те са хора, които обичат

историята, литературата. Тези, които обичат философията, отвлечените науки, у тях горната част на челото е развита. Музиката спада към литературните способности на човека; редът и порядъкът спадат към материалния свят.

Та казвам: ако искаш да се занимаваш с философия, трябва да е развита горната част на челото ти. Ако нямаш философия, няма да можеш да разглеждаш принципите на нещата. Да се занимаваш с литература значи да разглеждаш законите на нещата. А да се занимаваш с физическия свят, това значи да се занимаваш с фактите. Физическият свят се занимава с фактите, духовният свят се занимава със законите, Божественият свят се занимава с принципите.

Следователно горната част на челото на човека се занимава с принципите, средната – със законите, а долната – с физическия свят. Гледаш, че челото на човека горе не е развито – принципите ги няма. Не че ги няма, но той не се е занимавал с тях. Човекът говори за законност, но тази част на челото, средната, която се занимава със законността, не е развита. Дойде ли до фактите, и там е слаб. Какво може да направи един човек, който няма достатъчно факти, няма закони, няма и принципи, с които да се ръководи в този живот?

В самовъзпитанието по някой път казвате: „Човек трябва да се самовъзпита“. Кой е методът на самовъзпитанието? Ти ще изучаваш законите на светлината за ума си; ще изучаваш законите на топлината за сърцето; ще изучаваш законите на силите, които действат вътре в тялото. Ако изучаваш силите, ще помогнеш на тялото; ако изучаваш топлината, ще помогнеш на сърцето; ако изучаваш светлината, ще помогнеш на своя ум.

Мнозина от вас искате да се самовъзпитавате. Най-първо трябва да имате някое цвете, което да обичате. Аз не зная кои цветя вие обичате. Трябва да обичаш едно цвете като един човек. Цветята също се влюбват. Едно цвете като те обикне, ако го отделиш от себе си, то изсъхва. Законът сега е такъв. Да кажем, че вие живеете тук, срещате се и не се оценявате. Бог ви оценява, а вие не се оценявате. Бог обръща внимание на една душа, а вие казвате: „Какво има в нея?“. Така ние разглеждаме едно дете и виждаме, че за в бъдеще то има талант или като музикант, или като художник, или като архитект,

или като голям правник, или като някой философ. Много заложби има вътре.

Сега мисълта във вас е такава: „Много остаряхме“. Вие се оставете с вашето остаряване. Всинца, които сте остарели, трябва да се подмладите. Много лесна работа е подмладяването, но вие не трябва да правите погрешката на онази стара баба. Ето къде е погрешката на старата баба. Тя имала една колибка, а до нея имало една могила – и не можела да вижда Слънцето, запречвала ѝ го могилата. Тя можела да си пренесе колибата на друго място, дето няма могила. Но често казват: „Каквото повярва човек, ще стане“. И тя започнала да се моли могилата да се премести. Молила се и после казвала: „Стана точно както помислих – че могилата няма да се премести“. На другата вечер пак се моли, но могилата остава. Цяла година се молила да се премести могилата. Защо? Ако могилата не се махне, махни се ти.

Старите навици, които хората са придобили, изискват едно голямо усилие, за да се преобразят. Не мислете, че един навик лесно можеш да го премахнеш. На този навик трябва да му говориш постепенно, да го убеждаваш, да отправяш неговите енергии в друго направление.

Иде ми наум един друг пример. Един българин, който обичал да пие, 25 години пиел и все му проповядвали въздържание. Решил се той цяла седмица да не пие вино. Казва: „Голям героизъм е това – да не пиеш! Мини покрай кръчмата да покажеш на кръчмаря, че не пиеш вино!“. И като минава, казва: „Дръж се, Иване, сега!“. Като се отдалечил на 100 метра, казал: „Ха, Иване, иди да му покажеш, че мина“. И пак влиза вътре.

Туй е вярно и по отношение на търпението. Две млади сестри ми говорят: „Учителю, ние сме вложили търпението в нас“. По едно време гледам, като се заловили и двете – истински картечен огън. Питам ги: „Как се разговаряте? Много приятелски е това“. Те веднага дойдоха на себе си. Казват: „Искаме да се разберем“. Че двама души се разговарят, не е лошо. Като говори един събеседник, може гласът му да е всякакъв, но най-първо гледай говори ли право той. Който говори право, приеми го. Да кажем, изрече някоя по-остра дума – изслушай го добре. След това той да те изслуша – и един друг ще се опознаете.

Аз често, като говоря на някого, той ми казва: „Ама ти ми се караш“. „Не – отговарям, – малко повишавам гласа, не се карам“. Какво значи да се карам? Казвам някому: „Не постъпваш добре“. Сега как може да се каже меко: „Не постъпваш добре“? Има друг начин да се каже, че не постъпваш добре. Например казвам: „Трябва да се постъпи добре“. Можеш да кажеш: „Не, постъпваш добре“ – турям запетая след *не*-то. „Трябва да постъпваш добре, трябва да постъпваш добре!“ Някой път туриш *не*. Ако сложиш едно отрицание *не*, а после *да*, те трябва се заменят. Българинът казва: „Няма ли да идеш?“. И англичанинът казва: „Няма ли да идеш?“ – „Won't you go?“.

Българите и англичаните си приличат. Защо питаме: „Няма ли да идеш?“. Той иска да каже: „Какво мислиш, колебаеш ли се нещо? Ще идеш ли?“. Това е положително, а той казва: „Няма ли да идеш?“. Ние разбираме: „Мислиш ли?“. Като кажем: „Няма ли да идеш?“, разбираме: „Мислиш ли, че ако идеш, ще е по-добре?“. „Ще идеш ли?“ – значи решил си тази работа, ще я свършиш. Няма ли да я свършиш, какво мислиш – имаш ли свободно време, или нямаш? Как си решил: ще идеш ли, или няма да идеш?

Казвам: човек не може да се самовъзпита, докато няма един предмет, който да обича. Вие не можете да вложите в себе си самовъзпитание без любов. Трябва да има нещо, което да обичате. Да кажем, обичате математиката. Ако вие не обичате математиката, много мъчно можете да я научите. Или искате да пеете, да свирите. Ако не обичате това, мъчно ще идете да учите музика. Най-първо ще създадеш обич към музиката; ще създадеш музиката като една цел. Ще създадеш обич към музиката, за да станеш музикант. Ти не можеш да се занимаваш с философия, ако не обичаш философията.

И тъй, във философията седят принципите, в музиката седят законите. Музиката е закон. Следователно от принципите ще минеш към законите. Музиката показва правилното приложение на един закон. Ти не можеш да приложиш един Божествен закон правилно без музика. В музиката имате *доми-сол-до*. Желанието, което имаш, е този закон. Какъв е начинът, по който можеш да го изпълниш? *Сол* – това е завършеният резултат на изпълнението на този закон. Ако тия

трите тона можеш да ги вземеш правилно, то закона си го изпълнил. Щом си изпълнил добре закона, ти вече влизаш в Божествения свят. Щом изпееш трите тона, ще влезеш в Божествения свят, после пак ще свършиш работата. Понеже има тясна връзка между принципите, законите и фактите, законите се справят с фактите, а принципите се справят със законите. Всичко това съставя едно цяло. Един факт – това е една истина. Тя нито се доказва, нито се опровергава. Това е нещо, което е станало вече.

Та казвам: една права мисъл, едно право чувство, една права музикална мисъл, едно право музикално чувство, една права постъпка, една музикална постъпка как ще ги изразите вие? Как ще изразите една права музикална постъпка, едно право музикално чувство? В правата постъпка трябва да има хармонично сгъстяване, в правото музикално чувство трябва да има правилно разредяване, а в правата музикална мисъл в умствено отношение трябва да има правилно разширяване.

Можете ли да дадете един тон на сгъстяването? Толкова сте пели. *До* е сгъстяване, *ми* е разредяване, *сол* е разширяване. Винаги разредяването и разширяването образуват правилно сгъстяване на нещата, образуват хармонично сгъстяване. Но ако вземете *до* в музиката, то е за тялото; ако вземете *ми*, то е за сърцето; ако вземете *сол*, това е за ума. Аз говоря за ония звукове, които са в законите. Но как е в съвременната музика? Съвременната музика е сянка на реалността. Когато вземеш един тон в Природата, ти ще почувстваш сила. Ако вземеш *до* вярно, веднага ще почувстваш сила в тялото. Ако вземеш *ми* вярно, ще почувстваш приятно разположение в сърцето си. Ако вземеш *сол* вярно, ще дойде светлина в ума ти.

Щом светлината не се явява, щом топлината не се явява и щом силата не се явява, това е обикновено пеене. Можете да пеете колкото искате, но при закона на самовъзпитанието тия промени трябва да станат. Има работи, които трябва да се изменят. Ще идем и по-далече... Във философията, в музиката, в принципите, в законите, във фактите седи подмладяването на човешката душа.

Мисленето, чувството и постъпките трябва да се съединят. Принципите, законите и фактите трябва да се съединят

и тогава ще дойдем до онова разбиране – да разберем какво нещо е Любовта. Любовта вече спада към музикалния свят, Мъдростта спада към Божествения свят, а Истината спада към физическия свят. Когато говорим за фактите, имаме Истината; когато говорим за музиката, имаме предвид Любовта, законите в Природата. Любовта се справя с всичките закони, а тя самата не е закон. Когато говорим за принципите, разбираме Божествената мъдрост, която е създала света.

Ако вземем *Изгрява Слънцето*, ще изпеем *до*, *ми*, *сол*. Ще вземем *до*, *сол* – това е изгряването на Слънцето. Като залязва Слънцето – *сол*, *ми*, *до* е залезът.

Добрата молитва

30. лекция, 24 април 1940 г., София, Изгрев

БОЖЕСТВЕНИЯТ ЦЕНТЪР

Отче наш
Венир Бенир

Имате ли зададена някаква тема? Пишете върху темата *Ползата от човешките косми.*

Космите, понеже са тънки, се огъват лесно. Ако бяха дебели като кросно, не зная дали щяха да се огъват. Вие седите и мислите защо някои хора са щастливи. Върви им, късметлии са, пък вие сте без късмет. Нямате късмет и не можете да си обясните защо.

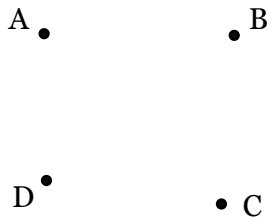

Представете си, че имате една точка тук, на дъската, като идея – точката *A*. Сама по себе си тази точка какво представя? Някъде имате друга точка – *B*. Имате и точката *C*. На вас те ви се виждат разхвърляни в пространството. Слънцето така е една точка, Земята е друга точка, Месечината е трета точка. Вас не ви интересува какво е положението на Слънцето. Вие седите и гледате наблизо – защо не ви вървят работите. Има вярващи, които казват, че понеже вярват в Бога, искат да им вървят работите. Но само с вярата не им върви. На болния човек каквото ядене и да му дадете, не му е сладко. На здравия човек каквото ядене и да му дадете, му е сладко. Болният е богат човек и има всичко на разположение: има хубав апартамент, хубави столове, покривки; има дрехи, цилиндър. Но и цилиндърът не помага, и къщата не помага – нищо не му помага. Бедният и къща няма, и цилиндър няма, но той като яде, му е сладко. Значи хубавото ядене не зависи от външната обстановка, която човек има.

Това е сега аналогия, която трябва да се преведе. Аналогиите са метод за един отвлечен свят. Духовният свят е много отвлечен. Вие засягате щастието, но то е отвлечена работа. Тогава седите и сте неразположени; казвате: „Този човек ми е неприятен, онзи ми е неприятен“. Излезете отвън – и вре-

мето е неприятно. Дойдете при някое цвете – неприятно ви е, понеже уханието му не е силно, не е в хармония с вас. Един певец ако ходи да мирише цветята, ще си развали гласа. По някой път правят мечешка услуга на певците: като им занасят цветя, развалят гласа им. Не бива да се дават цветя на концерти. Когато се дава концерт, цветята да бъдат отвън. И когато един човек в света иска да служи на Бога, такива цветя не му трябват.

Сега как ще си обясните това, как ще го оприличите? Вземете една игла. Кое е важното в иглата – бодът ли е важен, или ушите? И двете са важни. Ако се премахнат ушите, тази игла не струва, а ако се премахне бодът, пак не струва. Значи едновременно и ушите, и бодът трябват. Тогава къде е тази игла? Човекът има такава игла, с която постоянно шие. Ушите на тази игла са човешките уши; бодът на иглата е човешкият език. Как ще изкаже нещо тя? Ако знае как да го изкаже, бодът ще мине; ако не – този ще бодне, онзи ще бодне. Тази игла е намясто, когато може да върши работа. Някой казва, че трябва да знае добре да говори. Значи той трябва да шие хубаво. Щом не знаеш да шиеш, какво ще стане? Всеки си носи по една игла с уши и с бод. Това са аналогии сега.

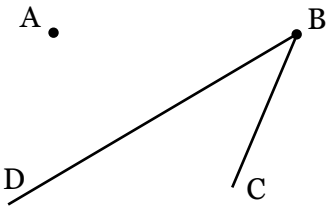

Да допуснем, че вие образувате една линия *CB*. Това не е хармоничен живот, понеже отношенията ви не са прави. *BD* е по-дълга, отколкото линията *CB*. Значи тези линии не са равни; *DB* не е равна на *CB*. Двама души вървят по пътя. Ако на единия турите по-голям товар, на другия – по-малък, ще се изгуби това равновесие. Значи на двамата души по пътя ако увеличите товара им, веднага ще се измени отношението им – ще се намали бързината и ще се увеличи недоволството. Ако започнете да отнемате от тази тежест, постепенно бързината ще се увеличи, ще се увеличи в тях и разположението.

По някой път искате да бъдете богати, но това е голям товар. Вие искате да имате 500–600 000, няколко милиона... Вие знаете ли какъв товар е това? Който и да е богат човек, всичките богати хора, като ги срещнете, не могат да бъдат

разположени. Други казват: „Защо ни е туй богатство?“. Богатство на вас ви трябва, но какво богатство? Богатият човек в дадения случай да може да употреби своето богатство.

В математиката се казва тъй: между две точки може да се тегли една права линия. Това е вярно само когато са в статическо положение. Между две статически точки може да се прекара само една статическа права, но ако тия точки са в движение, може да се прекарат много прави. Правата линия, това е отношение. Не може да има права линия между двама души, ако на тия хора умът и сърцето не действат в хармония. Двама души не могат да се разберат, ако и на двамата умът и сърцето не са нагласени.

Някой казва: „Ние не можем да живеем заедно“. Причината къде е? Причината може да бъде или в ума, или в сърцето. Тя може да бъде само в единия, може да бъде и в двамата. Значи от дисхармонията на два ума произтича един резултат. Ако твоят приятел не е умен, той всякога, без да иска, ще ти причини една вреда. Ако твоят приятел няма благородно сърце, непременно пак ще ти причини някаква пакост, без да иска.

Не мислете, че всяка погрешка, която се прави, е умишлена. Някой път погрешките стават неумишлено. Сега вие живеете, дошли сте в света да учите. Но нямате това съзнание, да учите, а искате да бъдете щастливи; пък щастието е последен резултат. Ученикът може да бъде щастлив само тогава, когато завърши гимназия и му дадат първокласна диплома. Един архитект е щастлив, когато завърши добре своята работа. Един художник е щастлив, когато завърши своята картина; един цигулар – когато свири добре на концерта, когато дава. Всякога, когато завършиш една работа, ти ще бъдеш щастлив. Много хора искат да бъдат щастливи, без да са завършили работата си.

Всеки един от вас иска да бъде красив. Хубаво нещо е човек да иска да бъде красив, но ако ти не знаеш да употребиш тази красота, тя ще ти създаде най-голямата неприятност. В един дом ако жената е красива и ако мъжът е красив, те ще си създадат голямо нещастие. Светът ще им се радва, но те вътре, като не разбират защо им е красотата, ще станат нещастни.

Сега да направим работата ясна. Ще ви приведа в какво седи опасността. Представете си, че аз представям красотата

като две свещи, които горят вкъщи. Двете свещи горят хубаво; аз ги нося из къщата и осветявам, но те не са безопасни. Представете си, че във вашата къща има взривни вещества. Вие с вашите свещи ходите близо до тия взривни вещества. Какво мислите: ако допуснете вашата красива свещ до това взривно вещество, какво ще стане?

Красивите хора са горящи свещи, те не трябва да се допират до барута. Къде е погрешката? Погрешката не е в горящата свещ, не е и в барута – погрешката е, че между барута и свещта има караница. Барутът щом като дойде, казва: „Аз искам да бъда като теб“ – и става по-силен. Барутът не може да бъде така светъл като свещта, той ще направи една далавера. Вие знаете какво нещо е далавера. Една паница падне на земята, счупи се – това е далавера.

Казвам: всички тия обяснения ако не можем да ги приложим, за какво са ни? Може в съвременната геометрия да се определят много пространства. С нея измерват разни пространства, но геометрията трябва да се приложи в думите. Ти трябва да знаеш в живота си къде да сложиш една дума. Например говорим за любов – къде трябва да положим думата? Имаш да даваш на някой човек – ти се намираш при неблагоприятни условия. Този човек започне да те подозира, а ти искаш да говориш за любов, казваш: „Има Божия любов“. Понеже имаш да му даваш, говориш, че има Божия любов. Той казва: „Плати ми, че тогава ще дойде любовта“. Ти отговаряш: „Не прилагаш любовта“ – и двамата започвате да спорите. Понеже имаш да даваш, ти говориш за Божията любов, защото любовта намалява дълговете. Онзи казва: „Аз не вярвам в една любов, която намалява ценността на дълга“.

Този, който има да взема, казва така; а другият, който има да дава, говори: „Аз не вярвам в една любов, която увеличава дълга“. Понеже единият иска да вземе, казва: „Вярвам в една любов, която увеличава“. Другият, защото трябва да даде и лихвите, казва: „Вярвам в една любов, която намалява“. Питам: коя любов е права – която увеличава или която намалява? Ако е за болка, аз вярвам в любовта, която намалява болката. Ако е за ядене, единият казва тъй: „Вярвам в любовта, която увеличава“. Като ти дадат малко ядене, като на пчелата, ти вярваш в любовта, която увеличава яденето. Това са ред разсъждения. Кое е хубавото?

Добре, сега да разгледаме тия елементарни работи в геометрията. Имате три точки: *л, б, ю*. В света, в който живеете, всяка буква е динамична. Ако знаеш къде да я поставиш, ако знаеш къде да поставиш например *б*-то... Знаете ли, че в писането на писма, в разположението на буквите има цяла магия. Важно е как ще ги напишеш. Един добър човек пише *б*-то по един начин, лошият пише *б*-то по друг начин. Умният човек пише *б*-то по един начин, глупавият го пише по друг начин. Каквото качество има човек, предава го, като пише. Има известна кривина, която той предава на писането, без да знае.

На това е обоснована графологията. Хората започват да правят една линия, но не я пишат по един начин. Един човек започне да пише тънко, после надебелява. Има хора, които започват мекичко и свършват твърдичко; има други, които започват твърдо, а свършват меко. Кое е сега по-хубаво: да започнеш твърдичко и да свършиш мекичко или да започнеш мекичко и да свършиш твърдичко? То е вече по избор. На туй се обуславя графологията. Но това писмо се обуславя от строежа на мозъка. Човек прави нещо според както е устроен мозъкът му, човек прави нещо според както е устроено сърцето му и според както е построено тялото му.

Човекът трябва да се учи. Някои пишат по подражание. Не зная как сте писали вие, но има известни правила за писане. Някой препоръчва буквите да се пишат валчесто – *а*, а някои ги пишат тясно – *м*.

Да кажем, ти бързаш. Много хора бързат, искат да станат добри. Че доброто с бързане не става. За създаването на доброто се вземат хиляди години. Не трябва само да бързаш да свършиш една картина. Може да свършваш всеки ден по една картина, а може в годината да завършиш една картина. Зависи обаче как си нарисувал тази картина. Бавната работа, която ще свършиш, има цена.

Та казвам: ти се молиш. Тогава не може да употребявате празни думи. Ти отиваш при Бога – няма да мислиш и да употребяваш безполезни думи. Казваш: „Господи, аз съм много натясно, това нямам, онова нямам...“. Говориш, говориш – след това няма ни глас, ни услишание. Еврейският цар имаше 400 души пророци, които викаха към своите богове, биха се, молиха се, пъшкаха – тия богове не отговориха. Един пророк

се смееше и казваше: „Викайте повечко, може да спят. Големи хора са, занимават се с разни работи, викайте!“. Той, Илия, направи много кратка молитва – и изведнъж гласът му се чу. Илия значи знаеше как да говори. А онези, Вааловите и Ахавовите[19] пророци, не знаеха как да се молят.

Следователно този триъгълник е Ахавов. Илия е този център *А*. Тогава всичките радиуси от *А* излизат. Всяка енергия, която човек има в своя ум, всяка енергия, която има в своето сърце, и всяка енергия, която има в тялото си, всяка умствена и всяка телесна енергия трябва да минат през Божествения център. Този център хармонизира всички неща. Когато говорим за любовта към Бога, ние разбираме всички мисли и всички желания; силите на нашите желания, на нашите мисли и на нашите постъпки трябва да минат към Божествения център. Тогава се придобиват желанията, които имаме. Когато някой път вие говорите, хората постоянно правят деления. Щом се съединят, ще започнат да минават отгоре, ще започнат да се подмладяват, да се възкресяват. Всичко може да стане човек, и богат може да стане.

Сега може да кажете: „Ние тези работи ги знаем“. Всички знаете да пеете, и аз зная да пея. Но ако пея на някой умрял човек, ще стане ли той от нашето пеене? Има дадени много хубави примери. Един отличен певец, който пее хубаво, като се насърчи, може да направи добро комуто и да е. Но вие ако не знаете да пеете, можете да се спрете. Може да имате много добро желание да направите добро, но да не знаете как да го направите. Един певец може да спре при един беден и да му напълни паничката. Как се казват тия копанки?

От миналите поколения минават много наследени работи, които трябва да се изчистят. Ние мязаме на съвременните домакини, които чистят домовете. Аз съм ходил в много домове – домакинята взела метлата и мете. Казвам: „Какво правиш?“ „Чистя къщата“. Аз виждам милиони прашинки из въздуха; виждам – очистила е къщата, пък всичкият прах е във въздуха. Аз бих влязъл в една стая, гдето не е мела домакинята – предпочитам тогава да вляза, отколкото след като мете. По някой път вие правите същата погрешка: метете салона тук; за да се очисти преди събранието, идват някои и го метат. По-добре е каквото има, да седи на пода, че като изля-

зат всички, тогава да се очисти, да се мете. В скоро изметен салон не влизайте.

Сега аз привеждам принципите, които трябва да действат. Казвате: „Да направим реформа в света“. Там, дето се прави реформа, не отивайте. В новосъградена къща не влизай да живееш. Любовта, която изтича от сърцата на хората, е за тях: любовта, която изтича от твоето сърце, е за тебе. Ако ти не можеш да уповаваш на своята любов, а уповаваш на любовта на другите хора, това е в системата на Ахавовите пророци. Всеки пее за себе си: *A* пее за себе си, *C* пее за себе си и *D* пее за себе си. Ако твоята любов е свързана с Божествения център, тя е за тебе. Като минава през този център, тя минава и през другите центрове – и е намясто. Щом минава през другите центрове, но не минава през Божествения център, не е намясто.

Първото нещо: всякога трябва да чувстваш в себе си, че твоята мисъл минава през Божествения център; съзнание трябва да има. Подложете вашата любов на опит. Сега не искам да ви кажа, че вие нямате любов. Всички недоразумения в света произтичат все от любов. Аз мога да нарека любовта най-големия скандалджия, който съществува в света. Няма друга сила в света, която произвежда повече скандали от любовта. Всички все за любовта говорят, но тя е Ахавовата любов, Вааловата любов.

Сега не взимайте работите лично. Най-първо, да кажем, виждаш, че хората не те обичат. Има някаква причина за това. Причината може да е или в твоя ум, или в твоето сърце, или в твоето тяло. Допуснете, че ти не си миеш устата. На онези, които ядат месо, им остават частици между зъбите – те гният и мирише устата. Дойде друг човек и усеща, че излиза нещо неприятно – и той започва да се отдалечава. Коя е причината? Ял си месо. Сега тези, които ядат месо, имат клечици да си чистят зъбите. Кое е по-хубаво: месото с клечици да го чистиш или хич да не го ядеш? Ако го ядеш, ще има клечици; ако не искаш клечки, не яж месо.

Коя е месната храна? Ти кажеш една обидна дума – това е месна храна. Ако думата ти е сладка, това е вегетарианска, плодна храна. Казва някой: „Аз съм вегетарианец“. Вегетарианството, плодоядството е в трите свята: в духовния свят, в Божествения и във физическия. И в Божествения свят има

месце. Мислите ли, че когато искате да накажете един човек, от чисто Божествено гледище това не е месна храна?

Аз съм слушал мнозина да казват: „Дали ще се познаваме в невидимия свят?“. Познанство може да има в три отношения. В любовта ако мислите не минават през центъра, познанство не може да има. Може да има познанство, но през центъра *А* трябва да минат нашите мисли, нашите чувства и нашите постъпки. Тогава можеш да се запознаеш с когото и да е в света. Това е най-лесната работа.

Всеки един от вас трябва да прави опити. Заболи те кракът – нарушил си Божествения център; неразположен си – нарушил си Божествения център. Седнеш да ядеш и бързаш, не се молиш, не благодариш на Бога за яденето – тогава намираш причина и казваш: „Не е хубаво сготвено. Това няма, онова няма, масло няма“. Нагрочиш се, казваш: „Не знаете да готвите. Дотегна ми. Донесох месо – не е сготвено!“ – неразположен си. Направят ти обуща, стискат ти някъде – нахокаш човека.

Според мене трябва сами да си правите обущата. Искаш обуща – сам си ги направи. Щом ги правят хората, ще те стискат. Искаш хубави дрехи – сам си ги уший. В Божествения свят е тъй. Ако очакваш хората да те облекат... Ти ще създадеш своята мисъл, хубаво ще се облечеш. Ако се облечеш в чужди мисли, желания и постъпки, какво ще стане? Българинът казва: „Чуждото и на Великден се взема“. Сега се учете обувките си сами да правите. Всеки човек, за да бъде майстор на обуща, трябва да е завършил в училището на добродетелта. Науката на добродетелта трябва да е изучавал, тогава ще направи обуща. Ако иска да носи хубави ръкавици, трябва да е завършил училището на правдата. Това са иносказателни работи.

Вие сега искате други да ви шият дрехите. Тук сега, преди Великден, една сестра си купила плат, доста хубав плат, избрала си син цвят, небесен, и търси някой да ѝ ушие роклята. Рекох ѝ: „Доста шивачки има, които разбират“. Тя избрала една сестра, която ѝ обещала да ѝ скрои и да ѝ ушие роклята. Обещала ѝ в понеделник, но в понеделник не става; обещала във вторник – и във вторник не става. В сряда била нещо неразположена. После ѝ казват, че сестрата е заминала за про-

винцията; и най-после в петък никак не я приела и ѝ рекли, че е заминала. Онази сестрата ѝ казва, че е направила дрехата, но не я е направила. Рекох ѝ: „Че седнете сама да си я ушиете“. Отговаря: „Не зная как“.

Сега вие се интересувате коя е тази сестра. Всеки един от вас все има някоя работа, която иска другите да му свършат. Аз зная сега защо не ѝ е ушита дрехата, виждам работата. Тази, другата шивачка, я е ангажирала друга млада сестра, която знае по-добре да говори, има по-сладък език – и тя захваща нейната дрешка да шие. И първата се отнася добре, но не знае къде да бутне сърцето ѝ. Тя е готова да свърши работата само на едната, а на другата казва: „Ако ми остане време, ще ти направя дрехата. Пък ако не остане време..“. Това е Ахавова работа. Сега ние искаме хубава дреха и искаме някой да ни я ушие. Аз виждам тази сестра, която шие, харесвам челото ѝ – много хубава е долната част на челото ѝ. Характерът ѝ е толкова хубав, че тя много хубаво шие.

Има и други сестри шивачки. Аз шивачките ги познавам по челото. Като ѝ видя челото, зная добра шивачка ли е, или не. И певците ги познавам – като видя певеца, зная вече дали ще пее хубаво. И цигуларя като видя, и него го зная дали ще свири, или не. Като срещна някой говорител, и него го зная дали ще ми говори вярно, силно ли ще говори, или не. Тогава взимам дистанция – ако ще говори силно, отдалеч заставам; ако ще ми говори тихо, приближавам се при него. Ако имате радио, как е направено: силно ли да говори, или тихо? Има една пружинка, която като завъртиш, гласът се намалява; някъде се усилва, нагажда се.

Казвам: онова, което нагажда човешката мисъл, това е законът за Любовта. Трябва да нагласиш тази мисъл да функционира, както Любовта изисква. Искаш да проявиш своите чувства – пак ще ги нагласиш според закона на Любовта. Искаш да постъпваш добре – всякога ще нагласяваш. Ако знаеш как да прекараш своята мисъл през средата на Божествената любов, ако знаеш да прекараш своите чувства през тази Божествена среда, всичко ще бъде добре.

Някой път се спираш и казваш: „Аз искам да живея“. Аз задавам въпроса така: за кого искам да живея? За кого можете да живеете в света? За себе си ако живеете, вие ще влезете в

едно стълкновение. Ако живеете за Божественото, това е животът: Божественото е същината. Това, което търсите в себе си, е щастието. Вие търсите щастието, но щастието е в Божественото във вас. Вие търсите светлите мисли: тия светли мисли са в Божествената любов. Каквото и да търсите в света, вие ще го намерите само в тоя Божествен порядък на нещата. Той е вътре във вас. Щом го намерите, първо ще почувствате един мир в себе си, една радост, една светлина. Може да бъдете на умиране. Един човек даже и да умира, като му дам онзи основен тон, за да разбере живота, няма да умре.

Хората умират от безлюбие; всички хора умират от малко любов. Ако един човек умре и вие го обичате, той ще се съживи. Аз съм ви дал един пример за онази богата американка, на която мъжът ѝ бил красив. И тя била красива. Разболяла се и мъжът ѝ вика дванадесет души лекари да я гледат. Констатират положението и казват: „Жена ти след 24 часа ще свърши“. Той обичал своята възлюбена, отива със сълзи на очи и ѝ казва: „Лекарите констатираха, че след 24 часа ще умреш“. Тя го гледа и казва: „Това е Волята Божия, но от тебе искам да ми дадеш едно обещание“. Той бил доста умен и казва: „Ако е нещо, което мога да изпълня... Може да искаш нещо, което не мога да изпълня“. Тя казва: „Искам да ми обещаеш нещо“. Той отговаря: „Не мога да ти обещая, докато не ми кажеш какво е. Първо да видя мога ли да изпълня това обещание“. Тя казва: „Искам като умра, ти да не се жениш“. „Виж – казва той – да ти кажа: не искам да те лъжа, това не мога да го направя“. Жената рекла: „Тогава аз няма да умра“.

Казвам: дългият и щастливият живот зависят от онзи стимул – от Бога, Който живее в нас. Първо хората, като се отдалечиха от Бога, умряха. И умряха по единствената причина, че се отдалечиха от Любовта, отдалечиха се от Бога. Преди Адам да съгреши, Господ го учеше сутрин, а пък като съгреши, Той надвечер дойде и го потърси; целия ден Господ не се яви. Адам рече: „Чух гласа Ти, но се убоях“. Господ не бе вътре, а отвън. Щом Господ те търси вечерно време, значи си ял от забранения плод – и тебе не те очаква нищо хубаво. Щом Господ вечерно време ти говори, теб те очаква да идеш извън рая.

Сега във вас се заражда мисълта: „Ние от кои сме? Ние искаме да се върнем“. Сега говоря за същността на живота,

как трябва да се живее. Писано е в Евангелието: „Да се възлюбим едни други“. Знаете ли каква наука е да залюбиш един човек? Най-първо трябва да имаш понятие за неговия ум, да има връзка между твоя и неговия ум, да има връзка и между твоето и неговото сърце; и то правилна връзка. Човекът, който те обича, никога не трябва да мисли зло за тебе.

Един млад брат наскоро дойде при мене и ми разправи една своя опитност. Доста дълбоко беше проникнал в себе си. Казва: „В мене има нещо хубаво, дълбоко, но съм наследил нещо от майка си: такава една сприхавост, една заядливост. Заядлив съм, искам да ухапя, а после се разкайвам. Това е една черта на майка ми. Усещам добре какво трябва да направя. Но щом започна да говоря, ни най-малко не говоря това, което чувствам в себе си, а все ще кажа туй, което не е“. Аз рекох: „От моето гледище ти си построен по закона на принципите и в тебе преодоляват те. Ти живееш във фактите“.

Всички хора живеят във фактите. Фактът е една истина, която нито се доказва, нито се опровергава. Това е един факт, това е физическият свят. Всичките спорове произтичат от благата, които са на Земята. След това от закона произтича недоумението. При закона отиваш да определиш тия факти; законът трябва да ги определи. Някой има да ти дава – колко трябва да ти плати? Или ако имаш да вземаш – колко трябва да вземеш? Най-после ти дойдеш до закона на принципите. Казвам: всичките хора се справят с фактите. Какво трябва да се прави с тях?

Да кажем, че имаш да вземаш от десет души. Вие трябва да постъпите като онзи стар българин, който бил на 85 години. Разболял се той и отива в другия свят. След три дена се връща и казва: „Синко, тъй както съм живял досега, не трябва да се живее“. Рекъл: „Дайте тефтерите!“. Взема ги и ги хвърля в огъня. Ново трябва, пък старото да се изгори.

Та когато един тръгне в новото учение, трябва да вземе старите тефтери, в огъня да ги хвърли. После да вземе нови тефтери – в новото. Сега целият свят страда от старите тефтери. Англичаните, германците държат все старите тефтери. Французите, русите, българите – всички старите тефтери държат. Казват: „Какъв порядък!“. Всичкият този порядък – в огъня! Тогава трябва да се тури порядъкът на Божествена-

та любов, порядъкът на Божествената мъдрост и порядъкът на Божествената истина. Всеки един от вас може да направи това.

Казвам: вие сте направили погрешка в света. Това нарочно е допуснато от Природата, за да се покаже колко сте силен. Човешката воля се познава, силата на човешката воля се познава само в погрешките. Ако човек може да направи погрешки и да ги изправи, той е силен човек. Ако прави погрешки и не ги изправя, той е силен в правенето, а слаб в изправянето. Трябва да бъдете силни да направите една погрешка, но да бъдете силни и да я изправите: тогава сте силен човек. Всички тия навици, които са придобити, всичко туй трябва да го изправите. Силни хора тогава ще бъдете. Ако искате да се раждате в погрешките на света, вашата воля не може да се развие. Ако не беше тъй, Бог не би допуснал погрешка в рая. Защо Бог допусна погрешката в рая? За да се яви силата. Съвременните хора ще бъдат по-добри, отколкото беше Адам в рая; ще бъдат по-добри от тогава, преди той да беше съгрешил.

Та сега ви предстои една работа, една задача имате да развиете: как ще приложите Любовта. Любовта всеки я прилага. Виждам, че онази птичка носи червейчета; даде ги на малките и отглежда децата си. Говорим, че човешката любов е идеална. Идеална е и любовта на птиците. Какво повече извършва една майка от една птичка? Даже някой път виждаме, че птичките са много по-внимателни към своите деца, отколкото са внимателни хората. Едно дете на птиците, като поотрасне, пущат го само; а едно дете на хората 21 години изисква – все ще се кара, ще се сърди. При птичките и майката, и децата, и бащата тръгнат заедно – и няма да се карат. В човешкия порядък синът или дъщерята и след 21 години очакват баща им да даде нещо. Малките птиченца до 1–2 месеца очакват от майка си; след 2 месеца тръгват и те сами; казват: „Разбрахме работата“ – и си помагат.

Сега се изисква Божественото. Бог е, Който действа в нас, Той ни показва един пример, нищо не е станало така. Оженят се двама млади. Той обича своята другарка, а тя го пита: „Харесваш ли яденето?“. Жената го е пресолила. Мъжът трябва да каже: „Малко повечко солчица си турила, но не се безпокой. Втория път ще туриш по-малко сол“. Какво има от туй,

че в яденето има малко сол? Защо именно като се тури много сол в яденето, това е престъпление; като се тури малко масло, също е престъпление? Като се сложи много масло, е добре; като се сложи много сол, не е добре. Защо е така? Това са наши понятия.

Ако се сложи много сол в яденето, тази сол не може да се асимилира, следователно се произвежда една реакция. Ако ядеш солено, ще пиеш много вода, а тази вода ще спре процеса на храносмилането. Затова е разумно да се сложи колкото се може по-малко сол, за да стане яденето хубаво. Малко сол се изисква, но се изисква сол. Многото сол е наше понятие. Само малкото сол може да произведе една правилна реакция вътре в тялото. Солта в човешката мисъл е един малък подтик. Трябва на човешката мисъл да се даде един подтик, мисълта да работи сама за себе си. Солта в чувствата пак ще действа по същия начин – като един малък подтик, като един стимул. Някой търси как да се стимулира. Не търси стимул: ако се стимулираш, ще дойде обратна реакция.

Казвам: всичките ни мисли, желания, постъпки и енергии трябва да минат през Божествения център на Любовта. Тогава всичко в света се поправя. Трябва да мислим, да прекараме мислите през Божествения свят. И тогава тази мисъл ще се върне към нас. Трябва да прекараме нашите чувства през Божествения център – и тогава да се върнат; да прекараме и постъпките си – и тогава да се върнат. Само тогава ще почувстваме, че в живота има вътрешен смисъл.

Ето един добър пример с две деца. Гледам, че едното дете е надалече, а другото държи две ябълки. Като взе двете ябълки, първото дете му се похвали, но даде едната ябълка на другото. Умно дете е това. Искам и вашите ябълки да ги дадете.

Добрата молитва

31. лекция, 1 май 1940 г., София, Изгрев

ПОСТИЖЕНИЯ НА ЛЮБОВТА

Добрата молитва
Духът Божий

Доста трудна тема е тази за ползата от космите. Не зная как сте я разработили.

Имате думата *да вярваш*. Какво значи да вярваш в неща, които са физически? Вяра във физическите работи – значи вяра в работи, които са завършени процеси. Вие седите на стола и не се мърдате – това е физически процес. Започвате да се движите или заспивате. Каква е разликата между едно будно и едно спящо състояние? Щом заспите, тялото ви почива. Вие може да сте някъде, да сте сънували нещо, но нищо не помните. Имате някаква идея, едно впечатление за съня, но сънят е така разпокъсан, че не помните нищо свързано. Сънували сте някоя лисица, някоя котка да скача, някоя птичка, някое гълъбче – искате да знаете какво означават.

Вие като ходите денем, прелитат лястовички и други птички. Какво отношение имат към вас? Те си гледат работата. Птичките хвъркат, търсят храна. Лястовичката хвърка, търси мушици: там се наведе, хване една мушица, глътне я. Ти казваш: „Наведе се надолу“, пък тя си търси храната. Това, което ви говоря сега, няма връзка със сегашния живот. Казвате: „Що ни интересува нас лястовичката, че хвръкнала?“.

Вие имате два крака. Искате да знаете като как трябва да постъпвате в света, какви трябва да бъдат вашите постъпки. Имате две ръце, имате две очи, две уши, един нос с две отвърстия, имате една уста с две отвърстия: едно за дробовете и друго за стомаха. Имате два крака, но не знаете каква тайна се крие в човешките крака. Ти ако не знаеш как да движиш краката си, ще си създадеш най-големите неприятности; ако знаеш как да ги движиш, ще си създадеш най-голяма приятност. Ако не знаеш как да движиш очите си, ще си създадеш най-голяма неприятност; ако знаеш как да ги движиш, ще си създадеш най-голямата приятност.

Казвам: човек трябва да мисли. Какво нещо е човешката мисъл? За да мисли човек, очите му трябва да имат някакъв предмет, който да събуди неговата мисъл. За някои очи предметът трябва да дойде от външния свят; за да събуди мисълта, той не може да бъде вътрешен, абстрактен. Казвате: „Мога да мисля“. Вие не можете да мислите без външния свят, вие не можете да мислите без сърцето, не можете да мислите без земята, не можете да мислите без растенията, без хората, които срещате. Всеки човек е един стимул за вас. Това вие не го съзнавате.

По някой път в краката се поражда амбиция, те имат такава амбиция: и левият крак иска да бъде пръв, и десният крак иска да бъде пръв. И не искат да ходят. Ти казваш: „Аз не мога да ходя“. Защо? Защото двата крака спорят кой да бъде пръв. И това може да трае половин час, един час. Вие седите и питате: „Да ходя или да не ходя?“. Седите, разсъждавате – не ви се ходи. Не ви се ходи, защото краката спорят кой да бъде пръв – и въпросът остава неразрешен. Вие уреждате една екскурзия. След няколко дена пак ви дойде наум да ходите някъде. Краката също са заинтересувани да идат горе на Витоша. Сега кой трябва да бъде пръв и кой трябва да бъде последен? Те решават, след като се разговарят – краката си имат особен език. Няма да ви казвам какъв е техният език. Аз не искам да вярвате в това – научете го. Дали ще вярвате, то е друг въпрос.

Туй, което ви разправям, е вярно, но формата не е вярна. Питаш: „Как си говорят сега?“. Говорят си тъй, както вие си говорите – така и краката си говорят. Най-първо десният крак реши да бъде пръв. Казва: „Аз ще уредя тази работа“. Левият казва: „Хайде, тъй да бъде“ – и остава назад, а десният тръгва напред. В следния момент левият стане пръв, десният остава назад. После десният казва: „Аз ще направя нещо“; левият казва: „И аз ще направя“. И двата се надпреварват – и човек върви, движи се.

Вие ако не можете да бъдете последен, и пръв не можете да бъдете. Ако не можете да бъдете пръв, и последен не можете да бъдете. Това са две привилегии: да бъдеш последен и да бъдеш пръв. И в свещената книга Бог казва: „Аз съм алфа и омега“. Вие казвате: „Аз няма да бъда опашка“. Ако не можеш да бъдеш опашка, ти не можеш да бъдеш и глава. Ако не можеш да бъдеш глава, не можеш да бъдеш и опашка.

Сега вие не вземайте опашката на животните. Знаете ли къде е вашата опашка? Носът е вашата опашка. Този нос вие постоянно така го бутате, понеже той е инспектор на труда. Казваш: „Тази работа трябва да я уредиш“ – теглиш носа си. Някой път вие не мислите – тогава ви хване хрема. Този инспектор на труда стане мързелив, не иска да работи. Като ви хване хрема, кихате, теглите го, докато най-после се събуди да си свърши работата. Но зависи как пипате носа си. Вие сложите ръката на носа си и казвате: „Що ли го е турил тук Господ този нос?“. Ами къде трябва да го тури? Започнете да мислите, казвате: „Защо не го е направил малко по-дълъг? Защо го е направил толкова широк?“. Вие нямате ясна представа какво значи един красив нос. Ако носът е тесен, ако е дълъг, е хубаво. И да бъде широк не е лошо, но отношение трябва да има.

Аз онзи ден говорих за математическите отношения. Под математически отношения разбирам един Божествен ред, който не може да се измени. Имаш едно математическо отношение и не можеш да го измениш. Имаш едно геометрическо положение и не можеш да го измениш, понеже Бог с милиарди години е мислил, мислил; чертал е, мислил е, чертал е, мислил е – и това, което е начертал, е последното. Пък ти – един човек на Земята, който едва започва да пише азбуката, искаш да дадеш съвет на Господа.

Казваш: „Аз вярвам в тебе“. Отговарям: ако вярваш в мене, ти ползваш себе си, не ползваш мен. Ако аз вярвам в тебе, ползвам себе си. Ако вярвам в Бога, аз не ползвам Бога, а ползвам себе си. Като ставам проводник на Божественото, ползвам себе си; ако не вярвам, спъвам себе си. Ние се спъваме с нашето неверие. Ако престанеш да вярваш в разумното в света, ще се спънеш. Как ще се спънеш? Най-първо стомахът ще те заболи, второ, ще започне да те боли сърцето, после дробовете започват да те задушават. После тази болка ще се пренесе в гърлото, ще се пренесе в слепите очи или в главата ти – и един ден ставаш шашав. Казваш: „Откъде ми дойде тази беля, аз ли бях най-големият грешник в света?“. Най-големият грешник в света си, понеже не разбираш Божиите пътища.

Питате сега: „Кой е видял досега Господа?“. Да ви приведа друго едно малко доказателство. Срещам едно дете сираче, на което баща му е умрял, когато още се е раждало. То каз-

ва: „Нямам баща, не съм го виждал. Не зная дали имам баща, или не“. Това дете не е виждало баща си, как ще знае дали има баща? То самото мяза на баща си: очите му приличат на бащините, устата прилича, всичко прилича на баща му. То като се погледне, ще знае какъв е баща му.

Ти казваш: „Виждал ли си Господа?“. Щом мислиш, и Господ мисли – значи имаш Божията мисъл. Щом чувстваш, и Господ чувства. Щом ти имаш сила да работиш, и Господ има сила. Тази сила е дошла от Бога. Какво доказателство искаш сега? Щом виждаш себе си, това е Господ.

Сега къде ще дойде заблуждението? Като си видял първия пръст на един човек, ти си видял човека. Човекът е в първия пръст, но ти трябва да видиш цялото му тяло, за да имаш една пълна представа. Ако един учен човек види единия пръст, от него може да нареди всичките други; той е умен. Този пръст има отношение към останалите. Ако вашият показалец е къс, вие във всичките си мисли мязате на него. Ако този пръст е дебел в основата, значи на физическото поле добре си уреждате работите, много не му мислите. Ако пръстът е късичък, философия няма във вас. Ти казваш: „Що ми трябва да мисля? Ще си похапна, ще си полегна, ще си поспя“. Тогава ще си кажеш: „Като имам малко парици, къщица, един вол, едно конче, няколко нивици, тъй ще минавам, животът ще свърши. Няма защо да ида да се ровя в небето, в Слънцето, в Луната, в звездите – мене не ме интересуват тия работи“.

Този човек не знае, че здравословното състояние на човека зависи от Луната. Той трябва да бъде здрав. Ако е болен, значи е нарушил някой закон на Месечината. За да бъде здрав, трябва да е свързан с Луната. Ако не е пъргав, ако остарява, става хилав и не може да се движи – нарушил е законите на Слънцето, не е в пряко отношение с него. Изгубил ли е своето достойнство, той не е свързан с Юпитер. Ако не е енергичен и не може да се защитава – изгубил е своето отношение с Марс. Ако не обича хората – изгубил е своето отношение с Венера. Ако не му стига умът да си урежда практическите работи – изгубил е отношението си с Меркурий. Няма ли философски ум, не гледа ли критически – изгубил е отношението си със Сатурн. Как ще ги поправи? Някой казва: „Не мога да мисля“ – значи не е свързан със Сатурн. Ако няма благородство, не е свързан с Юпитер. Няма ли живот в себе си – не е свързан със Слънцето.

Някой ще каже: „Господ е направил света“. Хубаво, ако ние се основаваме на това „Господ е направил света“, повече не ни трябва. Няма какво да се събираме тук да помагаме – всеки да седи у дома си. Ние сме направили света така: какъв ще бъде животът тогава? Аз ви навеждам на тия противоречия. Вие седите вкъщи и имате противоречие. Казвате: „Аз не мога да го търпя. Не мога да го нося“. Защо не можеш да го търпиш? „Не мога да го обичам“. Защо не можеш да го обичаш? Ако ти дам десетина хиляди лева и всеки ден, като те викам вкъщи, ти правя баница, тогава ще ме обичаш. Нищо като не ти давам, как ще ме обичаш? Значи ако не ме обичаш, аз заключавам, че си голям интересчия – искаш хората да те обичат, за да ти дават. А казват: „Да се обичаме“.

Аз когато ви говоря нещо, виждам, че вие го пренасяте за себе си – и всяко нещо ви засяга. Кое ни засяга? Аз по някой път, като говоря на български, понеже разбирам езиците, сложа една дума; търся, търся една дума, но никоя дума не мога да намеря. Някой път изкажа една дума – „дойдé“. „Дойдé“ изразява един процес, който престава. Идеята, която искам да изразя, показва движение. Като кажа „дойдé“, това не показва движение, а показва един процес, който е спрял. Процесът е спрял, думата показва, че нещо не се движи; а всъщност процесът е този, който се движи. Тогава ако кажа: „Върви“, туй не показва, че нещо иде към тебе, а показва само, че то върви. „Дойдé“ показва, че някой върви към мене и е спрял. „Дойдé“ не показва, че се разговаряме, показва само, че онзи е дошъл. То не показва защо е дошъл и за какво има да се разговаряме.

Сега да се върнем назад. Искам да ви кажа нещо много съществено, което трябва да знаете. Имайте предвид, че Бог е едно от най-разумните същества в света, което ни наблюдава. Той ви извинява всичките погрешки, но не може да ви избави от последствията на вашите погрешки. Вие сега търгувате и казвате: „Защо Господ да не може да ни избави?“. Когато сами можете да се избавите, защо Господ трябва да ви избавя? Казвате: „Аз съм болен. Господ може да ме оздрави“. Но тази болест аз я създадох; аз ядох сушена биволска пастърма по три пъти на ден, развалих стомаха си и казвам: „Не може ли Господ да ме излекува?“. Докато ядеш пастърма, Господ не може да те излекува.

Сега другото положение; аз вземам този пример. Не вярвам нито един от вас да не е ял биволска пастърма. Всички стари учения аз ги считам за консерви в кутии, които сега ви се дават да ядете. Еди-кой си пророк така е казал... Хубави консерви! Вие вярвате в онова, което едно време пророците говориха, а в това, което сега Бог ви говори, не вярвате. Евреите вярваха в Мойсей, но като дойде Христос да говори, не повярваха в Него. Този, в Когото евреите не повярваха преди 2000 години, сега вярват в Него. В това, което сега се говори, хората не вярват; след 2000 години ще повярват в него. Тия хора, които вярваха в пророците и не повярваха в Христа, умни ли бяха? Че вярваха в пророците – умни хора бяха, а че не вярваха в Христа – бяха глупави. Че как може Господ чрез пророците да говори, чрез Христа да говори – а сега не говори ли? Че Господ и сега говори, и тогава е говорил.

Казвам: не се заблуждавайте от външната форма на нещата. Онова, което ви носи едно дете, е важно. То може да е дете, да не може да разсъждава, да не е философ, но това, което носи, е много важно. То ви носи златни монети, чисто злато. Друг може да е философ и пак може да ви носи медни монети, които струват 10 стотинки. Това дете ви носи 20 лева. Единият е философ, другото е дете, но питам: кой ви дава повече? Детето.

Наскоро ми разправяха един случай на село. Детето пита баща си: „Татко, защо Господ някой път покрива небето с облаци, а някой път го направи ясно? Защо Слънцето на изток изгрява, пък на запад залязва?“. Как ще обясниш на това дете? Дойде ви една радост – туй е изгревът на Божествената истина във вас. Дойде една скръб – това е залезът. Вие питате: „Защо скърбя? Защо Слънцето залязва? Защо се радвам? Защо Слънцето изгрява?“. При изгрева на Слънцето идат радостите, при залеза му идват скърбите. Казваш: „Защо ми дойде тази скръб?“. Защото Слънцето залязва. Другояче не може да бъде. Всякога, когато Слънцето залязва, скърбите идат; всякога, когато Слънцето изгрява, идват радостите. Една скръб не може да дойде в изгрева на Слънцето. Вътре в човешката мисъл е изгрев. Когато човекът мисли, скръбта не може да дойде в човешката мисъл.

Ти по някой път мислиш за своите младини и ти стане мъчно. Но твоите младини са залез: ти мислиш за младини-

те, които са минали. Мислиш за своето бъдеще – и веднага се въодушевяваш. Не може човек да мисли за бъдещето и да не се въодушеви.

Питам: ако вие идете при един извор и сте жадни, какво чувство ще имате? Изворът блика: какво чувство ще имате в себе си при сегашното положение? Който и да е песимист, като види извора, веднага ще се зарадва, защото този извор задоволява една ваша нужда в дадения случай. Но представете си, че след 4–5 дена изворът пресъхне. Какво ще се образува във вас? „Стана ми мъчно.“ Защо? Залез е това.

Ти започваш да философстваш защо изворът е пресъхнал. Има си причини защо. Причините може да са в разместването на пластовете – и вследствие на това водата се е изгубила. Някой път вие сте вкъщи и някоя крушка изгасне изведнъж, изгори. Вие ставате суеверни – да не би, като е изгаснала крушката, някой да е умрял. Има едно поверие, че като пада звезда, един човек умира. Може да е така; възможно е, като е паднала звездата, да е умрял някой, защото почти във всяка секунда умира един човек. И в този момент тази звезда пада, за да покаже пътя на душата; по същия този път душата отива нагоре към Бога.

Сега вие се спирате върху вашето състояние като един царски син. Казваш: „Не съм ли царски син, не тече ли в жилите ми царска кръв, не съм ли аз записан в книгите?“. Това е едно отношение. Ако този царски син не живее както трябва, питам: какво го ползва неговата царска кръв? Може аз да съм завършил, учен човек да съм, да имам диплом, но учение трябва. Аз съм завършил медицина и лекувам болестите. Мога да направя една диагноза, но не зная да я лекувам. Питам: какво ме ползва това знание? Зная от какво е произлязла болестта, пък не мога да я отмахна. Едновременно със знанието на причините трябва да знаете и как да изцерите тази болест.

Казвам: всички вие имате мъчнотии. След като имате една мъчнотия, търсите някому да разправяте за нея. Сам не може да се справите с мъчнотията. Някой път ви е мъчно. Понякога дойде някой при мене – и аз виждам, мъчно му е. Казва: „Голяма мъчнотия имам“. Вчера идва една госпожа, но не мога да я приема. Виждам, носи една скръб. Казва: „Животът ми се обезсмислил. Нищо вече не ме интересува в него“. Защо не я интересува? Млада се е оженила за един доста добър чо-

век – за един човек, който мислил само за Земята. Показва ми портрета – с един аналитичен ум; аз виждам човек, който разбира добре своите интереси – по вещдите му съдя. Той не я е обичал, но тя казва: „Голяма любов имах към него. Виждах, че е такъв, но го обичах“. Той умира и едва сега се влюбва в нея. Тя го носи в себе си и казва: „Изгубих го. Къде е?“.

Казвам: „Какво си изгубила? Та ти го носиш в себе си“. Той се оплаква: никак не е готов за другия свят. Държи се за нея като дете за скута за майка си. Жената казва: „Удвои се скръбта ми, искам да отида при него“. Той я вика. Аз ѝ казвам: „Каква полза, като идеш при него? Тук е по-добре да бъдеш, да му помагаш“. Тя пита: „Кажи ми как да го видя?“ „Как ще го видиш? Първо трябва да излезе от теб. Той е влязъл вътре в тебе“. Казва ми: „Извади го навън“. „Това – рекох – не трябва да го правя.“ Аз мога да ви кажа защо не го правя. Не може така: той е влязъл в нея, учтивостта го изисква. Този човек е в един непознат свят и влиза в колибка. Да го извадиш, това не е човешко. Рекох ѝ: „Ти ще започнеш да го учиш. Ще започнеш да му четеш Библията, да му проповядваш, за да повярва в Бога“. Госпожата казва: „Не зная. Тук не виждам нищо за оня свят. Този свят е по-лош, отколкото оня. Искам той да се върне“. После пита: „Ще може ли да се върне? Ако той не се върне, аз искам да отида при него“.

Рекох ѝ: „Ти не трябваше да оставяш той да умре. Сега сте се разменили: ти си го обичала, когато той е бил на Земята; пък той те обича, като е отишъл в другия свят. Ще благодариш. Тази скръб не е твоя, тя е негова. Ако мислиш, че тази скръб е твоя, ти се заблуждаваш“. Тя ме гледа и казва: „Да ти целуна ръката“. Сега той иска да целуне ръката ми; той целува ръката ми, защото ме слуша какво говоря. Рекох: „Може да ми целунеш ръката, но всъщност твоят възлюбен ми целува ръката“. Защото той иска по-лесно да минава.

Практично е някога да се целува ръката. Младата булка, като целуне ръката на свекъра, той ѝ даде една златна монета. Покланя се булката. На десет души да целунеш ръката, по един наполеон – 10 наполеона. Ако целуваш всеки ден ръката на четирима души, по един наполеон – 4 наполеона. Не струва ли тази целувка? Всеки ден по 4 наполеона, за 100 дни – 400, за година – 1200 наполеона. Не си ли струва човек да целува ръка?

Сега аз изнасям тия неща, за да се свържете с действителния живот. Вие ту се свързвате, ту се развързвате. Седите и мислите един човек да го обичате или да не го обичате. Слънцето изгрява и вие мислите да станете или да не станете. Който иска да прокопса в света, Слънцето да не го заварва в кревата. Колкото пъти те заварва в кревата, ще плащаш глоба. Всичката глоба е затова, че вие много пъти не сте станали. Казвате: „Изгря Слънцето“. Като изгрява Слънцето, то ти носи писмата от невидимия свят. Не трябва да спиш: лягай рано и ставай рано!

Та казвам: сутринта ставам и се свързвам с човешката мисъл. Щом те огрее Слънцето, не мислиш много за това; повече мислиш да станеш или да не станеш, дали е приготвено яденето. Като се събудиш, в модерния живот до леглото има звънец. Иззвъниш: слугата дойде, даде ти обущата, дрехите. И си представяш, че си много голям. Да ви дам един съвет: като станеш сутрин, не викай никого, сам си свърши работата. Остави другите хора да свършат тяхната работа. След като свършиш своята работа, иди при другите хора, които спят, и това, което искаш на тебе да го направят, направи го на тях. Няма случай, дето човек да е направил някому услуга, и да не са се отплатили. Иди ти пръв. Ти искаш да бъдеш пръв: стани пръв. Знай, че във втората минута може да бъдеш последен. Ако ти не можеш да бъдеш пръв и последен, нищо не можеш да свършиш в живота.

Аз да ви кажа: ако искаш да бъдеш пръв, нищо не можеш да свършиш в света. Този, който е готов да бъде пръв и последен, трябва да е готов да направи най-малката услуга на когото и да е. Гледай да услужиш на едно дете, на една мушица, на една капка – и тогава да имаш светла мисъл. Вие минавате с краката си отгоре по цветята. Тия цветя са изложение на същества, които седят много по-високо. Те са направили изложение на своите картини, а ти минаваш с краката си отгоре върху тази изложба. След това ще те сполети нещо.

Да ви приведа един пример с един полковник от Варна, наричаше се полковник Обрешков. Казваше: „Обичам да се занимавам с лов. Веднъж ходих да бия гълъби и гургулици. Синът ми беше 16–17-годишен. Аз взех чифтето и на него дадох едно чифте. Той идваше да ми помага и двамата ходехме за гургулици. Приятно ми беше. Един ден му казвам: „Дра-

ганчо, тури чифтето и да идем на лов“. През май беше. Отиваме и двамата. Гледам, на едно дърво една гургулица си гугука. Стрелях. И като изстрелях, гледам, кракът ѝ увисна. Нещо ме жегна. Дойде ми наум, че тя може да си има дечица. Сега ли намерих да стрелям?! Жегна ме нещо. Седнахме и след 20 минути синът ми, като въртеше пушката, ме рани в крака. Така увисна и моят крак – както на гургулицата. Шест-седем месеца се лекувах. Започнах тогава да чета Библията, обърнах се. Казах си: „Отсега нататък хвърлям пушката, няма да убивам гургулици“.

Вие сега казвате: „Колко жестоко е това“. Някой път какви ли погрешки не правим. Някой човек е весел, радостен: ще идем, ще му теглим куршум – увисне му кракът. Някой човек има едно верую. Ти му казваш: „Какво си тръгнал по тия заблуждения?“. Привеждал съм примера за Мойсей, когато отивал на планината Хорив да вземе заповедите от Господа. Гледа един овчар – весел, заклал едно агне, шета. Пита го: „Какво си се разшетал?“. Онзи отговаря: „Господ ми каза, че ще ми дойде на гости!“. Опекъл агнето, всичко приготвил. Мойсей казва: „Той Господ агнета не яде. Ти си се заблудил, остави тия работи“. Като му казал така, овчарят се умислил, седнал. Мойсей му казва: „Ще се научиш да оставяш своите заблуждения“. Отива горе на планината и вижда, че Господ е недоволен от него. Пита защо и Господ му казва: „Какво рече на овчаря?“ „Казах му, че Ти агнета не ядеш.“ „Я иди сега да му кажеш, че Аз ще му ида на гости!“.

Слиза Мойсей от планината, минава край овчаря и му казва: „Макар че ти рекох, че Господ агнета не яде, Той ще ти дойде на гости“. Овчарят се зарадвал. Мойсей сега се интересувал как Господ ще му дойде на гости, как ще яде агнето. Скрил се да гледа. По едно време, когато този овчар приготвил всичкото ядене, заспал. Един огнен стълб слязъл отгоре и изпоял всичкото агне. След един час овчарят се събудил и се зарадвал. Казал: „Господ дойде и видях как изяде агнето“. И Мойсей разбрал философията на живота. Това е един пример. Той не е станал, както се разказва – по човешки го разправям. Принципиално този пример е верен, но формата не е вярна.

Та вие по някой път казвате: „Господ с мене ли ще се занимава?“. Ако Господ се е занимавал с тебе да те създаде, сега

мислиш ли, че Той няма да се интересува от това, което е създал? Възможно ли е бащата да не се интересува от сина си и една майка да не се интересува от дъщеря си? Възможно ли е ти да не се интересуваш от своите очи? Ние всички сме потребни на Господа, понеже сме проводници на неговите идеи, на неговите мисли.

Първото нещо е вие да не живеете за себе си: това ще бъде последно. Най-първо ще бъдете проводници на Неговата мисъл, на Неговото знание, на Неговата сила, а себе си ще оставите най-после, на заден план. И Христос, Който разбираше, каза: „Не дойдох да извърша Своята воля, но Волята на Онзи, Който Ме е пратил“. Питате: „Как трябва да живеем, как трябва да мислим?“. Тъй, както Христос е мислил.

По някой път някои ме питат: „Учителю, как си дошъл между нас?“. Аз не дойдох заради вас; дойдох заради Онзи, Който ме е пратил – нищо повече. „Как дойде?“ Понеже Той ме е пратил, затова дойдох. Един ден, като ме повика, аз ще се върна и ще кажа: „Онази работа, която ми даде, свърших я“. Желая и на вас това, за което Бог ви е пратил, да го извършите, да го направите. Туй е добро – да извършим онова, за което Господ ни е пратил тук. Щом като извършим Божията работа, другите работи стават. Когато главата е намясто, когато сърцето е намясто и когато волята е намясто, всичко става. Всичко става, когато главата е намясто.

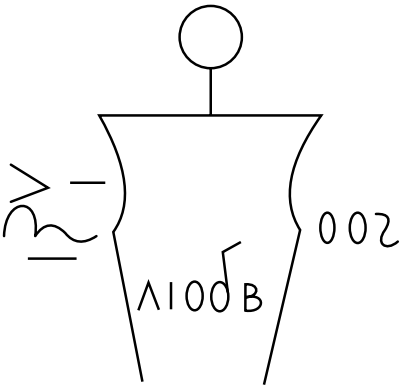

Тия линии трябва да оживеят. Когато се чертаят, нещата трябва да се разбират. Често вие пишете нещата. Какво означават тия знаци, това геометрия ли е? Разхвърляни са те. Значи в геометрията нещата са начертани. Но тук има и геометрия, ала тук ти разчленяваш нещата. *Л* какво означава? *Л*-то означава енергия, която излиза от един Божествен център. Тази любов си има специфично отношение. *Ю*-то на български, както се пише, какво означава? *О*-то на български, както се пише, показва ус-

ловията, при които тази любов може да се прояви. Значи това същество е живо.

Любовта е сила, която излиза специфично: в дадения случай тази енергия иде от Божествения център направо само към твоето сърце, за да станеш ти една жива душа. Бог започна много добре, но човекът спря процеса. Онова, което Бог даде на човека в рая, той го прекъсна – прекъсна този процес и от 8000 години хората тръгнаха по пътя на знанието. И нашата глава страда, понеже ние вървим по най-мъчния път – познаването на доброто и злото. Трябва да се върнем назад и да започнем с Любовта. Ние започнахме със знанието, но то не е разрешение на въпроса за доброто и злото. Питам: 8000 години учите, но кой от вас е разрешил въпроса за доброто и злото? Никой не го е разрешил; и още 8000 години да минат, пак няма да го разрешите. Само Любовта разрешава въпроса какво нещо е доброто.

Вие искате да знаете какво нещо е доброто и злото. Имате две доста благородни кучета. Хвърлете им една кост и те ще се скарат. По-силното ще се нахвърли, ще тегли няколко зъба на по-слабото, ще каже: „Тази кост е за мене!“. Другото ще го погледне. Вие сега философствате защо се свадиха те. Една кост има. Между тия кучета трябваше да туриш една мрежа, на едното да дадеш една кост и на другото да дадеш една кост.

Защо хората съгрешиха? Преди Ева да дойде на Земята, между нея и Адам имаше мрежа и прегрешение не можеше да стане. Като дойде на Земята, Адам даде съвет на Бога, каза: „Господи, вдигни тази мрежа, двамата да можем да вършим Волята Ти“. Бог им каза: „Няма да ядете от забраненото дърво!“ – и Господ вдигна мрежата. Щом вдигна мрежата, скараха се Адам и Ева, разногласието дойде вече.

Вие сега не можете да разберете как се скараха. Щом тя дойде до дървото, не се върна да пита Адам, но каза: „Аз сама ще разреша този въпрос“. И Адам казва: „Аз сам го разрешавам“. Тя сама и той сам го разрешиха и като видяха последствията, разбраха, че са сгрешили, че направиха погрешка. Като дойде Господ, Адам почна да се опъва. Как му дойде наум да се извинява? Каза: „Аз имах доверие в тази, която Ти направи, мислех, че е мислила“. Бог хвана жената – и тя е умна, и тя се извинява, казва: „Змията ме излъга“. Ева рече на

Господ: „Тия неща Ти със Словото Си ги направи – и аз повярвах, че нещо, което Ти си направил, не може да лъже“.

Сега аз така разсъждавам, за да може да разберете нещата. Господ каза на Адам: „Понеже ти си престъпил Моя закон, ще ореш земята“. А на жената казва: „Понеже ти си престъпила Моя закон, ще раждаш децата си с болки, докато и двамата не се върнете при Мене, понеже хванахте един крив път“. Ако един ден се върнете при Любовта, вие ще разберете. Да умре човек, това значи да влезе в пътя на Любовта. Това е аргумент. Всяка мома, която иска да влезе в пътя на Любовта, иска да умре. Когато младите искат да умрат, разбирам, че искат да любят. Някой ми казва: „Искам да умра“. Не че иска да умре, но той търси любовта. Много сестри са ми казвали, че искат да идат в другия свят, че искат да умрат.

Бих желал всички да умрете така: да напуснете вашите глупости, да влезете в закона на Любовта. Това е новият живот – да минем от смърт в живот. Но това трябва да стане съзнателно. Ти искаш да умреш, но те е страх. Какво значи страхът? Ти искаш да влезеш в любовта, но те е страх. Казваш: „Ако тя не си удържи обещанието, какво ще стане с нас?“. Единствената сила в света, която знае да държи своето обещание, това е Любовта. В нея няма никакво изключение. Понеже ние сега живеем в един свят на противоречия, считаме някой път думите за несигурни.

Аз определям Любовта така: тя едновременно е светлина, топлина и сила за човека. Щом произнесеш думата *любов* тъй, както трябва, ако ти си болен, няма да бъдеш болен; ако си невежа, невежеството ти ще изчезне; ако си безсилен, безсилието ти ще изчезне. Веднага ти ще имаш такова отношение, както детето, което е намерило баща си. Представете си едно царско дете, което не знае баща си, което е подтиквано натук-натам. Никой не подозира, че е царски син. Като намери един ден баща си, мислите ли, че това дете ще живее в неволя? Чудя се аз на вашия ум. Казвате: „Аз вярвам в Господа, намерих Го“, пък сте скръбен. Аз не мога да си представя как може да бъдеш скръбен при баща си и при майка си, как може да бъдеш скръбен при възлюбения си. Има неща неразбрани, има неразбрани работи.

Вие се намирате в края на века. Вие разрешавате въпроса ненавреме. Сега ви гледам, вие някой път казвате: „Да си уре-

дим живота, малко да може да си поживеем“. Ще си уредите живота сега, че никой няма да ви види. Вие ще си уредите живота тъй, както преди години един американски изнудвач, който тръгва подир един американски милионер, да го обере. Най-после сполучил, задигнал една торба със злато и със скъпоценни камъни. Върви и се качва на един параход. Мисли, че си е уредил живота. Среща го капитанът на парахода и му казва, че пароходът потъва. Той слага торбата.

Вие сега мислите какво ще стане със света. Сега светът потъва. Казвате: „На мене ми дотегна“. Какво ти е дотегнало? „Не можем да се избавим от противоречията на живота.“ Страданията на човека са определени. Някой път Господ ги определя така – по малко да ни дават от детство до старост. Някой път Той ти даде на младини залъгвания, но на старини из носа ще ти го изкара. Ти умираш, а твоята възлюбена и твоите деца не могат да ти помогнат. Седиш, мислиш, че отиваш някъде. Ти гледаш, къса се душата ти: гледаш белия ден, не знаеш къде отиваш. Като затвориш очи, заровят те в земята, турят ти един метър дебела земя отгоре; ти ги чуваш как плачат и питат къде си. Питам: щастие ли е това? Аз бих предпочел 100 години да седя в един човешки затвор, отколкото там да бъда.

Сега, когато се проповядва Любовта, като дойдат да те погребват, Бог трябва да дойде и да каже: „Стани!“, да те избави от гроба. А да те заровят, да плачат, че последно целуване... Благодарим за туй последно целуване. Не ни е нужно последното целуване на смъртта, но първото целуване в любовта, първия ѝ лъч. Като дойде тази целувка на Любовта, трябва да станеш и да кажеш: „Разбрах смисъла на живота!“ – и да дойдеш да работиш. Като имаш всичките страдания, да свършиш работата и да кажеш: „Аз зная откъде ида и къде отивам“.

Вие сега се спъвате в себе си. Хубаво, аз може да ви кажа, че вие сте най-напредналите в България. Ако тия, напредналите, толкова се спъват, какви са другите? Мене не ме интересуват позлатените работи, интересуват ме златните работи, но ме интересуват и окаляните работи. Аз като намеря позлатени работи, трия ги и ги изтривам; и не съжалявам, че съм ги изтрил. Като намеря окаляни работи, изтривам ги, за да намеря златото. Така аз се радвам, че съм ги намерил, поне-

же в позлатените работи намерих медта и в окаляните работи намерих златото. От позлатените работи намерих медта и ще направя леген за измиване, той ще ми послужи. Сега вашата мед я направете на легени, калайдисайте ги, мийте се в тях. Позлатените работи ги турете на работа.

Казвам: ценните си мисли, ценните си чувства, които имате, и ценните постъпки на вашето минало ги дръжте като скъпоценности – това е вашето богатство. Казвам: вие сте добри, само не знаете как да проявите вашата доброта. Като бръкнете в джоба си, всяка мисъл, която дойде във вашия ум, проявете я; всяко добро чувство на деня, което дойде, проявете го, и всяка една добра постъпка – направете я! С всяка една добра постъпка, която дойде, направете някому добро – не отлагайте през деня да направите едно добро.

Тук имаме един наш приятел. Като говоря тия работи, той един ден се спрял в Борисовата градина, турил си гърба на една ябълка и си казал: „Учителя ни казва да правим добро“. Държи гърба си на ябълковото дърво и казва: „Какво добро мога да направя на тази ябълка?“. Иска да чуе какво ще му каже ябълката. Чува нещо вътре. Тя казва: „Има нещо отдолу, което ме стяга. Моля те, туй, което ме стяга, отмахни го, да не ме мъчи“. Той се пита: „Какво ще мъчи това дърво?“. Като се навежда, вижда един тел, вглъбил се вътре в дънера на ябълката. Отива, взема клещи, изважда го и помага на ябълката.

Около кого от вас няма такива обръчи? Вземете и ги премахнете. Има нещо, което стяга вашия ум; има нещо, което стяга вашето сърце – премахнете препятствията вътре. Човек и на себе си трябва да помага. Вие като сте неразположени, предавате вашето неразположение на всички; като сте разположени, също предавате вашето разположение на всички. Всяко благо е общо за всички и всяко неразположение е общо за всички. По-добре в сегашния век е да бъдем разположени, но малко хора има разположени. Я вижте онези хора, които се бият. Знаете ли какво нещо е една модерна война? В една модерна война може ли да се съберем тук? Като засвирят свирките, в мазетата ще се криете. Като се скриете в подземието, за какво ще мислите? Дано да си заминат.

Всичките лоши мисли, това са хвърчилата на дявола. Като забръмчат, това са бомби. Всички лоши желания са артиле-

рия, която те обстрелва. Казвам: влезте в пътя на Любовта – на онази любов, която носи живот в себе си, която се справя с всичките мъчнотии. Трябва да почувствате, че сте минали от смъртта в живот. Правили ли сте опити? Вие казвате: „Да умрем“, но умирали ли сте? Трябва да видите, че като умрете, отивате в другия свят. Може човек да умре съзнателно, пък може да не умре съзнателно. Умираш. Колко хора има, които умират и се радват. Сбогуват се с всички и спокойно умират. А някои се гърчат, свиват си устата и краката. Онези, като заминават, казват: „Свърши се“. Апостол Павел казва: „Свърших вече, сега ми остава венецът на живота“.

Сега вие ме гледате. Като ме гледате, в ума ми изпъква една картина. Виждал съм някой българин – като излезе с шиника с житото, всичките кокошки, патици, мисирки тичат, всички го заобикалят, казват: „Какво носиш?“. Той, българинът, ги поглежда и му е приятно. Казва: „Хайде, понеже ме гледате любезно“ – и хвърля от житото. Погледнеш след малко – вече не го гледат: надолу гледат, навели са главите.

Каквото и да правите, аз не ви съдя. Правете всичко в света, само се дръжте за Божествената любов, за да чувствате туй, Божественото. Погрешки може да правите, но направиш ли една погрешка, поправи я. Щом поправиш една погрешка, ангелът ще тури на поправеното място едно Божествено семенце – и ти вече си спечелил доброто. Понеже като направиш доброто, това, което си посял, като изникне и цъфне, ще завърже. Ако не направиш добро, посаденото не може да цъфне.

Следователно при изправянето на една погрешка нещо се посява. При правенето на доброто туй Божествено дърво ще цъфне, ти ще видиш плода му и ще влезеш в новия живот. Изправете вашите погрешки, направете едно добро, за да цъфне това дърво и да завърже плод. Като поправяте погрешките, да се посади нещо във вас.

Аз желая нашите мисли и мислите на всинца ви да бъдат благоприятни на Господа. И желанията да бъдат благоприятни, и постъпките да бъдат благоприятни.

Отче наш

32. лекция, 8 май 1940 г., София, Изгрев

ПРАВИЛНИ ПРОЦЕСИ

Добрата молитва
В начало бе Словото

Тема: *Преки и косвени отношения между сиромашията и богатството.*

Един човек, който 10 години е ходил в една гостилница да се храни и не е научил едно ядене как да сготви, тогава не разбира какво нещо е яденето. Или да преведа: ако вие 10 години сте се хранили с плодове и не сте посели нито едно дърво, тогава не сте от добрите последователи на вегетарианството, на плодоядството. Като посеете едно дърво, вие вече сте сготвили: ще се научите как да готвите ябълки, круши и сливи.

Сега в живота всички хора не знаят как да правят преводи. Казвате: „Като идем в оня свят, какво ли ще бъде?“. Аз като гледам хората, те в този свят не са се научили как да живеят, че в оня свят ще живеят... Казват: „Като идем в оня свят, какъв ли ще бъде?“. Какъв ще бъде? Когато една муха влезе в човешкия свят, какво ще стане? Муха ще си остане. Ако ти влезеш в един университет, какво ще стане с тебе, ако не си подготвен? Нито първо отделение си свършил, нито прогимназия, нито гимназия. Влезеш вътре в университета – ти нямаш основа откъде да започнеш, ще те върнат назад. Мнозина от вас казват да идем в оня свят да видим този, да видим онзи. Че какво става с виждането?

Да кажем, вие искате да видите единицата. Имате право. Числата са 0, 1, 2, 3 и т.н. След като сте видели нулата, какво разбирате от нея? Какво нещо е нулата, никой от вас не е мислил. Казвате, че нулата сама по себе си няма никаква цена. Но туй, което няма никаква цена, оценява другите работи. Тази нула, която сама по себе си няма съдържание, като се тури подир една единица, има сила да увеличи единицата 10 пъти. След като я увеличи, става числото 10. Ако съкратите това число, имате пак единица: 10 става 1. Единицата остава единица. Сега ако тази единица я увеличите с две, имате 12; сборът на числата в 12 е 3. Единицата ако я увеличите с

още една единица, имате 2. Тогава каква е възможността за единицата? Нулата показва възможността, докато единицата може да се разширява. Вие може безкрайно да се увеличавате и безкрайно да се намалявате. Това означава нулата: възможностите да се увеличаваш и да се намаляваш.

Вие като казвате да се смалявате, имате идеята за намаляването, т.е. да станеш малък. Съвсем не е такава идеята за намаляването – да станеш малък. Но вие трябва да направите един превод. Щом ставаш малък, ти можеш да проникваш повече. Като се увеличаваш, твоето проникване става по-малко. В обем се увеличаваш, но не можеш да проникваш в нещата. Щом се смаляваш в обем, се намаляваш със сила, но твоето проникновение вътре се увеличава. Вие сега някой път искате да проникватe в хората, да проникватe, да ги разберете. Вие не можете да проникнете в хората, ако не се смалите. Как ще се смалиш? Вие разсъждавате съвсем по един материалистичен начин. Нито един от вас не се е заел да се смали.

Наскоро един ми каза, че сиромашия без богатство е дяволия. Някой умен българин го е казал това. Казвам: и богатство без сиромашия е дяволия. Сега да преведем какво нещо е богатството, научно да обясним какво е то. Богатството е потенциал, а сиромашията какво е? Сиромашията е кинетична енергия. Защото сиромахът работи; пък богатството е материал. Сиромах е онзи, който обработва онзи потенциал. Следователно сиромасите обработват богатите хора. Ти не можеш да станеш богат, ако няма кой да те обработва. А пък в дадения случай имате две сили: богатият е минус, сиромахът е плюс.

Вие казвате сега, че сте сиромаси, но имате едно отрицание. Вие сте сиромах човек, но се туряте на мястото на богатия. Там е вашата погрешка: мислите, че като сте богат човек, съдържате в себе си онази кинетична енергия. Вие се заблуждавате: щом сте богат, сте потенциал. Същевременно за да има приход от себе си този потенциал, е необходима сиромашията – кинетичната сила трябва да дойде. Сиромашията ще те застави да работиш. Всички вие искате да станете богати. Хубаво, ако всички станете богати, и във вас ще се яви онова спокойствие. Вие искате спокойствие, но знаете ли какво нещо е спокойствието? Ако искате успокояване, само мъртвите са успокоени. Ако спокойствието е щастието в света, ако почивката

е щастието, тогава мъртвите си почиват. Защо плачете за тях? Те са на мястото за почивка, защо плачете за тях? Мислите ли, че сте изгубили нещо? Вие тогава не разбирате идеята. Богатият, който влезе в земята, е дал капитала си на земята да го обработва, че от това богатство после той ще се храни. Като умирате, вие давате заем; умирането е даване на заем.

Смъртта е богатство, а животът е сиромашия. Смъртта е дала капитала си на живота и животът обработва този капитал, но смъртта изкарва нещо от него. Следователно втори път се дава принос на смъртта. За това, което си съградил, смъртта като дойде, казва: „Как си?“ – и вземе своя капитал. Тя пита: „Защо умря?“. Търговски отношения има между живота и смъртта, търговски сделки – на човешки език говоря. Смъртта пита: „Какво ще ми дадеш?“. Животът казва: „Ето тук едно дете, една жена – вземи ги“. Свърши се въпросът на жена ти, но материалът, с който е съградена тя, е един плод. Смъртта дойде и вземе своето. Но като вземе своето, тя пак дава – в земята остава нещо. И втория път от тази материя ще се изгради нещо друго.

Трябва да мислите, за да стане мисълта ви ясна. Тя трябва да стане плът и кръв вътре в човека. Вие по някой път говорите за думата *любов*. Но ти може да си кръстен само с първата буква на Любовта; може да си кръстен само с втората буква на Любовта. Че това още не е Любовта! Ти може да си кръстен с третата буква на Любовта. Като се кръстиш с всичките букви, едва тогава имаш написано в себе си името на Любовта. Тази любов трябва да се тури в действие. Кое е първото действие на Любовта? Първото действие на любовта е едно дете да се отплати за услугата, която е направила майка му – това е отплатата. Питаш: „Защо трябва да любя някого?“. Трябва да му се отплатиш.

Казвате: „Защо трябва да любим Бога?“. Ще Му се отплатиш, ще дадеш нещо. Той е дал толкова заради тебе, направил те е, а ти най-после Го отричаш, казваш: „Няма Бог“. Той не се нуждае от нищо, въпросът не е там. От какво се нуждае един професор, който е преподавал една лекция, предал е един урок? Той след като изпита ученика, какво придобива? След като ти му кажеш това, което е казал, печели ли той нещо? Печели. Професорът ще разбере дали онова, което той

ти е преподавал, си го научил; това го радва. Учителят се радва, че ти си приел това знание, което за теб ще бъде полезно. Той косвено разбира, че това, което е полезно за тебе, ще бъде полезно и за него. Например той те учи на добродетел, да бъдеш добър. Ако станеш добър, ти ще постъпиш добре и с учителя си. Ако не разбираш доброто, ако този урок не го знаеш, като постъпиш зле, ти ще постъпиш зле и с него. Някой пита: „Защо трябва ние да се обичаме?“. Ако не се обичаме, не може животът да влезе, ние ще бъдем винаги под робството на смъртта. Животът е този, който временно ще ни освободи от робството на смъртта. Ако любиш, ти ще се освободиш от смъртта; ако работиш, ще се освободиш от сиромашията.

Вие считате сиромашията за лошо нещо, но тя ще ви избави от несгодите на богатството. Та богатството внася всичките безпокойства! Постоянно мислиш да не те оберат, да не те претрепят някъде. А сиромахът няма за какво да се безпокои. По някой път и сиромахът умира, защото не е напълно сиромах. Понеже вътрешно не е напълно сиромах, и той е богат, има своето богатство. И смъртта като го хване, намира какво да продава. Тя намери тенджери, хване го и казва: „Така не може. Ти минаваш за сиромах, но не си сиромах“ – и взема от сиромаха последните му неща. Сиромахът трябва да дава нещо от себе си.

Вие всички седите и казвате: „Ние сме хора от новото учение“. Някои казват: „Ние сме окултисти, ние сме християни, ние сме православни, ние сме католици, ние сме будисти“. Може да сте всичко. Някой е зоолог, но какво значи зоолог? Той знае имената на животните, знае характерните им черти. Някой е ботаник – той познава растенията, знае имената им, знае как се разсаждат, какви плодове дават. Някой е минералог, някой е физиолог, някой е химик и т.н. Но онзи химик ако не разбира химията, как ще прави съединения и разединения? Или за да бъдеш химик, трябва да знаеш да скарваш елементите и да знаеш да ги примиряваш, на ваш език казано. Това е химия – да се научиш да скарваш елементите и да ги примиряваш, да ги разединяваш и да ги съединяваш, да ги венчаваш и да ги развенчаваш. Съединение и разединение, венчаване и развенчаване – това е химията.

Казвате: „Като идем в оня свят, какви ще бъдем?“. Българите имат една поговорка: „Облякъл се Илия, като се погледнал – пак в тия“. Има пример за един от учениците, който ходил при един от великите учители в Индия. Той го учил на науката за доброто; като дошъл да учи за доброто, казал му какво да прави. Ученикът казва: „Учителю, спри се там. Този въпрос е труден, искам да го проуча малко“. Отишъл да прилага доброто. След 10 години се връща и казва: „Започни оттам да ме учиш за доброто, дето спря преди 10 години“.

Че целият физически свят е изграден върху доброто! Ти за да бъдеш добър, трябва да разбираш всичките закони на доброто на физическия свят; трябва да разбираш как е устроен човек и защо така е устроен. Ти трябва да разбираш защо Слънцето изгрява и защо залязва; трябва да знаеш какво има вътре в Слънцето. Трябва да знаеш произхода, материалната страна на светлината.

Някой е добър човек. Вие имате едно понятие за доброто, но не зная какво е вашето понятие. Някой от вас може ли да ми каже какво е доброто? Вие разбирате доброто така: след като един е дошъл и ви е набил, дойде друг, който ви превързва и ви помага, който ви нахранва хубаво – той е добър. Единият ви е набил и намушкал; другият дойде, че ви превърже раните, погрижи се за вас и ви каже: „Няма нищо, то ще мине“. Такива опитности идват. Този наричаме добър – един човек, който в даден случай може да ти помогне материално. Материално – разбираме съществено, та да излезеш от едно затруднено положение. Паднал си в един кладенец – той ще те изтегли с въжето. Или си жаден, или си гладен, или си болен... В каквото и трудно положение да си, той ще ти направи една малка услуга – тоя човек ние наричаме добър. Това е азбуката на доброто, която трябва да прилагаме.

Та сега вие казвате: „Като идем в оня свят, какво ще бъде?“. Какво сте свършили тук? Някои мислят, че като идат в оня свят, венци ще им турят. Че има венци, има, но старите гърци са давали венци в олимпийските игри на онзи, който е побеждавал в разните борби и надбягвания. На този, който е излизал победител във всичките борби, на него са туряли един венец.

Сега и в живота има венци. Днес всички очакват, че ако победите, ще има венец; ако не победите, никакъв венец няма

да има. Вие ще имате един изпит, без да направите никаква погрешка. Може някъде да направите една малка погрешка, но няма да минете изпита. Някои от вас ще цитират онзи стих от Писанието, дето един излязъл в първия час да търси работа, друг излязъл по обяд, а трети – надвечер. И тримата били ангажирани да работят на лозето и им дали еднаква заплата. Някои казват, че стига един час да работиш. Но онези, които работят един час, са най-умните хора в света. Като работи, той знае как да работи. Онзи, който целия ден работи, не е от учените.

Сега някой казва: „Аз 30 години съм християнин“. Ти не си от учените. Да си 30 години християнин какво е? Аз казвам, че съм християнин още от времето на Адам – и още не съм го разбрал. Аз от времето на Адам уча християнството и едва започвам да го разбирам. Той казва, че от 30 години е християнин. Че какво е разбрал?! Това според тази хронология са 8000 години работа – и аз едва понадзъртам какво нещо е Любовта Божия. Като погледна тази светлина, едва разбирам Божията любов, защо Бог допусна грехопадението, защо Адам съгреши, защо Ева съгреши. Направила е една погрешка – детинска работа. А бащата взел, че ги изпъдил от рая. Казва им: „Ще засаждате нови дървета, ще пазите Моя закон“.

Защо ги е изпъдил Господ из рая? Понеже те внесоха филоксерата там. Ако ги беше оставил Господ, щяха да заразят всичките растения на рая с тази нова болест. С тях заедно Той изпъди и болестта, за да избави рая от една проказа. Затова ги изпъди; и благодарете, че ги изпъди. Изпъди ги навън и благодарение на това раят се опази. Защото тия микроби двамата ги изнесоха със себе си: и Адам, и Ева изнесоха микробите навън, раят се избави от една зараза.

Грехът е една зараза. Нали така пренесоха филоксерата от Америка. Най-първо мислеха, че ще унищожи всички наши лозя. Но това се оказа едно средство: всички тия лози, които за 12 години изсъхнаха, после се приспособиха и започнаха да растат. На онези, които не ги изкорениха, след 12 години лозята им започнаха да дават отпор на филоксерата, приспособиха се.

Лозата представя човека. Човек е мощен, грехът не може да го унищожи. На него 8000 години му отне, докато се съ-

вземе. Ние вече започнахме да се борим с греха. Най-първо грехът ни измъчваше, сега се научихме да даваме отпор на дявола. 8000 години вие сте се борили с дявола; борили сте се и той ви е гътнал. Сега има хора, дето като хванат дявола, те го гътват.

Има пример за един американски студент. Отишъл той с един от пижолистите – които обичат да се боксират. Той като се боксирал, като му дал един удар, студентът паднал, превъртял се, шапката му паднала и останала надалече. Като си тръгнал, той започнал да мисли къде се крие силата на борека. Десет години този студент изучавал в какво седи силата на този американски пехливанин. След 10 години той могъл вече да вдигне един кон и едно конче с ръката си нагоре. След 10 години отива при този пехливанин и му казва: „Ти знаеш ли аз кой съм? Ти преди 10 години ми предаде един урок, да ти покажа сега и аз един урок. Преди 10 години, като ме удари, превъртях се няколко пъти на Земята. Сега да ти покажа и аз!“. Хваща го за крака, вдига го във въздуха. Онзи му казва: „Почитам те сега“.

Та казвам: и ние, съвременните хора, ако не можем от един удар да извадим тази поука, както този американски студент, тогава в какво седи нашата сила? Например аз гледам хората колко са страхливи. Вчера идва една госпожа от града. Аз се занимавам с лопата, правя малко упражнения, музикални упражнения – вземам музикално *до*, *ре*, *ми*, *фа*, *сол*, *ла*, *си*. Иде тя и я питам: „Какво има?“. Казва: „Т.Б.С“. Лекарите казали, че има туберкулоза. Казвам: „Какво сега, мислиш ли да заминеш за другия свят?“ „Млада съм – отговаря. – Че кои са причините за болестта?“. Аз ѝ казвам: „Твоята охтика не е наследствена, ами е излязла от едно търкане на ума и сърцето. Те като са се търкали, охлузили са се. Сега няма умът и сърцето ти да се търкат, но ще вървят паралелно. Десет години ти си се безпокояла и вследствие на това се е образувала тази болест“. Казва ми: „Условията бяха такива“. С мъжа си имала нещо.

Рекох: „Мъжът е един професор, който ти дава урок, учи те на търпение. Както те гледам, ти си малко мързелива, обичаш удобствата. Както виждаш, тук е клиника“. Две сестри копаеха. Казвам: „Тези сестри също са болни. Който дойде тук, няма да лежи на креват, но тук – в клиниката. Нашата кли-

ника е такава. Ти ако няма къде да работиш, ела по половин час тук да работиш. Ние не позволяваме да се лежи на гръб“. Казвам ѝ: „Не бой се, твоята болест е за добро, няма да умреш. Започни да дишаш, да излизаш сутрин да се разхождаш, да дишаш чист въздух. Обикни мъжа си, обикни всичките хора – и болестта ще мине“. Ръкувахме се и си замина.

Те чакаха да ги приема в стаята. Казах им: „Не приемам в стаята. Тук – в клиниката“. Сега който болен дойде – в клиниката. Целият свят е една клиника, място за работа. Като дойдеш, Господ ще те лекува, ще те тури на работа, на страдание – значи в клиниката да работиш. Ти искаш да се радваш, но радостта идва след скръбта.

Тогава има две победи в света. Ако победи истината, ти ще придобиеш свободата; ако победи лъжата, ще имаш робство. Ако смъртта победи, ти придобиваш смъртта; ако животът победи, оживяваш. Ако любовта победи, живот ще имаме; ако безлюбието победи, смъртта иде. Казвам сега: и ние воюваме, и смъртта воюва. Казвате: „Трябва да воюваме“. Ако воюваш за безлюбието, ти ще имаш за резултат страданието; ако воюваш за любовта, ти в резултат ще имаш радостта. Тъй щото има два вида победи. Някой казва: „Да победим!“. Да победиш и да дойде скръбта в света, та да страдаш? Щом страдаш, ти си на кривата страна. Ако победиш и дойде радостта, ти си на правата страна.

Сега трябва да се определите. Днес щом имате страдания, трябва вече да се рекрутирате, да вземете страната на живота. Всички се оплаквате от несгодите на живота. На кривата страна сте: всички трябва да воювате. Вдигнете тогава знамето на Любовта. В любовта ти ще воюваш, сам ще воюваш – и противникът, като го удариш 4–5 пъти, ще се обезсили. Като се обезсили, ще идеш, ще го превържеш, ще му дадеш първите наставления какво нещо е Любовта.

Да ви приведа един пример. Преди повече от 50–70 години в Америка американците били много разюздани. Особено имало една област, дето обичали да си бият проповедниците. В едно доста видно американско село всеки проповедник като иде, все ще го набият – и тогава ще го пуснат. И той ще избяга. За 10 години все така правили. Никой проповедник не оставал. Иде един – набият го; иде друг – и него набият; и всички бягат. Никой не иска да иде в това село, изпоплашили се.

Най-после иде един бабаджанко проповедник, казва: „Аз съм доброволец за това село“. Качва се на коня си и отива в селото. Там имало дванадесет души, които биели – и те сега го причакват. Той като слиза от коня, казва: „Вие ли сте, които биете“. Захваща той да се боксира най-първо с главатаря – и всичките един по един ги събаря; всичките дванадесет души ги навързал сам. Тогава вярващите, като видели това, се насърчили, видели, че той е смел човек, герой – и дванадесетте души го занесли в събранието. Качва се той на амвона и главатарят се обръща, става член на църквата. Че това е любов. Та как мислите вие?

Човек трябва да има една светла мисъл, едно светло чувство и една светла постъпка. Ние имаме едно особено схващане за Любовта. Любовта примирява всичките противоречия. След като мине през всички противоречия в живота, тя може да ги примири. Ние сме минали първия опит на любовта – да примирим нещата в самите тях. Това е целта, с която Бог ни е изпратил на Земята – да разбираме всичките тия мъчнотии.

Питам сега: кой ви е научил на това? Когато един учител пише, и учениците трябва да се научат да пишат. Когато един учител смята, и учениците трябва да се научат да смятат. За да събереш две числа, трябва да разбираш числата. Ти не можеш да събереш мъртви неща. В света може да се събират само разумни същества. Събирането е един разумен процес. Събиране може да има само между две разумни същества, които се разбират: те се разбират в умствено отношение, разбират се в сърдечно отношение, разбират се и в органическо отношение и един друг се допълват. Това е събиране.

Тогава какво нещо е пък изваждането? След като двамата се събират на едно място, всеки от себе си ще извади каквото има. Изваждането е процес на даване. Ние го разбираме така: да дадеш нещо от себе си. Това е музикално. Ти изваждаш от богатството в себе си и на онзи, когото обичаш, му даваш. И той дава, и ти даваш – и двамата започвате да изваждате от себе си и давате на другите. Процесът на живота започва с изваждането. Това богатство, което е скрито във вас, трябва да го дадете.

Сега да ви представя един пример. Имате един хамбар. Житото, това е богат човек, скрит в хамбара. Земята е сиромахът. Идва господарят, който изпраща своите слуги, дава

им едно кило жито и те отиват, на гладната земя го посяват. Слугата казва: „От имането на моя господар ви давам“ – и го посява, после го зарива. Вие, които не разбирате процеса, не знаете защо се посява житото. Земята е сиромахът: като вземе житото, тя се наяде и това жито започва да расте. Идната година може в 30-процентен или в 60-процентен размер да го върне; или 100 на сто плод да даде нивата. Тя казва: „Понеже ми услужихте, заповядайте – и аз давам, след като си услужих с онова, което ми дадохте. Аз се отплащам за доброто, което ми направихте. Вие ще ожънете житото, ще го турите пак в хамбара“.

Този процес става и вътре във вас. Във физическия свят този процес става във вашия стомах, става във вашите дробове и във вашия мозък. Този процес става навсякъде. Ако той се разбира добре, ние ще бъдем най-силните хора в света. Мощта на най-силните хора седи в това, ти никога да не допуснеш една въшка да дойде да ти гложди главата; никога да не допуснеш една бълха да те гложди. Щом бълхата те гложди, ти си мързелив. Тя те хапе, казва: „Трябва да работиш“. Тя те хапе, ти започваш да се мърдаш, а бълхата мине на другата страна, казва: „Трябва да работиш“. После дойде и на гръбнака те хапе – тя постоянно те учи. Ти ще си кажеш: „Благодаря за услугата, сега вече не искам да идваш при мене, аз си научих урока“.

Щом дойде една бълха, упражнение трябва да има. Щом дойде въшката и започне да те сърби, не очаквай втора въшка, и без въшка започни да мислиш. Въшките защо са създадени? Главата е създадена за мислене, не за въшки. Въшката е двуизмерно същество, тя друга манджа не яде – на главата на човека ще се качи. Бълхата пък е женска работа – ще иде при сърцето; тя не се крие в главата, но под ризата, около сърцето, търси меките места.

Аз ви правя превод. В нас има известни мисли, които са паразити, които имат свойствата на въшките. Има известни паразитни чувства, които имат свойствата на бълхите. Не трябва да се възмущаваш от това. Щом дойде една паразитна мисъл, ти ще си вземеш вече една поука. Но като хванеш въшката, няма като българина да я чукаш, а ще кажеш: „Крайно ти благодаря за услугата“. Занеси я в гората, нека пасе трева.

Като хванеш бълхата, и нея занеси в гората, кажи: „Много ти благодаря за услугата“.

Сега вие седите и мислите по стария начин. Казвате: „Като умрем, кой ще ни погребе, кой ще ни посреща в оня свят?“. Щом си от способните ученици, цяла комисия те чака. Там има дванадесет души, които казват: „Еди-кой си иде от Земята за изпит, да излезе скоро на дъската“. Смел ще бъдеш. Ще те питат какво нещо е добродетелта. Веднага ще ти дадат един лош и един добър човек, които се карат, и ще ти кажат: „Примири ги сега“. Трябва да разбираш и веднага да ги примириш, че и двамата са пред комисията. Щом ги примириш, веднага ти пишат 6 – гражданин си на оня свят. Щом не можеш да ги примириш, ще ти пишат 6 минус и обратно ще те пратят на Земята да учиш, да повториш изпита за една година. Една година на Небето, това са хиляди години на Земята; или един ден в Небето, това са хиляди дни. Туй са символи.

Искам да ви покажа, че целият живот почива на нещо разумно. Като страдате, в страданието трябва да усещате една малка радост. И в сиромашията трябва да усещате една малка радост, и в богатството да усещате една малка радост. Богатият се страхува да не го оберат, сиромахът се страхува от сиромашията. И в сиромашията има нещо, на което може да се радваш. Радвай се на богатството – и в него има нещо, на което можеш да се радваш. Вие не вземайте богатия в онзи смисъл, дето казва стихът: „Богатият няма да влезе в Царството Божие“. Всички богати, които не внасят капитала си у сиромасите, няма да наследят Царството Божие. Но богатите, които внасят капитала си в сиромасите, ще наследят Царството Божие. И всички сиромаси, които обработват капитала на богатите, ще влязат в Царството Божие; а всички сиромаси, които не обработват капитала на богатите, няма да влязат в Царството Божие. Тъй седи въпросът. Това са отношения, които съществуват в света. Сега ние схващаме статически положението.

Казвате: „Ние не сме ли добри?“. Да допуснем, че аз съм първият ученик в първо отделение, после постъпвам във второ. В първо отделение свърша с 6, във второ – с петорки, в трето – с четворки, в четвърто – с тройки. Дойда в прогимназията. Първи клас свърша с тройки, втори – с двойки, а трети – с единици.

Всяка добродетел, която се увеличава, има обратни резултати. Следователно ние, като умираме в света, се учим на закона на щедростта. Понеже на онези, които нищо не са давали, един ден ще дойдат и ще им вземат тялото. Като те изпращат втори път на Земята, пак ще ти дадат нов капитал, но в старото тяло всичко ще остане на Земята. Ти него ще го дадеш, на него няма да разчиташ. Няма да разчиташ на това, което имаш – то е капитал, с който работиш. Този капитал ще остане тук, а втория път ще ти дадат нов капитал. Ще разчиташ само на своята мисъл, ще разчиташ само на своите чувства, ще разчиташ на своята сила, която Бог ти е дал. Ще разчиташ на доброто, което е вложено в тебе и което е външната страна на Любовта; ще разчиташ на доброто, което Бог е вложил в твоя ум; на справедливостта, която Бог е вложил в твоето сърце, и на волята си; ще разчиташ на силата, която Бог е вложил в твоята душа. Душата е силна сега.

Та казвам: вашата душа трябва да бъде силна да издържа. Като дойдат всичките страдания в света, онзи, който може да издържа, той е силен човек. Трябва да престане съвременният ропот.

Какви са вашите учители? Ако един учител те погледне отвисоко и ти каже: „Нищо не разбираш!“, какъв е този учител? У добрите учители, като погледнат способните деца, се забелязва една усмивка на лицата им, те имат едно желание да им предадат знанието; вярват, че от тях ще стане нещо.

Казвам: щом влезете между хората, вие трябва да се зарадвате на условията, които ви се дават. Срещате един човек и не знаете какво да му кажете. Когато един млад момък срещне една млада красива мома, какво ѝ казва? Това са образи. Във вас седи една изопачена идея за тях. Един силен благороден момък среща една много красива мома. Наблюдавали ли сте, че когато силният момък, който е бил силен и е опазил силата си, види красивата мома, той застава с почитание, отстъпва? Срещаш един учен човек: как ще се поставиш? Като го погледнеш, в тебе има едно уважение и почитание, искаш да бъдеш като него. Това е отношение.

Вие срещате един свят човек. В святостта се крие едно Божествено знание. Един светия е разбрал малко Любовта, поразбрал е малко от Божията мъдрост и от Истината е по-

разбрал малко – и така е станал свят човек. Един светия има, който е свършил първото отделение на Любовта, първото отделение на Мъдростта и първото отделение на Истината – и е станал светия.

Вие сега се обезсърчавате и ще ми кажете тъй: „Ние какво мислехме, пък тази работа каква излезе! Ние мислехме, че ангелите ще дойдат да ни занесат в Небето на крилата си“. Един човек хората го носят на ръце, но той заслужава. Човек се връща от бойното поле или от някоя експедиция; направил е велики работи, носят го на ръце. Ти нищо не си направил, какво ще те носят хората на ръце? Като умре някой, нали го носят на ръце. Аз не искам да бъда като тия, умрелите, да ме носят на тарга. Хванали са го двама отпред, двама отзад – носят го. Не искам така да ме носят.

Живия човек как го носят? Вдигнат го, а той седи нагоре с главата; казва им: „Аз искам всички като мене да бъдете. И вас тъй да носят“. Умрелият казва: „И вие като живеете като мене, и вас така ще ви носят на тарга“. Не трябва тъй да ви носят, но да дадете добър пример. Не да ви носят легнали на тарга, но да ви носят с главата нагоре, прави. Туй искат вашите големи братя от вас.

Аз бих желал да ви носят, както майките носят своите деца. Някой път майките носят децата си и те спят. Но не спящи деца да бъдете, а като го носи майката, това дете да пита, да запитва. Пък има други – майката го носи, а то спи. Казват: „Горкото дете“. Спящи деца не искам да бъдете, но искам да бъдете будни деца, които питат: „Това какво е, онова какво е?“.

Желая всички да бъдете не спящи деца, но деца, които питат майката на Любовта, майката на Мъдростта и майката на Истината: „Какво е това?“. Това е Любовта. „Това какво е?“ Това е Мъдростта. „А това какво е?“ Това са Истината и Свободата.

Отче наш

33. лекция, 15 май 1940 г., София, Изгрев

ТРИ ВИДА ЛЮБОВ

Добрата молитва

Изпейте една песен. (*Изпяхме „Духът Божий“.*)

Защо човек трябва да бъде богат; защо трябва да бъде сиромах? Всички сте дошли до една граница, дето трябва да се сменят възгледите ви. Ако вие тръгнете от Екватора към полюсите и пътувате с тънки дрехи, както се обличат тези, които живеят в тропическите места, колкото повече отивате към север, ще забележите, че тия тънки дрехи не издържат. Дрехите ще стават все по-дебели и като дойдете на Северния полюс, лицето ви ще бъде покрито с козина. Като тръгнете от полюса към Екватора, обратно ще бъде: дебелите дрехи постепенно ще се сменят, ще се сменят, докато дойдат най-тънките. Лицето на човека ще се открие. Казват: „Трябва да има открито лице на Екватора; трябва да има покрито лице на Северния полюс“.

Сега вие може да разбирате какво отношение има между аналогиите. Много мъчно е човек да си служи с изясненията на аналогиите, защото тогава може да се правят кардинални погрешки. Ако една аналогия не я туриш на мястото ѝ, може да се отдалечиш толкоз надалече, че да изгубиш всичко.

Сега понятието ви за любовта какво е? Казвате „любов“, но нямате едно основно понятие за Любовта. Любовта е на степени. Човешката любов е любов на мисълта, тя е любов на възпитанието на човека. Има една възпитателна любов. Майката ражда едно дете. Това дете първоначално ни най-малко не е разумно. Тя като го гледа, на него гледа като на един, който се занимава с растенията в една градина. Тя гледа на детето като на едно семе. Градинарят, като погледне семето, вижда, че в него се крие нещо. Посади го и очаква – и накрая туй семе даде плод. Този градинар гледа на семето по единствената причина заради плода, който то дава, който това дърво принася. Едно дете като се роди, майката като градинар предвижда това семе какво ще даде. Тя очаква, че от това дете ще излезе нещо: майката полага всичките си усилия от него да излезе нещо. Тези градинари ги наричат знаменити

ботаници, които се занимават с растителното царство, изучават законите му.

Вие например имате такова понятие за растителното царство, че растенията са глупави, че не им стига умът. Казват: „Дърво е това, глупак“. И за някого казват: „Дърво е този човек“. С това искат да кажат, че не е сигурен. Това е погрешно схващане. Дърветата са отлични философи на мълчанието. Те кардинално мълчат. Мълчат, но всякога разбират всичко.

И понеже растенията са много горделиви – по-горделиви същества от тях няма – те пет пари не дават за убежденията на другиго. Каквото и да речеш на тръна, той казва: „Мене не ме интересува“. На бора каквото и мнение да му кажеш, отговаря: „Не ме интересува“. Каквото и да им кажеш, всички са много самостоятелни. Че са много горделиви, се познава от това, че като са дошли на Земята, се издигат нагоре, нависоко, искат да завладеят света. Пък са и учени: разбират много хубаво от химия.

Растенията разбират много неща и от Слънцето: те схващат слънчевата енергия, правят плодовете. И благодарение на тия научни знания растенията са дошли на Земята. Те са едни от най-умните слуги, които са дошли да подготвят пътя на човека. Растенията са създали най-красивите форми. Пеперудите после дойдоха, но и те от растенията се учиха. Растенията станаха учители на пеперудите как да си правят дрехите. Най-първо такива нашарени дрехи имаха растенията, те се занимаваха с тях.

Сега аз донесох цигулката си, за да ви дам един пример. Има хора, които се прехранват с цигулката. Те добре знаят как им идва храната. Цигулката е направена от едно горделиво дърво, много честолюбиво, и тя трябва да се пази. Ако малко я обидиш, не свири. Трябва много хубаво да я пазиш. Аз държа цигулката – това е един начин за възпитание. Тя не обича да я обиждаш. После и лъка ще пазиш. Който обижда цигулката си, той не прокопсва. Ще я пазиш, ще я държиш много нежно, няма да я стискаш: като я хванеш, нежно ще се отнесеш с нея; тя не обича да я стискат. Като вземеш лъка, ще бъдеш също много внимателен. Ако не правиш така, както цигулката иска, погледнеш – тя се отлепила, пукнала се някъде.

Щом ти не свириш хубаво, хората не дават пет пари за теб като цигулар. Ако той я обича, веселие, ред и хармония ще

има вкъщи. Един музикант ако обича цигулката си, и жена му ще го обича, и децата му ще го обичат; ако не обича цигулката си, и жена му, и децата му няма да го обичат. Че тя създава най-хубавите тонове – той ще вземе няколко тона. Тук са съединени растенията и животните. Като свири човек на тази струна, най-първо съкращава струната и образува известни тонове. Ти можеш да повишиш тоновете, като стегнеш цигулката; можеш да образуваш четири-пет тона. Но трябва да знаеш, че ще дойдеш до едно място, дето ако потеглиш повече, ще се скъса струната.

Струните представляват човешката нервна система. Цигулката е човешкото тяло; а струните са нервната система, по която човешкият ум работи, свири. Ти като напрягаш нервната си система, няма да преминаваш границата на това нагласяване. Ако ги стегнеш повече, скъсват се струните. Казвам: всеки един от вас трябва да е цигулар. Цигулар, който да изучава нервната система, понеже енергията като минава през нея, се образува човешката мисъл. Всяка една мисъл съставя един тон, всяко едно чувство съставя един тон, всяка една постъпка съставя един тон.

Но вече имате три вида музика. Има една музика, която аз наричам органическа – музика, която създава човешкия организъм. Има и психическа музика. Тази статическа музика е механична, тя само може да даде един подтик на движението. Когато говоря за органическата музика, разбирам онази музика, която влияе върху чувствата. Щом говоря за психическата музика, разбирам музиката, която влияе на човешката мисъл. Двете музики – механическата и органическата, са отражение на психическата. Музиката слиза от горе надолу.

Та казвам: по някой път аз ви слушам. Вие днес пяхте *Давай, давай*, но можеш ли да пееш, без да мислиш какво даваш? Какво можеш да дадеш ти? На един човек можеш да дадеш светлина, да му запалиш една свещ; зимно време можеш да му дадеш хляб. Хляб можеш да му дадеш, после гориво, топлина можеш да му дадеш. Щом му дадеш пари, средства, това са вече външни условия. Парите и средствата са поощрение отвън, хлябът е поощрение отвътре. Светлината, която се дава на един човек, е поощрение от Божествения свят.

Та казвам: само като започнете да изучавате механическата музика, ви трябва цял живот, за да разберете как се тран-

сформират тоновете. Вие изучавате мажорните и миньорните гами. Сега някои мислят, че има знаци. Гамата е миньорна, когато тоновете се понижават. В понижението на един тон се добива мекота. В истинската музика в повишението на един тон се добива сила, мекота и устойчивост. Сега в механическата музика щом повишаваш един тон, той става дрезгав. Защото за да повишиш един тон, мисълта ти трябва да работи. Сега аз вземам като изяснение музиката; вземам човешкото тяло като един инструмент, който Бог ви е дал.

Сега туй, което ви говоря, всички не ви интересува. Да кажем, някого от вас го боли кракът. Казва: „Що ме интересува мене музиката, боли ме кракът“. Някого го боли кракът, някого гърдите го болят, някой има главоболие. Той казва: „Какво ми разправяш за музика, аз не мога да вървя“. Лесна работа! Вие ако ме слушате 2–3 години, ни ревматизъм ще ви остане, ни друго – всички болести, които имате, ще минат. Ще направим тук една клиника.

Вие сега не разбирате защо човек трябва да работи. Работата е музика. Ако искаш да се лекуваш, ще работиш през май и юни. Мине ли май и юни, не бутай земята. Ако искаш да се лекуваш, през май и юни работи, копай земята. Тогава теченията слизат от Слънцето, минават през Екватора отдолу, отделят се към полюсите. Особено към северното полушарие върви едно течение. Ако вземеш една мотика или бел, или лопата, като работиш, тази енергия през лопатата минава в тялото. И както всички растения през май и юни се обличат с най-хубавата дреха, така и вие може да се ползвате от тия енергии. Ти ако през май работиш с лопатата половин час, ако те боли кракът или стомахът, или бъбреците те болят, ще се ползваш. Работи, свещен е трудът през май! Не целия ден да работиш – половин час е достатъчно, за да се лекуваш. Тук една сестра я болеше кракът; като поработи, за половин час изчезна болката ѝ.

Но само с един ден не става. Предупреждавам ви: свещено ще работите! Ако не работите, не се меся за болестта. През май и юни ще считате половин час работа на ден за свещено. И мястото трябва да е свещено, да не бъде там, дето хората минават. Ще имаш една градина от 4–5 декара. Братя и сестри ще се наредят, ще направиш едно гимнастическо упражнение, което е за лекуване. Това е за тези, които са болни или

които нямат разположение, главоболие имат; тези, които не са болни, са свободни. Аз засягам работата. Ние не трябва да бъдем като тия цигулари, които искат от цигулките си да извадят нещо.

Дървото е един добър проводник. Ако вие имате едно перо от дърво, хубаво е. Все трябва да имате нещо дървено, за да бъде един добър проводник. Вие не знаете произхода на тази материя, от която е образувано дървото. Какви умове са работили върху него! Върху тия форми са работили ангелите, това е цяла култура; тази материя те са я събирали. Само един ангелски ум може да създаде едно дърво. Животните са ги създали архангелите. Като дойдете до металите, тях пък са ги създали херувимите. Вие сега казвате: „Проста работа е тази“. Не е проста. Тази струна се дължи на работата на един архангел, на някой херувим. Ние като не зачитаме неговата работа, и той няма да зачита нашата.

Казвам: ще имате едно свещено чувство за нещата. Трябва да знаете следното, две неща трябва да държите в ума си: да познавате Бога като Същество, което обича всички, в което същество ние живеем. И то ни обича без разлика. И най-малките, и най-големите същества Той еднакво ги обича, понеже това е Неговото тяло. Бог не може да бъде в противоречие с удовете си. Всичко онова, което е в Него, обича го. Ние, които живеем в Бога, съставяме част от Него – затова и ние трябва да Го обичаме; трябва да обичаме цялото. Ние не можем да обичаме всички, понеже всички не са в нас. Ние сме във всички – в Бога, в Единия, Който обича всички. Затова трябва да обичаме само Единия, Който обича всички. Тази е философията.

Някой пита: „Какво е човекът?“. Човек е същество, което обича Единия, Който обича всички. „Що е Бог?“ Бог е Същество, Което обича всички.

Та сега ако вие не обичате Бога вътре в себе си, ни музика може да имате, ни живот може да имате. Да обичаш Бога значи да Го познаваш. „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Бога и Христа, Когото Ти си изпратил“. Казвам: тази е новата философия. Тя трябва да влезе в ума ви. Гледате един човек и казвате: „Какво струва той? Аз не искам да зная за него“. Той като човек има правото като човек, но ти не трябва да пренебрегваш Божията любов към него. Бог има към него

същата любов, която има към тебе. Доколкото се увеличава любовта ти към Бога, дотолкова и Бог ще се изявява в теб. Според степента на твоята любов ще зависи и изявлението на Бога. Колкото повече Го обичаш, толкова ще станеш по-благороден, по-силен, умът ти ще се разширява. Колкото любовта се намалява, слизаш надолу. Когато любовта съвсем се намали, ти ще замязаш на един камък, който се търкаля по пътя.

Питате: „Какво трябва да правим?“. По някой път седите и казвате: „Ние трябва да обичаме Учителя“. Не, аз искам вие да се научите да обичате Бога. Само като обичате Бога, Той ще ви научи как да обичате хората. Без любовта към Бога никого не можете да обичате – по никой начин, невъзможно е! Само моята душа може да научи ръката как да обича другата ръка. Ако ръцете не са свързани, ако пръстите не са свързани с душата, те нямат никакво отношение. Щом са свързани с душата, само тогава може да се обичат.

Казвам: любовта към Бога ще ви научи как да се обичате един друг. Обичта към цялото – това е закон на Бога. Туй изкуство само Бог може да ни го покаже – как да се обичаме всички; само Бог може да ни обича, никой друг. И ангелите учат този закон, и хората трябва да учат същия закон. Ще кажете, че Бог е Онзи, Когото ние обичаме, Който обича всички, чрез Него ние се учим как да обичаме. Вие и милиони години след като обичате, няма да можете да обичате всички, но вече ще обичате повече.

Най-първо ще обичате едного. Първо човек обича себе си и после майка си, баща си, брата си, сестра си, своите приятели, познати, своя народ, чуждите народи. След това той ще започне да мисли за ангелите, които не вижда, а после ще мисли за боговете. Вие богове срещали ли сте в света? Ангели сте срещали много пъти. Вие вървите, а кракът ви е изкълчен. Срещне ви един ангел, поправи ви крака. Казвате: „Много добър човек“. Той е ангел, не е човек. Той ви помага, усмихва се и ви казва: „Няма нищо“. Вие страдате от някаква болест. Той само ви пипне, даде ви лекарство – веднага болестта изчезне. Това не е лекар, а е ангел, който разбира това изкуство.

Хората са същества, които мислят, а пък ангелите са същества, които служат. Следователно ние идваме да се учим от ангелите. В училището тук хората идват да се учат. Но вие още

не сте се научили как да служите. Сега тъй като казвам: „Не знаете да служите“, вие вземете, че турите запетая след „не“ – „не, знаете“. Значи имате една положителна дума. Но вие не знаете, не искате да служите, както Бог ви учи; мислите, че можете да служите както вие разбирате. Но в света всички трябва да се научим да служим, както Бог изисква, както Бог е определил закона. Ако трябва да свирите на тази цигулка, има известен ред, трябва да я нагласите. Ако високите тонове горе ги обтегнете и ако обтегнете слабо долу ниските тонове, ще измените целия строй. Защо я нагласяват по този начин? Така е по-лесно за свирене.

Казвам: в съвременния свят ние всички сме свикнали да морализираме. Някой казва: „Ти трябва да живееш добре“. Много мъчно е да свириш много добре; много мъчно е да мислиш много добре, пък и да работиш добре е много мъчно. Ти не можеш да работиш добре, ако любовта не е една подбудителна причина. Казвам: тази любов, която стимулира ума да мисли, тя е истинска любов. Тази любов, която стимулира сърцето да работи, тази любов е истинска. Тази любов, която стимулира стомаха да работи, е истинска любов. Тази любов, която те стимулира да говориш хубаво и красиво, е истинска любов. Човек трябва да говори на другите хора както на себе си.

Когато някой път дойде някой при мене, аз си казвам: „Как бих искал с мен да постъпят?“. Дойде някой при мене, а понякога аз не съм разположен. Не че не съм разположен, но имам по-важна работа. Виждам: той е дошъл за детински работи; дошъл е, защото кракът го боли. Казвам му: „Ще оздравееш“, пък не обичам ни белите, ни черните лъжи. Искам да бъда към него искрен; не да бъда любезен, но да го посрещна, както себе си посрещам.

Сутрин, като стана, аз посрещам себе си; имам известни правила. Аз никога не ставам с левия крак. Ще повдигна крака си, ще кажа на десния си крак: „Бъди тъй добър да ми услужиш“. Казвам и на левия: „Ще бъдеш тъй добър да ми услужиш. През този ден си услужвайте“. После дам наставления и на пръстите си. На палеца казвам: „Ти си свързан с Божествения свят – бъди снизходителен, помагай в живота навсякъде“. На другите пръсти им казвам: „Слушайте вашия баща каквото ви каже“. На всеки пръст давам разпореждане какво да прави. На показалеца казвам да бъде благороден в

постъпките, на средния пръст казвам да бъде справедлив. На слънчевия казвам: „Хубаво ще се обличаш, красив ще бъдеш, добре ще пееш, добре ще свириш“. На малкия казвам: „Добре ще вършиш търговските си работи“.

Като наредя тях на работа, дам разпореждане и на очите, на клепачите си как да мигат. След като дам разпореждане на всичките си удове, аз, човекът, отивам при Бога да се представя. Казвам им: „Имам един Баща, когото вие всички трябва да обичате, Когото вие не познавате. Той е по-добър от мене“. Те казват: „Искаме и ние да Го видим“. Отговарям: „Ще Го видите заедно с мен“. Като се върнем, всички са доволни, казват: „Много добър баща имаш, за пръв път виждаме такъв баща“.

Сега вие по някой път оставяте космите си разбъркани. После трябва да имате един много хубав гребен. Какъв трябва да бъде гребенът? Едно време хората си чешеха косата с гребен от слонова кост, сега правят гребени от кости. Но аз бих желал да имате гребен, направен от черешово дърво; един гребен, направен от крушово дърво; друг гребен, направен от ябълково дърво. Трябва да имате десетина-двадесет гребена. Защото всяко едно дърво в себе си е един гребен. Колкото гребени съм взел – толкова години съм забелязал това: щом като взема един гребен, направен от някое животно, като го туря някой път в косата, чупят се в моята коса зъбите. Защо? Тия гребени не могат да издържат на ония трептения, които косата има.

По някой път имам един начин, по който трябва да каля гребените си, за да не се чупят зъбите им. Казвам и на вас: ще имате един гребен и ще му четете молитва. Ще му кажеш: „Ти трябва да бъдеш много благороден“. Ще туриш мисълта, че гребенът трябва да бъде най-благороден. Това са 250–300 000 антени, които са свързани с целия Космос, с новините, които идат от целия свят. А ти се чешеш с един гребен, който разстройва всичката тази Божествена работа. Тия същества дойдат, счупят гребена, счупят му зъбците.

Та ние, съвременните хора, седим и мислим за оня свят, мислим за своята святост, мислим за своята добрина. Онова, което Бог ни е дал, ние не го ценим. Ти не оценяваш ръката си, за която толкова хиляди години са трябвали, докато Бог я създаде. Ти можеш да оцениш каква голяма услуга ти прави всеки пръст. Ако осакатиш показалеца, знаеш ли колко много ще изгубиш? Ако осакатиш показалците на двете ръце, ще

изгубиш всичкото си благородство; ако осакатиш палеца, ще изгубиш волята си. В старо време, когато искаха да накажат един престъпник, който е бил упорит, отсичаха палеца му – и той изгубва волята си.

Като станеш сутрин, ако искаш да уякчиш волята си, най-първо подвижи палеца си; показалеца също ще движиш. Ако се отреже средния пръст, ще изгубиш проявата да бъдеш справедлив; ако се отсече слънчевия пръст, ще изгубиш чувството си за хубавото. Това е издънка, един резултат не само на целия човек, но и на цялото човечество, също и на всичкото битие вътре, които се стремят да изпълняват Волята Божия.

Сега с това, което ви обяснявам, искам да ви дам един стимул да видите, че имате едно богатство, което трябва да оценявате. Нали имахте тема за богатството и сиромашията. Всеки човек, който разбира така, е богат. Всеки човек, който не разбира така, е сиромах. Сиромашията е едно неразбиране, но тя е и едно благо в света. Вие като сиромах може да станете богат. Само сиромасите са кандидати за богатството, а само богатите са кандидати за сиромашията. Следователно ако сте сиромаси, вие сте кандидати за богатство; ако сте богати, вие сте кандидати за сиромашията. Аз наричам сиромах човек всеки, който служи на Бога. Той е сиромах – учи се в училището да служи. Сиромах е всеки човек, който учи, че трябва да дава от себе си.

Сега виждам, че богатите хора не слушат; те седят и се учат само да заповядват. Богатият казва: „Направи това, направи онова!“ – всички те са капелмайстори. Че капелмайстор може да бъде само онзи, който знае да свири на всичките инструменти в оркестъра, знае и всяка партитура, както и всеки инструмент как свири.

Така е в Божествения свят. Всяко едно достойнство, което там има, човек го заслужава. Там най-големите, най-учените хора са най-услужливи; те са най-кротките, най-скромните. Тук гениалните хора не искат да те знаят; там гениалните са най-услужливи, те са готови да ти услужат всякога. Ти не можеш да предизвикаш гениалния, понеже щом ти услужи, законът е такъв: ако поискаш повече, той изчезва. Докато го виждаш, той ти служи; щом поискаш повече, отколкото ти трябва, той изчезва. Ако нещата във вашия ум и във вашето

съзнание изчезват, вие сте искали повече, отколкото трябва. Това са възможности. Дотогава, докато имате една реалност, докато сте в правия път и вървите в Божественото, докато търсите нещата както трябва, вие се развивате правилно. Щом искате повече, хармонията се нарушава, изгубва се. И в Божествения свят никога не обичат да натоварват един човек повече, отколкото трябва, и никога не му снемат товара, съвсем да го лишат. Ще му дадат толкова, колкото му е потребно.

При сегашните условия вие идвате при мене и ми казвате: „Учителю, да ни заведеш в духовния свят, искаме да видим горното училище“. Че тогава какво понятие имате вие за оня свят? Представете си, че дойде една мравка и каже: „Учителю, покажи ни човешкия свят, къде са тия ученици“. Мравята по гърба на тия ученици ходи, по главите им ходи – и иска да знае къде са тия ученици.

Оня свят е тук. Ако вашето съзнание се отвори, ще го видите. Какво обяснение да ви дам? Представете си, че седите и пипате тия лампи. Казвате: „Какви са те?“. Как ще ви ги обясня? Оня свят е като лампите – като запалиш лампите, излиза светлина и тя се разширява. Ако Божествената светлина премине във вас, вие ще ги видите, а не само да ги пипате и така да ги схващате. Ще ги видите – и пред вас ще се открие един широк свят. Ще кажете: „В тъмнина сме били, не сме виждали това нещо!“.

Та казвам: ако светлината не дойде във вас, не може да се прояви и любовта. „Виждане“ какво значи? Да видиш, това значи да разбираш, да знаеш, да имаш светлина. Да виждаш значи да имаш отношение към нея. Познаване трябва да имаш, а щом имаш познаване, любовта ще започне да действа. Та сега на всинца ви препоръчвам най-малко по половин час през май и юни да копаете, да работите земята. Ако нямате ваша градина, идете в градината на вашия приятел. Като помагате в градината на вашия приятел, ще си помогнете и на вас. Сега ще приложите този закон.

Някой се намира в затруднение. Затруднението от какво произтича? Имате семейни затруднения. Бащите имат затруднения със своите синове; майките имат затруднения със своите дъщери; господарите – със своите слуги; учителите – със своите ученици; някой път цигуларите имат затруднение със своите инструменти. Всичките хора имат мъчнотии.

Мъчнотиите показват известни отношения, които трябва да урегулирате.

Със слугата как трябва да се отнасяш? Ако се отнесеш съзнателно, любовно, най-първо ще мислиш добре за него, ще чувстваш добре за него и ще постъпваш добре с него. Най-първо за един свой слуга ще имаш добро мнение. Аз на вас ще ви дам едно правило: като срещнеш един човек, не търси да му намериш погрешките. Защото погрешките той си ги носи, сам може да ги е видял. Най-първо, като срещнеш едного, ако искаш да имаш отношение с него, намери една добра черта, върху която можеш да си държиш ума. Като намериш една добра черта в него, този човек ще се отвори за тебе, ще видиш, че в него има нещо хубаво.

Ще ви приведа едни действителен пример какво отношение има човек и как трябва да постъпва. Пътувам от Варна за Бургас с един приятел – Бъчваров, издател на *Родина*; много практичен, духовит, съобразителен, разговорчив, но разбираше много добре интересите си. Той си носи колелото, а аз нося едно малко куфарче, една чанта. Пътуваме за Бургас, но бе валяло дъжд, та целият път беше покрит с вода. Той взе колелото: ще се качи на него и ще носи и моята чанта – така казваше, като тръгнахме. Но толкоз дъжд бе валяло, че трябваше да носи колелото си на гърба. Така кално беше, че не можеше да кара колелото; и аз носех чантата си. Стигнахме до една кръчма до река Камчия, а тя така придошла, че целия път е заляла, не се виждаше мостът. Бъчваров казва: „Не можем да минем, трябва да намерим някой да ни прекара, половин метър е водата над пътя, не можем да минем, ще се издавим“. „Ще минем – рекох – по водата.“

В това време се задава един българин с една хубава каруца, пъстра. Кръчмарят казва: „Този човек може да ви услужи, но той е един проклет, в цялата местност не съм го виждал да направи добро“. Казвам на Бъчваров: „Ти толкова ходи, иди му кажи“. „А не – казва – аз не го чувам. Страх ме е“. Пита ме: „Ти не можеш ли да му кажеш нещо? Той гледа така...“. Отивам при селянина и му казвам: „Можеш ли да направиш една малка услуга?“. Той ме гледа. Продължавам: „Имаме едно колело, да го вземеш на каруцата. Ще вървиш с каруцата напред. Ние ще запретнем крачолите си, пък ти само ще ни

показваш пътя“. Забелязах една малка усмивка на лицето му. Рече: „Може, човещина е това. Как така ще ходите? И вие ще се качите на каруцата, и колелото ви“. Турихме колелото на каруцата, оставих Бъчваров да седне до него, а аз седнах отзад.

Селянинът ни заведе у дома си. Този, проклетият човек, ни гощава, направи ни баница, разговаряхме се до късно. Бъчваров го абонира за списание *Родина*. Сутринта рано ни изпрати близо 4 километра. Каза ни: „Моля, минете и друг път, хора сме. За нас е хубаво да минат хора да ни просвещават“.

Аз като го видях, забелязах в него една хубава мисъл. Казвам му: „Прояви доброто, което е в тебе“. Намерих едно хубаво чувство и една хубава постъпка. Кръчмарят като видя, че онзи е готов да ни услужи, си прехапа устните. Този човек се е родил добър, но не може да го прояви, а другите го считат за лош, без да е лош. По някой път хората може да мислят, че сте лош човек, но във вас да се крие нещо много хубаво, което никой друг не може да направи.

Та казвам: ще оправите нервната си система, не налягайте нервната си система. Ще се научите да свирите. Сега аз го поставям обратното: вие ще турите основния тон, доминантния тон *сол* в главата си, *ми* ще турите в дробовете си и *до* – в стомаха си. Когато ядете, от *до* ще започнете; когато дишате, от *ми* ще започнете; когато мислите – от *сол* ще започнете. *До*, *ми*, *сол* са основните тонове. В онази органическа музика е така. Защото в Божествения свят има особени ангели, които произвеждат основния тон на мисълта – *сол*. Когато този тон се произведе, той отива по цялото тяло. Те поставят в действие един Божествен закон, който образува трептения – и като се разпространят те, образуват светлина. Тогава всичките други тонове се нареждат около *сол*; всеки тон се нарежда на своето място. Най-първо, щом имате един основен тон, основният тон на вашата мисъл ще бъде *сол*. Основният тон на вашите дробове ще бъде *ми,* а основният тон на вашия стомах ще бъде *до*.

Това не е абсолютно, относително е така, защото в психическата музика това другояче е поставено. Казвам: затова във вашата мисъл гледайте да схванете *сол* добре, че да имате разширение в мисълта ви. Щом дойдете при *ми*, мекота има. Една малка мекота, едно завиване, пластичност трябва да има

в дишането. Щом дойдем до *до*, храната трябва да се разчупи, да се разглоби хубаво, да излезе онова, което е вътре; енергията, която е скрита в храната, трябва да се извади, да влезе в тялото и да се предаде в човешката мисъл, за да може човекът да работи за Бога.

Та казвам сега: всеки един от вас иска да подобри условията, при които живее, а също и живота си. Вие не можете да подобрите живота си според методите, които аз употребявам за себе си: всеки един от вас си има един специфичен метод. Принципите са еднакви, но правилата, по които се проявяват, са различни. Вие трябва да имате едно правило: не трябва да подражавате, както пее един. Например пеете *Давай, давай*. Тя започва от *ла*. Ако песента започне от *сол*, придобива повече мекота. Като пеете *Давай, давай*, трябва да схващате идеята: не само да се радвате на онова, което Бог дава, но всеки трябва да счита, че и той трябва да дава тъй, както Бог дава.

Онова благо, Любовта, която иде, трябва да излиза от сърцето. Това се разбира. Вие може да считате, че пари трябва да се дават, хляб да се дава, че всичко може да се дава. Само Любовта можеш да дадеш някому. Ти пари не можеш да дадеш някому. Какво благо ще му донесете, ако дадете пари някому? Той ще направи оръжие да убие някого, може да подкупи някого. Единственото нещо, което можеш да дадеш, е Любовта. Тя ще направи човека да стане нов. Единственото нещо, с което, като го дадеш, не може да се злоупотреби, то е Любовта. С всички други неща, които не са с Любовта, може да се злоупотреби. Със знанието може да се злоупотреби, със силата може да се злоупотреби; но дойдеш ли до Любовта, изключена е дисхармонията.

Като започнете да пеете *Давай, давай*, с любов трябва да давате. Това е истинското даване. Ако даването може да се произведе от любов, то е намясто. Ако пееш с любов, ако свириш с любов, това е намясто. Всичко онова, което вие можете да вършите с любов, то е важно сега.

Вие това го знаете, но Черната ложа, която изопачава умовете на хората, казва: „Не си струва да се живее по любов, не му е времето сега. Какво ще се занимаваш с Любовта! Сега ли ти, старият човек, на стари години ще се учиш да пееш! Защо ще ходиш на разходка, почивай си“. Ако речеш да се облечеш, ще каже: „Не си млад момък или млада мома. Ти, старият чо-

век, какво ще си туриш бели дрехи – черни дрехи си сложи!“. Мъдрият човек трябва да бъде облечен скромно, но хубаво, чисто. Може да имаш една дреха с двайсет закръпки, но да са чисти, дрехата да е изчистена. Всеки, който те види, да каже: „Чист е“. Ако имаш един панталон с двайсет закръпки, сложи му различни цветове закръпки: зеленичко, червеничко – и ще станат много хубави, модни.

Та казвам: сега вие се стремите да угодите на хората. Една мома, като се влюби в един момък, казва: „Без тебе не мога да живея, ти си ми ангел-спасител“. Много добре. Но след 4–5 години тази любов изчезне и момата казва: „Умирам от тебе“. Човешката любов започва с най-хубавото угощение, с най-ласкавите думи, а в края – един ритник, и свърши се. Такава е човешката любов. Ангелската любов започва с най-лошото. Аз считам, че ония хора, които са груби, са по-добри. Първо той те нагруби и после стане по-добър. Както този българин от Варненско – най-първо гледа кръвнишки, после услужва. Кръчмарят каза: „Аз никога не съм предполагал, че в този човек има такова добро“. „Много се лъжете“, отговорих.

Започнете по ангелски, докато дойдем до Божествената любов. Не че човешката любов е лоша, до половината тя е отлична; но от половината насетне има обратни действия. Като започнете с човешката любов, когато дойдете на обяд, ще възприемете ангелската любов, че да започнете добре и да свършите добре, с ангелска любов. Ако мислите, че подир обяд по човешки можете да живеете, вие ще свършите с катастрофа. До обяд по човешки, от обяд до вечерта по ангелски ще живееш; като стане нощ, тогава ще повикаш на помощ Божествената любов, която започва добре и свършва добре. Стани човек до обяд, от обяд до залез слънце стани ангел, а като стане вечер, стани Божествен. Тогава ще имате човешка, ангелска и Божествена любов. И тогава целият ви живот, от единия край до другия, ще бъде едно Божествено благо.

Като се събудите сутрин, молитвата ви да бъде: „Господи, само Ти си Единият, Който можеш да оправиш всичко. Научи ни да Те обичаме тъй, както Ти ни обичаш“.

Отче наш

34. лекция, 22 май 1940 г., София, Изгрев

ДВАТА ПРИНЦИПА

Отче наш
Всичко в живота е постижимо
Духът Божий

Като гледам лицата ви, два принципа забелязвам във всинца ви: едни, които имате да давате, а други, които имате да вземате. Онзи, който има да дава, той е малко сгънат, без да иска е сгънат, свит е. Онзи, който има да взема, е изправен. Не е лошо и даването, и вземането. Да имаш да даваш е хубаво, да имаш да вземаш е също хубаво. Вие считате, че да давате е лошо. Доброто се дава. Ако имаш да даваш, ти считаш, че си борчлия. Вземате това в най-лошия смисъл; казвате: „Той има да дава“. Радвай се, че имаш да даваш. Вие считате, че да вземаш е хубаво. Казвате: „Хубаво е да имаш да вземаш“. Обърнали сте нещата.

С какво можете да замените думите *да вземаш*; какво подразбирате вие под тези думи? Щом имаш да вземаш, ти може да обидиш този, от когото вземаш. Щом имаш да вземаш от него, ще накърниш чувството му, ще му кажеш някаква дума или ще идеш при този човек, когато той не е разположен. Жена му е болна, децата му са болни, на училище ходят. Хиляди работи има, за които отношението между него и тебе ще се измени. Ти казваш: „Имам да вземам“; отиваш смело при него и питаш: „Няма ли да си изплатиш дълга?“. Като имаш да даваш, ти се сгушиш, плашиш се.

Но и в даването, ако не знаеш как да даваш, пак можеш да обидиш някого. Така например всинца знаете да говорите, но кой от вас говори както трябва? Някой път говорите тъй, както не трябва. Хубаво е да говориш както не трябва, но хубаво е да говориш и както трябва. Каква е мярката да говориш тъй, както трябва? Да говориш, значи твоят говор да внесе здраве в тебе, че никога да не съжаляваш за това, което си казал. Това е доброто говорене. Като си помислиш, че си държал някъде някаква реч, да ти е приятно. Но понякога говориш някъде и като вървиш, има нещо, което те смущава вътре. Казвате:

„Прекали го.“ „Ама трябваше да го кажа“. Нещо ти казва отвътре: „Не е тъй“. Някой казва: „Аз съм много прям“. Какво значи да бъдеш прям? Прям да бъдеш както светлината. Но да бъдеш прям така, че да изгориш хората, това не е прямота.

Сега нека да поставим една основа, една практическа основа. Аз наричам онази основа истинска, в която човек вечно се подмладява. Това е основа; това е основата на живота, с която трябва да започнем, с която трябва да свържем човешките чувства, с която трябва да свържем човешкия ум. Каква основа е човек вечно да остарява? Вие коя от двете основи ще изберете? Младите искат да остареят, а старите искат да се подмладят. Кои са по-умни – младите или старите са по-умни?

Аз когато говоря, виждам, че вие всинца сте станали големи тълкуватели. Такива тълкувания давате на думите, които те не съдържат. Например ако аз ви дам две думи: *милост* и *благост*, каква е идеята? Имате милост – *М; Б* – това е благост. Каква е разликата между *благост* и *милост*? Благостта е едно здравословно състояние. Не съжаление към някакъв слаб човек, но изобщо човек трябва има еднакви отношения към всичките хора. А при милосърдието имаш отношение само към слабите хора, към немощните, които няма кой да ги защити – там е милостта.

Казвате: „Милостив човек“. Вие някой път смесвате думите *милост* и *благост* за едно и също нещо. Няма никакво престъпление в това, но казвам: при онзи, който е милостив, и при онзи, който е благ, има голямо различие в техните лица. В лицето на милостивия човек има състрадание, а в лицето на благия човек има една веселост, отвореност; той е като Слънцето, което изгрява. Милостивият човек пък е като Месечината, която изгрява. Тогава ако ни зададат една задача – да определим коя дума е по-мощна – милостта или благостта, ако се изкажем, ние ще обидим двете думи. За един свят на страданието милостта е намясто; за един свят на живота благостта е намясто.

Та казвам: трябва да различаваме. Един страдащ свят милостта го оправя; а в един свят на нов живот, който иде, благостта е тази, която оправя. Та казвам: според вашия стар живот трябва да бъдете милостиви спрямо себе си, а към но-

вия живот трябва да бъдете благи. Благостта е за новото, което иде, а милостта е за онова, което е минало вече и което е несъвършено.

Сега да свържем тия две понятия. Някои от вас сте били весели, след туй забелязвате: постепенно вашето веселие се премахва и ставате по-сериозни, по-замислени. Докато сте били млади, каквото ядете, сладко ви е; щом започнете да остарявате, стомахът остава неразположен. Турите една храна, той казва: „Не, тази храна не е намясто“. Дадете му друга храна – пак не е намясто. Стомахът става много придирчив, все търси друга храна. Най-после казвате: „Това не е вкусно, онова не е вкусно“.

Кои са причините, които са видоизменили живота? Ако имате едно здраво шише, ще го блъскате по 500 пъти някъде. Мислите ли, че частиците на това шише ще останат така непокътнати? Ще се измени неговото състояние. Така вие не забелязвате и постоянно блъскате себе си. Една мисъл дойде, втора мисъл дойде – блъскате мозъка; трета мисъл дойде – блъскате мозъка и той се разклати. После станете нервни. Има известни мисли, които блъскат сърцето: блъскат сърцето ви и то се разклати. Най-после дойдат някои постъпки, и те блъскат вашата воля – и волята се разклати. Когато се разклати умът ви, когато се разклати сърцето ви, когато се разклатят дробовете ви, когато се разклати стомахът ви, какво става с вас? Имаме вече едно неестествено положение.

Не блъскай никога със своята мисъл мозъка си; никога със своите чувства не блъскай сърцето си и никога със своите постъпки не блъскай тялото си. Вие често се безпокоите и казвате: „Какво ще стане с нас? Кой ще ни гледа на стари години?“. Все ще се намери някой да ви гледа. Баща ви и майка ви са ви гледали, братята и сестрите са ви гледали. Ако е въпрос за гледане, все ще се намери някой да ви гледа, какво има да се безпокоите? Казвате: „Кой ще ме гледа?“. Все ще се намери някой да ви гледа. Какво разбирате под думите: „Кой ще ме гледа на стари години?“.

Двама души има, които може да ви гледат: на млади години Господ ви гледа, на стари години дяволът ще ви гледа. Вие имате лошо понятие за дявола. Думата *дявол* значи, че тя е на вторично място; предадена е една особена мисъл. Казвате:

„Дяволит човек“ – това значи умен човек, който гледа много добре интереса си, пък е и работлив; навсякъде не изпуска. Дяволът не изпуска никакви условия, той всичко използва, и най-дребните работи взема предвид; но гледа и своите си работи. Ние казваме: „Дяволит човек“. Ами един човек, който заколва една овца и я обира, какъв е? Ние казваме: „Много голям майстор е, знае как да дере кожите“. След като одере и изсуши кожата, той направи една гайда, тури ѝ едно вречало, един пискун. Сложи ѝ за свирене после едно духало и направи гайдата, стане гайдарджия и по хорото всичките хора ги разиграва с умрялата овца. Някой пита: „Какво говори гайдата?“. Гайдата говори, приглася: „Всички, които умрете, и вие като мене ще станете“. Някой направи един кавал от някое дърво. Какво говори кавалът? „Всички като мене ще станете един ден“. Питам: какво има в кавала?

Ако разсъждаваме, вие туряте във вашите религиозни вярвания една малка отрова: „На стари години кой ще ме гледа?“. Ами това е отрова. „Че дали той ме обича?“ – и това е отрова. „Това, което зная, дали е вярно?“ – това също е отрова. „Колко ще вземе? Какъв човек ще стана?“ Това са малки работи, които спъват живота.

Хубаво, сега вие се обичате. Кое е онова, което ви кара да обичате? Казвате, че няма друго като любовта. А защо хората, които се обичат, се намразват? Има причини за това. Те се намразват, защото някой иска да опита дали твоята любов е по-силна от омразата. Ако любовта ти е по-силна, това е любов; но ако омразата победи, значи тя е по-силна. Има една любов в света, която аз наричам „огъната любов“ – любов, която заробва хората. Човек като влезе в нея, чувства се ограничен. Ти започваш да се страхуваш какво мислят за тебе. Че ако някой ме обича, какво има да се страхувам от него? Или ако аз го обичам, защо той да се страхува?

Някой път вие се страхувате от онзи, който ви обича. Кое е онова, от което вие се страхувате? Или аз като ви говоря, вие може да мислите какво искам да ви кажа. Някой от вас, след като се говори някоя дума, може да го докосне. Казвате някой път: „Ние не живеем добре“. Тази дума не е намясто: много добре живеете. Аз живея много добре, но не разбирам себе си. Ти живееш много добре, но не разбираш себе си, там

е лошото. Ти си недоволен от своя живот. Имаш едно лице, огледаш се в огледалото и казваш: „Не съм тъй красив, онзи е по-красив от мене“. Той се огледа в същото огледало – и също е недоволен. Всички сте недоволни.

Питам сега: кое е онова, което ви прави недоволни? Ако си грозен, тази грозота е намясто. Че ти ако си много красив, дяволът ще се влюби в тебе. А щом се влюби дяволът в теб, ще ти одере кожата. Щом си грозен, той ще мине и ще замине. Да преведа това. Щом мине онзи овчар или онзи, който има кокошки, той ги вика по някой път, пипа ги отгоре. Много чувствителна е ръката му: като хване кокошката, пипа я отдолу, отгоре, по врата, по краката, навсякъде; после я хване, повдигне я нагоре, сложи я. Хване друга, пак я повдигне, пипа я – и току хване някоя, тури я под мишницата и кокошката започне да кряка. Той ѝ казва: „Държавник ще те направя, министър на просвещението, в дома ми имат нужда от теб. И като влезеш в моята къща – говори на кокошката, – понеже аз те намерих за много способна, като влезеш, ще внесеш голямо щастие в дома ми: на жена ми, на децата ми и на мене“. И тя, горката, престава да кряка.

Питам сега: туй, което аз говоря фигуративно, вярно ли е? Той казва: „Тази кокошка е оправена, жена ми ще я заколи, ще я сготви. Ще се съберем с нея и с децата ми и ще бъдем щастливи, като изядем кокошката“. В дадения случай той ще бъде щастлив. Но в кокошката ще остане един зачатък, една зараза от този страх, който се е явил в нея. Тази кокошка, като се е уплашила, усеща, че неговите намерения не са чисти, тя усеща, че се ограничава. Кокошката обича живота си.

Тия двете положения – обич към живота и страхът – раждат най-страшната отрова в света. Щом ти обичаш живота си и се уплашиш, сам се тровиш. Ти искаш да направиш едно престъпление, без да го знае някой. Да кажем, че си един бакалин и искаш с един грам да теглиш по-малко. Има такива течности, които са скъпи; и той, като ги продава, иска да отдели един грам. Какво бива един грам? Той вземе, че го претегли. Онзи, който го купи, като види, че е по-леко, казва: „Подяде ме с един драм“. Бакалинът мисли, че е спечелил един грам, и се радва. Онзи, който го е купил, казва: „Подяде ме с един драм“. Между онзи, който се радва, че е спечелил, и

между онзи, който усеща, че е изгубил, се ражда една отрова. Тази отрова е причина за всичките нещастия в света.

Ти например казваш: „Дали моята вяра в Бога е права, или не?“. Хубаво, коя е правата вяра? Коя е мярката, с която можем да мерим? Любовта е мярка за вярата, а вярата е мярка за любовта. Ако твоята вяра не подбужда любовта ти и ако любовта ти не подбужда твоята вяра, нито любовта ти е права, нито вярата е права. Те имат взаимно отношение: вярата е посветена всецяло на любовта и любовта е всецяло посветена на вярата. Любовта всецяло е посветена на живота, на човешкия живот; вярата всецяло е посветена на човешкия ум; а ние знаем, че умът е всецяло посветен на живота. Ние мислим всякога право, когато обичаме живота си; всякога мислим криво, когато не обичаме живота си. Щом човек не обича живота си, неговата мисъл е вече крива.

Казвам: права вяра е само онази, която всякога подбужда Любовта. Това е най-естественото положение. Ето аз какво разбирам под думата *любов*. Под думата *любов* аз подразбирам едно малко течение от най-хубавата вода, която постепенно се увеличава; всеки ден микроскопически, вечно се увеличава. Тази вода не само се отличава по количество, но и по качество става всеки ден по-хубава. Туй наричам *любов*. Щом тази любов постоянно се намалява, а после и чистотата ѝ се намалява, аз наричам това „изчезване на любовта“. Това е заблуждението, което съществува в хората. Тия две понятия трябва да имате.

Когато говорим за Любовта на Бога, подразбираме вечното начало, повдигането на съзнанието. Твоето съзнание така се разширява, че започваш да обичаш всичките хора.

Сега да ви направя мисълта малко по-ясна. Допуснете, че имате един баща, когото обичате. Но баща ви е идеален и също ви обича. Вие като обичате баща си, обичате всичко, което той има: неговата дреха, обуща – всичко, което е останало от баща ви, го пазите като една светиня. Вие обичате нещата заради баща си: неговите книги, неговите обувки, някой негов косъм, отнякъде някакво останало парченце или някакво писмо, което е написал баща ви – всичко туй пазите като светиня. Ако не го обичате, неговите дрехи ще ги раздадете на бедните. Ще кажете: „Радвам се, че се освободих от баща ми“. Вие го смятате като потисник на вашия живот.

Да кажем, че се освободите от баща си. Щом се освободите от него, като няма на кого да уповавате, вече вие ще станете баща. Като станете баща, ще сте точно такъв: това, което не обичате, това ставате. Като не обичате баща си, вие ставате като него. И вашите деца ще бъдат тъй недоволни от вас, както вие сте били недоволни от баща си. Какво се постига с това?

Аз гледам, всеки ден наблюдавам, че казвате: „Ние не живеем добре“. За мене е важно аз дали живея добре. Като вляза при дявола, пак мога да живея добре – той ни най-малко няма да ми повлияе. Всичките дяволи да се съберат, ни най-малко няма да изменят моето естество, те не са по-силни от мене: както те живеят, и аз ще си живея. Един ден и в ада вътре има една възможност аз да стана като тях; и те имат възможност да станат като мене. Ако те са по-силни от мен, аз ще стана като тях; ако аз съм по-силен от тях, те ще станат като мене, нищо повече.

Та сега аз разсъждавам: вие сте вече в ада – тук, на Земята, е адът. Ако сте станали лоши, дяволът е по-силен от вас; ако сте станали добри, вие сте по-силни от дявола. Защо е адът и раят? За да покажат кой е по-силен. Ако си по-силен в доброто, дяволът се обръща. Ако злото е по-силно в тебе, тогава имаме обратния процес. Сега вие ще вземете това изяснение, което ви давам в такава форма, и ще кажете: „Дяволи ли да станем?“. Щом човек започне да живее за себе си, той е дявол вече. Под думата *дявол* аз разбирам един човек, който живее за себе си. Една пчела, която живее за себе си, е дявол; един вълк, който живее за себе си, също е дявол. Всеки човек, който живее за себе си, и той е дявол. Един човек, който живее за другите, е един ангел. Дойде ти наум да живееш за себе си само. Започнеш ли да живееш още за едного – значи в тебе има едно малко подобрение.

Та казвам: ще ви дам една нова идея. Злото е, което прави човека постоянно слаб, то е един процес. Някои мислят, че лошите хора са силни. Това е погрешно. Само слабите са лоши; силните винаги са добри. Бог, Който е всесилен, е всеблаг. Дяволът, който не е силен, е слаб, понеже го е страх от Бога. Когато се яви пред Бога, ако можехте, щяхте да видите, че дяволът има такива маниери на преклонение, такова уважение; той казва: „Господи, няма друг в света, който да Те обича като

мене. Аз съм готов всичко да направя. Те, онези, само добро могат да правят. Мене ме накарай – и добро, и лошо ще направя заради Тебе“. Дяволът казва на Господа: „За мене няма нещо невъзможно, което да не мога да направя заради Тебе. Ако искаш, целия свят мога да изколя. Пък и всичките мога да ги съживя“. Господ го гледа и нищо не му казва.

Аз сега ви изнасям това като един силен контраст. Нали сте били ученици? Имате някой строг учител. Дойде учителят, ученикът пред него говори благо; казва: „Учителю“. Щом си замине учителят, ученикът се изпъчи и каже: „Аз само да се освободя малко от него...“. Това е неразбиране на живота. Свободен е всеки, който разбира любовта, която вечно подмладява човека. Свободен е онзи човек, в когото вярата постоянно развива неговия ум.

Под думата *остаряване* аз разбирам процес. Остаряването е подмладяване на човешкия ум, то е процес. Остаряването е остаряване по отношение на тялото, а по отношение на човешкия ум то е подмладяване. Старостта е закон на подмладяване – само тогава се подмладява умът. Следователно всеки стар човек, като умре на Земята, ще напусне тялото, ще влезе в духовния свят. Там той е млад, на 31 години; повече не остарява и остава млад човек. И Христос казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие“. Значи ако вашата вяра не може да ви подмлади, тази вяра не е права. Можем да направим тия неща като една наука.

Сега вие, след като ме слушате, казвате: „То тъй се говори, но мъчно се прилага“. Мъчно се прилага, когато човек не знае.

Сега всинца знаете да пеете. Някои в пеенето разбират много повече, но всинца не разбират еднакво. Някои в пеенето разбират доста: те могат да композират песни, могат на четири гласа да ги направят, капелмайстори могат да станат. Други от вас могат да попейват малко, но не разбират гамите и музиката не разбират. А пък други може да станат най-добрите музиканти.

На какво бихте уподобили вие тона *до* или на какво бихте уподобили тона *ми*, или *ре*, или *ми*, или *фа*, или *сол*, или *ла*, или *си*? На какво може да се уподобят те? Аз да ви дам едно разрешение. *Сол* го уподобявам на цвят; това, което цъфти, е *сол*. Туй, което зрее, т.е. плодът, е *ла*. Сега имате два тона, от

тях как ще извадите на какво са подобни другите? За да бъдете певец, вие трябва да разбирате тази идея. Ако вземете *сол*, всичко е цвят. Като чувствате аромат, *сол* по-добре ще го вземете. Ако имате всичките хубави плодове в цвета, вие *ла* ще го вземете много вярно. Сега пеете *сол* и питате: „Един звук на какво мяза?“. *Сол* е цвят, който се разцъфтява.

Ти искаш да направиш едно добро, но трябва да започнеш от един тон. Туй добро не е както ние мислим. Едно добро не може да се направи веднага; това добро изисква някой път да се посее някъде, след това то трябва да израсте, да цъфне и да даде плод.

Ти например искаш да обичаш някого. Знаете ли колко е сложен процесът на Любовта? Ти си обичал някого и тази любов е започнала преди милиони години. Този човек си го срещал така: правил ти е добро и ти си му правил добро. Пък с някои хора не се разбирате. С тях през хилядите, милиони години сте си правили неприятности, като сте се срещали, и сега се гледате като куче и котка. Днес казваш: „Не зная защо, но не ми е симпатичен този човек“. Не ти е симпатичен по единствената причина, че той никога не ти е направил добро или ти е направил много малко добро, а повече зло ти е правил, затова не го обичаш.

Следователно вие искате някой път да се увеличи любовта. Любовта не може да се увеличава, ако ти не си готов да жертваш каквото можеш, за онзи, когото обичаш. Може да запитате дали той ще оцени любовта ви. Това е друг въпрос. Ако обичам, аз печеля. Онзи, който обича, той никога не губи. Питам: Бог, Който обича всичко в света, губи ли нещо? Няма по-голям от Бога в Любовта. Ако любим, ние сме на мястото на Бога и сме по-големи. Ако ти, след като любиш, се страхуваш, тази любов не е оценена. Ти трябва да обичаш, понеже в тази любов Бог се проявява. Така трябва да бъде.

Та казвам: хората на новото учение трябва да надделяват с любовта. Да кажем, мнозина от вас виждате, а често и аз виждам, че правите някоя погрешка. Като пеете, правите погрешка – виждам, че фалшиво пеете. Музикантът, като слуша, се дразни по някой път. Казвам: аз ще го потупам, че е пял криво, че не е взел няколко трептения, изял ги е. Някой се дразни, че не сте произвели трептенията. Аз като присъствах

на една опера, питаха ме: „Как ти хареса?“. Казах: „Хареса ми много, добре е.“ „Хубаво ли беше?“ – попитаха. Рекох: „Имаше силно боботене на въздуха, после стана малко тихо. Раздрусване на въздуха имаше. Тия вълни удряха по моите уши“. Това е музика.

Какво ще разберете сега? Обаче това не е така, то е привидно така. Ако ти някой път си неразположен, изпей един тон – и веднага ще се премахне мъчнотията, която имаш. Има тонове, които лекуват – те разтърсват. Имате известна болка – ако изпеете такъв тон, болката ще мине. Вие никога не сте пели на вашето коляно. Аз бих ви препоръчал, като ви боли коляното, да започнете да удряте с ръката си по него, като че давате такт.

Вие се спирате върху онова, което сте придобили. Но туй, което сте придобили, съставя основата, върху която трябва да поставите новото, което иде. Вие вчера може да сте обичали някого – то е за вчера. Ала за днес? Всеки ден носи за себе си едно ново откритие, едно ново положение за любовта. Тази любов, която вие ще покажете към някого, не е само заради него. Тази любов, когато обичате някого, ще се разлее към целия свят, към всички същества.

Някой път, като обичате някого, един човек може да е в Америка, но и той се усеща разположен. Ако вие не обичате този човек, и онзи в Америка ще се усеща неразположен. Той не знае защо, но причината за неговото разположение е във вас. Причината е в България, без той да знае. Причината на неговото неразположение е, че един българин някой път не е обичал както трябва. Горе вие ще причините едно малко смущение, ако не обичате. В Небето ще причините едно малко смущение, понеже тези на Небето са, които ще намерят българина тук, на Земята, и ще му опънат ухото. Например както прави един капелмайстор, като свирят музикантите: ако някой не е взел тона вярно, той се приближава и взима вярно тона. Ако певецът не е взел вярно *сол*, капелмайсторът ще го вземе – и онзи също казва *сол*. Той гледа да не стане пипер.

Пак ще дойдем до песента, да ви попея. Песента *Давай, давай* как започва? Вие започвате от *ла*. Аз искам да започна от *сол*: като цвят, защото цветът не е станал още. Я изпейте *Давай, давай*. (*Изпяхме песента*.) (*Учителя пее „Давай, да-*

вай“ от „сол“.) Този ритъм е важен, понеже отгоре слиза Божието благословение. *Давай, давай* ако го пея от положението на баса, съвсем друго изражение ще има. Тактът не е бърз. (*Учителя пак пее „Давай, давай“.*) Сега басът да изпее как ще бъде. (*Учителя изпя нова мелодия на „Давай, давай“.*) Тенора как ще изпеем? (*Учителя пак пее „Давай, давай“.*) Хубаво, туй не е според правилата на съвременната музика. Басът ще пее самостоятелно, тенорът ще пее самостоятелно; сопранът също ще пее самостоятелно. Но те трябва да бъдат музиканти, да няма капелмайстори. Всеки трябва да бъде капелмайстор. Как ще изпеете алта? Алтът е най-скромният; той само е начертан.

Казвам: като изучавате музиката, у българите има един затворен интервал; в музиката те имат един интервал, който е затворен. Българинът пее и в пеенето има едно разрешение. Това произтича от факта, че българинът иска изведнъж много да се разшири, той много иска изведнъж. Когато едно дете иска да пее, и в децата има един вид лакомия. То иска да му се сипе в паницата много, а половината не може да изяде – и повечето ядене остава. Гледам, че сегашните българи казват: „Народната музика..“. В народната музика българинът трябва да излезе от този затворен кръг; в нея има един затворен музикален кръг.

Знайте, че музиката е излязла от светилището. Някои я наричат „светска“ музика. Има светски, материален ритъм, има духовен ритъм; има и Божествен ритъм. Има материално време, има духовно време, а има и Божествено време. Някой казва: извън времето. Извън физическото време – значи в духовното; извън духовното – значи в Божественото време. Защото времето определя границата на две събития. От един тон до друг има интервал, междина, която съществува между трептенията. Колкото продължават трептенията, това е времето. Ритъмът, това е движението. Тази модулация в ритъма, както ще се предаде един тон, това е ритъм. Но тонът вътре как ще се изяви? Казвам: ако се спреш във времето, ти ще имаш две граници. Ако дойдеш до ритъма и искаш някой път да дадеш изражение на самия тон, какво ще стане?

Казвам: ще ви дам един модел. В света има достатъчно постижения в музиката. Музикалният свят е един кръг. За да

се поправи светът, трябва да излезем из този затворен кръг. (*Учителя си нагласява цигулката.*) Българинът започва така: (*Учителя свири българска народна песен и пее.*)

Какво ще се прави?
Лоши времена настанаха,
гладни години и беднотия голяма,
скъпотия голяма.

Българинът отде трябва да започне? Ето един отворен интервал. (*Учителя свири „Идилията“ с нови изменения.*) Значи вече имаме разрешението. В едното се усеща затворен кръг, във второто има едно малко разширение, обнадеждаване, че има разрешаване на мъчните въпроси. Затворените тонове са тези. (*С ръка Учителя удря по струните.*) Тук тоновете не са ясни. В какво седи хармонията на това?

Та казвам: по някой път вие блъскате така. (*Учителя удря с ръка по струните.*) И то е музика, но това са силни удари. (*Учителя свири тихо.*) Това е мажорна гама, в която трябва да влезе бъдещото темпо на човешката душа. Като влезеш в този ритъм, ти не можеш да бъдеш песимист, защото засягаш ония трептения в Божествения свят, в които вече всичко е затворено.

Сега вие казвате тъй: „Когато му дойде времето“. Че кога е времето на пролетта? От 22 март. Ако ти в тази пролет не работиш, ако щом мине пролетта и щом мине лятото не работиш, не можеш да имаш постижения. Има четири годишни времена: пролет на живота, лято на живота, есен на живота и зима на живота – това са състояния. Зимата е един вътрешен процес. Пролетта също е един външен процес на живота.

Следователно ти трябва да свържеш процесите на пролетта с външните условия. Тогава ще свържеш вътрешните възможности. Старостта като дойде, ще намериш работа; и това ще бъде по-приятна работата. По-хубаво е зимно време да се занимаваш с книги, да рисуваш, да чертаеш, да четеш, отколкото лятно време – с мотиката; 5–6–7–8 часа да копаеш, та да те заболи кръстът.

Казвам сега: работете в пролетта. Страданията, това е пролетта на живота. Радостта, това е старостта на живота. В старостта вътре ние работим. Онзи, който не е работил отвън, както трябва, и отвътре няма да може да работи. Ако в страда-

нията си работил хубаво отвън, и в старостта ще работиш още по-хубаво отвътре. Тогава ще имаме два начина за подмладяване: в страданията ще се подмладим и в радостите ще се подмладим. Сега сме в най-хубавите времена: почти във всяка къща пеят и свирят. Във всяка къща все крякат всички, всичко е хубаво. Сега това, че крякат, че пеят, че свирят, че криво пеят, нищо не значи. Това желание, че всички искат да пеят, е добро.

Казвам: трябва да използваме условията сега. Никога светът не е имал по-добри условия за подобряване, отколкото сега. И в тия условия невидимият свят иде. Господ изявява Своята Любов. Че се изявява Господ, се вижда от това: всред големите страдания, които сега идат, посред големите изпитания хората ще познаят Той колко е велик. Всичко ще се поправи. Вие сега трябва да се въоръжите и да носите тази Божия идея, че всичко ще се оправи.

Добрата молитва

35. лекция, 29 май 1940 г., София, Изгрев

ДВАТА ЗАКОНА

Отче наш
Всичко в живота е постижимо
Махар Бену Аба

Прочетете 9. глава от Евангелието на Йоан.

Когато на болния е наближило времето да оздравее, той мисли как да стане от леглото. Болестта е едно аристократично състояние. По-хубаво от него няма – двама-трима души ти слугуват. Лежиш и работата ти е да се обърнеш наляво, надясно, по корем; и само пъшкаш: „Ох, ох“. Веднага те питат: „Какво ти е, миличък?“. Всички наоколо ви услужват. На болестта вие гледате малко особено. Тя е един педагог.

Сега истинското положение на човека е, че трябва да се научи да живее. Той трябва да има известни правила. Вие теоретически може да знаете как да се живее. Казвате: „Трябва да живеем“. Как? Някой казва: „Трябва да се обичаме“. Как? Сега аз ще се постарая да ви кажа как.

Представете си, че едно житно зърно седи в хамбара. Вие мислите, че положението на житното зърно в хамбара е отлично. Вие се радвате на житото, но сте го струпали едно върху друго – и да му мислят онези, които са на дъното. Онези, които са на повърхността, иди-дойди, те се разполагат. На окултен съвременен език казано: добра е тяхната карма. Те седят отгоре на чист въздух, но онези, които са на дъното, са на голям гнет. Тези на дъното казват: „Трябва да се измени това положение“. Как ще се измени? Зърното само̀ да излезе не може; и да излезе, ще има доста неприятности. Тези, които са на повърхността, също имат своето нещастие. Един ден незвани плъхове дойдат и се разполагат, ядат и пият, оставят своите визитни картички наоколо и пет пари не дават. Пък житото е от доста благороден произход. Зърната като видят това, казват: „Крайно безобразие, голяма непризнателност – хем ни ядат, хем си оставят нечистотиите“. Плъховете пък казват: „Ни пет пари не даваме за вас“.

Аз ви привеждам един факт, какъвто е. Питам: защо тази мишка, като яде житото, не излиза от хамбара навън, че да се изходи, но оставя вътре нечистотиите си? Няма да отговоря направо, а ще отговоря с друг пример. Когато пияният се напие, иде ли му наум да излезе навън? Той като се напие, върши всичко на мястото. Онези хора, на които условията са много благоприятни на Земята, изгубват онова съзнание, изгубват отношенията как трябва да постъпват.

Вземете най-културните народи, които светът е виждал досега. Културни народи са, просветени, университети имат, библиотеки имат и истории, разглеждат международното право, народното право – и всички тия хора днес на общо основание се избиват като кучета. Вестниците цитират, че 40 000 души са потопени в Ламанша, и се радват. Стрелят с далнобойна артилерия и хич не искат да знаят. Според статистиката са измрели повече от един милион хора, освен убити има и ранени. И казват: „Нищо е това“; радват се хората, че още има.

И това са християнски народи, които говорят за Любовта, проповядват Евангелието, Христовото учение. Сега казват, че им се е дало Божествено право да се избиват едни други. Най-голямото право, което имат сега – да убиват, било Божествено право! Как ще го обясните вие? Христос загатва и казва, че още отначало той е лъжец и човекоубийца. Кой? Има един в света... От гледището на Божествения свят човек няма право да убива никого. Има право да го убие, ако може да го възкреси. Онзи, който не е дал живот някому, той няма право да го взема. Ти имаш право като грънчаря, който прави грънци. Той може да вземе гърнето, че като не му харесва формата, да го смачка и да направи друго, с по-хубава форма. Онзи, който не знае да го направи по-хубаво, нека запази старата форма.

Казвам: ако вие сте сега на бойното поле и гледате тия избити хора, какво понятие ще си съставите? Сега има милиони избити хора и милиони майки плачат; няколко милиона хора има, които са извадени от строя. Защото като се избиват хората, те са незаконородени в невидимия свят, трябва да има кой да се грижи за тях; те са подметнати деца. Човекът, който е убит, е като дете, което майка му го подмята. Майката не иска да носи позора и го оставя, да става с детето каквото иска.

Това мяза на един разказ от миналото. Вълкът дошъл при една крава, която била бременна. Преди да роди, побутнал я

по корема. Понеже била на мъчение, вълкът я оставил. Той останал да бабува, спрял се да види какво ще стане с кравата. Като родила тя, взел телето и казал: „За да не ти е трудно, аз ще го отгледам, пък ти роди друго. Идната година пак може да ти дойда на гости“. Питам: какъв е моралът на вълка в дадения случай?

Вие сега казвате: „Какъв е човешкият характер?“. Навсякъде в света в един дом ще срещнете братя и сестри да се карат – и не могат да се помирят. На брат, който не може да се примири със сестрата, главата му е другояче построена. Разликата не е голяма, но има един милиметър, половин милиметър на едно място. Главата както е построена, този брат по никой начин не иска да се примири със сестра си.

Има хора в някой дом, които захващат една работа и не я довършват. Започне една работа – остави, започне втора – остави, започне трета – остави. Наполовина работата оставя, казва: „Не е за мене“. Започне правото, казва: „Не е за мене“; започне естествените науки, казва: „Не е за мене“. Изкуство започне – „Не е за мене“; музика започне – „Не е за мене“. После минава за сведущ по всичките въпроси, по всичките науки, а нищо не е довършил. Казва: „Енциклопедист съм“. Всичките хора, които нищо не знаят, които много малко знаят, са все енциклопедисти.

Казвате: „Тъй каза Учителя“ – казал съм каква била новата музика, каква била окултната музика... Каква е окултната музика? Окултна музика е когато двама души се карат, ти да изпееш една песен – и те да се примирят. Ако като се карат ти им изпееш песента и се примирят, значи пееш окултно. Аз съм виждал цигани да свирят в една кръчма. Като свирят на цигулките, българинът казва: „Иване, дай едно кило вино!“. Като изпият няколко чаши, погледнеш – скарат се. Единият казва: „Ти там, Иване, на лозето какво направи?“. Намери някаква махна и се скарат, сбият се, и другите вземат участие. Започнат чашите да хвърчат и музикантите избягат. Аз казвам: окултен цигулар е онзи, който като засвири, трябва да престанат чашите и виното, всички да седят. Това е окултно свирене, окултно пеене.

После вие сте окултни ученици, а във вашите къщи как е? И тук има ли мир сега? Аз ще засегна въпроса за вас. Казва някой: „Аз съм окултен ученик“. Ти си окултен ученик, но има

смущение вътре в тебе. Казваш: „Неразположен съм, тъмно ми е, на сърцето ми е тежко“. Пееш: освен че смущението не се маха, но казваш: „Не ми трябва да пея“. Ти като цигуларите бягаш навън, защото онези хвърлят шишетата. Като окултен ученик ще изпееш една песен – и веднага ще дойде светлина в ума ти, топлина в сърцето и сила в тялото; и онези, които те мъчат, ще си отидат.

Човешките неестествени мисли и чувства мязат на онзи прах, който пада по музикалните тъпани. Има малки и големи тъпани. Човекът носи тъпана, ала прах има на него – и като удари, от голямото сътресение прахът изскочи. Като бият тъпана, той отгоре трябва да е чист – и тогава му се чува гласът. Казват: „Защо бият тъпаните?“. За да не седи прахът върху този тъпан отгоре. Тъпаните са много честолюбиви, казват: „Никакъв прах! Бих желал никакъв прах да няма“. На тъпана аз виждам прашинките да подскачат нагоре във въздуха. И в музиката, като свирят на тъпан при един концерт, като е паднал малко прах и като ударят, всичкият прах отива във въздуха. Пеенето, което имате сега, е просто за да се вдига прахът от тъпана. Ако този прах не се вдига, човек не може да мисли.

Сега някои от вас ще кажат: „Да се обичаме“. Най-първо идва едно движение на Любовта. Щом Любовта иде в света, там се явява говор, явява се пеенето в света. Ако в твоя живот светлината не се явява постоянно, ако не се явява постоянно топлината, това е неестествено. Сега често дават възражения, пък казват: „Аз обичам Бога“.

Наскоро разговарях с един брат, който се занимава с астрономична теория – как се е създала Слънчевата система. Той като разисква, иска да докаже върти ли се Месечината около своята ос, или не се върти. И привежда какво са казали разни автори. Да кажем, че Месечината не се върти, а Земята се върти около своята ос; върти се и около Слънцето. Земята се върти около себе си, върти се и около един център, от който е излязла, както се предполага.

Казвам: когато колелетата се въртят в една машина от една фабрика, от само себе си ли се въртят тия колелета? Най-първо едно разумно същество е направило фабриката – и то е направило едно голямо колело; на колелото е сложен един ремък, който свързва голямото колело с малкото. Всички тия колела са свързани с големи ремъци, а някои са свързани със

зъбците. Да се върти около себе си човек, това значи той да има съзнание, че е човек. Да се въртиш около себе си, значи да имаш самосъзнание, че си човек. Да се въртиш около себе си значи любов към себе си. Любовта към Бога е въртенето около центъра.

Значи от любовта към Бога излиза въртенето около Слънцето, от любовта към себе си излиза въртенето около себе си. Значи когато една планета умре, започват да я погребват. Има планети, които се погребват. Месечината не се върти – дошло е време да се погребва. Може да се минат няколко милиона години, но ще я погребат. Сега не са я определили за погребване, понеже е престанала да се върти само около своята ос. Около своята ос не се върти, но около Земята се върти; около Слънцето пак се върти. Месечината се върти около два центъра. Земята като се върти около Слънцето, с нея заедно се върти и тя, прави едно движение без да иска.

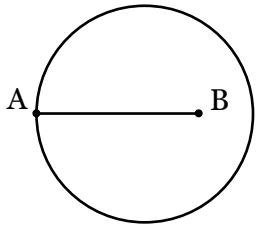

Та казвам: ако човек заеме положението на Месечината, че да не се върти около себе си, какво ще стане с него? Ако наблюдавате Месечината, едната ѝ страна е по-тежка, затова не се върти. Тежестта на Месечината не е еднакво разпределена навсякъде. Значи едната част на Месечината е по-тежка, затова не се върти. Сега Земята как се върти например? Южният полюс е долу, Северният е горе – и тя се върти. Ако се обърнат полюсите – Северният да бъде долу, а Южният – горе, какво ще стане? Сега Месечината се върти от запад към изток.

Сега всичко, което става на Месечината, е резултат на един вътрешен живот. Светът е създаден като едно отражение на всичко онова, което съществува в реалния свят. Днес аз няма да ви доказвам дали Месечината се върти около своята ос, или не се върти – учените хора нека да докажат това. Но всичките живи хора, които живеят, се въртят около своята ос. Така бащата е Слънцето, майката е Земята, детето е Месечината. И в човешкия живот най-първо децата не се въртят около себе си, не мислят за себе си. Детето винаги се държи за майката. Но като израсне, като стане възрастно, то започва да се върти около себе си.

Та казвам: имате една права линия *AB*. Най-мъчното нещо в света е да излезеш от първото измерение, от една точка извън пространството, и да образуваш една права линия. Това е най-гъстата среда, в която можеш да се проектираш. Понеже средата е гъста, то тази линия не може да се продължи в пространството. Следователно иде кривата линия. Кривата линия не е нищо друго освен второто измерение. Тази крива линия влиза във второто измерение, понеже материята там е по-рядка, затова се образува кривата линия. Съпротивлението отвън е по-голямо и кривата линия върви по пътя на най-малкото съпротивление, образува кръга. В този кръг окръжността не е крива линия, но е една спирала. Най-после се образува една сфера – третото измерение. Ние влизаме в третото измерение, понеже условията там са по-добри. Значи имаме второ пречупване, образува се тялото. Вие влизате в четвъртото измерение на човешките чувства. Там средата е още по-благоприятна за изявяване.

Та питам: ако вие срещнете някой път малки спънки в любовта си, какво правите? Вие искате да обичате някого, казвате: „Не мога да го обичам“. Защо не можете да го обичате? Или пък той не може да ви обича. Сега една ябълка кога можеш да я обичаш? Кога обичат децата ябълките? Вземете осите, които са толкоз глупави. Те най-първи узнават кое грозде е най-сладко, кое рано узрява. Най-хубавото грозде тия оси го пробиват и го ядат. Осите обичат най-сладкото грозде. За да обичаш един човек, трябва да има сладко в него. Не можеш да обичаш един човек, който няма сладчина в себе си. Тази сладчина може да седи в неговия ум, може да седи в неговото сърце, може да седи и в неговата душа. Аз вземам в дадения случай душата за тялото, понеже всяка една част от него диша и живее.

Сега учените хора като разглеждат Слънчевата система, виждат в нея нещо неестествено, което трябва да се коригира. Месечината ще се коригира: тя след години ще започне да се върти около своята ос. Сега не се върти, но след векове като дойде, ще се върти. Като се завърти Месечината, ще се оправи светът. Сега светът не е оправен, понеже Месечината не се върти. Мене не ме интересува дали Месечината се върти, или не се върти. Ако се върти, върти се; ако не се върти, не се върти – какво ме интересува това? Ако Месечината се

върти и докажем, че не се върти, тя пак няма да се върти. Или ако Месечината не се върти и докажем, че се върти, тя пак няма да се върти. Доказателство е да знаем истината в даден случай. Всеки един от вас може да знае дали Месечината се върти, или не. Всеки един от вас може да знае дали Слънцето се върти около себе си, или не се върти. Именно трябва да съзнаваш дали Месечината се върти, дали Земята се върти, дали Слънцето се върти. Като дойдете до Слънцето, може да влезете в съвсем друга област на съзнанието. Ако Слънцето се върти и ако вие го вземете като едно колело, какво ви ползва?

Всяко едно колело, което прави обращения, няколко хиляди обращения, от тях зависи бързината му. От бързината на онова колело, което се върти в аероплана, зависи бързината на неговото движение. Един аероплан може да пътува със 100 или 200, с 300, с 400, с 500 километра, а сега са дошли до 700, дори до 1000. Казват, че са намерили аероплани, които могат да се движат с 1000 километра в час. Значи колко обращения прави това колело? Колкото повече се усилва нашата мисъл, толкова движението ни става по-бързо и толкова разбиранията ни за живота стават по-правилни.

Сега ние идваме до разрешението на въпроса за тия противоречия, които съществуват вътре в нас, между нашия ум и нашето сърце, на тия противоречия, които съществуват в дома – между двама, между трима, между четирима, между син и баща, между майка и дъщеря, между учители и ученици, между народите. Тия народи се бият и няма кой да ги съди. В един народ ако убиеш едного, ще те осъдят на 20–30 години затвор за убийство. Сега между тия международни избивания вестниците говорят, че има 50 или 100 000 убити. Голямо геройство! Какви оръдия имат. Те нямат едно понятие за страданията, вие не можете да си представите страданията им. Какво викане и пъшкане, викове към Бога: кракът е откъснат, очите са извадени, ушите са откъснати – и всички тия хора са учени, свършили са университет, пък се избиват.

Вие седите и казвате: „Така трябва да бъде. Така Господ е казал“. Това е вече понижаване на Бога. Бог гледа спокойно на тази работа, Той има право да гледа, но ние не можем да гледаме спокойно, понеже Той може да духне и да ги оправи. Бог им гледа ума, Той ги е оставил. Тези избити седят на полето. Тогава Господ ще мине, ще ги погледа и ще ги попита:

„Защо се бихте, кои са причините?“. Те казват: „Не знаем“ – някой офицер им е заповядал. Господ пита него защо се бие. Казва: „Началството заповяда“. Ще дойде Господ, ще намери техните началници и ще ги попита: „Защо дадохте тия разпореждания? Какви са вашите съображения?“. Те казват: „За народното добро е, за доброто на човечеството“.

Бог е турил правило за човечеството: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце и ближния като себе си“. Той ги пита: „Вие за в бъдеще ще се биете ли пак тъй?“. Защото две войни има в света: Черната ложа воюва и убива и Бялата ложа воюва и приспива. Разликата между двете е, че тези, които убиват, са от Черната ложа, а тези, които приспиват, са от Бялата ложа. Не може да не воюваме, но има два начина на воюване. Трябва да се воюва – ти ще си извадиш оръжието, но ако си от Бялата ложа, ще приспиваш. Като махнеш с ножа, онзи ще заспи, ще го обезоръжиш. Като махнеш, и тия картечници ще млъкнат. Всички от Черната ложа като махнат, картечниците се усилват, всички оръжия се усилват – и косят, косят. Белите като махнат, млъкват картечниците.

Сега нали вие казвате, че сте окултни ученици. Господ ви пита: „Тия хора, които се бият, право ли се бият?“. Как се бият, право ли се бият? Вие ако сте, която страна ще вземете, как ще се биете? Вие ще кажете: „Да се примирим“. Но няма примирение. Мислиш ли, че ако дойде неприятелят, ти трябва да капитулираш? Понеже ти дадат заповед, че трябва да воюваш, казват: „Ако не убиваш, ще те убием“. Какво трябва да правиш? Ще воюваме. Тогава аз махна с ножа и той махне с ножа. Той заспи, взема му ножа – и остава без нож. Казвам му: „Искаш ли да воюваш?“. Няма му обаче ножа.

Злото в света трябва да се обезоръжи. Сега ви казвам един начин: приспивайте злото в себе си, не се стремете да го убиете. Вие сега искате по стария начин да убивате злото. А, не, така ти вървиш по пътя на Черната ложа. Не, ще извадиш ножа си, ще приспиш неприятеля, ще го обезоръжиш, а после пак ще го събудиш, ще го нахраниш и ще кажеш: „Как, искаш ли пак да воюваш?“. Те трябва да ви признаят и да ви слушат.

Вие имате мисли, които са на Черната ложа; имате желания, които са на Черната ложа; имате постъпки, които са на Черната ложа. Всички трябва да ги подчините. Във вас сега

воюват англичаните, във вас воюват германците, воюват и французите, имате и неутрални държави, които се готвят за война. Опасна работа е това – може целият свят да се хване за гушата. Кой ще ги спасява? Светлите братя идват със своите светли ножове да приспят злото в света и да внесат Божия мир. Това са новите хора. Писанието казва: „Кротките ще наследят Земята“. Или онези, които ще наследят Земята, ще бъдат тези, които воюват и приспиват.

По някой път много сестри и братя идат, че ми плачат. Някои се изявяват свободно, някои ги е срам да плачат. Веднъж един брат плаче; той не беше от Изгрева. На мене ми хареса. Този, който плачеше, беше от света – един човек от висшето общество на София, плачеше за жена си. Той плаче и казва: „Обичам я, пък ми се къса сърцето. Не зная какъв дявол влезе помежду ни, но виждам, че има нещо. Ако тя не влезе в пътя, по който вървя, аз ще се проваля“. И го гледам – плаче човекът. Че ми се извинява, казва: „Извинете, една слабост е това“. Казвам: „Не е слабост, човещина е плачът“. За крокодила казват, че той, когато имал да яде някоя жертва, я оплаквал, но не че я жали, а да стане по-гладка, по-лесно да я глътне.

Знанието как се придобива? Ами ако човек не знае как да се справи със знанието? Аз гледам, този брат ми даде една добра черта. Колко внимателно той е писал; този наш брат всяка дума я е претеглил, турил я е намясто, логически всичко е наредено, за да не обиди учените хора. Каквото са казали всичките учени хора, наредено е много хубаво. Аз питам сега: ако се докаже, че Месечината не се върти, всъщност какво ще се докаже? Ако не се върти, не се върти. Ако поддържаме, че Месечината не се върти, пък тя се върти, ние не поддържаме истината. Аз искам да зная Месечината как Господ я е направил: ако се върти – върти се, ако не се върти – не се върти.

Едни учени доказват, че Месечината не се върти; други учени доказват, че се върти. Вие на коя страна сте, как искате: Месечината да се върти или да не се върти? Било е време, когато Месечината се е въртяла. После въртенето е престанало, когато животът е излязъл от Месечината. Следователно когато една планета престане да се върти около своята ос, тази жизнена сила се изгубва – и настава едно хаотично състояние, става смяна на полюсите, те вървят по друг закон.

Сега не искам да защитавам никаква теория. Аз ако искам да видя дали се върти Месечината, отивам на нея и гледам дали се върти. Ако се върти, като съм на Месечината, ще престана да виждам Земята. Щом Месечината се върти около своята ос, ще виждам Земята тъй както трябва. Земята като се върти, Слънцето я огрява. Ако нашата Земя престане да се върти, тогава ще трябва и ние да напуснем Земята.

По някой път вие казвате: „Да се освободим от този егоизъм“. А, не, не искайте да се освободите от вашия егоизъм. Месечината да не иска Земята да се върти около нея; Земята да не иска Слънцето да се върти около нея. Погрешката е там, когато помислим: „Не може ли аз да направя Земята да се върти около мене?“. Какво ще стане, ако Земята започне да се върти около Месечината? Месечината ще стане опашка на Земята, понеже кометите спадат към животинското царство. Кометите аз ги наричам „животни с дълги опашки“. Опашката на кометата показва, че тя мисли със задницата си. Едно животно, като си разклаща опашката, разклаща нервите на мозъка, на гръбначния стълб – и тогава събужда мисълта. Щом се уплаши, то подвие опашка, не мисли вече.

В човека неговата опашка е взета и е турена отпред – това е носът. Научно мога да ви докажа как, по кой начин се е обърнала опашката и е станала нос. Аз съм дал това възражение. Как ще ми обясните, че ръцете на човека са направени така, както задните крака на животните? Ръцете се свиват тъй, както задните крака на животните. Предните крака на животните се свиват както краката на човека. Сега това си има причини.

Та казвам: в приложението на Божествения закон ние ще се поставим на своето място, както Месечината. Тя винаги се взема като символ на всички наши религиозни вярвания. Месечината е емблема на обикновения човешки живот, а Слънцето е емблема на действителния живот на човека. Следователно и Земята, и Месечината възприемат енергия от Слънцето. И Месечината възприема енергия от Слънцето, и Земята възприема енергия от него.

Този закон е такъв: Слънцето в света е само Бог. Всички окултни учители имат едно Божествено слънце, около което се въртят. Всичките слънца се въртят около Божественото слънце. Всичките земи, планети и комети са емблема на разумни същества. Всяко едно същество има някаква своя проекция.

Някои същества имат проекции в растенията; някои разумни същества имат проекция в минералите. Някои имат проекция в рибите, други имат проекция в птиците, пък някои разумни същества имат проекция в бръмбарите, в пеперудите; някои имат проекция в млекопитаещите. И най-после, има възвишени същества, които имат проекция в човека. Ние, хората, сме проекция.

Сега се строи една друга проекция: една друга раса ще дойде в света, която ще мисли малко по-другояче. Тия хора ще бъдат троелични: те ще имат едно лице отпред, едно отзад и едно отгоре; с три лица ще бъдат. Сега вие сте с две лица. Едното е оформено – предното. Нали казвате „двоеличен човек“. Задното лице е скрито, увито е с косми. Човек не познава задното си лице, открито е само предното; задното е скрито още с було. Следващата раса ще бъде с три лица – отгоре ще има още едно лице.

Сега вие ще отидете да разправяте, че човек е с три лица. Ще го доказвате тъй, както доказват дали се върти Месечината, или не. Един човек щом като умре, върти ли се около себе си? Не се върти – обръщат го хората. Хората го носят и дето го поставят, там остава. Той около себе си не се върти. Нали сме зъбчати колела, които като се въртят около себе си, въртят и другите зъбчати колела, с които са скачени.

Казвам: аз не желая вие да имате положението на Месечината. Най-първо ще се въртите около оста на своя ум. У човека има три движения, които сега изучаваме: едно движение има в човешкия ум, едно движение има в човешкото сърце и едно движение има в човешката душа. Три измерения има, които ние ги знаем донякъде. Едва сега започваме да изучаваме третото измерение. Имаме друго едно измерение – движение на духа. В следващата раса, която иде, ще изучаваме четвъртото движение, което ще имаме; четвърти център има. В теософията за това говорят, засягат го и го обясняват така, както не е.

Аз се спирам върху двата закона: любов към себе си и любов към Бога. Най-първо сме започнали с любовта към себе си, с любовта към ближния, и после – с любовта към Бога. Най-първо ние сме започнали с любовта към Бога, но сме забравили това. Най-първо човека, когото Бог направи, Той го представи пред Себе Си и му даде всичките наставления. Чо-

векът беше сам в градината, но той пожела Господ да му даде нещо според неговото желание. Онази, направената жена, не беше според желанието на Бога, но според желанието на човека. Какво стана от това наше желание?

Същият закон е и сега: вие изисквате от Бога какво да ви създаде? Искате да ви създаде едно ваше дете, една жена. Това е едно желание, което ви извади от рая. Аз се спирам върху един въпрос, върху който не е позволено да се говори. Когато Адам роди Ева, беше ли в съзнание той? Адам я роди, без да знае. Бог го приспа и той роди Ева.

Има един анекдот, един еврейски кабалистически анекдот, малко груб. Според него Ева била на гърба на Адам. Мъчно му било, че не могъл да я види. Тя израснала на гърба му и той ходи, усеща някаква тежест, а не може да я види. Нейният гръб бил залепен за гърба на Адам. Тя гледала на една страна, той – на другата; в две противоположни посоки гледали. Адам казва: „Господи, има нещо, което ме безпокои. Много хубаво си направил всичко, но нещо има на гърба ми“. Господ нищо не му казал, но го приспал – и направил първата операция. Ева като се отделила, започнала да работи. Адам пита: „Ти ли беше на гърба ми?“. Така Адам направил първата погрешка. Казал: „Ти ли беше на гърба ми? Че защо не слизаш, искаш аз да те нося на гърба си. Колко си била красива, пък се криеш да не те виждам“. Туй казал Адам и се поусмихнал. Ева отговаря: „Аз имам един баща, когото ще накарам да ми служи“.

Какво ще разберете от това? Ще кажете: „Каква жена е била тази Ева...“. Та вие, сестрите, когато видите един брат, какво мислите? Един брат, като види една сестра, какво мисли? Казвате: „По братски да живеем“. Какво разбирате под думите: „По братски да живеем“? По братски живеене е това: десният крак напред, после левият напред, после пак десният напред. Десният на първо място, после левият на първо място. Първо десният аристократ, после левият аристократ – и така се сменят аристократи и демократи, но движение има. Не е лошото в това, че имате една демократическа идея; не е лошото, че имате една аристократическа идея. Трябва обаче да има движение, смяна на нещата.

Всяка форма трябва да служи като форма за проекция на Божията любов. Ако си аристократ, по какво ще се отличаваш? Имаш по-чиста кръв. Ако си демократ, кръвта ти е по-

обикновена. Кръвта на аристократите е кръвта на малцината; кръвта на демократите е кръвта на мнозината.

Казвам: идеята другояче трябва да се постави. Откъде изхождате вие? Идеята за единството е само едно начало, към което всички ние трябва да имаме еднакви отношения, а не еднакви права. Не може да имаме еднакви права. На едно дете, което е на 5 години, а друго – на 10, 15 или 20 години, на всички не можете да дадете еднакви порции да ядат. На малкото дете ще дадете толкоз, колкото може да изяде, за да не преяде. На големите повече ще дадете, но и те да не преядат. На всеки ще му дадеш ядене според неговата възраст.

Казвам: при сегашните условия, при които живеем, трябва да имаме една ясна представа за себе си, какви са нашите права. Какви са правата, които имаме? Ние сме дошли на Земята и трябва да знаем нашите права какви са и правата на Бога какви са. От това гледище най-първо трябва да се заемем да изпълним онова, което Бог изисква най-първо от нас. Той не го изисква това насила. Онзи, просветеният човек, ще изпълни Волята Божия – и тогава и Бог ще изпълни неговата воля. Ако ти изпълниш своята воля и Бог изпълни Своята Воля, тогава въпросът другояче ще стане.

В една фабрика голямото ли колело се подчинява на малките, или малките колелета се подчиняват на голямото; малките ли колелета движат голямото, или голямото движи малките? Голямото колело движи малките. Малките колела трябва да имат отношение към голямото колело, да не му противодействат. Бог е, Който движи нашия живот, затова не трябва да Му противодействаме. В момента, в който Му обявим противодействие, смъртта иде, разрушението иде. Ако малкото колело влезе в стълкновение с голямото, зъбците му ще се счупят. Ако се обърне в противоположно движение, тогава ще стане катастрофа.

Когато казваме: „Не можем да обичаме Бога“, ние искаме да наложим нашата любов на Бога. Щом искате да наложите вашата любов на Бога, вие ще си причините нещастие. Никога не трябва да влизаме в стълкновение с онзи първоначален подтик; Любовта на Бога трябва да бъде свещена за вас. От тази любов трябва да вземете колкото искате и да проявите колкото искате, но по същия закон, по който Бог я прокарва.

Сега какво правите, какво убеждение имам аз, какво убеждение имате вие – това са частни отношения. Но има едно движение общо. В това движение няма никакво сътресение. Ако всичките хора влязат в него, всичко се нарежда моментално, хармонично, настава един мир в сърцето на човека; ти се усещаш подновен. Само по този начин човек може да се поднови.

Вие какво вярвате сега, каква идея имате за оня свят? Ходили ли сте поне там? Има ли някой от вас, който да е ходил в оня свят? Още няма. Поне веднъж трябва да идете, преди да ви повикат там. Веднъж трябва да влезете в оня свят и да видите какво е отношението. Аз съм ви привеждал онзи пример за един български търговец, който бил на 85 години. Разправяха ми го, но колко е верен, не зная. Разболява се за 3 месеца и после се връща от оня свят. Като бил болен, пренесъл се в оня свят; и като се връща оттам, казва: „Синко, ела тук. Тъй не трябва да се живее. Грешен живот сме живели, Господ не иска така. Донесете тефтерите! Този тефтер не трябва“. И хайде – в огъня го хвърля. „От тия хора нищо няма да вземете. По Бога вече другояче се живее“. Хванеш човека за гушата, искаш да ти плати, за стотина лева ще го мъчиш да ти плаща дълга.

Сега говоря на тези, които обичат Бога; онези от света ще ги оставим. Хората от света са тези, които не се въртят около своята ос. Аз считам, че вие се въртите около своята ос. Ако не можете да се въртите около своята ос, ще изхвръкнете и ще влезете в Месечината. Окултистите казват, че сегашната раса е слязла от Месечината. Когато е слязла, е станал потопът. Окултен разказ има за това. Потопът е станал, понеже водата на Месечината се е изляла на Земята. Това са второстепенни работи.

Когато един крак се движи, той има своя функция. Когато главата мисли, мозъкът трябва да има функция. Когато дробовете дишат, и те имат своя функция. Когато стомахът работи, той също има своя функция. Мозъкът е функция за мисълта, дробовете са функция за дишането, стомахът е функция за храносмилането. Ти ще оставиш стомаха си да работи тъй, както е предназначен. Ти ще оставиш дробовете да дишат, както са предназначени, ще оставиш и умът да мисли. Не трябва да искаш умът да се занимава със стомаха. Ако вие обичате Бога, ще цените тези неща. Това искам да ви кажа: ако обичате Бога, ще цените вашата глава; ако обичате Бога,

ще цените вашите дробове; ако обичате Бога, ще цените и вашия стомах. Ако обичате Бога, ще цените вашето тяло, то ще бъде свещено за вас.

Колко хиляди ваши приятели, които не знаете, са работили за създаването на вашето тяло. Един ден тия приятели ще ви дадат начин да се подмладите. Те знаят начин как да се обновите. Чрез една нова мисъл, която внасят във вашия ум, чрез едно ново желание, което внасят във вашето сърце, и чрез една нова постъпка, която внасят във вашето тяло, те ще ви дадат един подтик за подмладяване. Подмладяването е хигиена на живота. Човек може да се подмлади само тогава, когато признава, че Бог е единственият, в Когото той живее. Трябва да обичаме себе си по причина на това, което Бог е създал. Трябва да обичаме себе си, понеже от Бога сме излезли.

Та казвам: ще се въртим около Бога и ще мислим за Бога. Няма да мислиш защо Господ е създал света. Аз не искам да зная как са създадени буквите, а искам да зная значението им. Например буквата *А* ти не можеш да я произнесеш, ако не мислиш, ако не чувстваш, ако не постъпваш добре. Това значи *А* – първата буква. Що е *А*? Да мислиш добре, да чувстваш добре и да постъпваш добре. Всичките работи ги вършете така, че да са в съгласие с Божия закон. Това е *А* – Аз. Ние *А*-то го оставяме и се спираме на *З*. „Аз“ значи да не преставате да се въртите около себе си, да не ходите по ума на Месечината, а да ходите по ума на Земята, да се въртите около себе си. Понеже Земята е твърде плодородна, като ѝ орат кожата, тя търпи. Казва: „Ще ги нося тия деца“. После около Слънцето трябва да се въртите – да обичате Бога.

Ще обичате себе си, ще обичате ближните си, ще обичате и Бога. Отсега нататък ще учим новия начин. Всичко онова, което Бог е създал, трябва да го осветим и да благословим Името Божие, че Той ни е дал такава голяма привилегия, за да можем да изучаваме света, в който сега живеем.

Всичките религиозни вярвания на хората са криви, както движението на Месечината.

Добрата молитва

36. лекция, 5 юни 1940 г., София, Изгрев

РЕАЛНИ ВЕЛИЧИНИ

Отче наш
Мисли, право мисли

Пишете върху темата *Сила и безсилие*.

Ние често говорим за светлината, без светлината да е в нас – отвън я приемаме. Говорим за една светлина, която иде и си отминава, заминава си. Ако разчиташ на една светлина, която иде и си заминава, какво ще бъде твоето състояние? Ние уповаваме на едно богатство, което иде и си заминава; уповаваме на една сила, която иде и си заминава. Уповаваме на преходни неща.

Сега всички вие седите като ученици и казвате: „Като свършим училището“. Казват: „Като свършим гимназия“. Като завършиш гимназия, какво ще правиш? Като завършиш университет, какво ще направиш? Какво ще направиш, като станеш мъж? Ще станеш мъж. След туй, като станеш мъж, от мъж на какво ще се превърнеш? Мъжът като стане мъж, се превръща на един слуга; и жената, като стане жена, се превръща на една слугиня. Българинът казва: „Да бъдеш мъж“. На Запад казват: „Да бъдеш човек“. „To be a man“ – казват англичаните.

Хубаво, англичаните имаха това изречение, но сега туй, което правят, като се бият, човешко ли е? Като се бият двама невежи хора, разбирам; но двама светии да се бият един с друг... Разбирам двама слуги да се бият, две слугини да се бият, но когато двама възлюбени се бият... Двама възлюбени, които първоначално казваха, че един без друг не могат, после се хванат и се налагат по всичките правила. Как ще си обясните това?

По някой път вашият ум и вашето сърце са в стълкновение. Та казвам: от външния свят, от външните неща, от сенките на нещата трябва да влезем в реалността. Всичкото знание, което имате сега, то е сянка на реалността. Някой мисли, че знае. Виждал съм ясновидци да казват: „Аз съм виждал ангели, светии, в онзи свят съм ходил“. Той мисли, че е ходил в

онзи свят. Ако аз ида в Англия или в Германия и кажа „ку-ку“, какво съм видял от Англия или от Германия? Казвам: виждал съм англичани, виждал съм германци. И ангели може да видиш, но това нищо няма да те ползва, нищо няма да ти придаде.

Аз ще ви приведа една приказка. Когато турците не могат да обяснят нещо, те го обясняват с един пример. Не можеш да обясниш едно нещо – ще дадеш един такъв пример, че всеки да си мисли както иска. Един от турските султани не знаел какво нещо е същинска лъжа. Казал: „Който дойде и ми каже една същинска лъжа, ще му дам една голяма премия, но да бъде хас лъжа, не привидна“. Започнали мнозина да идват. Дошъл един и носи косъм, който е паднал от брадата на баща му. Казва на султана: „С този косъм баща ми, като го тури на река Дунав, образува един мост да минат турските войски“. Султанът казва: „Олабилир“ – значи „не е лъжа“. Иде друг, носи едно паче яйце и казва: „Това яйце майка ми го тури под квачката и от него излезе една камила“. „Олабилир“. Нареждат се много още други. По едно време гледа, двама хамали носят един кюп, който събирал няколко хиляди килограма злато. Казва на султана: „Едно време баща ти прави война с московеца и в този кюп взел пари назаем от баща ми“. Султанът казва: „Това не може да бъде!“. Ако каже „Олабилир“, този кюп трябва да се върне.

Сега в живота вие седите и мислите, че ако имате пари, всичко ще се уреди. Казвате: „Ако израсна, ако свърша ученето, всичко ще се нареди“. Ако външните условия можеха да създават нещо в човека, то Адам бе единственият човек, който беше поставен при най-добрите условия – четете Библията. Но ако човек може да се поправи от външните условия, Адам имаше най-добрите условия; по-хубави условия от тези не може да има. А този човек седи в градината, в рая, и казва: „Липсва ми нещо“. И туй, което му липсва, го иска; едно недоволство има.

Недоволството какво е? Вие всички го знаете, които имате деца от 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 или 12 години. Те добре се държат с майка си, прегръщат я, целуват я, казват: „Мамо, без тебе не можем“. От 12 години насетне започват да стават особени, да си имат особено мнение, искат да бъдат независи-

ми напълно. Някак си не им е приятно при майка им, къщата им е крива, намират, че им липсва нещо. Какво им липсва? Търсят го отвън. Това е желанието и в момчето, и в момичето. Казват: „Ех, като станем в пълна възраст“. И станат на пълна възраст. Някои от вас сте били на пълна възраст, а някои сте в преклонна възраст.

Човек трябва да има едно чувство на схващане. Един слон, ако го заведете до един мост, който е слаб, като си тури крака, ще се оттегли назад, без да го измери с някакъв пергел. Като си тури крака, той веднага знае, едно чутие има, че мостът е слаб, не може да се минава по него. Там, дето слонът не минава, и ти не минавай.

Казвам: слонът в човека – това е човешкият ум. Въпроси, които умът ти не може да разреши, не се стреми да ги разрешаваш. Ние всички искаме да разрешим нещата извън нашия ум. Казва някой: „Аз интуитивно го схващам“. Какво разбирате под „интуитивно“? Ти тогава нищо не схващаш, а вярваш, че е както го е направил Господ, но нищо не разбираш за Господа. Аз вярвам, че след 20 години ще ни бъде добре. Това е вяра, но никакво доказателство нямам. Някой казва: „Зная така положително“. Даже такива хора като Наполеон се заемат да разрешат един въпрос, който не е по техните сили. Но на Наполеон му дадоха сила, пратиха го в света да тури ред, а пък той искаше това, което придобие, всичко да остане за него. Щом помисли, че всичко трябва да остане за него, той намери остров Света Елена.

Сега всички вие казвате, че имате идеал. Искате да служите на Бога – това е вашият идеал. След като Бог ви даде сила, хубав ум и сърце, вие като извоювате нещо, казвате: „Сега да си уредим живота, за нас да остане всичко“. Всеки човек, който остарява в света, е изменил на своя идеал; всеки, който изгубва каквото и да е, е изменил на своя идеал. Като започнеш да губиш, трябва да се върнеш да видиш какъв ти е идеалът.

Вие сега мислите, че това е обезсърчително. Защо да не ви се каже истината? Аз не считам, че истината е горчива. Границата между любовта и омразата е горчивината. Щом започнеш да ядеш горчиви работи, трябва да знаеш, че си вече на границата. Щом започнеш да чувстваш горчиво, вече трябва да се пазиш. Според мен горчивината е граница между лю-

бовта и омразата, между истината и лъжата, между силата и безсилието. Щом започнеш да опитваш горчивите работи, трябва вече да се пазиш.

Сега вие не търсете причините. Дойде някой при мене и ми разправя, че го боли коремът. Той търси причината на болката. Аз зная защо го боли корем – ял е повече, отколкото трябва, нищо повече. Едно младо момиче ходило на баня, върнало се и яло мляко, после яло кисели пиперки, моркови – все несъвместими храни – и след една седмица умряло. Казва майката: „Не зная какво му стана“. Като ходило на баня, то е яло несъответни храни.

Ако в ума ти дойде една мисъл, която твоят ум не може да приеме, не я приемай. Има мисли, които вие никога не трябва да туряте в ума си. Сега мнозина мислят, че е в реда на нещата една мисъл да влезе във вашия ум. Аз като говоря, някой брат или някоя сестра се обърнат към някого, погледнат го – искат да кажат, че за него се отнася. Не говорете на хората. Аз ви говоря как трябва да се работи.

Да кажем, вие искате да рисувате; геометрически рисувате. Ти рисуваш на един човек челото. Челото на човека е свързано, то показва какво е неговото разбиране за Божествения свят. Неговите скули показват какво е разбирането му за духовния свят. Неговата брада показва какво е разбирането му за физическия живот. Каквато ти е брадата, такова е твоето разбиране за физическия свят. Каквито са ти скулите, такива са твоите разбирания за духовния свят. Каквото ти е челото, такова е твоето разбиране за Божествения свят.

Мнозина от вас искате да влезете в Божествения свят, но ако влезете с тия чела, които имате, нищо няма да разберете. Със сегашните чела ако влезете, вие ще видите, че този Божествен свят е празен, че няма нищо, ще видите само пространство. Ни ангели ще видите, ни богове ще видите, нищо няма да видите. Ще погледнеш и ще кажеш: „Празна работа“. Казвате: „Божествен свят“. Ти Божествения свят за да го видиш, трябва да имаш един гениален ум. За духовния свят ти трябва едно гениално сърце, а за физическия свят трябва една гениална душа. Няма да кажа „воля“, защото волята е

служителка на душата. Гениален ум ти трябва, за да разбереш Божествения свят; гениално сърце ти трябва, за да разбереш духовния свят, и гениална душа ти трябва, за да разбереш физическия свят.

Мислите ли, че една мома, която седи до прозорците и се занимава с момците, които минават по пътя, е гениална? Мислите ли, че един момък, който седи горе по прозорците, е гениален? Мислите ли, че онзи банкерин, който цял ден седи и брои парите си, е гениален? Мислите ли, че един светия, който постоянно мисли за своите добри дела, какво е направил, е гениален? Аз бих повярвал повече на едно смирено дете, отколкото на един светия, който мисли за себе си, че светия е станал. Че той се заблуждава! Казват: „Светнало е лицето му“. Хубаво, но мислите ли, че нашият салон като е осветен, целият свят е така осветен? Казвате, че някой има светлина, лицето му свети. Но тази светлина трябва да осветява всичко вътре в човека.

Сега ние не отричаме нещата, но сме против лъжливите разбирания. Някой казва: „Аз разбирам много от музика, мога да пея“. Аз, който разбирам музиката много добре, често, когато има буря или когато времето е лошо, се опитвам да разбера придобил ли съм нещо в музиката, или съм изгубил. Когато има буря, като свиря и бурята престава, аз зная, че съм придобил нещо. Когато свиря, но бурята не само не престава, но се усилва, аз след половин час пак отида и пак свиря. Аз се стремя да възстановя онова, което е нарушено, защото знам, че тази буря е станала, както и бурите стават всякога, когато някой разумен човек вземе един крив тон. Този капелмайстор в Природата казва: „Да се намери този, който е взел крив тон, и да се изправи тонът“. Търсят го, затова е бурята – и тя продължава, докато го намерят. Като се изправи това, всичко утихне.

Според вас какво значи добрият живот? Добрият живот значи всички хора да пеят майсторски. Дойде един, който вземе фалшив тон между тях – и се наруши хармонията. В едно общество като влезе един лош човек, един, който не може да пее правилно, нарушава цялата хармония. Достатъчна е една мисъл, едно чувство и една постъпка, за да се наруши хармонията вътре във вашата мисъл. Законът е верен не само отвън,

но и отвътре. Тогава ще потъмнее вашата мисъл, намалява се топлината и силата ви.

Казват: „Искаме да видим Христа“. Може да Го видите, но как ще погледнете Христа, я ми кажете? Вие ще мязате на ученици, които държат матура. Когато професорите или учителите ви изпитват, комисията ще има уважение към вас, като види, че ти отговаряш това, което те изпитват, и така, както трябва. Ти си свободен от онова, за което държиш изпит. Ако започнеш да се мъчиш и мислиш, че онези трябва да бъдат малко по-добри, ти знаеш ли какво ще стане? Ще кажеш: „Бъдете строги. Питайте ме каквото искате, на всичко отговарям“. Ни най-малко няма да мислиш колко са строги.

Когато не знаем, тогава искаме онези в комисията да бъдат тъй снизходителни. На всеки човек, който иска другите да бъдат снизходителни, му липсва нещо. Аз не съм за снизхождението. Мислите ли, че Христос ще се възхити от вас? Като идете при Христа, вас, които мислите, че много знаете, Той ще ви изпрати на Земята при един голям грешник, защото грешникът е една голяма задача, математическа. Ще каже: „За една година да поправите погрешките на този грешник“.

Вие ще кажете, че духът ще трябва да присъства. Но какво разбирате под думата *дух*? Разумното вътре във вас е духът. Че вие защо туряте духа вън от себе си? Та той ви праща с този дух вътре във вас, чрез него да разрешите задачите. Така като ги разрешавате, вие ще се учите. Вие искате духът да работи вън от вас. Не зная как си представяте духа. Там, дето има дух, има светлина; там, дето има дух, има топлина; там, дето има дух, има сила. Там, дето има дух на доброта, има милосърдие, кротост, въздържание, всичките добродетели ги има там, дето е духът. Там, дето има душа, законът е същият. Същият закон е и за ума.

Сега вие мислите, че като идете в другия свят, въпросът ще се измени. Едно време дойде една майка на един от учениците на Христа и тя мислеше така, както вие мислите. Каза Му: „Учителю, аз считам моите синове за много способни. Нека да седне единият отдясно Ти и другият отляво Ти“. Тя искаше най-голямото място, другояче не може. Всяка майка иска синовете си да ги тури на първо място. Христос я попита: „Онази чаша, от която Аз пия, могат ли да я изпият?“ „Пивват

я“ – казва. Тя мислеше – обикновената чаша е това; затова каза: „Моите синове пият колкото искаш.“ „С кръщението, с което Аз се кръщавам, могат ли да се кръстят?“ „Кръщават се“ – казва тя. Христос рече: „И чашата, която Аз пия, ще пият, и с кръщението, с което Аз се кръщавам, ще се кръстят, но да седнат единият отляво, а другият отдясно, това не е Мое, за да го дам. То е на онзи, на когото е дадено, на достойните“. Не са майките тези, които назначават къде да седнат синовете – единият отляво, а другият отдясно.

Сега ако идете в света, ще ви питат: „Ти православен ли си? Я се прекръсти“. Ще кажеш: „Защо?“ „Тъй, да видим знаеш ли да се кръстиш“. Той ще си тури трите пръста на челото, после ще ги сложи на сърцето, вляво и вдясно. Вие сега оспорвате това, казвате, че човек не трябва да се кръсти. Съгласен съм и с онези, които казват, че човек не трябва да се кръсти, съгласен съм и с онези, които казват, че човек трябва да се кръсти. Когато човек разбира, че трябва да се кръсти, това е право, хубаво е. Когато разбира да не се кръсти, нека да не се кръсти. Аз ни най-малко не поддържам, че слабият трябва да те защитава. Когато някой по-силен те бие и дойде слабият да те защитава, ще те бият повече. По-добре не се меси. Ако те защитава някой, нека да те защитава по-силният, за да има на кого да разчиташ. Казват за някого: „Много знае“. Той знае, за да накара другите да го бият – нищо повече.

В турско време един българин казвал, че знае турски много добре, фарси. Казвал: „На турски всичко разбирам“. Иде един високопоставен турски чиновник, аянин, с кадията заедно. Дояло им се риба и казват на този, който знае турски: „Попитай дали имат тук един сак за риба?“. Българинът рекъл: „Дотрябвал му е един сак, дайте му, който има“. Но сакът бил съдран и всичката риба излязла навън, нищо не могли да хванат. Като се върнали, без да могат да уловят риба със съдрания сак, аянинът набил българина, ударил му няколко шамара. Питат го: „Защо те бие?“ „Наддумах го“. А той не разбира турски. Всички нас, като ни бият, все сме като този българин. Гледам сега, по вестниците чета: хвалят се англичаните, че гениално са отстъпили при Ламанша. Ти като започнеш да отстъпваш, някой ти казва: „Гениалност имаш“.

Една вечер чувам тук, че котката кряска. Излизам от стаята да ѝ помогна. Излизам навън – един голям котарак я на-

легнал. Тя се качи горе на дървото и той отподире ѝ. Щом като отидох, работата се уреди.

Казвам: какво делите тук, на Изгрева? Тук култура трябва да има. Такова котешко крякане – какво е това? Казвам на големия котак: „Я слез долу“. Той ме погледна. Оттеглих се, той слезе долу. Казвам и на котката: „Я слез и ти“. Отивам вкъщи, дадох ѝ малко кашкавал, вдигна опашка, започна да се гладе. Казва: „Много съм ти благодарна“. Сега мене не ме учудва това, че те се давят; на мен ми е чудно по някой път, когато разисквате какво съм искал да кажа.

Един испански поет написал едно хубаво стихотворение от 4–5 куплета. За него има няколко мнения. Отиват при поета и го питат: „Какво искаше да кажеш с това стихотворение?“ „Написах го, но и аз не зная“. Онзи, който го е писал, още не знае, пък ти си даваш мнението. И вие си давате мнението какво е искал да каже Христос преди 2000 години.

Често при мене са идвали някои, дето са си направили нови дрехи, и ме питат: „Как е, харесваш ли ми дрехите?“. Казвам: „Много хубава е дрехата ти, но тебе не те харесвам. На тебе не ти харесвам челото, не е хубаво скроено. Дрехата ти е много хубаво скроена, ръкавите ти са изящни, добре прилягат, но челото ти не е хубаво. На еди-кое си място трябва да го поправиш. После носът ти не е скроен както трябва. Устата ти също не е скроена. Дрехите ти са много хубави, но лицето ти не е“. Той пита: „Какво да се прави?“ „Ще идеш да поправиш челото си“. Ти ще оправиш отношенията си с Божествения свят – ще си поправиш челото. Ще си оправиш отношенията с духовния свят – ще си поправиш носа. Ще си оправиш отношенията с физическия свят – устата си и брадата си ще поправиш.

Други казват: „Каквото попросите, като вярвате, ще стане, ще ти бъде“. Вярата е закон за мисълта. Под думата *вяра* аз разбирам човек да мисли правилно, защото само като вярваш, започваш да мислиш правилно. Не че всички неща трябва да бъдат неизменни.

Някои от вас искате всичко да знаете. Възможно ли е в дадения случай да знаеш всичко? Аз снощи правих едно наблюдение на Месечината. И за първи път намерих на нея едно място от светлина, която вече никъде я няма. Светлина, чиито

черти са не на бялата светлина, която е силна, а на светлина, която действа – жива светлина, която свети. В един от големите циркуси се забелязва една голяма светлина, която грее; от нея излизат трептения, в нея има движение, има жива светлина. Има една светлина, която е отразена, тя няма трептения. Вие забелязвате звездите: когато ще се разваля времето, те трептят, тяхната светлина трепти. Тия небесни светила, на които светлината трепти, са звезди; планети пък са тия, които имат по-слаба светлина, която не трепти. Светлината, която трепти, има сила в себе си. Седя и размишлявам да не би това да е някаква илюзия на моите очи. Забелязвам къде е мястото и втори път пак ще наблюдавам светлината, да разбера истинска ли е. Значи на това място има живи хора – нищо повече. И то не само живи, но и разумни. Защото мястото, на което се намира тази светлина, е най-хубаво, идеално, то е отлично място за наблюдение.

Казвам: целият свят, това са възможности за човека. Вие седите и се обезсърчавате, защото нямате едно разбиране. Целият Космос представлява условие за вашето бъдещо развитие. Какво има да се обезсърчавате: целият Космос, това са възможности, в които вашата душа, вашият дух, вашият ум, вашето сърце, вашата воля – всичко, което имате, може да участва; и вие може да придобиете ония блага, които нямате. И при всичките блага, които имате, вие седите и се обезсърчавате. Гледате Слънцето и казвате: „Слънцето е високо, въздухът е чист, но пари ми липсват“.

Туй, което ви липсва, ще го придобиете от въздуха, от светлината, ще го придобиете от Земята. Но на Земята някой път трябва да ѝ платите нещо, за да ви даде. Земята често има търговски работи, тя е като банкера. Ти от нея за да вземеш пари назаем, трябват трима души гаранти. Всичките неразположения, които имате, това са кредити. Ще дадеш своето неразположение на Земята, а тя ще ти даде хубавото, което има. И Земята се нуждае от тор.

Та казвам: има един начин за лекуване. Вие някой път може боси да ходите. Например имате едно неразположение. През месец юли си събуйте обущата, направете едно малко упражнение от 5–10 минути. Веднага това неразположение, което имате, ще се смени. Каквото и неразположение да има-

те, може би ще ви отнеме малко време, докато идете на пътешествие от два-три километра, на някоя хубава морава. А вие седите вкъщи, два-три дни имате неразположение и може да се скарате с десет души. Тази енергия е насъбрана във вас и трябва да излезете навън.

Казвам: когато човек дойде да се занимава с Божествените работи, ще се явят много противоречия. Мислите ли, че красотата в тази хубава мома, която се е молила на Бога да бъде красива, няма да роди противоречие? В красотата има известни блага, но има и известни противоречия. Вие докато сте сиромах, може спокойно да пътувате – и ще имате само чувството, че сте сиромах; няма да има опасност да ви оберат. Ако вие сте един богат милионер, вечерно време няма да можете да пътувате сами, но ще трябва да имате няколко детективи, които вървят подир вас и ви пазят, както американските милиардери ги пазят по 4–5 души. Някой път такъв милиардер го задигнат с автомобил и искат 50 000 или 100–200 000 долара, за да го откупят. Мислите ли, че милиардерът, когото турят вътре в автомобила, е един много умен човек?

И вие знаете ли защо идат страданията? Някой път сте неразположени. Мнозина мислят, че са благоугодни на Бога, пък има някои неща, които те не могат да си обяснят. Това са изпитания. Всичките страдания, които идат, са нарочно създадени. Всеки един от вас носи своите страдания. Някой образува своите страдания от краен консерватизъм. Той не иска да отстъпи в нещо, но ще си създаде много мъчнотии. Друг много отстъпва – и той ще си създаде мъчнотии. Когато отстъпваш, ще имаш съображения защо отстъпваш.

Вървя аз по пътя, едно дете иде насреща ми. Според закона кой трябва да отстъпи: силният или слабият? Но аз съм благоразумен човек, какво ми коства да отстъпя няколко крачки да мине детето. Ако побутна това дете, то ще падне. И ще търся да намеря майка му, да научи това дете да отстъпва. Това ще ми коства много повече енергия, докато я намеря, отколкото аз сам да отстъпя.

Дойде ви на вас едно страдание. Малцина от вас съм намерил да сте герои да носите страданията си. Аз бих желал, когато носите страданията си, да се радвате. Вие не се радвате на страданията си. Щом дойде едно страдание, казвате: „Отде

дойде това страдание да ме намери?“. Но вие се самозаблуждавате. В една радост винаги е скрита една скръб, а в скръбта е дегизирана една радост. Когато истинската радост ще дойде във вас, тя ще се дегизира със скръб – страшна, за да ви изпита колко сте умен. Ако вие се поколебаете, радостта знае, че не сте готови за нея – и тя не идва. Тогава скръбта ще остане при вас. Ако разбирате закона, ще ви се даде най-голямата радост, радост, която никога не сте усещали.

Някой път радостта ще дойде, но скръбта само се е скрила. Ти мислиш, че вече радостта е дошла. Ако мислиш, че радостта е дошла, ще имаш най-голямата скръб. Човек, който не може еднакво да цени радостите и скърбите, не разбира какво е отношението им. Радостта, това са клонищата; скръбта, това са корените на една същина вътре. Животът без страдания и без радости не расте. Скръбта, това са корените на живота. Листата, това са радостите на живота.

Сега по някой път вие казвате: „Защо Господ е направил света така?“. Мислите ли, че на Господ Му е приятно, когато след всички блага, които ви дава, вие не изпълнявате Неговата воля? Какво търпение има Бог! Той може да ви натисне и да ви смачка, за да ви освободи. Но Той те погледне и каже: „Хайде да го търпя“. Направиш една погрешка – търпи те; търпи те един живот, два, три, пет живота, казва: „Все ще стане нещо от него“. Той дълго търпи и най-после от тебе ще стане това, което Той иска. Но колко време трябва да мине?

Питам: сега ако Адам не беше направил погрешка, Христос щеше ли да направи това добро? Онова, което Адам не можеше да направи, Христос го направи. Адам Господ го остави да поживее сам като калугер в райската градина. Но той каза: „Не виждам никакъв смисъл. Всички тук си имат някаква другарка, само аз си нямам. Какъв смисъл има животът?“. Защо му трябваше другарка? За да се занимава с Господа ли? Адам каза: „Това е висока работа. Да си имам аз една другарчица“.

Аз не мисля така. В моя ум тази идея не е онази идея, която занимава вас. Според мене хората, които се обичат, никога не се пипат. Слънцето докато е на 92 милиона мили от Земята, на нея ѝ е добре. Но ако Земята дойде и иска да го прегърне, да погали туй Слънце, от нея няма да остане нищо, тя ще се разтопи; пък и от всичките хора нищо няма да остане. При сегашните условия Слънцето трябва да е далече. Нека да си

пишат писма, колкото искат, и Земята да пише поезия, колкото иска.

Вие при сегашния живот искате да идете при Господа и да Му се оплачете. Някой казва: „Да ида и да се оплача на Господа“. Това му е останало. Нямала Мара работа, туй ѝ е останало. Не е само тук една Мара. Сега ако аз съм на вашето място, какво ще говоря? Ще попитам: „Защо той така говори?“. Всеки един човек, когато ви срещне, е една възможност или за вашия прогрес, или за вашето спъване. Ако срещате един човек и не можете да разрешите задачата защо го срещате, вие се спъвате. Ако го срещате и правилно разрешавате задачата, това е за вашето благо.

Та казвам първото нещо: на всинца ви трябва един отличен ум – ум, който да има светлина; трябва ви едно отлично сърце, което да има топлина; трябва ви една отлична воля, която да има сила. Три неща са потребни за човешкия прогрес, за да се разрешават правилно въпросите. Светлината е потребна за мисълта, топлината е потребна за чувствата. Защото чувствата растат, мислите се разширяват, а пък постъпките се реализират. Да имаме сила, значи трябва нещата да ги реализираме. Та казвам: всичките несгоди в живота, които съществуват, трябва да можем да ги оправим.

Та казвам: при това лице, както е нарисувано на чертежа, можем ли да разчитаме на този човек; на тази сянка можем ли да разчитаме? Най-първо трябва да знаете, че тая уста показва теснота на чувствата – значи сърцето не е свободно. Вие по някой път стискате устните или зъбите си. Ти като започнеш да стискаш зъбите и устните си, главата ти има да пати. Дръж си устата спокойна, дръж устните не отворени като на патка, но малко прилепнали. Не ги притискай, свобода трябва да дадете на устата. Една малка гънка трябва да има на устата, не тя да бъде една права линия. Щом устата е една права линия, тази линия носи всичките страдания на човека. За да се измени това, трябва да има една малка гънка.

Първият закон е, че трябва да се държим в хармония с Божественото. В света, в цялата Природа, има една разумност, с която ние трябва да бъдем в съгласие. В цялата Природа има една вътрешна доброта, с която ние трябва да бъдем в съгласие. В цялата Природа има една сила, която направлява всич-

ко. С тази сила ние трябва да бъдем в съгласие. Ако сме в съгласие с тия три положения в Природата, тогава работите ни може да вървят. Щом влезем в стълкновение, веднага слабият губи, не силният.

Сега да допуснем, че вие вървите по пътя и се удряте в един камък. Започвате философски да мислите защо се ударихте в този камък. Най-първо във вас се заражда желание да хванете камъка и да го хвърлите. Мнозина, като се удрят, хвърлят камъка, но камъкът не е виновен. Ако вървя по пътя, аз трябва да го видя, да го заобиколя малко. Вие в даден случай с един човек не можете да се споразумеете. Значи не мислите еднакво. Кое е по-добре: силният ли да отстъпи, или слабият? Слабият да отстъпи, това е естествено в живота. Но силният като отстъпи, той показва, че е умен. Ако силният не отстъпва, значи има някакво чувство, съобразява се.

Да допуснем сега, че имате да давате на един слаб човек. Вие сте силен, богат, а не искате да му платите на този човек. И правото е на вашата страна – като идете, ще подкупите съдиите, ще кажете: „Не искам да ти платя“. Мислите ли, че сте разрешили този въпрос правилно? Не сте го разрешили. Това е един морален закон. Бог, Който е всесилен, ще ви претегли и един ден ще даде същото изпитание и на вас. Сега съображенията какви са? Защо богатите хора някой път не искат да плащат? И защо именно сиромасите са много щедри: църкви градят, училища, пътища, правят домове. Щом станат богати, те вече са скържави.

Питам: кое изкуство е по-лесно – рисуването или скулптурата? За да станеш скулптор, трябва да намериш някой голям камък и чукове, а за да бъдеш художник, трябва ти платно, бои и четка. Художеството е по-лесно. Коя творба ще издържи повече: картината ли, направена от платно и бои, или онази скулптура, направена от мрамор? Мраморните работи са подълготрайни. Та в света най-основната наука е скулптурата. След като изваете едно лице, тогава ще дойдете с боите; изкуството да рисувате – това е мазилката. След като сте изработили един човешки образ на камъка, за да му предадете естествения цвят, ще му турите червеничко, ще поставите боите – реален ще бъде.

Та казвам: всяка една мисъл трябва да се опита в нейната същина. Мисли, които са съществени, не се менят. Както и да я разглеждате, тази мисъл си остава една и съща. Мисъл, която е реална, мяза на една семка – щом я посадиш в земята, тя създава дървото. Щом семката не е реална, тази мисъл не може да създаде нещо реално – значи тази семка не е вярна. Може да имате една изкуствена семка, която като посадите, нищо да не израсне. Семка, която може да произведе реалност, или мисъл, която може да произведе реалност, само те са реални. Мисли, които не могат да произведат реалност, не са реални. Всяка ваша мисъл е реална само тогава, когато и при най-лошото състояние, и когато сте неразположени духом, помислите за една своя добродетел – и веднага ще ви олекне, мъчнотията ще изчезне.

Вие казвате, че имате вяра в Бога. Хубаво, дойде ви някое изпитание. Ако имахте за Бога една правилна идея, ако разбирахте какво нещо е Той, само като помислите за Него, веднага у вас тази тежест ще изчезне. И не само това: ако бихте имали вяра, и болестите ви ще изчезнат. Няма нещо, което да не изчезне, макар и не изведнъж. Ако някой въпрос не го разбирате, а сте музикант, и там има мъчни работи; ако сте художник, и там има мъчни работи. Да съчетаете боите не е лесна работа. Ако сте скулптор, не е лесна работа с чука да работите, да удряте – деликатна работа е това. Ако сте поет и пишете, и то не е лесна работа – да съчетаваш думите. Един поет има връзка, чувство, с което познава степента на думите и ги хармонизира.

Да кажем сега: как трябва да хармонизирате вашите мисли и чувства? На челото е изразена вашата мисъл. Гънката между челото и носа е границата между духовния и Божественото свят. Носът представя духовния свят. На какво е равно челото и на какво е равен носът? Ако носът е дълъг, а лицето – тясно, този човек мисли много, но мисълта не е устойчива, в него чувствата не са устойчиви. Ако носът му е късичък, широк, той е чрезмерно консерватор, не можеш с девет чифта биволи да го извадиш из релсите, не отстъпва. Умният човек отстъпва всякъде, но погрешки не прави. Той отстъпва, но е умен.

Един американски професор стои и работи. При него влиза един апаш с револвер. Професорът правил своите изследвания по физика, държал два златни цилиндъра. И казва: „Господине, давам ти ги“. Апашът ги взема с двете ръце, но професорът завъртял ръчката и потекъл ток. Онзи държи цилиндрите и не може да се освободи. Професорът го развеждал из къщата, навсякъде казвал: „Да те запозная с моята къща“. Развежда го от една стая в друга, извежда го по стълбите – и най-после оставя ръчката. Онзи се освобождава и хуква да бяга. Професорът казва: „Да знаеш, че когато ходиш още веднъж при учените хора, трябва да ги цениш“.

Та и вие, когато роптаете, Господ ще ви даде два цилиндъра, после ще завърти ръчката – и два-три дни ще скачате. Той иска да каже: „Всеки човек, който отива при Бога, трябва да разбира езика на нещата“. Ще мислиш правилно. Никога няма да допускате като ученици в ума си, че нещо е скимнало на Господа. После няма да допускаш в чувствата си едно неразположение. Причината не е в Бога, че нещо не е станало тъй, както ти мислиш. Така, както ти мислиш, причината не е в Бога. Няма да вземаш погрешките на хората и да ги слагаш на Господа, да държиш Него отговорен за тези погрешки. Няма да Го държиш отговорен и за своите погрешки. Господа ще Го държиш отговорен само за всичко онова, което е добро в света. За всички велики блага Него ще държиш отговорен; а за всички онези неща, които причиняват страдание на хората, ще държиш себе си и другите отговорни.

По-големи герои са тези, които носят страданията, отколкото тези, които носят радостите.

Отче наш

37. лекция, 12 юни 1940 г., София, Изгрев

СИЛА И БЕЗСИЛИЕ

Отче наш
Всичко в живота е постижимо

„Сила и безсилие“ – върху тая тема всинца не сте писали. Всички не мислехте, защото откак сте се родили, все за сила и безсилие живеете. Защо не ви вървят работите? Защото сте слаби. Защо ви вървят работите? Защото сте силни. Защо ви вървят работите? Защото сте умни. Защо не ви вървят работите? Защото сте глупави. Защо ви вървят работите? Защото сте добри.

Сега онези, които са слаби, се разправят по един начин. Силният пък се разправя по друг начин – той търси право, иска да му дадат правото. Силният сам си дава правото. Срещне силният Иван слабия Драган и казва: „Драгане, ти си говорил нещо за мене.“ „Говорих“. Вземе Иван, удря му една-две плесници и казва: „Още един път да не говориш“. Слабият Драган дава заявление, че е бит.

Сега казвате, че Бог ще отдаде правото на слабия. Вие разбирате буквално смисъла. Как ще ви отдаде Бог правото, като не сте умни; как ще ви отдаде правото, като не сте станали силни? Защото и да ви даде правото, вие ще го изгубите. Защо ще дадеш храна на един болен човек, който не може да я яде. Хубава, отлична храна, а не може да я яде. Сега като говоря по този начин, вие идвате и по стария начин питате: „Какво да се прави?“.

Снощи събрах няколко братя и сестри да им покажа Месечината. Като гледат, казват за това, което виждат: „Колко е пъстра“. Но ако наблюдават Месечината отначало, ще видят, че тя минава през разни форми. В пълнолуние Месечината се показва такава, каквато не е. Аз седя и ги слушам: всеки си дава мнението. Казват: „Колко е пъстра, колко е светла“. Всеки гледа и мисли: много светли точки има на нея. Казвам: тия всичките светли точки представляват циркуси, които са осветени отвътре. Циркусите имат дълбочина. Че ако вие сте на Месечината, това е опасна работа. Тия циркуси са по 1000

метра дълбочина, пък са и толкова начесто, че ако пътувате там, може да хлътнете вътре. Тия циркуси отвътре са осветени с голяма светлина, та да не би като хлътнете, да се убиете. По земному говорим... Защо са тия циркуси? Те са складове за хващане на слънчевата енергия, в която жителите на Месечината живеят. Сега не искам да вярвате в това, считайте го като от „Хиляда и една нощ“. Днес ще го приемете като приказка.

Аз не искам да имате моите възгледи, защото ако имате моите възгледи с вашето разбиране, това ще ви направи нещастни. Като една приказка само го имайте... Както аз съм привеждал пример за един български свещеник. Той е един от най-добрите свещеници. Бил от Търновско и пътувал от града за едно село. Носил със себе си някаква сума. Взел и един турчин със себе си, който носил кавал; хваща го да му носи парите. Свещеникът ми разправяше това, казваше: „Вървим и чувам: нещо цъка. Обръщам се и виждам – онзи цъка с кавала“. Тия кавали за да стрелят, се взема един кремък, удря се, защото там има барут. Като се цъка и изскочи една искра, тя ще падне на барута и той ще запали цевта. Значи така мъчно може да се убие човек. „Казвам му: „Какво правиш, защо цъкаш?“. Сега, както е модерно, като се обучават, нали турят някакви нишани, гледат дали ще могат да ги ударят. Този разказ други са го направили, но са турили този поп от Търново. Приказката е вярна, но мястото не е вярно.

Сега и вие, когато гледате Месечината, обърквате работите и ги правите такива, каквито не са. Та казвам: най-първо ще се научите правилно да мислите. Сега малко неправилно мислите. Да кажем, вие искате да пишете на български. Първата главна буква е *А*, последната буква коя е? *Я*. Значи българинът първо казва *А*, после *Я*. В началото той се учудва. Дойде ли до края и работите не вървят, казва *Я*. Гледам, че и вие започвате от *А* и като дойдете до края, казвате *Я*.

Нещата трябва да се турят на собственото им място. Всеки един човек трябва да се определи такъв, какъвто е. Физиогномически тези, които рисуват, тези, които фотографират, много неверни работи дават. Един художник, който рисува, може да ви подмлади. Някъде нещо ще изтрие – и може да ви направи малко по-млад; пък може да ви направи и малко по-стар – магия има. Някои от вас по някой път обичате женския

свят, всички сте художници вече; няма някой от вас, който да не е художник. Младите, дето ще ходят да купуват платно, вземат, че си рисуват лицето, веждите, устните. Казвате: „Право ли е?“. Право е, художество развиват те. Този, дето ще ходи да купува платно, рисува лицето си; после го изчисти и на другия ден пак го рисува.

Похвалвам ги тези хора, това е изкуство. Казвате: грешно било. Грешно е, ако човекът не е художник. Щом е художник, има право да рисува както иска. На другия ден той се изчисти и пак се нарисува; изчисти се и пак рисува. Някой път направи устните по-червени – не ги е изчистил хубаво и пак е турил червеничко. Това изкуство като го правите, направете устата червена така както трябва. Направете хубава червена уста, тъй както някой път ги правите по-червени.

Тази червенина не съответства на характера ви. Вие наместо да сте активни, сте разложени, пасивни. Всяка черта, която имате, трябва да съответства на характера ви. Например мнозина от вас искате да бъдете умни. Умният човек е свързан с жълтия цвят. А всички онези от вас, които пожълтяват, болни стават. Като дойде жълтият цвят на лицето, човек е болен. Жълтият цвят в ума трябва да присъства вътрешно, той е свързан с ума. Жълтият цвят се образува от златото – то е цвят на ума с по-високи трептения. Ти трябва да мислиш. Щом твоят цвят стане статически, само на лицето ти, това е вече едно материално състояние. Всякога жълтият цвят показва едно разстройство на черния дроб. Черният дроб е свързан с нисшите прояви на човека; той е свързан със задната част на мозъка. Жълтият цвят, за който се говори, трябва да бъде свързан с предната част на мозъка.

Дотогава, докато се безпокоиш, ти живееш отзад на главата. Щом се тревожиш, ти мислиш отзад, разсъждаваш със задния мозък. Щом започнеш да мислиш така, че спреш тревогата, ти си отпред. Всяка тревога е отзад; щом задната част на мозъка е възбудена, има тревога. Щом предната част на мозъка работи добре, тревогата престава; тогава пътят ти е осветен и срещаш по-малко препятствия. От какво иде тревогата? От самите препятствия.

Сега аз не искам да се спирам върху въпроса. Вие казвате: „Колко невежи сме ние“. Невежеството произтича от малката

светлина, която имате в пътя си. И в духовния свят, и в умствения, и в материалния свят всякога, когато светлината е малка, много погрешки можеш да направиш. Един художник, който няма достатъчно осветление, не може да нарисува лицето. Най-първо той трябва да постави субекта, който иска да рисува, в такова положение, че сенките да са хвърлени правилно.

Вас в живота ви интересува здравето. Здравето почива върху закона на човешката мисъл; здравето почива върху закона на човешките чувства; здравето почива и върху закона на човешките постъпки. Вземете това най-материално. Ако вие не знаете как да стъпите правилно, ако вървите по една площ, както тука, няма никаква опасност. Но ако тази площ не е равна, винаги може да се измени равновесието, през което пътувате. Някое кокалче може да изгуби своето равновесие. Защото кракът е направен от доста кокалчета, които са свързани с известни мускули. Може да се измени тяхното отношение и вие ще почувствате една болка.

Казвам: всякога, когато чувствате една болка в себе си, има нещо изместено. Това изместване може да бъде в ума, може да бъде в сърцето, може да бъде и в тялото. Умът също си има обвивка, и той си има тяло, което е доста сложно организирано. Като мислите за сърцето, вие мислите, че имате малко сърце. Ние говорим за сърцето, но и то си има тяло. Това сърце, за което често говорим, не е само сърцето, което прекарва кръвта. Онова сърце, за което говорим, е много по-голямо от това малко сърце.

Казвам сега: трябва да имате правилни вътрешни отношения. Трябва да разбирате законите на вашето сърце, понеже ако не разбирате тези закони, кръвообращението ви няма да стане правилно. Трябва да разбирате законите на вашата мисъл, понеже ако не разбирате тия закони, мисълта ви няма да тече както трябва. После трябва да разбирате законите на вашето тяло, понеже ако не разбирате тези закони, постъпките ви, всичките ви действия няма да стават правилно. Вие на малките подробности не обръщате внимание. Каква е една малка подробност?

Сила и слабост. Силата и слабостта си имат добрите страни. Ако ти на Земята си всесилен, ще направиш много добри-

ни, но може и много злини да направиш. Слабият няма сила и няма да направи много пакости; той ще бъде праведен, но и много добрини няма да направи. Питам сега: слабият какво ще направи? Във вашия ум днес седи идеята, че искате да знаете какво е новото, какво ще бъде то. Но вашата идея каква трябва да бъде?

Да кажем, всеки ден отивате в една гостилница. Отивате първия ден, виждате какво ще бъде яденето; отивате втория, третия ден – пак мислите какво ще бъде яденето. Този гостилничар все ще мени яденетата. Ако е месна храна, ще има 10–15 тенджери, ще има разнообразие. Ако е вегетарианец, ще има пак разнообразие. Вие се интересувате от разнообразието. След като сте яли 4, 5 или 10 години, какво ще ви научи този гостилничар? Ако се интересувате, ще ви научи и вие да готвите десет яденета, но повече от това какво ще научите?

Обаче в Природата законът е съвсем друг. Да кажем, вие ядете череши. Този гостилничар в Природата е сложил много пипер – червената череша я е намазал хубаво с червено. Направил е друго ядене – на сливите е турил син цвят, а на някои е сложил жълт. Питам: защо едни сливи са сини, а други са жълти? Вие не знаете, но гостилничарят, който е направил това ядене, знае. Този гостилничар питали ли сте го защо едно ядене е приготвено с жълт цвят, а друго – със син? Не сте го питали. Казвате: „Така Господ е направил света“. Че е направен така, направен е – така е написано на тази книга. Но ако искате да знаете какво има в книгата, трябва да я изучавате.

Сега вие седите и някой път сте недоволни. Не знаете причината на вашето недоволство и казвате, че за всяко нещо си има причина. Но причината донякъде разрешава въпроса. Двама братя се карат, не се спогаждат. Например баща им е умрял. Ако двамата братя, след като е умрял баща им, не се спогаждат, каква е причината? Причината е материална. Бащата е голям земеделец, оставил е ниви – и те делят нивите. Единият брат е голям, другият – по-малък; не могат да се спогодят. И единият иска да вземе по-хубава нива, и другият иска да вземе по-хубава нива – не се спогаждат. Коя е причината? Причината са нивите.

Има и друга причина: че бащата е умрял. Ами защо е умрял сега бащата? Причината е, че бащата е умрял, затова се

карат. А причината на тази причина каква е; на причината, че е умрял, каква е причината? Затова, че бащата е умрял, има още две причини: или че е бил много добър човек и Бог го е обикнал и го е повикал на гости, та той е заминал на угощение, или че бащата не е изпълнявал Божия закон, та Бог го е наказал. Той го е сложил в някой затвор и причината, че братята не се спогаждат, е, че бащата е затворен, в затвора е. Или причината за смъртта му може да е тази, че е имал специална покана да иде в другия свят и да се представи. Бащата казва на синовете си: „Аз като се върна от оня свят, на Земята всичко ще тръгне наред“.

Сега ви питам: каква е причината, че вие дойдохте днес? Ще кажете, че това е традиция: хората отиват на събрание. Най-първо трябва да идем да служим на Бога, да добием знание. Ако се събираме в една гостилница, причината е гладът, желанието да придобием известна храна. Че където и да е, ще се съберем там – едно съвпадение е това. Ако се събираме в едно планинско място, при някой добър извор, причината е този извор. Там ще се спрем, че тази вода е потребна. Ако нямаме нужда от вода, няма да се спрем. Сега аз искам да ви наведа на една мисъл, на която мъчно може да се навежда човешкият ум. Да ви кажа причината коя е.

Една сестра я хванало треска. Тя не може да се лекува, понеже самата е станала толкоз чувствителна, че каквото вземе, повръща го. Рициново масло не можеш да ѝ дадеш, майчин лист не можеш да ѝ дадеш, а пък треската е дошла. Има няколко причини за треската. Аз съм ви давал пример за един овчар, за един от посветените овчари. Пролетно време било, преди да започнат болестите. Овчарят се спрял; той бил малко ясновидец и слушал как се разговарят две трески отдолу под един мост. Овчарят седи на моста и дава ухо. Едната казва: „Къде отиваш?“ „Отивам горе на планината при един овчар, който има стадо. Здравеняк е, хубав, хареса ми, искам от него да си взема сила. Ще го хвана“. Другата я пита: „Как ще го хванеш?“ „Той като издои първия път овцете, в първата лъжица на млякото ще вляза. Като ме глътне, ще вляза вътре. Лесна работа е оттам насетне, цялото лято ще го треса“. Овчарят слуша. Треската пита другата: „Ами ти къде отиваш?“ „Там – казва – в града, има един кадия“. В турско време било.

„Аз ще ида да хвана него.“ „Как ще го хванеш?“ „Ще го хвана така. Той има едно дело, но няма да го отсъди право. И като се смути, ще дойде вечерта да яде и аз ще вляза вътре“.

Овчарина го заинтересувало това, което се отнасяло до него; не го интересувал кадията. Съдията да си вземе грижа за себе си, пък той взел мярка за себе си. Преди да издои овцете, умира му една овца. Той прави от кожата един тулум, хубаво го надува, завързва го и го туря да изсъхне. Сварява млякото, взема първата лъжица и наместо да я сложи в устата, туря я в тулума, та треската влязла в него. След туй овчарят продължил да яде. Гледа по едно време, че тулумът се тресе; кой как дойде, тулумът се тресе – всеки ден се тресе. Питат овчаря защо се тресе този тулум. „Има причини, не казвам. Това е моя тайна. За да ми върви напред, трябва да се тресе този тулум. Ако тулумът не се тресе, аз ще се треса. Като се тресе, това е късметът“.

Сега вие казвате: „Този овчар не е позволил на онази треска да влезе“. Той бил малко инициран. Треската влязла в млякото и без да знае, влязла в тулума, а не в овчаря. Свършва се пролетта, минава лятото, наближава есента. Понеже на овчаря му трябвал тулумът, той го отворил и пуснал треската да излезе. Тя хукнала да бяга. Той го измил хубаво и напълнил този тулум със сирене; и пак отива на моста и слуша. Разправят се двете сестри. Онази, която излязла от кадията, казва: „Колко си пожълтяла!“ „Остави се, наместо да вляза в овчаря, той ме тури в един тулум и нищо не можах да извадя. Цялото лято тресях все тулума, нищо не можах да ям, 3–4 месеца пост държах в тулума“. Другата казва: „Ти, сестро, си попаднала в манастир, дето постят хората“. Първата я поглежда и казва: „А ти колко си се оправила.“ „Аз при кадията бях доста добре. Той е добър човек, от добрите хора е. Остави ме свободно да вляза в него. Аз го тресях и като го хващах, той не разглеждаше делата, ами ги отлагаше. Като дойде треската, отложи делото“. Треската казва: „Спогаждах се с кадията. Лежи, яде много хубава храна, та и аз се хранех много хубаво“. После казва на сестра си: „Я сега ела да те заведа при него“. И двете отиват при кадията. Едната сестра го хващала сутрин, а другата – подир обед.

Сега заключението вие ще го направите – какъв е бил халът на съдията. Вие можете да имате опитността на първата треска, може да имате опитността на втората треска. Може да имате опитността на овчаря, може да имате опитността на съдията. Въпросът е сега от тия кое ще изберете. Кое положение ще изберете? Най-първо – да бъдете треска в тулума. Кое ще изберете да бъдете: в положението на овчаря или в положението на съдията, или пък да бъдете в положението на треската, която е в съдията? Ако сте съдия, ще ви тресе треска: все ще направите някакво добро. Така ще бъдеш малко по-снизходителен – делата отгоре-отгоре ще ги гледаш, ще ги прекарваш, няма да бъдеш много взискателен. Човек като е болен, ще гледа по-снизходително; като е здрав, ще бъде по-строг. Като е болен, той казва: „Хайде, от мене да мине“.

Сега да приложим всичко това. Изводът какъв е? Вие сте в пролетта на живота. Всякога във вас се готви да влезе една треска, като сте овчар. Сега всинца ще ви хване една треска: и като съдия, и като овчар. Овчаря не го хваща: той е умен човек и слуша как се разговарят треските. Неговите информации са много правилни. Той си приготвя тулума и като дойде треската, туря я вътре. Ако вие схванете това буквално, ще кажете: „То е една приказка“. Така се обяснява там, но как ще го обясните научно? Лекарите как обясняват на какво се дължи треската? Тя започва някой път от простуда, но се дължи на известни микроорганизми. Вземете тази, маларичната треска, която комарите пренасят. С години седи тя в кръвта и пролетно време се проявява.

Всяка една мисъл, когато не е нагодена според трептенията на човешкия ум, произвежда един дисонанс вътре в мислите. И всякога едно чувство, ако не е в хармония с човека, ще произведе един дисонанс. И постъпките могат да произведат дисонанс. Трябва да вземеш някакъв път в живота си, трябва да се движиш. Ако твоята постъпка не е в правилно отношение с тялото ти, ще се зароди едно болезнено състояние.

Сега аз ще ви говоря, за да разбирате. Казвате: „Имаме лекари, те ще ни лекуват“. То е така, но всеки един човек трябва да бъде лекар, той трябва да знае как да прилага лекарските методи. И в Природата има лекари. Например ние имаме тук известни болести, които се образуват от омразата, които се об-

разуват от страха. Страхът не е нещо само по себе си лошо. Тук наскоро идва една госпожа от града, която е пострадала. Тя не може да излезе по пътя сама. Щом излезе на пътя, няма вяра в себе си. Ако направи 20–30 крачки, пада на земята, завива ѝ се свят; трябва да има някой да я държи от едната или от другата страна. Причината е от страх. Тази болест си има начин за лекуване, но отнема доста време. За да излекуваш един човек, трябва да мине най-малко една седмица. А пък някой път, за да го излекуваш, трябва да мине година и половина.

Или да кажем, вие имате една болка в стомаха или в главата си. Болестите в главата се дължат на разстройството в стомаха, на разстройството на стомашния мозък, на симпатичната нервна система. Двояк мозък има човекът. Единият е горе, в главата, другият е наречен слънчев възел, и черният дроб влиза вътре. Значи когато слънчевият възел е разстроен, човек винаги има главоболие. Причината е често магнетична. Стомашният мозък е област на магнетизъм. Всички хора, които имат повече магнетизъм, отколкото трябва, в тях винаги се образува коремоболие, а коремоболието винаги произвежда главоболие. Горният мозък акумулира електричеството. Следователно болките на стомаха се образуват от разстройството на мозъка. Когато мозъкът горе не функционира правилно, винаги се раждат болки в стомаха. Ако те боли корем, главата ти е виновата; ако те боли главата, стомахът е виноват.

Вие взимате стомаха за място, дето туряте храната, но в него има разни центрове. Там е симпатичната нервна система, която служи за тия функции на храносмилането. Това храносмилане става от ония жизнени токове в света, които дават тази енергия, че да се смила храната. Всякога, когато човек има преизобилно магнетизъм, той е разположен. Тия магнетични хора имат и благоутробие.

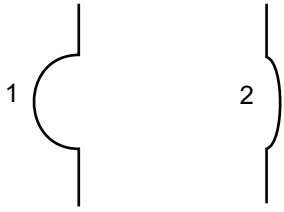

Сега някой път вие разбирате благоутробието така – когато коремът е издаден напред. Това е вашето благоутробие (1). То е болезнено състояние. Аз говоря за туй благоутробие (2). (1) – това благоутробие е на светските хора. Когато кажем „благоутробие“, разбираме тия линии да са естествени, от двете

страни на тялото. Малко ги закривяват, а те са естествени линии. (1) – това не е нормално състояние. Но събирането някой път е отстрани или отпред. Аз съм привеждал един пример с двама германци в Америка, на които благоутробието било такова, като че носят по три деца. Те от 20 години не се били срещали и като се срещат, не могли да се целунат, не могли да се достигнат. Само се ръкували, без да могат да се целунат, понеже благоутробието им е било голямо.

Това са анормални състояния. Аз ви привеждам този пример, но той е анормален. Разправяше ми един господин, който ходил във времето на царска Русия там и виждал навсякъде хора, с хиляди хора, все с благоутробие. „Сега – казва – като отидох в болшевишка Русия, само двама видях с благоутробие“. Той казва: „Всичките други все са добили друга линия“. И аз разбрах: охолният живот ражда благоутробие. Когато човек започне да мисли и да работи здраво, той образува тая линия (2). Тя е линия на един здравословен живот. А онзи в (1), той търси условия, иска да му слугуват, казва: „Малко ми е тежко, не мога да се движа, стомахът ми е разстроен“. Там е всичкото зло, че има повече енергия, отколкото му трябва.

Онзи в Писанието е казал: Христос ни казва, че трябва да се отречем от много работи и да преобразим живота си. Ние никога не сме разбирали това; целият християнски свят не е разбрал учението Христово както трябва. От всички ония непотребни работи и болезнени състояния, които се зараждат, трябва да се освободим, да се откажем. Има една любов, която ражда голямо благоутробие. Има една любов, която дава една линия на тялото. Има една мъдрост, която прави това състояние (1). Има едно ядене, което създава тази линия. А има една работа, която създава (2).

Ако имаш благоутробие, ти не си разбрал Божия закон. Ако кракът ти се е подул, не си от умните хора; или ако тебе те боли гръбначният стълб, мислиш ли, че си от умните хора? Или ако те боли главата, мислиш ли, че си от умните хора? Не че си глупав, но това показва, че не разбираш онзи строеж; не разбираш законите на своята мисъл; ти не разбираш законите на своето сърце. Ще те боли сърцето, ще те боли твоето тяло, ще се явят някакви болести. Благодарение на болестите ние сме изучили доста човешкото тяло. Щом те заболи гла-

вата, започваш да мислиш за нея. Хубаво е човек да мисли за главата си.

Сега изводът какъв е, как трябва да се нагодим? Трябва да имаме един живот с векове. Вие имате някои последствия, които носите от 30–40 години, а може би от 100 прераждания. Някои болести ги носите сега, от този живот; пък някои болести се дължат на миналото. Ти срещаш някой човек, но нямаш разположение спрямо него, не го обичаш. Причината на това е твоето минало съществуване. Този човек ти е направил някаква пакост и като го срещнеш, казваш: „Не го обичам“. Неговата обич е станала причина за една болка, той те е смущавал – и този човек ти не го обичаш. Той е съдия, а ти имаш някакво дело – и ще реши делото в твоя вреда. Той е богаташ, от който си взел пари: той не те обича, ще те оскубе – и ще се зароди някакво болезнено състояние. Има някой богат човек, който те обича. Тази причина е далечна, от миналото. Този човек ще ти даде пари без лихва.

Казвам: причините за всички нещастия се дължат или на сегашното, или на миналото съществуване. Бъдещето е, което вие очаквате. Искате да идете в Небето да живеете. Хубаво, радвам се, но Небето е един свят високо организиран и всички трябва да бъдете готови, като идете там. Не можете да идете там със сегашните ваши разбирания. Като влезете в другия свят, комисия ще има там. Като умреш, ти ще се явиш пред първата комисия и тя ще прецени дали си годен за изпита. Ако си годен, ще ти дадат позволение да идеш да държиш изпит, а ако не си годен, ще те върнат на Земята. И в духовния свят не можеш да влезеш – ще те оставят на физическото поле.

Сега ако вие кажете, че между вас има от праведните, къде ще ги турите? Сега вярвате, че тук има същества от оня свят, но на кое място са? Вътре са те, не са отвън; вие ги представяте отвън. Ако са невежи, са отвън; но те са прозрачни, понеже телата им са етерни, не могат да пречупват слънчевата светлина на Земята – и затова остават невидими. Материята, която имат, е с коефициент единица. Да допуснем, че имате един ъгъл. За да видим един предмет, трябва да се пречупи светлината. Ако тази светлина минава през предмета и не се пречупва, предметът остава невидим, той е прозрачен. Някой път вие не виждате известни предмети.

Да ви дам един пример. Може да правите опити, но не трябва сега да се занимавате с това. Да допуснем, че имате някой ваш приятел, който е заминал за другия свят. Обичали сте се много. Ако започнете да мислите за него, че той има тънко чувство, че има много внимателен, тънък слух, много благородство в постъпките си, ако започнете така да мислите и да изказвате всичките му черти, ще усетите една малка хладина, която започва да минава покрай лицето, устата и носа ви. Затворена е стаята, няма откъде да дойде този вятър. Но така този, заминалият, се привлича – и когато започнете да говорите за неговите хубави черти, той казва: „Колко хубаво мислиш за мене!“. Той започва да ви гали със своите ръце – не с физическите си ръце, но със своите. Целува ви – и вие това го усещате, като че някаква хладина минава. Той изказва своето задоволство, че имате такава хубава мисъл, че храните такива хубави чувства към него. По някой път започнете да мислите, че той има някои лоши черти или че има лоши чувства. Тогава някога ще усетите стягане по лицето или под окото.

Заминалите никак не обичат да им припомняте техните погрешки, понеже ги виждат. Няма защо да припомняме на един, който е заминал за другия свят, неговите погрешки, понеже те са като овцете и говедата – умрелите ги виждат и всички погрешки вървят подире им като овце, кокошки и патици. Ти ще му кажеш нещо, но той го вижда. Казва: „Не ми разправяй, няма какво да ми разказваш“. За умрелите не говорете лошо; припомнете хубавото, а не лошото. За доброто като припомниш, то е по-ценно.

Сега вие всички имате един такъв характер – обичате да припомняте. Казвате: „Ти едно време тъй каза: „Аз като дойдох в къщата ти, направи едно добро“. Онзи отговаря: „Зная го това“. Да ви наведа психологически как трябва да се разсъждава.

В сегашната екскурзия, която направих в понеделник, гледам, един брат носи едно малко детенце, момиченце: хубаво, красиво, интелигентно, с доста хубави заложби. Това дете не е ходило на планината и баща му го е турил на раменете си. Когато се е качило на раменете, то е весело, разговаря се. Аз гледам и правя своите наблюдения. Детето весело говори с баща си и той му говори, говори му много любезно. Така дос-

та време вървят, но като вървят, по едно време на бащата му става тежко и сваля момиченцето, то да върви. То като върви само, започва да става недоволно, намира погрешки, хване го. Той се чуди; и човекът пак я вдигне, пак я тури на раменете, тя става доволна.

Ето моето обяснение сега. Понеже раменете са духовни, там функционират хубави трептения. Онова дете на раменете на баща си е разположено, той му дава най-хубавото разположение. Понеже то седи със своите крака, а те са акумулатори на нисши земни енергии, като седи дълго време на баща си, тя му предава своите нисши енергии. Неговият ум и сърце започват да бъдат неразположени и той иска да я снеме, да я сложи долу. Тези енергии на детето засягат неговия ум и бащата става неразположен, но и той не знае защо. Нему аз не разправям това, на вас го обяснявам. И той ту я тури на гърба си, ту я снеме долу. Ако е тук, и той ще ме слуша, но не го виждам.

Ако искаш един човек да е разположен, трябва да сложиш главата си на еднакво ниво с него. На същия уровен трябва да бъдат: не той да ти говори горе, пък ти да си долу. Тогава не може да има разбирателство. Енергиите имат свое поле на действие.

Казвам: от неразбирането на работите се раждат ред недоволства. Аз бих ви дал и друг пример. Казвам: когато човек иска да бъде разположен в света, трябва да разбира законите на своите ръце. Това е нужно, за да бъдеш добър... Ти не можеш да бъдеш добър, ако не можеш да използваш енергиите на твоите крака; не можеш да бъдеш справедлив, ако не използваш енергиите на твоите ръце. Ти не можеш да бъдеш умен човек, ако не можеш да използваш енергиите на своя ум.

Тогава три правила има: челото е студено, носът е светъл, устата е топла. Ти искаш да бъдеш силен човек. Не можеш да бъдеш силен човек, ако не разбираш енергиите на силата. Силата произтича от челото, светлината произтича от носа на човека, а топлината произтича от устата му. Ти за да бъдеш топъл, за да имаш правилно кръвообращение, устата ти трябва да бъде топла. Ако твоята уста е студена, кръвообращението ти няма да бъде правилно. Ако ръцете ти са студени, пак законът е същият. Ако ръцете постоянно са студени, ако кра-

ката са студени, кръвообращението няма да бъде правилно. Ръцете трябва да имат една нормална, естествена топлина. Има една школа най-първо за възстановяване на органическата топлина на тялото. Всяко неразположение се дължи на липса на топлина.

Щом дойдеш до един човек, ще видиш, че има хора, които са топли, има други, които са студени. Някои хора са потопли, отколкото трябва; пък някои са студени повече, отколкото трябва. Като идеш при един, който е студен, той отнема от твоята топлина – и след туй се усещаш неразположен. Ако имаш повече топлина, та той ти отнеме от нея, ще се образува хармония. Ако ти имаш малко топлина и онзи ти отнема от топлината, ти веднага се усещаш неразположен.

Та най-първо трябва да се образува една хармония между мислите на хората. Двама души като се срещат, мислите им трябва да си хармонират; тъй както художници, като се срещат, ще говорят върху своите картини. Единият художник може да се ползва, пък и двамата може да се ползват. Единият рисува пейзажи, другият рисува образи. Всеки може да се ползва от ония линии. Знаеш ли колко мъчно е да направиш едни хубави вежди? Знаеш ли колко мъчно е един художник да направи едно хубаво око? Знаеш ли колко мъчно е един художник да нарисува един нос на свят, да му тури характерните черти – тъй както е в Природата?

Тук върху вашите носове има да се работи още хиляди години, за да станат на свят. Вие имате да работите хиляди години още с вашия капитал, за да развивате носовете си. Хубаво е, че е така. После, хиляди години имате да работите върху веждите си, върху ушите, върху подбрадника, върху лицето, върху строежа на тия линии на лицето. Не е важна само формата на тялото.

Основната част е свързана със стомаха. Този врат показва, че стомашната система е добра, този брат обича да яде; и като яде, той яде като мед. Пръстът както е създаден, е създаден от този врат. И ако си затвори очите, той ще знае, защото има способност за обобщение – не се рови в подробностите на нещата. Ако има една нива, той ще я заобиколи и ще си замине, няма да ходи да измерва колко е дълга и широка. Обобщение силно има, но той върви по женска линия – неговите пръсти в основата са затворени. Тези затворени пръсти показват, че

той е пестелив, но не е икономист. Не че е пестелив, че пести, но той счита, че пестеливостта е икономия. Роден е така: не харчи нищо излишно – в девет възела ще го върже.

Широчината на долната част на ръката показва, че симпатичната нервна система е хубаво развита. Долната част на пръстите е свързана със симпатичната нервна система, а крайната част на пръстите е свързана с мозъчната система. Ако пръстът е заострен, човек има стремеж към хубавото, идеалното. След като се занимава с материалните работи, той казва: „Чакай да си помисля. Аз съвсем загазих на Земята“. И като дойде дотук, може и да плаче, но като се дойде до основата на пръстите, плач няма. Целият показалец показва неговите деди и прадеди – най-малко 10–15 поколения са работили – и той не може да го измени. Този човек трябва да започне от обобщението, от онова, което той изпитва.

В човека има много скрити работи, човекът не се е проявил. За в бъдеще вие тепърва имате да се проявявате. Досега както сте се проявили, това е още малко. Вие още не можете да използвате благата, които Бог ви е дал; това, което носите в себе си, не можете да го използвате. Често ние умираме от скръб, че не сме опитали живота. Как ще опитате живота – в ядене и пиене ли? Това е едната страна. Много страни има в живота, за да се опита той. Казвам: старите от вас, за да се подмладят, трябва да започнат да проучват. За да се подмлади човек, трябва да търси красивите форми, красивите образи, трябва да търси хора с добър характер и да бъде постоянно в съприкосновение с добри хора.

Сега по някой път, без вие да искате, изкушението иде оттам, че вашият поглед се обръща към неща, които не са съобразни. Вие виждате погрешките на този, на онзи, но погрешките на другите хора ни спъват. Ние не трябва да бъдем слепи, но ако постоянно мислиш за вълка, ако постоянно мислиш за мечката, за змията, за една лоша черта или ако постоянно мислиш за лошата черта на една ябълка, какво ще спечелиш?

Аз не се спирам върху лошите черти. Като виждам как бяга една змия, че без крака може да ходи, разбирам, че е умна, виждам в змията една хубава черта. Змията, щом я обиждаш, по някой път съска, по някой път изплези език. Много пъти за изплезването на езика змиите ги убиват, понеже мислят, че тя се е кеврила на хората.

Тук преди години минавах през Борисовата градина – и виждам, че нещо се мърда. Гледам, една змия показва главата си, извадила е езика си насреща ми. Аз се спирам насреща ѝ и се разговарям с нея. Казвам ѝ: „Печете се тук. Доста хубаво място“. Рекох: „Ще бъдете ли тъй добра да се преместите? Тия хора са така невъзпитани – ще мине някой и ще ви пребие. Изберете си някое друго място“. Тя постоя няколко минути и тръгна по пътя. Поздравихме се. Сега вие казвате: „Изплезила си езика“. Змията казва: „Не мисля зло никому“. Но ако я настъпите и ако кракът ви е бос, веднага по закона на самосъхранението тя ще ви ухапе. Ако е от отровните змии, ще ви тури една инжекция, за да знаеш – пази се змията.

Често когато свиря, аз изпъждам всичките мухи, понеже някой път, вечерно време, към среднощ, се пробуждам – и като нямам какво да правя, взема цигулката. Ако има муха в стаята, тя ще дойде, ще кацне на носа ми и ще развали музиката. Музикална е мухата: щом свириш хубаво, ще дойде и ще кацне на теб. Тя започва да ръкопляска. Аз ви привеждам тия примери: веднага като кацне, мухата те безпокои. Тя обича музиката, казва: „Ти хубаво свириш“. После аз ще взема кърпа да я гоня из къщи. Защото щом кацне и ме безпокои, значи няма това разбиране.

За мухите имам една мухешка музика, която свиря. Най-първо, като започна да свиря, не ги виждам – и мухите ще накацат на стените. Вземат една поза, че ме слушат оттам; като че ли издавам заповед: „Ще накацате по стените и ще ме слушате. Свободни сте“. Ако забравя някой път да кажа това, или по главата, или по краката ми – навсякъде ще ходят. Много пъти съм изгубвал настроението си, като кацват върху мене. Пък малко характерите им не са възпитани, те имат една черта – много голямо невъзпитание.

Казвам: в Природата, както и навсякъде, трябва да разбираме вътрешния смисъл, който Бог е вложил, да гледаме на добрата страна на нещата. Например вън имате една праскова. Казвате, че прасковите живеят известно време и изсъхват. Един клон щом го отрежеш, ще поникне друг на неговото място. Ако една праскова има дебели клонища, които не раждат, отрежи ги – и ще поникнат нови. И тази праскова може

да продължи да ражда още 40–50 години; както лозата, ако я оставите само да расте, до 10 години ще престане да ражда. Прасковата трябва да се обрязва, както лозата.

И в себе си някои ваши недостатъци трябва да ги отрежете, за да израсне нещо хубаво. Пък сега и в науката има такива плодове... Някой казва: „Ти имаш една лоша черта“. В думата *лошо ш*-то е лошото, злото. Вие какво понятие имате за злото? Злото е сила в света, то е свързано със силата в света. Вие мислите, че злото е причина на греха. Не, злото слиза в областта на греха, но причините на греха са съвсем други.

Зло и добро. Ако човек напише така *З*, този човек яде и не плаща; той взема и не дава. Взетото значи е взето и не го дава. Злото в това седи: като е силен, отдето мине и каквото вземе, счита, че всичко в света е негово. Сега и религиозните хора казват: „Всичко е от Господа“. Това е зло. Те имат право – това е на Господа. Всичко в света е Негово, но всичко не е за нас. Аз ще ви докажа, че не е за вас. Например ще нагорещя собата до 150–200 градуса. Казвам на някого: „Вземи си от огъня“. Той отговаря: „Всичко е заради мене“. Казвам му: „Този огън ще ви го подаря“. Как ще си вземете подаръка? Щом са изстинали въглищата, ги вземате в някоя кофа.

Идва една сестра. Да ви приведа какъв е сега моралът. На една млада сестра ѝ се дояли череши. Понеже имаме 2–3 череши, без позволение тя отива, качва се на черешата и иска да бере. Братът, който пази, я хваща и казва: „Не може да се берат. Ако всички идат така да берат, нищо няма да остане“. Той ѝ взима чантата и разправя всичко на мене. Мен ме интересува другата страна – например да ви го приведа на вас. Сега сестрата идва да се оправдава. Иде при мене, че като ми разправя другите работи, казва: „Ще ме извиниш. Отидох там, исках да си откъсна две череши. Дойде този брат, невъзпитан човек, и не ми дава череши. Той има една сестра, към която има разположение, на нея носи, дава ѝ. Аз сама исках да си взема, а на мене не дава“. За да се оправдае, говори така.

Аз не съдя, слушам, нищо не казвам. На младата сестра казвам: „Аз не обичам това, то у тебе е лоша черта. Твоята погрешка си е твоя погрешка, а че той е носил на онази сестра – то си е негова погрешка. Че ти отиваш да береш без позволе-

ние, това е твоя погрешка. Ти искаш с неговата погрешка да се освободиш. Ако той прави погрешка, то си е негова погрешка. Но че ти ходиш и даваш съблазън, това е твоя погрешка“.

Не че е грях това. Аз казвам: всеки един от вас има право да откъсне по една череша, най-много по три. Но някои от вас като идат, напълват си джобовете, за другите не остава. Тук има череши, а аз никога не съм откъснал нито една. Вчера ми дойде наум и не можах да намеря. Доста хубави череши бяха, но всички обрани. Като погледнах черешата, казвам ѝ: „Доста те обичат“. Злото не е в това. Но аз ако бях на ваше място, ще откъсна три череши – нека да остане и за другите да вкусят. Сто души по три е равно на 300. За 10 дена – 3000 череши. Така за всички ще има. А тук мине един, събере череши, напълни джобовете си – за децата и за жена си да има.

Любовта изисква да станем закон на себе си. Аз не искам да турям никакъв закон. Всеки един от вас трябва да се подчинява на написаните закони в него. Казват: „Някой е брал череши“. Много хубаво; но знаете ли, че онова, което вие правите, то ще се върне при вас. Закон има: каквото кажете на хората, ще ви го кажат на вас. Каквото направите на хората, ще ви го върнат – и добро, и зло, няма изключение. Това трябва да го знаете. Ако искате, вие правете добро, за да ви се върне добро. Другите работи, които правите, може би след един ден, след два, след 3, 5, 10 или 15, а може да минат 10, 20, 30 години, ще ви се върнат.

Има един пример, ще ви го приведа. През 18-а година отиват германците, искат примирие. Французите се показват като победители. Не се минаха 20 години – и французите отиват на същото място, в същото положение. Германците казват: „Как е? Ние когато идвахме при вас, как беше? Сега вие идвате“. Ако отидеш при някого един ден, през друг ден Господ ще те прати при него. Когато дойде при тебе, ако ти отгоре го гледаш, и той отгоре ще те погледне. Тогава имате онзи пример, онази басня. Щъркелът повикал лисицата на гости, пък сварил яденето в едно тясно гърне. Той си турил клюна и ял от гърнето; лисицата близнала, но не можела да влезе муцунката ѝ. По-късно лисицата повикала щъркела на гости и сготвила яденето в разлята паница. Започнали да ядат. Щъркелът тракал по паницата. Ако гърнето е с тясна уста, значи сте на гости у щъркела; ако паницата е разлята, вие сте на гос-

ти у лисицата. Ако сте с тясно гърло, значи имате характера на щъркела; ако сте с разлята паница, вие имате характера на лисицата. Питам: щъркел ли си, или лисица?

Това са два метода само за изяснение. В дадения случай аз ще поддържам една хубава постъпка на лисицата. Например добрата постъпка на вълка коя е? Благородството на вълка е в това, че болна овца не яде, хигиена спазва. Като побутне овцата по корема, той казва: „Влизам в твоето положение. Никой вълк няма да те закача, докато си болна, бъди сигурна“. Щом оздравее овцата, тяхното отношение се изменя. Вземете котката: жабите ходят свободно край нея, а котката само ги побутне с крака си. Но ако е мишка, може ли да ходи свободно? Котката веднага ще я хване и изяде. Жабите преспокойно могат да ходят, а мишките – не. Защо? Защото жабите и котките не се обичат, нямат симпатия. Между мишките и котката има известна симпатия.

Котката има етикеция, политиканка е тя; по-голям политик от нея няма. Щом котката влезе, ти ѝ дадеш нещо, а тя с мек глас ще поизмяучи; после ще дойде, ще се поглади в теб, ще дигне опашката, ще започне да мяучи. Казва: „Много добър човек сте. Като вас друг не съм виждала“. Само да се допре до крака ти, струва си – върви му на човек. После се поглади пак: „Пък децата ви какви са, пък жена ви колко е красива...“ – ще обикаля, ще ходи около вас. Тя казва: „Тук е Царството Божие, във вашия дом“. И като ви каже така, вие ставате разположен и ще ѝ дадете нещо. Котката казва: „Много щедри хора сте“.

Аз бих желал да имате този характер на котката. По някой път като върви тя, казвам: „Много хубаво постъпваш, но оставяш малко козина“. Отговаря ми: „За спомен. Това, което аз правя, значи, че съм щедра“. Аз зная, че котката не е щедра, но тя казва: „От козината си оставям един спомен, за доброто“. Това е само мое тълкувание. Ако го вземете буквално, че се разговарям с котките – разговарям се. Аз излизам от вратата навън, а тя седи, чака нещо за ядене. Издава един звук, казва: „Дълго време да не се бавиш. Ти излизаш по работа, но аз ще чакам – да си спомниш и за мене малко“. Тя си има едно особено мяучене. Аз го тълкувам така: тя не ми говори с много думи. Само един котешки слог има, който казва: „Ти в своята добрина ще имаш и мене предвид“.

Казвам: за котката това е хубаво. Аз я харесвам – тя има една хубава черта. Котката като влезе вкъщи, ще изчисти краката си, ще помяучи. Аз харесвам нейната чистота, но не мога да ви я препоръчам като добър хигиенист за яденето – в това никак не я бива. Не бих желал вие да се храните като котката. Тя като хване една мишка, с козината я изяжда, с червата. От това умират всичките котки. Хигиената на Слънцето тя я разбира – като изгрее то, ще намери някое място, ще си попече гърба. По всичките правила се пече: ще обърне гръбнака си да се пече, ще обърне и гърдите си. Колко хубаво разбира котката Слънцето, та да използва светлината му. Ако разбираше така и хигиената на яденето, тя би живяла 120 години. Но понеже не може да използва тия условия, едва може да живее 10–15 години, отива си.

Ето една добра черта: целият английски народ се моли Бог да помогне на французите, да могат да издържат добре изпита си, Той да им помогне.

Добрата молитва

38. лекция, 19 юни 1940 г., София, Изгрев

БЪДЕТЕ ЯКИ!

Отче наш

Ето една тема да мислите: *Правият път, който не погрешава.*

Аз забелязвам, че някои от вас са много остарели. Когато човек престава да мисли, казвам, че той е остарял. Когато човек престане да чувства, аз го наричам стар. Когато човек престане да мърда, също го наричам стар. Някой казва: „Не ми се ходи. На млади години имаше ходене, пък сега малко почивка“. Младите носят празни кесии и мислят как да ги напълнят. А старите, като са напълнили кесиите си, не знаят какво да ги правят. Едните се безпокоят, че няма къде да напълнят празните кесии, другите се безпокоят, че няма къде да ги изпразнят. Каква идея може да дадете за това?

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. Това е една механическа система. Но в Природата има едно изчисление, където едното означава нещо. Ти ако искаш да вървиш по един път, трябва да разбираш числото 1. Ако искаш да се движиш в една плоскост, трябва да разбираш законите на числото 2. Ако искаш да знаеш как да се справиш с едно тяло, ти трябва да разбираш законите на числото 3. Ако искаш да разбираш законите на растенето, трябва да разбираш числото 4. Ако искаш да разбираш цъфтенето, трябва да разбираш законите на числото 5. Ако искаш да разбираш зреенето на плода, трябва да разбираш законите на числото 6 и т.н.

Казвам ви: вие трябва да излезете от този свят, в който сте потопени. Вие сте потопени в астралния свят като рибите във водата. Не сте даже като рибите, но като растения, като лозовите пръчки на земята.

Христос казва: „Аз съм лозата, вие – пръчките“. Главата на човек е още заринатa в гъстата материя. Вие седите и целия ден мислите как ще прекарате живота си. Казвате: „Откъде ще намерим хляб да ядем? После, като умрем, къде ще ни заровят? Кой ще ни зарови, какъв ще бъде паметникът, кой ще ни опее?“. Мислиш за неща, които нищо няма да те полз-

ват. След туй седим в това положение и питаме кой човек е прав; разсъждаваме направо и накриво. Кое растение е криво и кое е право? Кой клон е прав, кажете ми? Най-първо клонът върви нагоре, после се огъне, стане крив. Когато човек се претоварва, той се изкривява. Човешката мисъл се изкривява от натоварване.

Всеки един от вас не мисли какво Бог му е дал. От съвременните хора ще намериш малко, които мислят какво им е дал Бог и как трябва да обработят това, което им е дадено.

Например Бог ви е дал един ум, да мислите. Но с коя мисъл трябва да започнете? Детето с коя дума започва? Щом като дойде в света, то започва с един усет. Най-първо иска да направи едно движение. Туй дете е в едно почивателно състояние. Като излезе от майката, то се намира в голямо противоречие, понеже, като е било в майка си, тя се е грижела за него. Като се роди, майката го изпъжда из рая навън. Като е в нея, тя му казва: „Няма да се грижиш за нищо, тук ще си почиваш“. Един ден тази майка се разсърди на детето и казва: „Да си вървиш! Ти си едно непослушно дете, само́ ще си изкарваш прехраната“. То, като го изпъдят навън от рая, не знае какво да прави, мъчи се, удари го на плач. Майката, която е изпъдила това дете, казва: „Долу да вървиш, не те искам тук“.

Но защо го е изпъдила майката? То излиза от невидимия свят, от света на красотата, понеже там е било като един син, за който се е грижил бащата: хранил го е, обличал го е. Един ден отива в кръчмата, по една чашка започва да пие. Бащата казва: „Такъв син пияница не искам“. Всеки, който се е родил на Земята, е един такъв пияница.

Това е само за изяснение, то е за сцената; понеже човек е искал да се отдели от Бога, да стане самостоятелен. Но той не е узрял. Като се отдели от Бога, той трябва да знае как да постъпи. Голямата опасност е там, че като излезе от бащиния дом, светът е пълен с изкушения. Не е лошото в изкушенията, това е изпитание. Но когато не можеш да разрешиш правилно една задача, ти ще дойдеш до едно изкушение. Да кажем, бялата лъжа как е излязла? Учениците в гимназията, големи ученици, са написали някои формули на ръката си; че като пишат, поглеждат ръката. Пък има някои учители ясновидци, които казват: „Я чакай и аз да прочета“. Погледне – тури

му единица. Той, учителят, му дава една задача – да разреши числото 1.

Казват, че между две точки може да се тегли само една права линия. Но ученикът доказва, че между две точки може да се прекара не само една права линия, а много прави линии. Учителят доказва, че има само една права линия – като направи една погрешка, тя не се извинява. Ученикът трябва да докаже, че има много прави линии – че се извинява една погрешка. Човек не само по една, но по много прави може да върви. Ти имаш една права линия на своята мисъл. Ти имаш една права линия на своето сърце; имаш една права линия на своите постъпки.

Сега не мислете, че както постъпваш в своя ум, по същия начин ще постъпиш и в своето сърце. Не мисли, че както чувстваш, така и ще постъпваш. Не е лесна работа човек да живее на Земята – това е цяло изкуство. Най-голямата наука е да се научиш да живееш. В съвременното знание ние всички се срамуваме. Знанието е толкова обширно, че човек го е страх. Ако речеш да пишеш на френски, на английски, това не е лесно. Знаеш ли колко мъчно е да се пише? Трябва човек да помни хиляди неща. В английския трябва всяка една дума да знаеш да я сричаш. Ако не знаеш да сричаш думите в английския, не можеш да пишеш.

Казват: „Трябва да започнем с правилното мислене“. Аз наричам правилно мислене онова, при което всяка една мисъл допринася нещо. Всяка една мисъл е лъч от мисловния свят. Мислите са лъчи. Ако тия мисли не вървят така хармонично (защото мислите могат да вървят и дисхармонично; те могат да вървят по закона на хармонията, а също и по закона на дисхармонията), тогава вътрешната светлина на ума не е еднаква. Ако човек няма достатъчно светлина в мозъка си, той не може да мисли правилно. Ако няма достатъчно светлина в сърцето си, той не може да чувства правилно. Ако няма достатъчно светлина в постъпките си, не може да постъпва правилно. По нямане на думи ние се изразяваме така. Светлината само ни показва света, но съвременната светлина не показва отношенията на нещата, които съществуват.

Да кажем, двама музиканти се събират да свирят. Допуснете, че единият е сопран. Изобщо жените имат тази приви-

легия, те имат сопран. Пък мъжете имат бас – това е привилегия на мъжете. Мъжете също са тенори, а жените – алти. Една жена, която пее бас, вече не е жена; и мъж, който пее сопран, не е мъж.

Сега вие какво разбирате на български под думата *мъж*? Българинът под думата *мъж* разбира да бъде силен; навсякъде, където минава, той се изправя – мъжага. Това значи да може да се бие, да плаши хората. Туй е българското разбиране. Човек е едно същество, което има ум, хитрина. Слаб е човекът, но с хитрината си може да обвърже някое друго по-силно същество и да му каже: „Ти имаш сила, пък ум нямаш. Моята сила е по-малка, но аз не си иждивявам силата“. Българинът е представил тази идея в един образ. Турците имат Настрадин Ходжа, а пък българите – Хитър Петър. Не зная откъде са го намерили, но сега няма да ви разправям историята му – тя е дълга и широка. Българите са създали Хитър Петър.

Българите за силен човек имат думата *як*. Тя е много хубава дума. Има същества яки, силни, които творят. Като се съюзят яките, всичко могат да направят. Всеки, който няма някой як около себе си, нищо не може да направи. Все трябва да има най-малко един як човек. Него вие го наричате „ангел“. Българите казват „як“ – това е много хубава дума. „Ангел“ значи служител, „як“ значи същество силно, което може да ти помага във всяко отношение. Та вие трябва да бъдете яки.

Да кажем, ти пееш. Какво представя сопранът? Сопранът показва, че ти излизаш от центъра на Битието. Чистота и интензивност има в движението; от центъра към периферията излиза. Ще дойдеш до крайния предел на твоя път, но в тебе ще се зароди едно желание да се върнеш към центъра с онази опитност, която си придобил. Следователно басът в дадения случай е един човек, който има събрано богатство, в него има израз, топлота, той носи един товар. Сопранът пее едно, басът пее друго. Сопранът излиза на разходка, той е пътник, който пътува. Басът се връща у дома си: той е бащата, който е ходил в странство, събрал е богатство за децата си и се връща. Всички го посрещат като добре дошъл.

Та по някой път аз като ви слушам, пеете хубаво, но по някой път като пеете, умът ви е нанякъде. Аз ви казвам, че ако в България има някъде концентрирани хора, които като пеят,

са съсредоточени, това сте вие. Но при вашето пеене още по-голямо концентриране трябва.

Човек трябва да има една права мисъл, една музикална мисъл трябва да има; той трябва да има една красива мисъл. Ти не можеш да бъдеш музикален, ако нямаш една красива мисъл. Музиката изисква една хубава форма, в която да сложиш гласа си. Говорът на човека трябва да бъде музикален. Сега аз, като говоря, не харесвам моя говор. В дадения случай трябва да ви говоря, защото след като ви говоря, аз съм недоволен, но не от мислите, които ще ви кажа. Това, което ви говоря, е философия, но начинът, по който изказвам мислите си, не е музикален. Мисълта не е изказана така, както трябва – и за това има причини. Салонът не е отоплен хубаво, има 25 градуса студ – психически. После има една разпокъсана мисъл – един мисли за едно, друг мисли за друго. Един мисли за децата си, друг мисли за краката си, трети – за главата си, за ушите, за дрехите; някой мисли за някаква болка, пък някой мисли за безпаричието. Някой мисли какво ще стане с Франция, какво ще стане с войната в Англия, някой мисли, като умре, къде ще иде. Малцина мислят.

Сега какво трябва да се прави? Това е положението сега. Какво трябва да се прави сега; в сегашното време какво трябва да направиш? В сегашните времена трябва да имаш една отлична надежда, да имаш котва, че като турят твоя параход в морето, да пуснеш котвата, та да не могат вълните да го вдигнат; и параходът да бъде в пълна пара.

Някои хора искат да прекарат един отличен живот. Те мязат на един параход и той трябва да е стегнат. Умът им да е стегнат, сърцето им да е стегнато и волята да е стегната. Те идат в живота и мислят, че ще ги посрещнат с финикови вейки. Идат като царски синове, очакват работи, които никога няма да ги имат. Ще те посрещнат много добре, но ще те изпратят много зле. Ще те посрещнат на ръце и ще те носят, а пък като те изпращат, ще те заровят в земята. Ще сложат отгоре ти пръст, ще поливат вода, ще посадят растения за спомен. А пък тия растения ще ти изтеглят всичките сокове – турят ги, за да те ограбят. Всичките тия хора ще искат да вземат малко от тебе, понеже според закона е запретено да те изядат. Тия растения като направят плодове, те ще дойдат и ще ги вкусят.

Казват: „Чакай да му видим месецето“. Яли ли сте такива черници, които са садени в гробища?

Аз ви навеждам на една мисъл, от която човек не може да се опетни. Дръжте една идея, че човек никога не може да се опетни. Една кал може да влезе във водата, но тя не може да проникне в състава ѝ – водата остава неопетнена. Калта като влезе във водата, цветът ѝ става мътен. Тази вода като мине през известни пясъчни пластове, тя се пречиства. Там, дето водата прониква, калта не може да проникне.

Често и вие в живота си трябва да се филтрирате. Някои от вас ви е страх от мъчението, страх ви е от страданието. Казвате: „Защо да страдам?“. Страданието е една необходимост, то е филтриране. Ако не страдате, вие сте изгубени хора, кални ще бъдете. Човек като страда, се пречиства. Нали в Писанието има едно място, където се казва: „Откъде са дошли тези? От голямата скръб. Като дойдоха, избелиха дрехите си“.

Мислите ли, че големите страдания, които минава днес французкият народ, са безполезни? Целият французки народ се повдига: Бог го посещава сега, иска да го благослови. Бог е намислил да го благослови, затова сега го прекарва през големи страдания и изпитания, че тогава ще му даде благословението, за да го разбере.

Законът е верен и за вас. Когато Господ и на вас иска да ви даде благословение, ще ви прекара през големи страдания. Кажете ми: кой пророк, кой светия, кой учител е минал без страдания? И Христос, един от най-великите учители, не мина ли през най-големите страдания и посвещения? Но вие си мислите: „Той, Христос, да страда, но не и ние. Той може да носи това“. Че вие не можете ли да носите?

Та вие имате тогава философията на онази българка... Това е един анекдот, той не се отнася до вас, давам го само за изяснение на идеята. Една българка от доста високо произхождение я било страх от дъжда. Капка да не падне на нея отгоре: треперела от дъжд. Мъжът ѝ бил земеделец, ходил на нивата и един летен ден се върнал съвсем измокрен от дъжда. Тя му казва: „Я както си наквасен, иди да донесеш вода, понеже аз не мога да изляза, да не се намокря. Ти и така си мокър, защо аз да изляза да се наквася“. Той взема котела с вода, излива го върху нея и казва: „Сега и ти си мокра, можеш да идеш за вода. И ти си като мене, можеш да идеш на чешмата“.

Тук има едно неразбиране на въпроса. Дойде ли въпрос за вода, аз трябва да ида, да не казвам дали съм мокър, или сух. В живота ако мъжът обича своята другарка, той ще каже: „Аз ще донеса вода“. Пък и тя, като го види, нека да вземе котела, и тя да не чака, но да отиде от любов.

Някои от вас, учениците, сте мокри, някои сте сухи. Между вас има два вида: едните са мокри, другите са сухи. Всичките спорове стават между сухите и мокрите. Сега като се карате, аз си казвам: мокри има и сухи има и е въпрос кой да донесе вода. И тогава в моя ум изпъква едно разрешение: по любов трябва да стават всичките работи. И служението на Бога трябва да става по любов. Ние не можем да разберем света, ако нямаме любов.

Ти не искаш да направиш нищо за крака си, но като те хване болката, ще го разтриваш, ще го милваш. Защо го милваш? Защото те боли. Мажеш го със зехтин, превързваш го с бяла кърпа, памук туряш, това-онова, пък той кряска. И тогава ще правиш гимнастически упражнения, ще дигаш, ще слагаш крака си, даже лекар трябва да дойде да го разтрива. Най-първо, като не те боли кракът, ти го буташ – няма докачение. Или да кажем, при един здрав мъж дойде една жена да му разтрива крака. Жена му ще каже: „Как тъй тя да си позволи да разтрива крака на мъжа ми!“. Но ако кракът е болен и тя го разтрива, нищо няма да каже, ще ѝ бъде приятно. Каква философия имате? Защо при болното състояние разтриването е намясто, но при здравото състояние разтриването не е намясто?

Сега това разтриване, тия съблазни съществуват и вътре в човека. Често нашата мисъл не е чиста. Защото в пълния смисъл човек е чист вътрешно. Той отвън може да е много коректен, но само там не трябва да спираме. Трябва да бъдем коректни и чисти не от един вечен страх, но по закона на Любовта. Онзи, който живее по закона на Любовта, той изпълнява закона. Той трябва да живее по закон; без закон не може да се живее в света. Ако ние не живеем по закона на Любовта, няма да можем да изпълним закона, т.е. няма да имаме това знание. Защо аз трябва да мисля правилно? Понеже ако не мисля правилно, всички правилни и неправилни мисли ще се върнат при мене с онзи капитал, който са придобили.

Казвате: „Имам една чиста мисъл“. Като излезе една чиста мисъл и се върне при тебе, няма да те окаля, но ако е нечиста, като се върне, ще те окаля. Например аз говоря против някого, че е крадец, че е лъжец, че е лицемер, човек без воля; всичко говоря като един съдия. Но това нещо един ден може да се върне, може съдията да бъде съден. Той е теглил резолюция; този е съдил, онзи е съдил, но един ден хванат съдията, че и него осъдят, задето не е съдил както трябва.

Сега аз искам вие да разберете за в бъдеще как трябва да живеете. Този живот трябва да го напуснете, трябва да излезете от него. Този живот трябва да стане по закона на малките подбуждения. Ако отиваш да учиш от любов, ти ще добиеш Божественото знание. Ако отиваш да учиш без любов, пак ще добиеш знание, но това знание ще ти донесе неприятности в живота. Ти ще разбираш живота и ще започнеш да страдаш повече. Ако отиваш да учиш музика с любов, ти ще научиш много и това ще бъде благословение. Ако отиваш да учиш без любов, може да придобиеш музика, но тази музика ще ти причинява страдание.

Сега това са само твърдения. Какво трябва да се прави? Туй, което сега имате, е добро. Вие имате една много добра придобивка. Да допуснем, че имате един скъпоценен камък, носите го на пръста. Сега може да имате един пръстен от желязо, може да имате един пръстен от мед, от калай, може да турите един пръстен от дърво, но ако сложите пръстен от злато, ще имате съдържанието на златото. Ако туриш един пръстен, той е обект. Всеки един от вас трябва да има един пръстен. Като дадеш едно обещание, ти вече имаш един пръстен. И в живота някои давате много обещания.

В живота човек три обещания трябва да даде, не повече. Трябва да даде едно обещание за ума си, едно обещание за сърцето си и едно за волята си, за душата си. Трите обещания са достатъчни. Те са три пръстена: ще ги туриш на първия пръст, на втория и на третия. Някои слагат пръстен и на четвъртия пръст. Не трябва да ги туряш и трите на една ръка. Някои от вас носите пръстени. Тук сестрата има един пръстен на третия пръст. Тя го носи с цел за по-красив живот, за щастие. Все очаквате щастието, но то не иде. Тя се чуди защо не е дошло. Някои имате обеци на ушите. Може да имаш обеци

на ушите, но това значи дълъг живот. Имаш ли дълъг живот – имаш обеци; нямаш ли дълъг живот – никакви обеци нямаш.

Ще ви дам едно правило. Аз имам някои свещени правила. Колкото правила съм ви дал, някои неща не ги туряте намясто; нямате усет да държите нещата свещени. Когато човек се усеща отслабнал, животът му се е обезсърчил. Хубаво е човек да хване долната, месестата част на ушите, и да си отправи ушите нагоре и да каже: „Господ го разбира“. А ти си хванеш горе ушите. Горната страна на ушите има друго значение. Ако искаш дълъг живот, ще си хванеш ушите долу, за месестата част, и може да опнеш малко ушите си. Няма да ги стискаш, но леко ще ги хванеш. Защо е мека тази част, а горната част на ухото е по-яка? Най-първо ухото е едно предметно учение. Ушите са предметно учение, носът е предметно учение, вежди-те, очите, устата, пръстите – всички тези удове са предметно учение. Трябва да знаем функциите на тия удове, които имаме, за да се оправят работите.

Трябва да внесеш една свещена мисъл в ума си. Ти не можеш да обичаш един човек в неговата грозота. Ако в ума си държиш една лоша черта на един човек, ти не можеш да го обичаш. За да обичаш един човек, трябва да държиш една от най-хубавите черти, които Бог му е дал. Разбирайте закона: ти не можеш да обичаш един човек, докато не намериш онази Божествена черта, която Бог е турил в него. Аз няма да ви кажа коя е, тя никога не се мени. Всеки човек има по една черта, която никога не се мени; тя се намира от двете страни на главата. Върху тази Божествена черта е построено човешкото тяло. Тя е Божествен стълб. Сега това е вярно и външно, и вътрешно. В мислите има една такава опорна мисъл и в чувствата има едно такова опорно чувство.

Та казвам: трябва да намериш най-хубавата черта, която е Божествена. Само така можеш този човек да го обичаш. Ако и той намери в тебе Божествената черта, и той може да те обича. И тогава законът на любовта какъв е? Вие искате да ви обичат. Имате право да искате да ви обичат, но и вие можете да обичате. Ако аз ви обичам и ако възприемете правилно моята любов, тогава ще знаете как ви обичам – и вие ще можете да ме обичате по правилен път. Чрез приемането на моята любов вие ще знаете аз как ви обичам. От това, което

аз възприемам, ще направя извод каква е моята любов; ще го направя чрез възприемането на любовта. А вие ще познаете това чрез моята любов, която аз имам към вас. Така ще позная вие как ме обичате. Вие чрез моята любов ще ме познаете и аз чрез вашата любов ще ви позная. Без любов не можем да се опознаем по един вътрешен, Божествен начин. Един човек като обикне, по-хубаво нещо от това няма. Тази любов минава от този свят в другия свят; и нагоре като минава, тя е непрекъсната.

И аз ви казвам: ако възприемем правилно Божествената любов, ние ще обичаме Бога. Тогава ще се опознаем. Ние като не можем да възприемем Божествената любов, имаме едно криво понятие за Бога. Вследствие на това не се образува правилна връзка между нас и Бога. Любовта на Бога е правилна, Бог изявява Своята любов както никой друг. На нас остава ние да изявим нашата любов – и така ще се образува правилна връзка. Окултистите като говорят за шестата раса, която иде в света, ние разбираме, че те са хората на истинската любов, които ще живеят братски.

Не може вие да живеете по братски, ако нямате любов към баща си; баща ви също трябва да има любов към вас. Добрите синове, които обичат баща си, също могат да се обичат. Ако обичат баща си, и баща им ще ги обича; тогава те не могат да не се обичат. Любовта между двамата братя ще е правилна, ако любовта на двамата синове към бащата е правилна. Между двама братя не може да има любов, ако любовта им към бащата не е правилна. Имаме такъв пример за Йаков и Исав. Йаков беше любимец на майка си, а Исав – на баща си. Имаше ли любов между двамата братя? Нямаше. По-малкият брат Йаков излъга баща си и взе благословението на брата си. Баща му го благослови, понеже синът му го излъга. Според закона баща му какво трябваше да направи? Исак не можеше да направи противното.

Та казвам: духът и душата са във вас. Трябва да разбирате законите, които съществуват между духа и душата. Това е Божественият свят. След това трябва да разбирате отношенията, които съществуват между ума и сърцето. След това трябва да разбирате отношенията, които съществуват между сърцето и тялото. Сега това са общи твърдения и трябва най-малко 20

години да посветите, за да имате една картина, да нарисувате една картина. Защото това е голямо изкуство и трябва 20 години да рисуваш, за да нарисуваш една хубава картина. Ти си сега недоволен... Вие ще дойдете до онова положение, че като изкажете една дума, тази дума да има смисъл.

Сега правили ли сте опити колко са силни думите? Да кажем, боли ви кракът. Ти кажи: „Да не ме боли кракът“. Като кажеш, болката е там. Кажеш ли веднъж – болката е там. Кажеш втори път – болката е още там. Кажеш трети път – там е. Значи слаби са думите. Силни думи са когато кажеш на една болест да бъде тъй добра и любезна да напусне тялото ти – и тя да си отиде; а ако не послуша, ти ще постъпиш по съвсем друг начин. Казвам на болестта: „Аз съм мобилизиран, трябва да служа на Господа. Няма да те нося на коляното. Ще дойдеш с мене отвън“.

Болестите са ваши възлюбени – ваши деди и прадеди. Дошъл е дядо ви и се е курдисал в коляното. Дошъл е баща ви и се е курдисал в гърба ви някъде. Дошла е някоя ваша стрина, качила се е на рамото; а друг на лакътя, на пръстите. Това са все ваши роднини, които са заели рамото, пръстите ви, заели са врата, коляното ви. Болестите, това са ваши роднини. Ще им кажете: „Така не може“. Те считат, че това са апартаменти. Не е лошо, че болестта е дошла в коляното, но трябва да ме попита. В коляното има един особен апартамент, за дядото, но аз трябва да му кажа да влезе. А той е влязъл сам, без да ме пита. Там е всичката погрешка. Курдисал се е там и е турил неща, които не са потребни; донесъл е със себе си всичките говеда. Казвам: говедата отвън! Ти си влязъл в коляното, но коляното не е за говеда.

Сега това трябва да го разберете, то е една много правилна фигура. Всичките болести се дължат на един неразумен живот, който съществува в света.

Христос казва: „Когато някой дух бива изгонен, той ходи по безводни места, после се връща, отдето е излязъл. И като се върне и го завари изчистено, отива и взима още други седем духа и влизат“. Седемте духа, това са вашите прадеди, баби и ред други поколения. Аз не искам да остане във вас мисълта, че вашите деди и прадеди са всесилни, но казвам: трябва да се тури ред и порядък.

Една млада сестра ми разправя своя опитност. Казва: „Има нещо, което ходи по ръката ми“. Рекох ѝ: „Това е една ваша баба от миналото – търси си място, не може да си избере апартамент, не се е установила. Докато не се е установила, лесно е да я изпъдиш, но щом се установи, закон трябва да имаш. Тя е вече като един квартирант, който е седял 10–15 години, че не можете да го изпъдите“.

Ето и другата мисъл, до която трябва да се дойде. Между вас сега се заражда едно изстудяване, животът ви е станал безсмислен, нямате импулс. Някой път нямате импулс да мислите, някой път нямате импулс да направите нещо. Например аз съм наблюдавал и съм следил религиозните хора и в Англия, и в Америка, и в Германия, и в Русия, и в България; и като изучавам историята, виждам, че хората като станат религиозни, дойдат до едно съзерцание. Хубаво е това, аз намирам, че е намясто, но то е изопачаване на онзи Божествен живот.

Аз това го уподобявам на едно младо момиче или момче, много живи, пъргави, които ходят, учат се добре. Току един ден той стане замислен, остава в съзерцание, не му се работи вече. В село някой момък е работил, впрягал е воловете и биволите. Един ден не му се работи вече, не иска да ги впряга; казва: „Не ми се работи“. Коя е причината? Някоя мома е влязла в главата му. Тази баба сега се е проектирала в някоя млада мома. Бабата в момата е станала вече красива; момата е огледало на бабата и тя казва: „Нея ако не вземеш, животът няма смисъл. Само така мога да те обичам“. Момъкът вече се замисля, не му се работи. Питат: „Какво ли стана с нашия младеж?“. Казвам: бабата е влязла в момата. Младата е отвън, а бабата е отвътре.

Сега това как ще го примирите? Ти примирявал ли си някоя баба? Много мъчна е тази работа – да примириш един млад момък с една баба. Ако той напише едно писмо, бабата отвътре ще каже, че еди-коя си дума не е турена намясто, ще намери някаква причина, че нещо студено е имало в писмото. Бабата не го харесва. Случи се, че някой път момата е свободна, ала тази баба не иска да ходи свободно. Но и той не е свободен – тази баба обикаля около младата мома.

Друго сравнение мога да ви дам. Децата като минават покрай някоя градина с хубави плодни дървета, те вървят око-

ло нея и поглеждат дърветата. Това дете го привличат тия плодове. И в света съществува това дърво: нас ни привличат хубавите мисли, желания и постъпки, както малките деца – плодните дървета.

Даже и великите хора, и поетите, и писателите, са като малките деца, само че някой път се представят, че не са деца. На мене някои поети са ми се оплаквали, казват: „Толкова писах, а никой не се е влюбил в мене; не ме разбраха“. Отговарям: „Баба ти ти пише“. Казвам: не пиши за онзи, когото не обичаш; пиши за онзи, когото обичаш. Това е поезия. А те пишат поезия, за да ги обичат. Пиши поезия за това, че си обикнал – нищо повече. Обикни, че тогава пиши поезия; обикни, че тогава говори. Има за какво да говориш.

Всички вие сте дошли до това. Има Един, Който ви обича. Пишете за Този, Който ви обича. Към всеки едного от вас Бог има специфична любов. Каква е специфичната ѝ черта? Никой не ще ви обича, както Бог ви обича. Няма какво да ви казвам как ви обича Той. Бог тъй ви е обикнал, иначе кой би ви дал това, което Той ви дава? Кой би ви дал такова тяло, такова сърце, такова разположение, такава обстановка; кой би ви дал баща, братя, майка, сестри; кой друг ще ги направи в света? Никой друг в света не може да го направи. Може да говорят каквото искат за Бога, но Той каквото е казал, ще го направи.

Та ние сега проповядваме: Онзи, Който ни е обикнал, и ние трябва да Го обикнем, за да стане животът ни осмислен. Понеже Този, Който ни е обикнал, живее във всичките хора, и ние трябва да се научим да Го обичаме навсякъде. Вие минавате по пътя и сте жаден. Минава един човек покрай вас, дава ви една ябълка или носи една стомна с вода, налива ви една чаша вода. Това е любов. Като ви дава, в погледа му има нещо чисто. Благодари – това е Бог, Който се изявява в този човек.

Във всички хора има Един, Който ви обича. И когато Той е там, Любовта действа. Когато Го няма, хората имат особено отношение към нас. Когато Бог е в тях, те ни посрещат. Когато Го няма, казват: „Няма Го. Когато дойде, тогава елате“. Това ние наричаме безлюбие. Казват: „Сега не сме разположени“. Няма Го Господа. Когато Господ е в нас, ние сме разположени; когато Господ не е в нас, сме неразположени.

Бог се отделя по някой път, за да си починем. Това е закон за съобразителност. За да можем да растем, Бог не иска да ни притеснява в съзнанието със Своето величие. Като донесе благословението Си, Той се оттегля, за да можем да се ползваме от него. Бог не ни се изявява във всичкото си величие. Ако ни се изяви, ние не можем да издържим. Той ни се представя във форма, която е достъпна за нас, за да ни даде един подтик. Бог ще ти пошепне, ще каже: „Обичай“. Ти му казваш: „Много пъти съм се изгарял“. Няма нищо, ако си се изгарял. Какво има от това, че си се изгорил? В какво седи изгарянето? Изгарянето седи в неразбирането на нещата. Кое е онова, което ще осмисли живота ви?

Сега вие ме слушате и мислите: „Съвсем се обърка всичко. Животът стана надолу с главата“. Трябва да имате следната идея: на всеки човек, когото обичате, вие му давате материал. И той ще направи нещо за вас. Какъвто материал му дадете, такава стока ще изработи за вас. Ако дадете на един шивач добър материал, той ще ви скрои хубави дрехи; но ако му дадете калпав материал, той ще направи точно това, което му дадете.

Казвам: това, което Бог ни е дал, ние трябва да го изработим. Знаете ли, че много пъти вие не оценявате любовта? Бъдете внимателни. Казвате: „Аз пет пари не давам за неговата любов“. А аз казвам: пет пари не давам за неговото безлюбие, пет пари не давам за неговото безверие. Но за неговата вяра, за неговата любов, за неговия мир, за неговото търпение, за всичко онова, което е вътре в човека, ще имате една свещена мисъл. Всякога ще признавате в душата си онова, хубавото, което Бог е вложил във вас и в другите. Това е нужно, ако искате да се възпитавате.

Аз винаги коригирам нещата. Когато вие по някой път се карате, когато вдигате шум, в себе си си казвам: аз ни пет пари не давам за вашия ум, ни пет пари не давам за вашите крамоли. Като дойде въпрос за Любовта, въпросът е друг. Някой път вие говорите за любовта. Тогава казвам: виж, за това всичко давам, за онова, Божественото, ценното, за Любовта. По някой път вие любовта я проявявате много добре. Ако всеки ден бихте проявявали любовта, както по някой път виждам да се проявявате, всички щяхте да бъдете светии, първокласни светии. Тогава щяхте да бъдете яки. Искам всинца да бъдете яки,

силни хора. Според мен сила в света се добива само по закона на Любовта.

Апостол Павел казва: „Когато съм слаб...“. Под „когато съм слаб“ той разбира „когато съм в добро разположение“. Аз разбирам новото тълкувание така: когато разбирам Божия път чрез закона на Любовта, съм як. Когато не разбирам Божиите пътища по закона на Любовта, аз съм слаб човек. Щом разбираш нещо без любов, ти си слаб човек. Ще ти дойде едно страдание като на Франция. „Който победи докрай, той спасен ще бъде“ – значи свободен ще бъде. Ако отвориш една война без любов, ще те набият хората, ще платиш глоба, ще ти вземат оръжието, ще те ограничат. Къде е тогава погрешката?

Туй, което става вън, става и във вас. Вие всинца имате да прекарате една война. От любов ще воювате всички. Да не ви трепне окото, че шинелите ви ще бъдат нашарени само с дупки, пък и ранички ще има; това да не ви смущава. Човек като воюва дълго време в духовния свят, ще наплюнчи раните си – и всички те ще се заличат, никаква скръб няма да остане. Сега някои като се опарят, наплюнчат опареното – и се свършва въпросът.

Турете в ума си сега една задача: дръжте в ума си мисълта да искате да бъдете яки; но яки с любов. Аз съм слушал мнозина да казват: „Не зная защо го обикнах“. Та и аз се чудя защо Господ ви е обикнал – ако е за чудене. Какво има да се чудите? Че за мене работите са ясни като белия ден. Минавам покрай зеления плод, погледна – не хваща окото. Това не показва, че този плод няма съдържание. Минавам след месец, откъсвам плода – има вкус вече.

Всичките хора, това са плодове на Божественото дърво. Един ден, като узреят тия плодове, ще имат цена. Сега още нямате цена, понеже плодът не е узрял. Един ден това, Божественото, като се прояви във вас, всинца ще имате цена.

Сега искам да бъдете яки, да напуснете стария език. Старият език е: „Нямам разположение. Не зная какво ми стана“. Не, ще кажете: „Разположен съм!“. След „не“ турете запетая и кажете: „Не, разположен съм“. Неразположението се обръща в разположение, неверието се обръща във вяра, безлюбието – в любов. Лъжата се обръща в истина, безсилието – в сила, тъмнината – в светлина.

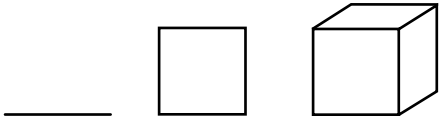

Имате права линия, плоскост и куб. Дошли сте до числото 3; числото 4 продължава. Числото 4 продължава линията. Всяка линия до числото 4 е само между две точки. Щом влезе числото 4, то удължава, плоскостта се удвоява и телата се удвояват. В числата 5, 6 и 7 всички измерения се изменят.

Казвам: когато Любовта влезе в човешката душа, човек започва да расте. Растенето е потребно, за да се измени физическият живот. Трябва да започнем от Любовта. Тя е силата, която променя човешкия организъм, променя човешкия ум, променя и човешкото сърце – всичко променя и изменя в човека, усъвършенства го и му предава най-хубавите черти. Няма друга сила в света, която да предаде такава хубава сила, както Любовта. Когато Любовта действа, лицето на човека е симетрично; и тялото е симетрично, и движенията, и постъпките, и думите, всичко е намясто. Неговите думи са отмерени, всяка дума е намясто.

Та казвам: научете се да мислите правилно, с любов. Втория път всички напишете само по една дума – една дума, която сте обикнали. Не тайна дума, която имате, но една дума, която обичате, с която си служите, една дума, която на вас ви е принесла най-голяма полза. Може да е само една мисъл, каквато и да е. Ще ги класифицираме тия думи, ще видим какво можем да кажем. После ще ви дам задача от всичките думи да направим една лекция. Археологически да ги извадим, да ги съчетаем и да направим нещо полезно.

Трябва да бъдете яки, да възпитавате вашите баби със закона на Любовта. За Любовта ще имате построена една къща, в която няма да има северен полюс. Слънцето ще я осветлява навсякъде и навсякъде ще имате само юг.

Добрата молитва

39. лекция, 26 юни 1940 г., София, Изгрев

НАЙ-ДОБРИТЕ УСЛОВИЯ

Добрата молитва
В начало бе Словото

В най-важната дума в дадената ви тема има и вяра. Откъде е произлязла вярата; тя първоначално откъде е произлязла? Как се е домогнал човек до думата *вяра*? Има два вида разбиране. Ние казваме, че човекът е невежа и сега се учи; той си припомня онова, което е забравил. Да кажем, вие сте минали през известна местност, виждали сте я, но сте я забравили. Като се приближавате, припомняте си и ви се струва, че това нещо сте го виждали.

Човек в дадения случай трябва да се учи да не забравя. Погрешката е в това, че човекът забравя. Забравя така, както когато е турил нещо на едно място и го е забравил, та не му иде на ума. Понякога е сложил някой предмет вкъщи, но не може да си спомни къде е. Случва се с онези, които пушат тютюн с лула, да си сложат лулата на ухото и да търсят после къде е. Или някои обичат да си турят писалката на ухото и като пишат, я забравят; после започват да я търсят, карат се кой им е взел писалката, а той я носи на ухото си. Сега може да ви се приведат много обяснения.

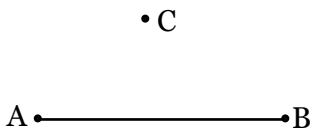

Тук имате три точки. Каква е възможността на тия точки; кой е пътят, по който те може да се подвижат? Тук те са представени, че са много далече, но всъщност са много близо. И в каква посока може да се движат? Те са толкова близко, че никаква разходка не могат да направят. Тия точки *A* и *B* са толкова близо, че едва ли между тях може да се постави една друга точка. Между две точки може да се прекара само една права линия, а между тези едва може да се постави една точка. Следователно те може да се подвижат в друга посока. Тази посока е център или перпендикуляр; или в мисълта го наричат идеал, към който човек се стреми.

Имате известен идеал, но къде може да го поставите? Вие имате идеал за доброто, но идеалът какво представлява сам по себе си; доброто какво представлява? Доброто не е сладко, нито е горчиво; доброто не е нито право, нито любещо. Само по себе си какво е доброто? По някой път ние седим и размишляваме какво е доброто. Имаме едно понятие, една идея. Например един човек щом вкуси сладко, той има идеал за сладкото. Но ако го заставите да ви обяснява с думи какво е сладкото, без вие да сте имали опит какво е то, никога не може да ви го обясни. Който не е опитал сладкото, не може с думи да му се обясни какво е сладко. Който не е опитал доброто, не може на думи да му се обясни що е доброто. Който не е опитал злото, не може с думи да му се обясни що е злото.

Има хора, които не знаят що е злото. Новородените хора не знаят какво нещо е изгарянето. Майката казва на детето, че ще се опари, но то не знае. Щом се опари, вече знае какво е злото. Втори път то вече има известна опитност, защото това, от което майката иска да го предпази, го е опитало. Вие по някой път страдате – защо? Вие философски разсъждавате защо страдате. Страдате като малкото дете: виждате светлината, искате да я хванете и мислите, че можете да я хванете. Но детето като се доближи до фитила, тази светлина обича да хапе. Тогава вече то не пипа светлината.

Сега вие по някой път питате защо страдате. Защото понякога като малките деца пипате свещта. Ако не направиш доброто, ти ще страдаш. Значи ако се откажеш да направиш доброто, ще страдаш; ако не направиш това добро, ще имаш минус. Ако направиш злото, имаш плюс; ако не го направиш и се откажеш, имаш минус. Ако направиш злото, имаш плюс – ще страдаш. Пък ако се откажеш да направиш злото, ще имаш минус – ще се радваш. В първия случай ти се отказваш да направиш доброто и страдаш. Отказваш се да го направиш – значи нищо не си дал и нищо не си спечелил, но страдаш. Във втория случай имаш възможност да спечелиш, да направиш злото. Ти се отказваш от тази придобивка, а се радваш. Как ще обясните сега противоречието?

Тия неща ако не знаете да ги прилагате в живота си, във вашата мисъл, във вашето чувство и във вашето сърце, какво ще спечелите? Само добрите мисли имат отношение към

кръвообращението на човека; само добрите чувства имат отношение към кръвообращението. А пък добрата човешка мисъл има връзка с електричеството и магнетизма. Значи ако не мислиш правилно, ще имаш по-малко електричество и магнетизъм – и тогава ще имаш един слаб организъм. Ако нямаш добри чувства, кръвообращението няма да става редовно. Тогава ще страдаш от много болести, ще отслабнеш.

Сегашните хора защо трябва да мислят правилно? Някой казва: „Мога да мисля каквото искам“. Много неразумно е казано това: не можеш да мислиш каквото искаш. Вземете най-веселия човек, заставете го цяла година да ходи и да погребва умрели хора, мъртви кучета, волове, все мъртви същества – и след една година вижте какво ще бъде неговото състояние. Или накарайте го цяла година всеки ден да заколва по един вол, заставете го всеки ден да убива по един човек – и вижте за една година какво ще стане с него. Този човек съвсем ще си измени характера. И на вас по някой път ви идат наум такива мисли, казвате: „Ще го убия!“. Тази мисъл вече ще произведе една промяна във вас, макар че може да не сте я забелязали.

Та казвам: при сегашните условия вие търсите само външната страна. Казвате: „Да бъдем добри, да бъдем справедливи“. В този свят вие не можете отвън да бъдете добри. Човекът е в света на доброто – ако не постъпва добре, той е отговорен. Той е в света на правдата – ако не постъпва справедливо, е отговорен. Човек е в света на Любовта – ако не люби, той е отговорен. Следователно ти си в света на Любовта. Някой казва: „Да намерим любовта“. Ти живееш в Любовта, как ще я намериш? Любовта никога не се намира, тя не е нещо външно, за да можеш да я намериш. Казват: „Да намерим любов“. Ние говорим едно, разбираме друго. Как ще я намериш?! Тя не е круша, не е ябълка, не е някой извор. Някой казва, че той е пил от любовта. Ти от любовта не можеш да пиеш, тя не се пие. Казват: „Да живеем с любов“. С Любовта не се живее; ти можеш да живееш с живота. Ако попитате някого какво разбира, като казва: „Да се живее с любов“, той няма да ти отговори правилно. В най-простия смисъл разбираме тези неща.

Любовта си има правила; тя си има външни правила. Ако вземем майката – не само майката на човека, но и всяка майка при животните, както и бащите, те обичат своите

деца, промислят за тях. Вземете птиците: бащата и майката ходят да търсят храна. Има в Природата нещо разумно, има един закон, който заставя всички. Когато любовта започне да се проявява, вие ще почнете да извършвате неща, които при друг случай никога няма да извършите. Щом пилетата на една кокошка станат големи, тя ги пропъжда вече от себе си. Докато са малки, ги вика; щом станат големи, започне да ги кълве по главата, гони ги, казва: „Да се махате!“. Кое как дойде, тя го клъвне. Докато пилето е малко, ще го повика, ще му даде нещо; като стане голямо, ако тръгне с нея, клъвне го. Ако изучавате характера на гълъбите, ще видите, че майката е по-жестока, а бащата е по-милостив. Може да направите едно наблюдение. Тя след като снесе яйцата, като измъти своите гълъбчета, след като ги отхрани – понеже много се размножават, ги гони, вече не ги пуща в полога, хапе ги. Бащата се занимава с тях, храни ги, а майката ни най-малко не ги пуска. Бащата е много снизходителен.

Вие казвате: „Това са птици“. Сега искам по аналогия да ви наведа на мисълта за човека. Имаме известни правила да мислим. Как трябва да мислим, вие сте забравили. Вземете някой човек, напийте го с някое напивателно питие. Той забравя да мисли, стане разпасан, из неговия ум, из неговия мозък започнат да излизат необмислени думи. Докато е трезв, избира думите; като стане пиян, не мисли, каквото му дойде на устата говори. Някой път вие сте забравили, не можете да мислите. Защо? Влязло е едно посторонно вещество във вашия мозък – и не можете да мислите.

Та казвам: лошите мисли, лошите желания, лошите постъпки убиват човека. Човек се убива с тях. Смятате ли, че лошите хора мислят много хубаво? Заблуждавате се. Вълкът е много умен, но само в това – как да открадне някъде. Вълците имат ли някаква култура? Колко вълци има, които са написали някоя хубава книга? Колко лисици има, които са знаменити поети или музиканти? Колко големи змии има, които са създали някакви църкви в света?

Сега съществува една такава идея; вие казвате: „То с добро в света не става, а със зло“. Това е друг въпрос. В света и само с добро не става, защото злото в света е сила, пък доброто е умение. Следователно тази сила на злото само с доброто може разумно да се използва. Това е сега разбиране. Казват: „Човек

трябва да има повече енергия“. Когато собата е нагорещена и изгори ръката на детето, тя е зла, лоша соба. Някой път е едва стоплена и детето може да тури ръка на собата – значи не е толкова зла.

Следователно един лош човек е като една нагорещена соба – някой път на 100, 200, 300, 400, 500 градуса; пък ние едва от колко градуса имаме нужда? В човешкия организъм 37 градуса е нормалната топлина, при която човек може да живее. Щом има 41 градуса, това е неестествено положение. И аз по някой път се чудя защо човек при 41 градуса топлина умира. Може да обясним по същия начин и друго: ако прекараме 2000 волта електричество през човешкото тяло, човек умира. Ако прекараме 50, 60, 70, 100 000 волта, те не го убиват. И тогава физиците дават обяснение, че при двете хиляди волта частиците, които вървят в тази течност (защото електричеството е една течност), са толкова едри, че като минават през порите, разпокъсват организма – и вследствие на това човек умира. При 50–100 000 волта частиците са толкова дребни, че минават през организма и го пречистват.

Така може да се обясни, че при 40 градуса топлина теченията, които стават в човешкото тяло, са едри и разкъсват организма, кръвта се съсирва, не може да функционира правилно, и вследствие на това човек умира. Но един трезв човек, който има трезви чувства и трезви мисли, при 41 градуса не умира, и при 42 градуса не умира, и при 45 градуса не умира. Има хора, които умират при 41 градуса. Обикновените хора умират, но има хора, които при 42 градуса топлина не умират. Той се справя с тази топлина; изменя я в себе си. Този човек може да измени своята топлина.

Сега вие може да направите опит да повишите или да понижите температурата си. Аз мога на когото и да е от вас да повиша температурата му или да я понижа. Да допуснем, че седите и имате една нормална топлина. Кажа ви: „Банка *Гирдап* е фалирала“. Вие имате 200 000 в банка *Гирдап*. Тези думи: „Банка *Гирдап* е пропаднала“, какво ще произведат във вас, каква ще бъде температурата ви? Веднага сърцето ви ще започне да тупа. Температурата в главата ви ще се повиши; в мозъка, който много мъчно се стопля, веднага ще почувстваш едно стопляне, завие ти се свят. Температура имаш в мозъка. Хубаво: колко пъти могат да ви кажат, че банка *Гирдап* е

фалирала, пък тя никак не е пропаднала. Четеш във вестника – завърти ти се мозъкът. На другия ден прочетеш: „Банка *Гирдап* не е пропаднала“.

При сегашните условия вие всеки ден се смущавате за банка *Гирдап*. Коя е вашата банка *Гирдап*? Мисълта как ще живеете за в бъдеще, кой ще ви зарови, къде ще идете в оня свят. Тоя свят и оня свят – това е един и същи свят; нищо повече. Когато един българин го вземат от село, че го направят министър в София, той напуща света на селото, но извън България ли отива? Той остава в България, качва се само на някой висок пост. Казваш, че министър ще станеш. Може и извън България министър да станеш; има случаи, дето можеш да станеш министър извън България. Човек може да стане министър във Франция. Един българин може да стане министър във Франция, но трябва да бъде французки министър; той може да бъде български посланик във Франция.

Често вие мислите, че като умрете, ще идете някъде. Като умреш, никъде няма да идеш, ще останеш пак в България, но твоето състояние като министър ще се измени. Че на един земеделец, който се е занимавал със земеделие, като напусне селото, неговият живот ще се измени, той няма да има рало, мотика. Като дойде в града, съвършено ще се измени неговият живот. Такова изменение разбираме в оня свят – това е един нов свят: новият свят с новите условия, с новите хора, с новия строеж, който ще дойде. Това е новият свят, а не мястото.

Та казвам: когато хората минат от този свят в другия, ще се измени тяхното състояние. Вие като ученици трябва да имате нови възрения. От това, че човек е умрял, не трябва да очаквате, че чрез смъртта ще влезе в оня свят. Той трябва да влезе, без да умира; защото ние и без да умираме, можем да влезем в другия свят. Илия умря ли? Не, но дойдоха и го взеха с колесница, така отиде в другия свят. Енох бе толкова добър човек, че и той без да умира е отишъл в другия свят. Понеже всичките хора не са достойни, затова не могат да идат. Може да има и други хора, които да са заминали така, но в историята има само двама, които без умиране можаха да отидат в другия свят. Това е вече специално разрешение.

Тези, които държат управлението на Земята, пазят. Сега не можеш да изнесеш злато от една държава със себе си, дока-

то не ти дадат разрешение. И като идеш за другия свят, не ти дават нищо от този свят. Ако имаш нещо в тукашните банки, ни пет пари не можеш да занесеш, нито една стотинка. Затова Христос, като знаеше този закон, каза: „Още като сте тук, събирайте съкровища за горе, понеже нищо няма да ви дадат от събраното на Земята да го занесете там. Събирайте, че като идете там, да имате съкровище“. В този свят имате пари, вложени в банките, но в оня свят какво сте вложили, имате ли банкови книжа? Всеки трябва да има банкови книжа за оня свят.

В оня свят, за който говоря, живеят разумни същества, подобни на хората. Като нас такива в оня свят не можете да видите; вие между ангелите не можете да идете. Може да идете там, но нито един ангел няма да се спре да ви говори. Найпърво някой от вас знае ли ангелския език? Понеже ако идете между ангелите и те не ви обичат, няма да ви обърнат никакво внимание. И в този свят, в който живеете, вие обръщате внимание на всички, които ви обичат, които имат любов към вас. Обичате някой плод, защото той ви обича; има какво да ядете от него, затова го обичате. Ония неща, които не ви обичат, които нищо не са приготвили за вас, не ги обичате. Казвате: „Обичам крушата“, защото крушата ви обича. Обичате водата, защото водата ви обича. Обичате Слънцето, защото то ви обича. Всички неща, които ви обичат, и вие ги обичате; които не ви обичат, и вие не ги обичате.

По някой път мислите, че като обичате ябълката, вие ѝ давате нещо. Ябълките имат нещо за вас – те се жертват за вас, дават ви нещо от своята любов. Те влизат във вашия свят, имат желание, обичат ви. Ябълките за да влязат в нашия свят, се жертват, умират. Като влязат в чистилището на вашия живот, в митницата, влизат в стомаха. След това за всичко, каквото са донесли оттам, вие давате разрешение – и то влиза в дробовете, в мозъка, в разните центрове; ябълките започват да изследват човешкия живот. И казвам: по този начин се създава едно разумно понятие. Ние мислим, че ябълката не е разумна. Това са наши схващания. Не мислете, че ябълките не са разумни. Те не са разумни, понеже нямаме любов към тях. Всяко нещо, което обичаме, е разумно. Всички неща, които обичаме, са разумни, а всичко онова, което не обичаме, за нас не е разумно.

И тъй, в живота вие не можете да имате една наука, ако нямате любов към този предмет, който изучавате. Ако аз говоря върху някой друг въпрос, щяхте да ме слушате... За други работи може да говоря, които ви интересуват, за пари може да говоря – и всички щяхте да ме слушате. Я да кажа: „На еди-кое си място има заровено злато, има гърнета, пълни със злато“ – всички щяхте да ме слушате. Като излезете оттук, половината от вас ще тръгнат с мотики, други – с тесли, та да търсят парите. Ако ви кажа, че златото е заровено на половин метър, даже и най-слабите от вас, които не могат да ходят по екскурзии, ще идат и на 4–5 километра.

Преди години отива в село Николаевка един Нойчо; знаменитият варненски Нойчо отива в селото и разправя, че на еди-кое си място знае заровено богатство. Всички селяни, със свещеника заедно, се вдигат и тръгват да търсят. Нойчо като седял, казва: „Да ида и аз, може да намерят нещо“, та и той тръгва.

По някой път и ние, като мислим за някоя илюзия, сами се убеждаваме. Такава илюзия имате за лотарийните билети. Казват: „Вашето щастие се крие в лотарийните билети, ще ви се падне един милион, 500 000, 100 000“. Убедиш се, че може да ти се падне, така ти говорят. Тук преди 4 месеца бе дошъл един учител и ми казва: „Четири години вземам все цели билети, похарчил съм 4–5000 лева“. Питам: „Колко си спечелил?“ „500–600 лева“. Ако той беше турил парите за билетите в банката, сега щеше да има спестени 5000 лева. Защо купувате билети за лотария?! Като ти дойде наум да си вземеш билет от лотарията, тури парите в спестовната книжка. Така сигурно ще спечелите, всякога ще спечелите. С този билет сто на сто ще спечелите: след 4–5 години ще имаш доста спестени пари.

Сега законът как действа? Имаш ли една мисъл – приложи я. За да направиш едно добро, колко пъти трябва да повтаряш? Силният човек веднага като каже, прави го, но слабият не може. Сега доброто го изяснявам тъй: аз правя добро с един лев, правя добро с два лева, с три лева, правя добро с 4, с 5, 10, 15, 20, 40, с 1000, 2000, 10 000, с 20 000 лева. Това е реалното добро. С един лев добро всеки може да направи, но колко души от вас могат да направят добро с 10 000 лева? Сега вие и да искате, не можете, защото нямате толкова спестени

пари; невъзможно е. Нали казвате, че всичко в живота е възможно. Представете си, че сте в едно планинско място. Не сте много учен човек, но някъде ще отбиете една река – и може да я пуснете да поливате градините на двайсет души. Значи вие можете да отбиете тази вода, да им направите услуга.

Парите в света са като водата. Вие сте хванали много малка струя, само няколко капки. Хване́те някой извор – парите ще потекат. Аз съм ви говорил и по-рано: помислиш за пари, бръкнеш в джоба, има пари. Похарчиш ги, пак помислиш, пак бръкнеш, пак имаш пари в джоба. Откъде идат? Течение има. Сега ако аз ви докажа как става тази работа, вие никога вече не можете да направите опита. У вас ще се зароди мисълта: „Защо да не можем да го направим?“. Не можете да го направите, защото ако ви кажа как става работата, нещата не се повтарят. Това, което аз мога да направя, вие не можете да направите. Това, което вие можете да направите, друг не може да го направи.

Англичаните казват тъй: „Каквото хората могат да направят, и аз мога да го направя“. Отчасти е вярно това. Някой е поет, написал е нещо; друг е музикант, написал е нещо; някой архитект е съградил нещо – това не всеки може да го направи. Може да го направи, но трябва да се подготви. В дадения случай ти не можеш да направиш това, което хората могат да направят. Каквото хората правят, ние не можем да го направим, само можем да се ползваме от техния труд.

Та казвам: по някой път хората мислят, че нямат нужда от никого; те мислят, че могат да бъдат самостоятелни. Някой казва: „Аз съм самостоятелен човек“. Това е едно заблуждение. Как си самостоятелен?! Ти не си самостоятелен, понеже въздуха го вземаш даром; ти не си самостоятелен, понеже светлината я вземаш даром, не я произвеждаш. Храната ти не я произвеждаш, даром я вземаш – значи си зависим. После вие казвате: „Аз ходя накъдето искам“. Не можеш да ходиш където искаш.

Ние имаме такива възгледи за живота, че сами се заблуждаваме. Някой казва: „Аз съм свободен човек“. За да бъдем свободни, най-първо трябва да се научим добре да мислим. Преди години иде при мене един селянин и казва, че волът му бил болен. Рекох му: „Пусни го в гората“. Отговаря: „Ще го изядат вълците“. Казвам: „Болен вол вълци не го ядат. Щом

затлъстее, ще го изядат“. Той рече: „Може да умре“. Казвам: „По-добре в гората да умре, отколкото у дома“. Селянинът казва: „Но като умре, кожата ще ми трябва“. Той не мисли за вола, мисли за кожата. Като ме пита за болния си вол, не че има някакво морално чувство, не че мисли за вола, но той мисли волът му да е здрав, за да му оре. Казва: „Скоро ли ще оздравее?“. Аз го попитах защо пита скоро ли ще оздравее. Защото няма кой да му оре нивите.

Та по някой път и вие се питате кога ще се оправят вашите работи. Сега вашите работи не са ли оправени? По-оправен живот от вашия няма. Работите ви са толкова оправени, че сте пратени само да се учите. А вие седите и мислите, оправяте вашите работи... Всички трябва да вярвате, че вашите работи са оправени и трябва да учите. После вие не искате да страдате, а пък страданията са хубави; те са аперитив. Без страдания животът няма смисъл. Страданието в Природата е необходимо. Когато си мек, ще те турят в едно страдание, за да станеш твърд. Пък ако си много твърд, страданията ще те смекчат. Страданията са един процес да станете или меки, или твърди, или скрити, или откровени.

Някой път човек е много затворен. Знаеш ли колко е мъчно, когато някое дете е направило една погрешка, да го накараш да каже истината? Колко пъти трябва да го бият, докато каже истината. След като го набият, това дете казва къде е ходило, в коя градина е брало ябълки; иначе то скрива. Казвам: натурата му е такава. От скритността на хората какво излиза? Има някои неща, които трябва да ги държим скрити; има други неща, които трябва да бъдат отворени.

Сега това дете е отишло да върши престъпление по единствената причина, че в него има желание или да яде, или да вземе нещо отнякъде. То има чувство, което го заставя. От това чувство се заражда алчността. Човек иска да има много ниви, говеда, волове. Хубави са тия чувства, те са намясто. Ако човек го няма това чувство, той няма желание и да учи. Заради това чувство на стяженолюбие човек иска да има знания. Най-първо изучава буквите – да ги съединява, да говори. Той иска очите му да бъдат богати. Не е лошо човек да бъде богат. Да бъдеш богат, да имаш в речника 4–5000 думи, за да говориш, е хубаво. Сега имаш един беден речник и какво можеш да изразиш?

Вие сте дошли вече до положението ония дарби, които имате, да ги изявите. Сега много сестри ми казват: „Ние остаряхме... Като дойдем втори път на Земята...“. Най-първо вие не знаете как ще дойдете. Не слушайте тия теории, които казват: един учител, който е напреднал, има право след 2000 години да посети Земята, тогава пак да дойде. Значи ако един учител ви каже: „Втори път като дойда на Земята“, вие трябва да чакате 2000 години. Какво търпение трябва да имате! Хубаво: ами ако той дойде след 2000 години, а ти изгубиш условията? Често вие изгубвате добрите условия, които сте имали преди 2000 години. Има нещо, което става през 2000 години, а не става всеки ден.

Знаете ли как иде любовта; какъв е периодът на любовта? Разните видове любов имат свои периоди. Те са такива, както обикалянето на планетите около Слънцето. Всяка планета има влияние върху Земята. Тя има добри влияния, когато е близо; има лоши влияния, когато е далече. А някой път има лоши влияния, когато е близо, и добри влияния, когато е далече. Представете си, че Юпитер е най-близо до Земята. Какво влияние ще има върху хората? Хората ще искат да бъдат чрезмерно благородни. Когато Юпитер е далече, тия чувства са по-слаби. Когато Сатурн се намира най-далече от Земята, тогава хората ще бъдат по-малко подозрителни. Ако Сатурн е най-близо до Земята, тогава ще бъдат чрезмерно критични, подозрителни, песимистично ще гледат на нещата.

Сега може да се зададе въпросът: защо нещата са така направени? Представете си, че собата е нагорещена до 1000 градуса. Ако сте много близо до тази соба, какво влияние ще има върху вас топлината? Ако сте много близо, тази топлина ще бъде непоносима за вас; това ще бъде едно дисхармонично състояние. Ако сте много далеч от нея, пак ще има друга дисхармония. В първия случай вие ще бъдете подложени на изгаряне, на разтопяване; във втория случай, ако сте далеч, може да замръзнете, да се вцепените.

Следователно в Природата при противоречията, които съществуват, човек е така поставен със законите на живота, сложен е в една такава орбита, дето всичко да му въздейства за добро. По някой път вие се обезсърчавате, казвате, че сте остарели. Говорите: „Да идем в оня свят“. Другият свят вече подразбира нови условия, при които ще дойдете. Да кажем,

едно дете умира за първата си година – значи то се разширява. За втората година пак умира – тогава влиза в третата година. За третата година умира, влиза в четвъртата.

„Умиране“ значи влизане в един по-широк кръг; разширява се кръгът и предметите стават повече. Но тия предмети, които се размножават във вашия ум, ще ви ангажират повече. Най-първо, като дете, вие се занимавате с няколко мисли. Като възрастни се занимавате с много работи, които са непотребни; те започват да ви безпокоят. Едно дете най-първо не се обижда, не знае какво нещо е обидата. Вие, които сте прекарали 20 години в живота, знаете какво нещо е обидата. Едно дете, което се ражда, не знае какво нещо е обидата, то не разбира, че зле са го погледнали. Един човек, който е живял 20–30 години, знае какво е един лош поглед.

Да ви погледне един човек накриво, това нещо не е илюзия, но чрез този поглед той изпраща известна енергия, която действа зле на вашата нервна система. Вие казвате, че няма нищо, когато един човек ви мрази. Като ви мрази, един човек изпраща цяла една огнена струя. Ако нямате здрава нервна система, може много нещо да ви сполети. Някои хора обичат да кълнат. Стават тия работи; и думите стават. И думите са като някои хора, които стрелят: някоя дума може да те улучи.

Преди години бях в Търново. Един отива да се прегледа на лекар, нещо му имало; заболял той от неврастения. Лекарят му казва: „Болестта е страшна, но добре, че сте дошли при мене“. Той искал да преувеличи болестта и му казал, че благодарение на това, че е дошъл при него, не е така опасно. Но на онзи, като чул, че болестта е страшна, в главата му останали само тия думи – и забравил другите думи на лекаря: благодарение на това, че е отишъл при него. Той идва при мене и ми казва: „Лекарят ми каза, че болестта е страшна“. Рекох му: „Ти нямаш никаква болест. Тя, болестта, си е заминала. Тя е от едногодишните болести, не е от двегодишните. Една година измина, откак си е заминала. Нямаш вече никаква болест. Заминала си е“. Окуражи се човекът. Лекарят го питал как е оздравял. „Казаха ми, че болестта си е заминала.“ „Как си е заминала?“ „Каза ми човекът, че си е заминала. Аз му повярвах – и вече я няма. Ти ми каза, че болестта е страшна – и аз повярвах; онзи ми каза, че болестта си е заминала – и аз повярвах. В единия случай се разболях, в другия случай оздравях“.

Ние всеки ден сме подложени на внушение. Вие четете сега вестниците и вярвате. Но 99 на сто от това, каквото пишат вестниците, не е вярно. Ако времето се заоблачи, хората ги е страх; ако духне вятър, страх ги е. Гледам как хората си самовнушават. Някой път има някое малко отвърстие – хората ги е страх от течението, да не се простудят. Щом седиш при един прозорец и мислиш, няма да се простудиш. Вие знаете, на номер 66 бях на прозореца зимно време и като седях, казвах, че няма да се простудя. Ако се плашех, че ще се простудя, досега всичките болести щяха да дойдат. Вярвайте в едно: всички имате един вътрешен имунитет. Вие сте поставени при най-добрите условия за саморазвитие.

Аз не ви препоръчвам да мислите на колко години сте. Казвате: „На 45 години съм“. 45 години какво означават? Ако си на 45 години и идеш на Юпитер, на него му отнема 12 години, докато обиколи около Слънцето; и ти на Юпитер едва ще бъдеш на 3 години и половина. Ако идеш да живееш на Слънцето, като си на 45 години, те няма да съставят една минута. Ти в живота ще бъдеш едно детенце на една минута. Всяка година е важна с това, какво си придобил ти от годината. Това е годината. Като си на 45 години, какво си придобил? Ако си се учил да свириш и за 45 години си се научил да свириш така, че да възкресяваш хората, значи си се научил. Ако 45 години си се учил да говориш и си станал красноречив, та като кажеш нещо, дето влезеш, всичките страдания си отиват, значи си се научил.

Ти си на 45 години и казваш: „Много пострадахме“. Аз не искам да говоря за страданията. Много сме пострадали, значи не сме изпълнили Божия закон. В изпълнението на Божия закон е смисълът на човешкия живот; а в неизпълнението на Божия закон е смисълът на всичките страдания на живота. Казвам: страданията в живота – и личните, и всички, ще изчезнат, като се научим да изпълняваме Волята Божия. Тогава ще изчезнат всички противоречия и ще останат само ония от тях, които са естествени, ще остане налягането вътре във вас, за да можете да прогресирате в живота си.

Ако нямате никакви противоречия, вие ще имате съвсем други разбирания. Ако нямате противоречия, ще влезете в противоречията на другите, за да може да ги ползвате. Един здрав човек може да помогне на един болен. На болния човек

му липсва жизнена енергия и здравият човек може да му я даде. Особен начин има, по който може да се вземе енергия от един здрав човек и да се прелее на болния.

Сега няма да ви разправям какви са начините, но аз съм направил само един такъв опит. Викаха ме в Сливен; една стара госпожа, много благородна, бе изтощила нервната си система. Гледам: тя имаше един зет, който казваше, че много обича баба си. Казвам им: „Аз мога да ви помогна.“ „Че как, дайте ми съвет?“. Казвам му: „Ти си здравеняк, готов ли си да дадеш нещо от себе си – и след 4–5 дена баба ти ще бъде здрава?“ „Готов съм“. Казвам: „Дай си ръката на бабата“. Така постояха и после рекох: „Остави баба си“. След 4–5 дена бабата стана, разхожда се. Но зет ѝ казва: „Не зная какво ми е, има ми нещо“. Бабата каза: „Бог здраве да дава на моя зет“. Рекох: „Мога с вашия материал да ви помогна, но вие искате аз да дам. Аз не давам“.

Казвам: в доброто всички трябва да живеем добре, за да може естествените сили, които Бог е вложил във всичките хора, да се проявяват по един естествен начин. В добрия живот тази физиология върви по един естествен начин, преливането става естествено. Ако едно общество, един народ или цялото човечество живеят в този закон, хората ще бъдат здрави, много малко болести ще има; и страданията ще бъдат малки. Но понеже между хората няма връзка, страданията са големи.

Казвам: живейте добре, за да бъдете във връзка с всички добри хора, със здравите хора. Мислете добре, чувствайте добре и постъпвайте добре, за да бъдете във връзка с добрите хора по цялото земно кълбо. Когато вие сте във връзка с тях, тогава Божието благословение ще бъде с вас. Това е един закон.

Сега трябва да търсим приложението на закона. Като обичаме Бога, като обичаме ближните си, понеже Бог пребъдва във всичките хора, тогава Неговата сила ще ни помага чрез когото и да е.

Отче наш

40. лекция, 3 юли 1940 г., София, Изгрев

ДОБРИ ПРОВОДНИЦИ

Отче наш
Венир Бенир
Духът Божий

Какво разбират под думата *хармония*? Това не е български корен. На български може да се каже „съзвучие“, но тая дума – *съзвучие*, още не изразява напълно що е хармония, а само приблизително. Каква разлика има, като кажеш, че нещо е хармонично или че нещо е в съзвучие?

Сега у всинца ви има установени възгледи за света: кое е право, кое е криво; и всички изхождате от своите схващания. Някой казва: „Аз мисля така“; друг казва: „Аз мисля иначе“. Много хора мислят различно върху един и същи предмет. Кой е на правата страна? Под думата *правост* какво трябва да разбираме? Право е най-късото разстояние между две точки. Значи право е това, което се постига с най-малките противоречия. Ти казваш: „Това е мое право“. В думите *мое право* вие влагате нещо ново. Най-първо имаме една права линия, но като кажеш: „Това е моето право“, идва една крива линия на края на правата, като кука, и с тая кука вие уреждате работите в света.

На български употребяват думата *шемет*. Каква е тази дума? Има древна дума *ашамаим*, което значи „качваш се на високо място“. Вземете думата *шекер*. Но на еврейски тази дума значи „лъжа“. Турската дума е *емет*, но на еврейски думата *емет* значи „истина“. Когато Господ създал света, хората не устояли на Истината и вместо „емет“ е дошло „шекер“, т.е. „лъжа“.

Вие имате известни възгледи. Да кажем, че ти имаш едно малко шише с вода и мислиш, че носиш всичката вода на света. Че носиш вода, това е вярно, но че носиш всичката вода на света, не е вярно. Че имаш малко знание за света, това е вярно, но че имаш всичкото знание, не е вярно. Че имаш малко сила, това е вярно, но че имаш всичката сила, не е вярно. Че имаш малко доброта, е вярно, но че носиш всичкото добро на света,

също не е вярно. Вие казвате: „Той не е много добър“. Какво разбирате под тези думи? Или казвате: „Не е много силен човек“. Изразите „не е много добър“ или „не е много силен“ имат почти същото значение. За някого казват, че е силен. Той може да вдига 10–15–20 килограма, но 100 кг не може да вдигне, там не може да ти услужи. За някого казват, че може да вдигне 100 килограма. Това значи, че е силен до 100 кг.

Някой път вие имате едно неразположение в живота и не знаете произхода му. Неразположението ви зависи от една ваша мисъл, от много малка мисъл. Още като сте станали от леглото, тая мисъл може да е минала през вас; тя може да е ваша и може да не е ваша. Или неразположението ви може да се дължи на някои чувствания, които са минали през вас, или може да се дължи на известни ваши постъпки, които са причинили известна реакция в тебе. Всяко действие има и въздействие.

Някой път се говори за вярата. Вие изучавали ли сте закона за вярата? В главата на човека има един орган за вярата. Този орган има три функции. Първата му функция е да събира известна енергия, известна сила; другата функция е да прилага тази сила. И третата функция е да събира плодовете от придобитите резултати. Тая вяра ако няма сила в себе си, тя не е вяра. Ти казваш: „С вяра аз всичко мога да направя“. Как ще го направиш? Ако твоята вяра не може да даде сила на твоя ум, за да направи нещо, то тази вяра е слаба. Вие казвате: „Аз съм силен човек“. Хубаво, силен си, но не можеш да се справиш с една малка мъчнотия.

Да допуснем, че имате една малка болка в кръста. Това е гръбначният стълб. От двете му страни излизат нерви. На

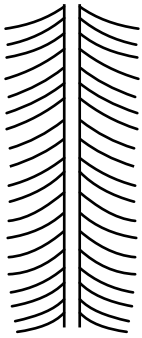

прешлените има дупчици, през които излизат тези нерви за разпростиране на тази енергия. Някои от тези нерви управляват краката, други управляват мускулите, трети – храносмилането и пр. Но случва се, че в тези дупчици на прешлените се събират мазнини, които стесняват нервите и затова турят препятствие на нервните енергии. И тогава нервната енергия не е достатъчна, за да накара известен мускул или орган да работи. Това поражда един недоимък и вследствие на него може да се роди едно болезнено състояние.

Ще кажете: „Господ така направи света“. Не, но всички вие трябва да знаете как да употребявате нервите си. Ако по тези нерви пращате енергия неуместно, вие ще причините зло на себе си. Например да допуснем, че обичате да се сърдите. При една сръдня ти възбуждаш всичко в себе си; когато си малко неразположен, причиняваш цяла една война в себе си. Всичко в тебе се възбужда, идва в движение – и след половин час виждаш това и казваш: „Ти не направи добре“. Или пък например си се докачил, имаш лични чувства. Ти казваш: „Как така онзи да каже лоша дума за мене?“. Или са писали вестниците за тебе, или си получил едно писмо. Ти преживяваш в себе си цяла една война, както сега правят и народите; и след като дойде примирението, се питаш: „Как стана тази работа?“.

Пък тая работа е била много малка. Той ти е писал в писмото: „Ти си един голям невежа, голям простак“. Какво значат думите *невежа* и *простак*? Думата *простак*, това е един нож, с който можеш да мушкаш човека. Ако една баница е проста, това значи, че има по-малко масло; а пък деликатна баница е, когато има повече и по-чисто масло. Какво се разбира под думите *просто ядене*? Например дадат някому да яде сух хляб. Ако нямаш зъби и вода, за да размекнеш хляба, ще го туриш в устата си – и зъбите ще те болят. Ако имаш студена вода, ще го размекнеш, а ако имаш топла вода, още по-добре.

Някой път имате доста сухи мисли, чувства и постъпки, а нямате вода. Сега се заражда въпросът: откъде да се вземе вода? Водата съществува сама по себе си, но в човека съществуват същите закони, каквито и в Природата. Човекът със своето поведение може да образува доста пясъчни пластове и тогава тая вода пада дълбоко под пластовете, на 15 или 20 метра, на 100 или 500 метра. Тогава горната част на повърхността е суха и там нищо не може да расте. Или някой път се случва, че има глинести пластове на един-два метра дълбочина. Тогава имате обратния процес, както е тук, в Софийско. Тук боровете съхнат по единствената причина, че долу има глинест пласт и растенията не могат да го пробият.

Мъчнотиите, които имате, това е глинестият пласт, който трябва да пробиете. Под него има други енергии. Някой глинест пласт е на дълбочина половин метър, а някой – на 2–3 метра. Колкото глинестият пласт отива по-надолу, толкова тази почва задържа повече вода; а пък колкото е по-плитък,

по-малко вода има. По закона за аналогията вие може да превеждате нещата. Казвате: „Защо Господ направи света така?“. Това е закон за разсъждаване.

Сега вие се занимавате с погрешките на хората. Какво ви интересуват погрешките на хората? Интересувате се колко милионери има в Америка. Някой е имал 100 милиона долара, друг – 500 милиона. Интересувате се за някой англичанин или за някой българин, че били милионери. Какво ви интересува това, че някой е бил милионер? Или пък някой мисли за погрешките на хората, колко погрешки е направил някой човек. Например да кажем, че има закон никой да не плюе на земята. Ти забелязваш, че един плюе, и казваш: „Той десет пъти е плюл на земята“. Питам: какво се ползваш, че онзи десет пъти е плюл на земята? Нищо не се ползваш.

Казано е: „Не съдете“. Оставете се от погрешките на хората; даже и своите погрешки не съдете. Погрешка, която не можете да изправите, оставете я настрани. Не се занимавайте с вашите погрешки, понеже след като се занимавате с тях, ще направите още една погрешка. Защото като се занимавате с една погрешка, трябва да знаете, че тя прилича на едно яйце – ти я топлиш и тя ще се излюпи. Погрешката ти ще се излюпи. Твоята погрешка като яйце е безопасна, но ти като я излюпиш, става опасна. Ако се занимаваш с нея, ще ѝ дадеш живот. Най-първо като се излюпи, тя е още слаба, но като я топлите още, започва да расте и да се развива – и един ден какво ще стане? Допуснете, че излюпвате едно змийско яйце. И когато тя стане на 4–5 години, когато се превърне на боа, какво ще стане? Знаете ли колко тежи една боа? Някой път тя тежи най-малко 300–400 килограма. Или пък имате змията кобра.

Та за всяка една погрешка, която правите, трябва да знаете какво се крие в нея. Може в нея да се крие една боа. И нейните мускули като се стегнат около тебе, всичките ти ребра може да направи на сол. Ако прилича на кобра, може да ви ухапе и за една минута да свършите живота си. Тогава защо трябва да се занимавате с някои ваши погрешки? Човек в сегашния живот не трябва да се занимава със своите погрешки, а повече трябва да се занимава с добродетелите си, понеже от тях ще спечели сила. Ти казваш: „Аз съм правил много грехове“. Грехове не си правил, погрешки си направил.

Нали вие обичате някой път да се подписвате. Някой ще дойде с една непопълнена полица и ще каже: „Я се подпиши, за спомен да имам подписа ти“. Ти се подпишеш. И човекът направи отгоре една полица и после ти казва, че му дължиш толкова и толкова. Ти казваш: „Нямам да ти давам, ти лъжеш“. И ако кажеш, че те е лъгал, ще платиш за своя подпис и за обидата. Всеки ден дяволът идва при тебе с една полица и казва: „Колко сте напреднали в християнството! Ще ми бъде много приятно да имам един спомен от вас. Аз съм кореспондент“. И ти току изведнъж извадиш перото си и се подпишеш. А дяволът направи една полица, че имаш да му даваш. И загазиш.

Всички ваши неразположения, които имате, се дължат на вашето отклонение. Аз гледам, че не сте се научили да говорите. Една сестра ми каза: „Ние не живеем добре“. Това е лъжа, че не живееш добре. Ти живееш, но не използваш благата на живота както трябва, живееш според твоите неразбирания. Ще те впрегнат като вол и ще ореш цял ден, а вечерта ще те вкарат в дама и ще ти дадат малко слама. И ти си недоволен.

В Германия всички германци учат сега мълчанието. Ако сте в Германия, вие всички ще се поболеете. Вътре в трена не можеш да питаш никого, ще мълчиш. Защо? Че бомби има отгоре. Ще мълчиш, затварят се прозорците. През нощта няма да има светлина, понеже може да падне някоя бомба. Та казвам: ние сме сега в един свят, дето война съществува. От 8000 години съществува една война – и най-голямото сражение иде сега. Бомби ще има навсякъде и вие ще търсите вашите скривалища.

Когато няма достатъчно топлина, светлина и сила в човека, вследствие на това се ражда един вътрешен дисонанс, едно вътрешно разногласие. Голямо Божие благословение е да се образува приятелство между хората, да се образува едно добро общество. А пък да живееш в едно общество, гдето няма хармония, това значи да си създадеш най-големи нещастия. Всеки приятел, който имаш, е едно Божие благословение. Да имаш много приятели, това е благословение; да имаш познати, които мислят добре за теб, това също е благословение. Онези наши приятели трябва да имат добро мнение за нас, понеже ако нямат добро мнение, те не могат да бъдат добри проводници за нас. И ако ние нямаме добро мнение за нашите приятели, също няма да бъдем добри проводници за тях.

Та най-първо от вас се изисква да бъдете добри проводници. Ако вашият ум не е добър проводник, ако вашето сърце не е добър проводник и ако вашето тяло не е добър проводник, вие ще страдате. Полиците произтичат от тела, които са лоши проводници, от сърца, които са лоши проводници, и от умове, които са лоши проводници. И тогава казвам: за да се оправят работите, необходимо е следното. За да бъде умът ви добър проводник, нему е необходима светлина. За да бъде сърцето ви добър проводник, нему е необходима топлина. За да бъде тялото ви добър проводник, необходима му е сила.

Трябва ни храна за тялото, защото то е създадено от милиарди същества – и на всяко едно от тия същества трябва да му се даде храна навреме, за да се образува тази сила. А всички вие сте заети със своите работи и не доставяте на тялото си необходимата храна – и след това почвате да чувствате някакъв недоимък. Почват оплаквания, идват болести на краката, на коленете, ръцете, на гръбнака и прочее. Това е защото техните клетки нямат храна.

Нервите по гръбначния стълб не могат правилно да функционират, защото в малките дупки на гръбначните прешлени, през които минават гръбначните нерви, се натрупват доста мазнини и те притискат нервите. Вследствие на това по нервите не може да тече правилно енергията. И като се печеш на слънце, тези мазнини се отстраняват, дупките на прешлените се освобождават от тях и се отварят – и тогава енергията тече правилно.

За това помага и доброто разположение на съзнанието, понеже то урегулира нервната енергия. Доброто разположение регулира и храносмилането, и дишането. С доброто разположение ще си създадеш условия, за да можеш да приемеш оная Божествена сила, която е потребна за деня. Ние се спираме и казваме: „Аз имам вяра“. Много хубаво е, че имаш вяра, но една вяра, която не носи топлина, една вяра, която не носи светлина, и една вяра, която не носи сила в себе си, показва, че органът на вярата в теб е слабо развит.

Вие говорите за Любовта. Гореказаното за вярата важи и за любовта. Любов, която не носи топлина, светлина и сила, е слаба. Ти казваш: „Аз го обичам“. Какво подразбирате под думата *обичам*? Да обичаме едно яйце, това значи следното:

турям го под квачката да се измъти, след това давам на излюпеното пиленце храна и през цялото му съществувание се грижа за него. Това значи обич. Но един ден аз отрежа главата на това пиле и го изям. Питам: какво е това? То не е любов.

Да обясня любовта. Някое яйце го слагам под квачката. Но има яйца, които не се поставят под квачката, а се турят в черната земя. Това са семенцата на ябълките, крушите и прочее. Ако сложиш едно такова семенце под квачката, то и 40–50 дена да стои, няма да се измъти. Ще го туриш в земята и ще го поливаш с вода – и земята ще го измъти. И след това земята ще започне да го храни и Слънцето отгоре ще му помага. И след като стане на 4–5 години, в това яйце ще се зароди съзнание, то ще роди плодове и ще ти каже: „Много ти благодаря за доброто. Аз ти се отплащам с тия плодове“. И ти имаш какво да ядеш от плодовете на излюпеното яйце, т.е. от посятото растение.

Да направя превод: всяка мисъл, която се посее в себе си, в мозъка си, тя расте. Мислите ви растат – трябва да ги посявате в мозъка си. И чувствата трябва да ги посявате в себе си. Има неща, които се посяват в миналото и сега дават плодове, а пък има неща, които сега трябва да се посеят.

Сега някой път вие казвате, че сте добри, нали така? Някой от вас е неразположен по причина, че е зле облечен. Ти си казваш: „Днес ли дойде това време?“. Добър човек е онзи, който е станал силен. Когато се говори за добро, трябва да знаете, че в човека има и зло. И ако вие не можете да се справите в себе си с това зло, значи не сте добри. И тогава не сте господари, тогава доброто не е господар. Щом кажете: „Добър съм“, аз разбирам, че сте господар на злото, което е вътре във вас. И тогава това зло остава под ръководството на доброто. Когато злото прави всички свои работи под ръководството на доброто, то не е вече зло.

Вземете едно малко сравнение. Отивате при един железар и му носите едно парче желязо. Той го чука с чука, но някой път с чук не става. Първо с клещи го туря в огъня, желязото се зачерви – и после го чука. После го наръси, пак го сложи в огъня, пак го извади и го чука, пак го наръси; и след това, като го извади от огъня, пак го кове – и то става по-меко. Та понякога някои ваши мисли са доста корави и трябва да ги турите

в огъня, та после трябва да ги чукате, за да станат меки и да излезе от тях нещо хубаво.

Вие говорите за човешкия характер. Човешкият характер е едно предприятие, чрез което се произвежда нещо. Да кажем, че произвеждаш консерви. Знаете ли как мъчно се правят консерви? Трябва да направите тези консерви така, че да не се развалят. Или може да тъчете нещо. Знаете ли колко мъчно се тъче?

Та казвам: онова, което сте изработили, не трябва да се изменя. Трябва да имате една добродетел, която при всичките условия на вашия живот да не се изменя. И после трябва да знаете, че вие минавате през един свят, където има война навсякъде и трябва да си отваряте очите. Мислите ли, че всеки, който ви говори за любовта, носи любовта? Мислите ли, че всеки човек, който говори за добро, носи доброто? Мислите ли, че всеки, който говори за истината, носи истината? Не. Има една позлатена истина, има едно позлатено добро, има една позлатена честност. И като дойде изпитанието в живота, това, което е позлатено, ще се разкрие.

Сега вие тук сте на различна възраст. Някои сте на 50 години. Турците казват: „Ели-бели“. С 50 години ти вече ставаш виден, всеки ще те знае. Ако си чиновник, ще служиш до 60 години. Ако си 50-годишен, ще кажеш: „Остават ми още 10 години“. Като станеш на 60 години, изваждат те от службата навън, уволняват те.

Но всички тези сравнения сега трябва да се поставят във връзка. Ти ще кажеш: „Какво ме интересува, че на турски се казва така?“. Всяко едно обикаляне около Слънцето има смисъл. Ако веднъж обиколите Слънцето, значи сте изходили известно число километри. Ако два пъти го обиколиш, изходил си двойно повече километри. Ако си на 60 години, значи ти си обиколил Слънцето 60 пъти заедно със Земята. И през това време си изходил с милиони километри. Като си го обиколил 60 пъти, какво си научил? В първата година като си обиколил Слънцето, то ти е показало само една малка част от своята повърхност.

Та 60 години като сте обиколили Слънцето, то към вас е имало 60 аспекта – 60 различни области в своето тяло ви е показало то. Представете си, че в първата година Слънцето

ви е показало само първия си пръст, втората година – втория си пръст и т.н. После започва с първия пръст на крака и прочее. Представете си, че Слънцето е един млад момък. Аз да ви представя фигуративно нещата. Слънцето е един млад, красив момък, а пък ти си на Земята. Ти търсиш любов, без любов не можеш. Земята е превозно средство, което обикаля. Тя казва: „Аз обикалям около този момък с тебе, а пък ти ще го наблюдаваш; и ако ти се хареса, тогава хубаво, ще направим един договор“.

Момата като срещне младия момък, какво гледа най-първо? Вие като срещнете вашите момци, какво гледате? Няма никой от вас, който да не е срещнал някоя мома: и старите, и младите братя, всички все ги гледате. Някои изобщо гледат тялото, дали е стройно. На някого му харесват краката, на някого – ръцете, на някого – главата и раменете да са широки; после почват да казват: „Хубаво тяло има, хубави вежди, хубави очи има“; после някой харесва носа му, някой – устата му, някой – ушите му. Има много подробности...

Сега говорим за млад момък, но когато говорим за такъв момък, аз разбирам една Божествена идея, която иде в света. Тази Божествена идея носи блага. Когато младата мома срещне един млад момък, тя не разбира това. Този момък ще остави всички свои благословения, но ако тя търси нещо преходно, тогава този момък ще си отиде и ще каже: „Аз вехто не продавам“. Този момък носи скъпоценни камъни, злато, хубави книги, а тя търси в него копринени чорапи и помади. Той носи хубави книги, а тя му казва: „Искам малко помада“. За любовта ние имаме превратно схващане. Онзи човек на любовта носи най-хубавите неща, от които вие имате нужда.

Ти казваш: „Трябва да обичам“. Ще обичаш всички хора, понеже всеки човек е носител на всички блага. Ти трябва да обичаш всички хора, за да ти дадат известни Божии блага. Ако някой те обича, той се натоварва и ти дава. От него излизат благата, които ти си предал. Ако не те обича, той стои затворен. И ти като обичаш, също даваш, иначе си затворен. И ти трябва да обичаш, за да дадеш нещо; и трябва да те обичат, за да ти дадат нещо.

Ние трябва да обичаме Бога, за да получим блага от Него. Човек, който обича, дава и получава. Ти казваш: „Защо трябва

да обичам?“. Ако не обичаш, не можеш да вземеш тия блага, от които зависи животът ти. От тази любов зависи знанието, силата и богатството ви. Всичко онова, което търсите в света, зависи от основната любов, която трябва да имате към Бога. Щом имаме любов, ще имаме онази топлина, която носи в себе си мекота, и ще можем да живеем. Щом имаме любовта, тогава в нас ще бъде силата и ще можем да направим всичко.

Най-първо трябва да имате силата да се самовладеете. Някой път аз като говоря, вие казвате: „Ние не живеем добре“. Оставете това, оставете думите: „Ние не живеем добре“. За вас е важно да знаете следното: „Аз как трябва да живея“. Трябва да знаеш как трябва да живееш. Някой казва: „Аз живея“. Да кажем, че свириш на цигулка или на пиано. Не всеки музикант може да изкара онзи истинския тон от цигулката или от пианото. Музиката е една проекция. Ти ако нямаш музиката вътре в душата си, музикант отвън не можеш да бъдеш.

Та казвам: когато говоря за Бога, аз подразбирам най-съвършеното същество, с което трябва да дойдем във връзка, за да можем да се научим от Него как трябва да живеем. Единственият, който може да ни научи как трябва да живеем, това е Бог. Единствените, които могат да ни научат как трябва да живеем, това се онези съвършени същества. Те нямат друг интерес. Той като дойде, ще ти даде нещо, но ще ти говори много малко.

Да кажем, че дойде при теб един от гениалните музиканти. Вие не се нуждаете да пеете много. Да кажем, че искате да излюпите пилето – тогава трябва да знаете да пеете *до*. Щом изпеете *до* и пилето не се измъти, тонът не е взет вярно. Или искаш да направиш една работа и не знаеш как да я направиш – значи не знаеш как да вземеш *до*. Искаш да цъфне нещо, но ако не знаеш как да вземеш вярно тона *до*, нищо няма да цъфне. Ако не знаеш да вземеш вярно *ре*, нещата не вървят. Ако не вземеш вярно *фа*, кесията ти ще бъде винаги празна. Ти казваш: „Нямам пари“. Казвам: „Изпей *фа*“. (*Учителя изпя нарочно „фа“ много фалшиво и невярно и каза*:) Това е бедността. (*Учителя помоли един брат да изпее „фа“ и да го вземе на цигулката*.)

Сега аз се спирам върху реалния свят. За мен музиката е нещо реално, живо; за мен всеки тон е жив. Когато говоря за

тона *сол*, аз разбирам едно същество разумно, което има за специалност тона *сол*. То е гениално същество. Когато говоря за *до*, подразбирам едно гениално същество. За мене всичките седем тона на музиката са гениални същества. Ние казваме: „Това е *до*, което е написано на дъската“. Не, *до* не е нещо, написано на дъската, това са живи същества. И казвам на седемте същества: „Я изпейте една песен“. Колко хубаво пеят те, това е ангелска песен! Като пеят ангелите и като ги чуеш, животът ти ще ти стане приятен.

Когато дойде любовта, тогава човек пее истински. Хората пеят, когато се раждат, пеят, когато се влюбят, и пеят, когато умират. Само че като умира, човек пее до известно време, а пък след като замине, гласът му не се чува. Той пъшка – това е пеене; а след като замине, другите пеят. И как му пеят? Доволни ли сте от пеенето на тези, които опяват? Аз бих пял на заминалия така: „Колко си велик ти, братко мой, който тръгна за онзи свят. Аз те виждам вече добре облечен. Напред ти вече върви!“. А пък той ще почне, горкият, да нарежда: „Олеле, отиде моят човек!“. Това песен ли е? Не е песен.

Някой от вас трябва да слуша. Вие не знаете да слушате. Слушаш песента, но не знаеш как. Трябва да направиш един опит. Ще ми изпеете една песен и аз ще ви кажа тогава къде сте разбрали и какво и къде не сте разбрали. Като пеете песента, веднага се познава. За да позная себе си, и аз пея. Така се опознавам и казвам: „В това съм прогресирал и в това не съм прогресирал“.

Човек постепенно трябва да прогресира. Няма същество, което да не прогресира. Ти казваш: „Аз съм остарял“. Там е заблуждението. Като казваш, че си остарял, това значи всичко да знаеш. Защо трябва да казваш, че си остарял, когато не си остарял? Само съвършеният е остарял, а пък ти никакво съвършенство нямаш. Кажи си: „Аз много малко зная още“.

Та сега не мислете, че сте стари, но че сте деца, които трябва да учите.

(*Учителя изпя следните думи*:)

Красив е живота,
красив е живота,
пълен с добрини,
пълен с възможности,

пълен със сила,
която Бог е в него вложил.
Това трябва всеки да придобие.

Добрата молитва

Онзи, който не е добре въоръжен с оръжието на Любовта, ще го мачкат хората. Онзи, който не е добре въоръжен със знанието на Мъдростта, ще го тъпчат хората. Онзи, който не е добре въоръжен с оръжието на Истината, ще го тъпчат хората. За да не ви тъпчат, трябва да сте добре въоръжени.

41. лекция, 10 юли 1940 г., София, Изгрев

ПРОБУЖДАНЕ НА КОСМИЧНОТО СЪЗНАНИЕ

Отче наш
Духът Божий

Имате ли зададена тема? (*Нямаме.*)

Да вземем за основа числото 10. Един човек, който е живял 10 години, може ли да остане в същото положение? Нито по форма, нито по съдържание може да остане същият; ще се измени. Изпърво той е бил малко дете и като стане на 50–60 години, неговите схващания ще се изменят. В него ще стане една промяна, без той да усети.

Ако ви зададат тема „На какво се дължи тази промяна, кой е този, който изменя?“, какво бихте писали? Не сте вие, които сте изменили себе си. Вие сте остарели, без да знаете защо, някакъв песимизъм прониква във вас и казвате като Соломон: „Суета на суетите, всичко е суета“. Но кое е суета? Да допуснем, че слизате в една голяма долина и после почвате да се качвате на една планина. Постепенно с възкачването условията се изменят, въздухът става по-рядък, на 3000 метра височина качването по планинските места става по-трудно и по високите места не е така удобно за живеене, както по ниските. Онези същества, които са създали планините, за какво са ги предназначили, за какво са ги създали?

И у вас имате планини. Някой път всичките ви мъчнотии в живота седят в това, че вътрешно се качвате на някои високи върхове. Вие на вашите високи върхове не сте се качили още, на Монт Еверест не сте се качвали още. Много пъти сте правили експедиция, но все без успех. И казвате: „Има нещо на този връх“. Досега колко пъти сте се опитвали да се качите, не сте успявали; с хиляди години сте се опитвали. Ако разсъждавате буквално, ще кажете: „Самият Монт Еверест е материален. Той е висок планински връх“. Но вътре в човека къде му е мястото?

Ще ви питат кой е този ъгъл. На физическото поле този ъгъл има едно приложение, в онзи свят той има друго приложение. Колкото ъгълът е по-отворен, какво означава той? Човешкото сърце може да е отворено или затворено. Един

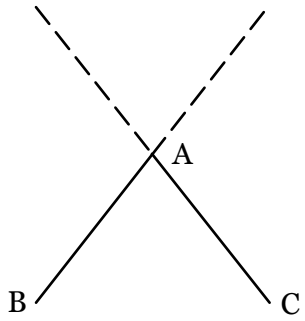

ъгъл, когато е затворен, е по-тесен, по-малък; и колкото става по-голям, толкова по-голяма площ обхваща. А пък в духовния свят това означава известни възможности. Когато аз крача, колкото ъгълът, който правя с краката, е по-голям, толкова движението е по-голямо. Когато мислиш, ако ъглите на твоята мисъл са много тесни, мисълта ти е дребна. И онези хора, които са дребни, мислят много дребни работи; и те вървят с много дребни стъпки. А пък другите вървят с едри, широки крачки.

Тази фигура може да има приложение. Да означим с *AB* бащата, с линията *AC* – майката. Тези две линии са отворени, защото се крачи. Има нещо незавършено в техния живот. Те имат една допирна точка: съберат се двама души и искат да живеят щастливо. Ако проточите тези две линии зад върха на ъгъла, и там също ще срещнете противоречие, там ще се образува друг ъгъл.

У вас някой път има известни идеи, известни чувствания, които са непостижими, не можете да ги постигнете. Ученият човек кога може да бъде учен; музикантът кога може да бъде музикант? Когато може да свири. Ако седи при пианото, това ни най-малко не означава, че е пианист. Говорят за някого, че е нетърпелив. Търпете с музика. Ти ако не си музикален, не можеш да бъдеш търпелив. Това са музикални работи. За да бъдете търпеливи, трябва да има с какво да се занимава умът ви.

По някой път вие искате да бъдете търпеливи, но за да стане това, трябва да има какво да занимава ума ви. Например някой свири и ти слушаш, интересува те от единия край до другия това, което той свири. Тогава има какво да занимава ума ви. Някой път искате да бъдете търпеливи, без нещо да занимава ума ви. Това е механически начин. Да те обиждат, това не е търпение, то е неволя. Търпението не се занимава с мъчнотиите в света. Мъчнотиите, и да не искате, вие си ги носите; там всички сте търпеливи. Кой не носи болестта? Като дойде някоя болест, ще я носиш и оттатък ще минеш. И сиромашията също така ще я носиш и оттатък ще минеш. Какво ще правиш, като дойде?

Има неща, за които казвате: „Не мога да търпя“. Вие сте гениални в търпението, но това търпение е още неволя. Казваш: „Какво съм претърпял аз!“. Това не е търпение. Има едно музикално търпение: някой ти говори и ти търпиш и мислиш. Някой човек ти говори и в думите му има съдържание, а ти слушаш. Сега вие сте дошли до положението да се учите да търпите, когато ви говорят, когато ви свирят, когато ви разправят за нещо. А някой път вие разправяте на някого и той ви търпи.

За да ни търпят хората, трябва разумност, трябва да бъдем разумни в живота. Когато говорим, трябва да бъдем разумни. Разумността съдържа магията на живота; при нея всички неща стават без противоречия. Ако всички хора бяха разумни в този смисъл, то човек само като пожелае нещо, Бог му го дава. Когато си разумен, ти слушаш Господа и изпълняваш Волята Му. Когато Бог ви говори, вие не Го слушате, а искате Той да бъде внимателен към вас. Господ ви говори, а вие гледате за къщата си, за жената си, за децата си – и не Го слушате. И мислите, че като израсне вашият син, ще донесе най-хубавото; а пък този син, като израсне, ще ви донесе нещастие и неприятности. Всички неща отвън ще ви донесат неприятности, например парите и прочее. Ще каже някой: „Кое е тогава реалното, ако на външното не обръщаме внимание?“.

Но ти обръщаш внимание на външното. Младият момък обръща внимание на една мома. Защо ѝ обръща внимание? Защото тя има нещо в себе си, което съответства на неговото желание; тази форма съответства на нещо вътре в него. Ако не съответства, то тя няма да преобладава в съзнанието му. Ние сме интересни на хората дотолкова, доколкото отговаряме на техните идеи. И те са интересни на нас дотолкова, доколкото отговарят на нашите идеи.

Някой път вие мислите така: „Аз за каквото се помолвам, все става“. Не, колко работи има, които не стават. Колко пъти човек се моли и работите не стават! Вали дъжд, ти се молиш той да престане. И без да се молиш, той ще престане. Защо ще се молиш да престане дъждът? Защо е дъждът в Природата? Понеже растенията са деца, които сами не могат да си вземат вода, когато са жадни, затова Природата е наредила поне през 4–5 дена да вали. А някой път ги държат цял месец

жадни; после идват и ги поливат. Растенията чакат да дойдат служителите да им донесат малко вода. Вие били ли сте в положението на някое растение, да дойде някой и да ви донесе вода? Ти казваш: „Дано не вали“. Че вие причинявате страдания на хиляди дървета, лишавате ги от някои блага, защото имате нови дрехи за Великден. Въпросът е много лесен. Този дъжд ще трае 2–3 часа. Два-три часа стой вкъщи и после, като престане дъждът, излез навън.

Сега вие сте дошли днес тук. Защо дойдохте? Какво специално ви подбуди да дойдете? Взели сте един лотариен билет и очаквате да падне един милион. Няма да падне. Нали преди няколко месеца бяхте взели един общ лотариен билет и нищо не се падна. Не сте от късметлиите. За живота на един човек има влияние в коя година се е родил; например в 1910 година. После има влияние и значение в кой месец си се родил; например роден е в март. После има влияние в кой час се е родил, в коя минута и в коя секунда. Всичко това важи. Астрологията взема всички тези данни и върху тях ще съгради какъв ще бъде хороскопът за бъдещето на човека, как ще се очертае това бъдеще. Онзи, който е роден през 1890 година, той ще ликвидира с всичките работи, ще има всички условия, но дали ще постигне нещо, то е въпрос.

Ако твоите пръсти горе са конусообразни, ти ще имаш един характер. Ако са троскообразни, т.е. възлести, ще имаш друг характер. Конусообразните пръсти какво означават? Хиромантите знаят; може да прочетете хиромантията. Първото, най-външното членче на пръста, определя умствения живот на човека. Второто членче на пръста определя неговите чувства. А пък третото членче определя силата му, тялото му, материалното. Значи тези кости и мускули са материалът, който съответства на тия неща. После, характерът зависи и от това, каква е формата на първото членче.

Ако вляза в подробности, вие ще се забъркате; ако кажа общи неща, ви е по-ясно. Пръстът може да бъде конусообразен, но има много потънкости. При тази конусообразност трябва да се разгледа какъв е строежът на кожата. У всички пръсти строежът не е еднакъв. У някои кожата е с квадрати или с триъгълници, с петоъгълници, шестоъгълници и прочее. Това са специални работи.

После, като се обърнете на вътрешната страна, вие ще видите, че у някои линиите са отворени, а у някои са затворени. У някои линиите са подобни на охлюв, а у някои са построени другояче. Кои са били причините? Това са били разумни причини. Хората с охлювообразните линии са затворени в себе си; те са скрити, не са отворени. Охлювообразните показват как се е създала Вселената, те са още в едно космично състояние.

Сега вие ще попитате какво отношение има това, което ви говоря, към живота. Ръката е резултат на миналото. Вашата ръка е създадена отпреди хиляди години; сега с тази ръка трябва да направите нещо. Ти седиш един ден и се обезсърчаваш. Чакаш да дойдат Петко, Стоян – и никой не идва. Ти се обезсърчаваш и искаш да се самоубиеш. Питам: след като се самоубиеш, какво ще спечелиш? Един човек е гладен. Дадат му едно парче хляб и той казва: „Куче ли съм аз!“ – и го хвърля във водата. Реката го повлече и го отнася. Той седи и си казва: „Защо хвърлих хляба?“. В себе си той има една неестествена идея, има едно високо мнение за себе си. Нему са услужили – и защо е хвърлил хляба, кои са били подбудителните причини?

Да допуснем, че ти хвърлиш хляба във водата. Някой път в тебе има едно чувство: искаш хората да те похвалят, да кажат или че си красив, или че очите ти са били хубави, или че веждите ти са били хубави, или шапката ти, дрехите ти. Дойде някой и ти каже нещо, но ти не му хващаш вяра, мислиш, че се подиграва. Как трябва да ти го кажат? Някой ти казва: „Много хубави вежди имаш“. Ти си жена, мъжът ти е при тебе, а пък този млад момък ти казва така: „Много хубави вежди имаш“. И на мъжа ти му трепне сърцето. Защо ще му трепне сърцето? Или ти кажат: „Много хубави очи имаш“. Пак трепне сърцето на мъжа ти. Той мисли, че очите и веждите на жена му са само за него и че никой няма право да ги харесва. Това е криво разбиране на живота.

И онзи, младият момък, и той не е умен, като казва, че жената има хубави вежди. Ако аз съм на негово място, ще кажа: „Аз имах една леля, която приличаше на жена ти и имаше много хубави тънки вежди. Благородна жена беше“. Политика е това, за да не се обиди мъжът. Ще кажа още: „Моята леля имаше много хубава уста и по нея приличаше на жена ти“. Жена

му сега е справочна книга за леля му. Питам: защо при втория случай мъжът не се обижда; коя е причината, как мислите?

Да допуснем сега, че този млад момък каже на мъжа ѝ: „Много хубави вежди имаш“. На жената ще ѝ стане приятно от това. Защо в първия случай на мъжа му трепва сърцето, когато един млад момък похвали жена му, и защо на жена му ѝ става приятно, когато момъкът похвали мъжа ѝ? В първия случай в мъжа е събудено едно чувство на користолюбие: той си казва, че ще му вземат жената. А във втория случай у жена му има едно чувство на тщеславие, повдигат се нейните акции, щом са хубави веждите на мъжа ѝ. Първото чувство действа отзад на главата, а пък второто чувство действа отпред, от двете страни на главата.

Да допуснем, че като вървиш, мине някой човек и хвърли червен пипер или пепел в очите ти – и почнеш да плачеш. Често в нашия живот има думи, които имат характера на пипера. Има пиперливи думи: хвърляте ги някъде. А пък други думи има, които имат характера на водата. Казват: „Не хвърляй пипер в очите на хората“. Като говориш на хората, не хвърляй думи, които могат да произведат такъв ефект върху тях, понеже нито за тебе ще бъде добре, нито за тях.

Сега ако дойдем в духовния свят, ще кажем: има и пиперливи мисли. Породи се в тебе едно съмнение, някой път мислиш: „Каква ли беше причината, че Господ направи света така? Защо Той тури тези работи в моя живот? Защо са тези страдания в живота ми?“. И се съмняваш, и мислиш, че Бог има някакъв зъб на тебе. Ти хвърляш пипер сега; недоволен си от живота, недоволен си от това, което Бог ти е дал. Сиромашията ти е дадена като една задача.

Аз считам сиромашията на физическото поле като една празна стомна; това е едно условие за работа. Отивам при един извор и след като пия вода, ще си взема и със стомната. Аз казвам: „Празна стомна е това. Защо не беше пълна?“. И я ритнеш с крака си. Ти имаш един приятел. Той прилича на празна стомна – ритнеш го. Този празен приятел ще ти услужи. Заведи го при извора, напълни го с вода – и ще внесеш нещо в него. Сега всички търсите пълни стомни; тях обичате повече, отколкото празните. Но някой път празните стомни са по-полезни. Защото в една празна стомна можеш да туриш

каквато вода искаш, а пък една стомна, в която са турени разни води, е изгубила вече оная чистота.

Понякога вие се смущавате от някоя нова мисъл, от някое ново чувство и казвате: „Откъде е дошъл този дявол?“. Не всичко, което е лошо, е дяволско; и не всичко, което е добро, е ангелско, не се лъжете. Така е на физическото поле. Не всичко, което привидно ви се показва добро, е добро, и не всичко, което привидно ви се показва лошо, е лошо. Много пъти в добрите неща се крият лоши и в лошите неща се крият добри. На физическото поле е така.

Та казвам: случи ви се нещо, което ви причинява известна болка и страдание. Ни най-малко това нещо не е лошо. Мен ми разправяше един господин следния случай. Качва се той на коня си и минава покрай едно дърво. Един клон от дървото го блъска, той се удря в друг клон, наранява се – и трябвало да се върне с коня си в село. Този клон е спасил живота му. Ако не беше се върнал, щяха да го убият разбойници по пътя. Преди него няколко души били убити, които са минали по същия път. Този клон го ударил по главата и му казал: „Ще се върнеш. Не е този пътят ти“. А той си казва: „Защо ме блъсна този клон?“. Ако не беше те блъснал, щеше да платиш с живота си.

Често едно страдание, което идва, ви е спасило от смърт. Някой път и доброто ни спасява. Нещо добро ще дойде в живота ти, за да те спаси от нещо лошо. А пък някой път лошото ще дойде, за да те спаси от по-голямо зло.

Та казвам: всички сега трябва да учите; трябва да работите и в геометрията. Ако аз съм на ваше място, ще начертая един ъгъл, чиито страни да са по 16 сантиметра дълги; друг ъгъл със страни по 15 см, друг с 14 и т.н. Сега ако разгледаме кабалистически, какво значи 15? Да кажем, че имаш някой неустойчив характер. Като начертаете един ъгъл със страни 15 см, който да има отвор 90 градуса, вие ще въздействате на себе си, понеже числото 15 е разплащане със злото, а пък 16 е събиране на злото в себе си. Да кажем, че ти искаш да се жертваш. Числото 14 е число на жертвата. И ти не можеш да разбереш числото 14, докато не жертваш. Ако искаш едно число на хармонията, то е 1 плюс 2. Някой е недоволен от себе си – той има числото 1. Искаш да го направиш доволен – ще му туриш 2 и ще стане 12. На всеки, който е недоволен от себе си, трябва

да му турите числото 2, за да стане доволен. Нали с две очи се ходи по-добре, отколкото с едно. Щом човек е сам, има едно око; а щом има един другар, има вече две очи. Следователно човек трябва да се ожени, за да придобие още едно око. Всеки, който остава неженен, ходи с едно око. Неженените остават еднооки, а женените са двуоки.

Сега трябва да мислите върху това, тези работи не трябва да ги вземате буквално. С две очи се гледа по-добре. Със сегашните тръби, през които се гледа с едно око, се вижда помъчно; а пък с две тръби се гледа по-лесно. Трябва да благодарите, че имате две очи. Какво трябва да правиш с две очи? Когато човек иска да ви излъже, той мига с дясното око, пък когато иска да ти направи една малка пакост, мига с лявото. А когато си държи и двете очи и те гледа ококорено, няма толкова голяма опасност, да не се боиш.

И като срещнеш някой път мечка, като почне тя да мига с дясното или с лявото око, е опасно, но ако те гледа ококорено, не бой се: ще те погледа малко и ще си замине. Ако мечката върви към тебе и почва да си глади козината, опасна е работата, а пък ако се наежи отдалече, не е опасна. Като настръхне, нея я е страх; а пък като си глади козината, тя иска да каже: „Намерих мазно нещо“. Приятно ѝ е.

Та сега ние имаме криво схващане за тези неща. Някои хора си мажат козината, гладят я, а някой път човек си нахохори козината. Аз сега ви привеждам тези контрасти, за да ви покажа, че не всичко, което идва и казва, че е добро, е добро; и че не всичките работи, които изглеждат лоши, са лоши. Има един свят променлив. Ние трябва да познаваме по-съществено нещата.

Та често в живота, когато ви се случват някои големи противоречия, това е за добро. Една мечка е настръхнала – ти ще се отдалечиш от пътя ѝ. Много хора ще се уплашат. Мечката е едно същество на чувствата, някой път тя се дразни, плаши се. И когато се разсърди, казва: „Как не си предвидил? Ти като ме видиш, отдалечи се“. И като се отдалечиш, мечката няма да ти каже нищо. Но ако седиш на пътя и се стиснеш, тя ще се нахвърли отгоре ти. Отдалечи се! Много хубаво ходене има мечката – задницата ѝ се клати много хубаво, върви като някой голям чорбаджия. После тя има тържественост в

движенията си. И когато развалиш това хубаво настроение, което има, тя казва: „Как смееш да смущаваш моя вътрешен мир?“. По някой път ти казваш: „Смутиха ми мира“. Вие сте в положението на някоя мечка, мечка сте. Имате едно хубаво чувство и някой го развали. Той 4–5 крачки да беше се отдалечил, та да не ви смущава.

Заключението е: не смущавай Божественото в себе си; оттегли се и наблюдавай. Ако се изпречиш на пътя му, ще си навредиш. Не смущавайте Божественото във вас; и както и да се яви, направете каквото Бог иска. Никой път Божественото няма да дойде по пътя, по който вие мислите. Никой не може да определи пътя, по който Божественото ще дойде. Някой път мислиш, че То ще закъснее, и ще станеш причина да се отстрани Божественото. Някой път искаме да схванем, да фотографираме Божественото. Не можеш да го фотографираш – Божественото е неуловимо. Защото всяко нещо, което можеш да уловиш, то спада към физическия свят. На него не можеш да разчиташ.

Какво е Божественото? Има хиляди примери за това. Ти седиш и си гладен. И казваш: „Дали има Господ, или не?“. Задаваш този въпрос: искаш да знаеш по човешки дали има онзи свят, или няма. И казваш така на себе си: „Да имах една топла пита! Откъде ли ще дойде?“. И ти си заспиш, подремнеш – и като станеш, питата е при тебе. Питам: как ще си обясните сега това? Казваш си: „Откъде е дошла питата?“.

На мен ми разправяше един студент, който посещаваше тук Братството. Той изпаднал в немотия и отива в Пловдив. Три дена не бил ял и разказва: „Срам ме е. Вървя и минавам покрай турските гостилници с 15–16 тенджери. Замириса ми на хубаво и си казах: „Господи, на мен ли даде да гладувам? Защо не мога да ям? Да имах половин лев“. Половин лев тогава бяха доста пари. Вървя и нещо ми казва: „Погледни на пътя, вземи половината лев, че иди и си хапни, та да не пъшкаш“.

Когато се намира в една велика нужда, човек само да я проектира – и тя ще се изпълни. Не се изпълняват неща, които са непотребни за нас, но ако поискаш, ще ти дадат половин лев, ще ти дадат една топла пита, една чаша вода ще ти дадат. Каквото кажеш, непременно ще дойде. Мога да ви дам раз-

ни теории, но теориите нищо не обясняват. Как ще обясните разказа за Христа: Той с пет хляба можал да нахрани 5000 души. Той като разчупвал хляба, този хляб се увеличавал. И се нахранили 5000 души, и събрали дванайсет коша с трохи. Откъде дойде това? Съществува един Промисъл в Природата, съществува едно изобилие в нея, и то се дава само при известни условия. Това Христос го направи, за да покаже на хората в сегашните времена как да дойдат до заключението, че има известен Промисъл.

Ти казваш: „Откъде може да дойде една добра мисъл?“. Една добра мисъл може да дойде отвсякъде. Тя съществува, само че ти трябва да имаш разположение в себе си да я възприемеш. При сегашното си състояние на живота вие седите и се занимавате с яденето, казвате си: „Да имам една малка стаичка“. Може да имаш една малка стаичка, но като ти я направят, като ти я дадат, ти почваш да я увеличаваш – и разваляш работата. Ти започваш да искаш повече и разваляш всичко. Една малка стаичка носи някой път по-големи благословения, отколкото една голяма стая.

Някой път в Америка стават съживителни събрания и гостите между тях се събират в една малка стаичка. А пък после направят един голям салон, с един орган, направят го за 150 000 долара. После амвон с три галерии направят горе, да събират много народ. И като направят тази църква, всичко замръзва, духът ги оставя и те остават като мъртва мумия. И казват: „Едно време нямахме църква и живи бяхме, а пък сега църква съградихме и умряхме всички“. Вие сега големи църкви ли искате да имате? Голямата църква, щом я съградиш, ще я носиш на гърба си. Каквато църква съградиш, ще я носиш.

Нали е писано: „Ти си храм Божий“. Ти си храм Божий, направен от 90 килограма – ще го носиш. Ти си църквата! Или си 120 килограма – ще ги носиш. Има някои църкви от 80 килограма, от 50, от 30 килограма, от 5 килограма – толкова ще носиш. Малките деца колко тежки трябва да са? Около три и половина килограма; предполагам, че са по три и половина килограма. Вие сте ги теглили, аз не съм ги теглил. Значи такава църква е малка – три и половина килограма. Може да се носи такава църква. После колкото човек расте, увеличава се църквата.

Ти казваш: „Защо ми е това тяло?“. С тая материя, която имате, можете да направите църква, с която да обхванете цялата Земя. Вие ако разтворите цялото тяло, ако го разпрострете, може да обвиете Земята и да остане още материя. А пък от незнание вие искате да станете големи. Достатъчно материали имате да обвиете, да обгърнете цялата Земя с материята си. И като обгърнете цялата Земя, вие ще имате, ще знаете опитността на всички хора, на всички растения и прочее. Докато човек не обгърне цялата Земя с тази своя дреха, той не може да знае това. А пък някои по-напреднали хора има, които обгръщат не само Земята, но и Слънцето, и знаят какво става там.

Сега на вас ви остава да знаете малките тайни – да обгърнете Земята и каквото е написано на нея, да го учите. Човек има пет чувства, той има и пет пръста. Но чувстванията имат два аспекта: има едни чувства, които събират Божествената енергия, а други, които я раздават. Има едни мисли, които събират умствената енергия, а пък други, които я раздават. В дясната ръка е това, което раздава, а пък в лявата ръка е това, което взема.

Та казвам: трябва едно възпитание сега. Вие, религиозните хора, не можете да имате един правилен живот, понеже не знаете защо ви са създадени пръстите. Знаете ли каква наука е това? Всяко едно движение в съзнателния живот изменя нещата. Да кажем, че тръгнеш сега. Когато някой от вас тръгне, аз като видя как се движи, ще му кажа какво ще му се случи. (*Учителя ходи разкрачено, бързо-бързо, с голямо махане на ръцете.*) Нищо няма да сполучи такъв. Тръгвай полека и към края забързвай. Като тръгваш бързо-бързо, ще закъсаш. Не почвай бързо: тръгни полека, помоли се.

На американците защо не им върви? Аз съм ги наблюдавал в Америка: като излязат от трена, всички бързат, като че ли ги гонят, като че ли се е запалила къщата им от четири страни. Казвам им: не сте от умните хора, по-полека трябва да ходите. Че не сте много умни, се вижда и от други ваши обичаи – им казвам. Приемат топло и после приемат ледено. Почти няма американци, у които да няма диспепсия – разстройство в храносмилането, и гърлобол. Американецът ще пие топло кафе и след това ще вземе ледено. Ако ядете леде-

но – ледено само да бъде, но не пийте след леденото горещо кафе.

Религиозните хора често живеят по американски – вземат топлото и след това – студеното. Никога в себе си не позволявай да стават резки промени, да преминаваш бързо от едно състояние в друго; да не стават рязко преминаванията. Защото ако туриш разгорещеното желязо във вода, то става по-твърдо. Гледам, някой се възхитил и след половин час чувствата му съвсем изстинали. Тази промяна не е хубава. Всичко трябва да става така, както става в Природата, например както Слънцето изгрява. Някой път има изключение. Аз говоря за общия закон, а не за изключението.

Някой път може да имате повдигане на духа. Това се случва, когато се събужда висшето, космическото съзнание. И тогава се разкрива цялата природа пред човека. И това трае ден, два, месец, година; и след това пак се затвори, обаче ти вече ще имаш една ясна представа за цялата природа и ще знаеш какъв живот съществува. По-рано ти не си подозирал, че всичко живее. А при събуждане на космическото съзнание ще забележиш, че растенията са живи и че живот излиза от тях; и ще чуваш как растенията растат, и ще разбираш техния глас. И като зашумолят реките, ще разбираш техния език.

Та изучавайте Божественото. И ако не изучавате Божественото в себе си, ще дойдете до едно вътрешно противоречие.

Ти си казваш, че си остарял и че отиде вече животът ти, че в бъдещия живот ще работиш. Никога не допускай мисълта, че ще остаряваш и че идущия път като дойдеш, ще работиш и ще постигнеш нещо. Не, един живот сега струва много повече, отколкото цяло бъдещо прераждане. Днешният ден струва много повече, отколкото цяло бъдещо прераждане. Днешният ден носи със себе си цяло едно прераждане. Днес ще преживеете толкова, колкото сте живели през хилядите години по-рано.

Божията Любов носи пълния живот. (3 пъти)

Другите въпроси после ще ги разгледаме.

42. лекция, 17 юли 1940 г., София, Изгрев

ПРИЛОЖЕНИЯ

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

[1] **Жан Валжан** – герой от романа на Виктор Юго „Клетниците“. Той проследява живота на няколко герои във Франция в началото на XIX век. След 19 години каторга за дребна кражба на храна Жан Валжан е освободен. Отблъснат от всички, той намира подслон при свещеника Мюриел, чието милосърдие му връща вярата в доброто. Валжан се превръща в мосю Мадлен – известен гражданин и виден индустриалец.

[2] **Юго, Виктор** (1802–1885) – френски поет, есеист, писател и общественик от епохата на Романтизма, член на Френската академия. Автор е на световноизвестни романи като „Парижката Света Богородица“, „Клетниците“, „Човекът, който се смее“ и много други. Творчеството му е популярно и оценено високо от всички, но личният му и семеен живот е поредица от нещастия и страдания. След погрома на Априлското въстание застава в защита на жертвите и издига гласа си срещу насилието и жестокостта на турците, като написва редица статии в печата за България.

[3] Публикувана е в томчето „Езикът на Любовта“, Рилски беседи, 1939 г., стр. 353.

[4] **Чамкория** – името на планинския курорт Боровец до 1942 г.

[5] **Камо грядеши**? или **Quo vadis** (от лат. „Къде отиваш“) е исторически роман на полския писател Хенрик Сенкевич, написан през 1895 г. Заглавието е заимствано от житието на Симон Петър, който, напускайки Рим, среща Христос и Го пита: „Господи, къде отиваш?“. След като Христос отговаря, че се връща в Рим, за да бъде разпънат отново на кръста, Петър се отказва да напусне Рим и се връща, за да приеме мъченическата смърт. Действието се развива в античен Рим около 64 г. от н.е., по времето на император Нерон. Това е история за падението на една от най-великите империи, за разврата и унищожените ценности, но и за спасението в лицето на новата християнска вяра.

[6] **Д-р Миркович, Георги** (1826–1905) – лекар и общественик, член-кореспондент и академик на БАН. Учи в Духовната семинария в Киев, завършва гръцко и френско училище в Цариград, от 1851 до 1856 следва медицина в Монпелие, Франция, където е награден от Наполеон III с медал за лекуването на болни от холера по време на епидемия. Заради активната му дейност за националната ни кауза е осъден от турските поробители на вечна каторга в Диарбекир. Освободен е след Руско-турската война, установява се в Сливен, където е управител на болницата. Д-р Миркович е първият лекар в България, който започва лечение по метода на хомеопатията. Два мандата е народен представител, издава няколко списания. Първата му среща с Учителя е през 1900 г., на първия събор на Веригата. Под влияние на общуването си с него започва издаването на списание „Виделина“ с материали за духовно усъвършенстване. Завършва земния си път в присъствието на Учителя.

[7] **Епиктет** (50–138) – гръцки философ, представител на стоицизма. Произхожда от Мала Азия. Бил роб на богат патриций в Рим, на жестокия Епафродит, освободен роб на Нерон и един от стражите му, който го освобождава. Ученик е на стоическия философ Музоний Руф. Останали са записаните негови беседи и мисли, които стават много популярни в монашеските среди през Средновековието.

[8] **Опълченска** – става въпрос за ул. *Опълченска* 66 в София. От 1904 г. Учителя живее там в дома на Петко Гумнеров.

[9] В настоящото издание се помества друг вариант на лекцията *Налягане, напрежение, разумност*, изнесена според каталога на Елена Андреева на 17 януари 1940 г. пред ООК в София. Лекцията е редактирана от Учителя и по-късно е издадена самостоятелно под заглавието *Новият ден*. Той предлага подзаглавията *Нови насоки в съзнателния живот на природата, Налягане и напрежение* и *Разумен живот*. Този факт е разказан на Зекирица от сестра Елена Андреева пред брат Георги Петков от Габрово. Когато трите стенографки приключили с подготовката на лекцията, Елена Андреева отива при Учителя, за да му я прочете. Той известно време мълчи, после казва: „Оставете я, искам да я прегледам“. Сестра Елена седем пъти

е ходила да пита за лекцията и Учителя я е отпращал. Когато редактираната лекция била готова, стенографките решават да я издадат отделно. Учителя се съгласява с това.

[10] Думата е написана според правописа до 1945 г.

[11] **Карузо, Енрико** (1873–1921) – Италиански оперен певец, един от най-големите тенори в историята на операта. Гастролирал в цяла Европа, но е главен изпълнител на Ла скала и на Метрополитен опера.

[12] **Мазаров, Тодор** (1907–1975) – български оперен певец, тенор, представител на стила Белканто. Пее на сцените на Софийската опера и на Виенската опера.

[13] **Дан Колов** (Дончо Колев Данев) (1892–1940) е български борец и кечист. И до днес е смятан за един от най-великите борци за всички времена и е легенда в бойните изкуства. Заминава за САЩ заедно с група българи, когато е едва на 17 год. За цялата си кариера изиграва над 1500 срещи. В двубои успява да победи много от известните по онова време кечисти, непобеждавани от никого професионалисти, включително забележителни тибетски майстори. Той е първият европейски шампион на България по борба свободен стил, известна по онова време като кеч, и печели европейското злато през 1936 г. на шампионата в Париж. Интересна и показателна за неговата сила и дух е случката, когато отива на лов, но се среща лице в лице с мечка, с която се бори около час, като накрая успява да я пребори и да я убие с пушката си. Следи от неговите ръце са оставени по лапите ѝ, където я е държал в жесток захват.

[14] **Сложна лихва** (анатоцизъм), наричана още капитализирана лихва. Изчислява се, като към основната сума се прибави лихвата от предходния период и в следващия период се определя лихва върху новата нараснала сума.

[15] **Кабала** (от иврит „получаване“) е мистична традиция. Тя не е религиозно учение, а просто ключ за правилното разбиране на свещените текстове, основен принцип, върху който се изграждат множество системи на тълкуване; дори практиките, свързани с изучаването на някое от кабалистичните учения, се възприемат като съпътстващи и условни. Като цяло Кабала почива върху специфично тълкувание на текстовете на Тора (петте

книги на Мойсей или Закона в Стария Завет: „Битие“, „Изход“, „Левит“, „Числа“ и „Второзаконие“. При своето тълкувание на тези текстове Кабала се спира върху „особения мистичен смисъл“ на значението на буквалния прочит на думите. Последователите на Кабала смятат, че тя е шифърът, който мистично разкрива смисъла и значението на Словото Божие. „Зохар“ е най-важната книга на Кабала, обясняваща дума по дума Библията и посланията ѝ. Основната идея на Кабала е, че всеки човек е свързан с Бог и че трябва да работи върху различни аспекти на своята душа, за да постигне хармония. Кабалата учи, че преди Големия взрив всички човешки души са били едно цяло, една светлина; след Големия взрив единната енергия се разделя и се появяват Вселената и материалният свят. Всеки човек се стреми да се свърже обратно със светлината. С Кабала се свързват и сходните ѝ окултни науки като нумерология, астрология и др.

[16] **Камера обскура** (на латински: camera obscura – „тъмна стая“) е опростено оптично устройство, което позволява да се получат оптични изображения на реални обекти. Представлява тъмна кутия, в която не прониква светлина, с отвор на една от стените и екран – матово стъкло или бяла хартия на противоположната страна. Диаметърът на отвора е около 0,5 – 5 mm. На екрана се получава леко размито увеличено и преобърнато изображение. На този принцип работят някои от първите фотоапарати.

[17] **Ючбунар** (или: Юч Бунар; от тур.: Три кладенци) е историческото име на квартал в западната част на Стара София. Той винаги се е отличавал със своя пролетарски характер: населен предимно от работници, занаятчии, евреи, бежанци и други хора с нелека съдба.

[18] Думата *любовь* е написана според правописа до 1945 г.

[19] **Ахав** е еврейски цар, описан в книга 3 Царе, 16-21 глава. Той носи провокиращ дух, използва прелъстяващи и войнствени способности, за да постигне собствените си себични цели, служи на Бог само когато му е удобно, примамен е от богатствата, от желанието за почит и издигане.

РЕЧНИК НА РЕДКИ, ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

абаджия *ост.* 1. Производител на аба. 2. Шивач или търговец на дрехи от аба.
аршин Мярка за дължина, равна на **68,75** см (турски аршин) или на **71** см (руски аршин).
аянин *тур.* Валийски помощник у турците.
бабаджанко *тур., разг.* Едър човек, здравеняк.
бел *тур.* Вид права лопата за копаене; лизгар.
бинлик *тур.* Стъклен съд за течности с плетена обвивка; дамаджана.
бирбучуклия *ост.* Потури или панталони със страничен клин; номер и половина.
боваризъм *фр., мед.* Психично състояние на неудовлетвореност, дължащо се на разминаване между житейските условия и стремежите и вътрешните потребности на личността.
бърдо *ост.* Част от тъкачен стан, уред със зъбци, между които минава основата и чрез които се набива вътъкът.
бърни *ост.* Дебели, издути устни.
виноват *рус.* Виновен.
вощеница *ост.* Восъчна свещ.
галиматия *разг.* Безсмислица, бъркотия, безпорядък, неразбория.
гем *тур., диал.* Дълъг ремък на юзда.
горница *разг.* Горна част на къща, дреха и др.
гътвам *разг.* Събарям изведнъж нещо изправено; повалям, катурвам изведнъж.
даждие *ост.* Данък.
дам *ост.* Обор.
долап *ост., разг.* Измама, капан, хитрина, интрига.
долапчия *ост., разг.* Хитрец, измамник.
домуз *тур.* Свиня.
драм *ост., разг.* Грам.
дряхъл *рус.* Остарял, грохнал, изнемощял, отпаднал.

дубара *тур.* 1. При игра на табла хвърляне на двойки и с двата зара. 2. *прен.* Измама, хитрина.
дървено масло *ост., разг.* Зехтин.
ексик *тур., разг.* По-малко от теглото, недостатъчно.
ефенди *тур.* Обръщение към богат или образован човек в Турция за израз на почит; господин.
жигли *ост., разг.* Приспособления на каруцата за впрягане на добитъка.
журфикс *фр.* Увеселение, забава през деня, устроена за развлечение.
запетлен *ост., разг.* Объркано, замотано.
запретено *рус.* Забранено.
ибрик *пер.-тур.* Глинен или меден съд с чучурка за поливане на вода при миене на ръце и лице.
иждивявам *ост.* Изразходвам.
инициация *фр.* Посвещаване в тайни, посвещаване в религиозно тайнство.
каба-суван *ост.* Сорт лук с едри луковици, високи до 1 фунт.
каук *тур., остар.* Островърха старовремска шапка; шаячна качулка с дълги краища.
кевря се *остар., диал.* Репча се, заплашвам.
клоча *остар., диал.* Кудкудякам.
козум *тур.* Агънце мое.
копанка *ост.* Кръгъл съд, издълбан от дърво.
краска *рус.*Цвят.
крина *истор.* Дървен цилиндричен съд, използван в миналото като мярка за зърнени храни (около 15 кг).
кросно *диал.* Част от тъкачен стан с прави кръгли дървета: на едното се навива основата, а на другото – готовата тъкан.
кюп *разг.* 1. Голям глинен съд; делва; 2. Не правя разлика между различни хора или неща; подвеждам под общ знаменател.
леврек Вид риба.
малага Вид подсладено гъсто вино с вкус на карамел, наречено по името на гр. Малага, Испания.
манафин *тур.* Малоазиатски турчин.

матахаря *ост.* Махам, клатя увисналите си крака.
махнà *тур.*, *нар.* Недостатък, кусур.
миля *лат.* Пътна мярка за дължина с различни размери в отделните държави: морска миля – 1852 м, географска миля, мярка за дължина във Великобритания и САЩ – 1853 м.
момица Тънка ципа у животните – було с ядки, което обвива червата и другите вътрешности.
мязам *ост.* Приличам.
наброски *рус.* Нахвърляни бележки, записки или скици.
нагрочвам се *диал.* Да се навъся, да се намръщя.
нахохорвам се *диал.* Да се наежа, да се наперя, да настръхна.
неглиже *разг.* Свободно, небрежно, като у дома си.
нишан *тур.* Белег.
нищелка *диал.* Част от тъкачен стан, която мести нагоре и надолу нишките.
опущение *рус.* 1. Спадане, смъкване. 2. Пропуск.
ослица *ост.* Магарица.
да отчувам *ост.* Да отгледам някого.
петмез *тур.* Сварен до сгъстяване сок от грозде, захарно цвекло и захарна тръстика, понякога с прибавени други плодове и парченца тиква; рачел.
пехливанин *тур.* Борец.
пиввам *ост.* Бих изпил.
понюхване *рус.* Помирисване.
посторонно *рус.* Странично.
потривам се *ост., разг.* Бавя се, мързелувам, не се захващам за работа.
радо сърце *ост.* Драго (обикновено в израза *на радо сърце*).
рекрутирам Обновявам, записвам, вписвам, приемам, събирам, наемам (за хора), привличам, набирам, попълвам.
рожкови *ост.* Плодове, които се раждали в старо време в Средиземноморието и с които се хранели свинете и

сиромасите.
салтамарка *тур*. Връхна дреха.
самун *тур*. Кръгъл хляб.
секвестирам *ост*. Налагам забрана за ползване на имущество, издадена от органите на властта.
скабрица Вид черноморска риба.
скържав *ост*. Скъперник.
следующо *рус*. Следващо.
слог *ост*. Сричка.
соаре *фр*. Домашно събиране, увеселение.
соба *тур*. Печка, пещ.
совалка *ост*. Продълговата дървена рамка със заострени краища, в която се закрепва прежда за вътък и се прокарва между нишките на основата при тъкане.
спогаждам се *ост*. Разбирам се.
странство *ост*. Чужбина.
стяженолюбие *рус*. Стремеж към придобиване на материални блага, скъперничество.
сутерен *фр*. Подземен или полуподземен етаж.
тарга *ост*. **1.** Малка дървена платформа за пренасяне на строителни материали, пръст, тор и др. **2.** Сандъче с отделения за бутилки.
терзия *ост*. Шивач.
триеница *диал*. Вид стрита тестена храна от рода на траханата.
тулум *тур*. Торба от животинска кожа; корем, търбух.
турям *диал*. Слагам, поставям.
търгам *диал*. 1. Дърпам, тегля; скубя 2. Тръгвам.
укрухи *ост., библ*. Остатъци, къшеи хляб.
услишание *рус*. Чуване, слушане.
фарси *араб*. Отлично, безупречно.
фарфор *араб*. Порцелан.
физхармоника *гр*. Пневматичен музикален инструмент с клавиши.
филоксера Болест по лозята, причинена от дребно насекомо, което напада както културната лоза, така и

дивите лози.

хава *разг.* Състояние, положение, ситуация.

халашек *тур.* Кон, който не става за нищо; кранта.

хас *ост.* ***Струвам хас.*** Обръщам внимание, засяга ме, интересувам се.

хомот *тур.* 1. Дървено приспособление за впрягане, което се поставя на шията на волове и биволи, за да теглят кола или рало. 2. *прен.* Тегло, бреме, иго.

хукам *ост.* Гоня някого, като викам обидни думи срещу него.

чембер *тур.* Кърпа за глава, забрадка.

чуджум *тур.* Дете мое.

чутие *рус.* 1. Обоняние. 2. *прен.* Чувство, чувствителност.

шиник *гр.* Дървен цилиндричен съд, който служи за мярка на зърнени храни (8-10 кг).

юлар *тур.* Въже или ремък, с които се връзва добичето през главата.

bien (фр.) Добре.

lyar (англ.) Лъжец.

lawyer (англ.) Законник.

prevent (англ.) Преча, не допускам; предотвратявам.

opulence (англ.) Изобилие, богатство.

S'il vous plaît. (фр.) Моля Ви; ако обичате.

Help yourself. (англ.) Заповядайте, вземете си.

ТЕМИ

Лекция 2. Което Той ви казва. *Службата на устата.*

Лекция 5. Оценка на Божествената любов. *Ползата от белия и от черния цвят.*

Лекция 9. Божествената топлина. *Моята любима дума.*

Лекция 11. Един опит. *Малкото, което не ни достига.*

Лекция 23. Съвършенството. *Отличителните черти на водата и въздуха.*

Лекция 29. Отворената врата. *Малки загуби и малки придобивки.*

Лекция 31. Божественият център. *Ползата от човешките косми.*

Лекция 33. Правилни процеси. *Преки и косвени отношения между сиромашията и богатството.*

Лекция 37. Реални величини. *Сила и безсилие.*

Лекция 39. Бъдете яки! *Правият път, който не погрешава.*

ЗАДАЧИ, УПРАЖНЕНИЯ, ОПИТИ

Лекция *8*. *Хубавата страна*. Упражнение с движение на ръцете.

Лекция *14*. *Вътрешният господар*. 1. Упражнение с поглаждане на пръстите на ръцете за придобиване на разположение. 2. Задача три месеца да се пее песента „Сила, здраве е богатство“. 3. Да се направи упражнение с молитвата „Отче наш“, като се разпредели на части според числата до 22 март. Като кажем определена част, цял ден да мислим върху тези думи.

Лекция *15*. *Божествената усмивка*. Задача сутрин с една много фина кърпа и с най-хубавата вода да си поочистим устните три пъти*:* един път за физическия свят, втори път за духовния свят и трети път за Божествения свят.

Лекция *17*. *Две задачи*. *1*. Всички сестри до 22 март да изработят чорапи, шалчета, дантели*,* шапки, ризи, каквото искат. *2*. До 22 март сутрин да се напише една дума, която означава мисъл, на обяд – една дума, която означава добродетел, и вечер – една дума, която означава сила.

Лекция *20*. *Обичайте и ценете*. Упражнение с движение на ръцете и пръстите.

Лекция *22*. *Минало и настояще*. *1*. Опит за една седмица да се диша, като се брои колко се задържа въздухът. 2. Задача за една седмица да се каже нещо хубаво за всеки, когото срещнем. *3*. Упражнение с дишане и броене.

Петър Дънов
Учителя

ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

ЕДИНСТВЕНОТО БОГАТСТВО
година деветнадесета

Редактор *Спаска Миховска*
Графичен дизайн *Илиана Попова*
Предпечат *Иван Джеджев*

Издателство „БЯЛО БРАТСТВО“
София, ул. „Ген. Щерю Атанасов“ 2

www.beinsadouno.org
www.bialobratstvo.info
sales@bialobratstvo.info